

Prezes Rady Ministrów

Mateusz Morawiecki

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-101-23
UD208

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o artystach zawodowych.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Z poważaniem
Mateusz Morawiecki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o artystach zawodowych¹⁾

Rozumiejąc fundamentalną rolę kultury dla rozwoju cywilizacyjnego i ekonomicznego społeczeństwa, postrzegając twórczość artystyczną jako źródło siły i standardów więzi społecznych opartych na wspólnej tradycji kulturalnej, uznaje się za konieczne stworzenie przez Państwo Polskie odpowiednich warunków realizacji kulturowej i społecznej misji artystów – uwzględniając wolność i autonomię twórczości oraz powszechny dostęp do dóbr kultury – i ustanawia się następujące regulacje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) ustrój i organizację Polskiej Izby Artystów;
- 2) status i zadania organizacji reprezentatywnych;
- 3) zasady i sposób potwierdzania oraz aktualizacji uprawnień artysty zawodowego;
- 4) uprawnienia przysługujące artystom zawodowym.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) artysta zawodowy – osobę wykonującą zawód artystyczny, której uprawnienia zostały potwierdzone na zasadach określonych w ustawie;
- 2) zawód artystyczny – działalność twórczą lub artystyczne wykonania, nawet jeżeli nie prowadzą one do stworzenia lub wykonania utworu w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509), obejmujące w szczególności czynności związane z powstawaniem dzieła, w tym próby

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, ustawę z dnia 30 października 2002 r. ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawę z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów.

do występów i same występy, prowadzone w następujących dziedzinach: muzyce, sztukach wizualnych, sztukach performatywnych, sztukach cyrkowych, teatrze, filmie, literaturze, tańcu, twórczości ludowej oraz z rozporządzeniem tym dziełem;

- 3) przeciętny miesięczny przychód – przychód uzyskany z wszelkich źródeł w poprzednim roku kalendarzowym, który jest obliczany według następującego wzoru:

$$\frac{\text{roczny przychód w poprzednim roku kalendarzowym}}{\text{liczba dni kalendarzowych w poprzednim roku kalendarzowym}} \times 30$$

zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa;

- 4) organizacja – stowarzyszenie lub związek zawodowy wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, zrzeszające w większości osoby wykonujące zawód artystyczny;
- 5) organizacja reprezentatywna – organizację obsługującą ponad 10% artystów zawodowych w danym zawodzie artystycznym, dla którego mierzona jest reprezentatywność, lub jeżeli nie ma tak licznej organizacji, organizację obsługującą największą liczbę artystów zawodowych w danym zawodzie artystycznym, dla którego mierzona jest reprezentatywność;
- 6) obsługiwanie artysty zawodowego przez organizację reprezentatywną – wykonywanie przez organizację reprezentatywną czynności związanych z wydawaniem poświadczenia o dorobku artystycznym oraz reprezentowanie jego interesów w trakcie wyboru przedstawicieli do Rady Polskiej Izby Artystów;
- 7) rejestr artystów – rejestr utworzony w celu realizacji zadań określonych w ustawie;
- 8) system – system teleinformatyczny obsługujący funkcjonowanie rejestru i zapewniający obsługę postępowań opisanych w ustawie.

Rozdział 2

Ustrój i organizacja Polskiej Izby Artystów

Art. 3. 1. Polska Izba Artystów, zwana dalej „Izbą”, jest państwową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.²⁾).

2. Siedzibą Izby jest miasto stołeczne Warszawa.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, nadaje Izbie statut, w którym określa organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów Izby, mając na względzie sprawne wykonywanie zadań przez Izbę. 4. W zakresie prowadzonej działalności, o której mowa w art. 28–51, Izbie przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej.

Art. 4. Do zadań Izby należy:

- 1) rozpatrywanie spraw związanych z potwierdzaniem lub aktualizacją uprawnień artysty zawodowego;
- 2) rozpatrywanie spraw związanych z przyznawaniem artystom zawodowym dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, zwanej dalej „Dopłatą”;
- 3) wydawanie artystom zawodowym Karty Artysty Zawodowego, zwanej dalej „Kartą”, i zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą;
- 4) wsparcie socjalne artystów zawodowych;
- 5) przyznawanie:
  - a) Dopłaty,
  - b) wsparcia socjalnego dla artystów zawodowych,
  - c) stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych;
- 6) prowadzenie badań dotyczących artystów zawodowych, ich struktury zawodowej oraz wykorzystania utworów w ramach dozwolonego użytku.

Art. 5. 1. Nadzór nad Izbą sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, obejmuje nadzór nad:

- 1) zgodnością działań Izby z przepisami prawa i statutem;
- 2) realizacją przez Izbę zadań określonych w art. 4;
- 3) prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

3. Kontrolę w ramach nadzoru przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

4. Dyrektor Izby i Rada Izby są zobowiązani do realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w ramach realizacji nadzoru.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ma prawo wglądu do dokumentów Izby i może żądać niezbędnych informacji od Dyrektora Izby.

6. W razie uporczywego łamania przepisów ustawy przez Dyrektora Izby lub Radę Izby, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wydać postanowienie rozwiązujące organy Izby.

7. Postanowienie może być wydane po uprzednim przedstawieniu zarzutów Dyrektorowi Izby lub Radzie Izby i wezwaniu do przedstawienia wyjaśnień.

8. Rozwiązanie organów Izby wywołuje skutek po upływie 3 miesięcy od wydania postanowienia. W tym czasie przeprowadzane są czynności zmierzające do wyłonienia nowych organów Izby na zasadach określonych w ustawie.

Art. 6. Organami Izby są:

- 1) Rada Izby;
- 2) Dyrektor Izby.

Art. 7. 1. W skład Rady Izby wchodzi:

- 1) 14 członków wybranych przez organizacje reprezentatywne;
- 2) 5 członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 3) 1 członek powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 4) 1 członek powoływany i odwoływany przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Kadencja Rady Izby trwa 4 lata.

3. Członkostwa w Radzie Izby nie można łączyć z zatrudnieniem w Izbie.

4. Funkcję członka Rady Izby można sprawować maksymalnie przez dwie kadencje.

Art. 8. 1. Członkowie Rady Izby, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, wybierani są przez organizacje reprezentatywne w podziale na dwie izby w trakcie walnego zjazdu:

- 1) 7 wybieranych jest w głosowaniu przez przedstawicieli najliczniejszych organizacji reprezentatywnych, zgodnie z aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 20 pkt 1;
- 2) 7 wybieranych jest w głosowaniu przez przedstawicieli pozostałych organizacji reprezentatywnych, zgodnie z aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 20 pkt 1.

2. Walny zjazd organizacji reprezentatywnych zwoływany jest przez Dyrektora Izby nie wcześniej niż na 4 miesiące i nie później niż na 3 miesiące przed upływem kadencji Rady Izby.

3. Organizacje reprezentatywne biorą udział w wyborach członków Rady Izby przez swoich przedstawicieli w trakcie walnego zjazdu, wyznaczonych przez każdą organizację reprezentatywną.

4. Każda organizacja reprezentatywna może wyznaczyć jednego przedstawiciela, dysponującego jednym głosem w głosowaniu w izbie, w której zasiada.

5. Wybór przedstawiciela w głosowaniu, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczny z jego powołaniem w skład Rady Izby.

Art. 9. Członkiem Rady Izby może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada wiedzę lub doświadczenie zawodowe związane z działalnością twórczą lub wykonawstwem artystycznym;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 10. 1. Członkostwo w Radzie Izby wygasa z powodu:

- 1) rezygnacji członka Rady Izby złożonej na piśmie Przewodniczącemu Rady Izby lub wiceprzewodniczącemu Rady Izby w przypadku Przewodniczącego Rady Izby;
- 2) śmierci członka Rady Izby;
- 3) niemożności sprawowania funkcji członka Rady Izby z powodu długotrwałej choroby stwierdzonej zaświadczeniem lekarskim;
- 4) niewypełniania wymogów określonych w art. 9 pkt 1 i 3.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, nowego przedstawiciela powołuje się na podstawie art. 7 lub wybiera na podstawie art. 8 na okres do końca kadencji Rady Izby, o której mowa w art. 7 ust. 2.

Art. 11. 1. Pracami Rady Izby kieruje Przewodniczący Rady Izby, zwany dalej „Przewodniczącym”, wybierany zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady Izby.

2. Przewodniczący wskazuje wiceprzewodniczącego Rady Izby, który zastępuje go w trakcie jego nieobecności.

3. Na posiedzenie Rady Izby Przewodniczący może zapraszać inne osoby, o ile jest to wskazane dla realizacji zadań Rady Izby.

4. Rada Izby wydaje decyzje oraz inne akty po podjęciu uchwały. Przewodniczący, po podjęciu przez Radę Izby stosownej uchwały, podpisuje akty, decyzje i dokumenty wydawane przez Radę Izby.

5. Za pracę wykonywaną przez członka Rady Izby w trakcie jej posiedzeń przysługuje wynagrodzenie.

6. Miesięcznie może odbyć się maksymalnie dwadzieścia posiedzeń Rady Izby.

Art. 12. Do zadań Rady Izby należy:

- 1) wydawanie decyzji w sprawie potwierdzania lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego;
- 2) prowadzenie postępowania odwoławczego i wydawanie decyzji w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 3;
- 3) powoływanie, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Dyrektora Izby;
- 4) kontrola organizacji reprezentatywnych w zakresie realizacji uprawnień organizacji reprezentatywnych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1, i wydawanie decyzji, o których mowa w art. 19.

Art. 13. 1. Dyrektora Izby powołuje i odwołuje Rada Izby na 4-letnią kadencję, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady Izby spośród dwóch kandydatów, wyłonionych w drodze konkursu. Powołanie następuje po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Dyrektor Izby może powołać nie więcej niż dwóch zastępców i wyznaczyć zakres ich zadań. Dyrektor Izby odwołuje zastępców Dyrektora Izby.

3. Rada Izby odwołuje Dyrektora Izby w przypadku:

- 1) rezygnacji ze stanowiska;
- 2) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 4–6;
- 3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków.

4. Rada Izby może odwołać Dyrektora Izby, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli nienależycie wykonuje obowiązki związane z pełnioną funkcją.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, Rada Izby powierza zastępcy Dyrektora Izby lub innej osobie pełnienie obowiązków Dyrektora Izby do czasu powołania nowego Dyrektora Izby.

6. Funkcji Dyrektora Izby nie można łączyć z zasiadaniem w Radzie Izby.

Art. 14. 1. Dyrektorem Izby może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada wykształcenie wyższe magisterskie;
- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w zarządzaniu oraz wiedzę lub doświadczenie zawodowe związane z działalnością twórczą lub wykonawstwem artystycznym;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) nie została ukarana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289 oraz z 2023 r. poz. 1030 i 1532);
- 6) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 342, 497, 1195 i 1872) oraz nie współpracowała z tymi organami.

2. Przed powołaniem na stanowisko Dyrektora Izby osoba powoływana składa oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w ust. 1, a w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – także oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

3. Do zastępcy Dyrektora Izby stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2.

Art. 15. 1. Powołania, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, stanowią nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

2. Wynagrodzenie Dyrektora Izby ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136).

3. Wynagrodzenie zastępców Dyrektora Izby ustala Dyrektor Izby, po zasięgnięciu opinii Rady Izby, zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w ust. 2.

Art. 16. 1. Do zadań Dyrektora Izby należy:

- 1) kierowanie pracami Izby;
- 2) reprezentowanie Izby na zewnątrz;
- 3) zapewnienie funkcjonowania i ciągłości pracy Izby;
- 4) podejmowanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy;
- 5) opracowywanie rocznego planu działania Izby;
- 6) opracowywanie projektu rocznego planu finansowego Izby;
- 7) opracowywanie rocznego sprawozdania finansowego Izby;
- 8) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności Izby;
- 9) sprawowanie zarządu nad mieniem Izby;
- 10) prowadzenie gospodarki finansowej Izby;
- 11) wydawanie decyzji w sprawie Dopłaty;
- 12) prowadzenie systemu;
- 13) wydawanie artystom Karty i zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 5–8, Dyrektor Izby przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, przekazując je jednocześnie do wiadomości Radzie Izby.

Art. 17. 1. Konkurs na stanowisko dyrektora ogłasza Rada Izby.

2. Regulamin przeprowadzenia konkursu jest określany przez Radę Izby.

3. Informację o konkursie umieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Izby oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. W informacji o konkursie umieszcza się w szczególności informacje o:

- 1) dokumentach i oświadczeniach, do których przedstawienia zobowiązany jest kandydat;
- 2) terminie zgłaszania kandydatur w konkursie.

Art. 18. 1. Kontrola, o której mowa w art. 12 pkt 4, przeprowadzana jest na podstawie pisemnego upoważnienia, określającego zakres i termin kontroli oraz osoby upoważnione do jej przeprowadzenia, udzielonego przez Radę Izby.

2. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli są uprawnione do żądania od organizacji reprezentatywnej pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub

innych nośników informacji, a także udostępniania danych związanych z potwierdzaniem lub aktualizacją uprawnień artystów, których interesy reprezentują.

3. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który podpisują osoby przeprowadzające kontrolę i członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji reprezentatywnej lub osoba przez niego upoważniona. Odmowa podpisu protokołu przez członka organu zarządzającego organizacji reprezentatywnej lub osobą przez niego upoważnioną wymaga podania przyczyny. W przypadku odmowy podpisu protokół uznaje się za podpisany w dniu odmowy.

4. Protokół z kontroli zawiera:

- 1) wskazanie nazwy oraz adresu kontrolowanej organizacji reprezentatywnej;
- 2) imię i nazwisko osoby reprezentującej podmiot kontrolowany oraz nazwę organu reprezentującego ten podmiot;
- 3) imię i nazwisko, stanowisko oraz numer upoważnienia osoby prowadzącej czynności kontrolne;
- 4) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 5) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 6) opis stanu faktycznego ustalonego w toku kontroli oraz inne informacje mające istotne znaczenie dla przeprowadzonej kontroli, w tym zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości;
- 7) wyszczególnienie załączników.

5. Członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji reprezentatywnej lub osoba przez niego upoważniona może, w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu, złożyć na piśmie wyjaśnienia albo zgłosić zastrzeżenia do treści protokołu.

6. W przypadku uwzględnienia wyjaśnień lub zastrzeżeń osoba przeprowadzająca kontrolę sporządza poprawiony protokół kontroli.

7. Osoby przeprowadzające kontrolę, w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4, przekazują na piśmie stanowisko członkowi organu zarządzającego kontrolowanej organizacji reprezentatywnej uprawnionemu do reprezentowania tej organizacji lub osobie przez niego upoważnionej w terminie 14 dni.

8. Po zakończeniu kontroli, z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w ust. 5, osoby przeprowadzające kontrolę sporządzają wystąpienie pokontrolne, które otrzymują Rada Izby oraz kontrolowana organizacja reprezentatywna.

9. Wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę stanu faktycznego wynikającą z ustaleń zawartych w protokole kontroli, w tym opis ustalonych uchybień lub informację o ich braku, z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także termin usunięcia uchybień, nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

10. Kontrolowana organizacja reprezentatywna w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje Radę Izby o usunięciu wskazanych w wystąpieniu uchybień lub o przyczynach ich nieusunięcia.

Art. 19. 1. Rada Izby w drodze decyzji wykreśla organizację reprezentatywną z listy organizacji reprezentatywnych na 1 rok, jeżeli z przeprowadzonej kontroli wynika, że organizacja reprezentatywna nie przestrzega przepisów ustawy przy potwierdzaniu lub aktualizacji dorobku artystycznego.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wykreśla organizację reprezentatywną z listy organizacji reprezentatywnych, po wydaniu w tej sprawie ostatecznej decyzji.

Art. 20. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) próg liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze, oraz sposób i tryb zwołania walnego zjazdu i dokonania wyboru członków Rady Izby, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, biorąc pod uwagę liczebność poszczególnych organizacji reprezentatywnych oraz konieczność zapewnienia udziału w Radzie Izby przedstawicielom organizacji niezależnie od ich liczebności oraz kierując się tym, że tryb zwołania walnego zjazdu i przeprowadzanie głosowania musi zapewniać równość i bezpośredniość głosowania oraz przejrzysty, rzetelny i sprawny wybór członków Rady Izby;
- 2) wysokość wynagrodzenia członków Rady Izby, uwzględniając funkcje pełnione przez członków Rady Izby i zakres obowiązków poszczególnych członków Rady Izby, a także mając na względzie, że wysokość wynagrodzenia za jedno posiedzenie nie może przekroczyć kwoty 10% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, obowiązującego w dniu powołania Rady Izby oraz, że członkom Rady Izby przysługuje za udział w posiedzeniach odbywających się w danym dniu tylko jedno wynagrodzenie, bez względu na liczbę posiedzeń w tym dniu.

Rozdział 3

Organizacje reprezentatywne

Art. 21. 1. Organizacje reprezentatywne są uprawnione do:

- 1) potwierdzania udokumentowanego dorobku artystycznego dla zawodów artystycznych, w których są reprezentatywne;
- 2) wyboru przez swoich przedstawicieli członków Rady Izby, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1.

2. Artysta zawodowy może być obsługiwany jednocześnie przez jedną organizację reprezentatywną.

3. Artysta zawodowy nie musi być członkiem obsługującej go organizacji reprezentatywnej.

4. Artysta zawodowy może zmienić obsługującą go organizację reprezentatywną.

Art. 22. 1. W celu wpisania do systemu organizacja zwraca się z wnioskiem do Dyrektora Izby o uwzględnienie jej w systemie.

2. Dyrektor Izby, po zbadaniu spełniania przez organizację ustawowych przesłanek, wpisuje organizację do systemu i umożliwia wybór tej organizacji przez artystów zawodowych, jako organizacji ich obsługującej.

3. Wybór przez artystę zawodowego obsługującej go organizacji wywołuje skutek natychmiastowy, chyba że organizacja nie uzyskała jeszcze statusu organizacji reprezentatywnej. Wybory dokonane przez artystów zawodowych wywołują skutek, gdy ich liczba spowoduje, że dana organizacja spełnia kryteria reprezentatywności.

Art. 23. 1. Dyrektor Izby nie rzadziej niż raz na kwartał bada, które organizacje spełniają kryteria reprezentatywności, na podstawie danych z systemu, o którym mowa w art. 37 i informuje o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zamieszcza, nie rzadziej niż raz na kwartał, listę organizacji reprezentatywnych i zawodów, dla których organizacje te spełniają kryteria reprezentatywności, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu, który go obsługuje.

Art. 24. 1. Organizacja reprezentatywna potwierdza dorobek artystyczny na wniosek osoby zainteresowanej.

2. Wniosek o potwierdzenie dorobku artystycznego składany jest za pośrednictwem systemu i zawiera:

- 1) dane osoby, której dotyczy wniosek:
  - a) imię, nazwisko,
  - b) adres miejsca zamieszkania,
  - c) obywatelstwo,
  - d) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość, datę urodzenia,
  - e) adres poczty elektronicznej i numer telefonu, o ile je posiada;
- 2) uzasadnienie potwierdzające dorobek artystyczny;
- 3) materiały stanowiące potwierdzenie dorobku artystycznego, w szczególności wykaz podjętych czynności artystycznych oraz zdigitalizowane wybrane utwory lub artystyczne wykonania osoby ubiegającej się o potwierdzenie dorobku.

3. Organizacja reprezentatywna w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego wydaje poświadczenie, w którym potwierdza albo odmawia potwierdzenia dorobku artystycznego.

4. Poświadczenie wydawane jest według wzoru i zawiera:

- 1) dane osobowe osoby ubiegającej się o jego wydanie:
  - a) imię, nazwisko,
  - b) adres miejsca zamieszkania,
  - c) obywatelstwo,
  - d) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość, datę urodzenia;
- 2) potwierdzenie dorobku artystycznego lub jego odmowę;
- 3) uzasadnienie.

5. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli załączone do wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego materiały wymagają uzupełnienia, termin o którym mowa w ust. 3, może zostać przedłużony na okres nie dłuższy niż kolejne 2 miesiące. Komunikacja ze składającym wniosek odbywa się za pośrednictwem systemu.

6. Brak wydania poświadczenia w terminie, o którym mowa w ust. 3 albo 5, upoważnia osobę, o której mowa w ust. 1, do zwrócenia się za pośrednictwem systemu o potwierdzenie dorobku artystycznego bezpośrednio do Rady Izby. Rada Izby informuje organizację reprezentatywną, do której zwrócono się z wnioskiem o potwierdzenie dorobku artystycznego

za pośrednictwem systemu o zwróceniu się bezpośrednio do niej w sprawie potwierdzenia dorobku.

7. Od poświadczenia odmawiającego potwierdzenia dorobku artystycznego przysługuje odwołanie do Rady Izby w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia za pośrednictwem systemu. Odwołanie składa się za pośrednictwem systemu i zawiera dane osoby której dotyczy sprawa: imię, nazwisko, adres miejsca zamieszkania, obywatelstwo, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz, o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu, a załącznikami do niego są wniosek o potwierdzenie dorobku i poświadczenia wydane przez organizację reprezentatywną.

8. Rada Izby rozpatruje sprawę nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, na podstawie złożonego wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego, protokołu oraz odwołania i wydaje poświadczenie, w którym potwierdza lub odmawia potwierdzenia dorobku artystycznego. Ustępy 3–5 oraz art. 28 stosuje się odpowiednio.

9. Ponowny wniosek w sprawie potwierdzenia dorobku artystycznego można złożyć po upływie 6 miesięcy od ostatecznej odmowy potwierdzenia dorobku artystycznego.

10. Potwierdzając dorobek artystyczny, organizacja bierze pod uwagę:

- 1) profesjonalizm dorobku artystycznego;
- 2) aktywność artysty na profesjonalnym rynku sztuki;
- 3) znaczenie dorobku artysty dla danego zawodu artystycznego;
- 4) intensywność działalności artystycznej wskazującą na jej zawodowy charakter.

Art. 25. 1. Organizacja reprezentatywna może pobierać opłatę za wydanie poświadczenia, w wysokości nie wyższej niż:

- 1) 6% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym przy wydawaniu poświadczenia, o którym mowa w art. 24;
- 2) 3% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym przy wydawaniu poświadczenia, o którym mowa w art. 33.

2. Jeżeli organizacja reprezentatywna pobiera opłaty za poświadczenia, zasady pobierania tych opłat są publikowane na stronie internetowej tej organizacji oraz przekazywane Izbie.

3. Jeżeli organizacja reprezentatywna pobiera opłaty za poświadczenia, dowód wniesienia opłaty należy przedstawić wraz z wnioskiem, o którym mowa w art. 24 ust. 1 oraz

w art. 33. Nieprzedstawienie dowodu wniesienia opłaty skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Art. 26. 1. Organizacja reprezentatywna sporządza protokół z czynności podjętych w postępowaniu o wydanie poświadczenia. Protokół załącza się do akt sprawy w systemie.

2. Protokół zawiera:

- 1) wniosek o potwierdzenie dorobku artystycznego;
- 2) dane osób uczestniczących w ocenie dorobku artystycznego: imię, nazwisko i numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) ustalenia powzięte w trakcie wykonywania czynności, w tym potwierdzające dorobek artystyczny osoby, której dotyczy wniosek;
- 4) materiały stanowiące potwierdzenie dorobku artystycznego, w szczególności wykaz podjętych czynności artystycznych oraz zdigitalizowane wybrane utwory osoby ubiegającej się o potwierdzenie dorobku.

Art. 27. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, biorąc pod uwagę specyfikę i zróżnicowanie prowadzonej działalności artystycznej oraz dziedziny działalności artystycznej;
- 2) wzór wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 1, wzór poświadczenia, o którym mowa w art. 24 ust. 4, wzór protokołu, o którym mowa w art. 26, wymagania techniczne dotyczące materiałów, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3, w tym ich format i rozmiar, oraz tryb i sposób rozpatrywania wniosków w sprawie potwierdzenia dorobku artystycznego, mając na względzie konieczność zapewnienia sprawnego i rzetelnego potwierdzania i dokumentowania dorobku artystycznego.

Rozdział 4

Zasady potwierdzania uprawnień artysty zawodowego

Art. 28. 1. Uprawnienia artysty zawodowego przysługują osobom fizycznym, które mają udokumentowany dorobek artystyczny, potwierdzony przez organizację reprezentatywną.

2. Uprawnienia artysty zawodowego mogą być potwierdzone wyłącznie:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 114, art. 127, art. 159 ust. 1 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, 185 i 547), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697 oraz z 2023 r. poz. 547), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Rada Izby potwierdza uprawnienia artysty zawodowego w drodze decyzji, wskazującej okres, w którym uprawnienia artysty zawodowego są potwierdzone, liczony od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego i trwający 3 lata.

Art. 29. 1. Potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego następuje na wniosek złożony za pośrednictwem systemu. Wniosek zawiera dane osoby, której dotyczy wniosek:

- 1) imię, nazwisko;
- 2) adres miejsca zamieszkania;
- 3) obywatelstwo;
- 4) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość, datę urodzenia;
- 5) adres poczty elektronicznej i numer telefonu, o ile je posiada.

2. Do wniosku dołącza się poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wystawiony przez organizację reprezentatywną albo Radę Izby.

3. Potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego, którego uprawnienia wygasły, następuje na wniosek, do którego dołącza się poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wystawiony przez organizację reprezentatywną albo Radę Izby.

4. Przedstawienie poświadczenia wydanego przez organizację reprezentatywną jest równoznaczne z wyborem jej jako organizacji reprezentatywnej obsługującej artystę zawodowego.

Art. 30. 1. Uprawnienia artysty zawodowego mogą zostać zawieszane.

2. Zawieszenie następuje na wniosek artysty zawodowego, na czas określony, nie krótszy niż 30 dni i nie dłuższy niż 36 miesięcy.

3. Uprawnienia artysty zawodowego mogą zostać w każdej chwili wznowione na wniosek artysty.

4. Wnioski o zawieszenie oraz wznowienie uprawnień artysty zawodowego składa się do Rady Izby za pośrednictwem systemu.

5. Rada Izby wydaje postanowienie w sprawie zawieszenia albo wznowienia uprawnień artysty zawodowego, wskazując na datę początku albo końca zawieszenia, nie wcześniejszą niż termin wydania postanowienia w sprawie zawieszenia albo wznowienia.

6. W trakcie zawieszenia artysta zawodowy nie jest obowiązany do prowadzenia i dokumentowania działalności twórczej lub wykonawstwa artystycznego, a biegi terminów do aktualizacji uprawnień artysty zawodowego ulegają zawieszeniu.

7. W okresie zawieszenia uprawnień artysta zawodowy traci prawo do korzystania z uprawnień przyznanych ustawą lub określonych w przepisach odrębnych.

8. Wydanie postanowienia w sprawie zawieszenia jest równoznaczne z wydłużeniem terminu ważności decyzji o potwierdzeniu lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego. Ważność decyzji podlega wydłużeniu o okres, w którym uprawnienia były zawieszane, jednakże nie dłuższy niż 5 lat od wydania decyzji o potwierdzeniu lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego.

Art. 31. 1. Aktualizacja uprawnień artysty zawodowego następuje po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o potwierdzeniu uprawnień albo decyzji o pozytywnej aktualizacji uprawnień artysty zawodowego.

2. Aktualizacja następuje na wniosek artysty zawodowego, składany nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem 3 lat od przyznania lub pozytywnej aktualizacji uprawnień artysty zawodowego za pośrednictwem systemu.

3. W przypadku zawieszenia uprawnień artysty zawodowego, o którym mowa w art. 30, Rada Izby uaktualnia uprawnienia artysty zawodowego po wznowieniu uprawnień, na wniosek artysty zawodowego złożony, nie później niż w ciągu 5 lat od wydania decyzji o potwierdzeniu uprawnień artysty zawodowego lub decyzji o pozytywnym uaktualnieniu uprawnień artysty.

4. W przypadku niezłożenia wniosku w terminie, wskazanym w ust. 2 lub 3, uprawnienia artysty zawodowego wygasają z mocy prawa z upływem okresu, na który uprawnienia artysty zostały potwierdzone.

Art. 32. 1. Aktualizacja uprawnień artysty zawodowego polega na sprawdzeniu, czy artysta uzyskał w ciągu ostatnich 3 lat określony minimalny przychód z działalności artysty zawodowego.

2. Aktualizacja jest przeprowadzona w oparciu o złożone przez artystę zawodowego oświadczenie w systemie.

3. Informacje przedstawione we wniosku składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

4. W przypadku aktualizacji:

- 1) pozytywnej – Rada Izby wydaje decyzję o przedłużeniu uprawnień artysty zawodowego;
- 2) negatywnej – Rada Izby w drodze decyzji stwierdza wygaśnięcie uprawnień artysty zawodowego z upływem okresu, na który uprawnienia artysty zostały potwierdzone.

Art. 33. W przypadku nieosiągnięcia wymaganego przychodu z prowadzonej działalności artysty zawodowego, artysta zawodowy może zwrócić się do organizacji reprezentatywnej o potwierdzenie dorobku artystycznego. Przepisy art. 23 stosuje się odpowiednio.

Art. 34. Uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są przez Radę Izby w drodze decyzji bezterminowo w przypadku posiadania uprawnień artysty zawodowego przez liczbę lat określoną w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 36 pkt 2.

Art. 35. 1. Do postępowań w sprawie potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego, ich aktualizacji i bezterminowego potwierdzenia oraz do postępowań, o których mowa w art.

19, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803).

2. Od decyzji Rady Izby w sprawach, o których mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Postępowania, o których mowa w ust. 1 i 2, prowadzi się w całości za pośrednictwem systemu.

Art. 36. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) progi minimalnego przychodu, jaki w ciągu trzech lat muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, określonych w akcie wykonawczym wydawanym na podstawie art. 27 pkt 1 ustawy, aby utrzymać uprawnienia artysty zawodowego, nie niższe niż 5-krotność i nie wyższe niż 62-krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, mając na względzie specyfikę pracy w poszczególnych zawodach artystycznych, przychody uzyskiwane w poszczególnych zawodach artystycznych oraz sytuację gospodarczą;
- 2) liczbę lat posiadania uprawnień artysty, po upływie której uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są bezterminowo, mając na względzie specyfikę pracy, w tym długość aktywnej pracy zawodowej w poszczególnych zawodach artystycznych.

Art. 37. 1. Dyrektor Izby prowadzi system i wykonuje następujące zadania:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do systemu;
- 2) zapewnia integralność danych w systemie;
- 3) zapewnia dostępność systemu dla podmiotów przetwarzających dane;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu;
- 5) określa zasady zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych;
- 6) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych w systemie.

2. Dyrektor tworzy dla użytkowników konta w systemie na ich wniosek. Utworzenie konta jest czynnością materialno-techniczną.

3. Użytkownikami, którzy mogą mieć konto w systemie, są:

- 1) osoby ubiegające się o potwierdzenie dorobku artystycznego;
- 2) artyści zawodowi;
- 3) upoważnieni przez dyrektora pracownicy Izby;

- 4) administratorzy wyznaczeni przez organizacje reprezentatywne oraz zatwierdzenie przez nich do wykonywania czynności w systemie przedstawiciele organizacji reprezentatywnych;
- 5) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub upoważnione przez niego osoby;
- 6) osoby upoważnione przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 7) instytucje oraz podmioty, które przyznały uprawnienia na rzecz artystów zawodowych.

4. W przypadku doręczania decyzji i wniosków przy wykorzystaniu systemu są one doręczone w chwili:

- 1) skierowania ich w systemie do Izby lub organizacji reprezentatywnych, jeśli są one ich adresatem;
- 2) odebrania ich w systemie przez adresata – w pozostałych przypadkach.

Art. 38. 1. Dyrektor Izby jest administratorem danych osobowych i informacji zgromadzonych w rejestrze artystów i jest odpowiedzialny za ich poprawność.

2. W rejestrze artystów zbiera się informacje o:

- 1) osobach ubiegających się o potwierdzenie dorobku artystycznego:
  - a) imieniu i nazwisku,
  - b) adresie zamieszkania,
  - c) numerze PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serii i numerze dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz dacie urodzenia,
  - d) adresie poczty elektronicznej i numerze telefonu, o ile je posiadają,
  - e) wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego,
  - f) obywatelstwie;
- 2) artystach zawodowych:
  - a) imieniu i nazwisku artysty zawodowego,
  - b) adresie zamieszkania artysty zawodowego,
  - c) numerze PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serii i numerze dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz dacie urodzenia artysty zawodowego,
  - d) adresie poczty elektronicznej i numerze telefonu, o ile je posiada,
  - e) obywatelstwie;
- 3) uprawnieniach artysty zawodowego:
  - a) dacie początkowej uzyskania uprawnień artysty zawodowego,
  - b) dacie końcowej posiadania uprawnień artysty zawodowego,

- c) przeprowadzonych aktualizacjach uprawnień artysty zawodowego i okresie obowiązywania aktualizacji uprawnień,
  - d) bezterminowym potwierdzeniu uprawnień artysty zawodowego,
  - e) zawieszeniu lub wznowieniu uprawnień artysty zawodowego: dacie początkowej i końcowej zawieszenia uprawnień;
- 4) procesie potwierdzania uprawnień artysty zawodowego:
- a) dane osób uczestniczących w ocenie dorobku artystycznego w organizacji reprezentatywnej: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania,
  - b) protokół z czynności podjętych w postępowaniu o wydanie poświadczenia,
  - c) poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wydane przez organizację reprezentatywną lub odmowa wydania poświadczenia,
  - d) poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wydane przez Radę Izby lub odmowa wydania poświadczenia,
  - f) decyzjach wydanych w procesie potwierdzania i aktualizacji uprawnień artysty zawodowego;
- 5) osiągniętych przez artystów przychodach z działalności twórczej lub wykonawstwa artystycznego, o których informują artyści aktualizując uprawnienia artysty zawodowego i występując o przyznanie dopłaty;
- 6) przyznanych Dopłat: wysokości przyznania dopłaty i okresowi, na który została przyznana; liczebności poszczególnych zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność;
- 7) wydanych Kartach;
- 8) numerze rachunku składowego płatnika, jeżeli artyście zawodowemu przyznana została Dopłata;
- 9) liczbie artystów zawodowych obsługiwanych przez poszczególne organizacje;
- 10) organizacjach:
- a) nazwie organizacji,
  - b) numerze KRS organizacji w Krajowym Rejestrze Sądowym,
  - c) adresie siedziby organizacji,
  - d) terminie wpisania do systemu,
  - e) terminie uzyskania lub utraty statusu organizacji reprezentatywnej,
  - f) przedstawicielach organizacji upoważnionych do dokonywania czynności w systemie.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1–8, są przetwarzane przez całe życie artysty zawodowego. Informacje osób, których uprawnienia nie zostały nigdy potwierdzone, przetwarza się przez okres 2 lat od dnia, w którym decyzja o odmowie potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego stała się ostateczna.

4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 2, wraz z wszystkimi dokumentami, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przetwarzania, o których mowa w ust. 4. Pozostałych danych nie usuwa się z rejestru artystów.

5. Dane osobowe, o których mowa w ust. 2, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym obowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.

7. Osoby przetwarzające dane, o których mowa w ust. 3, są obowiązane do zachowania ich w poufności.

8. Dane osobowe, o których mowa w ust. 3, są przetwarzane w sposób zapewniający ich integralność, odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Art. 39. 1. Dane, o których mowa w art. 38 ust. 2:

- 1) pkt 1 przekazują do rejestru artystów za pośrednictwem systemu osoby składające wniosek o potwierdzenie dorobku artystycznego;
- 2) pkt 2 i 4 lit. e przekazują do rejestru artystów za pośrednictwem systemu osoby składające wniosek o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2;
- 3) pkt 5 i 8 przekazują do rejestru artystów za pośrednictwem systemu osoby składające wniosek o Dopłatę.

2. Dane, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2, gdy wniosek o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego składany jest na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 1, przekazują do rejestru artystów za pośrednictwem systemu upoważnieni do tego przez Dyrektora pracownicy Izby.

3. Dane, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 3, 4 lit. d i f, pkt 6, 7, 9 oraz 10 lit. d i e, przekazują do rejestru artystów za pośrednictwem systemu upoważnieni do tego przez Dyrektora pracownicy Izby.

4. Dane, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 4 lit. a–c oraz pkt 10 lit. a–c i f, przekazują do rejestru artystów za pośrednictwem systemu organizacje reprezentatywne. Organizacje reprezentatywne przekazują do Dyrektora Izby dane osób, które administrują uprawnieniami do przekazywania danych do rejestru artystów za pośrednictwem systemu w danej organizacji.

5. Podmioty wymienione w ust. 1–4 wprowadzają dane do rejestru artystów w czasie wykonania czynności skutkującej koniecznością przekazania danych do systemu za pomocą systemu.

6. Wnioski i dane zamieszcza się w systemie po uwierzytelnieniu w sposób, o którym mowa w art. 20a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123, 1234 i 1703).

7. Wnioski składane w systemie opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 40. 1. Informacje z rejestru artystów, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 1 i 4, dotyczące osoby składającej wniosek o potwierdzenie dorobku artystycznego udostępnia się tej osobie w systemie po uwierzytelnieniu zainteresowanego na zasadach określonych w art. 39 ust. 6.

2. Informacje z rejestru artystów, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 1–6, dotyczące osoby która wniosła odwołanie, o którym mowa w art. 35 ust. 2 albo art. 46 ust. 7, udostępnia się w systemie ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub upoważnionym przez niego osobom.

3. Informacje z rejestru artystów, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2–8, dotyczące artysty zawodowego z potwierdzonymi uprawnieniami udostępnia się tej osobie w systemie po uwierzytelnieniu zainteresowanego na zasadach określonych w art. 39 ust. 6.

4. Informacje z rejestru artystów, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2, 3, 6 i 8, udostępniane są w systemie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, nie później niż w pierwszym dniu roboczym po zamieszczeniu informacji w systemie, w celu realizacji jego ustawowych zadań, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku.

5. Informacje z rejestru artystów, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 9 i 10, są udostępniane na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Izby oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

6. Informacje z rejestru artystów, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 7, są udostępniane w systemie instytucjom oraz podmiotom, które przyznały uprawnienia na rzecz artystów zawodowych.

Rozdział 5

Uprawnienia artystów zawodowych

Art. 41. Artystom zawodowym przysługują następujące uprawnienia:

- 1) uprawnienia podatkowe na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 2) prawo do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 3) prawo do Dopłaty;
- 4) uprawnienia wynikające z Karty.

Art. 42. 1. Artystom zawodowym opłacającym składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu posiadania aktualnych uprawnień artysty zawodowego na podstawie przepisów odrębnych, których przeciętny miesięczny przychód był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznaje się na wniosek Dopłatę.

2. Dopłata wynosi od 20 do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru nie wyższej niż minimalne wynagrodzenie, jest uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego przychodu i jest wpłacana na numer rachunku składkowego płatnika składek. Pozostałą część składki obowiązuje jest opłacić artysta zawodowy.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wysokość Dopłaty, biorąc pod uwagę rozkład przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wśród artystów zawodowych oraz konieczność zróżnicowania przyznawanego wsparcia w zależności od uzyskiwanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Art. 43. 1. Artystom zawodowym przyznaje się dodatkowo wsparcie w postaci:

- 1) wsparcia socjalnego dla artystów zawodowych;

2) stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych.

2. Wsparcie socjalne ma formę jednorazowej zapomogi w wysokości od 1000 do 10 000 zł i jest przyznawane artystom zawodowym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej.

3. Zapomoga może być przyznana na wniosek lub z urzędu, nie częściej niż raz na 5 lat.

4. Stypendium jest pomocą finansową przyznawaną artystom zawodowym, którzy osiągnęli indywidualne sukcesy artystyczne.

5. Stypendium ma sumaryczną wysokość od 2000 zł do 25 000 zł i wypłacane jest raz w roku:

1) przez okres 12 miesięcy w miesięcznych ratach lub

2) w postaci jednorazowego dofinansowania wydarzenia artystycznego lub wystawy rangi międzynarodowej lub krajowej jako stypendium celowe.

6. Stypendium może być przyznane na wniosek artysty zawodowego.

7. Decyzja w sprawie zapomogi lub stypendium wydawana jest przez Dyrektora Izby, po uzyskaniu opinii Rady Izby.

8. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1, tryb składania wniosków o ich przyznanie oraz tryb przekazywania środków, biorąc pod uwagę priorytety społeczne, politykę kulturalną państwa oraz potrzebę zapewnienia wsparcia dla środowisk artystycznych.

Art. 44. 1. Artysta zawodowy chcący korzystać z Dopłaty składa do Dyrektora Izby wniosek o przyznanie Dopłaty za pośrednictwem systemu.

2. Do wniosku o przyznanie Dopłaty dołącza się:

1) oświadczenie o spełnianiu warunków korzystania z Dopłaty;

2) informacje o przeciętnym miesięcznym dochodzie;

3) informacje o numerze rachunku składkowego artysty zawodowego chcącego skorzystać z Dopłaty.

3. Informacje przedstawione we wniosku o przyznanie dopłaty składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

4. Wniosek o przyznanie Dopłaty składa się nie później niż do 3. dnia miesiąca, od którego przyznana ma być Dopłata.

5. Dopłata przyznawana jest na okres jednego roku liczonego od 1 maja do 30 kwietnia roku następnego, a w przypadku gdy wniosek o przyznanie Dopłaty został złożony w trakcie trwania roku kalendarzowego – do końca tego okresu, z tym że wypłaca się ją za pełne miesiące kalendarzowe.

6. Dyrektor Izby ma 14 dni na rozpatrzenie wniosku o przyznanie Dopłaty.

7. Dopłata przyznawana jest przez Dyrektora Izby w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

8. Do postępowań w sprawie przyznania Dopłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

9. Postępowania, o których mowa w ust. 8, prowadzi się w całości za pośrednictwem systemu.

Art. 45. 1. Artysta zawodowy traci prawo do Dopłaty w przypadku uzyskania innego tytułu do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń zdrowotnych niż wskazany w art. 42 ust. 1.

2. Artysta ma obowiązek poinformować Dyrektora Izby o utracie prawa do Dopłaty w ciągu 7 dni od dnia zdarzenia, na skutek którego utracono prawo do Dopłaty.

3. Dopłata przyznana artyście zawodowemu nienależnie jest zwracana przez artystę zawodowego na rachunek bankowy Izby.

4. Wysokość Dopłaty podlegającej zwrotowi oraz terminy jej zwrotu ustala w drodze decyzji administracyjnej Dyrektor Izby.

5. Dopłata przyznana artyście zawodowemu nienależnie na podstawie ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 4, podlega potrąceniu z nienależnie opłaconych składek, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, 1429, 1672 i 1941) lub egzekucji administracyjnej w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505).

6. Obowiązek zwrotu Dopłaty ulega przedawnieniu z upływem 5 lat, licząc od dnia, w którym decyzja ustalająca te należności stała się ostateczna.

7. Bieg przedawnienia obowiązku zwrotu Dopłaty przerywa odroczenie terminu płatności należności lub rozłożenie spłaty należności na raty przez Dyrektora Izby. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu ustalonym jako ostatni dzień spłaty odroczonej należności lub po dniu ustalonym jako ostatni dzień spłaty ostatniej raty należności.

8. Nie wydaje się decyzji o zwrocie nienależnie pobranej Dopłaty, jeżeli od terminu jej pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

9. Do zwrotu nienależnie pobranej dopłaty stosuje się przepisy dotyczące zwrotu niepodatkowej należności budżetowej, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 46. W przypadku uruchomienia mechanizmu korygującego, o którym mowa w art. 77 ust. 3, decyzje o przyznaniu Dopłaty mogą zostać zmienione w ten sposób, że od dnia wejścia w życie zmienionej decyzji przyznana Dopłata jest obniżana do 50%.

Art. 47. 1. Artystom zawodowym wydaje się Kartę potwierdzającą ich uprawnienia.

2. Karta jest środkiem identyfikującym artystę zawodowego, poświadczającym jego uprawnienia ustalone w trybie określonym w niniejszej ustawie lub przyznane na podstawie przepisów odrębnych:

- 1) wydawanym w formie dokumentu z tworzywa sztucznego, zwanego dalej „kartą tradycyjną”, lub
- 2) może zostać udostępniona w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. 1234), zwanego dalej „kartą elektroniczną”.

3. Na Karcie widoczne są:

- 1) imię i nazwisko artysty zawodowego;
- 2) zdjęcie z wizerunkiem artysty zawodowego;
- 3) numer wydawanej Karty.

4. Dyrektor Izby zapewnia produkcję blankietów kart tradycyjnych, personalizację blankietów kart tradycyjnych oraz dystrybucję Kart.

5. Karta tradycyjna wydawana jest z urzędu bezpłatnie po potwierdzeniu uprawnień artysty zawodowego.

6. W przypadku utraty Karty, wydanie duplikatu Karty podlega opłacie w wysokości 20 zł.

7. Dyrektor Izby udostępnia mechanizm weryfikacji numerów i statusów wydanych Kart instytucjom oraz podmiotom, które przyznały uprawnienia na rzecz artystów zawodowych, w zakresie niezbędnym do udzielenia tych uprawnień.

Art. 48. 1. Uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznane przez:

- 1) instytucje podległe właściwym ministrom;

2) podmioty inne niż określone w pkt 1, na podstawie umowy, o której mowa w art. 49.

2. W przypadku przyznania artystom zawodowym uprawnień przez instytucje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wykaz tych uprawnień oraz instytucji je przyznających jest niezwłocznie przekazywany Izbie.

Art. 49. Przyznanie artystom zawodowym uprawnień przez podmioty, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 2, następuje na podstawie umowy zawartej z Dyrektorem Izby. Umowa określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) uprawnienia przysługujące na podstawie Karty;
- 3) zasady i warunki rozwiązania umowy;
- 4) okres, na jaki jest zawierana umowa.

Art. 50. 1. Wykaz uprawnień oraz instytucji lub podmiotów, o których mowa w art. 48 ust. 1, Dyrektor Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Izby.

2. Wykaz jest aktualizowany każdorazowo w przypadku zmiany uprawnień lub instytucji albo podmiotów, które uprawnienia te przyznały.

Art. 51. Podmioty, które na podstawie umowy, o której mowa w art. 49, przyznają uprawnienia artystom zawodowym, oraz podległe właściwym ministrom instytucje, w których zostały przyznane artystom zawodowym uprawnienia, mają prawo zweryfikować tożsamość osoby posługującej się Kartą na podstawie okazanego przez nią dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Rozdział 6

Gospodarka finansowa Izby

Art. 52. Przychodami Izby są:

- 1) dotacja podmiotowa z budżetu państwa, przeznaczona na pokrycie bieżących kosztów działalności Izby określonej w art. 4;
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone na:
  - a) realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 6 lit. a,
  - b) współfinansowanie realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich,
  - c) realizację zadań zleconych na podstawie odrębnych umów,
  - d) wydatki majątkowe związane z obsługą zadań, o których mowa w art. 4;

- 3) dotacja celowa z budżetu państwa przeznaczona na sfinansowanie Dopłaty;
- 4) środki finansowe pochodzące z Unii Europejskiej;
- 5) przychody z tytułu krajowych i międzynarodowych projektów i programów badawczych;
- 6) odsetki od wolnych środków Izby przekazanych w depozyt, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 7) zapisy, spadki i darowizny;
- 8) przychody z innych tytułów.

Art. 53. Izba prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w niniejszej ustawie oraz w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 54. 1. Podstawą gospodarki finansowej Izby jest roczny plan finansowy ustalany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

2. Podstawę gospodarki finansowej Izby w okresie od dnia 1 stycznia do dnia zatwierdzenia planu finansowego Izby stanowi projekt tego planu.

3. Roczny plan finansowy Izby obejmuje w szczególności:

- 1) przychody z prowadzonej działalności;
- 2) dotacje z budżetu państwa;
- 3) środki przeznaczone na Dopłatę;
- 4) koszty, w tym:
  - a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
  - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
  - c) zakup towarów i usług;
- 5) środki na wydatki majątkowe;
- 6) środki przyznane innym podmiotom;
- 7) stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku;
- 8) stan środków pieniężnych na początek i koniec roku.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zatwierdza roczny plan finansowego Izby; zatwierdzony projekt rocznego planu finansowego Izby jest przekazywany ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

Art. 55. 1. Tworzy się następujące fundusze Izby:

- 1) fundusz statutowy;
- 2) fundusz zapasowy;
- 3) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- 4) inne fundusze, jeżeli obowiązek ich utworzenia wynika z odrębnych przepisów.

2. Zysk netto Izby powiększa fundusz zapasowy.

3. Stratę netto Izby pokrywa się z funduszu zapasowego.

4. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzy się na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 998 i 1586).

5. Fundusz statutowy odzwierciedla wartość mienia otrzymanego przez Izbę w momencie utworzenia.

Art. 56. 1. Roczne sprawozdanie finansowe Izby podlega badaniu przez firmę audytorską.

2. Wyboru firmy audytorskiej do badania rocznego sprawozdania finansowego Izby dokonuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Rozdział 7

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 57. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 1:
  - a) po pkt 39h dodaje się pkt 39i w brzmieniu:

„39i) wsparcie socjalne, stypendia oraz dopłata wypłacane na podstawie ustawy z dnia ... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...);”;
  - b) w pkt 156 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 157 w brzmieniu:

„157) wartość egzemplarzy autorskich uzyskanych przez twórcę na podstawie art. 63 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych – do wysokości wartości 5 egzemplarzy.”;
- 2) w art. 22 w ust. 9b pkt 2 otrzymuje brzmienie:

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28, 185, 326, 605, 641, 658, 825, 1059, 1114, 1130, 1407, 1414, 1429, 1523, 1617, 1667, 1675, 1705, 1723, 1787 i 1843.

„2) wykonywania zawodu artystycznego przez artystę zawodowego lub działalności artystycznej w dziedzinie sztuki aktorskiej, estradowej, tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki i instrumentalistyki;”.

Art. 58. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, 1429, 1672 i 1941) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 19 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 20 w brzmieniu:
„20) artysta zawodowy – osobę wykonującą zawód artystyczny, której uprawnienia zostały potwierdzone na zasadach określonych w ustawie z dnia ..... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...).”;
- 2) w art. 6:
  - a) w ust. 1 w pkt 23 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 24 w brzmieniu:
„24) artystami zawodowymi.”,
  - b) po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:
„4d. Artysta zawodowy, opłacający składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z tytułu, o którym mowa w ust. 1 pkt 24, w przypadku zawarcia w ramach prowadzonej działalności artystycznej lub twórczej umowy zlecenia albo umowy o świadczenie usług, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu tych umów.”;
- 3) w art. 8:
  - a) w ust. 6 uchyla się pkt 2,
  - b) uchyla się ust. 7–10;
- 4) w art. 9:
  - a) ust. 6a otrzymuje brzmienie:
„6a. Osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9, 9a, 9b, 11, 12 i 24, obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych.”,
  - b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Osoby pozostające w stosunku służby, spełniające jednocześnie warunki do podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4–6, 10 i 24, mogą być dobrowolnie objęte tymi ubezpieczeniami na swój wniosek.”;
- 5) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 7b, 8, 10 i 24.”;
- 6) w art. 13 w pkt 18 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 19 w brzmieniu:
„19) artyści zawodowi, w okresie w którym uprawnienia artysty zawodowego są potwierdzone albo przedłużone zgodnie z wydaną decyzją o potwierdzeniu lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego, z wyłączeniem okresu, na który uprawnienia artysty zawodowego zostały zawieszony na podstawie art. 30 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych.”;
- 7) w art. 16 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 24, finansują w całości ubezpieczeni, z zastrzeżeniem przepisów o Dopłacie, o której mowa w art. 46 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych.”;
- 8) w art. 18:
a) w ust. 4 po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:
„5b) artystów zawodowych – stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10,”
b) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:
„11a. Na wniosek ubezpieczonego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 24, podstawa wymiaru może być wyższa niż określona w ust. 4 pkt 5b. Składkę od podstawy wymiaru w części przewyższającej kwotę minimalnego wynagrodzenia finansują artyści zawodowi.”;
- 9) w art. 24 po ust. 8e dodaje się ust. 8f–8h w brzmieniu:
„8f. Na złożony w formie elektronicznej wniosek Dyrektora Polskiej Izby Artystów, nienależnie przyznana Dopłata, o której mowa w art. 46 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych, podlega potrąceniu z nienależnie opłaconych składek.
8g. Zakład informuje płatnika składek o dokonaniu potrącenia, o którym mowa w ust. 8f.
8h. W przypadku braku możliwości dokonania potrącenia, o którym mowa w ust. 8f, Zakład informuje o tym Dyrektora Polskiej Izby Artystów w formie elektronicznej.”;
- 10) w art. 36:

- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, 10 i 24, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób.”,

- b) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Zgłoszeń, o których mowa w ust. 3, artyści zawodowi dokonują w ciągu 7 dni od dnia otrzymania decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty zawodowego.”;

- 11) po art. 36aa dodaje się art. 36ab w brzmieniu:

„Art. 36ab. Przepis art. 36a stosuje się odpowiednio do zawieszenia uprawnień przez artystów zawodowych na podstawie art. 30 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych.”;

- 12) w art. 47:

- a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „ , z zastrzeżeniem ust. 1a,”,

- b) uchyla się ust. 1a,

- c) po ust. 2d dodaje się ust. 2da w brzmieniu:

„2da. Artyści zawodowi opłacający składki wyłącznie za siebie są zwolnieni z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej za kolejny miesiąc, jeżeli w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej zadeklarowali do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – kwotę w wysokości określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5b.”;

- 13) w art. 50:

- a) po ust. 3f dodaje się ust. 3g w brzmieniu:

„3g. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane w zakresie niezbędnym Polskiej Izbie Artystów w celu realizacji zadań związanych z przyznawaniem artystom zawodowym Dopłaty, o której mowa w art. 41 ustawy z dnia .... o artystach zawodowych.”,

- b) dodaje się ust. 25 w brzmieniu:

„25. Zakład udziela bezpłatnie, na wniosek Polskiej Izby Artystów, o ile jest w jego posiadaniu, wykaz zawierający dane wskazanych artystów zawodowych ubiegających się o przyznanie Dopłaty, o której mowa w art. 41 ustawy z dnia .... o artystach zawodowych, i korzystających z tej Dopłaty, obejmujące:

- 1) dane dotyczące ubezpieczonych:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz datę urodzenia,
  - c) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego,
  - d) datę wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia zdrowotnego,
  - e) kod i nazwę tytułu ubezpieczenia;
- 2) dane dotyczące płatników składek:
  - a) numer NIP, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tego numeru – numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz datę urodzenia,
  - b) nazwę skróconą lub imię i nazwisko płatnika składek,
  - c) numer rachunku składowego

– w celu umożliwienia Polskiej Izbie Artystów weryfikacji prawa do korzystania z Dopłaty i dokonywania Dopłaty.”.

Art. 59. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672) w art. 6 w ust. 2 w pkt 9 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) przypadającej przed dniem 1 stycznia 1974 r., uznane przez Radę Polskiej Izby Artystów, pod warunkiem że twórca lub artysta opłacał składki na ubezpieczenie społeczne po dniu 31 grudnia 1973 r.;”.

Art. 60. W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1732, 2140 i 2476 oraz z 2023 r. poz. 641) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Świadczenia, o których mowa w art. 2 pkt 1, 2, 5 i 6, nie przysługują osobom prowadzącym pozarolniczą działalność i osobom z nimi współpracującym, osobom współpracującym z osobami fizycznymi, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803, 1414 i 2029), duchownym będącym płatnikami składek na własne ubezpieczenia, artystom

zawodowym, w razie wystąpienia w dniu powstania prawa do świadczenia zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę przekraczającą 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, do czasu spłaty całości zadłużenia.”;

- 2) w art. 61 w ust. 1 w pkt 2 w lit. e kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. f w brzmieniu:
„f) ubezpieczonym będącym artystą zawodowym.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2189) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 3 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
„10a) wykonywania przez artystę zawodowego czynności związanych z prowadzeniem działalności artystycznej lub twórczej;”;
- 2) w art. 5 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) Zakład – w stosunku do prowadzących pozarolniczą działalność oraz współpracujących przy prowadzeniu takiej działalności w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, artystów zawodowych, a także w stosunku do wykonujących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;”;
- 3) w art. 6 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Przepis ust. 2 stosuje się do artystów zawodowych.”.

Art. 62. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735, 1429, 1723 i 1737) w art. 2 w ust. 1 w pkt 2 w lit. m średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. n w brzmieniu:

„n) nie jest artystą zawodowym z aktualnymi uprawnieniami, chyba że zawiesiła uprawnienia artysty zawodowego;”.

Art. 63. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 66 w ust. 1 w pkt 1 dodaje się lit. j w brzmieniu:
„fa) artystami zawodowymi;”;
- 2) w art. 69:

- a) w ust. 1 wyrazy „osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c–i” zastępuje się wyrazami „osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c–j”,
  - b) po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

„1c. Do ubezpieczenia zdrowotnego artystów zawodowych, których uprawnienia artysty zawodowego zostały zawieszony na podstawie art. 30 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...), stosuje się odpowiednio art. 68.”;
- 3) w art. 81:
- a) w ust. 2za wyrazy „w ust. 2, 2e, 2z i 2zaa” zastępuje się wyrazami „w ust. 2, 2e i 2z”,
  - b) uchyla się ust. 2zaa,
  - c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Za każdy miesiąc podlegania ubezpieczeniu osoba, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. j, wpłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne od miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiącej:

    - 1) kwotę minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w miesiącu poprzedzającym opłacenie składki, jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym uzyskał przeciętny miesięczny przychód w rozumieniu ustawy z dnia ... o artystach zawodowych w wysokości równej lub niższej niż kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
    - 2) kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym uzyskał przeciętny miesięczny przychód w rozumieniu ustawy z dnia ... o artystach zawodowych w wysokości wyższej niż ta kwota. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 maja do dnia 30 kwietnia następnego roku kalendarzowego.”;
- 4) w art. 82 w ust. 5 uchyla się pkt 6.

Art. 64. 1. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 342, 497, 1195 i 1872) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 70 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 71 w brzmieniu:
„71) Dyrektor Polskiej Izby Artystów i jego zastępcy.”;
- 2) w art. 8 w pkt 65 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 66 w brzmieniu:
„71) pkt 75 – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”.

Art. 65. 1. Osobom, w stosunku do których zostały wydane decyzje o uznaniu działalności za artystyczną lub twórczą przez Komisję do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, zwaną dalej „Komisją”, o której mowa w art. 8 ust. 9 ustawy zmienianej w art. 61, w terminie 120 dni od dnia wejścia w życie ustawy Rada Izby potwierdza z urzędu w drodze decyzji uprawnienia artysty zawodowego.

2. Uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są bezterminowo, jeżeli działalność twórcza lub artystyczna ustalona w decyzji Komisji przekracza liczbę lat określoną dla danego zawodu w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 36 pkt 2.

3. Jeżeli liczba lat nie uprawnia do bezterminowego potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego, po 3 latach podlegają one aktualizacji na zasadach określonych w ustawie.

4. Dyrektor w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy składa wniosek o dostęp do danych zawartych w rejestrze PESEL, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497, 1394 i 1941).

Art. 66. 1. Wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania niezakończone decyzją ostateczną przed Komisją prowadzi, na podstawie przepisów dotychczasowych, Rada Izby.

2. W sprawach sądowych, sądowno-administracyjnych, administracyjnych lub egzekucyjnych, dotyczących decyzji wydanych przez Komisję, stroną lub uczestnikiem staje się Izba.

3. Akta spraw rozpatrywanych przez Komisję z dniem wejścia w życie ustawy przejmuje Izba.

Art. 67. 1. Przy wydawaniu decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty zawodowego, do liczby lat, o której mowa w art. 34 ust. 1, zalicza się lata działalności twórczej lub

wykonawstwa artystycznego sprzed daty wejścia w życie ustawy, potwierdzone przez właściwą organizację reprezentatywną. Art. 23–29 stosuje się odpowiednio.

2. Zaliczenie lat, o którym mowa w ust. 1, jest możliwe do końca 2026 r.

Art. 68. Do osób, o których mowa w art. 65 ust. 1, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 58–60 i 63 w brzmieniu dotychczasowym, do dnia wydania decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty zawodowego.

Art. 69. 1. Tworzy się Izbę.

2. Izba nabywa osobowość prawną z dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 70. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje Pełnomocnika do spraw Utworzenia Izby, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy, określając zakres jego zadań oraz sposób ich realizacji i środki niezbędne do ich realizacji. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Pełnomocnika zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Celem działania Pełnomocnika jest zorganizowanie Izby, w tym:

- 1) podejmowanie czynności niezbędnych do rozpoczęcia działalności Izby, w tym jej organizacji, zatrudnienia pracowników oraz podjęcie innych czynności niezbędnych do rozpoczęcia pracy przez Izbę;
- 2) wsparcie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przy ustaleniu po raz pierwszy organizacji reprezentatywnych;
- 3) wsparcie administracyjne organizacji reprezentatywnych w wyborze członków Rady Izby pierwszej kadencji.

3. Pełnomocnik w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy sporządza i przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego projekt planu finansowego Izby.

4. Nadzór nad działalnością Pełnomocnika sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

5. Do czasu powołania Dyrektora Izby jego funkcję pełni Pełnomocnik.

6. Pełnomocnik kończy swoją działalność po powołaniu Dyrektora Izby.

Art. 71. 1. System, o którym mowa w art. 38, zostanie zrealizowany w całości lub w części przy pomocy jednostek podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

2. Realizacja zadań przez jednostki, o których mowa w ust. 1, zostanie sfinansowana w formie dotacji celowej z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 72. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego podejmie działania i przekaże w drodze dotacji niezbędne środki do utworzenia Izby niezwłocznie po wejściu w życie ustawy.

2. W celu wykonania przepisów ustawy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego dokona przeniesienia wydatków między działami klasyfikacji budżetowej w ramach części budżetowej, której jest dysponentem.

Art. 73. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, po otrzymaniu opinii Pełnomocnika, ustala pierwszą listę organizacji reprezentatywnych i ogłasza ją na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu, który go obsługuje.

2. Lista jest ustalana według zasad określonych ustawą, na podstawie dostępnych danych oraz informacji pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego oraz badań statystycznych.

3. Jeżeli żadna z organizacji nie spełnia kryterium reprezentatywności, za reprezentatywne uznaje się po dwie organizacje reprezentujące największą liczbę artystów działających w danym zawodzie artystycznym.

4. Organizacje z listy, o której mowa w ust. 1, uznaje się za organizacje reprezentatywne przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 74. 1. Organizacje reprezentatywne z listy, o której mowa w art. 73 ust. 1, wyznaczają przedstawicieli do wyboru członków Rady Izby w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Organizacje reprezentatywne wybierają członków Rady Izby w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 75. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wynikających z niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2024 r. – 18,66 mln zł;
- 2) 2025 r. – 9,32 mln zł;
- 3) 2026 r. – 9,54 mln zł;

- 4) 2027 r. – 9,78 mln zł;
- 5) 2028 r. – 10,02 mln zł;
- 6) 2029 r. – 10,24 mln zł;
- 7) 2030 r. – 10,53 mln zł;
- 8) 2031 r. – 10,79 mln zł;
- 9) 2032 r. – 11,06 mln zł;
- 10) 2032 r. – 11,34 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

Art. 76. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na dotację celową ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, o której mowa w art. 52 pkt 3 wynosi w roku:

- 1) 2024 r. – 82,96 mln zł;
- 2) 2025 r. – 331,83 mln zł;
- 3) 2026 r. – 353,07 mln zł;
- 4) 2027 r. – 362,59 mln zł;
- 5) 2028 r. – 371,65 mln zł;
- 6) 2029 r. – 380,94 mln zł;
- 7) 2030 r. – 400,25 mln zł;
- 8) 2031 r. – 410,24 mln zł;
- 9) 2032 r. – 420,49 mln zł;
- 10) 2033 r. – 431,00 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianego na dany rok, stosuje

się mechanizm korygujący polegający na obniżeniu wielkości środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków, w szczególności przez zmianę decyzji o przyznanych dopłatach, o której mowa w art. 46.

Art. 77. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 r., z wyjątkiem art. 8 ust. 2 i 3, art. 16, art. 37–40 oraz art. 69–75, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2024 r.

UZASADNIENIE

1. Uzasadnienie ogólne

Po przemianie ustrojowej w 1989 r. rozwój sektora kultury nie był tak dynamiczny, jak można by tego oczekiwać po uwolnieniu się od komunistycznej cenzury i zagwarantowaniu wykonawcom artystycznej niezależności. Nieprecyzyjne i niejasne regulacje prawne oraz stopniowa utrata dostępu artystów do podstawowych zdobyczy cywilizacyjnych – takich jak prawo do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych – to okoliczności oddalające nasz kraj od tych, które prowadzą świadomą i aktywną politykę kulturalną.

Dostęp do dóbr kultury oraz swoboda działalności artystycznej to szczególnie ważne aspekty funkcjonowania społeczeństwa, determinujące wiele aspektów życia, łącznie z dynamiką wzrostu ekonomicznego i zamożności obywateli – obydwie te prawa zapewnia Konstytucja RP (odpowiednio w art. 6 i art. 73), która jednocześnie gwarantuje wszystkim obywatelom dostęp do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych (odpowiednio art. 67 i art. 68).

Ocena obecnego stanu kultury polskiej wskazuje, że ww. normy konstytucyjne nie są wypełniane w sposób należyty. Dostęp do dóbr kultury ma często charakter wyspowy, a oferta kulturalna w mniejszych miejscowościach jest niewystarczająca.

W Polsce **liczba osób zawodowo wykonujących działalność artystyczną to łącznie z absolwentami szkolnictwa artystycznego ok. 67 000**, a sytuacja ekonomiczna większości z nich jest trudna lub bardzo trudna. Około 60% ma przychody poniżej średniej krajowej, a ok. 30% poniżej minimalnego wynagrodzenia, z czego zmuszeni są samodzielnie opłacać ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Jednocześnie dedykowany im system ubezpieczeń **wymaga opłacania wyższych składek ubezpieczeniowych niż w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą** (mimo że i artystów, i przedsiębiorców obowiązują identyczne składki bazowe, to ci pierwsi pozbawieni są choćby ulg na start, ulg przyznawanych mikroprzedsiębiorcom itp.). Ponieważ jedynie mniej niż 13,9% tej grupy zawodowej pozostaje w stosunku pracy, duża część artystów albo w ogóle nie jest ubezpieczona, albo korzysta z ubezpieczenia przez pracodawcę członka rodziny, albo uczestniczy w patologicznych rozwiązaniach z zakresu „szarej strefy” (np. przez zawieranie fikcyjnych umów). Na specyfikę zawodów artystycznych w tym zakresie zwrócił uwagę Parlament Europejski w Rezolucji z 7 czerwca 2007 w sprawie społecznego statusu artystów, w której zaapelował do państw

członkowskich o wdrożenie rozwiązań umożliwiających m.in. zabezpieczenie socjalne artystów i ich ubezpieczenie zdrowotne.

Skala, intensywność i fundamentalny charakter postulatów licznych środowisk artystycznych (niezależnie od preferowanych języków sztuki, głoszonych światopoglądów czy sympatii politycznych) skłoniły kierownictwo Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego do zorganizowania ogólnopolskiej debaty pod nazwą Ogólnopolskiej Konferencji Kultury (OKK).

Ogólnopolska Konferencja Kultury była największym tego typu przedsięwzięciem w historii prowadzenia polityki kulturalnej w Polsce. W jej ramach do debaty zaproszono reprezentantów wszystkich środowisk artystycznych i profesji (muzyki, tańca, teatru, sztuk plastycznych i sztuk ludowych, z poszerzeniem o literaturę i sztuki filmowe), zapewniając pełną reprezentatywność zawodów artystycznych. Obrady odbyły się w różnych regionach kraju (od Rzeszowa po Szczecin, od Wrocławia po Olsztyn), oddano głos przedstawicielom zarówno samych artystów, organizacji twórczych oraz instytucji kultury, jak i samorządów terytorialnych, urzędów czy biznesu, a także zagwarantowano powszechność dyskusji (w sesjach konferencji wystąpiło ponad 300 osób reprezentujących ponad 230 podmiotów).

Równoległe z debatą w ramach OKK zamówiono **badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy Uniwersytetu SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk.** W badaniu, oprócz analizy dostępnych danych, zastosowano metodę anonimowych obszernych ankiet. Uzyskano rekordową liczbę ponad 5 tysięcy ankiet (próba wyniosła niemal 8% całej szacowanej populacji), co stało się podstawą do świadomego modelowania projektowanych rozwiązań oraz określania skutków regulacji.

Z badań wynika następująca szacunkowa liczebność poszczególnych profesji artystycznych:

– film	3580 osób,
– literatura	2830 osób,
– muzyka	19 100 osób,
– taniec	2380 osób,
– teatr	5750 osób,
– sztuki plastyczne	12 005 osób,
– twórczość ludowa	1475 osób,
– architektura	12 500 osób,
– interdyscyplinarne	350 osób.

Zgromadzone dane potwierdziły duże zróżnicowanie przychodów w ramach całej grupy zawodowej: bardzo wysokie zarobki pojedynczych osób (maksymalnie 1% przypadków) i pozostawanie poniżej granicy ubóstwa przez niemal 1/3 artystów, czego konsekwencją stanowi wyłączenie tych ostatnich z dostępnego systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

W efekcie przeprowadzonej konferencji, dalszych konsultacji i badań **opracowano nowy akt prawny, kompleksowo regulujący kwestie dotyczące artystów zawodowych. Ustawa o artystach zawodowych m.in.:**

- 1) definiuje kategorię artystów zawodowych i ich działalność, a także ich uprawnienia, umożliwiając precyzyjne dostosowanie rozwiązań do ich potrzeb;
- 2) reguluje procedury uzyskania, poświadczania i utrwalania uprawnień artysty zawodowego na podstawie dorobku potwierdzonego przez organizacje reprezentatywne dla środowisk artystycznych lub wykształcenia artystycznego, a także przychodów z działalności artystycznej;
- 3) określa zasady dostępu artystów do systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych dostosowane do funkcjonowania systemu ubezpieczeń (każdy artysta, który nie ma tytułu z innego źródła, np. działalności gospodarczej czy stosunku pracy, opłaca składki na poziomie tych odpowiadających płacy minimalnej);
- 4) tworzy źródło wsparcia składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dla najmniej zarabiających osób mających uprawnienia artysty (dopłaty od 20% do 80% wysokości składek);
- 5) wskazuje źródła finansowania ww. funduszu – dopłaty ze strony budżetu państwa, jeśli zajdzie taka potrzeba);
- 6) wprowadza Kartę Artysty Zawodowego (na wzór Karty Dużej Rodziny) umożliwiającą tworzenie pakietów, udogodnień, ulg i ofert adresowanych do tej grupy społecznej;
- 7) ustanawia operatora, tj. Polską Izbę Artystów – podmiot funkcjonujący we wspomnianej formule typu quango, będący państwową osobą prawną – w której Radzie zasiadają przedstawiciele organizacji reprezentujących artystów, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W ramach projektowanej regulacji definiuje się nową kategorię prawną – artysty zawodowego – której przyznaje się uprawnienia bez względu na to, czy w świetle prawa autorskiego danej osobie przynależą prawa twórcy, czy prawa pokrewne do

wykonywanego dzieła sztuki (utworu). Jednocześnie większa część regulacji ma na celu scharakteryzowanie owej specyficznej grupy zawodowej za pomocą definicji samego artysty zawodowego, działalności artystycznej i czynności koniecznych do zaistnienia w systemie przygotowanym dla artystów zawodowych. Z założenia regulacja ta obejmuje jedynie osoby czynnie i profesjonalnie wykonujące zawody artystyczne.

Ponieważ lista zawodów jest długa, a zajęcia w ich ramach nader zróżnicowane (artystą jest zarówno poeta, rzeźbiarz, jak i tancerz baletowy), ponadto przekształcenia języków sztuki współczesnej postępują dynamicznie, **zaproponowano nowatorskie rozwiązanie: ideę tzw. quango (ang.: quasi-governmental), czyli podmiotu, który łączy stabilność państwowej osoby prawnej i stabilnych finansów publicznych z wysokim stopniem samorządności oraz samoregulacji przez czynniki społeczne.**

Zgodnie z projektem definiowanie czynności koniecznych do uznania działalności artystycznej za profesjonalną pozostaje w gestii organizacji artystów, jednak uwypuklony jest czynnik istnienia na rynku, gdyż podstawową ścieżką aktualizacji uprawnień jest wskazanie dochodów z działalności artystycznej. **Projektodawca powierza zatem znaczącą odpowiedzialność środowiskom artystów zawodowych, co wynika wprost z postulatów tych ostatnich, jednocześnie wpisując proponowane rozwiązania w obowiązujący system prawny, zarówno w zakresie prawa administracyjnego, finansów publicznych, prawa podatkowego, ubezpieczeń społecznych oraz zdrowotnych, jak i prawa autorskiego.**

Zadaniem Polskiej Izby Artystów będzie negocjowanie z ubezpieczycielami, organizatorami, instytucjami kultury, samorządami i innymi podmiotami, rozwiązań odpowiadających na najbardziej pilne potrzeby środowisk artystycznych i jednocześnie nie obciążających administracji rządowej ani budżetu państwa tam, gdzie nie jest to konieczne.

Ustawa jest „transparentna” dla systemu ubezpieczeń społecznych tj. dostosowuje się do rozwiązań już istniejących w systemie. Sposób ubezpieczenia zależy od rodzaju działalności, w ramach której artysta uzyskuje przychody. **Osoby pozostające w stosunku pracy lub prowadzące działalność gospodarczą obowiązują przepisy ogólne, natomiast artystom nieposiadającym umów o pracę i nieprowadzącym działalności gospodarczej dedykowane jest szczególne rozwiązanie** będące modyfikacją obecnie istniejącego. Utrzymano obowiązującą aktualnie **zasadę obowiązkowych zryczałtowanych składek na ubezpieczenia społeczne opłacanych przez artystę,** jednak z uwagi na fakt, że obecne rozwiązania przekraczają możliwości finansowe olbrzymiej większości tej grupy zawodowej (z obecnego

systemu korzysta ca. 400 osób), **obniżono podstawę naliczania składek do wysokości płacy minimalnej**, zatem kwoty istniejącej już w systemie ubezpieczeń społ. (w roku 2021 jest to kwota 1191,96 zł miesięcznie). Jednocześnie **artyści, których łączne przychody z wszystkich źródeł (wliczając te spoza działalności artystycznej) nie przekraczają 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej** (co zgodnie z danymi Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych oznacza poziom bliski minimum socjalnego 3-os. gospodarstwa pracowniczego) **otrzymują na osobiste konta ubezpieczeń społecznych dopłatę w wysokości 20%–80% składki, zależnie od przychodów**. Pozostałą kwotę będą musieli opłacać samodzielnie. Szczegółowe progi dochodów i wielkości procentowe dopłat ureguluje minister właściwy dla kultury i dziedzictwa narodowego w rozporządzeniu. **Dopłaty finansowane są przez Polską Izbę Artystów.**

Jednocześnie umowy zlecenia artystów zawodowych opłacających sobie składki jako artyści dotyczące działalności artystycznej zostają zwolnione ze składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, aby uniknąć podwójnego oskładkowania tych samych umów artystów, którzy samodzielnie ubezpieczają się w ramach systemu, a więc nie prowadzą działalności gospodarczej i nie pozostają w stosunku pracy. Wszystkie przychody z działalności artystycznej takich osób będą pochodzić z umów zlecenia i/lub umów o dzieło. Oskładkowanie owych umów powodowałoby podwójne pobieranie składek: (1) zryczałtowanych wpłacanych przez artystę oraz (2) potrąconych z podstawowych źródeł jego przychodów, co w obecnej sytuacji rynkowej powodowałoby zbyt duże obciążenie artystów kosztami ubezpieczeń.

Projektodawcy zakładają, że taki kształt systemu umożliwi ubezpieczenie większości artystów zawodowych, co w efekcie spowoduje znaczne zwiększenie wpływów na kontach ubezpieczeń społecznych tej grupy zawodowej, gdyż obecnie poważna jej część w ogóle nie ma żadnych składek albo ich wysokość jest marginalna.

Jednocześnie **projekt ustawy zakłada, że każda działalność artystyczna ma charakter twórczy, bez względu na fakt czy w świetle prawa autorskiego artyście przysługują prawa majątkowe („twórcy”) czy prawa pokrewne („wykonawcy”)**. Założenie to wynika z większości obowiązujących w świecie zachodnim definicji sztuki, z uwzględnieniem sztuk performatywnych. Dotychczasowy brak takich rozwiązań w prawie polskim powoduje szereg interpretacji prawnych, w tym Sądu Najwyższego, budzących uzasadniony sprzeciw samych artystów i przedstawicieli instytucji artystycznych. Projektowana regulacja dostosowuje zatem prawo do powszechnego rozumienia natury działalności artystycznej, zarówno w procesie

tworzenia dzieła, jego wykonania, jak i przygotowania. Konsekwencją powyższej interpretacji jest **wprowadzenie 50% kosztów uzyskania przychodu z działalności artystycznej dla wszystkich artystów zawodowych.**

Spodziewany roczny koszt funkcjonowania Polskiej Izby Artystów to ok. 7 mln zł.

1. Uzasadnienie szczegółowe

Treść normatywna aktu została poprzedzona preambułą, w której podkreślono szczególnie istotną rolę artystów dla polskiej kultury i gospodarki.

W art. 1 projektu wskazano, jaka materia jest regulowana w projekcie ustawy. Są to kwestie dotyczące:

- ustroju i organizacji Polskiej Izby Artystów;
- statusu i zadań organizacji reprezentatywnych;
- zasad i sposobu potwierdzania uprawnień artysty zawodowego;
- zasad i sposobu aktualizacji uprawnień artysty zawodowego;
- uprawnień przysługujących artystom zawodowym.

W art. 2 projektu umieszczony został słowniczek pojęć używanych w ustawie. Zdefiniowane zostały pojęcia:

- artysty zawodowego – jako osoby wykonującej zawód artystyczny z potwierdzonymi uprawnieniami artysty zawodowego – w tym miejscu wskazać należy, że zrezygnowano z definiowania samego artysty, a zdecydowano się na precyzyjne wskazanie kim jest artysta z potwierdzonymi uprawnieniami;
- zawodu artystycznego – jako działalności twórczej lub wykonawstwa artystycznego w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509), w tym obejmujących czynności związane z powstawaniem dzieła, między innymi próby do występów i same występy, prowadzone w następujących dziedzinach: muzyce, sztukach wizualnych, sztukach performatywnych, teatrze, sztukach cyrkowych, teatrze, filmie, literaturze, tańcu, twórczości ludowej oraz czynności związane z rozporządzeniem tym dziełem. Tak sformułowana definicja z jednej strony opiera się na pojęciach precyzyjnie zdefiniowanych w ustawie i orzecznictwie do ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a z drugiej podkreśla, że działalność twórcza obejmuje również czynności

związane z powstawaniem dzieła je poprzedzające, takie jak próby. Ponadto w definicji wskazane zostały dziedziny działalności artystycznej, które przy wydawaniu rozporządzenia dotyczącego zawodowo artystycznych dla których mierzona jest reprezentatywność będą determinować treść rozporządzenia. Lista zawodów artystycznych obejmuje grafika komputerowego, ale nie obejmuje programisty czy programisty baz danych. Zatem twórca programów komputerowych w zakresie graficznym będzie mógł uzyskać uprawnienia artysty zawodowego.;

- przeciętnego miesięcznego dochodu – jako przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390) uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym,
- organizacji – stowarzyszenia lub związku zawodowego, wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego, zrzeszających w większości osoby wykonujące zawód artystyczny;
- organizacji reprezentatywnej – jako wyżej zdefiniowanej organizacji, obsługującej ponad 10% artystów zawodowych działających w danym zawodzie artystycznym, dla którego mierzona jest reprezentatywność, lub jeżeli nie ma tak licznej organizacji, organizacji obsługująca największą liczbę artystów zawodowych w danym zawodzie artystycznym, dla którego mierzona jest reprezentatywność. W definicji tej zdecydowano się na stosunkowo niski próg ustalania reprezentatywności rozumiejąc, że organizacje w środowisku są podzielone i rozproszone, oraz by dać artystom zawodowym większy wybór przy wyborze obsługujących ich organizacji reprezentatywnych
- obsługiwanie artysty zawodowego przez organizację reprezentatywną – wykonywanie przez organizację reprezentatywną czynności związanych z wydawaniem poświadczenia o dorobku artystycznym oraz reprezentowanie jego interesów w trakcie wyboru przedstawicieli do Rady Izby;
- rejestr artystów – rejestr utworzony w celu realizacji zadań określonych w ustawie, szersze odniesienie się do kwestii z nim związanych znajduje się w dalszej części uzasadnienia.
- system – system teleinformatyczny, obsługujący funkcjonowanie rejestru i zapewniający obsługę postępowań opisanych w ustawie.

W art. 3 projektu zostało wskazane, że Polska Izba Artystów jest państwową osobą prawną, której siedzibą jest miasto stołeczne Warszawa. Jej organizacja wewnętrzna oraz tryb pracy jej

organów mają zostać określone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w drodze zarządzenia. W artykule tym zostało również wskazane, że w zakresie prowadzonej działalności, o której mowa w art. 28–52 projektu ustawy (a więc wydawania decyzji administracyjnych oraz dysponowania wpływami z opłaty), Izbie przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej. Przepis w takim brzmieniu jest niezbędny w związku z mogącymi się pojawiać wątpliwościami dotyczącymi tego, czy państwowa osoba prawna i jej organy mogą wydawać decyzje administracyjne.

Jasne podkreślenie w projekcie, na wzór przepisów dotyczących ZUS, powinno rozwiązać wszelkie wątpliwości w tym zakresie.

W art. 4 projektu ustawy wskazane zostały zadania Polskiej Izby Artystów. We wskazanych zadaniach zdecydowano się wskazać wszystkie funkcje, jakie realizować ma Izba i jej organy.

Zgodnie z ww. artykułem do zadań Izby ma należeć:

- 1) rozpatrywanie spraw związanych z potwierdzaniem lub aktualizacją uprawnień artysty zawodowego;
- 2) rozpatrywanie spraw związanych z przyznawaniem artystom zawodowym dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, zwanej dalej „Dopłatą”;
- 3) wydawanie artystom zawodowym Karty Artysty Zawodowego, zwanej dalej „Kartą” i zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą;
- 4) udzielania artystom wsparcia socjalnego;
- 5) przyznawanie:
  - a) Dopłaty,
  - b) wsparcia socjalnego dla artystów zawodowych,
  - c) stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych;
- 6) prowadzenie badań dotyczących artystów zawodowych, ich struktury zawodowej oraz wykorzystania utworów w ramach dozwolonego użytku.

Podkreślenia wymaga, że prowadzone badania nie będą badaniami naukowymi w rozumieniu przepisów ustawowych.

W art. 5 projektu wskazano, że nadzór nad Polską Izbą Artystów ma sprawować minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Nadzór ma obejmować nadzór nad zgodnością działań Izby z przepisami prawa i statutem, realizacją przez Izbę zadań określonych w ustawie (w jej art. 4) oraz nad prawidłowością wydatkowania środków publicznych. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie

miał prawo wglądu do dokumentów Izby i żądania od Dyrektora Izby niezbędnych informacji. Kontrola w ramach nadzoru ma być przeprowadzana na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020 r. poz. 224), a Dyrektor Izby i Rada Izby będą zobowiązani do realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w ramach realizacji nadzoru.

Zgodnie z projektem, w razie uporczywego łamania przepisów ustawy przez Dyrektora Izby lub Radę Izby, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie mógł wydać postanowienie rozwiązujące organy Izby. Postanowienie takie będzie mogło być wydane po uprzednim przedstawieniu zarzutów Dyrektorowi Izby lub Radzie Izby i wezwaniu do przedstawienia wyjaśnień. Rozwiązanie organów Izby będzie wywoływać skutek po upływie 3 miesięcy od wydania postanowienia. W tym czasie przeprowadzane muszą być, zgodnie z projektem, czynności zmierzające do wyłonienia nowych organów Izby na zasadach określonych w ustawie. Rozwiązanie to ma stanowić zabezpieczenie na wypadek nadzwyczajnego naruszenia przepisów prawa przez organy Izby. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jako organ nadzoru nad Izbą, musi dysponować instrumentem nadzoru, którego będzie mógł użyć w sytuacji rażącego łamania przepisów ustawy przez jej organy. Zdecydowano się na ich solidarną odpowiedzialność, ponieważ w przypadku łamania przepisów w ww. sposób przez Dyrektora Izby odpowiedzialność spada również na kontrolującą go Radę Izby. Z kolei Dyrektor Izby powołany przez zdymisjonowaną (rozwiązaną) Radę traciłby swoją legitymację do działania. Z tego względu zdecydowano się na solidarne rozwiązanie obu organów. Jednocześnie jest ono odroczone w czasie przez okres 3 miesięcy, aby możliwe było wybranie nowych organów i zachowanie ciągłości działalności Izby.

Zgodnie z art. 6 projektu ustawy organami Polskiej Izby Artystów są Dyrektor Izby oraz Rada Izby.

W przepisach art. 7–12 projektu opisany został sposób wyłaniania Rady Izby oraz jej zadania. W skład Rady Izby ma wchodzić:

- 1) 14 członków wybranych przez organizacje reprezentatywne, powoływanych na okres kadencji;
- 2) 5 członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;

- 3) 1 członek powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 4) 1 członek powoływany i odwoływany przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Izba ma być organem kadencyjnym (kadencja ma wynosić 4 lata). Funkcję członka Rady Izby będzie można sprawować maksymalnie przez dwie kadencje.

Zgodnie z art. 9 projektu ustawy członkiem Rady Izby będzie mogła być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada wiedzę lub doświadczenie zawodowe związane z działalnością twórczą lub wykonawstwem artystycznym;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Środowiska artystyczne będą miały decydujący wpływ na działanie Rady Izby, dysponując znaczną większością głosów w porównaniu do strony rządowej (14:7).

W związku z koniecznością zapewnienia reprezentatywności w Radzie zarówno dla organizacji dużych, reprezentujących liczne branże artystyczne, jak również mniejszych organizacji, reprezentujące mniej liczne zawody, zdecydowano o podziale 14 miejsc przypadających artystom na 2 pule. Pierwsza 7-osobowa pula będzie wybierana przez organizacje najliczniejsze (według progu ustalanego w akcie wykonawczym wydawanym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego), a druga 7-osobowa pula przez pozostałe (mniejsze) organizacje.

Próg liczebności decydujący o zaliczeniu do poszczególnych kategorii oraz tryb przeprowadzenia samych wyborów będzie wyznaczany w drodze aktu wykonawczego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (art. 20 projektu). Określenie progu na poziomie ustawy nie jest możliwe, nie jest bowiem wiadome projektodawcom jak liczne okażą się organizacje reprezentatywne. Prawdopodobnie na skutek atrakcyjności projektowanych rozwiązań ich liczebność będzie rosła, w efekcie czego wartość określona w progu będzie musiała być kilkakrotnie zmieniona do czasu ustabilizowania się całego stworzonego systemu. Z tego względu określanie tej wartości w sposób sztywny na poziomie ustawy byłoby rozwiązaniem nieefektywnym i nieelastycznym.

Organizacje reprezentatywne będą brały udział w wyborach członków Rady Izby przez swoich przedstawicieli, wyznaczonych przez każdą organizację reprezentatywną w sposób określony na walnym zebraniu członków. Każda organizacja reprezentatywna będzie mogła wyznaczyć

jednego przedstawiciela, dysponującego jednym głosem. Wybór członków Rady Izby będzie się odbywał w trakcie ich walnego zjazdu, podczas którego będą oni głosować w podziale na dwie grupy: najliczniejszych organizacji reprezentatywnych oraz pozostałych organizacji. Wybór przedstawiciela w głosowaniu ma być równoznaczny z jego powołaniem w skład Rady Izby.

Członkostwo w Radzie Izby kandydata wybranego przez organizacje reprezentatywne będzie mogło wygasnąć przed upływem kadencji wyłącznie z powodu:

- 1) rezygnacji członka Rady Izby złożonej na piśmie Przewodniczącemu Rady Izby lub wiceprzewodniczącemu Rady Izby w przypadku przewodniczącego Rady Izby;
- 2) śmierci członka Rady Izby;
- 3) niemożności sprawowania funkcji członka Rady Izby z powodu długotrwałej choroby stwierdzonej zaświadczeniem lekarskim;
- 4) niewypełniania wymogów określonych dla niego w art. 9 pkt 1 i 3 projektu ustawy.

W przypadkach wygaśnięcia członkostwa, nowego przedstawiciela będzie powoływać będzie się na podstawie odpowiednich przepisów (powołanie lub wybór) na okres do końca kadencji Rady Izby.

Pracami Rady Izby, zgodnie z art. 11 projektu, będzie kierował jej Przewodniczący, wybierany zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady Izby. Przewodniczący będzie wskazywał wiceprzewodniczącego Rady Izby, który będzie go zastępował w trakcie jego nieobecności. Na posiedzenie Rady Izby Przewodniczący będzie mógł zapraszać inne osoby, o ile jest to wskazane dla realizacji zadań Rady Izby np. uznanych ekspertów w konkretnej branży artystycznej. Wysokość wynagrodzenia członka Rady Izby będzie określona w akcie wykonawczym wydawanym na podstawie art. 20 ustawy. Rada Izby wydaje decyzje oraz inne akty po podjęciu uchwały. Przewodniczący będzie odpowiedzialny, po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Izby, za podpisywanie aktów, decyzji i dokumentów wydawanych przez Radę Izby.

Za pracę wykonywaną przez członka Rady Izby w trakcie jej posiedzeń przysługuje wynagrodzenie, którego wysokość określona ma zostać w akcie wykonawczym. Przyznanie wynagrodzenia za prace w ramach Rady Izby jest jak najbardziej uzasadnione, ponieważ będą one pochłaniały znaczną ilość czasu. Rada Izby będzie wydawała kilkadziesiąt tysięcy decyzji rocznie, ponadto będą jeszcze inne obowiązki m.in. związane z przygotowaniem raportu. Aby ograniczyć potencjalne nadużycia, w projekcie zdecydowano się wskazać maksymalną liczbę

posiedzeń jakie mogą się odbyć w ciągu miesiąca (może się ich odbyć maksymalnie dwadzieścia). Dodatkowo w delegacji do wydania aktu wykonawczego wskazane zostało, że za udział w posiedzeniach odbywających się w danym dniu przysługuje tylko jedno wynagrodzenie, bez względu na liczbę posiedzeń w tym dniu.

Zgodnie z art. 12 projektu do zadań Rady Izby należy:

- 1) wydawanie decyzji w sprawie potwierdzania lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego;
- 2) pełnienie roli organu drugiej instancji przy wydawaniu poświadczeń, o których mowa w art. 24 ust. 3;
- 3) powoływanie, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Dyrektora Izby;
- 4) kontrola organizacji reprezentatywnych w zakresie realizacji uprawnień organizacji reprezentatywnych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i wydawanie decyzji, o których mowa w art. 19.

Z powyższej listy zadań jasno wynika, że to Rada Izby, w której dominującą rolę będą odgrywały środowiska artystyczne, będzie pełniła główną rolę we wszystkich czynnościach związanych z potwierdzaniem uprawnień artysty zawodowego. Przyjęcie takiego rozwiązania podkreśla niezależność Izby.

Jak już wyżej wskazano, Dyrektora Izby powołuje Rada Izby na 4-letnią kadencję, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego będzie zatem musiał każdorazowo zaaprobować osobę wybraną na Dyrektora Izby. w procedurze konkursowej. Zgodnie z art. 13 projektu Rada Izby zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady powołuje Dyrektora Izby spośród dwóch kandydatów, wyłonionych w drodze konkursu. Dyrektor Izby będzie mógł powołać nie więcej niż dwóch swoich zastępców i wyznaczyć zakres ich zadań. W każdej chwili będzie on mógł ich odwołać. Zgodnie z projektowanym art. 17 konkurs będzie ogłaszany przez Radę Izby. Rada będzie też określała regulamin samego konkursu, a informacje o konkursie będą musiały zostać umieszczone na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Izby oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Rada Izby będzie odwoływała Dyrektora Izby w przypadku:

- 1) rezygnacji ze stanowiska;

- 2) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 4–6;
- 3) z powodu choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków.

Ponadto Rada Izby będzie mogła odwołać Dyrektora Izby, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli nienależycie będzie on wykonywał obowiązki związane z pełnioną funkcją.

W sytuacji odwołania Dyrektora Izby, Rada Izby powierza zastępcy Dyrektora Izby lub innej osobie pełnienie obowiązków Dyrektora Izby do czasu powołania nowego Dyrektora Izby.

W art. 14 projektu określone zostały wymagania dla Dyrektora Izby. Może nim być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada wykształcenie wyższe magisterskie;
- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w zarządzaniu oraz wiedzę lub doświadczenie zawodowe związane z działalnością twórczą lub wykonawstwem artystycznym;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) nie została ukarana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289, z późn. zm.);
- 6) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 342, z późn. zm.) oraz nie współpracowała z tymi organami.

Przepisy te odnoszą się odpowiednio również do zastępców Dyrektora Izby.

Powołanie Dyrektora Izby, zgodnie z art. 15 projektu ustawy, będzie stanowić nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

Wynagrodzenie Dyrektora Izby będzie ustalał minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136), a

wynagrodzenie jego zastępców będzie ustalał sam Dyrektor Izby, po zasięgnięciu opinii Rady Izby.

Zgodnie z art. 16 projektu ustawy do zadań Dyrektora Izby należeć ma:

- 1) kierowanie pracami Izby;
- 2) reprezentowanie Izby na zewnątrz;
- 3) zapewnienie funkcjonowania i ciągłości pracy Izby;
- 4) podejmowanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy;
- 5) opracowywanie rocznego planu działania Izby;
- 6) opracowywanie projektu rocznego planu finansowego Izby;
- 7) opracowywanie rocznego sprawozdania finansowego Izby;
- 8) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności Izby;
- 9) sprawowanie zarządu nad mieniem Izby;
- 10) prowadzenie gospodarki finansowej Izby;
- 11) wydawanie decyzji w sprawie Dopłaty;
- 12) prowadzenie systemu;
- 13) wydawanie artystom Karty i zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą.

Z powyższego katalogu wynika, że zadania Dyrektora Izby będą podlegały głównie na administrowaniu bieżącą sprawą Izby, a ciężar merytorycznych prac i decyzji będzie spoczywał na Radzie. Decyzje o Dopłacie będą miały charakter raczej techniczny i przy ich wydawaniu będzie dokonywana prosta subsumpcja.

Kolejnym ważnym uprawnieniem Rady Izby będą jej uprawnienia kontrolne. Zasady korzystania z nich opisane zostały w art. 18 i art. 19 projektu. Kontrola będzie przeprowadzana przez pracowników Polskiej Izby Artystów, na podstawie pisemnego upoważnienia, udzielonego przez Radę Izby. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli będą uprawnione do żądania od organizacji reprezentatywnej pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji, a także udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli. Z przeprowadzonej kontroli będzie sporządzany protokół. Członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji reprezentatywnej lub osoba przez niego upoważniona będą mogli, w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu, złożyć na piśmie wyjaśnienia albo zgłosić zastrzeżenia do treści protokołu. Po zakończeniu kontroli osoby przeprowadzające kontrolę będą sporządzać wystąpienie pokontrolne, zawierające ocenę stanu faktycznego wynikającą z ustaleń zawartych

w protokole kontroli, w tym opis ustalonych uchybień (jeżeli występują), z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także termin usunięcia uchybień, nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego. Całość przepisów dotyczących kontroli jest zbliżona pod względem kształtu i treści do kontroli organizacji działalności pożytku publicznego. Przepisy ukształtowano w sposób, który miał maksymalnie ograniczyć ingerencje kontrolerów w działalność organizacji reprezentatywnych, a z drugiej strony dadzą szansę wykryć przypadki ewentualnych nieprawidłowości przy potwierdzaniu uprawnień artysty.

Rada Izby w ramach swoich uprawnień kontrolnych będzie miała prawo zwrócić się do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego z wnioskiem o wykreślenie organizacji reprezentatywnej z listy organizacji reprezentatywnych na 1 rok, jeżeli: organizacja reprezentatywna nie przestrzega przepisów ustawy przy potwierdzaniu lub aktualizacji dorobku artystycznego albo organizacja reprezentatywna nie wydaje poświadczeń potwierdzających dorobek artystyczny we wskazanym w ustawie terminie. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie wykreślał organizację reprezentatywną z listy organizacji reprezentatywnych, jeżeli z wniosku przekazanego przez Radę wynika, że łamało ono przepisy ustawy, w sposób określony w art. 19 ust. 1.

Tak ukształtowane uprawnienia kontrolne mają zagwarantować, że organizacje reprezentatywne nie będą potwierdzały uprawnień artysty w sposób fikcyjny, by zwiększyć liczbę osób, które reprezentują i że będą wykonywały swoje obowiązki w określonych w ustawie terminach, nie przeciągając nadmiernie procesu oceny dorobku artystycznego osoby ubiegającej się o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego.

Rozdział 3 projektu ustawy poświęcony jest organizacjom reprezentatywnym, ich uprawnieniom oraz zadaniom. Stworzenie organizacji i przekazanie znacznych merytorycznych uprawnień organizacjom reprezentatywnym ma na celu danie impulsu środowisku twórców oraz artystów wykonawców do organizowania się oraz samoregulacji. Dzięki przyjęciu takich rozwiązań możliwe będzie osiągnięcie celów regulacyjnych i rezultatów bez arbitralnego narzucania ich z góry przez administrację państwową.

W art. 21 ust. 1 zostało wskazane, że organizacje reprezentatywne są uprawnione do:

- 1) potwierdzania udokumentowanego dorobku artystycznego zawodów artystycznych, dla których są reprezentatywne (tak więc organizacja reprezentatywna dla artystów fotografików nie będzie mogła potwierdzać uprawnień malarza);

2) wyboru przez swoich przedstawicieli członków Rady Izby, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1.

Artysta zawodowy będzie mógł być obsługiwany jednocześnie przez jedną organizację reprezentatywną. Przyjęto takie rozwiązanie, bo jest ono niezbędne do sprawnego obliczanie reprezentatywności poszczególnych organizacji. Podkreślić należy, że artysta zawodowy nie będzie musiał być członkiem obsługującej go organizacji reprezentatywnej. Będzie mógł także w każdej chwili zmienić obsługującą go organizację reprezentatywną.

W art. 22 projektu ustawy opisana została procedura wyboru organizacji reprezentatywnej. Ma ona zagwarantować możliwość wpisania do systemu nowych organizacji, a tym samym zwiększyć konkurencję między poszczególnymi organizacjami. W celu wpisania do systemu, organizacja będzie zwracać się z wnioskiem do Dyrektora Izby o uwzględnienie jej w systemie. Dyrektor Izby, po zbadaniu spełniania przez organizację ustawowych przesłanek, wpisuje organizację do systemu i umożliwia wybór tej organizacji przez artystów zawodowych, jako organizacji ich obsługującej. Wybór artysty zawodowego obsługującej go organizacji wywołuje skutek natychmiastowy, chyba że organizacja nie uzyskała jeszcze statusu organizacji reprezentatywnej. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 22. ust. 3, wybór będzie pozostawał zawieszony do czasu uzyskania przez organizację statusu organizacji reprezentatywnej. Dopiero w momencie osiągnięcia wymaganego progu wyborów dla danego zawodu (10% artystów zawodowych w danym zawodzie artystycznym) deklaracja wywoła skutek. Przyjęcia takiego rozwiązania było niezbędne by istniał mechanizm „wpuszczania” do systemu nowych organizacji.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 projektu Dyrektor Izby nie rzadziej niż raz na kwartał będzie badać, które organizacje spełniają kryteria reprezentatywności, na podstawie danych z systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 37 ustawy i informować o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Badanie będzie zatem mogło następować częściej i nie będzie procedurą skomplikowaną, ponieważ będzie polegało na automatycznym wygenerowaniu raportu z systemu. W oparciu o przekazane informacje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie zamieszczał, nie rzadziej niż raz na kwartał, listę organizacji reprezentatywnych i zawodów, dla których organizacje te spełniają kryteria reprezentatywności, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu, który go obsługuje.

W art. 24–26 projektu opisana została procedura potwierdzania dorobku artystycznego przez organizacje reprezentatywne. Zgodnie z art. 24 projektu, organizacja reprezentatywna potwierdza dorobek artystyczny na wniosek osoby zainteresowanej. Dane znajdujące się we wniosku są niezbędne do jego prawidłowego rozpatrzenia, przypisania do konkretnej osoby oraz oceny jej prac. Zakres danych został w sposób maksymalny ograniczony, a dostęp do nich ma być możliwy wyłącznie na zasadach określonych szczegółowo w projekcie ustawy. Same zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych zostały omówione w dalszej części uzasadnienia.

W celu usprawnienia samej procedury zdecydowano się na jej kompletną elektroniczną. Dzięki temu zabiegowi możliwe będzie ograniczenie kosztów administracyjnych nakładanych na organizacje reprezentatywne oraz przyspieszenie i usprawnienie całego procesu. Projektodawca wskazuje, że na całkowitą elektroniczną zdecydowano się już przy składaniu wniosków w sprawie przyznania świadczenia 500+ i zabieg ten okazał się pełnym sukcesem. Wniosek będzie musiał zawierać dane osobowe osoby składającej wniosek i uzasadnienie potwierdzające jej dorobek artystyczny. Załączniki do niego będą stanowiły materiały stanowiące potwierdzenie dorobku artystycznego, w szczególności wykaz podjętych czynności artystycznych oraz zdigitalizowane wybrane utwory osoby ubiegającej się o potwierdzenie dorobku. Taka forma złożenia ograniczy ewentualne błędy formalne i proceduralne i uprości proces potwierdzania dorobku.

Organizacja reprezentatywna będzie miała, zgodnie z art. 24 ust. 3, dwa miesiące od dnia złożenia wniosku na wydanie poświadczenia, w którym potwierdza lub odmawia potwierdzenia dorobku artystycznego. Samo poświadczenie również będzie wydawane wg wzoru i zawierało uzasadnienie.

Zgodnie z przepisem ust. 5 tego artykułu jedynie w uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli przedstawione przez artystę materiały wymagają uzupełnienia, termin na wydanie poświadczenia może zostać przedłużony o kolejne dwa miesiące.

Brak wydania poświadczenia w ustawowym terminie będzie stanowił dla osoby, która wystąpiła z wnioskiem, podstawę do zwrócenia się o wydanie poświadczenia bezpośrednio do Rady Izby. Przepis ten, w połączeniu z przepisami dotyczącymi uprawnień kontrolnych Rady Izby, będzie gwarantował, że organizacje reprezentatywne wywiązują się ze swoich zadań w sposób terminowy. Komunikacja na tym etapie również będzie się odbywać za pośrednictwem systemu. Dzięki temu nie będzie konieczne przechodzenie długotrwałej procedury przesyłania

sobie wzajemnie akt sprawy – będą się one znajdowały w całości w systemie, a dostęp do nich będą miały wyłącznie uprawnione osoby.

Rada Izby będzie miała obowiązek poinformować organizację reprezentatywną, do której zwrócono się z wnioskiem o potwierdzenie dorobku artystycznego za pośrednictwem systemu o zwróceniu się bezpośrednio do niej w sprawie potwierdzenia dorobku.

Poświadczenie będzie potwierdzać bądź też odmawiać potwierdzenia dorobku artystycznego.

Od poświadczenia, będzie przysługiwało odwołanie do Rady Izby w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Odwołanie będzie również składane za pośrednictwem systemu. Rada Izby będzie rozpatrywać sprawę na podstawie złożonego wniosku, protokołu oraz odwołania (znajdujących się w systemie) i będzie wydawać poświadczenie, w którym potwierdza lub odmawia potwierdzenia dorobku artystycznego w terminie 30 dni. Ponowny wniosek w sprawie potwierdzenia dorobku artystycznego można złożyć po upływie 6 miesięcy od ostatecznej odmowy potwierdzenia dorobku artystycznego. Przepis taki ma zapobiec składaniu nowych wniosków bezpośrednio po otrzymaniu odmowy. Tak ukształtowane uprawnienia zagwarantują, że system będzie działał w sposób sprawny i korzystny dla artystów. Należy podkreślić, że tak ukształtowane postępowanie nie jest postępowaniem administracyjnym, ze względu na charakter działalności organizacji reprezentatywnych, a specjalną odformalizowaną procedurą określoną w niniejszej ustawie.

W art. 24 ust. 10 projektu wskazane zostały zasadnicze elementy, które musi brać pod uwagę organizacja reprezentatywna potwierdzając dorobek artystyczny. Ma ona brać pod uwagę:

- 1) profesjonalizm dorobku artystycznego;
- 2) aktywność artysty na profesjonalnym rynku sztuki;
- 3) znaczenie dorobku artysty dla danego zawodu artystycznego;
- 4) intensywność działalności artystycznej wskazującą na jej zawodowy charakter.

Tak wskazane ogólne elementy będą wskazywać dla organizacji reprezentatywnych kierunek przy ocenie dorobku artystycznego.

Zgodnie z art. 25 projektu organizacja reprezentatywna, jeżeli wyrazi taką chęć, będzie mogła pobierać opłatę za wydanie poświadczenia. Oczywiście jest, że wydawanie poświadczeń będzie wymagało ponoszenia przez organizacje reprezentatywne pewnych nakładów, a opłata będzie stanowiła źródło ich sfinansowania. Przy wysokości jej ustalania pozostawiono organizacjom reprezentatywnym pewną swobodę, ustalając górną granicę w wysokości:

- 1) 6% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym przy wydawaniu poświadczenia, o którym mowa w art. 24;
- 2) 3% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym przy wydawaniu poświadczenia, o którym mowa w art. 33.

Jeżeli organizacja reprezentatywna zdecyduje się na pobieranie opłaty za poświadczenia, zasady pobierania tych opłat będą publikowane na stronie internetowej tej organizacji oraz przekazywane Polskiej Izbie Artystów. Ponadto, jeżeli organizacja reprezentatywna pobiera opłaty za poświadczenia, dowód wniesienia opłaty należy przedstawić wraz z wnioskiem, o potwierdzenie dorobku. Brak przedstawienia dowodu wniesienia takiej opłaty w sytuacji, gdy jest ona wymagana będzie skutkować pozostawieniem takiego wniosku bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 26 projektu, z czynności podjętych w postępowaniu o wydanie poświadczenia organizacja reprezentatywna będzie obowiązana sporządzać protokół. Protokół ma być załączany do akt sprawy w systemie. Podmioty mające do niego dostęp wskazane zostały w przepisie dotyczącym działania systemu (art. 37 projektu). Protokół ma zawierać:

- 1) dane osoby, której dotyczy wniosek o potwierdzenie dorobku artystycznego, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, obywatelstwo, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) dane osób uczestniczących w ocenie dorobku artystycznego: w tym: imię, nazwisko, PESEL a w jego braku numer i seria dokumentu tożsamości;
- 3) ustalenia powzięte w trakcie wykonywania czynności, w tym potwierdzające dorobek artystyczny osoby, której dotyczy wniosek;
- 4) materiały stanowiące potwierdzenie dorobku artystycznego, w szczególności wykaz podjętych czynności artystycznych oraz zdigitalizowane wybrane utwory osoby ubiegającej się o potwierdzenie dorobku.

Rozdział 4 projektu ustawy poświęcony został zasadom potwierdzania uprawnień artysty zawodowego. W art. 28 projektu wskazano podmioty, którym przysługują uprawnienia artysty. Są to osoby fizyczne, które mają udokumentowany dorobek artystyczny, potwierdzony przez organizację reprezentatywną.

W art. 28 ust. 2 projektu ustawy wskazane zostało, że uprawnienia artysty może zostać potwierdzony wyłącznie:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w 114, art. 127, art. 159 ust. 1 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnień uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697 oraz z 2023 r. poz. 547), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przygotowywanej regulacji nie zdecydowano się na danie możliwości przyznania statusu artysty zawodowego pracownikom sezonowym (zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014 str.375)), pracownikom o wysokich kwalifikacjach (zgodnie z przepisami dyrektywy Rady 2009/50/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (Dz. Urz. UE L 155 z 18.06.2009 str.18) oraz obywateli państw trzecich objętych zakresem podmiotowym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/98/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w

państwie członkowskim (Dz. Urz. UE L 343 z 23.12.2011 str.1). Powyższa decyzja nie ma charakteru dyskryminacyjnego. W projekcie zdecydowano się na stworzenie uprawnień dla osób przebywających długoterminowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wykonującym na nim działalność artystyczną. Ogół regulacji projektu nastawiony jest na wsparcie o charakterze długofalowym i dodawanie do katalogu osób otrzymujących wsparcie osób nie przebywających w Rzeczypospolitej Polskiej przez dłuższy czas nie jest uzasadnione.

Uprawnienia artysty zawodowego mają być potwierdzane przez Radę Izby w drodze decyzji administracyjnej, wskazującej 3-letni okres, w którym uprawnienia artysty są potwierdzone, przy czym okres ten powinien rozpoczynać się od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego. Wprowadzenia takiego doprecyzowania ułatwi rozliczenia artystów zawodowych z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „ZUS”.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 projektu ustawy, potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego następuje na wniosek złożony w systemie. Wniosek ten musi zawierać dane osoby, której dotyczy wniosek:

- 1) imię, nazwisko,
- 2) adres miejsca zamieszkania,
- 3) obywatelstwo,
- 4) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość, datę urodzenia,
- 5) adres poczty elektronicznej i numer telefonu o ile je posiada.

Do wniosku o potwierdzenie dorobku konieczne będzie dołączenie poświadczenia potwierdzającego dorobek artystyczny, wystawionego przez właściwą organizację reprezentatywną albo Radę Izby.

Osoba ubiegająca się o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego składając wniosek o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego jest obowiązana wskazać reprezentującą ją organizację reprezentatywną.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 projektu, Rada Izby będzie potwierdzać uprawnienia artysty zawodowego w drodze decyzji administracyjnej, wskazującej okres, w którym uprawnienia artysty zawodowego są potwierdzone, liczony od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego i trwający 3 lata.

Projekt zawiera także regulację specjalną, zgodnie z którą potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego, którego uprawnienia wygasły, z mocy prawa, lub który został ich pozbawiony w drodze decyzji, następuje na wniosek, do którego dołącza się poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wystawiony przez organizację reprezentatywną albo Radę Izby. Przepis ten był konieczny, by absolwenci uczelni, którzy nie mają aktualnych już uprawnień artysty zawodowego nie mogli po raz drugi ich uzyskać na podstawie przedstawionego dyplomu ukończenia uczelni.

Zgodnie z art. 30 projektu, uprawnienia artysty będą mogły zostać zawieszane. Rozwiązanie to jest częściowo wzorowane na instytucji zawieszenia działalności gospodarczej. Zawieszenie ma następować na wniosek artysty zawodowego, na czas określony, nie krótszy niż 30 dni i nie dłuższy niż 36 miesięcy. Zawieszenie nie będzie mogło nastąpić wstecznie, czyli nie będzie mogło obejmować okresu poprzedzającego złożenie wniosku o zawieszenie. Uprawnienia artysty zawodowego będą mogły zostać w każdej chwili wznowione na wniosek artysty zawodowego. Wnioski w obu sprawach będą musiały zostać skierowane do Rady Izby za pośrednictwem systemu. Samo zawieszenie i wznowienie uprawnień artysty zawodowego będzie następowało w drodze postanowienia (Rada nie będzie tu miała żadnego uznania administracyjnego, przy spełnieniu ustawowych przesłanek będzie zawieszać uprawnienia).

W trakcie zawieszenia artysta zawodowy nie jest obowiązany do prowadzenia i dokumentowania działalności twórczej ani wykonawstwa artystycznego, a biegi terminów do aktualizacji uprawnień artysty zawodowego ulegają zawieszeniu. W odróżnieniu jednak od zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej artysta, który zawiesił uprawnienia dalej może tworzyć. Ustawa w tym zakresie nie może ograniczać uprawnień i wolności wynikających wprost z konstytucji. Tworzenie w trakcie zawieszenia będzie możliwe, artysta nie będzie mógł jednak korzystać w tym czasie z uprawnień. W trakcie zawieszenia wszystkie uprawnienia artysty będą zawieszane. W okresie zawieszenia uprawnień artysta, będzie jednakże tracił prawo do korzystania z uprawnień przyznanych na mocy ustawy.

Trzeba zaznaczyć, że wydanie postanowienia w sprawie zawieszenia uprawnień artysty jest równoznaczne z wydłużeniem terminu ważności decyzji o potwierdzeniu lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego. Ważność decyzji podlega wydłużeniu o okres, w którym uprawnienia były zawieszane, jednakże nie dłuższy niż 5 lat od wydania decyzji o potwierdzeniu lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego.

Uprawnienia artysty będą podlegać cyklicznej aktualizacji. Zgodnie z art. 31 ust. 1 projektu, aktualizacja uprawnień artysty zawodowego następuje po upływie 3 lat od wydania decyzji o potwierdzeniu uprawnień artysty zawodowego albo decyzji o pozytywnej aktualizacji uprawnień artysty. Wyjątek od tej zasady 3-letniego okresu aktualizacji stanowi art. 31 ust. 3 projektu, zgodnie z którym w przypadku zawieszenia uprawnień artysty zawodowego, Rada Izby uaktualnia uprawnienia artysty zawodowego po wznowieniu tych uprawnień, na wniosek artysty zawodowego złożony nie później niż w ciągu 5 lat od wydania decyzji o potwierdzeniu uprawnień artysty zawodowego lub decyzji o pozytywnej aktualizacji uprawnień artysty.

Sam proces aktualizacji będzie przebiegał na wniosek artysty zawodowego, składany za pośrednictwem systemu w ciągu miesiąca przed upływem 3 lat od przyznania uprawnień artysty zawodowego. W przypadku niezłożenia wniosku w terminie, uprawnienia artysty będzie wygasać z mocy prawa, z upływem okresu, na który uprawnienia artysty zostały potwierdzone. Mechanizm ten ma ograniczyć administracyjne obciążenia związane z koniecznością ewentualnego wzywania do potwierdzenia uprawnień przez Izbę. By tego uniknąć zaprojektowano przepisy, które zmuszają artystów do terminowego zwracania się z wnioskiem do Polskiej Izby Artystów.

Zgodnie z art. 32 projektu ustawy, aktualizacja uprawnień artysty zawodowego będzie polegała na sprawdzeniu, czy artysta uzyskał w ciągu ostatnich 3 lat określony przychód z działalności artystycznej lub działalności twórczej. Mowa jest oczywiście o minimalnym uzyskanym przychodzie – projekt ustawy nie ustala górnych granic w tym zakresie. Zdecydowano się na kryterium dochodowe, ponieważ było ono jedynym możliwym wspólnym kryterium, pomagającym ocenić zawodowość działalności artystycznej. Pomimo tego podkreślenia wymaga, że budzi ono w części środowiska, zwłaszcza tej wykonującej gorzej płatne zawody artystyczne, ogromne kontrowersje. Z tego powodu w przypadku braku możliwości wykazania się uzyskaniem wymaganego przychodu z prowadzonej działalności artystycznej lub działalności twórczej, artysta zawodowy, zgodnie z projektowanym art. 33, będzie mógł zwrócić się do organizacji reprezentatywnej o potwierdzenie dorobku artystycznego. Stworzona została zatem droga dla artystów, którzy z różnych powodów nie mogli uzyskać przychodu ze swojej działalności, ale dalej chcą korzystać z przywilejów i uprawnień przysługujących na mocy ustawy artystom zawodowym. Artysci tacy przedstawią urobek swojej działalności artystycznej z ostatnich 3 lat reprezentującej ich organizacji

reprezentatywnej, a ta potwierdzi ich dorobek. Uzyskane poświadczenie będzie stanowiło podstawę pozytywnej aktualizacji uprawnień artysty.

Progi przychodu, jakie będzie musiał osiągnąć artysta będą określone w akcie wykonawczym wydawanym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Nie było możliwe ustanowienie ich na poziomie ustawowym, ponieważ kwoty te będą ustanawiane oddzielnie dla każdego zawodu artystycznego. W ustawie ustanowione zostały tylko widełki – progi te będą, w zależności od zawodu artystycznego dla którego mierzona jest reprezentatywność, nie niższe niż 5-krotność i nie wyższe niż 62-krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym. Weryfikacja będzie przeprowadzona w oparciu o złożone przez artystę zawodowego w systemie oświadczenie, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. W przypadku aktualizacji pozytywnej Rada Izby będzie wydawać decyzję o przedłużeniu uprawnień artysty zawodowego, a w przypadku decyzji negatywnej zmieniać decyzję i pozbawiać uprawnień artysty zawodowego.

Zgodnie z art. 34 projektu, uprawnienia artysty potwierdzane będą bezterminowo w przypadku posiadania uprawnień artysty zawodowego przez określoną liczbę lat. Ta liczba lat będzie różna dla różnych zawodów artystycznych (w sztukach tanecznych kariera zawodowa jest krótsza niż w malarstwie). Liczbę lat posiadania uprawnień artysty, po upływie której uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są bezterminowo będzie określona w rozporządzeniu wydawanym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na podstawie art. 36 projektu. Uprawnienie do bezterminowego posiadania uprawnień wynika z bezpośrednio z projektu ustawy. Samo wskazanie liczby lat w danym zawodzie nie jest jednak możliwe do określenia na poziomie ustawy ze względu na znaczne zróżnicowanie długości działalności artystycznej w poszczególnych zawodach artystycznych (np. krótka kariera tancerza i długa pisarza). Ponieważ zarówno same zawody mają być określone w akcie wykonawczym, liczba lat uprawniająca do bezterminowego potwierdzenia także musi być uregulowana na tym poziomie.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 projektu ustawy do postępowań w sprawie potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego, ich aktualizacji i bezterminowego potwierdzenia, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775). Od decyzji Rady Izby, w sprawach, o których mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony

dziedzictwa narodowego. Postępowania, o których mowa w ust. 1 i 2, prowadzi się w całości za pośrednictwem systemu. W przedmiotowym projekcie zdecydowano się na pełną elektroniczną wszystkich postępowań – zarówno dotyczących potwierdzania dorobku i uprawnień, jak i przyznawania Dopłaty. Dzięki temu możliwe będzie obniżenie kosztów funkcjonowania Izby, zmniejszenie jej aparatu administracyjnego i przyspieszenie wszystkich postępowań. Krok taki z powodzeniem został już zastosowany przy wypłacie świadczenia 500+ i okazał się być rozwiązaniem trafnym i skutecznym.

Niezbędnym narzędziem do funkcjonowania całości rozwiązań opisanych w ustawie jest utworzenie systemu. Zgodnie z art. 37 projektu, to Dyrektor Izby prowadzi system i wykonuje następujące zadania:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do systemu;
- 2) zapewnia integralność danych w systemie;
- 3) zapewnia dostępność systemu dla podmiotów przetwarzających dane;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu;
- 5) określa zasady zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych;
- 6) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych w systemie.

Ma on być także odpowiedzialny za tworzenie dla użytkowników konta w systemie na ich wnioski. Takie utworzenie konta ma być wyłącznie czynnością materialno-techniczną. Użytkownikami, którzy są uprawnieni do posiadania konta w systemie są zgodnie z art. 37 ust. 3 projektu:

- 1) osoby ubiegające się o potwierdzenie dorobku artystycznego;
- 2) artyści zawodowi;
- 3) upoważnieni przez dyrektora pracownicy Izby;
- 4) administratorzy wyznaczeni przez organizacje reprezentatywne oraz zatwierdzenie przez nich do wykonywania czynności w systemie przedstawiciele organizacji reprezentatywnych;
- 5) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub upoważnione przez niego osoby;
- 6) osoby upoważnione przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 7) instytucje oraz podmioty, które przyznały uprawnienia na rzecz artystów zawodowych.

Katalog ten wskazuje na wszystkie osoby, które będą mogły mieć założone konto w systemie. Będzie ono niezbędne do dostępu do zawartych w systemie danych. Różne rodzaje kont (z

różnym poziomem dostępu) będą mieli różni użytkownicy systemu – kwestie te reguluje art. 38 projektu. Inny dostęp i uprawnienia będą mieć użytkownicy z ZUS, a jeszcze inni artyści.

W art. 37 ust. 4 projektu znajduje się norma regulująca, kiedy następuje doręczenie decyzji i wniosków za pośrednictwem systemu. Zgodnie z nim w przypadku doręczania decyzji i wniosków przy wykorzystaniu systemu są one doręczone w chwili skierowania ich w systemie do izby lub organizacji reprezentatywnych, jeśli są one ich adresatem a w pozostałych przypadkach – odebrania ich w systemie przez adresata.

W art. 38 projektu uregulowane zostały kwestie dotyczące danych osobowych gromadzonych w systemie. To Dyrektor Izby jest administratorem danych osobowych i informacji zgromadzonych w rejestrze artystów i jest odpowiedzialny za ich poprawność.

W rejestrze artystów zgodnie z art. 38 ust. 2 projektu zbiera się informacje o:

- 1) osobach ubiegających się o potwierdzenie dorobku artystycznego:
  - a) imieniu i nazwisku,
  - b) adresie zamieszkania,
  - c) numerze PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serii i numerze dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz dacie urodzenia,
  - d) adresie poczty elektronicznej i numerze telefonu, o ile je posiadają,
  - e) wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego,
  - f) obywatelstwie;
- 2) artystach zawodowych:
  - a) imieniu i nazwisku artysty zawodowego,
  - b) adresie zamieszkania artysty zawodowego,
  - c) numerze PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serii i numerze dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz dacie urodzenia artysty zawodowego,
  - d) adresie poczty elektronicznej i numerze telefonu o ile je posiada,
  - e) obywatelstwie;
- 3) uprawnieniach artysty zawodowego:
  - a) dacie początkowej uzyskania uprawnień artysty zawodowego,
  - b) dacie końcowej posiadania uprawnień artysty zawodowego,
  - c) przeprowadzonych aktualizacjach uprawnień artysty zawodowego i okresie obowiązywania aktualizacji uprawnień,
  - d) bezterminowym potwierdzeniu uprawnień artysty zawodowego,

- e) zawieszeniu lub wznowieniu uprawnień artysty zawodowego: dacie początkowej i końcowej zawieszenia uprawnień;
- 4) procesie potwierdzania uprawnień artysty zawodowego:
  - a) dane osób uczestniczących w ocenie dorobku artystycznego w organizacji reprezentatywnej: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania,
  - b) protokół z czynności podjętych w postępowaniu o wydanie poświadczenia,
  - c) poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wydane przez organizację reprezentatywną lub odmowa wydania poświadczenia,
  - d) poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wydane przez Radę Izby lub odmowa wydania poświadczenia,
  - e) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich uczelni artystycznych lub dyplom ukończenia ogólnokształcącej szkoły baletowej,
  - f) decyzjach wydanych w procesie potwierdzania i aktualizacji uprawnień artysty zawodowego;
- 5) osiągniętych przez artystów przychodach z działalności twórczej lub wykonawstwa artystycznego, o których informują artyści aktualizując uprawnienia artysty zawodowego i występując o przyznanie dopłaty;
- 6) przyznanych Dopłat: wysokości przyznania dopłaty i okresowi, na który została przyznana; liczebności poszczególnych zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność;
- 7) wydanych Kartach;
- 8) numerze rachunku składowego płatnika, jeżeli artyście zawodowemu przyznana została Dopłata;
- 9) liczbie artystów zawodowych obsługiwanych przez poszczególne organizacje;
- 10) organizacjach:
  - a) nazwie organizacji,
  - b) numerze KRS organizacji w Krajowym Rejestrze Sądowym,
  - c) adresie siedziby organizacji,
  - d) terminie wpisania do systemu,
  - e) terminie uzyskania lub utraty statusu organizacji reprezentatywnej,
  - f) przedstawicielach organizacji upoważnionych do dokonywania czynności w systemie.

Wszystkie z ww. danych są niezbędne z punktu widzenia prawidłowego działania systemu. Zbierane w systemie dane osobowe będą adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co jest niezbędne do prawidłowego realizowania działań określonych w ustawie. Dane określone w art. 38 ust. 2 pkt 1 i 2 są niezbędne do wydania artystom poświadczenia o dorobku, a następnie decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty zawodowego. Dane określone w pkt 3 i 4 ww. jednostki redakcyjnej są z kolei niezbędne do samego procesu wydawania decyzji i rozpatrywania ewentualnych odwołań, jak i do późniejszego ustalania uprawnień do świadczeń społecznych, emerytalnych i zdrowotnych samych artystów. Bez ich gromadzenia nie byłoby możliwe wymienianie niezbędnych informacji z ZUS kluczowych do ustalania składek, wysokości świadczeń społecznych i późniejszych emerytur. Do tego samego celu konieczna jest dana wskazana w pkt 8 – numer rachunku składkowego płatnika w ZUS. Dane wskazane w art. 38 ust. 2 pkt 5 są konieczne do aktualizowania uprawnień artysty zawodowego i ustalania wysokości ewentualnej Dopłaty. Ich posiadanie jest niezbędne do wydawania stosownych decyzji w tym zakresie. Dane o wydanych Kartach również są niezbędne w systemie, ponieważ to Dyrektor ma być odpowiedzialny za ich wydawanie. Wreszcie dane wskazane w pkt 9 i 10 konieczne są do gromadzenia informacji o organizacjach, przy których może afiliować się artysta oraz tym, czy spełniają one kryteria reprezentatywności w danym zawodzie artystycznym.

Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1–8 są przetwarzane przez całe życie artysty zawodowego. Uzasadnione jest to koniecznością posiadania tych danych przy późniejszym ustalaniu prawa do emerytury oraz wyliczenia jej wysokości. Informacje osób, których uprawnienia nie zostały nigdy potwierdzone przetwarzane mają być przez okres 2 lat od dnia, w którym decyzja o odmowie potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego stała się ostateczna.

W art. 38 ust. 5–7 zawarte zostały regulacje gwarantujące, że system odpowiada wymogom określonym przez RODO. Zgodnie z ust. 5 dane osobowe, o których mowa w ust. 2, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym obowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.

W ust. 6 wskazano, że osoby przetwarzające dane są obowiązane do zachowania ich w poufności. Z kolei zgodnie z ust. 7 dane osobowe, o których mowa w ust. 3, są przetwarzane w sposób zapewniający ich integralność, odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Przy określaniu zakresu danych gromadzonych w systemie kierowano się zasadą minimalizacji danych, a przed ich określeniem przeprowadzona została ocena skutków dla ochrony danych (DPiA). W tworzonym systemie wdrożone zostaną środki i procedury, które zapewnią pełną transparentność operacji przetwarzania danych. Stosowanie powyższych zasad i środków będzie tak wdrożone i udokumentowane, aby administrator danych lub przetwarzający dane mógł wykazywać ich spełnienie.

W art. 39 projektu opisane zostało w sposób precyzyjny, jakie podmioty będą odpowiedzialne za wprowadzanie poszczególnych danych do systemu. Podmiotami będą bądź same osoby zainteresowane uzyskaniem poświadczenia lub wydaniem decyzji (art. 38 ust. 1), bądź też organizacje reprezentatywne (art. 38 ust. 4) albo pracownicy Izby dysponujący stosownym upoważnieniem (art. 38 ust. 2 i 3).

Zgodnie z art. 39 ust. 4 organizacje reprezentatywne będą przekazywały do izby informacje o wyznaczonym administrаторze w ramach danej organizacji, który będzie mógł przydzielać jej pracownikom lub członkom uprawnienia do wprowadzania danych do systemu. Dzięki temu mechanizm przydzielania uprawnień w ramach samej organizacji będzie elastyczny. Taki mechanizm jest powszechny w systemach informatycznych i występuje między innymi na komercyjnych platformach stosowanych do zamówień publicznych.

Ww. podmioty mają wprowadzać dane do systemu w czasie wykonania czynności skutkujących koniecznością przekazania danych do systemu za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego system. Będą one zatem wprowadzane do systemu bądź to w momencie składania wniosku o potwierdzenie dorobku lub wydania decyzji, bądź w momencie wydawania samych tych aktów.

Samo wprowadzenie danych będzie wymagało logowania w systemie oraz każdorazowego uwierzytelnienia w jeden ze sposobów określonych w art. 38 ust. 6. Jest to gwarancją, że czynności w systemie będą wykonywały wyłącznie podmioty do tego uprawnione.

W art. 40 projektu określone zostały z kolei zasady udostępniania danych z systemu. Informacje z systemu, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 1 i 4, dotyczące osoby składającej wniosek o potwierdzenie dorobku artystycznego udostępnia się tej osobie za pośrednictwem sieci Internet przez indywidualne konto użytkownika po uwierzytelnieniu zainteresowanego na zasadach określonych w art. 39 ust. 6. Informacje z systemu dotyczące osoby, która odwołała się od decyzji Rady Izby o potwierdzeniu uprawnień lub decyzji Dyrektora o dopłacie będą udostępniane w systemie ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Tylko w tym zakresie i tylko przy faktycznym wniesieniu odwołania minister będzie miał wgląd w akta konkretnej osoby w systemie.

Z kolei dane, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2–8, dotyczące artysty zawodowego z potwierdzonymi uprawnieniami udostępnia się tej osobie za pośrednictwem sieci Internet przez indywidualne konto użytkownika po uwierzytelnieniu zainteresowanego na zasadach określonych w art. 39 ust. 6.

Informacje z systemu, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 3, 6 oraz 8, są udostępniane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w celu realizacji jego ustawowych zadań, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania przez sam zakład pisemnego wniosku. Zdalny dostęp ZUS do gromadzonych danych jest niezbędny w związku z koniecznością posiadania przez zakład aktualnych danych artystów dotyczących ich podstawy do ubezpieczenia.

Informacje z systemu, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 9 i 10 (dotyczące organizacji reprezentatywnych), mają być udostępniane na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Izby oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Informacje z rejestru artystów, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 7, są udostępniane w systemie za pośrednictwem sieci Internet instytucjom oraz podmiotom, które przyznały uprawnienia na rzecz artystów zawodowych. Dzięki temu instytucje kultury i inne podmioty będą mogły w łatwy sposób za pomocą dedykowanej strony internetowej weryfikować korzystanie z Karty Artysty Zawodowego.

Rozdział 5 projektu ustawy dotyczy uprawnień artystów zawodowych. W art. 41 projektu wymienione zostały główne kategorie uprawnień:

- 1) uprawnienia podatkowe na zasadach określonych w przepisach odrębnych;

- 2) prawo do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- 3) prawo do Dopłaty;
- 4) uprawnienia wynikające z Karty.

Obecnie artyści nie są grupą, której zostały przyznane jakieś szczególne uprawnienia w żadnym z wyżej wskazanych zakresów. Artyści obecnie mogą opłacać składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w wysokości takiej jak przedsiębiorcy, po uzyskaniu stosownej decyzji wydanej przez Komisję do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, działającą przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Jedyną funkcjonującą obecnie korzyść podatkowa to możliwość korzystania z regulacji zawartej w art. 22 ust. 9b pkt 2 z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), dzięki czemu mogą korzystać z 50% kosztów uzyskania przychodów.

Korzyści podatkowe jakie przyznaje artystom zawodowym projekt, opisane zostały w dalszej części projektu, w przepisach dotyczących zmian w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Najważniejszym z uprawnień wynikających z projektowanej ustawy będzie prawo do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne na specjalnych zasadach. Zostaną one omówione w dalszej części uzasadnienia, poświęconej ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, z późn. zm.). Ponadto artyści będą mogli uzyskać dopłatę do opłacanych przez siebie składek, na zasadach opisanych poniżej. Projektowane rozwiązanie będzie dużo korzystniejsze niż obecnie funkcjonujące rozwiązanie, z którego korzysta jedynie garstka osób i które jest postrzegane w środowisku artystów jako niekorzystne.

Kolejnym z udogodnień przysługujących artystom zawodowym będzie grupa uprawnień zebrana wokół Karty. Kształt i sposób gromadzenia uprawnień dla Karty był wzorowany na Karcie Dużej Rodziny.

Szczególne zasady dotyczące funkcjonowania wszystkich wprowadzonych udogodnień, opisane zostaną poniżej w dalszej części uzasadnienia.

Zgodnie z art. 42 projektu ustawy artystom zawodowym opłacającym składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu posiadania aktualnych uprawnień artysty

zawodowego na podstawie przepisów odrębnych, których przeciętny miesięczny przychód był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznaje się na wniosek Dopłatę. Dopłata ma być świadczeniem o charakterze socjalnym, umożliwiającym opłacanie przez uboższych artystów bez innego tytułu do ubezpieczenia samodzielnie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Zdecydowano się na wprowadzenie dla najuboższej grupy artystów takiego rozwiązania, ponieważ z przeprowadzonych badań jasno załączonych do oceny skutków regulacji przedmiotowego projektu wynika, że nie są oni w stanie samodzielnie opłacać składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Nie przyjęcie żadnych regulacji w tym zakresie lub zobowiązanie artystów do opłacania składek jak przy działalności gospodarczej byłoby działaniem nieskutecznym. Takie regulacje obowiązują bowiem już obecnie i są dalece nieskuteczne, co potwierdza wysoki odsetek artystów nie dysponujących obecnie żadnym ubezpieczeniem. Jednym z celów postawionych przed przedmiotowym projektem ustawy było zapewnienie artystom wnoszącym znaczny niematerialny wkład w polską kulturę zabezpieczenia społecznego i zdrowotnego na minimalnym chociażby poziomie. Z tego względu zdecydowano się na przyznanie im możliwości opłacania składek jak przy pensji minimalnej, jeżeli nie mają innego tytułu do ubezpieczenia oraz wprowadzenie systemu dopłat do tychże składek, jeżeli osiągnęte przez ich przychody uniemożliwiają im samodzielne opłacanie składek. Wprowadzenie dla nich możliwości opłacania składek jak od pensji minimalnej wraz z dedykowanym systemem dopłat jest jedynym sposobem na włączenie ich do powszechnego systemu ubezpieczeń. Takie rozwiązanie wychodzi naprzeciw postanowieniom Konstytucji, w szczególności odpowiednio art. 6 i 73, wskazującym na dostęp do dóbr kultury oraz swobodę działalności artystycznej jako szczególnie ważne aspekty funkcjonowania społeczeństwa, determinujące wiele aspektów życia, łącznie z dynamiką wzrostu ekonomicznego i zamożności obywateli. Podkreślenia po raz kolejny wymaga specyfika zawodu artysty, na która składa się m.in. nieregularność osiągniętych przychodów związana m.in. z sezonowością pracy w części środowisk (sezony artystyczne), jak również okresami pracy twórczej podczas których często nie osiągnęte są żadne przychody. Konstytucja RP gwarantuje wszystkim obywatelom dostęp do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych (odpowiednio art. 67 i 68) i przepisy dotyczące ubezpieczenia społecznego tak specyficznej grupy jak artyści powinny tę specyfikę uwzględniać. Artyści zawodowi są wyróżnieni spośród innych grup właśnie w związku ze specyfiką pracy artystycznej i nieregularnością osiągniętych dochodów. Osoby pozostające na etacie mają opłacane proporcjonalne składki – ale wysokość

ich pensji i sposób ich egzekwowania jest ściśle uregulowany przepisami prawa. Są to więc 2 grupy znajdujące się w kompletnie innej sytuacji. Jeżeli zaś porównamy artystów do osób prowadzących działalność gospodarczą, to zwracamy uwagę iż tak grupa również opłaca składki na ubezpieczenia społeczne w zryczałtowanej wysokości. Co prawda jest ona odrobinę wyższa niż dla artystów, ale przedsiębiorcy mogą korzystać z szeregu zwolnień, tzw. „Małego ZUS-s”, jak również innych zwolnień w następnych latach. Ich sytuacja nie będzie zatem mniej korzystna niż sytuacja artystów zawodowych. Jeżeli zaś chodzi o przyznanie dopłat do składek jedynie pewnej części artystów zawodowych, to zdecydowano się w projekcie wesprzeć osoby najuboższe, które nie miałyby z jakich środków opłacać składki. Z przedstawionego projektu aktów wykonawczego wynika, że wysokość dopłaty będzie odpowiednio mniejsza w coraz „bogatszych” grupach.

Podsumowując – zdecydowano się na przyznanie pewnej wyodrębnionej grupie – artystom zawodowym – uprawnienie do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w preferowanej wysokości. Dzięki temu ta szczególnie istotna dla kultury grupa będzie miała możliwość podstawowego zabezpieczenia swoich interesów emerytalnych i opłacania składek zdrowotnych. Dodatkowo dla tych najuboższych, którzy nie byłiby w stanie samodzielnie opłacać swoich składek, przewiduje się system Dopłat. Do wyliczanego przeciętnego wynagrodzenia będą wliczane wszystkie uzyskiwane dochody, a nie tylko te z działalności artystycznej. Jest to podyktowane tym, by wsparcie państwa uzyskiwały wyłącznie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, uniemożliwiającej samodzielne opłacanie składek. Dopłata ma wynosić od 20% do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru nie wyższej niż minimalne wynagrodzenie. Konkretna wysokość Dopłaty jest uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego przychodu i będzie wpłacana bezpośrednio na numer rachunek składkowy płatnika. Pozostałą część składki obowiązywać będzie opłacać artysta zawodowy.

Wysokość Dopłaty w zależności od progów przeciętnego miesięcznego przychodu będzie określona w akcie wykonawczym wydawanym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Ponadto będzie realizowane dodatkowe wsparcie w postaci:

- 1) wsparcia socjalnego dla artystów zawodowych;
- 2) stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych.

Wsparcie socjalne ma mieć formę jednorazowej zapomogi i być przyznawane artystom zawodowym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej i ma mieć wysokość od 1000 do 10 000 zł. Wsparcie będzie przyznawane nie częściej niż raz na 5 lat.

Z kolei stypendium dla wyróżniających się artystów ma charakter pomocy finansowej, wypłacanej w miesięcznych ratach lub w postaci jednorazowego dofinansowania, jako stypendium celowe i ma mieć łączną wysokość od 2000 do 25 000 zł. Stypendium będzie mogło być przyznawane artystom zawodowym, którzy osiągnęli indywidualne sukcesy artystyczne i swoim zachowaniem i postawą prezentują wysoki poziom kultury i wysoki poziom etyki społecznej. Stypendium będzie mogło być wypłacane bądź w cyklu miesięcznym przez okres 12 miesięcy, bądź też jednorazowo jako dofinansowanie do wydarzenia artystycznego lub wystawy rangi międzynarodowej lub krajowej

Decyzja w sprawie zapomogi lub stypendium wydawana mają być przez Dyrektora Izby, po uzyskaniu opinii Rady Izby. Dzięki tej roli opiniodawczej Rady decyzja Dyrektora Izby będzie miała bardziej świadomy i mniej uznaniowy charakter.

W drodze aktu wykonawczego wydawanego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (na podstawie art. 45 ust. 5 projektu) mają być określone szczegółowe warunki, kryteria i tryb przyznawania dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków, biorąc pod uwagę priorytety społeczne, politykę kulturalną państwa oraz potrzebę zapewnienia wsparcia dla środowisk artystycznych.

W art. 44 projektu opisana została procedura występowania przez artystę zawodowego o Dopłatę do składek. Postępowania w tej sprawie zgodnie z art. 46 ust. 9 prowadzi się za pośrednictwem systemu, co przyczyni się do ich usprawnienia i przyspieszenia. Artysta zawodowy chcący korzystać z dopłaty będzie musiał złożyć do Dyrektora Izby wniosek o jej przyznanie za pośrednictwem systemu. Do wniosku dołącza się obowiązkowo:

- 1) oświadczenie o spełnianiu warunków korzystania z Dopłaty;
- 2) informacje o przeciętnym miesięcznym przychodzie;
- 3) informacje u numerze rachunku składowego artysty zawodowego chcącego skorzystać z Dopłaty.

Informacje przedstawione we wniosku składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Przedstawione informacje będą badane przez Izbę i konfrontowane z danymi posiadanymi przez administrację skarbową.

Zgodnie z projektowanym art. 44 ust. 4, wniosek składa się nie później niż do 3 dnia miesiąca, dla którego przyznana ma być Dopłata. Dopłata przyznawana ma być na okres jednego roku liczonego od 1 maja do 30 kwietnia roku następnego, a w przypadku gdy wniosek został złożony w trakcie trwania roku kalendarzowego – do końca tego okresu. Taki okres przyznawania zharmonizowany został z ostatecznym terminem rozliczenia rocznego podatków. Dyrektor Izby będzie miał 14 dni na rozpatrzenie wniosku. Sama dopłata będzie przyznawana przez Dyrektora Izby w drodze decyzji, od której będzie przysługiwało odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Dopłata będzie przyznawana każdorazowo od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, co ułatwi wyliczanie jej wysokości i rozliczenia z ZUS. Do postępowań w sprawie przyznania dopłaty znajdują zastosowanie przepisy ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

Z art. 45 ust. 1 projektu wynika, że artysta zawodowy utraci prawo do dopłaty w przypadku uzyskania innego niż artysta zawodowy tytułu do ubezpieczeń społecznych. Artysta będzie miał zgodnie z projektem obowiązek poinformować Dyrektora Izby o utracie prawa do Dopłaty w ciągu 7 dni od wystąpienia takiej sytuacji. Przykładową sytuacją takiej utraty jest rozpoczęcie pracy na etacie w pełnym jego wymiarze.

Dopłata przyznana artyście zawodowemu nienależnie na podstawie ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 5, podlega potrąceniu z nienależnie opłaconych składek, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych lub egzekucji administracyjnej w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505). Wysokość należności oraz terminy zwrotu będzie ustalany w drodze decyzji administracyjnej Dyrektora Polskiej Izby Artystów. Same należności z dopłat będą ulegały przedawnieniu z upływem 5 lat, licząc od dnia, w którym decyzja ustalająca te należności stała się ostateczna (szczegółowe unormowania w tym zakresie znajdują się w art. 45 ust. 3–7 projektu). Zwrot nienależnie pobranej dopłaty jest niepodatkową należnością budżetową, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.).

Bardzo istotna regulacja dotycząca możliwości zmiany decyzji o dopłacie znajduje się w art. 46 projektu. Zgodnie z nim w przypadku uruchomienia mechanizmu korygującego, o którym mowa w art. 76 ust. 3 (reguły wydatkowej), decyzje o przyznaniu Dopłaty mogą zostać zmienione w ten sposób, że od dnia wejścia w życie zmienionej decyzji przyznana Dopłata jest obniżana do 50% (w zależności od skali przekroczenia zakładanego budżetu).

Zgodnie z art. 47 projektu, artystom zawodowym wydaje się Kartę Artysty Zawodowego, potwierdzającą jego uprawnienia. Karta ta ma być środkiem identyfikującym artystę zawodowego, poświadczającym jego uprawnienia ustalone w trybie określonym w niniejszej ustawie lub przyznane na podstawie przepisów odrębnych. Karta ma funkcjonować bądź w formie tradycyjnej (z tworzywa sztucznego), bądź też jako rozszerzenie do aplikacji mObywatel. Za obie formy dostępności odpowiedzialna będzie Polska Izba Artystów.

Zgodnie z art. 48 projektu uprawnienia przysługujące na podstawie Karty Artysty Zawodowego mogą być przyznane przez:

- 1) instytucje podległe właściwym ministrom;
- 2) inne podmioty, na podstawie zawartej z nimi umowy (zgodnie z procedurą zawartą w projektowanym art. 49).

Wykaz tych uprawnień oraz instytucji je przyznających ma być niezwłocznie przekazywany Polskiej Izbie Artystów. Wykaz wszystkich uprawnień, zgodnie z projektowanym art. 50, ma być zamieszczony na stronie internetowej Polskiej Izby Artystów.

Karta tradycyjna wydawana ma być z urzędu bezpłatnie po potwierdzeniu uprawnień artysty zawodowego. W przypadku utraty karty, wydanie duplikatu Karty będzie podlegało opłacie w wysokości 20,00 zł.

Karta elektroniczna ma być udostępniana artyście zawodowemu w publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 19e ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, po potwierdzeniu jego danych osobowych przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a tej ustawy.

Przyznanie artystom zawodowym uprawnień przez inne podmioty ma następować na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Umowa taka ma określać w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) uprawnienia przysługujące na podstawie Karty;
- 3) zasady i warunki rozwiązania umowy;
- 4) okres, na jaki jest zawierana umowa.

Podmioty, które na podstawie umowy, przyznają uprawnienia artystom zawodowym, oraz podległe właściwym ministrom instytucje, w których zostały przyznane artystom zawodowym

uprawnienia, będą miały prawo zweryfikować tożsamość osoby posługującej się Kartą na podstawie okazanego przez nią dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Zaprojektowany mechanizm będzie dawał możliwość zgromadzenia dla artystów znacznej ilości uprawnień. Szacuje się, że artystów zawodowych będzie co najmniej kilkadziesiąt tysięcy. Możliwość prowadzenia przez ministra właściwego do spraw kultury negocjacji dla tak licznej grupy osób (w dodatku dzięki swojej działalności mającej spory wpływ na społeczeństwo, a więc i potencjał marketingowy) pozwoli zapewne na wynegocjowanie na uzyskanie zniżek i uprawnień na podstawie karty co najmniej równie atrakcyjnych jak przy Karcie Dużej Rodziny. Zapewne uda się wynegocjować korzystne warunki ubezpieczenia na życie i medycznego, znacznych zniżek za wstęp do instytucji kultury itp. Karta stanowić będzie swoisty „worek” skupiający zróżnicowane uprawnienia i benefity dla artystów zawodowych. Oczywiście przyznanie uprawnień przez poszczególne firmy/organizacje nie będzie wiązało się z zaangażowaniem finansowym po stronie Polskiej Izby Artystów – będzie ona tylko negocjować w imieniu całego środowiska.

W rozdziale 6 omówione zostały zagadnienia związane z gospodarką finansową Polskiej Izby Artystów. Izba jako państwowa osoba prawna będzie prowadziła samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Do prowadzenia gospodarki finansowej będą miały zastosowanie odpowiednie regulacje przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn.zm.).

Podstawą gospodarki finansowej Izby będzie roczny plan finansowy ustalany, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy. Podstawą gospodarki finansowej Izby w okresie od dnia 1 stycznia do dnia zatwierdzenia planu finansowego Izby stanowi projekt tego planu. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ma zatwierdzać roczny plan finansowy Izby; zatwierdzony projekt rocznego planu finansowego Izby jest przekazywany ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

Przychody Izby mają stanowić:

- 1) dotacja podmiotowa z budżetu państwa, przeznaczona na pokrycie bieżących kosztów działalności Izby określonej w art. 4;

- 2) dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone na:
  - a) realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 6 lit. a,
  - b) współfinansowanie realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich,
  - c) realizację zadań zleconych na podstawie odrębnych umów,
  - d) wydatki majątkowe związane z obsługą zadań, o których mowa w art. 4,
  - e) dofinansowanie Dopłaty;
- 3) dotacja celowa z budżetu państwa przeznaczona na sfinansowanie dopłaty;
- 4) środki finansowe pochodzące z Unii Europejskiej;
- 5) przychody z tytułu krajowych i międzynarodowych projektów i programów badawczych;
- 6) odsetki od wolnych środków Izby przekazanych w depozyt, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 7) zapisy, spadki i darowizny;
- 8) przychody z innych tytułów.

W Izbie zostaną utworzone dwa główne fundusze – statutowy oraz zapasowy. Fundusz zapasowy zwiększa się o zysk netto i zmniejsza o stratę netto. Ponadto utworzony zostanie, zgodnie z projektem ustawy, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, który utworzony zostanie na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 998). Ponadto możliwe będzie utworzenie innych funduszy, jeżeli obowiązek ich utworzenia wynika z odrębnych przepisów. Fundusz statutowy ma odzwierciedlać wartość mienia otrzymanego przez Izbę w momencie utworzenia.

Roczne sprawozdanie finansowe Izby będzie podlegało badaniu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, zgodnie z art. 56 projektu ustawy. Wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych będzie dokonywał minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W rozdziale 7 projektu zawarte zostały przepisy zmieniające, przejściowe oraz końcowe.

W art. 57 projektu wprowadza się zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Pierwsze z nich dotyczą art. 21. W jego ustępie pierwszym dodaje się pkt 39i stanowiący, że wsparcie socjalne, stypendia oraz dopłaty wypłacane na podstawie ustawy z dnia o artystach zawodowych nie są opodatkowane. Dodatkowo do ustępu 1 dodaje się pkt 157 i wprowadza zwolnienie od podatku dochodowego dla tzw. egzemplarzy autorskich, do wysokości wartości 5 egzemplarzy. Dzięki temu autorzy otrzymujący od

wydawcy darmowe egzemplarze swoich książek w ww. ilości nie będą musieli ich wliczać do swojego dochodu. Wprowadzenie takich zwolnień jest uzasadnione i konieczne, ponieważ pomoc państwa wypłacana artystom nie powinna być opodatkowana. Jeśli chodzi o egzemplarze autorskie, to zwolnienie ich ma duże znaczenie praktyczne – trudno oczekiwać aby 5 egzemplarzy autorskich miało stanowić dochód uwzględniany przez artystę w rocznym zeznaniu podatkowym, od którego musi dodatkowo odprowadzić podatek.

Zmiana zawarta w art. 57 pkt 2 projektu (w zakresie art. 22 ust. 9b pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych) dotyczy kosztów podatkowych. W projekcie doprecyzowano, że artysta zawodowy to osoba prowadząca działalność artystyczną, a ta to działalność twórcza lub wykonawstwo artystyczne w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, obejmujące czynności związane z powstawaniem dzieła, między innymi próby do występów i same występy, prowadzone w następujących dziedzinach: architekturze, muzyce, sztukach wizualnych, sztukach performatywnych, teatrze, filmie, literaturze, tańcu, twórczości ludowej. Art. 22 ust. 9b pkt 2 otrzymuje nowe brzmienie, dodawani są do niego artyści zawodowi, dzięki czemu, w połączeniu z definicją artysty zawodowego z ustawy i aktów wykonawczych, rozszerzony zostanie krąg podmiotów i czynności przy których mogą korzystać z 50% kosztów uzyskania przychodu o artystów zawodowych wykonujących zawód artystyczny.

W art. 58 projektu wprowadzane są zmiany do ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wskazać należy, że obecnie funkcjonujące przepisy o ubezpieczeniach społecznych dotyczące artystów i twórców są regulacją niemal nieużywaną. Warunki ubezpieczenia dla artystów i twórców są na tyle niekorzystne, że z ubezpieczenia na tych zasadach korzysta grupa kilkuset osób. Artyści i twórcy nie korzystają obecnie z żadnych uproszczonych rozwiązań, ale funkcjonuje bardzo niekorzystna dla nich regulacja dotycząca Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, zmuszająca ich do ponoszenia bardzo wysokich składek (jak dla działalności gospodarczej), z której systematycznie z roku na rok korzysta coraz mniej osób (regulacja dotycząca artystów to nie sam art. 8 ust. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniach społecznych, ale i ust. 7–10 tego artykułu, gdzie definiowane są pojęcia i opisano pokrótce procedurę i organ). Obecnie funkcjonujące regulacje zmuszają osoby, dla których wydane zostały decyzje o uznaniu działalności za artystyczną lub twórczą przez Komisję, o której mowa w art. 8 ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, do

opłacania składek w wysokości takiej jak przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Jednocześnie osoby takie nie mogą korzystać z szeregu przywilejów i zwolnień, jakie funkcjonują w stosunku do osób prowadzących działalność gospodarczą (takich jak wliczanie inwestycji w koszty, stosowanie okresowych zniżek w opłacaniu składek). Utrzymywanie tej martwej regulacją jest jedną z przyczyn bardzo niskiego uczestnictwa środowiska twórczego w systemie opieki zdrowotnej oraz emerytalnej. Grupa artystów zawodowych oceniana jest na kilkadziesiąt tysięcy osób, które obecnie bardzo często nie korzystają z żadnej opieki zdrowotnej ani zabezpieczenia społecznego.

Projekt przewiduje nową podstawę do ustalania prawa do ubezpieczeń społecznych, zarezerwowaną dla artystów zawodowych. Projekt dąży do objęcia ubezpieczeniem artystów pozostających aktualnie poza systemem ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

Przewidujemy, że dzięki wprowadzeniu omawianych rozwiązań do NFZ, Funduszu Pracy i Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wpłyną dodatkowe środki od nowych osób wchodzących do systemu ubezpieczeniowego.

Biorąc powyższe pod uwagę uzasadnione i konieczne było wprowadzenie szeregu zmian do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych umożliwiających opłacanie składek w bardziej racjonalnej wysokości.

W art. 58 w punkcie pierwszym wprowadza się w art. 4 pkt 19, gdzie definiuje się artystów zawodowych. Kolejno wprowadza się zmiany do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zmiana polega na dodaniu do tego ustępu pkt 24 – artystów zawodowych.

W ten sposób zostało wskazane, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają artyści zawodowi – jest to nowa, osobna podstawa do opłacania składek. Artyści korzystający z tej podstawy będą mogli korzystać z omawianej we wcześniejszej części uzasadnienia Dopłaty.

Pierwszą ważną zmianą w art. 6 ustawy jest dodanie artystów zawodowych jako osób podlegających obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym. Bardzo istotna zmiana wprowadzana jest do art. 6 przez dodanie nowego ustępu 4d. Zgodnie z nim umowy zlecenia zawierane przez artystów zawodowych w ramach prowadzonej działalności artystycznej lub twórczej nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu, jeżeli opłacają oni swoje składki jako artyści zawodowi. Oznacza to, że jeżeli

artysta zawodowy opłaca za siebie samodzielnie składki jako artysta zawodowy, to nie będzie miał odciąganych składek z tytułu zawieranych przez siebie umów-zleceń. Rozwiązanie to z jednej strony jest logicznym następstwem opłacania takich składek (podobne rozwiązanie dotyczy przedsiębiorców, którzy w ramach umów zleceń zawieranych w związku z działalnością gospodarczą nie opłacają składek). Ponadto dzięki wprowadzeniu tego rozwiązania zmniejszy się znaczenie sporów dotyczących tego, czy próby artystyczne są dziełem i jako takie powinny być kategoryzowane do umów o dzieło, czy też są realizowane w ramach umów zleceń. Podstawową przyczyną wyłączenia umów cywilno-prawnych z oskładkowania w przypadku artystów zawodowych jest uniknięcie podwójnego oskładkowania tych samych umów. W sytuacji, gdy poniżej 10% artystów zawodowych pozostaje w stosunku pracy, dla olbrzymiej większości artystów jedynym źródłem utrzymania są umowy cywilno-prawne.

Regulacja wprowadza obowiązek opłacania składek ubezpieczeniowych w wysokości zryczałtowanej obliczonych od płacy minimalnej, bez względu na wysokość przychodów. Szerokie uzasadnienie dla wprowadzenia tego przywileju znajduje się w części uzasadnienia dotyczącej dopłaty. Dla wszystkich uczestników systemu – poza nielicznymi wyjątkami (na podstawie badań szacowanymi na ca. 1% populacji artystów zawodowych) – oznacza to opłacanie składki od podstawy większej niż realne przychody, dlatego system zakłada istnienie dopłat finansowanych. W przypadku pozostawienia oskładkowania umów cywilno-prawnych niemal wszystkie one byłyby zatem oskładkowane podwójnie: przez płatnika i następnie przez artystę, stąd propozycja regulacji.

Warto po raz kolejny podkreślić, że projektowane rozwiązania dot. obowiązkowych zryczałtowanych ubezpieczeń społecznych nie dotyczą osób pozostających w stosunku pracy, gdyż ich składki są opłacane przez pracodawcę jak dotychczas.

Kolejna zmiana dotyczy art. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w którym uchyla się ust. 6 pkt 2 oraz ust. 7–10. W ten sposób z ustawy zostają usunięte dotychczas obowiązujące przepisy dotyczące twórców i artystów oraz Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, w związku z wprowadzeniem kompleksowych regulacji dotyczących ubezpieczeń artystów zawodowych. Osoby, które były do tej pory objęte tymi przepisami stają się z mocy przepisów przejściowych artystami zawodowymi.

Kolejne zmiany dotyczą art. 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i rozstrzygają one ewentualne zbiegi ubezpieczeń artystów zawodowych. Zgodnie

z art. 58 pkt 4 lit. a, zmieniającym art. 9 ust. 6a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9, 9a, 9b, 11, 12 i 24 obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Z przepisu tego wynika, że obowiązek ubezpieczenia z tytułu artysty istnieje jeżeli nie ma on innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych.

Z kolei zgodnie z lit. b w tej zmianie osoby pozostające w stosunku służby, spełniające jednocześnie warunki do podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4–6, 10 i 24, mogą być dobrowolnie objęte tymi ubezpieczeniami na swój wniosek.

W pkt 5 w art. 11 ust. 2 ustawy otrzymuje nowe brzmienie, zgodnie z którym dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 7b, 8, 10 i 24. Oznacza to, że ubezpieczenie chorobowe artystów zawodowych nie będzie obowiązkowe, a jedynie dobrowolne.

W art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych dodaje się pkt 19. Zgodnie z przeprowadzaną zmianą obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają artyści zawodowi, w okresie w którym uprawnienia artysty zawodowego są potwierdzone albo przedłużone zgodnie z wydaną decyzją o potwierdzeniu lub aktualizacji uprawnień artysty zawodowego, z wyłączeniem okresu, na który uprawnienia artysty zawodowego zostały zawieszony na podstawie art. 30 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych.

W art. 16 ww. ustawy dodaje się ust. 4a, zgodnie z którym składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe artystów zawodowych finansują w całości artyści zawodowi, z zastrzeżeniem przepisów o Dopłacie W sytuacji w której przyznana im została Dopłata część składek będzie pokrywana właśnie z niej.

W nowelizowanym art. 18 ust. 4 wskazuje się, że podstawę wymiaru składek dla artystów zawodowych stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia. Wyjątek od tej zasady zawiera dodawany ust. 11a, zgodnie z którym na wniosek artysty zawodowego, podstawa wymiaru może być wyższa. Składkę od podstawy wymiaru w części przewyższającej kwotę minimalnego wynagrodzenia finansują artyści zawodowi. Przypomnieć w tym miejscu należy,

że zgodnie z przepisami merytorycznymi ustawy o artystach zawodowych Dopłata przysługuje wyłącznie do podstawowego wymiaru składek. Zdecydowano się na ustalenie stałej minimalnej wysokości składek dla artystów zawodowych z kilku zasadniczych powodów. Pierwszym z nich byłyby trudności przy ewentualnym ustalaniu składek w sposób proporcjonalny od osiągniętych przychodów. Artyści nie prowadzą rozbudowanej księgowości, ani nawet prostej księgi przychodów i rozchodów. Wprowadzenie dla nich takiego obowiązku sprawiłoby, że sama forma działalności jako artysta zawodowy stałaby się nieopłacalna – dużo korzystniejsze przy wprowadzeniu obowiązków księgowych byłoby założenie działalności gospodarczej, czego z różnych względów artyści obecnie nie robią, co potwierdzają przeprowadzone badania. Biorąc pod uwagę obecną potwierdzoną badaniami praktykę środowiska artystycznego, zagwarantowanie tych choćby minimalnych wpływów na ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne będzie wpływało korzystnie na bilans dochodów ZUS oraz NFZ. Obecnie artyści nie są bowiem wcale ubezpieczeni, albo korzystają z ubezpieczenia w innej formie np. u współmałżonka.

W art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych dodaje się ust. 8f–8h. Zgodnie z nimi na złożony w formie elektronicznej wniosek Dyrektora Polskiej Izby Artystów, nienależnie przyznana Dopłata, o której mowa w art. 46 ustawy o artystach zawodowych, podlega potrąceniu z nienależnie opłaconych składek. Zakład będzie informował o tym płatnika składek. W przypadku braku możliwości dokonania potrącenia, o którym mowa w ust. 8f, Zakład informuje o tym Dyrektora Polskiej Izby Artystów w formie elektronicznej. W takiej sytuacji będzie ona dochodzona na podstawie regulacji zawartych w art. 47 ust. 3 i następnego projektu ustawy.

W art. 36 ww. ustawy wprowadza się dwie zmiany, w ust. 3 oraz ust. 4a. Pierwsza zmiana wskazuje, że obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych artystów zawodowych należy do nich samych. W drugiej zmianie zostało doprecyzowane, że takiego zgłoszenia artysta musi dokonać w ciągu 7 dni od dnia otrzymania decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty.

W dodawanym art. 36ab do ww. ustawy wskazuje się, że artykuł 36a stosuje się odpowiednio do zawieszenia uprawnień przez artystów zawodowych. Oznacza to, że odpowiednie zastosowanie do artystów zawodowych dotyczą wszystkie przepisy dotyczące zawieszenia działalności gospodarczej, dotyczące obowiązku opłacania ubezpieczenia oraz składania deklaracji.

Kolejną zmianą w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych jest uchylenie w art. 47 ust. 1a, który dotyczył składania deklaracji i opłacania składek przez artystów i twórców, w stosunku do których decyzję wydała Komisja do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców. Dodatkowo dodaje się do niego art. 2da, zgodnie z którym artyści zawodowi opłacający składki wyłącznie za siebie są zwolnieni z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej za kolejny miesiąc, jeżeli w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej zadeklarowały do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – kwotę w wysokości określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5b.

Ostatnia ze zmian do ww. ustawy dotyczy art. 50. Dodawane do niego ust. 3g oraz ust. 25 wskazują, że Polskiej Izbie Artystów mogą być udostępniane dane artystów zawodowych ubiegających się o przyznanie Dopłaty, o której mowa w art. 33 ustawy o artystach zawodowych i korzystających z tej dopłaty. Udostępniane dane są dla Izby niezbędne w procesie wydawania decyzji w sprawie dopłaty, jak również mają ułatwić przekazywanie tejże Dopłaty na właściwe konto. Pozwolą one również Izbie dokonać weryfikacji, czy osobą składającą wniosek jest faktycznie uprawniona do korzystania z dopłaty.

W art. 59 projektu zmienia się ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, z późn. zm.). Zmiana ta ma na celu dostosowanie brzmienia tej ustawy do likwidacji Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców i utworzenia Polskiej Izby Artystów.

W art. 60 zmieniana jest ustawa z dnia z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1732, 1z późn. zm.). Zmiany w niej wprowadzane ograniczają się do dopisania do dwóch merytorycznych przepisów artysty zawodowego.

W art. 61 dodaje się podobne zmiany do ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2189), będące konsekwencją dodania do ubezpieczeń społecznych artystów zawodowych jako odrębnej kategorii.

W art. 62 projektu zmienia się ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735, z późn. zm.), dodając do katalogu wyłączeń w art. 2 warunek nie bycia artystą zawodowym z aktualnymi uprawnieniami, chyba że uprawnienia te zostały zawieszane.

W art. 63 projektu wprowadzane są zmiany do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.). Obecne regulacje i problemy dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego artystów zostały omówione w części wstępnej uzasadnienia. Obecnie znaczna część artystów w ogóle nie ma dostępu do takiego ubezpieczenia, a obowiązujące regulacje dotyczące artystów są niekorzystne dla artystów i korzysta z nich niewielka część całego środowiska. Celem projektowanych zmian jest dostosowanie treści ustawy do instytucji artysty zawodowego, czyli dodanie do podmiotów podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu artystów zawodowych (w art. 66 ww. ustawy). Ponadto dodano przepis dotyczący regulacji składek zdrowotnych w trakcie zawieszenia działalności artystycznej. Kluczowa zmiana w tym zakresie to dodanie do art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. j. Dzięki temu jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników traktowani są również artyści zawodowi. Dzięki temu oraz na podstawie regulacji zawartej w art. 69 ust. 1 obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c–j, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych. Zastosowanie w przypadku artystów zawodowych znajdą zatem przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych. Jeśli chodzi o osobę odpowiedzialną za zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego artysty zawodowego, to na podstawie obecnego brzmienia art. 74–76 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych będzie to sam artysta. Koresponduje to ze zmianami w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, gdzie również artysta wskazany jest jako osoba odpowiedzialna za dokonywanie zgłoszenia.

Dodatkowo w zmianach 3 i 4 uchyla się art. 81 ust. 2zaa oraz art. 82 ust. 5 pkt 6. Jest to efekt zmian wprowadzonych ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1265, z późn. zm.). Z uwagi na kompleksowe ujęcie w analizowanym projekcie kwestii artystów zawodowych, oraz projektowane uchylenie art. 8 ust. 6 pkt 2 w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odnoszącego się do twórców i artystów, konieczne jest wprowadzenie dalszych zmian do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ważną zmianą jest dodanie w art. 81 zmienianej ustawy ustępu 3a, zgodnie z którym za każdy miesiąc podlegania ubezpieczeniu osoba, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. j wpłaca

składkę na ubezpieczenie zdrowotne od miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiącej:

- 1) kwotę minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu 1 stycznia danego roku kalendarzowego, jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym uzyskał przeciętny miesięczny przychód w rozumieniu ustawy z dnia ... o artystach zawodowych w wysokości równej lub niższej niż kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- 2) kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym uzyskał przeciętny miesięczny przychód w rozumieniu ustawy z dnia ... o artystach zawodowych w wysokości wyższej niż ta kwota. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 maja do dnia 30 kwietnia następnego roku kalendarzowego.

Proponowana regulacja precyzuje wysokość składek zdrowotnych, jakie będą musieli odprowadzać artyści. Przewidziane są zatem dwa progi stawek, uzależnione od wysokości uzyskiwanego przez nich przeciętnego miesięcznego przychodu. Rozwiązanie to jest zbliżone do rozwiązania stosowanego przy rozliczaniu składek zdrowotnych w działalności gospodarczej jako ryczałt.

Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne, zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych będzie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W art. 65–74 projektu znajdują się przepisy przejściowe i dostosowujące. Art. 65 projektu reguluje sytuacje osób w stosunku do których Komisja do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, wydała decyzje o uznaniu działalności za artystyczną lub twórczą. Osobom takim w terminie 120 dni od dnia wejścia w życie ustawy, potwierdza się z urzędu w drodze decyzji uprawnienia artysty zawodowego. Uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są bezterminowo, jeżeli działalność twórcza lub artystyczna ustalona w decyzji Komisji przekracza liczbę lat określoną dla danego zawodu w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 36 pkt 2 ustawy. Jeżeli liczba lat nie uprawnia do bezterminowego potwierdzenia

uprawnień artysty zawodowego, po 3 latach podlegają one aktualizacji na zasadach ogólnych określonych w ustawie.

Zgodnie z art. 65 ust. 4 projektu dyrektor w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy składa wniosek o dostęp do danych zawartych w rejestrze PESEL, o którym mowa w art. 49 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 66 ustawy postępowania wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy i niezakończone decyzją ostateczną przed ww. Komisją prowadzi, na podstawie przepisów dotychczasowych, Rada Izby. W sprawach sądowych, sądowno-administracyjnych, administracyjnych lub egzekucyjnych, dotyczących decyzji wydanych przez Komisję, stroną lub uczestnikiem staje się Izba. Akta spraw prowadzonych przed Komisją, z dniem wejścia w życie ustawy przejmuje Izba.

Zgodnie z art. 67 projektu ustawy, przy wydawaniu decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty zawodowego, do liczby lat, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy, zalicza się lata działalności artystycznej i twórczej sprzed daty wejścia w życie ustawy, potwierdzone przez właściwą organizację reprezentatywną. Przepisy art. 23–29 stosuje się odpowiednio. Zaliczenie lat, o którym mowa w ust. 1, jest możliwe do końca 2026 r. Przepis ten dotyczy artystów, w stosunku do których nie wydano jeszcze żadnej decyzji, ale którzy prowadzą już działalność artystyczną/twórczą od dłuższego czasu. Aby nie byli oni pokrzywdzeni w stosunku do „nowych” artystów, daje się możliwość zaliczenia im wstecz dorobku artystycznego, co ma znaczenie przy bezterminowej aktualizacji uprawnień. Okres zaliczania lat wstecz zdecydowano się ograniczyć do roku 2026, tak aby nie dopuścić do sytuacji w której po wielu latach artyście będą starali się zaliczyć do swojego dorobku aktywność artystyczną z lat ubiegłych. Wraz z upływem lat weryfikacja takiej aktywności staje się coraz trudniejsza dowodowo, stąd konieczne było wprowadzenie cezury czasowej.

Zgodnie z art. 68 projektu, w stosunku do osób do których zostały wydane decyzje o uznaniu działalności za artystyczną lub twórczą przez Komisję do spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 58–60 i 63 w brzmieniu dotychczasowym, do dnia wydania decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty zawodowego. Oznacza to, że sprawy dotyczące świadczeń społecznych i zdrowotnych rozpatrywane i załatwiane są na podstawie przepisów dotychczasowych do czasu, aż „formalnie” wejdą do nowego systemu.

Zgodnie z art. 69 projektu tworzy się Polską Izbę Artystów. Izba nabywa osobowość prawną z dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 70 projektu dotyczy powołania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego Pełnomocnika ds. Utworzenia Izby. Ma on być powołany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Pełnomocnika zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Celem działania Pełnomocnika jest zorganizowanie Polskiej Izby Artystów, w tym:

- 1) podejmowanie czynności niezbędnych do rozpoczęcia działalności Polskiej Izby Artystów w tym jej organizacji, zatrudnienia pracowników oraz podjęcie innych czynności niezbędnych do rozpoczęcia pracy;
- 2) wsparcie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przy ustaleniu po raz pierwszy organizacji reprezentatywnych;
- 3) wsparcie administracyjne organizacji reprezentatywnych w wyborze członków Rady Izby pierwszej kadencji.

Pełnomocnik w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy sporządza i przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego projekt planu finansowego Polskiej Izby Artystów. Nadzór nad działalnością Pełnomocnika sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Do czasu powołania Dyrektora Izby jego funkcję pełni Pełnomocnik. Oznacza to, że może on wykonywać wszelkie uprawnienia przysługujące dyrektorowi.

W ustawie wskazano datę graniczną działania Pełnomocnika – kończy on swoją działalność po powołaniu Dyrektora Izby.

W art. 71 projektu znalazły się szczególnie istotne regulacje, które mają umożliwić sprawne wejście w życie ustawy. Zgodnie z art. 71 projektu system, o którym mowa w art. 37 ustawy zostanie zrealizowany w całości lub w części przy pomocy jednostek podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Takie rozwiązanie jest też odzwierciedlone w postanowieniach OSR. Realizacja zadań przez ww. jednostki zostanie

sfinansowana w formie dotacji celowej z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Dodatkowo w art. 71 wskazano, że system, o którym mowa w art. 37 ustawy, może być zrealizowany w całości lub w części przy pomocy jednostek podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Realizacja zadań związanych z jego budowa byłaby w takiej sytuacji finansowana w formie dotacji celowej z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W art. 72 projektu uregulowano kwestie finansowe związane z tworzeniem Izby. Zgodnie z jego ustępem pierwszym minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego podejmie działania i przekaze w drodze dotacji niezbędne środki do utworzenia Polskiej Izby Artystów niezwłocznie po wejściu w życie ustawy. W celu wykonania przepisów ustawy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego dokona przeniesienia wydatków między działami klasyfikacji budżetowej w ramach części budżetowej, której jest dysponentem.

Zgodnie z art. 73 projektu minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, po otrzymaniu opinii Pełnomocnika, ustala pierwszą listę organizacji reprezentatywnych i ogłasza ją na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu, który go obsługuje. Lista ta jest ustalana według zasad określonych ustawą, na podstawie dostępnych danych oraz informacji pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego oraz badań statystycznych. Jeżeli żadna z organizacji nie spełnia kryterium reprezentatywności, za reprezentatywne uznaje się po dwie organizacje reprezentujące największą liczbę artystów działających w danym zawodzie artystycznym. Organizacje z listy, o której mowa w ust. 1, uznaje się za organizacje reprezentatywne przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 74 projektu, organizacje reprezentatywne z listy, o której mowa w art. 73 ust. 1, wyznaczają przedstawicieli do wyboru członków Rady Izby w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Organizacje reprezentatywne wybierają członków Rady Izby w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Art. 73 i art. 74 gwarantują, że w ciągu 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy powołane zostaną organy Izby. Ponieważ przepisy ustawy różnicują wejście w życie poszczególnych przepisów, to w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie całej ustawy Izba powinna mieć już powołany jeden z organów w pełnym składzie – Radę.

W art. 75 i art. 76 znajdują się określenia maksymalnych wydatków związanych z tworzoną regulacją oraz reguły wydatkowe.

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 października 2024 r., z wyjątkiem art. 8 ust. 2 i 3, art. 16, art. 37–40 oraz art. 69–75, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2024 r.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Ogłoszona w Dzienniku Ustaw ustawa zostanie przekazana do Komisji Europejskiej jako krajowy środek wykonawczy.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o artystach zawodowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Zwinogrodzka, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Nowarski; Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw uprawnień artysty zawodowego, anowarski@mkidn.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21.11.2023</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD208</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Po przemianie ustrojowej w 1989 r. rozwój sektora kultury nie był tak dynamiczny, jak można by tego oczekiwać po uwolnieniu się z komunistycznej cenzury i zagwarantowaniu wykonawcom artystycznej swobody. Nieprecyzyjne i niejasne regulacje prawne, w szczególności dotyczące instytucji kultury oraz stopniowa utrata dostępu artystów do podstawowych zdobyczy cywilizacyjnych, jak prawo do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, to okoliczności dystansujące nasz kraj od społeczeństw prowadzących świadomą i aktywną politykę kulturalną.

Dostęp do dóbr kultury oraz swoboda działalności artystycznej to szczególnie ważne aspekty funkcjonowania społeczeństwa, determinujące szereg aspektów życia, łącznie z dynamiką wzrostu ekonomicznego i zamożności obywateli. Fakt ten podkreślił ustawodawca, gwarantując obydwie prawa w Konstytucji RP (odpowiednio w art. 6 i 73). Jednocześnie Konstytucja gwarantuje wszystkim obywatelom dostęp do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych (odpowiednio w art. 67 i 68).

Diagnoza obecnego stanu kultury polskiej wskazuje, że ww. normy konstytucyjne nie są wypełniane w sposób należyty. Dostęp do dóbr kultury ma często charakter wyspowy, a oferta kulturalna w mniejszych miejscowościach jest niewystarczająca.

Sytuacja ekonomiczna większości artystów (ok. 54 000 osób zawodowo wykonujących działalność artystyczną oraz ok. 2500 absolwentów uczelni artystycznych rocznie) jest trudna (ok. 60% ma przychody poniżej średniej krajowej) lub bardzo trudna (ok. 30% osiąga średnie przychody poniżej minimalnego wynagrodzenia), jednocześnie dedykowany im system ubezpieczeń społecznych wymaga opłacania wyższych składek niż w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą (sic! identyczne składki bazowe, ale brak ulg na start, ulg dedykowanych mikroprzedsiębiorcom etc.). Jedynie ok. 13,9% tej grupy zawodowej pozostaje w stosunku pracy na czas nieokreślony, niemal 60% ma przychody jedynie z umów zlecenia i o dzieło, a duża część artystów nie jest w ogóle ubezpieczona. Na specyfikę zawodów artystycznych w tym zakresie zwrócił uwagę Parlament Europejski w Rezolucji z 7 czerwca 2007 w sprawie społecznego statusu artystów, w której zwrócił się do państw członkowskich o wdrożenie rozwiązań umożliwiających m.in. zabezpieczenie socjalne artystów i ich ubezpieczenie zdrowotne.

Równoległe z debatą w ramach OKK zamówiono badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk. Szacowanie liczby artystów, twórców i wykonawców w Polsce zostało przeprowadzone według autorskiej metody badawczej obejmującej dwie fazy:

I. Faza analizy danych zastanych (istniejące bazy danych),

II. Faza badania ankietowego (badanie CAWI, ankieta internetowa).

W szacowaniu liczebności artystów, twórców i wykonawców na podstawie analizy danych zastanych zawierających informację przyjęto zasadę trzech źródeł. Oznacza to, że każda dana pojawiająca się w raporcie, dotycząca liczebności środowiska (a dokładniej liczebności każdego zawodu) musiała mieć poparcie w trzech niezależnych źródłach. Wykorzystano trzy główne zbiory: dane zbiorcze centralnych jednostek państwowych i statystycznych (np. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Finansów, Głównego Urzędu Statystycznego, instytutów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego), dane z organizacji twórczych (dane o członkostwie oraz pokryciu środowiska pochodzące ze stowarzyszeń twórczych i branżowych związków zawodowych) oraz dane bezpośrednie związane z rynkiem pracy (np. dane związane z tantiemami pochodzące z organizacji zbiorowego zarządzania, dane Biblioteki Narodowej).

W celu uzyskania maksymalnie wiarygodnych danych oraz dotarcia do możliwie szerokiego środowiska Zespół Badawczy nawiązał współpracę z 616 organizacjami, instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi. Ponad 69 z nich było jednocześnie dostarczycielami danych liczbowych. Dodatkowo zaproszono do bliższej współpracy odpowiedzialnych za poszczególne branże ekspertów – osoby reprezentujące różne środowiska artystyczne i twórcze, wspierające badaczy swoją wiedzą, pomagające w promocji badania oraz w krytycznej analizie wpływających danych.

W badaniu, oprócz analizy dostępnych danych, zastosowano metodę anonimowych obszernych ankiet. Uzyskano rekordową liczbę ponad 5 tysięcy ankiet (próbę wyniosła niemal 8% całej populacji), co pozwala w sposób świadomy

modelować rozwiązania oraz określać skutki regulacji. Z badań wynika następująca szacunkowa liczebność poszczególnych profesji artystycznych:

– film	3580 osób,
– literatura	2830 osób,
– muzyka	19 100 osób,
– taniec	2380 osób,
– teatr	5750 osób,
– sztuki plastyczne	12 005 osób,
– twórczość ludowa	1475 osób,
– interdyscyplinarne	350 osób.

Badania potwierdziły duże zróżnicowanie przychodów artystów: bardzo wysokie zarobki jednostek i pozostawanie poniżej granicy ubóstwa przez niemal 1/3 populacji (przychody poniżej płacy minimalnej), a zatem wyłączenie tych ostatnich z dostępnego systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.

Szacuje się, że z ok. 54 000 twórców i artystów w Polsce (od liczb podanych w raporcie odjęto architektów, których nie zdecydowano się wliczać do grupy artystów), 13,9% jest zatrudniona na umowy o pracę na czas nieokreślony, a 3,8% na czas określony (ponad 10 000 twórców i artystów). Z szacunków wynika, że 14% artystów prowadzi działalność gospodarczą, a 12% utrzymuje się z umów zleceń. Oznacza to, że ubezpieczeniami jest objęte obecnie 43,7% osób. Pozostałe osoby – 56,3% to osoby pracujące na umowy o dzieło lub bez żadnego tytułu prawnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W trakcie prac nad ustawą rozważane były różne modele działań i narzędzi interwencji. Model objęcia artystów analogicznymi ulgami jak mikroprzedsiębiorców, z zachowaniem 50-procentowych kosztów uzyskania przychodu uznano za nietrafny, m.in. ze względu na jego zbyt dużą uciążliwość. Artyści nie prowadzą profesjonalnej księgowości i gdyby mieli się na nią zdecydować, dużo bardziej opłacalne byłoby prowadzenie działalności gospodarczej dającej wiele korzyści w tym m.in. opodatkowanie liniowe, możliwość wliczania do kosztów prowadzonej działalności szeregu kosztów itp. Z kolei model interwencji polegający na całkowitym ubezpieczeniu artystów przez państwo został odrzucony jako zbyt drogi i nakładający na państwo zbyt wiele zadań.

Zdecydowano się na rozwiązania kompromisowe, czyli włączenie artystów do powszechnego systemu ubezpieczeń z jednoczesnym zapewnieniem im mechanizmu wsparcia przy opłacaniu składek.

Proponuje się uchwalenie ustawy o artystach zawodowych, która m.in.:

1. definiuje artystów zawodowych i ich uprawnienia, umożliwiając precyzyjne dostosowanie narzędzi do potrzeb tej grupy zawodowej i społecznej;
2. reguluje procedury potwierdzania i aktualizacji uprawnień artysty zawodowego na podstawie wykształcenia artystycznego lub dorobku potwierzonego przez organizacje reprezentatywne dla środowisk artystycznych, a także przychodów z działalności artystycznej;
3. określa zasady dostępu artystów zawodowych z uprawnieniami do systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych „transparentne” dla systemu ubezpieczeń (każdy artysta, który nie ma innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, opłaca składki na poziomie tych odpowiadających płacy minimalnej);
4. tworzy system wsparcia składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla najmniej zarabiających osób posiadających status artysty. Artystom zawodowym, opłacającym składki na ubezpieczenia emerytalne, chorobowe, rentowe i zdrowotne z tytułu posiadania aktualnych uprawnień artysty zawodowego których przeciętny miesięczny dochód (ze wszystkich źródeł, nie tylko działalności artystycznej) był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznaje się na wniosek dopłatę. Wynagrodzenie to w roku 2020 r. wyniosło 5167,47 zł. Do wyliczanego przeciętnego wynagrodzenia będą wliczane wszystkie uzyskiwane dochody, a nie tylko te z działalności artystycznej. Jest to podyktowane tym, by wsparcie państwa uzyskiwały wyłącznie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, uniemożliwiającej samodzielne opłacanie składek. Dopłata ma wynosić od 20% do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru nie wyższej niż minimalne wynagrodzenie. Konkretna wysokość dopłaty jest uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego przychodu i będzie wpłacana bezpośrednio na rachunek składkowy płatnika. Pozostałą część składki obowiązywać będzie opłacać artysta zawodowy;
5. określa źródła finansowania ww. systemu wsparcia dotacją celową z budżetu państwa;
6. tworzy mechanizm karty artysty (na wzór Karty Dużej Rodziny) umożliwiający tworzenie pakietów, udogodnień, ulg i ofert adresowanych dla tej grupy społecznej;
7. tworzy operatora – Polską Izbę Artystów – państwową osobę prawną, w której Radzie zasiadają przedstawiciele organizacji reprezentujących artystów, ministerstw kultury i pracy, oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Projektowana ustawa umożliwi wyodrębnienie artystów zawodowych z potwierdzonymi uprawnieniami, jako oddzielnej grupy zawodowej i dostosowanie rozwiązań, również pozaustawowych, odpowiadających ich potrzebom. Polska Izba Artystów może (i powinna) negocjować z ubezpieczycielami, organizatorami, instytucjami kultury, samorządami i innymi podmiotami rozwiązania odpowiadające na najbardziej pilne potrzeby nie obciążając rządu (organizacja) i budżetu państwa (finanse). Izba będzie niewielką państwową osobą prawną, zatrudniającą do 40 osób. Taka liczba jest podyktowana koniecznością zapewnienia aparatu administracyjnego niezbędnego do wydawania kilkudziesięciu tysięcy decyzji rocznie.

Ustawa wpłynie korzystnie na system ubezpieczeń społecznych oraz opieki zdrowotnej. Dzięki mechanizmowi wsparcia ze strony państwa dojdzie do zalegalizowania części uzyskiwanych obecnie dochodów (których wykazanie będzie niezbędne w celu aktualizacji uprawnień artysty zawodowego). Dzięki dopłatom do składek będzie możliwe uzyskanie wpływów do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na poziomie 270 mln zł, Funduszu Pracy 25 mln zł a dla NFZ 94 mln zł już w 2024 r. Obecnie poważna część grupy objętej przedmiotową ustawą w ogóle nie opłaca składek (ubezpieczenie przez rodzinę, szara lub wręcz czarna strefa – fikcyjne umowy).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Status artysty

Analizę statusu artysty przeprowadzono dla 3 krajów: Austrii, Francji oraz Niemiec.

Austria

Ogólne warunki uprawiania twórczości:

Austria to kraj o bardzo wysokim wskaźniku wydatków publicznych na kulturę. W polityce kulturalnej Austrii uwzględniono wachlarz możliwości i instrumentów wspierających artystów: stypendia, nagrody, wyróżnienia, zainteresowanie zakupem dzieł, specjalne rozwiązania prawne i bodźce podatkowe uwzględniające potrzeby twórców, oferty na rynku pracy, prawo autorskie (np. Tantiemy biblioteczne i podatek na kulturę w abonamencie radiowo-telewizyjnym), wspieranie prywatnych inicjatyw na rynku kultury poprzez wprowadzenie ulg podatkowych oraz obniżanie podatków na prywatne wydatki na kulturę oraz sponsoring.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ubezpieczeniu społecznym artystów artysta profesjonalny to „osoba, która tworzy dzieła sztuki i w wyraźny sposób prezentuje swoją działalność artystyczną zgodnie ze swoimi umiejętnościami w ramach sztuk plastycznych, muzyki, literatury, kinematografii albo jednej ze współczesnych implementacji sztuki”. Za artystę profesjonalnego uznaje się też osobę, która zdobyła wyższe wykształcenie artystyczne i jest zdolna, zgodnie z nim, do tworzenia dzieł sztuki. Aby potwierdzić status artysty profesjonalnego, wymagana jest opinia ekspercka wydawana przez tzw. Komisję Twórców.

Podatki:

Na podstawie Federalnej ustawy o wspieraniu sztuki stypendia, nagrody oraz niektóre publiczne dotacje są wolne od podatku. Należą do nich m.in.: stypendia, nagrody i dotacje Austriackiego Instytutu Filmowego przyznawane za koncepcje filmowe i scenariusze, przychody i zapomogi ze środków publicznych bądź prywatnych fundacji.

Ze względu na progresywne stawki podatkowe od 2000 r. przychody z pracy twórczej mogą być rozliczane w cyklu trzyletnim. Jedna trzecia zysku z roku bieżącego przyporządkowana jest do danego roku, a dwie pozostałe części – do dwóch kolejnych lat.

Prawo autorskie:

Zgodnie z austriacką ustawą o prawach autorskich i prawach pokrewnych autor ma do swojego dzieła pełne prawa od momentu jego stworzenia.

Wyceną praw autorskich, udzielaniem licencji na wykorzystywanie dzieła oraz rozdzielaniem wpływów dla twórców bądź ich spadkobierców zajmują się organizacje zbiorowego zarządzania. Dla każdej kategorii dzieł istnieje odrębna organizacja, czuwająca nad ich wykorzystywaniem. Połowa zebranych kwot wpływa do funduszy, które wspierają projekty kulturalne i socjalne, natomiast druga część przekazywana jest twórcom.

Ubezpieczenia:

Rząd powołał Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Artystów, który przyznaje im subsydia na koszty ubezpieczenia społecznego w kwocie do 143,50 euro miesięcznie (1722 euro rocznie). Kwota dopłaty do ubezpieczenia rośnie, jeśli wnioskujący artysta ma dzieci. Dopłata nie jest przyznawana na podstawie dochodów z poprzedniego roku podatkowego, ale prywatnych prognoz samego wnioskującego odnośnie do bieżącego roku. Jeśli ostatecznie nie spełni on wymogów (nie osiągnie minimalnego dochodu artystycznego, przekroczy limit dochodu całkowitego albo jedno i drugie), dopłatę będzie musiał oddać. Co roku takie subsydia otrzymuje około 4,5–5 tys. osób.

Pieniądze na fundusz ubezpieczenia socjalnego pochodzą m.in. z podatku odprowadzanego od miesięcznej opłaty za abonament radiowo-telewizyjny.

Niemcy

Ogólne warunki uprawiania twórczości:

W Niemczech istnieje zarówno system zabezpieczenia emerytalnego, jak i wsparcie w zakresie ubezpieczenia społecznego dla artystów.

Konstytucja Republiki Federalnej gwarantuje także (art. 5 pkt 3) wolność m.in. sztuki, która rozumiana jest też jako obowiązek wspierania przez państwo twórczej ekspresji i działalności artystycznej. Dodatkowo na szeroką skalę rozbudowany jest system wspierania twórców, w zakresie pomocy ekspozycyjnej, grantowej itp. Wspomaganie produkcji artystycznych odbywa się w Niemczech po pierwsze przez zasilanie instytucji artystycznych, a po drugie przez wykreowanie warunków przyjaznych tworzeniu.

Status artysty:

Według § 1 Ustawy o społecznym ubezpieczeniu artystów artystą jest ten, kto wykonuje zawód muzyka, artysty plastyka lub artysty performatywnego albo naucza któregoś z tych zawodów. Publicystą jest ten, kto pracuje i tworzy jako pisarz lub dziennikarz albo w formach przypominających pisarstwo i dziennikarstwo. Osoby, które uczą dziennikarstwa, także podlegają

ubezpieczeniu na mocy KSVG. Pracę artystyczną i publicystyczną osoba objęta tym ubezpieczeniem musi wykonywać profesjonalnie i powinna ona stanowić podstawę komercyjnego działania.

Programy rządowe:

Na poziomie federalnym wsparcia artystom udzielają powołane w tym celu organizacje. Należą do nich: Fundusze Artystyczne, Niemiecki Fundusz Literacki, fundusze – Socjalny Kultury i Sztuk Plastycznych, a także fundusze wspierające Niemieckiej Rady Muzycznej. Wsparcie obejmuje stypendia, nagrody oraz inne możliwe formy dofinansowania. Fundusze czerpie się ze środków federalnych oraz tych przeznaczonych na promocję kultury na poziomie krajów związkowych.

Podatki:

Niemieckie regulacje podatkowe nie przewidują specjalnego statusu artysty w kwestii podatkowej. Niebezpośrednie wsparcie kultury i sztuki w postaci ulg podatkowych nie jest spisane w żadnej samodzielnej ustawie, składa się z wielu regulacji i praw dotyczących różnych dziedzin.

Ubezpieczenia:

Dla artystów i dziennikarzy istnieje w Republice Federalnej Niemiec kompleksowy system ubezpieczeń społecznych. Jeżeli pracownik pozostaje w zależnym stosunku pracy, obejmuje go powszechne ubezpieczenie socjalne. Natomiast artyści i dziennikarze niezależni podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu artystów. Ustawa o obowiązkowym ubezpieczeniu społecznym artystów weszła w życie w 1981 r. i w szczególności chroni artystów i dziennikarzy niezależnych w zakresie ubezpieczeń: zdrowotnego, pielęgnacyjnego i rentowego, przy czym artyści i dziennikarze, jako pracownicy są zobowiązani do płacenia tylko połowy stawki ubezpieczenia socjalnego. Część kwoty ubezpieczeń odprowadzana zwykle przez pracodawcę pokrywana jest w tym wypadku przez przedsiębiorstwa, które regularnie nabywają i wprowadzają na rynek dzieła artystyczne i publicystyczne. Firmy te podnoszą wszystkie wypłacane honoraria o 5,2% i z tej nadwyżki płacą składki na ubezpieczenia społeczne artystów. Dodatkowo środki na ową „część pracodawcy” pozyskiwane są z dotacji landów, których wkład wynosi obecnie 40% wydatków kasy socjalnej artystów.

Francja

Warunki uprawiania twórczości:

Polityka kulturalna Francji jest ukierunkowana na realizację dwóch celów: wspieranie twórczości i różnorodności kulturowej oraz demokratyzację kultury.

Status artysty:

We Francji nie ma jasnej, ustawowej definicji tego, kim jest artysta. Jednakże osoby zajmujące się działalnością artystyczną mogą zostać członkami jednego z dwóch (powołanych na mocy ustaw z lat 70. XX w.) ogólnokrajowych stowarzyszeń twórców, które zajmują się m.in. kwestią ich ubezpieczeń społecznych. To utworzona z myślą o artystach sztuk wizualnych La Maison des Artistes – Sécurité Sociale des artistes-auteurs³⁶ (MDA) oraz stowarzyszenie AGESEA³⁷ dla autorów, czyli pisarzy i kompozytorów. Członkostwo w tych organizacjach daje pewne uprawnienia oraz możliwość skorzystania z ubezpieczeń społecznych. Zrzeszeni mają także specjalne karty członkowskie, które zapewniają dodatkowe przywileje (ułatwiony dostęp do miejsc związanych z kulturą czy zniżki na różnego rodzaju usługi, np. porady prawne bądź podatkowe). Przyznanie członkostwa w którymś z tych stowarzyszeń uważane jest za potwierdzenie tego, że wnioskodawca jest „profesjonalnym artystą” bądź „profesjonalnym autorem”.

Podatki:

We Francji istnieje wiele przywilejów podatkowych dla osób wykonujących działalność artystyczną. Wśród nich są np.:

1. Całkowite zwolnienie od podatku od działalności gospodarczej

(taxe professionnelle):

- malarzy, ilustratorów, rzeźbiarzy czy grawerów artystycznych w zakresie sprzedawania własnych prac;
- artystów operowych i dramatycznych;
- autorów słów piosenek oraz kompozytorów, profesorów sztuki bądź nauk o sztuce, jeśli nie prowadzą regularnej i szeroko otwartej działalności w tym zakresie.

2. Ryczałtowe odliczanie kosztów uzyskania dochodu (do maksymalnej kwoty 7600 euro) dla enumeratywnie wymienionych przypadków.

3. Traktowanie w uprzywilejowany sposób działalności kulturalnej i artystycznej także w zakresie pobierania podatku od towarów i usług.

Ubezpieczenia:

Artyści odprowadzają składki ubezpieczeniowe za pośrednictwem dwóch organizacji: La Maison des Artistes oraz AGESEA. Obie mają rządową akredytację, zgodnie z którą pośredniczą w odprowadzaniu składek ubezpieczeniowych przez wszystkich artystów (w podziale na sektory: MDA – dla sztuk wizualnych, i AGESEA – dla pozostałych) w deklaracji podatkowej wpisujących, że wykonują zawód artysty. W przypadku artystów prowadzących własną działalność (tzw. non-salariés) czy wykonujących „wolny zawód” (profession libérale – specjalny status we Francji dla niektórych zawodów), składki odprowadzane są w innym systemie RIS – Régime social des indépendants.

Artyści mogą mieć status affilié (osoba ubezpieczona w sposób pełny) bądź assujetti (osoba ubezpieczona niepełnie) w zależności od przychodów. Żeby być affilié, należy osiągnąć przychód z działalności artystycznej (zgłoszony fiskusowi) wyższy niż 8703 euro rocznie. Status affilié musi być regularnie odnawiany – za każdym razem na podstawie zgłoszonych uzyskanych dochodów artystycznych. Jedynie w szczególnych sytuacjach komisja – odpowiednio z MDA lub AGESEA – może na wniosek artysty przyznać status affilié na dłużej – maksymalnie na 18 miesięcy.

Od wielu lat daje się zaobserwować rosnącą tendencję wsparcia dla artystów w zakresie uzyskiwania ubezpieczenia społecznego. Dotyczy to jednak wyłącznie grupy artystów związanych ze sztukami performatywnymi i audiowizualnymi (jak radio, telewizja, multimedia), a także pracowników technicznych i administracyjnych z tych dziedzin.

System ten zwany jest potocznie *intermittents du spectacle* (status pomiędzy pracownikiem etatowym a bezrobotnym, przy czym świadczenia z tytułu bezrobocia, do którego dochodzi pomiędzy okresami zatrudnienia, traktowane są w sposób szczególny) i polega na domniemaniu, że choć artysta sceniczny lub pracownik techniczny w sztukach scenicznych pracują okresowo (np. przy okazji spektakli, na umowach na czas określony lub innych umowach czasowych), to jednak traktuje się ich jak pracowników etatowych w odniesieniu do kwestii zabezpieczeń społecznych, ponieważ są zatrudnieni na stałe, a więc – w konsekwencji tego domniemania – mają prawo do różnego rodzaju zabezpieczeń społecznych (ubezpieczenia zdrowotnego, zasiłków dla bezrobotnych, świadczeń z tytułu czasowej niezdolności do pracy lub śmierci, emerytur czy dodatków mieszkaniowych oraz rodzinnych, urlopu macierzyńskiego), a także szkoleń w celu ewentualnego przekwalifikowania się. Ponadto za okres, w którym nie pracują, przysługuje im dodatkowy rodzaj zasiłku.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Artyści film	3580 osób	Badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk	Uregulowanie sytuacji przez stworzenie możliwości uzyskania statusu artysty zawodowego i szeregu związanych z tym przywilejów.
Artyści literatura	2830 osób	Jw.	Jw.
Artyści muzyka	19 100 osób	Jw.	Jw.
Artyści taniec	2380 osób	Jw.	Jw.
Artyści teatr	5750 osób	Jw.	Jw.
Artyści sztuki plastyczne	12 005 osób	Jw.	Jw.
Artyści twórczość ludowa	1475 osób	Jw.	Jw.
Artyści interdyscyplinarni	350 osób	Jw.	Jw.
Samorząd powiatu	380		Projekt wpłynie na dochody i wydatki JST w związku ze zwolnieniem części umów z oskładkowania, zwolnieniem z PIT egzemplarzy autorskich, wpływ ten będzie neutralny dzięki opisanemu niżej mechanizmowi wyrównania strat dla samorządu.
Samorząd gminny	2477		Projekt wpłynie na dochody i wydatki JST w związku ze zwolnieniem części umów z oskładkowania, zwolnieniem z PIT egzemplarzy autorskich, wpływ ten będzie neutralny dzięki opisanemu niżej mechanizmowi wyrównania strat dla samorządu.
Samorząd wojewódzki	16		Projekt wpłynie na dochody i wydatki JST w związku ze zwolnieniem części umów z oskładkowania, zwolnieniem z PIT egzemplarzy autorskich, wpływ ten będzie neutralny dzięki opisanemu niżej mechanizmowi wyrównania strat dla samorządu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy jest efektem roboczych konsultacji ze środowiskiem artystycznym w trakcie Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych”, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności

lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt skierowano do konsultacji publicznych i opiniowania w dniu 5 lutego 2021 r.

W ramach konsultacji publicznych skierowano projekt do następujących organizacji przedsiębiorców oraz związków zawodowych:

- Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
Forum Związków Zawodowych,
- Konfederacja Lewiatan,
- Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związek Rzemiosła Polskiego,
- Związek Pracodawców Business Centre Club,
- Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Ponadto w ramach konsultacji publicznych rozesłano projekt do:

1. ZASP;
2. ZZAP;
3. Unia Polskich Teatrów;
4. Zrzeszeni Filharmonii Polskich;
5. Stowarzyszenie Twórców Ludowych;
6. Unia Literacka;
7. Stowarzyszenie Pisarzy Polskich;
8. Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury;
9. Związek Polskich Artystów Plastyków;
10. Związek Artystów i Wykonawców STOART;
11. Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków;
12. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
13. Związek Kompozytorów Polskich;
14. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS;
15. Stowarzyszenie Muzyków Ludowych;
16. Gildia Reżyserów Polskich;
17. Gildia Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych;
18. Stowarzyszenie Filmowców Polskich;
19. Polskie Stowarzyszenie Jazzowe;
20. Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych;
21. Stowarzyszenie Dyrektorów Teatrów;
22. Związku Producentów Audio-Video;
23. KOPiPOL;
24. REPROPOL;
25. COPYRIGHT Polska;
26. PIKE;
27. KIGEIT;
28. Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów;
29. ZAKR Związek Polskich Autorów i Kompozytorów;
30. Związek Zawodowy Muzyków.

W ramach uzgodnień do projektu wpłynęło ponad 120 stanowisk zarówno od ww. organizacji jak i od innych organizacji oraz od osób prywatnych.

Po przedstawieniu projektu do konsultacji organizowane były dalsze spotkania robocze ze środowiskiem artystycznym.

Do wszystkich zgłoszonych w terminie uwag odniesiono się w raporcie z konsultacji publicznych.

Ponadto projekt został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

1. Wpływ na sektor finansów publicznych

Ceny stałe z 2024 r.	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie suma dla
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Dochody ogółem	247,64	915,54	974,14	1000,41	1025,41	1051,04	1104,33	1131,89	1160,18	1189,17	1218,90	11018,64
Budżet państwa	-2,85	-11,40	-12,13	-12,46	-12,77	-13,09	-13,75	-14,09	-14,45	-14,81	-15,18	-136,97
JST	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	101,78	407,13	433,18	444,87	455,98	467,38	491,08	503,33	515,91	528,81	542,03	4891,49
Narodowy Fundusz Zdrowia	35,56	142,26	151,36	155,44	159,33	163,31	171,59	175,87	180,27	184,77	189,39	1709,16
Fundusz Pracy	9,68	38,73	41,21	42,32	43,38	44,46	46,71	47,88	49,08	50,30	51,56	465,31
Polska Izba Artystów (dotacja z budżetu państwa)	82,96	331,83	353,07	362,59	371,65	380,94	400,25	410,24	420,49	431,00	441,78	3986,79
Polska Izba Artystów	17,50	7,00	7,45	7,65	7,84	8,04	8,44	8,65	8,87	9,09	9,32	99,85
Jednostki podległe lub nadzorowane przez minis	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Wydatki ogółem	204,06	687,96	731,31	751,28	770,34	789,91	829,58	850,63	872,28	893,96	917,25	8298,54
Budżet państwa	103,60	349,13	371,06	381,32	391,14	401,23	421,39	432,26	443,44	454,40	466,72	4215,68
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Narodowy Fundusz Zdrowia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusz Pracy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polska Izba Artystów (Dopłata, wsparcie socjaln	82,96	331,83	353,07	362,59	371,65	380,94	400,25	410,24	420,49	431,00	441,78	3986,79
Polska Izba Artystów	17,50	7,00	7,19	7,37	7,55	7,74	7,94	8,13	8,34	8,55	8,76	96,07
Jednostki podległe lub nadzorowane przez minis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	43,58	227,59	229,20	235,73	242,01	248,44	261,09	267,95	274,94	282,62	289,44	2602,59
Budżet państwa	-106,45	-360,53	-383,19	-393,78	-403,91	-414,32	-435,14	-446,35	-457,89	-469,21	-481,89	-4352,65
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	101,78	407,13	433,18	444,87	455,98	467,38	491,08	503,33	515,91	528,81	542,03	4891,49
Narodowy Fundusz Zdrowia	35,56	142,26	151,36	155,44	159,33	163,31	171,59	175,87	180,27	184,77	189,39	1709,16
Fundusz Pracy	9,68	38,73	27,84	29,19	30,60	32,06	33,56	35,10	36,65	38,25	39,92	351,58
Polska Izba Artystów (dopłata)	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polska Izba Artystów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jednostki podległe lub nadzorowane przez minis	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

Wydatki związane z przedmiotową ustawą zostały zabezpieczone w części 24 budżetu państwa.

Wydatki z przeznaczeniem na finansowanie Polskiej Izby Artystów i dotowanie dopłaty oraz wydatki na dodatkowe etaty w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie będą stanowić podstawy do zwiększenia limitu wydatków w części 24 (kultura i ochrona dziedzictwa narodowego).

Źródła finansowania

Taki sposób finansowania będzie neutralny dla rynku (brak jakichkolwiek zmian w opłacie reprograficznej) i jednocześnie będzie dawał gwarancje stabilnego wsparcia dla Dopłaty.

Tabela w punkcie 6 przedstawia zarówno wydatki budżetu państwa, jak i wydatki PIA finansowane z dotacji. Wydatki te stanowią transfer środków.

Obliczenia dotyczące wpływów z tytułu składek (FUS, NFZ, FP) zostały wykonane na podstawie danych z raportu prof. Ilczuk oraz danych MF, ZUS oraz rejestrów PKD.

Przyjęto następujące założenia do obliczeń:

1. Do nowego systemu wchodzi osoby, które nie opłacały do tej pory składek społecznych oraz część osób na umowach cywilnoprawnych (dla tych drugich istnieje przesłanka w związku ze zwolnieniem z opłacania składek społecznych od umów zleceń – art. 59 nowelizacji).
2. W przypadku osób, które płaciły do tej pory składki społeczne i zdrowotną na podstawie umowy o pracę, z tytułu działalności gospodarczej bądź z umowy cywilnoprawnej z przychodem powyżej najwyższego progu brutto – zakłada się, że nie zmienią formy zatrudnienia i będą odprowadzały składki nadal na tym samym poziomie.
3. Liczbę artystów, odprowadzających do tej pory składki społeczne z tytułu umowy o pracę oraz umów cywilnoprawnych wyodrębniono na podstawie kosztów autorskich (dane PIT) oraz PKD płatnika z sekcji R – „Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką”. Artystów prowadzących działalność gospodarczą wyodrębniono na podstawie deklaracji PIT oraz tytułu ubezpieczenia ZUS działalność gospodarcza w sekcji 90.03.Z – „Artystyczna i literacka działalność twórcza”.
4. Zakłada się, że wszystkie osoby nie płacące składek do tej pory, płaciły podatek, tj. były zatrudnione na umowę o dzieło (brak skutku z tytułu PIT dla tych osób).
5. Składkę chorobową zapłaci 16,6% artystów zawodowych (tyle ile w 2019 r. czerwcem zapłaciło osób na umowach cywilnoprawnych).
6. Efektywna stawka PIT na poziomie 10%.
7. Waloryzacja składek prognozą dynamiki minimalnego wynagrodzenia (minimalne wynagrodzenie w 2024 r. na poziomie 4300 zł).
8. Waloryzacja podatku prognozą przeciętnego wynagrodzenia.
9. Prognozy przeciętnego wynagrodzenia przyjęte zostały zgodnie z Wytycznymi Makro.

Spadek dochodów budżetu państwa i JST

W dochodach związanych z przyjęciem ustawy uwzględniono spadek dochodów dla budżetu państwa oraz JST (wpływów z PIT) związany z odprowadzaniem przez artystów zawodowych składek na ubezpieczenia społeczne oraz ze zwolnieniem umów zleceń artystów zawodowych opłacających z tego tytułu składki z oskładkowania umów zleceń, zgodnie z metodologią wskazaną powyżej.

W dochodach uwzględniono także spadek dochodów dla budżetu państwa i samorządu terytorialnego w związku ze zwolnieniem od dochodu tzw. egzemplarzy autorskich, do wysokości wartości 5 egzemplarzy. Zgodnie z danymi biblioteki narodowej, w 2019 r. opublikowanych zostało 36 138 różnych książek (<https://www.bn.org.pl/tag-ruch+wydawniczy+w+liczbach>). Raport ten ogłaszany jest w zazwyczaj w lipcu i dotyczy roku ubiegłego. Na potrzeby obliczeń przyjęto arbitralnie, że średni koszt książki w Polsce to 40 zł. W związku z powyższymi założeniami należy wskazać, że koszt zwolnienia tzw. egzemplarzy autorskich z podatku dochodowego to rocznie ok. 1,3 mln zł. Koszt ten również został uwzględniony w utracie wpływów z PIT dla budżetu państwa oraz JST.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Dochody

Spadek dochodów JST											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Koszty z tytułu spadku	0,00	-7,33	-7,79	-8,26	-8,77	-9,30	-9,87	-10,47	-11,11	-11,79	-12,51
Koszty z tytułu egzemp	0,00	-0,65	-0,67	-0,68	-0,70	-0,72	-0,74	-0,76	-0,77	-0,79	-0,81
Suma kosztów	0,00	-7,98	-8,45	-8,95	-9,47	-10,02	-10,61	-11,23	-11,89	-12,58	-13,32

Jeśli chodzi o zapewnienie środków na rekompensatę dla JST to wskazujemy, że w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1964) wprowadzono rozwiązania, dzięki którym samorządy (JST) otrzymały dodatkowe środki, z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), w wysokości prawie 13,7 mld zł. Środki te stanowią znaczące wsparcie JST w realizacji ich zadań. Samorządy będą mogły wydatkować otrzymane środki w sposób elastyczny, przeznaczając je zarówno na wydatki bieżące jak i na inwestycje. Kwota 13,7 mld zł jest kwotą znaczącą w porównaniu do kwoty całych wpływów zaplanowanych z tytułu udziału w podatku PIT na rok 2022. JST mają więc zapewnione źródło sfinansowania ubytku dochodów mimo, że w 2023 r. nie otrzymają one części rozwojowej subwencji ogólnej.

W kolejnych latach będzie mieć zastosowanie systemowe rozwiązanie zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W ustawie tej wprowadzona jest reguła zabezpieczająca dochody JST z tytułu udziału we wpływach z podatków PIT i CIT, zgodnie z którą jeśli dochody JST z tytułu udziału we wpływach z tych podatków w danym roku spadną poniżej ustalonego referencyjnego poziomu, to samorządy otrzymają kompensatę w formie dodatkowo zwiększonej subwencji rozwojowej.

W spadkach dochodów nie zostały uwzględnione zmiany polegające na dopisaniu artystów zawodowych korzystających z 50% kosztów uzyskania przychodu. Uzasadnione jest to symbolicznym charakterem wprowadzanej zmiany – nie powinna ona w znaczący sposób wpływać na krąg podmiotów korzystających ze zwolnienia, ponieważ większość artystów korzysta już przedmiotowego zwolnienia obecnie i nie jest możliwe oszacowanie wpływu projektowanej regulacji na tą zmianę.

Nie oszacowano również spadku dochodów związanych ze zwolnieniem z opodatkowania stypendium, wsparcia socjalnego oraz dopłaty. Po pierwsze obecnie świadczenia te nie występują, więc nie można mówić o spadku dochodów z tego tytułu dla budżetu państwa. Po drugie świadczenia tego typu co do zasady zwolnione są z opodatkowania. Po trzecie wreszcie wskazujemy, że zgodnie z art. 42 ust. 2 projektu stypendia oraz wsparcia socjalne dla artystów zawodowych i stypendia dla wyróżniających się artystów zawodowych mogą być finansowane ze środków z opłaty reprograficznej jeżeli w trakcie roku nie udzielono dotacji lub nie spowoduje to udzielenia tej dotacji z budżetu państwa. Nie wiadomo zatem, czy faktycznie będą one wypłacane – niemożliwe jest zatem wyliczenie w tym zakresie jakichkolwiek skutków finansowych.

Spadek dochodów budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli

Spadek dochodów budżet państwa											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Koszty z tytułu spadku	0,00	-7,33	-7,79	-8,26	-8,77	-9,30	-9,87	-10,47	-11,11	-11,79	-12,51
Koszty z tytułu egzemp	0,00	-0,65	-0,67	-0,68	-0,70	-0,72	-0,74	-0,76	-0,77	-0,79	-0,81
Suma kosztów	0,00	-7,98	-8,45	-8,95	-9,47	-10,02	-10,61	-11,23	-11,89	-12,58	-13,32

W poniższej tabeli przedstawione zostały wyliczenia, w oparciu o które ustalone zostały kwoty, jakie mają być wydatkowane na dopłaty z Polskiej Izby Artystów Zawodowych.

Grupy dochodowe artystów przewidziane w rozporządzeniu o opłacie i prognozowane ilości osób nie objętych wsparciem

		liczba artystów obecnie opłacających składkę	liczba artystów obecnie opłacających składkę
górny próg brutto	liczba artystów	Umowa o pracę	Działalność gospodarcza
2 200	17 776	256	5746
2 800	2 631	237	407
3 800	10 785	720	618
4 800	6 964	1294	529
Powyżej 4 800 zł (nie otrzymują dopłaty)	15 964	9189	3663
Suma wszystkich artystów	54 120	11 696	10 963

Obliczenia spadku wpływów podatkowych

górny próg brutto	liczba artystów nic teraz nie opłaca bądź opłaca z tytułu cywilnoprawnej (wg Apod)	składki społeczne - nowa propozycja		składki zdrowotne - nowa propozycja		FP - nowa propozycja	PIT - nowa propozycja			
		tyle zapłacą w nowym sysemie	tyle zapłaci PAŃSTWO za tych, którzy teraz nic nie płacili	tyle zapłacą w nowym sysemie	tyle zapłaci PAŃSTWO za tych, którzy teraz nic nie płacili	tyle zapłacą w nowym sysemie	tyle zapłacą w nowym sysemie	tyle będą płacić po reformie	NETTO	
2 200 zł	11 774	25 175 315	100 701 261	7 654 989	30 619 954	10 419 290	155 416 895	152 899 364	-	2 517 532
2 800 zł	1 987	8 497 664	12 746 495	2 583 861	3 875 792	1 758 461	197 803 322	196 953 555	-	849 766
3 800 zł	9 447	60 597 043	40 398 029	18 425 575	12 283 717	8 359 752	268 447 365	262 387 661	-	6 059 704
4 800 zł	5 141	43 973 728	10 993 432	13 370 970	3 342 742	4 549 844	339 091 408	334 694 035	-	4 397 373
~			-	-						
	28 349	138 243 750	164 839 218	42 035 395	50 122 205	25 087 347	960 758 990	946 934 615	-	13 824 375

Po stronie dochodów nie uwzględniono żadnego spadku przychodów dla NFZ, ponieważ osoby opłacające do tej pory składki zdrowotne jako osoby wykonujące działalność twórczą lub artystyczną jako twórca lub artysta stają się z mocy ustawy artystami zawodowymi, również zobowiązanym do opłacania składek.

W związku z nowymi zadaniami nakładanymi przez ustawę na Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego planowane jest zatrudnienie w Ministerstwie 15 osób ze średnim mnożnikiem 3,0. Ponadto w wydatkach z budżetu państwa uwzględniono koszty dotacji podmiotowej dla PIA. Konieczność utworzenia nowych etatów wynika z nowych zadań nałożonych na Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego związanych z szeregiem nowych zadań dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zadania te obejmują m.in. nadzór nad Izbą, wydanie szeregu nowych aktów wykonawczych, rozpatrywanie odwołań od decyzji ws. uprawnień artysty zawodowego.

Rozbicie szczegółowe kosztów znajduje się w poniższej tabeli

Wydatki

Wydatki dla budżetu państwa											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Budżet państwa/MKIDN	1,16	2,32	2,35	2,41	2,47	2,53	2,59	2,66	2,72	2,79	2,86
Dotacja dla PIA	17,5	7	7,19	7,37	7,55	7,74	7,94	8,13	8,34	8,55	8,76
Dotacja dla jednostki podległej/nadzorowanej przez MC	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Dotacja dla PIA na Dopłatę	82,9 6	331,8 3	353,0 7	362,5 9	371,6 5	380,9 4	400,2 5	410,2 4	420,4 9	431	441,7 8
Zwiększenie subwencji ogólnej	1,98	7,98	8,45	8,95	9,47	10,02	10,61	11,23	11,89	12,58	13,32
Suma kosztów	106, 6	350,1 3	373,0 6	384,3 2	395,1 4	406,2 3	427,3 9	439,2 6	451,4 4	463,9 2	479,7 2

Projekt wprowadza gwarancję budżetową dotacji ministra kultury dla Polskiej Izby Artystów, z której pokrywane będą dopłaty. Dotacja ta będzie wypłacana z części 24 budżetu państwa.

Uzasadnienie estymacji kosztów osobowych Polskiej Izby Artystów

Zgodnie z projektem ustawy o artystach zawodowych Polska Izba Artystów to specyficzna instytucja, której zadaniem jest zarządzanie procesem w dużej mierze uspołecznionym i tematycznie zdywersyfikowanym. Głównym organem Izby jest Rada Izby składająca się w dwóch trzecich (14 osób) z przedstawicieli wybieranych przez stowarzyszenia i związki zawodowe artystów. Zadaniem Izby jest obsługa procesu operacji związanych z uprawnieniami artystów zawodowych, który w dużej mierze będzie miał charakter merytoryczny, co przy kilkudziesięciu zawodach artystycznych o dużym stopniu dywersyfikacji (od poety po tancerza, od twórcy ludowego po reżysera filmowego) będzie wymagało rozległego zakresu kompetencji zespołu. Zadaniem Izby będzie również wspieranie artystów przez stypendia i zapomogi. Izba monitorować będzie zmiany w zakresie zawodów artystycznych. Izba będzie także negocjować oferty skierowane do artystów przez ubezpieczycieli, zakłady opieki zdrowotnej, samorządy czy inne podmioty. Jednocześnie Izba prowadzi będzie system informatyczny – podstawowe narzędzie obsługi uprawnień i dopłat do składek ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych artystów, ale też konsolidacji środowiska i przepływu informacji.

Tak rozległy zakres działania wymagać będzie komplementarnie dobranej kadry kierowniczej oraz odpowiedniego zespołu administracyjnego. Cztery osoby kierownictwa wydają się minimum: dwóch specjalistów przygotowanych merytorycznie (dyrektor i zastępcę dyrektora do spraw uprawnień artystów), zastępcę dyrektora do spraw technicznych i informatycznych oraz główny księgowy.

Pięciu głównych specjalistów również wydaje się minimalną obsadą: niezależnych profesji artystycznych, z których każda charakteryzuje się dużą autonomią i specyfiką, jest dziewięć: muzyka, taniec, teatr, film, sztuki piękne, kultura tradycyjna, literatura, film. W modelowej sytuacji każda z profesji powinna być reprezentowana przez jednego głównego specjalistę, zatem liczba pięciu jest już zmniejszeniem tego zapotrzebowania niemal o połowę.

Sześciu pracowników kadr, płac, zamówień publicznych i obsługi prawnej to optymalna liczba, zważywszy, że spodziewana liczba decyzji wahać się będzie od 50 do 100 tysięcy rocznie, Izba obsługiwać będzie zamówienia publiczne, a obsługa działań Rady Izby dotyczyć będzie nawet 1400 delegacji rocznie (100 x 14 osób).

Uzasadnieniem czteroosobowego zespołu administracji są wymogi prawne (administracja budynkiem), duża rola systemów informatycznych (administracja utrzymaniem systemu komputerowego, serwerownią, kopiami danych, rozwojem systemu, reagowaniem na zmiany prawne, rynkowe etc.), a także konieczność obsługi prac członków Rady Izby.

W podliczeniu kosztów posiedzeń Rady Izby wskazano 50 posiedzeń i średnie honorarium 400 zł, lecz było to wyliczenie pogładowe, bardziej prawdopodobna wydaje się liczba 70–100 posiedzeń rocznie i dostosowane do tej liczby honorarium członków Rady Izby (ca. 200–300 zł). Jeśli chodzi o 20 osób do obsługi systemu, to wskazujemy że będą oni odpowiedzialni za przygotowanie ok 100 000 decyzji administracyjnych w pierwszym roku działania Izby i kilkudziesięciu tysięcy decyzji w następnych latach.

Jeśli chodzi o koszty jednorazowe dla Izby, to uwzględnione jest w nich wynajęcie siedziby, wyposażenie instytucji w niezbędny sprzęt oraz konieczność sfinansowania utworzenia prowadzonego przez Dyrektora Polskiej Izby Artystów rejestru publicznego.

W związku z tym, że artyści będą opłacali składki za ubezpieczenie społeczne w minimalnej wysokości, to szacuje się, że po spełnieniu ustawowych przesłanek będą oni otrzymywać świadczenia emerytalne na minimalnym określonym ustawowo poziomie. Należy zwrócić uwagę, że bez wprowadzenia nowych regulacji i zagwarantowania emerytur i rent na minimalnym poziomie, część artystów po zakończeniu działalności stałaby się zapewne beneficjentami pomocy społecznej. Z tego względu nie wskazano żadnych kwot po stronie kosztów dla FUS. Poza środkami na Dopłaty, planowane jest wypłacanie środków na stypendia i zapomogi.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	Artyści zawodowi	0,43	0,87	0,89	0,92	0,96	1,06	10,62
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						
	Artyści ubiegający się o potwierdzenie dorobku	Szacuje się, że 90% organizacji reprezentatywnych będzie pobierać opłaty za wydawania poświadczeń dorobku artystycznego. Po wejściu w życie ustawy do systemu będzie chciała zapewne wejść większość populacji artystów zawodowych. Na podstawie uzyskanego wykształcenia będzie mogło wejść do systemu 11,5 tys osób. Pozostałe osoby – 45290 osób będzie musiało uzyskać potwierdzenie dorobku w organizacjach reprezentatywnych. Jeżeli opłata będzie pobierana w 90% przypadków i wyniesie maksymalną wysokość (280 zł), to koszt w pierwszym okresie działania ustawy wyniesie dla artystów 12 740 040. W dalszym okresie działania ustawy dopływ nowych artystów nie powinien być duży – zakładamy go na poziomie 3000 osób rocznie – i koszt potwierdzeń wyniesie 840 000 zł rocznie. Koszt potwierdzania dorobku dla artystów nie mogących wykazać się dochodem w celu aktualizacji uprawnień nie jest możliwy obecnie do oszacowania ze względu na brak jakichkolwiek danych.						
Niemierzalne	Przyjęcie projektowanych rozwiązań powinno zmniejszyć szarą strefę i zwiększyć liczbę osób odprowadzających składki do ZUS oraz NFZ. Jednocześnie poprawienie sytuacji artystów powinno zwiększyć gospodarczy sektor kultury i poprawić jego rentowność.							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

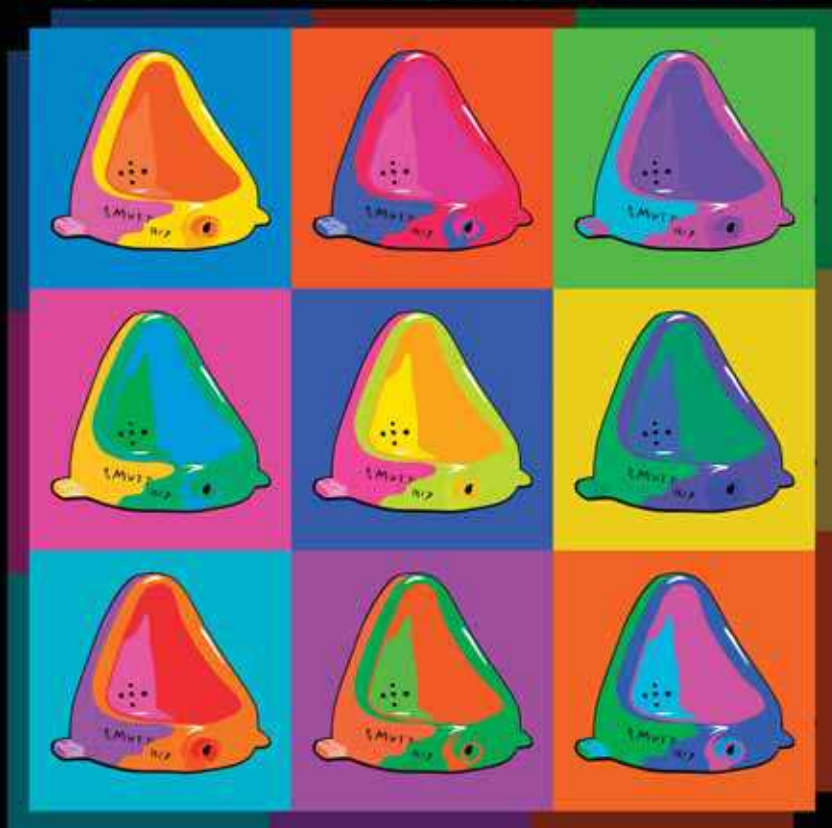
Komentarz:
 Wprowadzana ustawa wprowadza kilka nowych procedur – wydawania zaświadczeń przez organizację reprezentatywną, wydawania decyzji potwierdzających i aktualizujących uprawnienia artysty zawodowego oraz decyzji ws. dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne. Załatwianie spraw będzie możliwe papierowo i drogą elektroniczną. Artystom

zawodowym z potwierdzonymi uprawnieniami będzie udostępniony rejestr teleinformatyczny gromadzący informacje o nich.	
9. Wpływ na rynek pracy	
<p>Projektowana regulacja może pośrednio wpłynąć na zmniejszenie się szarej strefy i zwiększenie ilości osób opłacających składki do ZUS i NFZ.</p> <p>Proponowane w projekcie rozwiązania nie powinny prowadzić do przechodzenia z działalności gospodarczej na opłacanie składek jako artysta. Prowadzenie działalności daje możliwość obniżania dochodu dzięki księgowaniu kosztów, ujmowaniu w kosztach różnorodnych środków trwałych (samochód, komputer, sprzęt sceniczny, telefon), rozliczania podatku wg. stawki liniowej, odliczania podatku VAT. Rezygnacja z tylu korzyści dla możliwości nieznacznego obniżenia składek jest mało prawdopodobna.</p>	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Ustawa poprawi sytuację artystów, również tych żyjących w małych miejscowościach, zatem wpłynie na dostęp do dóbr kultury. Dzięki zaprojektowanym mechanizmom zwiększy się stabilność środowisk artystycznych i zmniejszy ucieczka wykształconych artystów do innych zawodów. Dodatkowo w ramy zawodów artystycznych włączono twórców i artystów kultury ludowej, co szczególnie wzmocni dostępność ich działalności i wytworów w małych miejscowościach o charakterystycznej kulturze regionalnej.</p>
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Konieczne będzie wydanie 5 aktów wykonawczych.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
<p>Dwa lata po wejściu w życie ustawy zostanie dokonana ocena, czy projektowana regulacja poprawiła sytuację środowiska artystów. W ramach ewaluacji planowane jest przeprowadzenie badań, w ramach których zostanie zbadane w jaki sposób regulacja wpłynęła na formy zatrudnienia artystów i ilu artystów skorzystało z możliwości samodzielnego opłacania składek na zasadach wynikających z projektowanej ustawy. Ponadto zostanie zbadane, czy wprowadzenie tego modelu opłacania składek wpłynęło na rezygnację z pracy na etacie bądź działalności gospodarczej.</p> <p>Ponadto po upływie 4 lat od wejścia w życie ustawy ocenie zostanie poddane działanie systemu teleinformatycznego, m.in. efektywność jego współdziałania z systemami ZUS jak również przejrzystości danych zawartych w systemie dla jego użytkowników.</p>	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
1. Raport „Szacowanie liczebności artystów, twórców i wykonawców w Polsce”, sporządzony przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk.	

POLICZONE I POLICZENI!

ARTYŚCI I ARTYSTKI W POLSCE

DOROTA ILCZUK

EWA GRUSZKA-DOBRYŃSKA, ZIEMOWIT SOCHA, WOJCIECH HAZANOWICZ

DOM
WYDAWNICZY
ELIPSA

UNIwersytet
SWPS
Wydawnictwo

Zespół Centrum Badań nad Gospodarką Kreatywną Uniwersytetu SWPS

prof. dr hab. Dorota Ilczuk, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny
(kierownik badania)

Anna Karpińska, CBnGK SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny
(koordynatorka badania)

Emilia Cholewicka, doktorantka, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny

Ewa Gruszka-Dobrzyńska, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny

Wojciech Hazanowicz, JM Poland, Polska Rada Muzyczna (koordynator
procesu badawczego)

Michał Jabłoński, badacz niezależny

Monika Makuch, badaczka niezależna

Justyna Mencil, Instytut Badawczy IPC

Antoni Rosochacki, prawnik, Brothers in Arts

dr Ziemowit Socha, Instytut Badań Edukacyjnych, Wyższa Szkoła Bankowa
w Toruniu

Krzysztof Sokołowski, student, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Dominika Stachniałek, badaczka niezależna

Stanisław Trzcński, doktorant, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny,
STX Jamboree

Katarzyna Wierzbicka, badaczka niezależna

Ewa Wysocka, badaczka niezależna

Małgorzata Zwierzchowska, Royal Academy of Music, Londyn

Dorota Ilczuk, Ewa Gruszka-Dobrzyńska,
Ziemowit Socha, Wojciech Hazanowicz

POLICZONE I POLICZENI!

ARTYŚCI I ARTYSTKI W POLSCE

Warszawa 2020

Badania powstały w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Kultury organizowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**UNIWERSYTET
SWPS**

Badania zrealizowane na zlecenie Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina przez Centrum Badań nad Gospodarką Kreatywną Uniwersytetu SWPS

Recenzent: prof. dr hab. Marian Noga, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Opracowanie redakcyjne i korekta: Hanna Januszewska

Projekt okładki: Marta Frej

© Copyright by Authors, Uniwersytet SWPS and Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2020

ISBN 978-83-8017-344-6 (wersja drukowana)

ISBN 978-83-8017-356-9 (wersja on-line)

ISBN 978-83-62443-62-8 (wersja drukowana)

ISBN 978-83-62443-61-1 (wersja on-line)

Opracowanie komputerowe, druk i oprawa:
Dom Wydawniczy ELIPSA
ul. Inflancka 15/198, 00-189 Warszawa
tel. 22 635 03 01
e-mail: elipsa@elipsa.pl, www.elipsa.pl

WYDAWNICTWO

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
1. Metoda badania	15
2. Szacowanie liczebności (I faza badania).....	20
2.1. Źródła danych	20
2.2. Wyniki dotyczące liczebności artystów, twórców i wykonawców	22
3. Badanie uzupełniające (II faza badania).....	31
3.1. Procedura badania przy użyciu techniki CAWI	31
3.2. Kwestionariusz badania.....	32
3.3. Wyniki badania ankietowego (listopad 2018)	33
3.3.1. Sylwetka respondenta.....	33
3.3.2. Praca: zarobki, czas pracy, formy zatrudnienia	45
3.3.3. Opinie respondentów na temat wprowadzenia rozwiązań dedykowanych artystom, twórcom i wykonawcom	56
3.4. Głosy artystów, twórców i wykonawców	68
4. Podsumowanie wyników badania.....	74
5. To jeszcze nie koniec	80
Załączniki	83
Załącznik 1 – Tabele wyników wg zawodów i branż	83
Załącznik 2 – Ankieta badania CAWI	109

SPIS STOSOWANYCH SKRÓTÓW

BN	– Biblioteka Narodowa
CEA	– Centrum Edukacji Artystycznej
GUS	– Główny Urząd Statystyczny
IMiT	– Instytut Muzyki i Tańca
IT	– Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego
MF	– Ministerstwo Finansów
MRPiS	– Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
NIFC	– Narodowy Instytut Fryderyka Chopina
PFT	– Polska Federacja Tańca
PISF	– Polski Instytut Sztuki Filmowej
PZT	– Polski Związek Tańca
SAWP	– Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych
SPAM	– Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków
SPP	– Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
STLi	– Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury
STLu	– Stowarzyszenie Twórców Ludowych
STOMUR	– Stowarzyszenie Muzyków Rozrywkowych
UL	– Unia Literacka
ZAiKS	– Stowarzyszenie Autorów ZAiKS (d. Związek Autorów i Kompozytorów Scenicznych)
ZAPA	– Związek Autorów i Producentów Audiowizualnych
ZASP	– Związek Artystów Scen Polskich
ZLP	– Związek Literatów Polskich
ZPAP	– Związek Polskich Artystów Plastyków
ZPAV	– Związek Producentów Audio-Video
ZZAB	– Związek Zawodowy Artystów Baletu
ZZAP	– Związek Zawodowy Artystów Polskich

„Szanowni Państwo, sytuacja artystów i twórców w Polsce jest alarmująca. Byt artyści cechuje niepewność – metaforyczna i dosłowna. Brak powszechnego zrozumienia dla specyfiki pracy artystycznej z jednej strony, niepewne i nieregularne dochody, wypalenie zawodowe i brak ubezpieczeń społecznych z drugiej.

Po wielomiesięcznych, otwartych i powszechnych konsultacjach środowiskowych, które odbyły się w 2016 i 2017 roku w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Kultury, wiele potrzeb i oczekiwań artystów i twórców zostało zidentyfikowanych. Na tej podstawie powstały propozycje zmian systemowych, które stworzą system uprawnień dla tej grupy zawodowej. Proces legislacyjny wymaga określenia przewidywanych kosztów zaproponowanych rozwiązań. Nie jest to możliwe bez oszacowania liczby potencjalnych adresatów. Pierwsze w historii powojennej Polski prace szacunkowe realizowane są przez Zespół Badaczy z Uniwersytetu SWPS na zlecenie Narodowego Instytutu im. Fryderyka Chopina. Ich wyniki zaważą na wieloletniej sytuacji prawnej i ekonomicznej artystów i twórców w Polsce.

Dlatego Artyści, Twórcy prosimy wypełnijcie tę Ankietę i umożliwicie stworzenie systemu uprawnień, którego architektami i realizatorami, a później beneficjentami będziecie sami. To poważna sprawa. Chodzi w niej nie tylko o rzetelność przeprowadzonych badań, ale o Waszą przyszłość.

Ankieta jest w pełni anonimowa, zaś jej wyniki posłużą tylko do statystycznych opracowań zbiorczych.”

Tak brzmiał skierowany jesienią 2018 roku do artystek i artystów, twórczyń i twórców apel. Był on wprowadzeniem do ankiety wysyłanej w ramach pierwszej w Polsce powojennej próby szacowania liczebności środowiska artystycznego. Apel przytaczam w całości, gdyż ważny jest przedstawiony w nim kontekst wydarzeń, jak i ukazany dramatyzm sytuacji społeczno-zawodowej artystów.

W latach 2013–2018 kierowałam cyklem prac badawczych dotyczących rynku pracy artystów i twórców. Były to badania zarówno o charakterze podstawowym,

jak i badania stosowane. Miały na celu zdiagnozowanie specyfiki rynku pracy artystów i analizę ich sytuacji zawodowej w Polsce. Wraz z zespołem dokonałam eksploracji doświadczeń międzynarodowych, zarówno w monitorowaniu i analizie tego obszaru, jak i różnorodnych form wsparcia udzielanych artystom. Zaś jednym z najambitniejszych postawionych przede mną celów badawczych było oszacowanie liczebności zawodowo aktywnych artystów w Polsce. Monografia ta stanowi zatem kontynuację podejmowanej przeze mnie tematyki rynku pracy artystów i twórców. Warto przytoczyć ustalenia i wnioski płynące z poprzednich, wieloletnich badań¹:

„Rynek pracy artystów zaliczany jest do rynków czynników produkcji. (...) Popyt na takim rynku ma charakter pochodny, czyli zależy od popytu na produkty, do wytworzenia których te czynniki są wykorzystywane. Wielkość popytu na rynku pracy artystów zależy od gotowości do uczestnictwa w życiu kulturalnym (finansowanego ze źródeł prywatnych obywateli) oraz stopnia zaangażowania państwa w finansowanie «zbiorowej konsumpcji» dóbr kultury. (...) Celem polityki kulturalnej państwa jest oddziaływanie nie tylko na stronę popytową rynku. Poprzez pośrednie i bezpośrednie sposoby finansowania samych artystów i infrastruktury ma też miejsce ingerencja państwa po stronie podażowej rynku. Efektem tej ingerencji powinny być instytucje wspomagające funkcjonowanie wszystkich podmiotów rynku pracy jako sprawnego, dającego poczucie bezpieczeństwa systemu, zrozumiałego dla wszystkich jego uczestników. Instytucje rozumiane są tu jako «normy, regulacje oraz procedury gwarantujące ich przestrzeganie; głównym ich zadaniem jest zmniejszanie niepewności dla ludzkich interakcji» [Douglass North]. Te instytucje spowodują, że rynek będzie niedoskonały, ale ta niedoskonałość działać powinna na korzyść wszystkich uczestników rynku. Taki też tok myślenia przyjęliśmy w naszym badaniu, wychodząc od rozpoznania istoty i problemów rynku pracy artystów i twórców, a kończąc na rekomendacjach dotyczących stworzenia systemu norm, mechanizmów i instytucji umożliwiającego działanie stabilnego rynku pracy artystów w Polsce.

Rynek pracy artystów to rynek nabywcy, który w sytuacji braku obiektywnych kryteriów dzieła artystycznego często nie jest w stanie odróżnić

---

¹ W tekście wykorzystano: D. Ilczuk, T.M. Dudzik, E. Gruszka, A. Jeran, *Artyści na rynku pracy*, Kraków 2015.

produktu będącego wyłącznie efektem skutecznego marketingu od dzieła utalentowanego artysty. Cechą charakterystyczną podażowej strony rynku jest niski stopień substytucji talentów i umiejętności artystów ze strony technologii, ale też z tych samych powodów artyści mają ograniczone możliwości (i gotowość) podejmowania pracy w innych branżach. Artyści świadczą pracę często niezależnie od poziomu wynagrodzenia, ale też w sytuacji wyjątkowo utalentowanych (albo skutecznie wypromowanych) artystów mogą występować ekstremalnie wysokie wynagrodzenia. (...) jest to rynek, na którym dochody są niepewne i nieregularne, choć mogą osiągać bardzo wysoki pułap. Sukces zawodowy nie zawsze gwarantuje osiągnięcie wysokiego poziomu stabilizacji finansowej. Dominują poza-etatowe formy zatrudnienia.

Specyfiką sytuacji polskiej jest to, że zabezpieczenie socjalne w formie ubezpieczenia medycznego i emerytalnego – wobec braku sprzyjających rozwiązań systemowych – zaczyna być luksusem dla najbogatszych. (...) Niski poziom profesjonalizacji rynku wyraża się w braku ugruntowanej pozycji instytucji pośredniczących (agencji pracy, menedżerów). (...) Obraz rozdrobnionego, dość podzielonego środowiska uzupełniają oceniane jako nieskuteczne organizacje branżowe. Zaobserwować można wyraźne luki w polityce rządowej, odnoszące się zarówno do kwestii podażowych (szkolnictwo artystyczne), jak i popytowych (skala wsparcia bezpośredniego dla artystów, ulgi podatkowe, poziom edukacji kulturalnej). Badania potwierdziły wstępne założenia, że rynek pracy artystów i twórców w Polsce nie jest w wystarczający sposób analizowany i monitorowany, a zawodowa sytuacja twórców i artystów nie jest adekwatna do rozpoznanych tendencji rozwojowych, zgodnie z którymi kultura i jej przemysły zostały uznane za nowy obszar inwestowania, źródło kreatywności i innowacyjności.

Konkluzja z badania «Rynek Pracy Artystów i Twórców w Polsce» (2013) była następująca: 63% aktywnych zawodowo artystów biorących udział w naszym badaniu ocenia źle i bardzo źle wsparcie ze strony państwa dla artystów. W kontekście innych wyników badania brzmi to jak sygnał SOS wysłany przez artystów. Odpowiedzią na ten sygnał powinno być takie zaprojektowanie systemowych rozwiązań na rynku pracy artystów, które uczynią jego funkcjonowanie profesjonalnym i przyjaznym dla samych twórców.”

Zaczęliśmy się nad takimi rozwiązaniami zastanawiać, wychodząc od rozpoznania doświadczeń międzynarodowych i enumeracji czynników stymulujących rynek pracy artystów w Polsce. Stworzyliśmy autorską propozycję Systemu wsparcia artystów, w której jako jeden z ważnych elementów wskazaliśmy wprowadzenie pojęcia „status artysty zawodowego”.

W tej monografii przedstawiamy wyniki ostatniego kierowanego przeze mnie badania zakończonego w grudniu 2018 roku. Jest to pierwsze w historii powojennej Polski badanie mające na celu oszacowanie wielkości środowiska artystycznego, z uwzględnieniem grup zawodowych związanych z następującymi branżami: sztuki wizualne, architektura, muzyka, teatr, taniec, film, literatura oraz twórcy ludowi. Zostało ono przeprowadzone na zamówienie Narodowego Instytutu im. Fryderyka Chopina przez Zespół Badaczy Centrum Badań nad Gospodarką Kreatywną z Uniwersytetu SWPS (dalej okreśłany jako Zespół Badawczy).

Głównym celem badania było znalezienie odpowiedzi na pytanie dotyczące liczebności artystów, twórców i wykonawców na terenie całej Polski. Charakter przedsięwzięcia nosił silne znamiona badań eksploracyjnych, których uprzednio nie podjęto w takim zakresie w żadnym ośrodku naukowym bądź statystycznym. Dodatkowymi celami badania były m.in. pobudzenie aktywności środowiska w kwestii wprowadzania rozwiązań systemowych dotyczących wsparcia artystów oraz zdobycie danych szczegółowych, które pozwolą w sposób systematyczny analizować sytuację artystów, twórców i wykonawców w Polsce. W tym kontekście dotykamy aplikacyjnego aspektu prowadzonych badań. Bez znajomości wymiaru liczbowego środowiska niemożliwe było bowiem obliczenie kosztów projektowanego systemu wsparcia dla artystów, a tym samym wprowadzenie zmian systemowych w polityce kulturalnej w Polsce.

W niniejszej publikacji przedstawiamy krok po kroku kolejne fazy procesu badawczego i ich wyniki.

W rozdziale pierwszym skupiamy się na ukazaniu zastosowanej autorskiej metody badawczej. Przedmiot badań stanowiła liczebność osób wykonujących pracę powszechnie uważaną za artystyczną i twórczą, zaś kluczem ich identyfikacji są wykonywane przez nie zawody. Analiza danych zastanych dotyczących liczebności artystów została wsparta techniką uspoźniania źródeł, a więc dążeniem do tego, aby dane otrzymane z rozproszonych baz danych były jak najbardziej porównywalne. Praca w badanych branżach łączy się z wielozawodowością, czyli łąčeniem zawodu artystycznego i pozaartystycznego, jak i wykonywaniem kilku

zawodów artystycznych. Z tego względu zdecydowano o uzupełnieniu procesu badawczego o badanie ankietowe. To pomogło zarówno w rozpoznaniu skali wielozawodowości omawianego środowiska, jak również jego sytuacji zawodowej i oczekiwań dotyczących systemu wsparcia. Powiązało też w nierozzerwalny sposób dwie, realizowane równolegle fazy badań: analizę danych zastanych i badania ankietowe.

W rozdziale drugim przedstawiamy proces badawczy i uzyskanie wyniku szacowania liczebności artystów, twórców i wykonawców. Szczegółowo omawiana jest I faza prac badawczych, która wiązała się m.in. z analizą rozproszonych baz danych. Informacje z tych baz miały charakter danych zastanych i dotyczyły wskazanych przez Zleceniodawcę branż działalności kulturalnej. W rozdziale podano dwa warianty szacowania liczebności artystów, twórców i wykonawców uzyskane w wyniku wieloetapowego badania według autorskiej metody. Wariant drugi, traktowany jako ostateczny, stanowi połączenie wyników badań z fazy I zmodyfikowanych informacjami pochodzącymi z II fazy badania.

W rozdziale trzecim zawarliśmy analizy danych pochodzących z przeprowadzonych w ramach fazy II badań uzupełniających (CAWI). Dotyczą one sylwetki respondenta, informacji na temat poziomu wynagrodzeń i formuły wykonywanej pracy artystycznej, a także opinii respondentów na temat rozwiązań dedykowanych osobom parającym się pracą artystyczną i twórczą. Ten rozdział zawiera syntetycznie przedstawione wyniki pochodzące z przeprowadzonej metodą CAWI ankiety, w tym szereg tabel krzyżowych.

Na zakończenie podajemy podsumowanie wyników przeprowadzonych badań, a także informacje dotyczące procesu realizacji badania według autorskiej metody.

W załącznikach przedstawiamy przykłady bardziej szczegółowych, nieomówionych w treści tabel w ujęciu zawodowym i branżowym, które można utworzyć na podstawie zebranych danych, a także ankietę internetową użytą w ramach uzupełniającego badania CAWI.

Zagadnienie, z którym zmierzył się Zespół Badawczy było zadaniem nietrywialnym i pracochłonnym. Trzeba podkreślić, że sukces badania w ogromnej mierze zależał od zrozumienia wagi badanego problemu i świadomego wsparcia środowisk artystów, twórców i wykonawców. I nie są to puste słowa. Pięć tysięcy wypełnionych ankiet – w uzupełniającym badaniu CAWI – mówi samo za siebie. Jest to pięć tysięcy osób, które zaufały idei prowadzenia badań opinii w celu wprowadzenia regulacji systemowych. Podziękowania kierujemy do naszych

szczególnie zasłużonych w tej materii ekspertów: Doroty Buchwald, prof. Janusza Foglera, Wincentego Krawczyka, Rafała Lisowskiego, Zygmunta Miłoszewskiego, Pawła Onochina, Zbigniewa Zasady.

Dokonanie szacunku liczebności artystów i twórców w Polsce zawdzięczamy życzliwości ponad 600 podmiotów: agend rządowych, publicznych instytucji kultury, stowarzyszeń twórczych, branżowych związków zawodowych, organizacji zbiorowego zarządzania, niezależnych organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych oraz grup nieformalnych, z którymi się kontaktowaliśmy. Wszystkim, choć w szczególności tym którzy dostarczyli dane, należą się podziękowania za poświęcony nam czas. A za wytrwałość w konsekwentnym zmierzaniu do stworzenia systemu wsparcia artystów, twórców i wykonawców w Polsce i wiarę w badaczy dziękujemy dyrektorowi Arturowi Szklenerowi i jego Zespołowi oraz Minister Wandzie Zwinogrodzkiej.

Dorota Ilczuk

I. METODA BADANIA

Najważniejszym celem niniejszego badania było określenie liczby osób pracujących w szeroko rozumianej dziedzinie kultury w Polsce. Chodzi tu oczywiście o aktywną pracę artystyczną, twórczą i wykonawczą, nie zaś pracę biurową, organizacyjną czy też techniczną. Świadomie zdecydowano się odejść od definiowania niedookreślonych i wywołujących zazwyczaj badawczo zbędną dyskusję terminów „artysty”, „twórcy”, „wykonawcy”. Zgodnie z przyjętą definicją operacyjną przedmiotem badań liczebności uczyniono osoby wykonujące pracę określaną jako artystyczna, twórcza i wykonawcza. Kluczem ich identyfikacji były wykonywane przez te osoby zawody. Badaniem zostały objęte, wskazane przez Zleceniodawcę, następujące branże: film, literatura, muzyka, sztuki wizualne, taniec, teatr oraz twórczość ludowa. W każdej z tych branż Zleceniodawca wyznaczył katalog zawodów tworzących branżę. Podstawą opracowania zestawień zawodów były konsultacje środowiskowe przeprowadzone przy okazji serii debat, znanych szerzej jako Ogólnopolska Konferencja Kultury².

Przyjęto wstępne założenie, że liczone będą osoby utrzymujące się z działalności twórczej lub artystycznej, dla których działalność ta stanowi bardzo istotną składową budżetu ich gospodarstw domowych. Konkretnie dotyczyło to zastosowania stosowanego uprzednio przy charakteryzowaniu artysty zawodowego (D. Throsby; D. Ilczuk, T. Dudzik, E. Gruszka, A. Jeran) kryterium min. 50% dochodów z pracy artystycznej w dochodach ogółem (dla literatów 30%). Jednak w toku badań założenie to okazało się zbyt wykluczające. Przychylono się do głosów organizacji branżowych oraz samych badanych i zweryfikowano negatywnie to podejście. W badaniach liczebności uwzględniono wszystkich zgłaszanych przez organizacje branżowe, a także samodzielnie deklarujących swoje zawodowe zaangażowanie w pracę artystyczną, twórczą i wykonawczą.

Badanie liczebności artystów, twórców i wykonawców zostało przeprowadzone według autorskiej metody obejmującej dwie, równoległe realizowane fazy:

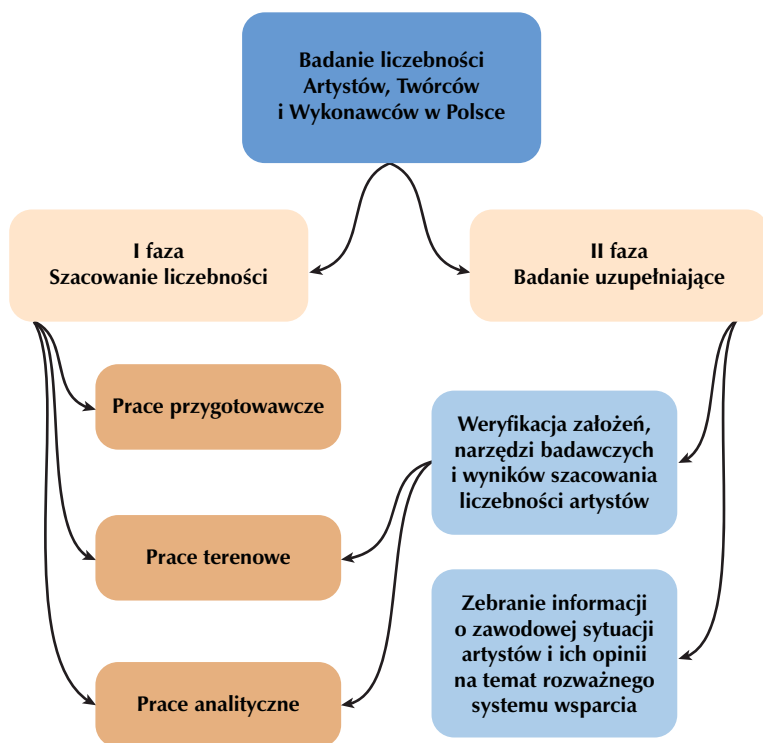
² Proponowany spośród wielu możliwych, a zastosowany w badaniu wybór branż jest zgodny z podziałem zastosowanym w pracach Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.

- I. Faza – badanie liczebności artystów, twórców i wykonawców oparte w głównej mierze na integracji istniejących baz danych,
- II. Faza – badanie uzupełniające (CAWI, ankieta internetowa).

Na rysunku 1 przedstawiamy graficzną prezentację przeprowadzonych prac badawczych, a następnie szczegółowo omawiamy przyjętą autorską metodę badania i sekwencje działań.

Rysunek 1. Badanie liczebności artystów, twórców i wykonawców

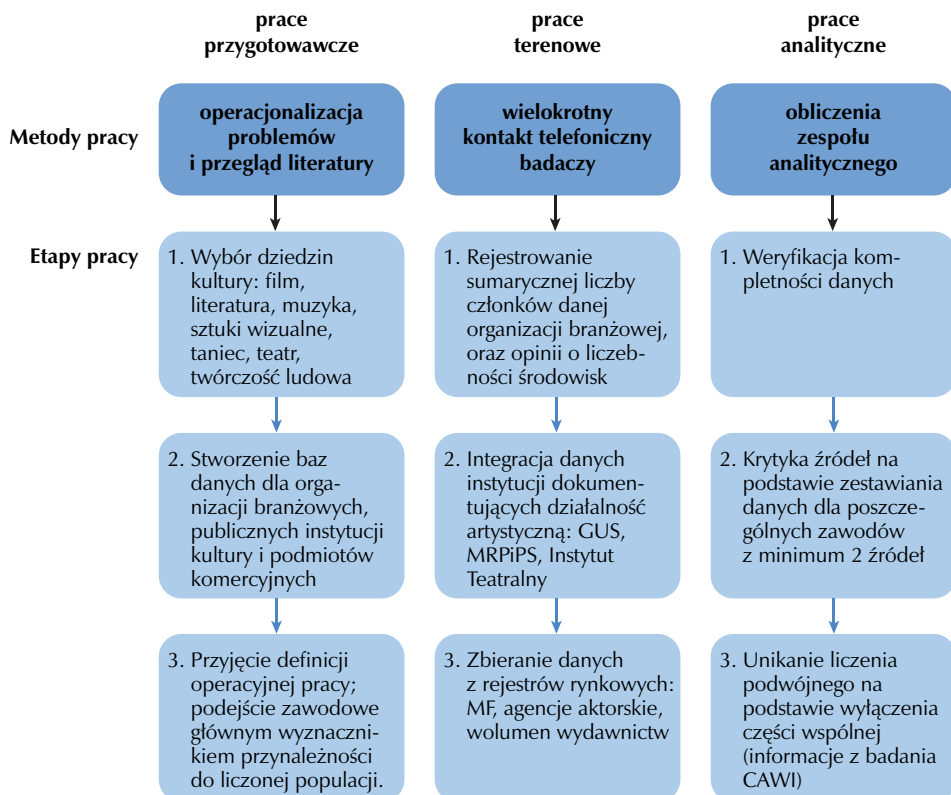
Źródło: opracowanie własne.

Prace badawcze prowadzone w ramach fazy pierwszej miały odpowiedzieć na pytanie o zarejestrowaną we wszystkich źródłach liczbę osób. Przeprowadzono krytyczną integrację zasobów znajdujących się w niejednorodnych bazach danych. Wśród tych ostatnich należy wyróżnić przede wszystkim źródła danych o konkretnych zawodach artystycznych, twórczych i wykonawczych. Uzyskanie

informacji zbiorczych o zawodach było kluczowe, gdyż wobec obostrzeń związanych z ochroną danych osobowych oraz tajemnicą statystyczną, było jedynym sposobem uzyskania w tak krótkim czasie wiarygodnych wyników badawczych. Analiza danych zastanych została wsparta techniką uspoźniania źródeł, a więc dążeniem do tego, aby dane otrzymane z niejednorodnych baz danych były jak najbardziej porównywalne.

W I fazie można wyróżnić trzy rodzaje prac badawczych (składające się z kolejnych kroków badawczych). Prace te zostały przedstawione w sposób graficzny na poniżej zamieszczonym diagramie. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji poszczególnych kroków badawczych znajdują się w kolejnej części tekstu dotyczącej pierwszej fazy badania (2.1).

Rysunek 2. Zakres prac badawczych w I fazie badania

Źródło: opracowanie własne.

Osiągnięcie celu głównego badania, czyli określenie liczby artystów, twórców i wykonawców w ramach pierwszej fazy projektu można skategoryzować raczej jako trudno osiągalny. Podkreślając możliwość uzyskania danych niepełnych, autorzy piszą zamiennie o szacowaniu liczebności osób wykonujących pracę artystyczną, twórczą i wykonawczą, jak i o liczeniu artystów, twórców i wykonawców. Zwłaszcza, że – jak pokazały wcześniejsze badania – praca w badanych branżach łączy się z wielozawodowością rozumianą zarówno jako łączenie wykonywania zawodu artystycznego i pozaartystycznego, jak i wykonywanie kilku zawodów artystycznych³. Niemniej jednak, rzetelność stanowiła myśl przewodnią badań. Z tego względu podjęto decyzję, aby rozbudować projekt o II fazę, a więc uzupełniające badanie ankietowe. Naczelna idea badania bazowała na przekonaniu, że tylko poprzez szeroko rozpowszechnione badanie ankietowe będzie można rozpoznać skalę wielozawodowości. Innymi słowy, nie oszacujemy rzetelnie, ilu członków liczy środowisko artystyczne w Polsce, jeśli nie sprawdzimy, jaki jego odsetek rejestrowany jest kilkakrotnie w różnych bazach danych. Jeśli natomiast określimy zakres części wspólnej pomiędzy bazami, to będziemy w stanie bardziej precyzyjnie oszacować liczebność badanych środowisk. Praca grupy badaczy bezpośrednio odpowiedzialnych za zbieranie danych podporządkowana była dwóm celom: dostarczeniu danych na temat liczebności członków badanych organizacji (por. kolumna „Dane z organizacji branżowych i stowarzyszeń” w tabeli 1) oraz rozdystrybuowaniu ankiety wśród jak największej ilości osób ze środowisk artystycznych.

Dru ga faza badania opierała się na wykorzystaniu ankiety internetowej jako narzędzia badawczego. Została przeprowadzona równoległe z pierwszą. Oprócz nadrzędnego celu opisanego powyżej, miała misję edukacyjną oraz zadanie uzyskania informacji o sytuacji i oczekiwaniach badanego środowiska, wraz z lepszym poznaniem różnic i podobieństw pomiędzy poszczególnymi zawodami artystycznymi i twórczymi. Dodatkowym celem ankiety było zweryfikowanie poprawności użytego do badania katalogu zawodów. Z uwagi na brak możliwości dostępu do danych osobowych z baz analizowanych w I fazie badania, a tym samym – braku możliwości doboru losowego próby (z tych baz) do II fazy badania, zespół badawczy podjął próbę rozpowszechnienia informacji o ankiecie

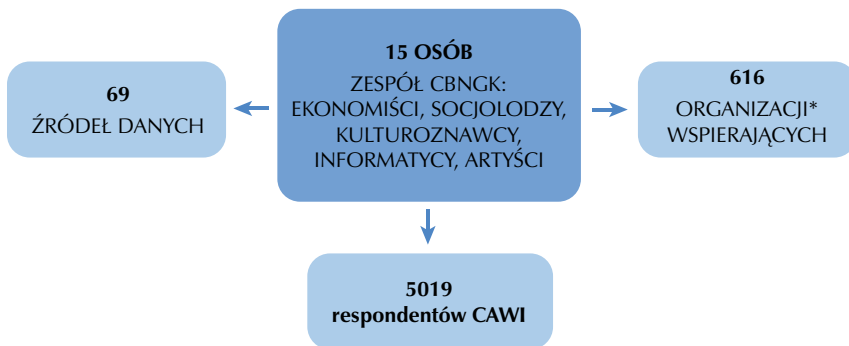
---

³ Z. Socha, W. Walczak, K.M. Wyrzykowska, *Dynamika karier w obszarze całego środowiska muzycznego*, Fundacja Polskiej Rady Muzycznej, 2016, <http://prm.art.pl/wp-content/uploads/2017/05/Raport-final-bw.pdf>

w całym środowisku artystów, twórców i wykonawców – czyli w grupie zbliżonej do populacji generalnej.

W celu realizacji przedstawianego przedsięwzięcia badawczego 15-osobowy Zespół Badawczy Centrum Badań składający się z ekonomistów, socjologów, kulturoznawców, informatyków i artystów nawiązał współpracę z 616 organizacjami, instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi. Ponad 69 z nich było jednocześnie dostawcami danych liczbowych. Dodatkowo zaproszono do bliższej współpracy odpowiedzialnych za poszczególne branże ekspertów – osoby reprezentujące różne środowiska artystyczne i twórcze, wspierające badaczy swoją wiedzą, pomagające w promocji badania oraz w krytycznej analizie wpływających danych. Istotnym wsparciem były listy wystosowane przez NIFC do GUS, MRPiPS oraz CEA. Praca zespołu badawczego graficznie przedstawiona jest na rysunku 3.

Rysunek 3. Praca Zespołu CBnGK w liczbach

* Instytucje kultury, stowarzyszenia branżowe, związki zawodowe, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne, grupy nieformalne.

Źródło: opracowanie własne.

2. SZACOWANIE LICZEBNOŚCI

(I faza badania)

2.1. Źródła danych

W pierwszej fazie badania szacowania liczebności artystów, twórców i wykonawców przyjęto zasadę wykorzystania co najmniej dwóch źródeł. Oznacza to, że każda suma liczebności środowiska (a dokładniej liczebności każdego zawodu) pochodziła z dwóch lub więcej niezależnych źródeł. Jednocześnie każda z nich musiała pochodzić z innej przestrzeni. Wykorzystano dane zbiorcze centralnych jednostek państwowych i statystycznych (np. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Finansów, GUS, instytutów MKiDN), dane z organizacji twórczych (dane o członkostwie oraz pokryciu środowiska pochodzące ze stowarzyszeń twórczych i branżowych związków zawodowych) oraz dane bezpośrednie związane z rynkiem pracy (np. dane związane z tantiemami pochodzące z organizacji zbiorowego zarządzania, dane Biblioteki Narodowej).

W miarę możliwości zastosowano również czwarte źródło, czyli dane pochodzące z parsowania internetu. Powstały więc nowe bazy danych uzyskane z istniejących zasobów internetowych na podstawie stworzonych na zamówienie parserów danych. Ponadto w branżach, które są bardziej rozproszone i mniej zinstytucjonalizowane (literatura, sztuki wizualne) zastosowano liczenie ręczne aktywnych twórców (np. agregacja danych z archiwów galerii sztuki w Polsce – sezony artystyczne 2016–2018).

Dane pochodzące z pierwszego źródła zostały pozyskane dzięki wysłaniu oficjalnych listów, w których proszono o udostępnienie danych o liczbie osób wykonujących dane zawody wg Klasyfikacji Zawodów i Specjalności MRPiPS⁴. Z kolei dane z drugiego źródła dostarczone zostały przez badaczy, którzy wcho-

---

⁴ Por. <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

dzili w bezpośredni kontakt z odpowiednimi organizacjami. Dane z tego źródła pozyskiwano za pośrednictwem kontaktu telefonicznego oraz mailowego. Liczne i pogłębione rozmowy z przedstawicielami wielu organizacji stanowiły niezbywalny element tego etapu badań. Poza gromadzeniem danych liczbowych sprzyjały rozdystrybuowaniu ankiety w badanych środowiskach.

Tabela 1. Źródła danych o branżach/dyscyplinach sektora kultury

Branża	Dane z centralnych instytucji państwowych	Dane z organizacji branżowych i stowarzyszeń	Dane z rynku pracy
film	GUS, MF, MPiPS, PISF	SFP, PSM, PSC	Agencje aktorskie, ZPAV, ZAPA
literatura	GUS, MF	UL, SPP, STLi, ZLP	BN
muzyka	GUS, MF, MRPiPS, IMiT, IT	STOMUR, STL, SAWP, SPAM	ZAiKS, STOART
sztuki wizualne	GUS, MF, MRPiPS, CEA	ZPAP	<i>case study liczby wystawianych dzieł w galeriach</i>
taniec	GUS, MF, MPiPS, IT, IMiT	ZASP, PFT, PZTan, ZZAB	<i>nie dotyczy</i>
teatr	GUS, MF, MRPiPS, IT	ZASP, ZZAP	ZASP, agencje aktorskie
twórczość ludowa	GUS	STLu	<i>nie dotyczy</i>

Źródło: opracowanie własne.

Natomiast trzecia klasa źródeł wykorzystanych do szacowania liczebności środowisk twórczych pochodziła głównie bezpośrednio z organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, które posiadają informacje na temat liczby osób pobierających tantiemy. Tam, gdzie zabrakło podobnych informacji, uzupełniono je danymi nt. żyjących autorów książek zgromadzonych w największym polskim księgozbiore (czyli BN) oraz wykonano osobne studium dotyczące liczby twórców, których prace wystawiano w galeriach.

2.2. Wyniki dotyczące liczebności artystów, twórców i wykonawców

Zgodnie z przyjętą metodą badawczą wyniki dotyczące liczebności środowisk artystów, twórców i wykonawców uzyskane w trakcie I fazy badania zostały zweryfikowane dzięki informacjom pochodzącym z realizowanego równoległe badania uzupełniającego (II faza). Dlatego w poniżej przedstawionych szacunkach autorzy odnoszą się zarówno do pierwotnej koncepcji podziału na branże oraz zawody środowiska artystycznego, jak i – bogatsi w doświadczenie po wielomiesięcznej pracy ze środowiskiem (badanie ankietowe i konsultacje) – proponują własne ujęcie tego zagadnienia w nieco zmodyfikowanej formie.

Na podstawie analizy istniejących baz danych oraz przeprowadzenia szeregu wyliczeń własnych Zespół Badawczy uzyskał pierwsze dane o szacunkowej liczebności środowisk twórczych i artystycznych w Polsce. Przedstawiono je w tabeli 2. Biorąc pod uwagę definicję wejściową oraz zawody uwzględnione w „Katalogu zawodów twórczych i artystycznych” liczbę artystów, twórców i wykonawców w Polsce oszacowaliśmy na 44070 osób.

Tabela 2. Szacunkowe liczebności branż wg pierwotnej listy zawodów (2018)

Branża	Szacowana liczebność
muzyka	18750
sztuki wizualne	10330
teatr	5525
film	3080
literatura	2360
taniec	2250
twórczość ludowa	1475
interdyscyplinarne	300
SUMA	44070

Źródło: opracowanie własne.

W toku równoległe prowadzonych prac w I i II fazie badań Zespół Badawczy spotkał się z licznymi opiniami dotyczącymi samej ankiety oraz zakresu

badanych branż i zaliczonych do nich zawodów. Katalog zawodów był zbiorem otwartym i tym samym zostawił możliwość dyskusji oraz jego modyfikacji. Konsekwencją tej decyzji było otrzymanie szeregu propozycji dołączenia do katalogu innych zawodów⁵. W sztukach wizualnych zaproponowano dodanie zawodów: architekta, artysty ceramika, artysty wizualnego, ilustratora, kuratora, projektanta graficznego oraz rysownika – twórcę komiksów. W zawodach sugerowanych jako część branży literatura znalazły się: autor tekstów piosenek, dziennikarz, publicysta, redaktor oraz reportażysta (reporter). W filmie zaproponowano dodanie specjalności: animator, kierownik produkcji, kolorysta, producent filmowy i producent kreatywny. Środowiska kojarzone z teatrem zaproponowały powiększenie zbioru o zawód artysty cyrkowego, kierownika literackiego i producenta teatralnego. Z przestrzeni muzyki wpłynęły propozycje dodania zawodu nauczyciela gry na instrumencie oraz producenta muzycznego. Sugerowano powiększenie listy zawodów związanych z tańcem o artystę burleski. Środowiska związane z twórczością ludową zgłosiły koncepcję innego zawodowego ujęcia tej branży, która wymaga osobnej, pogłębionej dyskusji. Ponadto zasugerowano dodanie zawodów wielobranżowych, interdyscyplinarnych, których podstawową cechą jest obejmowanie w całości lub części przynajmniej dwóch lub więcej zawodów, takich jak performer.

Zespół Badawczy po dłuższej dyskusji uwzględnił znaczną część propozycji. Dodano następujące zawody do rozpatrywanego dotychczas katalogu:

- sztuki wizualne: architekt, artysta ceramik, artysta wizualny, ilustrator, kurator, projektant graficzny oraz rysownik – twórca komiksów,
- literatura: autor tekstów piosenek,
- film: animator (film animowany), kolorysta,
- teatr: artysta cyrkowy,
- muzyka: akompaniator/korepetytor, producent muzyczny,
- taniec: artysta burleski,
- wielobranżowe: performer (przesunięcie zawodu z branży sztuk wizualnych, na przestrzeń interdyscyplinarną).

---

⁵ W poniższym rozważaniu uwzględniono powtarzające się zgłoszenia zawodów, które można jasno wyodrębnić i jednoznacznie scharakteryzować. Osoby niedające się zakwalifikować – wykonujące zawody artystyczne, wykonawcze i twórcze – zostały ujęte w osobnych kategoriach „pozostali”.

Ustosunkowując się do innych pojedynczych zgłoszeń, Zespół Badawczy postanowił nie uwzględniać w niniejszym opracowaniu zawodów związanych z rzemiosłem artystycznym⁶ nie dotyczącym twórczości ludowej, doceniając jednocześnie bezpośredni wkład ich reprezentantów w rozwój środowisk artystycznych i twórczych. Decyzja ta podyktowana była w głównej mierze faktem, że rzemiosło artystyczne posiada już wypracowane rozwiązania prawne, które pozwalają mu funkcjonować na preferencyjnych warunkach⁷.

Ważnym obszarem działalności artystów, twórców i wykonawców jest ich praca dydaktyczna. To częste miejsce ich pracy i jedna z oczywistych dróg kariery dla wielu z nich. Zespół Badawczy postanowił jednak wyłączyć z niniejszego opracowania wszystkie zawody dydaktyczne związane z rozpatrywanymi branżami. Powodem jest praktyczna niemożność jasnego wyodrębnienia ze środowisk związanych z formalną i nieformalną edukacją artystyczną ich części twórczej, kwalifikującej się do niniejszego badania. Jednocześnie osoby wykonujące równoległe do działalności edukacyjnej działalność artystyczną zostały uwzględnione w odpowiednich zawodach.

Poniższa tabela zawiera szacunkowe liczebności branż po dokonaniu wyżej przedstawionych modyfikacji. Według zaproponowanego podziału rozmiar środowiska szacujemy na 59 970 osób. W tej wielkości największy udział mają muzyka, licząca szacunkowo 19 100 osób oraz sztuki wizualne – szacunkowo 12 005 osób. Najmniejszą branżą jest z kolei twórczość ludowa, którą szacujemy na 1475 osób uprawiających zawody należące do tej branży.

Zespół Badawczy pragnie zwrócić szczególną uwagę na przypadek jednej branży nieujętej w pierwotnym zestawieniu – architektury. Warta zauważenia jest mocna identyfikacja tego środowiska z branżą sztuk wizualnych oraz definiowanie swojej pracy jako twórczej przez znaczną większość jego reprezentantów. Jednocześnie grupę tę charakteryzuje odmienna droga edukacyjna oraz silnie uregulowany rynek pracy⁸. Przynależność architektów do sektora kultury jednoznacznie potwierdził Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego tworząc

---

⁶ Np. jubiler, modelarz, złotnik, budowniczy instrumentów.

⁷ Ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym, Polska Klasyfikacja Działalności, Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług.

⁸ Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej jest określoną w Konstytucji RP formą samorządu zawodowego i organem przyznającym uprawnienia do wykonywania zawodu.

Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki⁹. Uwzględniając olbrzymi potencjalny wpływ na analizę i ocenę sztuk wizualnych jako całości (ponad 50% ogólnej liczebności tej grupy) Zespół Badawczy skłonił się do uznania architektury w dalszych rozpatrywanych pracach jako osobnej, ósmej branży.

Tabela 3. Szacunkowe liczebności osób wg branż po uwzględnieniu nowych zawodów (2018)

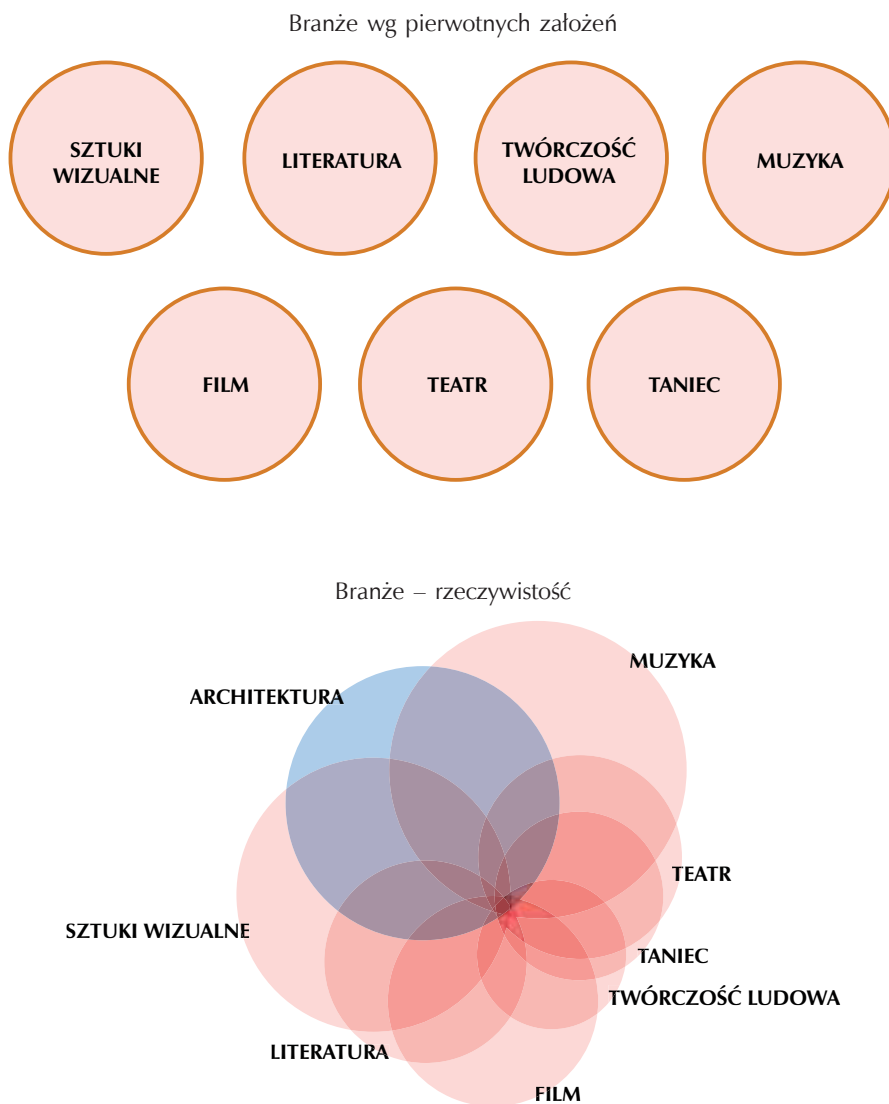
Branża	Szacowana liczebność
muzyka	19100
architektura	12500
sztuki wizualne	12005
teatr	5750
film	3580
literatura	2830
taniec	2380
twórczość ludowa	1475
interdyscyplinarne	350
SUMA	59970

Źródło: opracowanie własne.

Wedle ustaleń badawczych, branże kultury nie stanowią osobnych środowisk, w pewnym stopniu przenikają się tworząc zarazem zróżnicowane i częściowo ujednolicone środowisko. Większość z branż ma części wspólne z kilkoma innymi. Pewien uproszczony ogląd na tę sprawę dają poniższe schematy.

⁹ Zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie utworzenia państwowej instytucji kultury – Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki.

Rysunek 4. Branże uwzględnione w badaniu i ich wzajemne przenikanie się

Źródło: opracowanie własne.

Szczegółowe liczebności zawodów zaprezentowano w tabeli 4, która uwzględnia przytoczone wyżej rozważania.

Tabela 4. Szacunkowe liczebności bezwzględne wg zawodów (2018)

Zawód	Branża	Szacowana liczebność
akompaniator/korepetytor*	muzyka	50
aktor dubbingowy	film	50
aktor filmu	film	980
aktor lalkarz	teatr	270
aktor scen muzycznych	teatr/muzyka	430
aktor teatru	teatr	4250
animator (film animowany)*	film	200
aranżer (muzyka)	muzyka	50
architekt wnętrz	sztuki wizualne	1500
architekt*	architektura	12500
artysta burleski*	taniec	30
artysta ceramik*	sztuki wizualne	100
artysta cyrku*	teatr/sztuki wizualne	150
artysta fotograf/fotograf	sztuki wizualne	1050
artysta grafik	sztuki wizualne	400
artysta malarz	sztuki wizualne	1300
artysta rzeźbiarz	sztuki wizualne	300
artysta sztuk wizualnych****	sztuki wizualne	400
artysta video	sztuki wizualne	150
artyści interdyscyplinarni	interdyscyplinarny	50
autor tekstów piosenek*	literatura	370
charakteryzator	film	50
choreograf	taniec	200
chórzysta	muzyka	1750
designer/wzornictwo przemysłowe	sztuki wizualne	1000
DJ	muzyka	2030
dramatopisarz	literatura	40
dramaturg/kierownik literacki*	teatr	300
dyrygent/band leader	muzyka	130
grafik komputerowy	sztuki wizualne	3600

2. Szacowanie liczebności

Zawód	Branża	Szacowana liczebność
ilustrator dźwięku	muzyka	50
ilustrator*	sztuki wizualne	300
instrumentalista kameralista	muzyka	1200
instrumentalista rozrywkowy	muzyka	4000
kolorysta*	film	100
kompozytor/twórca utworów muzycznych	muzyka	1200
konserwator dzieł sztuki	sztuki wizualne	100
konserwator zabytków architektury	sztuki wizualne	50
kostiumograf	film	100
kurator*	sztuki wizualne	100
malarz fresków	sztuki wizualne	50
mim	teatr	40
montażysta	film	500
muzyk jazzowy	muzyka	300
muzyk ludowy/tradycyjny	muzyka/twórczość ludowa	250
muzyk orkiestrowy	muzyka	3100
operator dźwięku	film	200
operator obrazu	film	400
organista kościelny	muzyka	500
perfomer**	interdyscyplinarny	300
poeta	literatura	370
pozostali artyści filmu*	film	200
pozostali artyści muzycy*	muzyka	200
pozostali artyści tańca*	taniec	100
pozostali artyści teatru*	teatr	150
pozostali artyści sztuk wizualnych*	sztuki wizualne	400
pozostali literaci*	literatura	100
producent muzyczny*	muzyka	100
projektant gier komputerowych	sztuki wizualne	150
projektant graficzny*	sztuki wizualne	100
prozaik	literatura	550

Zawód	Branża	Szacowana liczebność
reżyser dźwięku	muzyka	300
reżyser filmowy	film	750
reżyser teatralny	teatr	300
rysownik	sztuki wizualne	400
rysownik twórca komiksów*	sztuki wizualne	200
scenarzystka	literatura/film	300
scenograf***	sztuki wizualne	100
scenograf filmowy***	film/sztuki wizualne	100
scenograf teatralny***	teatr/sztuki wizualne	100
solista klasyczny	muzyka	300
śpiewak	muzyka	600
śpiewak kameralista	muzyka	100
tancerz baletowy	taniec	430
tancerz komercyjny	taniec	1100
tancerz ludowy	taniec	120
tancerz tańca towarzyskiego*****	taniec	0
tancerz tańca współczesnego	taniec	300
tancerz teatru tańca	taniec/teatr	200
tkacz artystyczny	sztuki wizualne	30
tłumacz audiowizualny	literatura	150
tłumacz literatury	literatura	950
twórca ludowy	twórczość ludowa	1350
witrażysta	sztuki wizualne	50
wokalista rozrywkowy	muzyka	2800

* – sugerowane „nowe” zawody

** – zawód performerera przesunięty z branży sztuk wizualnych

*** – zawody ujęte osobno, ale będące de facto jednym zawodem

**** – zawód będący korektą listy, po usunięciu błędnie zdefiniowanego zawodu „artysta plastyk” (zawód grupujący inne zawody)

***** – zawód niewystępujący jako zawód główny

Źródło: opracowanie własne. Podane liczebności bezwzględne dotyczą kategorii „zawodu głównego” i nie mogą być traktowane jako ogólne liczby osób wykonujących dany zawód. W rozważaniach dotyczących ogólnej liczebności każdego z zawodów należy mieć na względzie wielokrotnie wspomnianą w niniejszym opracowaniu „wielozawodowość” środowisk twórczych.

Owa „wielozawodowość” jest dość powszechną cechą środowisk artystów, twórców i wykonawców. Uśredniony współczynnik „wielozawodowości” dla respondentów w II fazie naszego badania wyniósł 2,55. Z uwagi na tę cechę badanego środowiska można odnieść wrażenie, że jego liczebność jest znacznie większa, niż pozornie mogło by się wydawać. W pewnym uproszczeniu sytuację tę przedstawia poniższy rysunek. Pozorna wielkość środowiska to wszystkie kółka przedstawione na rysunku, a te wyróżnione ciemniejszym kolorem to jego wielkość faktyczna.

Rysunek 5. Wielkość pozorna i faktyczna badanego środowiska (z uwagi na powszechną wielozawodowość)

Źródło: opracowanie własne.

3. BADANIE UZUPEŁNIAJĄCE

(II faza badania)

3.1. Procedura badania przy użyciu techniki CAWI

Ankieta internetowa (ang. Computer-Assisted Web Interview) to technika zbierania danych w badaniach rynku i opinii polegająca na wypełnieniu kwestionariusza ankiety przy użyciu komputera. Kwestionariusz ankiety udostępniany jest przez Internet. Wypełnia się go klikając w przesłany przez badaczy link (w projektach o rekrutacji celowej) bądź klikając w wyświetlającą się reklamę na portalach internetowych. Główną zaletą stosowania tej techniki jest czas zwrotu wypełnionych kwestionariuszy, które w momencie ukończenia wypełniania spływają do bazy danych. Wykluczony jest tu więc czasochłonny i kosztowny etap kodowania kwestionariuszy. Ponadto technika CAWI umożliwia profilowanie pytań, czyli wykorzystanie pytań filtrujących jako pytań otwierających szerokie zestawy szczegółowych zagadnień.

Zaznaczyć należy, że ankieta wykorzystana w badaniu „Szacowanie liczebności artystów, twórców i wykonawców w Polsce” nie zawierała pytań o dane osobowe, które pozwalają jednoznacznie zidentyfikować respondenta – zgodnie z obowiązującym polskim prawem kod pocztowy, rok urodzenia, wysokość zarobków nie są danymi osobowymi.

Zastosowanie metody wykorzystującej narzędzie jakim jest ankieta internetowa (CAWI) dodatkowo gwarantowało anonimowość przeprowadzonego badania. Wyniki były agregowane w ramach „zawodów artystycznych, twórczych i wykonawczych”. Dane z ankiet były dzielone i grupowane w kilku niezależnych zbiorach, a Zespół Badawczy nie analizował zawartości poszczególnych ankiet¹⁰. Ponadto odpowiedzi objęte były tajemnicą statystyczną, a same dane na żadnym etapie nie były udostępniane podmiotom zewnętrznym, łącznie z Zamawiającym.

---

¹⁰ Sama analiza prowadzona była według konkretnych pytań, przy czym jeżeli respondent podał informację o swoich osiągnięciach, nagrodach, itp., to badacz nie znał odpowiedzi na inne pytania z tej samej ankiety, a jedynie analizował je zbiorczo np. jako „grupę osób o określonych osiągnięciach”.

3.2. Kwestionariusz badania

Jak zostało to już przedstawione w poprzednim rozdziale, badanie uzupełniające w formie ankiety internetowej odegrało kluczową rolę w procesie interpretacji danych uzyskanych w I fazie badania. Dzięki ankiecie zespół badaczy mógł wyodrębnić występujące w różnych bazach wielokrotne, powtarzające się wpisy dotyczące tego samego podmiotu. Dzięki temu zatem uniknięto wielokrotnego, powtórnego liczenia danych dotyczących jednego podmiotu, co zafałszowałoby wyniki dotyczące liczebności artystów, twórców i wykonawców. Wyniki badania uzupełniającego miały również swoją oryginalną wartość, gdyż przyczyniają się do zrozumienia i opisanego tego, jak zawodowo funkcjonują i czego oczekują badane środowiska we współczesnej Polsce. Warto również w tym miejscu zaznaczyć rolę edukacyjną badania, gdyż sprzyjało ono upowszechnieniu idei stworzenia systemu wsparcia zawodowego dla artystów, twórców i wykonawców.

Kwestionariusz ankiety CAWI podzielony był na dwie części. Pierwsza to pytania ankiety (zmiennie zależne), a druga to dane metrykalne (zmiennie niezależne).

Pytania ankietowe skupiały się wokół następujących zagadnień:

- tożsamość zawodowa (twórca, artysta, wykonawca)
- doświadczenie zawodowe (liczba lat pracy twórczej, liczba lat zarobkowania w pracy twórczej)
- proporcje dochodów pomiędzy pracą twórczą a pozostałymi źródłami dochodów
- dorobek artystyczny, twórczy i wykonawczy w ostatnich trzech latach¹¹
- typ umowy, w ramach której jest zatrudniona/y
- opinie o warunkach wykonywania zawodów artystycznych, twórczych i wykonawczych
- opinie o propozycji elementów statusu artysty
- przynależność do organizacji branżowych

Natomiast pytania o dane metrykalne dotyczyły następujących kwestii:

- reprezentowana branża
- wykonywany zawód

¹¹ Okresy trzyletnie w badaniu CAWI dotyczą lat 2015–2017.

- płeć
- rok urodzenia
- wykształcenie ogólne i artystyczne
- obywatelstwo
- zarobki
- kod pocztowy miejsca zamieszkania

3.3. Wyniki badania ankietowego (listopad 2018)

3.3.1. Sylwetka respondenta

W badaniu techniką CAWI realizowanym od 1 września do 10 listopada 2018 r. wzięło udział 5019¹² osób reprezentujących wszystkie oczekiwane branże: film, literatura, muzyka, sztuki wizualne, taniec, teatr i twórczość ludową¹³. Artyści, twórcy i wykonawcy mogli w ankiecie wybrać jedną lub więcej, jako tę lub te przez siebie reprezentowane. Z tego względu 28% badanych osób wskazało na więcej niż jedną branżę, a liczba reprezentantów każdej z nich jest większa niż ogólna liczba respondentów. Jednoznacznie więc należy rozróżnić dwie kategorie analityczne przyjęte na potrzeby niniejszego opracowania: reprezentantów branż od respondentów. Pierwsza liczba wynosi 6848 osób, druga zaś wspomniane 5019 osób. Przypomnijmy: różnica pomiędzy nimi podyktowana jest wielobranżowością respondentów (np. aktor teatru oraz filmu, który w dodatku śpiewa). Przyjęto założenie o stosowaniu obu powyższych zbiorów do różnych analiz. W przypadku zestawień wymagających dystynktywnego traktowania każdego respondenta (np. wysokość zarobków, czas pracy, itp.) w celu jednoznacznego przyporządkowania danej osoby do branży Zespół zastosował kryterium „zawodu głównego”. Oprócz wspomnianego przyporządkowania, na podstawie specjalnie w tym celu zaprojektowanych w ankiecie pytań, zastosowane zostało również „mapowanie” branżowe poszczególnych zawodów¹⁴.

---

¹² Liczba kompletnych, poprawnie wypełnionych ankiet.

¹³ Wszyscy reprezentanci ósmej branży – architektury – w ankiecie wybierali branżę: sztuki wizualne (por. punkt 2.2).

¹⁴ Określony przydział każdego z zawodów do branż, istotne szczególnie dla zawodów wielobranżowych jak np. scenograf, aktor, reżyser.

W ujęciu zawodu głównego liczebność respondentów w podziale na branże wyglądała następująco:

Tabela 5. Przynależność respondentów do branż wg zawodu głównego

Branża	L	%
sztuki wizualne	1327	26
muzyka	1310	26
film	832	17
literatura	754	15
teatr	470	9
taniec	163	3
architektura	86	2
interdyscyplinarne	43	1
twórczość ludowa	34	1
SUMA	5019	100

Źródło: opracowanie własne.

W próbie badawczej dominowali przedstawiciele branży sztuk wizualnych (1327 osób), nieco mniej badanych wskazało muzykę (1310 osób) oraz film (832 osoby). Branżę literatura zaznaczyły 754 osoby, z teatrem identyfikowało się 470 osób. Najmniej badanych reprezentowało branże: twórczość ludowa (34) oraz architektura (86).

Jednym z pierwszych wniosków, który płynął z analizy odpowiedzi, była obecność grupy artystów, twórców i wykonawców, którzy wykonują swoją pracę w więcej niż jednej branży. Zjawisko wielobranżowości dotyczyło ponad 1/4 badanych (28%). Przy czym, najczęściej wskazywano tylko 2 branże (21%), choć trójbranżowość również jest zjawiskiem statystycznie dostrzegalnym (6%). Charakterystykę tego zjawiska przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Liczba reprezentowanych branż przez respondenta

Liczba branż	L	%
1 branża	3443	72
2 branże	1001	21
3 branże	267	6
4 branże	56	1
5 i więcej branż	9	0

Źródło: opracowanie własne.

Fakt wykonywania przez respondentów pracy w więcej niż jednej branży umożliwia inne spojrzenie na zaproponowaną klasyfikację. W tym ujęciu branże stają się „polami działalności”, na którym funkcjonują artyści, twórcy i wykonawcy. W poniższej tabeli zaprezentowano liczby osób, które wskazały daną branżę jako pole działalności. Podczas analizy poniższej tabeli należy zwrócić uwagę na to, że utożsamianie z liczebnościami zbioru reprezentantów branż nie są rozłączne.

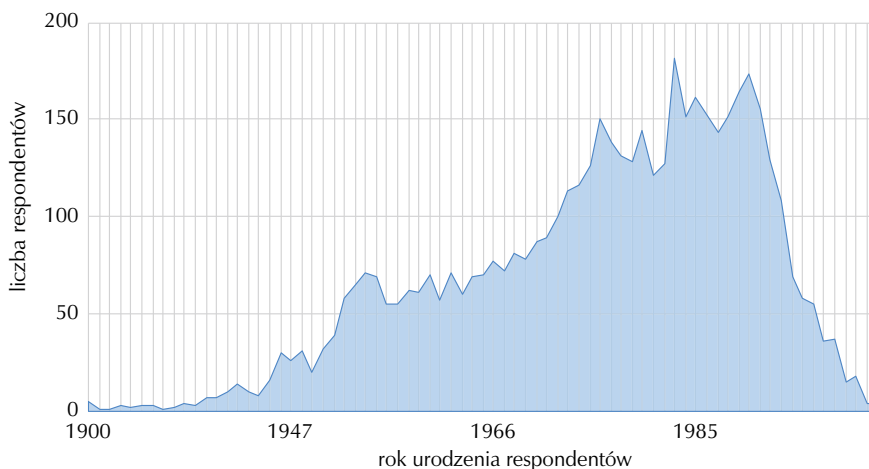
Tabela 7. Liczba osób wykonujących pracę artystyczną, twórczą lub wykonawczą w danej branży jako polu działalności

Branża	L
sztuki wizualne	1736
muzyka	1529
film	1240
literatura	984
teatr	867
taniec	264
twórczość ludowa	142
architektura	86

Źródło: opracowanie własne.

Średni wiek respondenta biorącego udział w badaniu wyniósł 43 lata (średnia data urodzenia to listopad 1975 roku), a rozkład liczby osób biorących udział w badaniu w zależności od wieku ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Rozkład wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne.

Najwięcej respondentów plasuje się w przedziale wiekowym 30–39 lat (ok. 30% – 1462 osoby), stosunkowo liczna okazała się także grupa osób w wieku 40–49 lat (ok. 22% – 1128 osób). Najmniejsze grupy stanowili reprezentanci najmłodszy – poniżej 20 lat (ok. 1% – 41 osób) i najstarsi – powyżej 80 roku życia (ok. 1% – 28 osób).

Tabela 8. Wiek respondentów w przedziałach

Wiek	L	%
poniżej 20 lat	41	1
20–29 lat	987	20
30–39 lat	1462	29
40–49 lat	1128	22
50–59 lat	688	14
60–69 lat	526	10
70–79 lat	159	3
powyżej 80 lat	28	1
SUMA	5019	100

Źródło: opracowanie własne.

Średni wiek badanych w poszczególnych branżach mieści się w przedziale między 34 a 46 lat (razem dla kobiet i mężczyzn). Jak wskazano w tabeli poniżej, średnio najstarszymi reprezentantami okazali się badani z branż literatura i sztuki wizualne (po 46 lat), zaś najmłodszymi – jeśli chodzi o średni wiek – respondenci z branży taniec (34). Wyniki te interpretować można specyfiką wykonywania prac związanych z badanymi branżami. Wykonywanie zawodów związanych z tańcem wymaga lepszego przygotowania kondycyjnego, co predysponuje do wykonywania tych prac osoby młodsze. Natomiast wykonywanie prac literackich, bądź przynależnych do branży sztuk wizualnych z pewnością nie musi łączyć się z młodym wiekiem. Tabelę łączącą wiek z wykonywanym zawodem zamieszczono w załączniku 1.

Tabela 9. Średni wiek respondentów

Branża	Kobiety	Mężczyźni	Razem
literatura	45	47	46
sztuki wizualne	44	50	46
film	43	47	45
twórczość ludowa	44	43	44
teatr	41	42	41
architektura	41	41	41
muzyka	37	39	39
taniec	34	34	34
OGÓLNI	42	44	43

Źródło: opracowanie własne.

Rozkład częstości wg płci był nierównomierny i odnotowano niewielką przewagę mężczyzn. W badaniu wzięło udział o 267 więcej mężczyzn niż kobiet. Było to 2643 mężczyzn oraz 2376 kobiet. Mężczyźni stanowili więc 53% wszystkich badanych, a kobiety 47% (różnica 6 punktów procentowych). Jeśli przeanalizujemy płeć respondentów w poszczególnych branżach, największą dysproporcją – jeśli chodzi o płeć – cechuje się branża taniec – z przewagą kobiet (123 kobiety i 40 mężczyzn). Mężczyźni znacznie przeważają natomiast w branżach film (301 kobiet i 531 mężczyzn) i muzyka (432 kobiety i 878 mężczyzn) – por. tabela 10.

Tabela 10. Respondenci w branżach wg płci

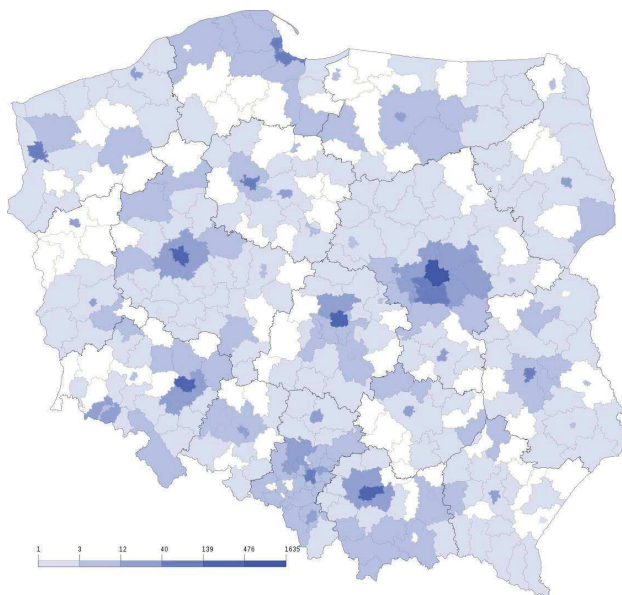
Branża	Kobiety		Mężczyźni	
	L	%	L	%
taniec	123	75	40	25
interdyscyplinarni	30	70	13	30
twórczość ludowa	22	65	12	35
literatura	451	60	303	40
sztuki wizualne	742	56	585	44
architektura	44	51	42	49
teatr	231	49	239	51
film	301	36	531	64
muzyka	432	33	878	67
SUMA	2376	47	2643	53

Źródło: opracowanie własne.

Respondenci pochodzili z terenu całej Polski. Udało się uzyskać reprezentantów wszystkich województw i zdecydowanej większości polskich powiatów (297 na 380, co stanowi 78% ogółu). Dane geograficzne pochodzenia respondentów wykazują korelację z liczbą ludności dla danych jednostek organizacyjnych Polski (mapa 1).

Tabela 11 przedstawia odpowiedzi badanych grup na pytanie „Kim w sensie zawodowym Pan/i się czuje?”. Respondenci mieli możliwość zaznaczenia jednocześnie kilku odpowiedzi. Przedstawiciele tańca najczęściej identyfikują się jako artyści (83%), podobnie – większość przedstawicieli muzyki (78%), teatru (74%) i sztuk wizualnych (68%), a także duża część przedstawicieli grupy twórczość ludowa (64%). Jako twórcy identyfikuje się przeważająca część respondentów z każdej z branż: literatura (89%), architektura (88%), film (82%), sztuki wizualne (68%), twórczość ludowa (68%), teatr (65%), taniec (54%) oraz muzyka (50%). Odpowiedź „wykonawczynią/wykonawcą” zaznaczyła spora część grup przedstawicieli muzyki (62%), tańca (50%), teatru (44%) i twórczości ludowej (43%). Z uwagi na zróżnicowanie i specyfikę zawodów – w załączniku 1 przedstawiamy także zestawienie odpowiedzi na powyższe pytanie w ujęciu zawodowym.

Mapa 1. Pochodzenie respondentów wg powiatów

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 11. Tożsamość zawodowa respondentów wg branż (w %) („Kim w sensie zawodowym Pan/i się czuje?”)

Branża	Artysta	Twórca	Wykonawca	Żadnym z powyższych
architektura	35	88	19	0
film	50	82	25	1
literatura	32	89	16	2
muzyka	78	50	62	2
sztuki wizualne	68	68	20	1
taniec	83	54	50	3
teatr	74	65	44	1
twórczość ludowa	64	68	43	2
OGÓLNIE	60	67	32	2

Źródło: opracowanie własne.

Należałoby podkreślić różnicę w tożsamości zawodowej pomiędzy przedstawicielami branż. W tańcu oraz muzyce mieliśmy do czynienia raczej z artystami. W sztukach wizualnych, twórczości ludowej oraz teatrze tożsamość artystyczna osiąga podobne wyniki, co tożsamość twórcza. Natomiast w branży literackiej, filmowej oraz w architekturze mieliśmy do czynienia głównie z twórcami. Najwięcej wykonawców odnotowano wśród muzyków oraz tancerzy (por. tabela 11 powyżej).

Zauważyć należy, że przynależność do organizacji branżowych nie jest szeroko rozpowszechniona w badanym środowisku. Deklarowało ją blisko 40% badanych. Największy odsetek środowisk uczestniczących w stowarzyszeniach branżowych odnotowano pośród architektów (**ponad 80%**), co oczywiście łączy się z tym, że zawód architekta jest zawodem uregulowanym, zaś izby architektów nadają właściwe uprawnienia. Wysoki odsetek przynależności odnotowano również wśród filmowców (50%). Następnie pośród przedstawicieli sztuk wizualnych (43%) oraz literatów (42%). Najniższy odsetek odnotowano wśród przedstawicieli branży tanecznej (18%) oraz twórców ludowych (25%) (por. tabela 12 poniżej).

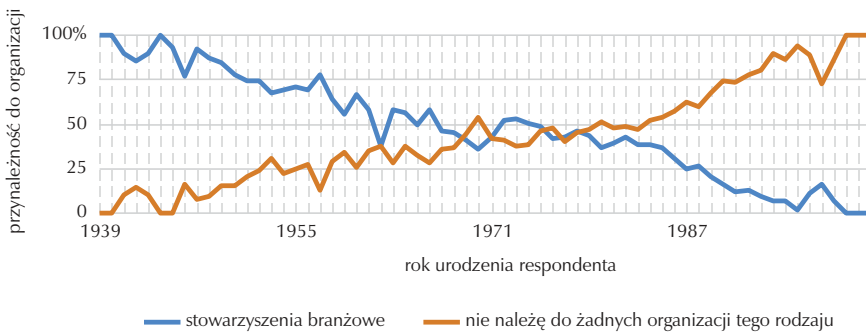
Tabela 12. Przynależność respondentów do organizacji branżowych (w %)

Branża	Związek zawodowy artystów lub twórców	Inny związek zawodowy	Stowarzyszenia branżowe	Inne organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje...)	Nie należą do żadnych organizacji tego rodzaju
architektura	0	0	83	7	16
film	6	1	50	9	42
literatura	2	3	42	11	49
muzyka	7	3	36	10	51
sztuki wizualne	1	1	43	13	49
taniec	3	2	18	20	63
teatr	12	3	34	34	47
twórczość ludowa	1	2	25	27	53

Źródło: opracowanie własne.

Istotną zmienną niezależną w tym kontekście jest wiek. Analiza odpowiedzi skrzyżowana z tą zmienną wskazuje na pewną tendencję: im respondent był starszy, tym miał większą tendencję do tego, aby przynależać do tego typu organizacji. Tłumaczyć można to w odwołaniu do modelu sportowego, w ramach którego zawodnicy kończący karierę zajmują się działalnością organizatorską (tzw. działacze sportowi) i skupiają się na tym, aby trenować i organizować procesy treningowe dla młodszych pokoleń. Młodzi reprezentanci środowiska natomiast nie mają czasu na angażowanie się w działalność organizacji branżowych, ponieważ skupiają się na wykonywaniu swojej pracy i – chcąc osiągać w niej jak najlepsze efekty – nie mają na nic innego czasu (por. wykres poniżej). Drugim hipotetycznym wytłumaczeniem tej sytuacji jest brak interesującej oferty organizacji branżowych dla twórców młodszego pokolenia.

Wykres 2. Przynależność respondentów do organizacji branżowych wg roku urodzenia

Źródło: opracowanie własne.

Prawidłowością także jest to, że przynależność do stowarzyszeń branżowych nieco częściej jest domeną mężczyzn. Wskazywało bowiem na to 45% mężczyzn oraz 37% kobiet. Podobnie było w przypadku „uzwiązkowienia” badanych środowisk – 5% mężczyzn i 4% kobiet deklarowało podobną przynależność. Jednak równocześnie kobiety wskazywały na to, że nieco częściej angażują się w działalność innych organizacji pozarządowych (por. tabela 13 poniżej).

Tabela 13. Przynależność do organizacji branżowych wg płci (w %)

Płeć	Związek zawodowy artystów lub twórców	Inny związek zawodowy	Stowarzyszenia branżowe	Inne organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje...)	Nie należą do żadnych organizacji tego rodzaju
kobiety	4	2	37	11	52
mężczyźni	5	2	45	10	45

Źródło: opracowanie własne.

Przeważająca część respondentów reprezentujących poszczególne branże uzyskała wykształcenie wyższe artystyczne. Jednak – ze względu na specyfikę ścieżki kształcenia, nierzadko odmienną niż w innych badanych zawodach – wyjątek stanowią literaci, z których przeważająca część nie uzyskała wykształcenia artystycznego oraz przedstawiciele grupy twórczość ludowa. Szczegółowe dane na ten temat przedstawia tabela 14.

Tabela 14. Wykształcenie artystyczne respondentów wg branż (w %)

Branża	Brak	Podstawowe	Średnie	Wyższe
architektura	20	2	1	77
teatr	17	2	10	71
sztuki wizualne	26	2	6	66
film	32	2	8	58
interdyscyplinarne	35	0	12	53
muzyka	30	7	11	52
taniec	29	6	25	40
literatura	84	1	3	12
twórczość ludowa	70	3	15	12
OGÓLNIE	36	3	8	53

Źródło: opracowanie własne.

We wszystkich analizowanych branżach przeważali respondenci z ogólnym wyższym wykształceniem (ok. 83% przedstawicieli wszystkich branż – w tym uzyskało je 100% przedstawicieli architektury, ponad 91% przedstawicieli branży literatura, ponad 87% przedstawicieli branży teatr, ponad 85% przedstawicieli sztuk wizualnych i ponad 82% przedstawicieli branży film). Wykształcenie średnie uzyskało ok. 16% przedstawicieli branż ogółem (w tym najwięcej przedstawicieli twórczości ludowej – ok. 33% , muzyki – ok. 24% i tańca – ok. 22%). Najmniej przedstawicieli poszczególnych branż deklaroowało wykształcenie podstawowe (0,2% przedstawicieli wszystkich branż) i gimnazjalne (0,4% przedstawicieli wszystkich branż).

Tabela 15. Wykształcenie ogólne respondentów wg branż (w %)¹⁵

Branża	Podstawowe	Gimnazjalne	Zasadnicze zawodowe	Średnie	Wyższe
architektura	-	-	-	-	100
literatura	0,2	0,3	0,1	7,9	91,5
teatr	-	0,5	0,7	11,5	87,3
sztuki wizualne	0,3	0,2	0,5	13,8	85,2
film	0,2	0,2	0,7	16,1	83,0
taniec	-	0,8	1,1	22,4	75,8
muzyka	0,3	0,9	1,3	23,5	73,9
twórczość ludowa	-	-	2,1	33,1	64,8
OGÓLNI	0,2	0,4	0,8	15,6	83,0

Źródło: opracowanie własne.

W analizie wykształcenia w kontekście płci respondentów pojawiają się różnice. W przypadku wykształcenia ogólnego odsetek kobiet posiadających wykształcenie wyższe wyniósł ok. 90%, zaś w przypadku mężczyzn był on niższy i wyniósł ok. 77%. Więcej mężczyzn natomiast posiadało wykształcenie średnie – ok. 21%, w przypadku kobiet odsetek ten wyniósł ok. 9% (por. tabela 16 poniżej).

¹⁵ W tabeli podajemy wyniki z dokładnością do 1 miejsca po przecinku z uwagi na niski odsetek (poniżej 1%) respondentów z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym.

Tabela 16. Wykształcenie ogólne respondentów wg płci (w %)¹⁶

Płeć	Podstawowe	Gimnazjalne	Zasadnicze zawodowe	Średnie	Wyższe
kobiety	0,2	0,4	0,6	9,3	89,6
mężczyźni	0,3	0,4	1,0	21,3	77,0

Źródło: opracowanie własne.

Jeśli chodzi o wykształcenie kierunkowe, w tym wypadku artystyczne, zauważamy podobną tendencję. W przypadku wyższego wykształcenia artystycznego było to 58% wśród kobiet oraz 47% wśród mężczyzn (por. tabela 17 poniżej).

Tabela 17. Wykształcenie artystyczne respondentów wg płci (w %)

Płeć	Brak	Podstawowe	Średnie	Wyższe
kobiety	30	3	9	58
mężczyźni	41	4	8	47

Źródło: opracowanie własne.

Niemal cała badana grupa środowiska artystów, twórców i wykonawców deklarowała polskie obywatelstwo (ponad 98%). Spośród 5019 poprawnie wypełnionych ankiet 78 respondentów wskazało obywatelstwo „polskie i inne” lub „inne” (ok. 1,5% badanych). W tabeli nr 19 przedstawiono szczegółowo liczebność respondentów posiadających obywatelstwo inne niż polskie lub polskie i inne.

Tabela 18. Obywatelstwo respondentów

Obywatelstwo	L	%
polskie	4941	98,5
polskie i inne	53	1,0
inne	25	0,5

Źródło: opracowanie własne.

¹⁶ W tabeli podajemy wyniki z dokładnością do 1 miejsca po przecinku z uwagi na niski odsetek (poniżej 1%) respondentów z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym.

Tabela 19. Inne obywatelstwo respondentów

Obywatelstwo	L
francuskie	10
amerykańskie	9
kanadyjskie	7
niemieckie	6
ukraińskie	5
białoruskie, holenderskie, izraelskie, rosyjskie, szwedzkie	4
brytyjskie, czeskie	3
słoweńskie, włoskie	2
chorwackie, hiszpańskie, litewskie, macedońskie, norweskie, szwajcarskie, śląskie, tureckie, wenezuelskie, węgierskie, włoskie, francuskie	1
SUMA	78

Źródło: opracowanie własne.

3.3.2. Praca: zarobki, czas pracy, formy zatrudnienia

Na pytanie o przeciętne miesięczne zarobki netto w ostatnich 3 latach odpowiedzi udzieliło 4770 osób, czyli 95% badanych. Zdecydowano o stosowaniu formuły zarobków netto mając na względzie różnorodne formy zatrudnienia oraz zachowując jednocześnie możliwości porównawcze, jednakże w przypadku wybranych zestawień przedstawiamy dodatkowo zarobki w postaci brutto (por. tabele 20, 22, 25, 26, 27). Należy także na wstępie nadmienić, że wg raportu GUS z 2020 r. *Struktura wynagrodzeń wg zawodów...* przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem brutto w październiku 2018 roku dla przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób w Polsce wyniosło 5003,78 zł.

Mediana miesięcznych zarobków netto respondentów wyniosła 2500 zł. Oznacza to, że połowa badanych artystów, twórców i wykonawców zarabia mniej niż 2500 zł netto miesięcznie, co lokuje ich tuż obok średniej krajowej dla całego rynku pracy. Średnia miesięcznych zarobków netto w badanej grupie to 3353 zł. Najczęściej deklarowano dochody na poziomie 3000 zł netto (509 osób). Następnie 2000 zł (446), 2500 zł (362) oraz 4000 zł (337). Odnoto-

wana różnica między medianą a średnią (średnia wyższa o 853 zł od mediany) wskazuje na częste deklarowanie zarobków przewyższających wartość mediany. W statystyce zjawisko to nazywa się asymetrią prawostronną i mówi nam, że większa część populacji przyjmuje wartości poniżej przeciętnej. Stwierdzono, że 651 osób zarabia więcej niż dwukrotność tej wielkości (więcej niż 5000 zł), co stanowi 12,97% wszystkich badanych. Osób zamożnych¹⁷ wśród badanych artystów, twórców i wykonawców było 6,85% (344 osoby).

Tabela 20. Mediana i średnia miesięcznych zarobków netto i brutto wg branż (w zł)

Branża	Mediana netto	Średnia netto	Mediana brutto	Średnia brutto
film	4000	5132	4396	5593
architektura	3000	3932	3515	4337
muzyka	2800	3294	3141	3759
literatura	2500	3235	3141	3637
teatr	2500	3143	2857	3549
sztuki wizualne	2000	2586	2637	2928
taniec	2000	2442	2198	2851
interdyscyplinarne	1700	2354	1851	2756
twórczość ludowa	1100	1531	1287	1721
RAZEM	2500	3353	3000	3742

Źródło: opracowanie własne.

Analiza zarobków w podziale na branże wykazała ich duże pod tym względem zróżnicowanie. Dziedziną, w której zarobki zdecydowanie odbiegały od całości środowiska jest film, dla którego mediana zarobków wyniosła 4000 zł netto (średnia 5132 zł). To z tej branży pochodzi też prawie połowa z najlepiej zarabiających biorących udział w badaniu twórców i wykonawców (315 osób). Na drugim biegunie widzimy taniec i sztuki wizualne (2000 zł) oraz twórczość ludową

¹⁷ Według powszechnie stosowanej definicji (m.in. KPMG, Deutsche Bank) osoby przekraczające drugi próg podatkowy tj. 85 528 zł w roku 2017.

z medianą na poziomie 1100 zł netto oraz niewiele wyższą średnią, które to zarobki uznać należy za bardzo niskie.

Tabela 21. Zarobki netto w branżach wg płci (w zł)

Branża		Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
taniec	mediana	2000	2150	2000
	średnia	2502	2232	2442
teatr	mediana	2500	3000	2500
	średnia	2863	3417	3143
muzyka	mediana	2500	3000	2800
	średnia	2591	3643	3294
literatura	mediana	2500	3000	2500
	średnia	2977	3622	3235
film	mediana	3000	5000	4000
	średnia	4186	5672	5132
sztuki wizualne	mediana	1880	2500	2000
	średnia	2146	3142	2586
twórczość ludowa	mediana	800	1500	1100
	średnia	1212	2082	1531
architektura	mediana	2800	3600	3000
	średnia	3729	4168	3932
RAZEM	mediana	2200	3000	2500
	średnia	2748	3900	3352

Źródło: opracowanie własne.

Wśród badanych artystów, twórców i wykonawców widzimy duże zróżnicowanie zarobków ze względu na płeć. Kobiety zarabiają średnio zdecydowanie mniej niż mężczyźni (o 800 zł netto miesięcznie w przypadku mediany oraz o 1152 – w przypadku średniej).

Uwzględniając podane przez respondentów formy zatrudnienia Zespół Badawczy przeprowadził literacyjną procedurę obliczeniową, by uzyskać także wartości zarobków brutto (różnica pomiędzy zarobkami netto a brutto została obliczona niezależnie dla każdej z siedmiu badanych form zatrudnienia). Poniżej przedstawiamy zatem, jak kształtują się zarobki brutto dla kobiet i mężczyzn w poszczególnych branżach.

Tabela 22. Zarobki brutto w branżach wg płci (w zł)

Branża	Kobiety		Mężczyźni		Łącznie	
	mediana	średnia	Mediana	średnia	mediana	średnia
film	3493	4614	5000	6151	4396	5593
architektura	3000	3986	4127	4744	3515	4337
muzyka	2830	3025	3297	4124	3141	3759
literatura	2928	3308	3457	3959	3141	3637
Teatr	2747	3276	3297	3960	2857	3549
sztuki wizualne	2618	3018	2685	2620	2637	2928
taniec	2000	2378	2747	3449	2198	2851
interdyscyplinarne	1072	1848	4948	4782	1851	2756
twórczość ludowa	800	1351	1648	2361	1287	1721
RAZEM	2527	3090	3412	4331	3000	3742

Źródło: opracowanie własne.

Określono także 10 zawodów z poszczególnych branż osiągających najwyższe zarobki oraz 10 zawodów o najniższych zarobkach, gdzie w pierwszym zestawieniu dominują zawody z branży filmowej, zaś w drugim – przeważają zawody z dziedziny sztuk wizualnych (zob. tabela 23 oraz tabela 24).

Tabela 23. Mediana miesięcznych zarobków netto dla 10 zawodów osiągających najwyższe zarobki (w zł)

Branża	Mediana	Średnia
kolorysta	8000,00	9961,54
pozostali artyści filmu	5000,00	5252,17
operator obrazu	5000,00	5998,48
operator dźwięku	5000,00	5037,74
montażysta	5000,00	6060,20
scenograf filmowy	4750,00	8041,67
scenarzysta filmowy	4000,00	4586,76
scenarzysta	4000,00	5916,33
reżyser dźwięku	4000,00	4680,00
scenograf teatralny	3900,00	4650,00

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 24. Mediana miesięcznych zarobków netto dla 10 zawodów osiągających najniższe zarobki (w zł)

Branża	Mediana	Średnia
artysta rzeźbiarz	1600,00	1993,00
tancerz tańca współczesnego	1500,00	1411,04
pozostali artyści muzycy	1500,00	1787,60
artysta malarz	1500,00	1942,40
artysta cyrkowy	1500,00	1830,00
tkacz artystyczny	1200,00	6400,00
organista kościelny	1200,00	2108,33
twórca ludowy	1100,00	1531,00
perfomer	950,00	1633,23
artysta burleski	600,00	820,00

Źródło: opracowanie własne.

Poniżej przedstawiamy podobne zestawienia dla zawodów wg zarobków brutto.

Tabela 25. Mediana miesięcznych zarobków brutto dla 10 zawodów osiągających najwyższe zarobki (w zł)

Zawód	Mediana	Średnia
kolorysta	8000	10689
operator obrazu	5495	6438
operator dźwięku	5495	5647
montażysta	5495	6564
nauczyciel akademicki	5263	5704
scenograf filmowy	5220	8841
pozostali artyści filmu	5155	5700
reżyser dźwięku	4500	5219
scenarzysta filmowy	4396	5044
scenarzysta	4396	6434

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 26. Mediana miesięcznych zarobków brutto dla 10 zawodów osiągających najniższe zarobki (w zł)

Zawód	Mediana	Średnia
poeta	1820	2466
artysta malarz	1758	2162
pozostali artyści muzycy	1737	2089
tancerz tańca współczesnego	1660	1587
artysta cyrkowy	1500	2057
twórca ludowy	1287	1721
organista kościelny	1281	2146
tkacz artystyczny	1200	6487
performer	1044	1883
artysta burleski	632	890

Źródło: opracowanie własne.

W ekonomii miarą określającą zróżnicowanie zarobków jest indeks Giniego, zwany także współczynnikiem nierówności społecznej. Przyjmuje on wartości od 0 do 1, gdzie 0 oznacza doskonałą równość zarobków, zaś 1 pełną ich nierówność. Dla Polski współczynnik ten wyniósł 0,29 w roku 2017. W badanych branżach kultury wyniósł on 0,44, co należy interpretować jako występowanie większych nierówności w tych branżach niż w Polsce w ogóle. Odnotowano zauważalne różnice rozwarstwienia dochodów pomiędzy poszczególnymi branżami (por. tabela 27 poniżej). Można ponadto stwierdzić, że taki poziom współczynnika jest charakterystyczny dla systemów, w których w niskim stopniu stosuje się interwencjonizm państwowy w kulturze.

Tabela 27. Współczynnik Giniego dla zarobków brutto w branżach

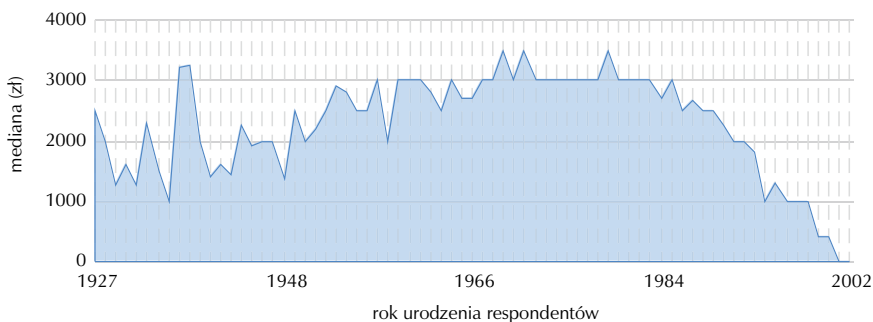
Branża	Współczynnik Giniego dla zarobków brutto
architektura	0,3501
interdyscyplinarne	0,5056
taniec	0,3697
film	0,4066
teatr	0,3959
literatura	0,4118
muzyka	0,4265
twórczość ludowa	0,5646
sztuki wizualne	0,4656
RAZEM	0,4427

Źródło: opracowanie własne.

Na wykresie 3 przedstawiono, jak kształtuje się wysokość mediany zarobków netto wg wieku respondentów. Prawidłowość, którą obrazuje można powiązać z okresem aktywności zawodowej przypadającej na lata ok. 30–60. Osoby wpadające do tej kohorty wiekowej – wedle ustaleń badawczych – zarabiają powyżej średniej. Odnotowano też nieliczne przypadki osób osiągających podobne dochody spoza tej kohorty. Jednak były to osoby w wieku senioralnym, które wciąż są aktywne na rynku pracy. Analizując sytuację osób młodszych niż wska-

zana kohorta, zauważyć można, że w ogólnej perspektywie okres inwestowania w karierę artystyczną należy do długich. Średni wzrost zarobków początkowo związany jest do pewnego momentu z wiekiem.

Wykres 3. Mediana miesięcznych zarobków netto wg wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne.

Jeśli chodzi o formy pracy – ponad połowa wszystkich respondentów (w ujęciu wg deklarowanych zawodów) osiągała dochody w formie umowy o dzieło – ok. 54% wskazań wg reprezentowanych zawodów (z czego prawie 70% wskazań scenografów teatralnych, muzyków jazzowych, scenarzystów, operatorów obrazu, charakteryzatorów i artystów burleski; od 70% do 80% odpowiedzi reżyserów teatralnych, dramaturgów, kameralistów, tłumaczy audiowizualnych, reżyserów filmowych, scenarzystów filmowych, montażystów, scenografów filmowych, kostiumografów, animatorów, ilustratorów, kolorystów; ponad 80% odpowiedzi tłumaczy literatury, aktorów filmowych i aktorów dubbingowych. Prawie 11% deklarujących poszczególne zawody wskazała osiąganie przychodów na podstawie umowy zlecenia oraz ponad 14% – na podstawie samozatrudnienia. Prawie 30% deklarujących poszczególne zawody osiągała dochody bez umowy (z czego odnotowano 80% wskazań z grupy artystów interdyscyplinarnych, od 50% do 60% wskazań z grupy organistów, poetów, artystów malarzy, performerów, twórców ludowych, artystów burleski i artystów cyrkowych). Z uwagi na obszerność danych pełną tabelę przedstawiamy w załączniku 1.

Tabela 28. Formy pracy respondentów wg wybranych zawodów (w %)¹⁸

Zawód	Umowa o pracę na czas nieokreślony	Umowa o pracę na czas określony	Umowa zlecenia	Umowa o dzieło	Samoza-trudnienie	Bez umowy	Inny
aktor filmu	0	3	8	80	11	5	2
aktor teatru	24	4	16	60	7	14	4
architekt	24	3	7	28	51	7	6
artysta fotografik/ fotograf	7	2	12	45	21	38	8
artysta malarz	6	2	6	31	9	56	11
choreograf	5	4	15	64	14	21	8
kompozytor/ twórca utworów muzycznych	4	1	9	47	10	44	11
muzyk orkiestrowy	45	14	12	48	4	9	4
operator obrazu	4	1	5	69	27	12	2
poeta	3	1	5	36	5	58	8
reżyser teatralny	3	4	10	71	11	15	4
tancerz baletowy	38	16	16	36	4	16	7
tłumacz literatury	3	0	7	83	11	7	5
twórca ludowy	2	1	16	29	15	60	4

Źródło: opracowanie własne.

¹⁸ Odpowiedzi w zawodach nie sumują się do 100%, gdyż pytanie o formy zatrudnienia było wielokrotnego wyboru.

Średni tygodniowy czas pracy ogółu respondentów to ok. 45 godz. tygodniowo, z czego średnio ok. 21 godz. tygodniowo badani poświęcają na pracę twórczą. Porównując deklarowany łączny tygodniowy średni czas pracy w poszczególnych branżach można stwierdzić, że kształtuje się on od ok. 43 godz. średnio tygodniowo wśród przedstawicieli teatru do ok. 46 godz. średnio tygodniowo wśród przedstawicieli literatury i twórczości ludowej. Większą zmiennością – jeśli chodzi o branżę – charakteryzuje się średni tygodniowy czas pracy poświęcany na pracę twórczą – od ok. 17 godz. średnio tygodniowo w grupie przedstawicieli architektury do ok. 24 godz. średnio tygodniowo wśród przedstawicieli literatury.

Tabela 29. Ile godzin tygodniowo Pan/i wykonuje pracę twórczą?

Branża	łącznie	Twórczo
literatura	46	24
twórczość ludowa	46	18
muzyka	45	22
film	45	22
taniec	45	19
sztuki wizualne	44	20
architektura	44	17
teatr	43	19
OGÓLNIE	45	21

Źródło: opracowanie własne.

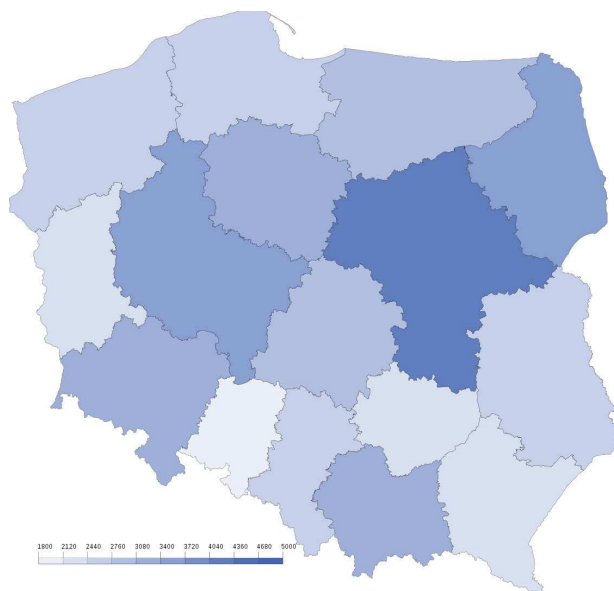
Analizując relację pomiędzy posiadaniem wykształcenia artystycznego a zarobkami, należy zauważyć pewną prawidłowość. Posiadanie wyższego wykształcenia artystycznego okazywało się łączyć z wyższymi zarobkami – mediana na poziomie 2700 zł netto miesięcznie. Z kolei nieposiadanie wykształcenia artystycznego bądź posiadanie tylko podstawowego wykształcenia artystycznego przekładało się na medianę na poziomie 2500 zł netto miesięcznie. Na tym tle najslabiej wypadło średnie wykształcenie artystyczne z kwotą 2400 zł netto miesięcznie (por. tabela 30 poniżej).

Tabela 30. Wykształcenie artystyczne respondentów a mediana zarobków miesięcznych netto

Wykształcenie artystyczne	Liczba osób	Mediana zarobków (zł)
brak	1825	2500
podstawowe	164	2500
średnie	410	2400
wyższe	2620	2700
SUMA	5019	2500

Źródło: opracowanie własne.

Nie będzie żadnym zaskoczeniem to, że najwyższe zarobki odnotowano w tych obszarach kraju, które dominują gospodarczo. Chodzi tu przede wszystkim o województwo mazowieckie oraz wielkopolskie, gdzie zarobki były najwyższe. W dalszej kolejności odnotowano zarobki w województwach małopolskim i dolnośląskim. Dziwi natomiast niski wynik województwa śląskiego, które stanowi jeden z mocniej uprzemysłowionych regionów w kraju (por. mapa 2 poniżej).

Mapa 2. Zarobki miesięczne netto respondentów w województwach (w zł)

Źródło: opracowanie własne.

Badani deklaruwali, że pracują w tygodniu blisko 45 godzin, a więc o ok. 5 godzin więcej od przeciętnego tygodniowego czasu pracy w Polsce, określonego w art. 129 Kodeksu Pracy. Jednak poświęcają na pracę twórczą zaledwie 47% tego czasu, bo 21 godzin. W przypadku kobiet oba wskaźniki te są niższe, bo wskazywały one 43 godziny pracy tygodniowo i w tym 21 godzin pracy twórczej. Podczas gdy mężczyźni deklaruwali 47 godzin pracy w ogóle i 22 godziny pracy twórczej (por. tabela poniżej). Zauważyć można, że różnica ta częściowo przekładać może się na to, że mężczyźni wedle naszych ustaleń zarabiali więcej.

Tabela 31. Średni tygodniowy czas pracy wg płci (w godzinach)

Płeć	Łącznie	Twórczo
kobiety	43	21
mężczyźni	47	22
OGÓLNIE	45	21

Źródło: opracowanie własne.

3.3.3. Opinie respondentów na temat wprowadzenia rozwiązań dedykowanych artystom, twórcom i wykonawcom

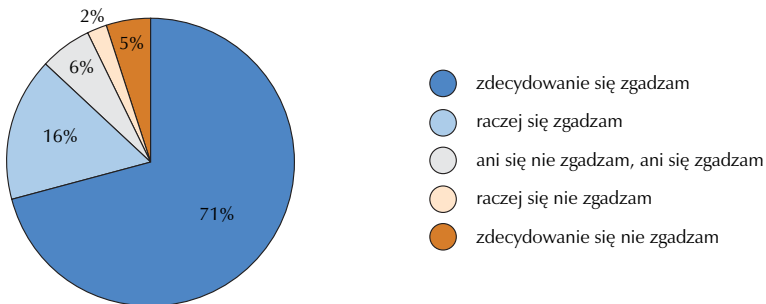
W ankiecie CAWI autorzy badania poprosili artystów, twórców i wykonawców o wyrażenie swojej opinii dotyczącej szeregu rozwiązań prawnych będących przedmiotem intensywnej dyskusji środowiskowej w ostatnim czasie¹⁹.

Respondenci zostali poproszeni o wyrażenie swojego stosunku do kilku stwierdzeń związanych z warunkami wykonywania zawodów twórczych i artystycznych. System umożliwiał oddanie 5 odpowiedzi: dwóch negatywnych (zdecydowanie się nie zgadzam, raczej się nie zgadzam), jednej neutralnej (ani się nie zgadzam, ani się zgadzam) oraz dwóch pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam, raczej się zgadzam).

¹⁹ W tym również podczas prowadzonych konsultacji środowiskowych w ramach obrad Ogólnopolskiej Konferencji Kultury wrzesień 2017–czerwiec 2018.

Pierwsze stwierdzenie: Artyści i twórcy powinni mieć możliwość skorzystania z obniżonej miesięcznej składki ZUS, gwarantującej pełen pakiet ubezpieczeń na poziomie minimalnym.

Wykres 4. Artyści i twórcy powinni mieć możliwość skorzystania z obniżonej miesięcznej składki ZUS, gwarantującej pełen pakiet ubezpieczeń na poziomie minimalnym

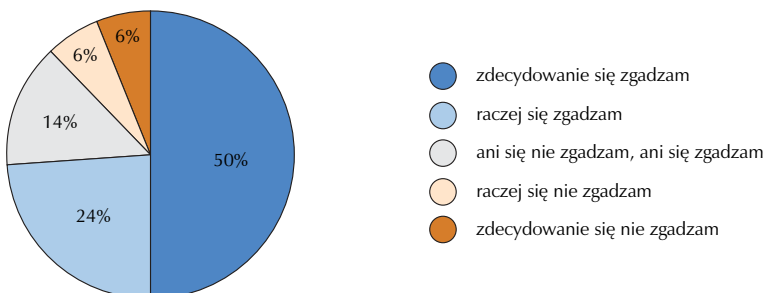

Źródło: opracowanie własne.

Poparcie dla pomysłu specjalnej składki ZUS dla artystów, twórców i wykonawców w Polsce sięga wśród badanych 87%. Pomysł odrzuca 7% respondentów, a 6% nie ma zdania. Wyniki wskazują na bardzo mocne poparcie pomysłu.

Drugie stwierdzenie: Niezbędne jest wprowadzenie środowiskowo regulowanej stawki minimalnej na rynku pracy twórców i artystów.

Wykres 5. Niezbędne jest wprowadzenie środowiskowo regulowanej stawki minimalnej na rynku pracy twórców i artystów

Źródło: opracowanie własne.

Pomysł środowiskowego uregulowania stawek na rynku pracy artystów, twórców i wykonawców popiera 74% badanych. Przeciwnego zdania jest 12% respondentów, a 14% nie ma wyrobionej opinii. Analiza odpowiedzi wskazuje na mocne poparcie tego pomysłu.

Trzecie stwierdzenie: Koszty uzyskania przychodu 50% powinny być trwale powiązane ze wskazanymi działaniami artystycznymi (np. wykonanie utworu na scenie).

Wykres 6. Koszty uzyskania przychodu 50% powinny być trwale powiązane ze wskazanymi działaniami artystycznymi (np. wykonanie utworu na scenie)

Źródło: opracowanie własne.

Pomysł trwałego powiązania kosztów uzyskania przychodu 50% ze wskazanymi działaniami artystycznymi popiera ok. 76% respondentów, ok. 10% badanych nie zgadza się z powyższym stwierdzeniem, zaś ok. 14% badanych nie ma zdania.

Czwarte stwierdzenie: Powinny istnieć dedykowane artystom świadczenia medyczne (w tym profilaktyczne) związane ze specyfiką wykonywanych zawodów.

Wykres 7. Powinny istnieć dedykowane artystom świadczenia medyczne (w tym profilaktyczne) związane ze specyfiką wykonywanych zawodów

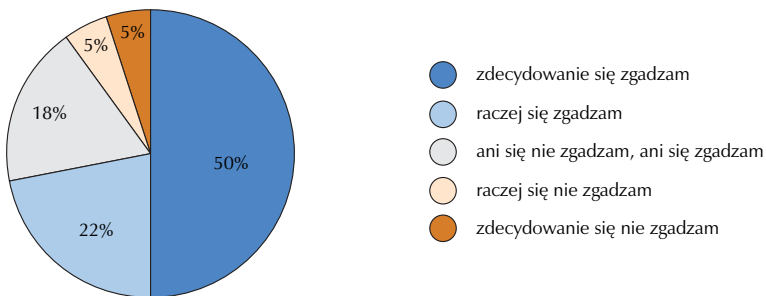

Źródło: opracowanie własne.

Poparcie dla powyższego stwierdzenia wyraziła zdecydowana większość respondentów – ok. 86%, ok. 7% nie zgadza się z tym pomysłem i podobnie – ok. 7% badanych zaznaczyła odpowiedź neutralną.

Piąte stwierdzenie: Powinny istnieć systemowe mechanizmy ułatwiające debiut artystyczny.

Wykres 8. Powinny istnieć systemowe mechanizmy ułatwiające debiut artystyczny

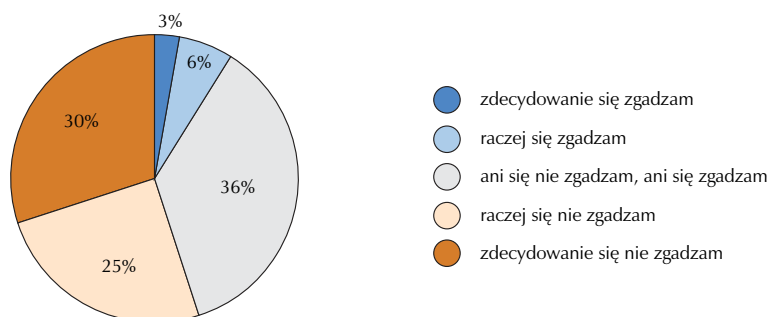

Źródło: opracowanie własne.

Za systemowymi mechanizmami wspierania debiutów artystycznych opowiada się ok. 72% respondentów, ok. 18% nie ma wyrobionej opinii na ten temat, zaś ok. 10% badanych nie zgadza się z tym stwierdzeniem.

Szóste stwierdzenie: Obecny system dostępu do pracowni artystycznych jest dobry i nie wymaga zmian.

Wykres 9. Obecny system dostępu do pracowni artystycznych jest dobry i nie wymaga zmian

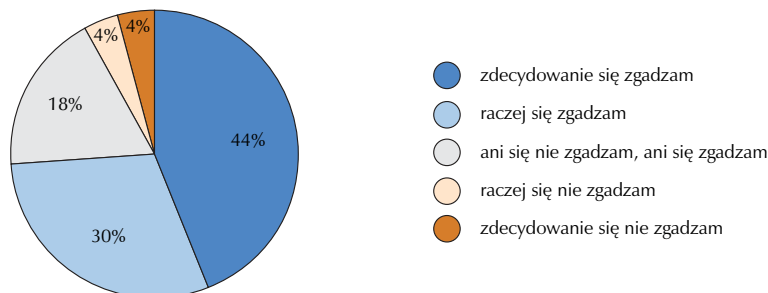

Źródło: opracowanie własne.

Poparcie dla wprowadzenia zmian w obecnym systemie dostępu do pracowni artystycznych wyraża ok. 55% badanych, 36% nie ma zdania. Z powyższym stwierdzeniem zgadza się ok. 9% respondentów.

Siódme stwierdzenie: Istnieje potrzeba stworzenia dedykowanych artystom uprawnień zbiorowych (np. municypalnych, sektorowych) lub komercyjnych (np. kredytowych, ubezpieczeniowych).

Wykres 10. Istnieje potrzeba stworzenia dedykowanych artystom uprawnień zbiorowych (np. municypalnych, sektorowych) lub komercyjnych (np. kredytowych, ubezpieczeniowych)

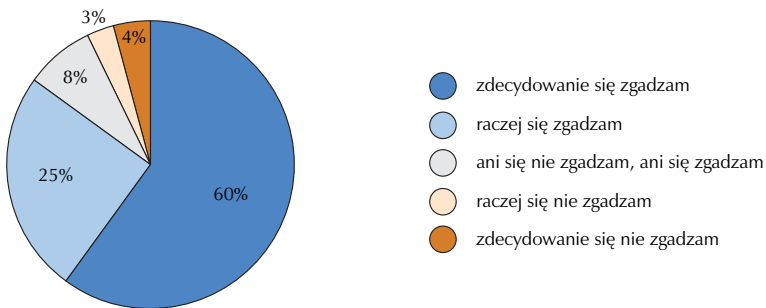

Źródło: opracowanie własne.

Zdecydowana większość respondentów – ok. 76% dostrzega potrzebę stworzenia zbiorowych uprawnień dedykowanych artystom, ok. 18% ma stosunek neutralny do tego pomysłu, a ok. 8% nie zgadza się z powyższym stwierdzeniem.

Ósme stwierdzenie: Należy stworzyć standardy umów pomiędzy artystą a zleceniodawcą/pracodawcą.

Wykres 11. Należy stworzyć standardy umów pomiędzy artystą, a zleceniodawcą/pracodawcą

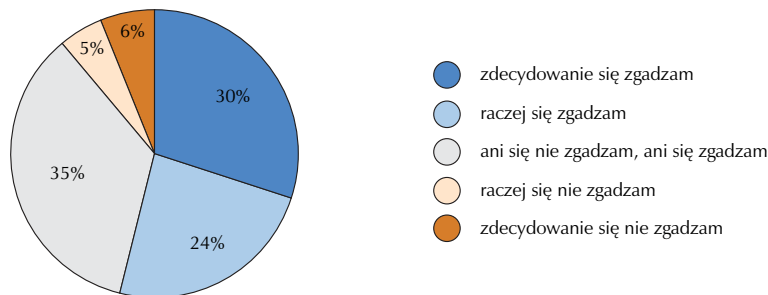

Źródło: opracowanie własne.

Poparcie wśród badanych dla pomysłu ustandaryzowania umów sięga 85%. Przeciwnego zdania jest 7% respondentów, a 8% nie ma zdania na ten temat. Widać bardzo mocne poparcie dla przedstawionego pomysłu.

Dziewiąte stwierdzenie: Jednym ze źródeł finansowania systemu wsparcia dla artystów może być część opłaty reprograficznej (opłaty od czystych nośników), pobieranej w wyższej niż obecnie wysokości i od większej liczby urzędzeń.

Wykres 12. Jednym ze źródeł finansowania systemu wsparcia dla artystów może być część opłaty reprograficznej (opłaty od czystych nośników), pobieranej w wyższej niż obecnie wysokości i od większej liczby urzędzeń

Źródło: opracowanie własne.

Opłatę reprograficzną, jako jedno ze źródeł finansowania wsparcia, popiera 54% badanych. Przeciwnego zdania jest 11% respondentów, a aż 35% nie ma na ten temat zdania. Odpowiedzi wskazują na wsparcie pomysłu, przy jednoczesnym niezdecydowaniu (lub niewiedzy) części badanych.

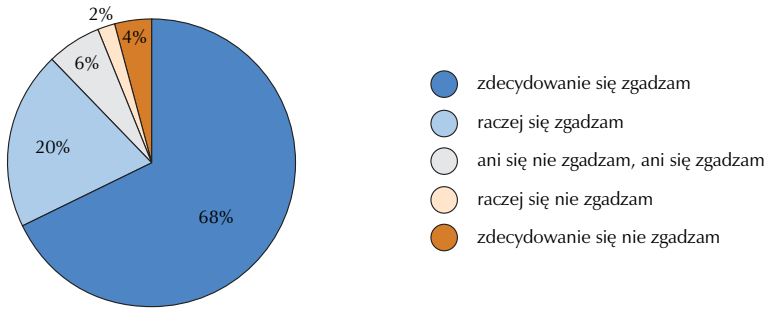
W ankiecie autorzy badania poprosili również artystów, twórców i wykonawców o wyrażenie swojej opinii dotyczącej diskutowanych w środowisku²⁰ rozwiązań związanych z wprowadzeniem statusu artysty uprawniającego do korzystania z uprawnień wynikających ze specyfiki wykonywanego zawodu.

Respondenci zostali poproszeni o wyrażenie swojego stosunku do kilku stwierdzeń związanych z funkcjonowaniem i specyfiką „statusu artysty”. System umożliwiał oddanie 5 odpowiedzi: dwóch negatywnych (zdecydowanie się nie zgadzam, raczej się nie zgadzam), jednej neutralnej (ani się nie zgadzam, ani się zgadzam) oraz dwóch pozytywnych (zdecydowanie się zgadzam, raczej się zgadzam).

Głównym stwierdzeniem było pytanie podstawowe: Artyści i twórcy powinni uzyskiwać status umożliwiający im korzystanie z uprawnień wynikających ze specyfiki wykonywanego zawodu (np. niższy ZUS, dedykowane przepisy podatkowe, specjalistyczna ochrona zdrowia itp.).

²⁰ W tym również podczas prowadzonych konsultacji środowiskowych w ramach obrad Ogólnopolskiej Konferencji Kultury wrzesień 2017–czerwiec 2018.

Wykres 13. Artyści i twórcy powinni uzyskiwać status umożliwiający im korzystanie z uprawnień wynikających ze specyfiki wykonywanego zawodu (np. niższy ZUS, dedykowane przepisy podatkowe, specjalistyczna ochrona zdrowia itp.)

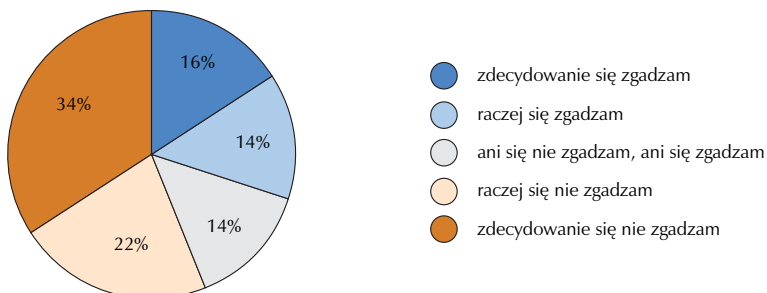

Źródło: opracowanie własne.

Jak widać, poparcie dla idei wprowadzenia specjalnego rozwiązania prawnego, wyodrębniającego grupę zawodową artystów, twórców i wykonawców w Polsce wynosi wśród badanych 88%. Przeciwko idei statusu jest 6% osób, tyle samo jest również niezdecydowanych. Analiza odpowiedzi ujawnia bardzo mocne poparcie przedstawionego pomysłu.

Drugie stwierdzenie: Wykształcenie artystyczne jest niezbędne do uzyskania statusu artysty.

Wykres 14. Wykształcenie artystyczne jest niezbędne do uzyskania statusu artysty

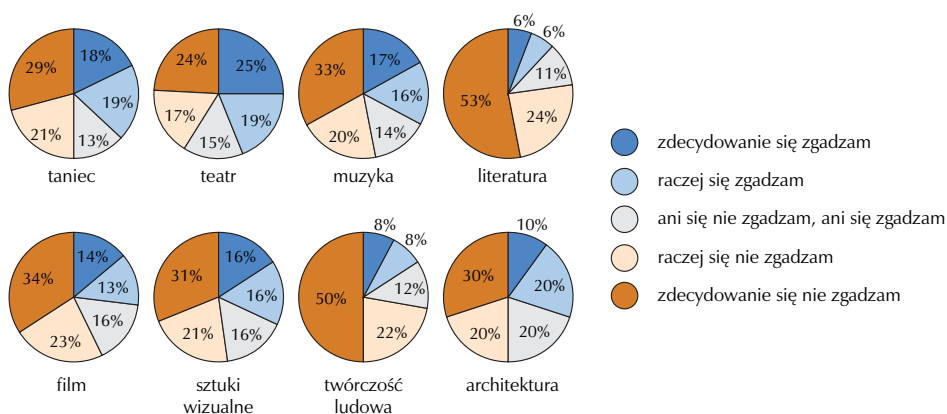
Źródło: opracowanie własne.

Wyszkolenie artystyczne jako warunek niezbędny do uzyskania statusu uznaje 30% badanych. Przeciwnego zdania jest 56% respondentów, a 14% wybrało odpowiedź neutralną. Analizując odpowiedzi respondentów widzimy pewne poparcie, przy jednoczesnym sprzeciwie większości badanych.

Warto także przedstawić, jak kształtują się opinie w poszczególnych branżach na temat wykształcenia artystycznego jako warunku niezbędnego do uzyskania statusu (patrz: wykres 4). Zdecydowany sprzeciw wobec takiego postulatu wyrazili w szczególności przedstawiciele branży literatów (ponad 53% przedstawicieli) i twórczości ludowej (50% przedstawicieli), co można powiązać z faktem, iż ścieżki kształcenia tych grup są na ogół odmienne od tradycyjnego – systemowego sposobu kształcenia artystów, twórców i wykonawców.

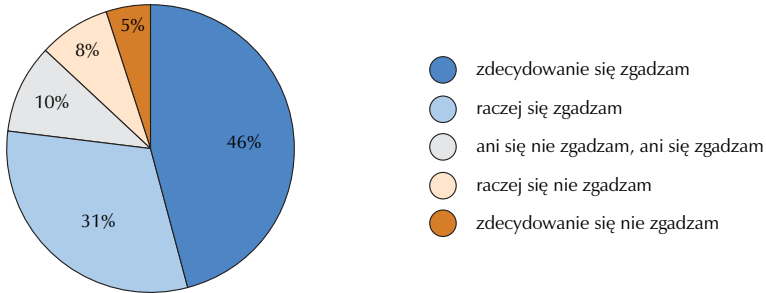
Wykres 15. Opinie przedstawicieli branż na temat wykształcenia artystycznego jako warunku niezbędnego do uzyskania statusu

Źródło: opracowanie własne.

Trzecie stwierdzenie: Dorobek i działalność artystyczna i twórcza (praca w zawodzie) jest wystarczająca do uzyskania statusu artysty.

Wykres 16. Dorobek i działalność artystyczna i twórcza (praca w zawodzie) jest wystarczająca do uzyskania statusu artysty

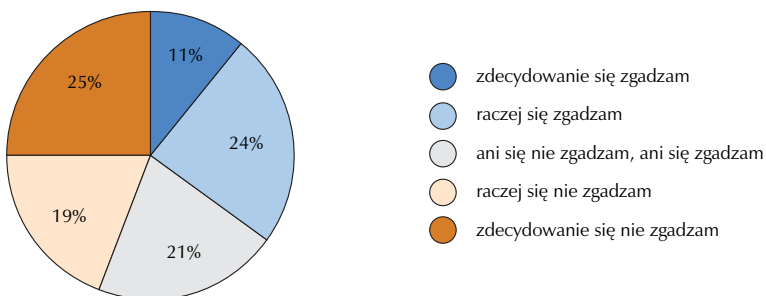

Źródło: opracowanie własne.

Uznanie dorobku za wystarczające przy uzyskaniu statusu popiera 77% badanych. Przeciwnego zdania jest 13% respondentów, a 10% nie ma wyrobionej jednoznacznej opinii na ten temat. Analiza wyników wskazuje na mocne poparcie rozpatrywanego pomysłu.

Czwarte stwierdzenie: Status artysty jest niezbywalny, ale uprawnienia można stracić w sytuacji niewykonywania zawodu przez 5 lat.

Wykres 17. Status artysty jest niezbywalny, ale uprawnienia można stracić w sytuacji niewykonywania zawodu przez 5 lat

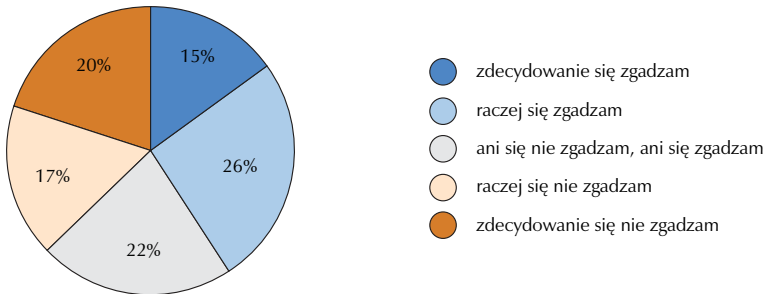

Źródło: opracowanie własne.

Z powyższym stwierdzeniem zgadza się 35% badanych. Przeciwnie zdanie ma 43% respondentów, a 21% nie ma jasnej opinii. W przypadku tak zadanego pytania równomierny rozkład odpowiedzi wskazuje na większą złożoność problemu i potrzebę dalszej analizy tego zagadnienia.

Piąte stwierdzenie: Status artysty powinien być nadawany przez stowarzyszenia twórcze i branżowe związki zawodowe poprzez decyzję komisji oceniającej zgłoszenie zainteresowanej osoby.

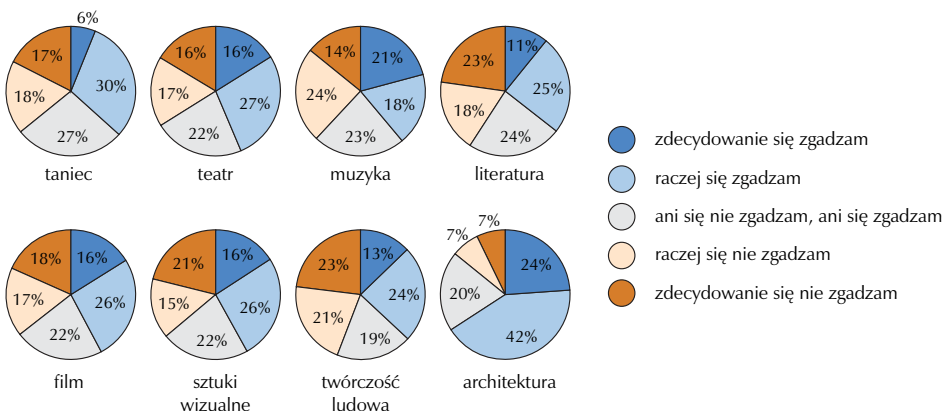
Wykres 18. Status artysty powinien być nadawany przez stowarzyszenia twórcze i branżowe związki zawodowe poprzez decyzję komisji oceniającej zgłoszenie zainteresowanej osoby

Źródło: opracowanie własne.

Decyzję komisji, jako sposobu weryfikacji możliwości uzyskania statusu, popiera 41% badanych. Możliwość tę odrzuca 37% respondentów, a 22% wybrało odpowiedź neutralną. W ocenie badanych decyzja komisji, jako sposobu przyznawania statusu, jawi się jako rozwiązanie dyskusyjne.

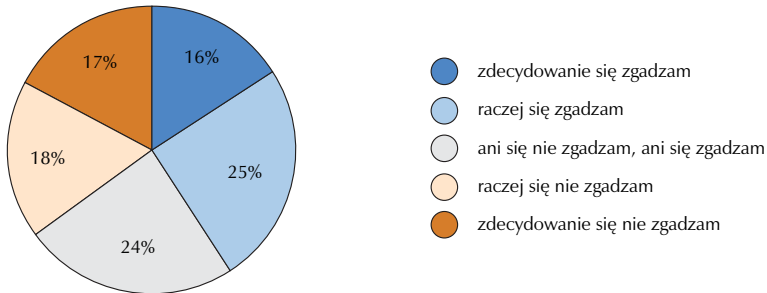
Wykres 19. Opinie przedstawicieli branż na temat sposobu przyznawania statusu – komisja w stowarzyszeniach twórczych i branżowych związkach zawodowych

Źródło: opracowanie własne.

Szóste stwierdzenie: Status artysty powinien być przyznawany wyłącznie na podstawie udokumentowanej deklaracji o prowadzeniu działalności artystycznej.

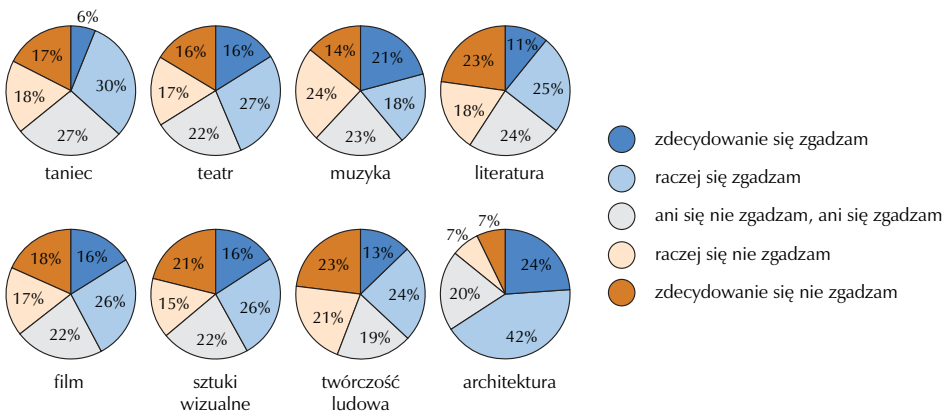
Wykres 20. Status artysty powinien być przyznawany wyłącznie na podstawie udokumentowanej deklaracji o prowadzeniu działalności artystycznej

Źródło: opracowanie własne.

Przyznawanie statusu w oparciu o deklarację popiera 41% badanych. Przeciwnego zdania jest 35% respondentów, a 24% pozostało niezdecydowane. Patrząc na powyższe wyniki – również to rozwiązanie należy uznać za dyskusyjne.

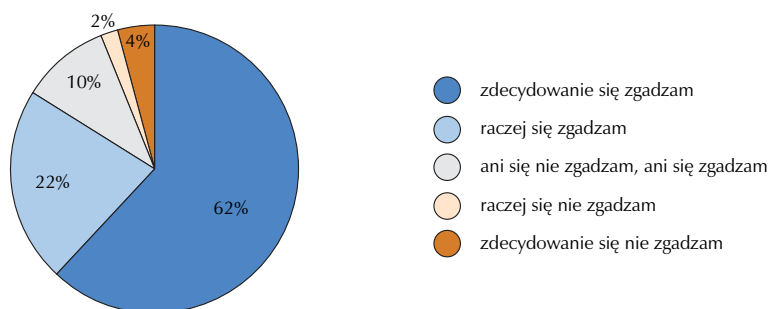
Wykres 21. Opinie przedstawicieli branż na temat sposobu przyznawania statusu – udokumentowana deklaracja o wykonywaniu działalności

Źródło: opracowanie własne.

Siódme stwierdzenie: W sytuacji wprowadzenia przepisów prawa związanych ze statusem artysty jestem zainteresowany/a jego uzyskaniem.

Wykres 22. W sytuacji wprowadzenia przepisów prawa związanych ze statusem artysty jestem zainteresowany/a jego uzyskaniem

Źródło: opracowanie własne.

Chęć uzyskania statusu deklaruje 84% badanych. Z rozwiązania nie skorzystałoby 6% respondentów, a 10% nie wskazało jednoznacznej odpowiedzi.

3.4. Głosy artystów, twórców i wykonawców

Ta część opracowania zawiera syntetyczne zestawienie głosów związanych z prowadzonymi przez Zespół Badawczy pracami. Zdecydowana większość opinii pochodzi od respondentów badania ankietowego. Każdy zainteresowany miał również możliwość przesłania opinii dotyczącej prowadzonego badania za pośrednictwem poczty elektronicznej, bezpośrednio do Zespołu Badawczego. Wpłynęło ich łącznie 717, a dotyczyły zarówno sytuacji zawodowej i osobistej twórców, a także samego badania. Przytaczane fragmenty lub całe wypowiedzi dotyczą takich kwestii jak: ogólna zła sytuacja na rynku pracy, brak regulacji prawnych, aprobata i dezaprobata działań mających na celu wprowadzenie systemowych rozwiązań dedykowanych artystom, sugestie dotyczące kierunku działań i konkretnych rozwiązań podejmowanych w przyszłości.

Największa liczba głosów dotyczyła złej sytuacji materialnej i socjalnej respondentów oraz potrzeby wprowadzenia systemowych rozwiązań. Spośród wszyst-

kich głosów i opinii prezentowanych przez respondentów, przeważająca liczba komentarzy wyrażała aprobatę dla postępujących prac.

„Kultura jako jedna z dziedzin aktywności zawodowej i twórczej wielu tysięcy obywaterek i obywateli naszego kraju należącego do Unii Europejskiej i tradycji kultury świata zachodniego, wymaga rozwiązań systemowych porównywalnych do rozwiązań praktykowanych w krajach Unii Europejskiej, takich jak Niemcy czy kraje skandynawskie, gdzie od lat funkcjonuje sprawdzony system zarządzania kulturą oraz ochrony zawodów twórczych.”

„Niezbędne jest wprowadzenie statusu artysty, na podstawie którego można by uzyskać podstawowe świadczenia społeczne albo prawo do najniższej emerytury.”

„Konieczne jest, aby Państwo Polskie zadbało o godny status artystów, szczególnie tych, którzy całe życie poświęcili na uprawianie tego zawodu, rezygnując z wielu innych możliwości. Konieczny jest specjalny status wykształconych, profesjonalnych artystów, którzy posiadli wysoki stopień specjalizacji w opozycji do zalewu tandety i ‘łatwej’ sztuki komputerowej, gdzie artystą może być prawie każdy. Kulturę tworzą nie tylko znane, z różnych powodów wylansowane postacie twórców, ale również cała rzesza artystów pracujących w ‘cieniu’ i na przykład na prowincji. SYTUACJA WIĘKSZOŚCI ARTYSTÓW W POLSCE JEST TRAGICZNA DOTYCZY TO RÓWNIEŻ NISKIEJ EMERYTURY!”

„Bardzo dziękuję za możliwość wzięcia udziału w ankiecie. Świetna inicjatywa! Oby się udało. W końcu. Brawo!”

„Bardzo liczę na wprowadzenie szczególnych regulacji dla artystów. Bez nich nie ma kultury, bez kultury nie ma nowoczesnego państwa. Rozwój kultury przekłada się na rozwój duchowy i materialny obywateli. Trzymam kciuki, żeby tym razem się udało.”

„Bardzo cenna inicjatywa!”

Pojawiały się także, chociaż będące w mniejszości, głosy negujące koncepcję „statusu artysty”, poruszające najczęściej zasadność uprzywilejowania twórców i wykonawców jako grupy społecznej oraz brak zaufania do procedury przyznającej/potwierdzającej status i możliwości nadużyć w trakcie jej funkcjonowania.

„Zbytnie uregulowanie prawne branży artystycznej może jeszcze pogorszyć naszą sytuację.”

„Wprowadzenie statusu artysty to potężny krok w tył...”

Wśród komentarzy pojawiają się także zdania podzielone, dotyczące nie samej zasadności wprowadzenia zmian, ale kwestii formy ich wprowadzenia. Jednocześnie niejednokrotnie i powszechnie potwierdzają one nie najlepszą sytuację materialną, prawną i socjalną twórców i wykonawców. Ankietowani wyrażają zaniepokojenie i brak zaufania dotyczący rzetelności przyznawania statusu przez podmioty nadające uprawnienia.

„Każde ustanowienie prawne ‘statusu artysty’ wiąże się nieuchronnie z drobnymi lub grubszymi kantami. Artystę jak mało kogo sprawdza publiczność (czytelnicy, widzowie, słuchacze). Stosownie do tego reagują producenci (wydawcy, etc.).”

„Zamiast ‘statusu artysty’, w istocie wzorowanego na schematach PRL (miał swoje wady i zalety, oplecione wszakże zamordyzmem) nierównie lepszy wydaje mi się status doborowych, wzmocnionych prawnikami gildii artystycznych, których członkowie żądają i przestrzegają swoich (gildii) stawek minimalnych. Innymi słowy: chcesz mieć sprawdzonego artystę, musisz stosownie płacić, w myśl umowy, która uwzględnia racje obu stron.”

„Status artysty musi powstawać w sposób automatyczny po spełnieniu warunków, a nie być analizowany przez jakąś grupę. Takie coś jest tylko dla wątpliwych przypadków i ludzi chcących się odwołać.”

„Nadawanie bądź odrzucanie statusu ‘artysty’ jest dodatkową biurokracją, system może być subiektywny, niesprawiedliwy i pewnie płatny oraz podatny na korupcję. Nie widzę potrzeby.”

„Myślę że jako etatowy pracownik branży artystycznej niekoniecznie chcę być w uprzywilejowanej grupie społecznej, jak na przykład ksiądz, polityk, czy inny cwaniak.”

Respondenci wypowiadali się także w kwestiach dotyczących warunków uzyskania statusu, co stanowi dla nich ważny element funkcjonowania systemu. Za podstawę dla jego uzyskania przyjmowali różne kryteria występujące pojedynczo lub łącznie, takie jak: ocena warunków uzyskania statusu przez podmiot, wykształcenie, dorobek i jego jakość, wysokości zarobków, bądź ich brak.

„... Brak alternatywy wobec związków i stowarzyszeń branżowych – przynależność nie jest żadnym obowiązkiem, więc ocena przez nie powinna być jedyną formą weryfikacji.”

„Status artysty powinien być przyznany twórcom, którzy regularnie działają w branży, mają na koncie swoje prace i nie powinno być to pod warunkiem spełnienia wymogu o ukończeniu szkoły lub akademii muzycznej.”

„Status artysty powinien wynikać z udokumentowanego dorobku oraz faktycznie wykonywanej pracy bądź posiadanego wykształcenia oraz wykonywania pracy artystycznej...”

„Co do pytania o to, czy prowadzenie działalności twórczej wystarcza do uzyskania statusu artysty: nie, zdecydowanie nie, liczy się jakość tego co ktoś prezentuje.”

„Jako poetka i malarka amatorka, tworzę i chciałabym, aby zarówno twórcom i artystom mającym wykształcenie artystyczne lub niezajmującym się sztuką w każdym wymiarze przysługiwały równe prawa i możliwości uzyskania statusu artysty.”

„Jestem za ścisłym powiązaniem statusu artysty z dochodami tytułem umowy o dzieło (np. od 60% dochodów). Okres statusu nie musi być

5-letni, może być krótszy. Zdecydowanie potrzebny jest nacisk na rozwiązanie praktycznej formy działalności związków zawodowych w naszym sektorze jak i w innych związanych z pracą prekarną i samozatrudnieniem.”

„Jeśli chodzi o status artysty życzyłabym sobie rozwiązań systemowych nie dotyczących jedynie spraw socjalnych ale równych szans na pracę twórczą, gdzie liczy się głównie talent, a nie układy.”

„Cieszę się, że jest szansa w końcu zrobić z tym porządek. Pamiętajmy, że szkoły i dyplomy nie świadczą o wartości i działalności a najbardziej tej regulacji potrzebują właśnie artyści freelancerzy, nie etatowi.”

Często pojawiające się opinie dotyczące przyszłych zmian oraz sugestie przyszłych rozwiązań skupiały się wokół zapewnienia specjalistycznej opieki medycznej. Respondenci wskazywali braki proceduralne w systemie opieki zdrowotnej, czy ułomności procedur administracyjnych i prawnych dotyczących chorób zawodowych.

„... Jeśli chodzi o opiekę medyczną, to z uwagi na specyficzną wrażliwość twórców i chwiejność rynku sztuki, istnieje paląca potrzeba pomocy w zakresie psychologii i opieki nad artystami, którzy doświadczają o wiele większych zawirowań życiowych niż pozostałe zawody...”

„Jako tancerce, najbardziej brakuje mi zapewnienia dobrej opieki zdrowotnej, teraz i na przyszłość. Ale to jest problem ogólnopolski, nie tylko tancerzy czy artystów. Dodatkowo, tancerze mają bardzo specyficzne potrzeby, np. jest bardzo niewielu fizjoterapeutów czy osteopatów, którzy rzeczywiście na tyle znają potrzeby tancerzy czy zawodowych sportowców, że są nam w stanie realnie pomóc.”

„Wśród chorób zawodowych powinny znaleźć się depresja i inne choroby psychiczne – one mogą wykluczyć możliwość wykonywania zawodu na lata, może nawet więcej niż 5 lat, a leczenie jest drogie.”

Przytoczone komentarze poruszają jedynie najbardziej istotne kwestie z punktu widzenia diskutowanych rozwiązań systemowych, lecz nie wyczerpują wszystkich kategorii wolnych wypowiedzi jakich udzielili ankietowani. Należy zaznaczyć, że wśród wszystkich komentarzy dominują wypowiedzi osobiste, dotyczące samych ankietowanych. Opinie odnosiły się do motywacji, dla których pomimo trudnych warunków wykonują oni swój zawód. Wypowiedzi w przeważającej większości były rozbudowane, wielozdaniowe, podkreślające w swej treści jak istotną rolę w państwie i społeczeństwie odgrywa kultura i sztuka.

„Z perspektywy czasowej mogę powiedzieć, że prestiż zawodu artysty zanika. Społeczny odbiór sztuki zwłaszcza klasycznych dziedzin jak malarstwo, grafika wydaje się coraz mniejszy. Rodzi to frustrację i znużenie. Czujemy się niepotrzebni, a to co wychodzi z naszych pracowni i jest wynikiem głębokich przemyśleń i wielu godzin, dni a czasem tygodni pracy spotyka się z obojętnością. W tej sytuacji wydają się konieczne działania w kierunku systemowego poprawienia statusu artysty w rzeczywistości społecznej.”

„Artystą się człowiek rodzi i musi tworzyć.”

„Artysta – człowiek kreujący sztukę w jej postaci fizycznej i intelektualnej jako estetyczny wytwór umysłu transcendentalnie bezużyteczny – jest dobrem wspólnym społeczności, której tożsamość – kontestując lub przetwarzając – buduje.”

„Artysta był zawsze biedny, chyba, że to martwy artysta. Dopóki żyje, uprawia swoje poletko razem z pracą zawodową, często odległą od formy działań artystycznych.”

„Artyści mają ciężko, to są fakty”.

Niniejszy rozdział jest zaledwie wstępnym opracowaniem, dlatego też znalazły się w nim fragmenty wypowiedzi dotyczące najczęściej poruszanych kwestii. Głębsza analiza całości komentarzy mogłaby stanowić potencjalne źródło cennej wiedzy.

4. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA

Zespół Centrum Badań nad Gospodarką Kreatywną Uniwersytetu SWPS stanął przed ambitnym zadaniem zbadania liczebności artystów, twórców i wykonawców, z jednoczesnym poznaniem sytuacji zawodowej i opinii tej grupy społecznej. W ciągu pięciu miesięcy wyczerpanej pracy badawczej wykonano szereg pionierskich czynności. Pierwszą, przy braku możliwości czerpania inspiracji z przeszłości, było stworzenie autorskiej metody badawczej. Drugą – zmierzenie się z rozproszonymi bazami danych i niejednorodnymi definicjami dotyczącymi zawodów, czy pracy na rynku artystycznym. Trzecią i być może najtrudniejszą – mobilizacja środowiska artystycznego i twórczego w Polsce.

Przeprowadzone badanie liczebności artystów, twórców i wykonawców już przy pierwszych podsumowaniach okazuje się bezcenne, a jego wyniki ciekawe. Dotychczasowe badania tej grupy zawodowej podejmowane były w sposób incydentalny i na podstawie odmiennych założeń badawczych. Warto nadmienić, że temat liczebności środowisk artystycznych oraz ich funkcjonowania nie doczekał się do tej pory żadnego systematycznego studium. Nie działo się tak z powodu, że jest to temat nieciekawym. Przeciwnie. Jest to temat niezwykle interesujący i to nie tylko dla samych artystów, ale też szerszej publiczności. Przecież identyczne, bądź podobne pytania zadawano sobie w Polsce wielokrotnie²¹. Jednak znalezienie na nie odpowiedzi, czego doświadczył Zespół Badawczy, jest zadaniem niezmiernie pracochłonnym i wymagającym sporej determinacji. Na szczęście już nie można dalej powtarzać, że niewykonalnym.

Piętnastoosobowy Zespół Badawczy dotarł bezpośrednio do 616 podmiotów, spośród których 69 posłużyło również jako dostawcy danych – nieocenione w swojej istotności, lecz niezwykle niejednorodne źródło informacji. Stworzone zostały dwie główne bazy danych agregujące informacje oraz szereg baz pobocznych związanych z przeprowadzonymi czynnościami (parsowanie danych

---

²¹ Por. http://wyborcza.pl/1,87648,17240259,Ile_zarabiaja_w_Polsce_artystyci__Od_50_zl_do_25_tys_.html, http://wyborcza.pl/1,87648,17246665,Twarz_kremu_do_odbytu__czyli_slawo_przyjdz_Lista.html, https://bon.edu.pl/media/book/pdf/Szkolnictwo_artystyczne_i_sytuacja-KJ.pdf itp.

internetowych, liczenie ręczne). Praca Zespołu spotkała się z pozytywną reakcją środowisk artystycznych i twórczych. Tylko 3% podmiotów, do których zwrócono się w trakcie prac, odmówiło wsparcia badań, a brak współpracy był zjawiskiem rzadkim. Warto zauważyć wyjątkowo wysoką mobilizację środowiska, zarówno przy rozpowszechnianiu, jak i wypełnianiu ankiety stanowiącej jedno z narzędzi badania. Aż 5019 osób, czyli według prezentowanych szacunkowych danych prawie 10% wszystkich artystów, twórców i wykonawców wzięło udział w uzupełniającym badaniu CAWI. W niektórych branżach (literatura, film) ta wielkość zbliżała się nawet do 20%. Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje również zrównoważone dotarcie geograficzne, czy też reprezentacja różnych pokoleń (średni wiek badanych 43 lata). Pojawiające się obawy o brak chęci dzielenia się informacjami mogącymi być uznane za wrażliwe (kod miejsca zamieszkania, wysokość zarobków) były nieuzasadnione (odpowiednio 93% i 95% badanych podało powyższe informacje).

W trakcie badań dochodziły do Zespołu również głosy krytyczne, w głównej mierze związane z kategorią „zawodów artystycznych, twórczych i wykonawczych” i obejmującym je katalogiem. Zespół Badawczy uznał je za ważne, a zgłaszane postulaty uwzględniono, co uwidocznione jest w niniejszej publikacji (jak chociażby postulat dodania nowej branży – architektury, czy poszerzenia listy zawodów). Inne wątpliwości dotyczyły treści pytań ankiety i skuteczności procesu informacyjnego. Starano się w miarę możliwości usuwać te problemy na bieżąco. Oprócz nieodzownej krytyki, praca Zespołu została równocześnie powszechnie zauważona i doceniona w środowisku, czego wyrazem były apele organizacji branżowych wspierające działania Zespołu oraz ponad 700 opinii od artystów, twórców i wykonawców wypełniających ankietę.

Na przeprowadzony w dwóch fazach proces badawczy składały się: badanie liczebności artystów, twórców i wykonawców (faza I) oraz uzupełniające badanie CAWI (faza II). W efekcie uzyskano szacunkowe informacje o liczebności badanego środowiska, które przedstawiono w dwóch wariantach:

- 44 070 osób – przy pierwotnie przyjętej liście zawodów,
- **59 970** osób – przy uwzględnieniu proponowanego poszerzenia listy branż i zawodów. Ta liczba została uznana za wynik ostateczny.

Zaprezentowano również liczebności poszczególnych branż kultury w podziale na zawody.

Tabela 32. Szacunkowe liczebności branż wg pierwotnej listy zawodów (2018)

Branża	Szacowana liczebność
muzyka	18750
sztuki wizualne	10330
teatr	5525
film	3080
literatura	2360
taniec	2250
twórczość ludowa	1475
interdyscyplinarne	300
SUMA	44070

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 33. Szacunkowe liczebności osób wg branż po uwzględnieniu nowych zawodów (2018)²²

Branża	Szacowana liczebność
muzyka	19100
architektura	12500
sztuki wizualne	12005
teatr	5750
film	3580
literatura	2830
taniec	2380
twórczość ludowa	1475
interdyscyplinarne	350
SUMA	59970

Źródło: opracowanie własne.

²² Drugie ujęcie jest efektem zmiany kategoryzacji branż w trakcie prac Zespołu Badawczego oraz rozszerzeniem katalogu zawodów zgodnie z sugestiami środowisk twórczych.

Uzupełniające badanie (CAWI) realizowane było od 1 września do 10 listopada 2018 r., wzięło w nim udział 5019 osób. Wyniki badania zostały wykorzystane do weryfikacji szacunków liczebności artystów, twórców i wykonawców. Posłużyły także do uzyskania od respondentów informacji na temat m.in. ich danych metrykalnych, doświadczenia zawodowego, udziału dochodów z pracy twórczej w dochodach ogółem, form pracy, przynależności do organizacji branżowych, warunków wykonywania zawodu, a także opinii respondentów na temat wprowadzenia rozwiązań systemowych dedykowanych artystom i twórcom.

Średni wiek respondenta biorącego udział w badaniu wyniósł 43 lata. Mężczyźni stanowili 53% wszystkich badanych, a kobiety 47%. Największa dysproporcja ze względu na płeć cechowała branżę taniec – z przewagą kobiet (123 kobiety i 40 mężczyzn). Mężczyźni znacznie przeważają natomiast w branżach film (301 kobiet i 531 mężczyzn) i muzyka (432 kobiety i 878 mężczyzn). Respondenci pochodzili z terenu całej Polski, wśród badanych znaleźli się reprezentanci wszystkich województw i zdecydowanej większości polskich powiatów. Niemal cała badana grupa środowiska artystów, twórców i wykonawców deklarowała polskie obywatelstwo (ponad 98%).

W odpowiedzi na pytanie „Kim w sensie zawodowym Pan/i się czuje?” respondenci mieli możliwość zaznaczenia jednocześnie kilku odpowiedzi. Przedstawiciele tańca najczęściej identyfikowali się jako artyści (83%), podobnie większość przedstawicieli teatru (74%), muzyki (78%) i sztuk wizualnych (68%), a także duża część przedstawicieli grupy twórczość ludowa (64%). Jako twórcy identyfikowała się przeważająca część respondentów z każdej z branż: literatura (89%), architektura (88%), film (82%), sztuki wizualne (68%), twórczość ludowa (68%), teatr (65%), taniec (54%) oraz muzyka (50%). Odpowiedź „wykonawczynią/wykonawcą” zaznaczyła spora część grup przedstawicieli muzyki (62%), tańca (50%), teatru (44%) i twórczości ludowej (43%).

Zjawisko wielobranżowości okazało się dość częste, dotyczyło aż ok. 28% badanych (najczęściej wskazywano 2 branże – 21%, zaś trójbranżowość również jest zjawiskiem statystycznie dostrzegalnym). Przynależność do organizacji branżowych deklarowało ok. 40% badanych.

We wszystkich analizowanych branżach przeważali respondenci z ogólnym wyższym wykształceniem (ok. 83% przedstawicieli wszystkich branż; w przypadku kobiet odsetek ten wyniósł prawie 90%, zaś w przypadku mężczyzn – 77%). Jeśli chodzi o wykształcenie wyższe artystyczne – uzyskała je większość respondentów reprezentujących poszczególne branże (wśród kobiet był to odsetek wyższy – ok. 58%, zaś wśród mężczyzn ok. 47%). Ze względu na specyfikę ścieżki kształ-

cenia, odmienną niż w innych badanych zawodach, wyjątek stanowią literaci (z których przeważająca część nie uzyskuje wykształcenia artystycznego) oraz przedstawiciele grupy twórczość ludowa.

Na pytanie o zarobki odpowiedzi udzieliło ok. 95% badanych. Mediana miesięcznych zarobków brutto w tej grupie wyniosła 3000 zł. Średnia miesięcznych zarobków brutto w badanej grupie to 3742 zł²³. Analiza zarobków w podziale na branże wykazała ich duże pod tym względem zróżnicowanie. W filmie mediana zarobków wyniosła 4396 zł brutto (średnia 5593 zł), z tej branży pochodzi też prawie połowa z najlepiej zarabiających biorących udział w badaniu twórców i wykonawców (315 osób). Na drugim biegunie widzimy taniec i sztuki wizualne (mediana – odpowiednio 2198 i 2637 zł brutto) oraz twórczość ludową z medianą na poziomie 1287 zł brutto (oraz średnią 1721 zł brutto), które to zarobki uznać należy za bardzo niskie. Wśród badanych artystów, twórców i wykonawców widzimy duże zróżnicowanie zarobków ze względu na płeć. W całej badanej grupie kobiety zarabiają średnio zdecydowanie mniej niż mężczyźni.

Indeks Giniego, zwany także współczynnikiem nierówności społecznej, w badanych branżach był równy 0,44. Dla porównania w roku 2017 współczynnik ten dla Polski ogółem wyniósł 0,29, co należy interpretować jako występowanie większych nierówności w branżach kultury niż w innych obszarach gospodarki w Polsce.

Jeśli chodzi o formy pracy – ponad połowa wszystkich respondentów (w ujęciu wg deklarowanych zawodów) osiągała dochody w formie umowy o dzieło – ok. 54% wskazań wg reprezentowanych zawodów. Prawie 11% deklarujących poszczególne zawody wskazała osiągnięcie przychodów na podstawie umowy zlecenia oraz ponad 14% – na podstawie samozatrudnienia. Prawie 30% deklarujących poszczególne zawody osiągała dochody bez umowy.

Jeśli chodzi o opinie respondentów na temat warunków wykonywania zawodów twórczych i artystycznych badani wyrazili m.in. 87% poparcie dla pomysłu możliwości skorzystania przez artystów i twórców z obniżonej miesięcznej składki ZUS, gwarantującej pełen pakiet ubezpieczeń na poziomie minimalnym; ok. 74% poparcie dla środowiskowego uregulowania stawek na rynku pracy artystów, twórców i wykonawców; ok. 76% poparcie dla pomysłu trwałego powiązania kosztów uzyskania przychodu 50% ze wskazanymi działaniami artystycznymi; ok. 86% poparcie dla istnienia dedykowanych artystom świadczeń medycznych

---

²³ Por.: przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem brutto w październiku 2016 r. w Polsce wyniosło 4346,76 zł (zob. *Struktura wynagrodzeń wg zawodów w październiku 2016 r.*, GUS, 2018).

(w tym profilaktycznych) związanych ze specyfiką wykonywanych zawodów. Zdecydowana większość respondentów – ok. 76% dostrzega potrzebę stworzenia zbiorowych uprawnień dedykowanych artystom, zaś poparcie wśród badanych dla pomysłu ustandaryzowania umów sięga 85%.

W odniesieniu do propozycji wprowadzenia statusu artysty – analiza odpowiedzi ujawniła m.in. bardzo mocne poparcie (88%) dla pomysłu wprowadzenia specjalnego rozwiązania prawnego, wyodrębniającego grupy zawodowe artystów, twórców i wykonawców w Polsce, zaś chęć uzyskania statusu deklaruje 84% badanych.

W raporcie podsumowującym wyniki całego badania przedstawiono także zestawienie głosów płynących ze strony środowiska artystów, twórców i wykonawców, które Zespół Badawczy otrzymał w trakcie prowadzenia swoich prac. Większość z nich (a wpłynęło ich łącznie 717) pochodziła od respondentów badań ankietowych. Opinie te dotyczyły m.in. trudnej sytuacji badanych środowisk na rynku pracy, braku wystarczających regulacji prawnych, zawierały też sugestie dotyczące kierunku działań i konkretnych rozwiązań podejmowanych w przyszłości. Pojawiały się też nieliczne głosy negujące koncepcję „statusu artysty”, jednak przeważająca większość komentarzy wyrażała aprobatę dla postępujących prac i nadzieję respondentów na wprowadzenie odpowiedniego systemu rozwiązań dedykowanego artystom, twórcom i wykonawcom.

Na przeprowadzenie procesu analizy wyników badania miały wpływ dwa ważne czynniki, które należy wyróżnić zamykając to podsumowanie. Pierwszym był nielosowy dobór próby badawczej, co wpływałoby na znaczne ograniczenia możliwości generalizacji osiągniętych wyników. Zespołowi Badawczemu udało się jednak dotrzeć z ankietą niemal do populacji generalnej, co uwiarygodniło wyniki badania i zwiększyło trafność ich interpretacji. Drugi czynnik dotyczył zastosowanego podziału branżowego badanego środowiska. Analiza wyników wyraźnie wskazała na wady takiego podejścia. Popularne zjawisko „wielobranżowości”, tj. pracy w danym zawodzie w wielu dziedzinach, sprawia, że branże same w sobie stanowią zbiory nierozłączne, których każda łączna analiza obarczona będzie jakimś błędem badawczym. Lepszym rozwiązaniem, szczególnie mając na uwadze projektowanie rozwiązań prawnych dotyczących artystów, twórców i wykonawców, jest naszym zdaniem podejście zawodowe, przy jednoczesnym podejściu do branż jako do „pól działalności”. Idąc tym tropem warto w przyszłości włączyć do badań i analiz kolejne pola aktywności artystów i twórców np. nowe technologie, gry wideo, nowe media, a mając na uwadze dynamikę zmieniającego się świata także te zawody i specjalności, których dziś jeszcze nie znamy lub nie identyfikujemy.

5. TO JESZCZE NIE KONIEC

Kończąc pracę warto dotknąć przyszłości, ale też wracać do początków i przesłanek.

Z pewnością potrzebę badań zrodził brak solidnego monitorowania i analizy rynku pracy artystek i artystów w Polsce. Podejmując się pierwszych w historii powojennej Polski tak szeroko zakrojonych badań szacowania liczebności artystów, twórców i wykonawców, zdawaliśmy sobie sprawę z ogromnego wyzwania jakie niosą za sobą trudności metodologiczne, organizacyjne i czasowe. Przystępowaliśmy do tego odpowiedzialnego zadania z wielkim niepokojem. W najśmielszych marzeniach jednak nie przypuszczaliśmy, z jak ogromnym odzewem artystów spotka się nasze badanie. Jak wspomnieliśmy wcześniej, dzięki szeroko zakrojonej kampanii promocyjno-informacyjnej, staraliśmy się dotrzeć do populacji generalnej środowiska artystów i twórców w Polsce. Aż 5019 osób, czyli według prezentowanych przez nas szacunkowych danych prawie 10% wszystkich artystów, twórców i wykonawców (biorąc pod uwagę poszerzoną listę branż i zawodów) wzięło udział w badaniu CAWI. Skala odzewu przekroczyła nasze najśmielsze oczekiwania. Dzięki tej niezwyklej mobilizacji dysponujemy dziś bardzo obszerną i szczegółową bazą danych. O jej wartości i unikatowości świadczy nie tylko uzyskanie odpowiedzi od ogromnej części całego środowiska, lecz także zrównoważone dotarcie geograficzne, czy też reprezentacja różnych pokoleń artystów i twórców. Dotychczas prowadzone badania skupiały się najczęściej na określonej grupie artystów bądź też miały bardziej ograniczony zasięg geograficzny, natomiast badanie liczebności artystów, twórców i wykonawców przeprowadzone zostało na niespotykaną dotąd w Polsce skalę – zarówno w ujęciu branżowym, jak i terytorialnym. Pod tym względem jakości danych mamy dziś sytuację nieporównywalnie lepszą niż kilka lat temu. Dane te posłużą do dalszego eksplorowania tak ważnego tematu.

W kontekście aplikacyjnym widzimy, że główną przesłanką badań była alarmująco zła sytuacja społeczno-zawodową artystów, twórców i wykonawców.

Stan ten przez wiele lat pomijano w debacie publicznej, mimo usilnych prób środowiska zwrócenia na nią uwagi (patrz protest artystów – „dzień bez sztuki” z 2012). Dopiero w 2017 roku, na Ogólnopolskiej Konferencji Kultury, rozpoczęła się debata środowisk artystycznych i poszukiwanie rozwiązań wspomagających artystów znajdujących się w trudnej sytuacji. Zawiązała się Grupa Ekspertów OKK, która rozpoczęła prace nad ustawą o roboczej nazwie „ustawa o statusie artysty zawodowego”. Oto podstawowe założenia projektu, który:

- definiuje artystów zawodowych i ich uprawnienia, umożliwiając precyzyjne dostosowanie narzędzi do potrzeb tej grupy zawodowej i społecznej;
- reguluje procedury potwierdzania i aktualizacji uprawnień artysty zawodowego na podstawie wykształcenia artystycznego lub dorobku potwierdzonego przez organizacje reprezentatywne dla środowisk artystycznych, a także przychodów z działalności artystycznej;
- określa zasady dostępu artystów zawodowych z uprawnieniami do systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych „transparentne” dla systemu ubezpieczeń (każdy artysta opłaca składki na poziomie tych odpowiadających płacy minimalnej);
- tworzy dedykowany fundusz wsparcia składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dla najmniej zarabiających osób posiadających status artysty (dopłaty od 20% do 80% wysokości składek);
- określa źródła finansowania ww. funduszu (głównym źródłem są środki pozabudżetowe z tzw. opłaty reprograficznej, gwarancja budżetu państwa);
- tworzy mechanizm karty artysty (na wzór Karty Dużej Rodziny) umożliwiający tworzenie pakietów, udogodnień, ulg i ofert adresowanych do tej grupy społecznej;
- tworzy operatora – Polską Izbę Artystów – państwową osobę prawną, w której Radzie zasiądą przedstawiciele organizacji reprezentujących artystów, ministerstw kultury i pracy oraz ZUS²⁴.

Kluczowym przy konstrukcji projektu okazało się zrealizowane przez nasz Zespół oszacowanie liczebności środowiska artystów, twórców i wykonawców,

---

²⁴ Zob. materiały robocze, <http://konferencjakultury.pl/main/materials>

pozwalające na ocenę kosztów proponowanych rozwiązań. Teraz czekamy na planowane na 2021 rok wdrożenie rozwiązań.

Mając na uwadze doświadczenia w próbach reformy sektora kultury i jej przemysłów w Polsce, wiemy, że wprowadzanie nowych rozwiązań z pominięciem profesjonalnego monitorowania sytuacji artystów, twórców i wykonawców okazuje się wysoce nieskuteczne²⁵. Dalszy brak odpowiednich warunków do ewaluacji podejmowanych działań może być w konsekwencji wysoce kosztochłonny, a nade wszystko nieefektywny z perspektywy osiągnięcia rezultatów wyższej niż dotychczas jakości. Systematyczne monitorowanie sytuacji badanych grup zawodowych, z uwzględnieniem ich specyfiki, pozwala na umiejętne zoptymalizowanie stosowanych narzędzi polityki kulturalnej. Zespół Badawczy wyraża zatem nadzieję, że podobna aktywność naukowa będzie podejmowana w przyszłości cyklicznie, a wykonana dziś praca okaże się pierwszym z wielu kroków w kierunku nowoczesnego systemu monitorowania sektora kultury oraz rynku pracy artystów, twórców i wykonawców w Polsce.

Chcemy, by badania dały podstawę budowania narzędzi polityki kulturalnej – systemowego wsparcia grupy zawodowej, która stanowi rdzeń sektorów gospodarki kreatywnej. Wierzimy, że potencjał naszego zespołu – naukowców i artystów – i wykonana przez niego praca przyczynią się do tego, aby przytaczamy we wstępie dramatyzm słów dotyczących sytuacji społeczno-zawodowej Artystek i Artystów przestał być aktualny w Polsce.

Dorota Ilczuk i Zespół Badawczy

---

²⁵ Więcej na ten temat: D. Ilczuk, *Reforma sektora kultury w Polsce*, materiały z Ogólnopolskiej Konferencji Kultury, Warszawa 2017, s. 5–8.

ZAŁĄCZNIK I

Tabele wyników według zawodów

W załączniku 1 przedstawiono analizę problemów poruszanych w niniejszym raporcie w ujęciu zawodowym.

Tabela Z.1. Kim w sensie zawodowym Pan/i się czuje? (w %)

Zawód	artystą/ artystką	twórczynią/ twórcą	wykonawczynią/ wykonawcą	żadnym z powyższych
akompaniator/korepetytor	100,0	0,0	100,0	0,0
aktor dubbingowy	75,0	100,0	50,0	0,0
aktor filmu	71,2	59,3	61,0	0,0
aktor lalkarz	70,8	75,0	50,0	0,0
aktor scen muzycznych	94,4	47,2	55,6	0,0
aktor teatru	74,7	58,4	45,1	0,8
animator	35,7	78,6	21,4	0,0
aranżer	85,7	85,7	71,4	0,0
architekt	34,9	88,4	18,6	0,0
architekt wnętrz	58,6	82,8	37,9	0,0
artysta burleski	100,0	33,3	16,7	0,0
artysta ceramik	83,3	50,0	0,0	0,0
artysta cyrkowy	94,1	29,4	35,3	0,0
artysta fotografik	69,3	60,9	12,4	1,5
artysta grafik	66,3	68,4	16,8	1,1
artysta malarz	85,1	52,4	7,0	1,2
artysta sztuk wizualnych	77,9	62,1	15,7	2,1
artysta rzeźbiarz	70,4	73,2	7,0	0,0
artysta video	58,6	51,7	24,1	0,0
artyści interdyscyplinarni	50,0	100,0	25,0	0,0
autor tekstów piosenek	66,7	83,3	50,0	0,0

Zawód	artystą/ artystką	twórczynią/ twórcą	wykonawczynią/ wykonawcą	żadnym z powyższych
charakteryzator	27,3	81,8	36,4	0,0
choreograf	82,5	77,5	45,0	2,5
chórzysta	66,7	25,9	70,4	0,0
designer/wzornictwo przemysłowe	54,6	75,8	24,2	0,0
DJ	76,3	19,7	38,2	5,2
dramatopisarz	53,3	86,7	6,7	0,0
dramaturg/kierownik literacki	55,6	72,2	11,1	0,0
dyrygent/band leader	97,2	44,4	80,6	0,0
grafik komputerowy	53,6	72,0	36,8	1,6
ilustrator	74,4	76,9	18,0	0,0
ilustrator dźwięku	33,3	100,0	33,3	0,0
instrumentalista rozrywkowy	72,1	66,1	82,4	0,6
instrumentalista kameralista	87,6	39,3	77,5	0,0
kolorysta	61,5	61,5	23,1	15,4
kompozytor/twórcza utworów muzycznych	66,3	89,5	51,2	1,7
konservator dzieł sztuki	42,9	42,9	35,7	7,1
konservator zabytków architektury	50,0	0,0	50,0	0,0
kostiumograf	48,6	88,6	20,0	2,9
kurator	10,0	80,0	10,0	0,0
malarz fresków	33,3	33,3	33,3	0,0
mim	100,0	100,0	0,0	0,0
montażysta	50,0	86,8	10,4	0,0
muzyk jazzowy	86,5	51,3	54,1	0,0
muzyk ludowy/tradycyjny	70,8	37,5	66,7	8,3
muzyk orkiestrowy	83,3	21,9	73,3	0,0
operator dźwięku	22,4	89,7	24,1	0,0
operator obrazu	37,6	86,4	20,8	3,2
organista kościelny	57,1	57,1	57,1	0,0
perfomer	76,9	57,7	15,4	0,0

Zawód	artystą/ artystką	twórczynią/ twórcą	wykonawczynią/ wykonawcą	żadnym z powyższych
poeta	41,6	84,4	9,1	2,6
pozostali artyści filmu	37,5	79,2	20,8	0,0
pozostali literaci	0,0	89,5	10,5	10,5
pozostali artyści muzyki	69,2	61,5	46,2	7,7
pozostali artyści tańca	92,3	46,2	38,5	0,0
pozostali artyści teatru	52,4	52,4	52,4	14,3
pozostali artyści wizualni	60,5	71,1	25,0	2,6
producent muzyczny	100,0	75,0	25,0	0,0
projektant gier komputerowych	70,6	64,7	23,5	0,0
projektant graficzny	18,2	90,9	18,2	9,1
prozaik	28,4	88,2	4,8	1,3
reżyser dźwięku	60,0	73,3	51,1	4,4
reżyser filmowy	47,1	85,1	7,7	0,0
reżyser teatralny	72,0	76,0	13,3	1,3
rysownik	61,1	83,3	27,8	3,7
rysownik twórca komiksów	70,0	100,0	0,0	0,0
scenarzysta	33,3	88,2	11,8	2,0
scenarzysta filmowy	23,0	91,9	16,2	2,7
scenograf	60,0	60,0	50,0	0,0
scenograf filmowy	50,0	88,5	19,2	0,0
scenograf teatralny	66,7	100,0	0,0	0,0
solista klasyczny	82,8	29,3	65,5	0,0
śpiewak	85,5	22,6	54,8	3,2
śpiewak kameralista	55,6	22,2	100,0	0,0
tancerz baletowy	79,3	20,7	62,1	0,0
tancerz komercyjny	77,8	33,3	66,7	0,0
tancerz ludowy	66,7	33,3	44,4	0,0
tancerz tańca współczesnego	86,2	48,3	62,1	3,5
tancerz teatru tańca	82,1	64,3	67,9	7,1
tkacz artystyczny	71,4	85,7	28,6	0,0
tłumacz audiowizualny	7,7	97,4	12,8	0,0

Zawód	artystą/ artystką	twórczynią/ twórcą	wykonawczynią/ wykonawcą	żadnym z powyższych
tłumacz literatury	10,5	94,0	15,3	3,2
twórca ludowy	35,3	76,5	14,7	2,9
witrażysta	100,0	0,0	0,0	0,0
wokalista rozrywkowy	82,8	59,0	76,2	0,0
WSZYSTKIE ZAWODY	59,8	66,6	31,9	1,8

Legenda: 0–19,9 20–39,9 40–59,9 60–79,9 80–100

Tabela Z.2. Formy zatrudnienia w zawodach (w %)

Zawód	umowa o pracę na czas nie- określony	umowa o pracę na czas określony	umowa zlecenia	umowa o dzieło	samo- zatrud- nienie	bez umowy	inny
akompaniador/ korepetytor	60,0	0,0	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0
aktor dubbingowy	1,9	0,0	7,6	80,0	13,3	1,9	0,0
aktor filmu	0,4	3,1	7,9	80,3	10,5	5,3	2,2
aktor lalkarz	26,8	7,1	19,6	51,8	8,9	10,7	3,6
aktor scen muzycznych	14,0	3,5	13,2	59,7	11,4	14,0	7,0
aktor teatru	24,5	4,5	16,4	60,2	7,0	14,2	3,8
animador	8,0	4,0	16,0	72,0	16,0	8,0	8,0
aranżer	2,0	0,7	11,9	48,8	16,6	40,0	6,8
architekt	24,4	3,5	7,0	27,9	51,2	7,0	5,8
architekt wnętrz	8,1	2,7	9,0	33,3	33,3	25,2	10,8
artysta burleski	0,0	0,0	0,0	66,7	16,7	50,0	33,3
artysta ceramik	33,3	4,8	0,0	14,3	28,6	33,3	0,0
artysta cyrkowy	0,0	5,6	44,4	44,4	11,1	55,6	5,6
artysta fotografik/ fotograf	7,0	2,5	12,2	44,8	20,9	38,3	8,2
artysta grafik	6,0	3,2	6,2	42,9	16,8	33,6	6,5
artysta malarz	5,9	2,4	6,2	31,2	9,4	56,2	11,1

Zawód	umowa o pracę na czas nie-określony	umowa o pracę na czas określony	umowa zlecenia	umowa o dzieło	samo-zatrudnienie	bez umowy	inny
artysta sztuk wizualnych	6,9	3,0	10,1	34,4	12,3	44,7	8,8
artysta rzeźbiarz	5,0	3,7	9,3	42,2	14,3	47,8	7,4
artysta video	5,5	0,0	4,5	40,2	18,1	38,7	7,5
artyści interdyscyplinarni	40,0	0,0	0,0	40,0	0,0	80,0	20,0
autor tekstów piosenek	0,0	0,0	4,4	43,5	4,4	47,8	26,1
charakteryzator	0,0	7,7	30,8	69,2	23,1	30,8	0,0
choreograf	4,6	3,7	14,8	63,9	13,9	21,3	8,3
chórzysta	23,3	4,9	8,7	34,9	1,9	37,9	8,7
designer/ wzornictwo przemysłowe	9,0	4,9	11,1	33,3	30,6	21,5	13,9
DJ	5,7	2,4	29,9	36,5	38,4	24,6	5,7
dramatopisarz	0,0	1,8	6,3	54,1	9,0	32,4	4,5
dramaturg/ kierownik literacki	0,9	1,7	5,9	74,6	7,6	17,0	5,9
dyrygent/band leader	14,6	3,9	15,4	47,7	16,9	25,4	8,5
grafik komputerowy	11,4	6,6	11,6	42,2	24,9	20,8	4,8
ilustrator	1,9	1,9	13,5	73,1	21,2	9,6	1,9
ilustrator dźwięku	3,5	0,0	9,7	54,4	16,7	26,3	7,9
instrumentalista rozrywkowy	2,1	1,0	16,6	63,6	13,0	38,5	4,0
instrumentalista kameralista	4,6	4,2	17,1	74,1	9,1	23,8	3,2
kolorysta	7,1	0,0	21,4	78,6	28,6	7,1	0,0
kompozytor/ twórca utworów muzycznych	4,0	1,1	9,2	47,5	10,4	43,7	10,7
konserwator dzieł sztuki	4,6	4,6	18,2	61,4	15,9	25,0	4,6

Zawód	umowa o pracę na czas nie-określony	umowa o pracę na czas określony	umowa zlecenia	umowa o dzieło	samo-zatrudnienie	bez umowy	inny
konservator zabytków architektury	0,0	0,0	11,8	47,1	35,3	23,5	5,9
kostiumograf	0,0	0,0	10,3	74,1	13,8	15,5	3,5
kurator	15,4	15,4	30,8	46,2	0,0	30,8	7,7
malarz fresków	3,6	0,0	3,6	64,3	10,7	17,9	28,6
mim	15,4	0,0	7,7	46,2	7,7	30,8	15,4
montażysta	3,6	1,4	8,5	71,2	23,8	17,4	2,1
muzyk jazzowy	2,4	0,0	11,5	69,3	11,5	35,5	4,2
muzyk ludowy/tradycyjny	4,4	3,3	23,1	50,6	6,6	41,8	5,5
muzyk orkiestrowy	44,8	13,9	12,4	48,1	4,1	9,4	3,8
operator dźwięku	7,2	1,8	8,1	63,1	22,5	15,3	2,7
operator obrazu	4,1	0,9	5,0	68,6	27,3	11,8	2,3
organista	11,1	0,0	3,7	11,1	7,4	59,3	14,8
performer	0,0	1,6	12,9	49,2	6,5	54,0	8,1
poeta	3,0	1,0	5,4	36,0	5,4	57,6	8,4
pozostali artyści filmu	7,9	0,0	10,5	60,5	34,2	7,9	0,0
pozostali literaci	12,0	8,0	16,0	64,0	16,0	16,0	8,0
pozostali artyści muzycy	20,6	17,7	20,6	32,4	17,7	23,5	2,9
pozostali artyści tańca	7,1	7,1	21,4	42,9	28,6	35,7	0,0
pozostali artyści teatru	15,4	10,3	20,5	56,4	10,3	30,8	0,0
pozostali artyści wizualni	9,0	4,9	13,9	38,5	20,5	36,9	11,5
producent muzyczny	9,1	0,0	0,0	45,5	27,3	36,4	0,0
projektant gier komputerowych	0,0	4,3	12,8	48,9	23,4	21,3	6,4

Zawód	umowa o pracę na czas nie-określony	umowa o pracę na czas określony	umowa zlecenia	umowa o dzieło	samo-zatrudnienie	bez umowy	inny
projektant graficzny	27,3	18,2	0,0	54,6	27,3	9,1	9,1
prozaik	3,6	0,7	7,0	62,6	8,2	26,0	8,9
reżyser dźwięku	9,9	2,9	13,5	50,9	19,3	26,3	6,4
reżyser filmowy	3,6	1,3	4,9	72,7	17,1	15,8	2,6
reżyser teatralny	3,0	4,4	9,9	71,4	10,8	14,8	3,9
rysownik	3,7	0,0	5,6	40,0	13,5	45,6	9,6
rysownik twórca komiksów	7,7	0,0	23,1	46,2	7,7	38,5	7,7
scenarzystka	0,5	0,5	5,2	67,9	11,4	23,8	3,6
scenarzystka filmowy	2,1	1,3	2,1	75,9	12,9	16,1	3,2
scenograf	4,8	1,2	5,9	63,1	17,9	19,1	4,8
scenograf filmowy	3,1	0,0	4,7	75,0	14,1	10,9	6,3
scenograf teatralny	1,9	0,0	3,8	69,8	9,4	22,6	0,0
solista klasyczny	10,1	4,3	13,0	63,0	9,6	18,8	2,4
śpiewak	16,8	7,0	14,0	55,2	11,9	25,9	6,3
śpiewak kameralista	8,5	2,1	8,5	53,2	4,3	29,8	10,6
tancerz baletowy	37,8	15,6	15,6	35,6	4,4	15,6	6,7
tancerz komercyjny	5,4	0,0	27,0	59,5	10,8	37,8	0,0
tancerz ludowy	25,7	14,3	11,4	17,1	5,7	37,1	11,4
tancerz tańca towarzyskiego	0,0	0,0	16,7	33,3	16,7	33,3	16,7
tancerz tańca współczesnego	6,9	6,9	18,8	51,5	12,9	31,7	7,9
tancerz teatru tańca	16,0	6,7	20,0	45,3	10,7	28,0	8,0
tkacz artystyczny	3,5	3,5	0,0	10,3	6,9	69,0	24,1
tłumacz audiowizualny	1,3	0,0	9,3	76,0	21,3	8,0	5,3

Zawód	umowa o pracę na czas nie-określony	umowa o pracę na czas określony	umowa zlecenia	umowa o dzieło	samo-zatrudnienie	bez umowy	inny
tłumacz literatury	2,5	0,3	6,9	83,4	10,9	7,2	5,3
twórca ludowy	2,4	1,2	15,9	29,3	14,6	59,8	3,7
witrazysta	0,0	0,0	0,0	50,0	25,0	25,0	12,5
wokalista rozrywkowy	1,9	1,6	13,9	59,6	16,4	34,1	3,5

Legenda: 0–19,9 20–39,9 40–59,9 60–79,9 80–100

Tabela Z.3. Zarobki w zawodach (w zł)

Zawód	Mediana	Średnia
kolorysta	8000	9962
pozostali artyści filmu	5000	5252
operator obrazu	5000	5998
operator dźwięku	5000	5038
montażysta	5000	6060
scenograf filmowy	4750	8042
scenarzysta filmowy	4000	4587
scenarzysta	4000	5916
reżyser dźwięku	4000	4680
scenograf teatralny	3900	4650
tłumacz audiowizualny	3800	4603
reżyser filmowy	3500	4735
dyrygent/band leader	3500	3541
artyści interdyscyplinarni	3500	3750
projektant graficzny	3400	4430
aktor dubbingowy	3250	3750
scenograf	3150	4530
aranżer	3150	8383
autor tekstów piosenek	3100	2622
tłumacz literatury	3000	3187

Zawód	Mediana	Średnia
tancerz baletowy	3000	3670
solista klasyczny	3000	3642
projektant gier komputerowych	3000	3388
producent muzyczny	3000	3500
muzyk jazzowy	3000	3454
kostiumograf	3000	3537
kompozytor/twórca utworów muzycznych	3000	4032
charakteryzator	3000	3760
architekt wnętrz	3000	3229
architekt	3000	3932
aktor scen muzycznych	3000	3238
akompaniator/korepetytor	2900	2900
śpiewak	2800	3537
instrumentalista kameralista	2800	3198
instrumentalista rozrywkowy	2800	3277
DJ	2750	3378
muzyk orkiestrowy	2700	2841
aktor teatru	2700	3102
dramaturg/kierownik literacki	2650	3150
witrażysta	2500	2500
reżyser teatralny	2500	3735
pozostali literaci	2500	3676
ilustrator dźwięku	2500	3417
grafik komputerowy	2500	3016
dramatopisarz	2500	3357
chórzysta	2500	2123
choreograf	2500	2643
artysta video	2500	2754
artysta grafik	2500	3365
animator	2500	2736
aktor lalkarz	2500	2503
ilustrator	2400	4699
designer/wzornictwo przemysłowe	2300	3816

Zawód	Mediana	Średnia
konservator dzieł sztuki	2250	2764
pozostali artyści tańca	2200	2888
malarz fresków	2100	2100
kurator	2040	2660
aktor filmu	2020	3357
wokalista rozrywkowy	2000	2931
tancerz teatru tańca	2000	2235
tancerz ludowy	2000	1789
tancerz komercyjny	2000	2478
śpiewak kameralista	2000	2056
rysownik twórca komiksów	2000	2600
rysownik	2000	2357
prozaik	2000	2859
pozostali artyści wizualni	2000	2161
pozostali artyści teatru	2000	2540
muzyk ludowy/tradycyjny	2000	2000
artysta fotografik	2000	2494
artysta ceramik	1900	1864
mim	1800	1800
konservator zabytków architektury	1800	1800
artysta sztuk wizualnych	1750	2278
poeta	1600	2249
artysta rzeźbiarz	1600	1993
tancerz tańca współczesnego	1500	1411
pozostali artyści muzycy	1500	1788
artysta malarz	1500	1942
artysta cyrkowy	1500	1830
tkacz artystyczny	1200	6400
organista kościelny	1200	2108
twórca ludowy	1100	1531
perfomer	950	1633
artysta burleski	600	820

Tabela Z.4. Wykształcenie artystyczne w zawodach (w %)

Zawód	brak	podstawowe	średnie	wyższe
akompaniator/korepetytor	0,0	0,0	0,0	100,0
aktor dubbingowy	0,0	0,0	0,0	100,0
aktor filmu	11,8	1,7	11,9	74,6
aktor lalkarz	0,0	0,0	8,3	91,7
aktor scen muzycznych	11,1	2,8	27,8	58,3
aktor teatru	10,9	2,3	9,0	77,8
animator	14,3	0,0	14,3	71,4
aranżer	14,3	28,6	14,3	42,8
architekt	19,8	2,3	1,2	76,7
architekt wnętrz	13,8	0,0	3,4	82,8
artysta burleski	50,0	33,3	0,0	16,7
artysta ceramik	8,3	0,0	8,3	83,4
artysta cyrkowy	82,3	5,9	5,9	5,9
artysta fotografik	54,5	2,0	8,9	34,6
artysta grafik	15,8	0,0	4,2	80,0
artysta malarz	12,2	0,6	4,9	82,3
artysta sztuk wizualnych	10,7	4,3	10,0	75,0
artysta rzeźbiarz	9,9	1,4	8,4	80,3
artysta video	37,9	3,5	0,0	58,6
artyści interdyscyplinarni	0,0	0,0	25,0	75,0
autor tekstów piosenek	66,6	0,0	16,7	16,7
charakteryzator	27,3	0,0	63,6	9,1
choreograf	15,0	5,0	20,0	60,0
chórzysta	14,8	7,4	22,2	55,6
designer/wzornictwo przemysłowe	24,3	3,0	3,0	69,7
DJ	90,1	7,5	1,2	1,2
dramatopisarz	46,7	0,0	0,0	53,3
dramaturg	44,4	0,0	5,6	50,0
dyrygent/band leader	0,0	2,8	11,1	86,1
grafik komputerowy	29,6	2,4	7,2	60,8
ilustrator	10,3	0,0	5,1	84,6

Zawód	brak	podstawowe	średnie	wyższe
ilustrator dźwięku	16,7	0,0	16,7	66,6
instrumentalista rozrywkowy	34,6	11,5	20,0	33,9
instrumentalista kameralista		1,1	2,3	96,6
kolorysta	46,1	7,7	7,7	38,5
kompozytor/twórca utworów muzycznych	41,9	13,9	8,7	35,5
konserwator dzieł sztuki	0,0	0,0	0,0	100,0
konserwator zabytków architektury	0,0	0,0	0,0	100,0
kostiumograf	25,7	5,7	11,4	57,2
kurator	80,0	0,0	0,0	20,0
malarz fresków	0,0	33,3	0,0	66,7
mim	100,0	0,0	0,0	0,0
montażysta	38,2	2,8	9,7	49,3
muzyk jazzowy	5,4	5,4	18,9	70,3
muzyk ludowy/tradycyjny	66,7	4,2	8,3	20,8
muzyk orkiestrowy	1,3	2,2	6,1	90,4
operator dźwięku	58,6	0,0	3,5	37,9
operator obrazu	21,6	1,6	7,2	69,6
organista kościelny	0,0	0,0	14,3	85,7
perfomer	38,5	0,0	15,4	46,1
poeta	84,4	2,6	1,3	11,7
pozostali artyści filmu	45,8	0,0	20,9	33,3
pozostali literaci	89,5	0,0	10,5	0,0
pozostali artyści muzycy	38,5	0,0	19,2	42,3
pozostali artyści tańca	53,8	0,0	7,7	38,5
pozostali artyści teatru	61,9	4,8	19,0	14,3
pozostali artyści wizualni	46,1	1,3	6,6	46,0
producent muzyczny	100,0	0,0	0,0	0,0
projektant gier komputerowych	47,1	0,0	5,8	47,1
projektant graficzny	18,2	0,0	0,0	81,8
prozaik	83,0	0,9	3,0	13,1
reżyser dźwięku	44,4	11,1	4,5	40,0

Zawód	brak	podstawowe	średnie	wyższe
reżyser filmowy	24,4	1,4	5,0	69,2
reżyser teatralny	10,7	2,7	1,3	85,3
rysownik	38,9	1,8	7,4	51,8
rysownik twórca komiksów	70,0	0,0	0,0	30,0
scenarzysta	68,6	0,0	2,0	29,4
scenarzysta filmowy	64,9	1,3	2,7	31,1
scenograf	20,0	0,0	10,0	70,0
scenograf filmowy	19,2	0,0	3,9	76,9
scenograf teatralny	0,0	0,0	16,7	83,3
solista klasyczny	0,0	3,4	19,0	77,6
śpiewak	8,1	3,2	8,1	80,6
śpiewak kameralista	11,1	0,0	33,3	55,6
tancerz baletowy	6,9	0,0	65,5	27,6
tancerz komercyjny	44,5	11,1	11,1	33,3
tancerz ludowy	44,4	11,2	44,4	0,0
tancerz tańca współczesnego	48,3	6,9	6,9	37,9
tancerz teatru tańca	28,6	7,1	17,9	46,4
tkacz artystyczny	28,6	0,0	28,6	42,8
tłumacz audiowizualny	94,9	0,0	0,0	5,1
tłumacz literatury	89,9	1,6	2,8	5,7
twórca ludowy	70,6	2,9	14,7	11,8
witrażysta	0,0	0,0	0,0	100,0
wokalista rozrywkowy	36,1	14,7	19,7	29,5
WSZYSTKIE ZAWODY	36,3	3,3	8,2	52,2

Legenda: 0–19,9 20–39,9 40–59,9 60–79,9 80–100

Tabela Z.5. Wiek w zawodach

Zawód	średni wiek
akompaniator/korepetytor	66
witrażysta	61
tkacz artystyczny	55
konserwator zabytków architektury	54

Zawód	średni wiek
artyści interdyscyplinarni	53
artysta fotografik	53
konserwator dzieł sztuki	52
artysta malarz	51
producent muzyczny	50
scenograf filmowy	50
artysta sztuk wizualnych	50
artysta rzeźbiarz	49
operator obrazu	49
poeta	49
reżyser filmowy	48
artysta ceramik	48
kostiumograf	48
prozaik	47
tłumacz literatury	47
operator dźwięku	46
pozostali literaci	45
scenarzysta filmowy	45
kurator	45
reżyser teatralny	44
artysta grafik	44
śpiewak	44
twórca ludowy	44
autor tekstów piosenek	44
scenograf teatralny	44
aktor teatru	43
malarz fresków	43
pozostali artyści wizualni	43
montażysta	43
tłumacz audiowizualny	43
scenograf	43
kompozytor/twórca utworów muzycznych	42
aktor lalkarz	42
pozostali artyści muzycy	42

Zawód	średni wiek
muzyk jazzowy	42
architekt wnętrz	41
dramatopisarz	41
charakteryzator	41
scenarzysta	41
projektant graficzny	41
architekt	41
dyrygent/band leader	41
aktor dubbingowy	40
ilustrator dźwięku	40
pozostali artyści filmu	40
reżyser dźwięku	40
rysownik	39
kolorysta	39
aktor filmu	39
designer/wzornictwo przemysłowe	39
śpiewak kameralista	39
wokalista rozrywkowy	39
ilustrator	39
tancerz ludowy	38
chórzysta	38
solista klasyczny	38
artysta video	38
instrumentalista kameralista	38
aranżer	38
muzyk orkiestrowy	38
instrumentalista rozrywkowy	38
perfomer	37
choreograf	37
grafik komputerowy	37
animator	36
aktor scen muzycznych	36
pozostali artyści tańca	35
dramaturg/kierownik literacki	35

Zawód	średni wiek
pozostali artyści teatru	35
muzyk ludowy/tradycyjny	35
DJ	34
tancerz baletowy	34
rysownik twórca komiksów	33
mim	33
artysta burleski	32
tancerz teatru tańca	32
tancerz tańca współczesnego	32
projektant gier komputerowych	30
organista kościelny	30
artysta cyrkowy	29
tancerz komercyjny	29

Tabela Z.6. Zawody – Opinie o statusie – Wykształcenie artystyczne jest niezbędne do uzyskania statusu artysty (w %)

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
akompaniator/ korepetytor	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
aktor dubbingowy	0,0	0,0	0,0	25,0	75,0
aktor filmu	15,2	13,6	15,3	25,4	30,5
aktor lalkarz	8,3	20,9	8,3	25,0	37,5
aktor scen muzycznych	22,2	11,1	11,1	19,5	36,1
aktor teatru	15,2	12,8	15,2	20,2	36,6
animator	35,7	21,5	28,6	7,1	7,1
aranżer	14,3	42,8	28,6	0,0	14,3
architekt	10,4	19,8	19,8	19,8	30,2
architekt wnętrz	10,4	24,1	24,1	17,3	24,1
artysta burleski	50,2	16,6	16,6	0,0	16,6
artysta ceramik	0,0	33,3	0,0	41,7	25,0
artysta cyrkowy	70,6	23,5	0,0	0,0	5,9

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
artysta fotografik	39,1	22,3	20,8	9,9	7,9
artysta grafik	27,4	14,7	14,7	19,0	24,2
artysta malarz	22,6	18,6	13,7	23,2	21,9
artysta sztuk wizualnych	20,7	21,4	16,4	16,4	25,1
artysta rzeźbiarz	22,5	7,1	15,5	21,1	33,8
artysta video	44,9	20,7	10,3	13,8	10,3
artyści interdyscyplinarni	50,0	0,0	25,0	25,0	0,0
autor tekstów piosenek	33,3	50,0	16,7	0,0	0,0
charakteryzator	9,1	45,4	18,2	18,2	9,1
choreograf	22,5	22,5	12,5	25,0	17,5
chórzysta	18,5	37,1	18,5	14,8	11,1
designer/wzornictwo przemysłowe	21,2	36,4	9,1	18,2	15,2
DJ	43,4	28,3	13,3	8,1	6,9
dramatopisarz	46,7	20,0	20,0	0,0	13,3
dramaturg/kierownik literacki	22,2	61,1	5,6	11,1	0,0
dyrygent/band leader	13,9	13,9	13,9	33,3	25,0
grafik komputerowy	36,0	27,2	15,2	6,4	15,2
ilustrator	48,7	18,0	20,5	5,1	7,7
ilustrator dźwięku	33,3	33,3	0,0	33,4	0,0
instrumentalista rozrywkowy	52,1	26,1	11,5	4,9	5,4
instrumentalista kameralista	9,0	14,6	22,5	24,7	29,2
kolorysta	53,8	7,7	23,1	15,4	0,0
kompozytor/twórca utworów muzycznych	51,2	14,5	14,5	10,5	9,3
konserwator dzieł sztuki	7,1	7,1	35,7	35,7	14,4
konserwator zabytków architektury	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
kostiumograf	20,0	40,0	8,6	11,4	20,0
kurator	40,0	20,0	10,0	30,0	0,0
malarz fresków	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
mim	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
montażysta	38,9	29,2	14,6	11,8	5,5
muzyk jazzowy	29,8	29,7	13,5	13,5	13,5
muzyk ludowy/tradycyjny	66,7	20,8	4,2	0,0	8,3
muzyk orkiestrowy	7,5	16,2	16,2	25,9	34,2
operator dźwięku	34,5	27,6	15,5	12,1	10,3
operator obrazu	26,4	20,8	22,4	16,0	14,4
organista kościelny	28,6	14,3	14,3	28,6	14,2
perfomer	50,0	15,4	15,4	11,5	7,7
poeta	54,5	24,7	11,7	7,8	1,3
pozostali artyści filmu	54,2	8,3	16,7	12,5	8,3
pozostali literaci	52,6	21,1	10,5	15,8	0,0
pozostali artyści muzycy	42,3	11,5	11,5	15,4	19,3
pozostali artyści tańca	53,8	15,4	15,4	0,0	15,4
pozostali artyści teatru	47,6	14,3	23,8	9,5	4,8
pozostali artyści wizualni	35,5	25,0	11,9	10,5	17,1
producent muzyczny	75,0	25,0	0,0	0,0	0,0
projektant gier komputerowych	52,9	23,5	0,0	17,7	5,9
projektant graficzny	36,3	27,3	18,2	9,1	9,1
prozaik	57,6	25,8	6,6	3,9	6,1
reżyser dźwięku	42,2	20,0	11,1	17,8	8,9
reżyser filmowy	33,0	26,2	19,0	11,8	10,0
reżyser teatralny	29,3	10,7	16,0	24,0	20,0
rysownik	62,9	13,0	7,4	13,0	3,7
rysownik twórca komiksów	80,0	10,0	0,0	10,0	0,0
scenarzysta	60,8	21,6	11,7	0,0	5,9
scenarzysta filmowy	58,1	28,4	8,1	2,7	2,7
scenograf	10,0	50,0	20,0	10,0	10,0
scenograf filmowy	23,1	15,4	26,9	11,5	23,1
scenograf teatralny	8,3	33,3	25,0	16,7	16,7
solista klasyczny	8,6	10,4	24,1	29,3	27,6

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
śpiewak	19,4	14,5	14,5	22,6	29,0
śpiewak kameralista	11,1	22,2	22,2	33,4	11,1
tancerz baletowy	0,0	6,9	10,4	44,8	37,9
tancerz komercyjny	44,5	22,2	22,2	0,0	11,1
tancerz ludowy	44,4	11,2	0,0	44,4	0,0
tancerz tańca współczesnego	27,6	44,9	10,3	6,9	10,3
tancerz teatru tańca	21,4	25,0	14,3	10,7	28,6
tkacz artystyczny	28,5	14,3	14,3	14,3	28,6
tłumacz audiowizualny	61,5	25,6	2,6	2,6	7,7
tłumacz literatury	57,7	28,6	10,5	0,8	2,4
twórca ludowy	41,2	23,5	17,6	11,8	5,9
witrażysta	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
wokalista rozrywkowy	45,9	24,5	8,2	10,7	10,7
WSZYSTKIE ZAWODY	34,3	21,6	14,4	14,0	15,7

Legenda: 0–19,9 20–39,9 40–59,9 60–79,9 80–100

Tabela Z.7. Zawody – opinie o statusie – status artysty powinien być nadawany przez stowarzyszenia twórcze i branżowe związki zawodowe poprzez decyzję komisji oceniającej zgłoszenie zainteresowanej osoby, jej kwalifikacji, wykształcenia i dorobku (w %)

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
akompaniator/ korepetytor	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
aktor dubbingowy	0,0	0,0	0,0	75,0	25,0
aktor filmu	17,0	18,7	22,0	23,7	18,6
aktor lalkarz	0,0	29,2	20,8	37,5	12,5
aktor scen muzycznych	13,9	8,3	27,8	33,3	16,7
aktor teatru	10,9	13,3	20,6	31,1	24,1

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
animator	35,7	0,0	14,3	35,7	14,3
aranżer	0,0	42,8	28,6	14,3	14,3
architekt	7,0	7,0	19,8	41,8	24,4
architekt wnętrz	6,9	17,2	37,9	27,6	10,4
artysta burleski	16,6	50,0	16,7	16,7	0,0
artysta ceramik	16,7	8,3	33,3	16,7	25,0
artysta cyrkowy	11,8	29,4	29,4	23,5	5,9
artysta fotografik	16,8	6,4	16,4	26,7	33,7
artysta grafik	21,1	20,0	21,1	29,4	8,4
artysta malarz	20,1	18,3	15,8	29,0	16,8
artysta sztuk wizualnych	24,3	10,7	20,7	29,3	15,0
artysta rzeźbiarz	22,5	18,3	22,5	21,2	15,5
artysta video	27,6	13,8	34,5	17,2	6,9
artyści interdyscyplinarni	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0
autor tekstów piosenek	50,0	0,0	33,3	0,0	16,7
charakteryzator	9,1	9,1	18,2	27,3	36,3
choreograf	12,5	17,5	22,5	40,0	7,5
chórzysta	25,9	22,2	37,1	14,8	0,0
designer/ wzornictwo przemysłowe	33,3	18,2	18,2	15,1	15,2
DJ	20,2	13,3	19,1	22,5	24,9
dramatopisarz	13,3	6,6	26,7	26,7	26,7
dramaturg/ kierownik literacki	16,7	22,2	22,2	33,3	5,6
dyrygent/band leader	13,9	27,8	22,2	19,4	16,7
grafik komputerowy	24,8	12,0	22,4	24,0	16,8
ilustrator	38,5	12,8	28,2	17,9	2,6
ilustrator dźwięku	16,7	33,3	33,3	16,7	0,0

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
instrumentalista rozrywkowy	20,0	14,5	24,8	27,3	13,3
instrumentalista kameralista	22,5	21,3	23,6	21,3	11,2
kolorysta	0,0	23,1	30,8	30,8	15,3
kompozytor/ twórca utworów muzycznych	23,8	15,1	25,0	23,8	12,2
konserwator dzieł sztuki	14,3	21,4	28,6	28,6	7,1
konserwator zabytków architektury	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
kostiumograf	11,4	28,6	11,4	28,6	20,0
kurator	40,0	20,0	10,0	30,0	0,0
malarz fresków	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0
mim	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
montażysta	15,3	16,7	20,8	31,9	15,3
muzyk jazzowy	21,6	16,2	10,8	37,9	13,5
muzyk ludowy/ tradycyjny	33,3	20,8	12,5	16,7	16,7
muzyk orkiestrowy	20,6	17,5	30,3	22,4	9,2
operator dźwięku	13,8	15,5	25,9	29,3	15,5
operator obrazu	13,6	24,0	16,0	25,6	20,8
organista kościelny	42,8	14,3	14,3	14,3	14,3
perfomer	34,6	7,7	34,6	15,4	7,7
poeta	26,0	15,6	16,9	29,8	11,7
pozostali artyści filmu	29,1	8,3	16,7	29,2	16,7
pozostali literaci	21,1	15,8	47,4	10,5	5,2
pozostali artyści muzycy	30,8	15,4	19,2	19,2	15,4
pozostali artyści tańca	15,4	7,7	38,4	23,1	15,4
pozostali artyści teatru	19,0	19,1	19,1	33,3	9,5

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
pozostali artyści wizualni	28,9	22,4	23,7	15,8	9,2
producent muzyczny	50,0	0,0	25,0	0,0	25,0
projektant gier komputerowych	35,3	17,7	29,4	17,6	0,0
projektant graficzny	9,1	45,4	18,2	9,1	18,2
prozaik	24,5	18,8	22,7	21,8	12,2
reżyser dźwięku	13,3	11,1	28,9	28,9	17,8
reżyser filmowy	23,1	18,1	20,4	22,6	15,8
reżyser teatralny	21,3	22,7	21,3	20,0	14,7
rysownik	27,8	13,0	25,9	25,9	7,4
rysownik twórca komiksów	60,0	20,0	20,0	0,0	0,0
scenarzystka	15,7	21,6	29,4	23,5	9,8
scenarzystka filmowa	21,6	17,6	28,4	28,4	4,0
scenograf	10,0	30,0	30,0	20,0	10,0
scenograf filmowy	7,7	30,8	26,9	23,1	11,5
scenograf teatralny	25,0	0,0	25,0	33,3	16,7
solista klasyczny	19,0	20,7	24,1	22,4	13,8
śpiewak	19,4	12,9	29,0	29,0	9,7
śpiewak kameralista	11,1	33,4	22,2	33,3	0,0
tancerz baletowy	6,9	27,6	34,5	17,2	13,8
tancerz komercyjny	11,1	11,1	22,2	55,6	0,0
tancerz ludowy	33,4	22,2	11,1	22,2	11,1
tancerz tańca współczesnego	20,7	6,9	31,0	37,9	3,5
tancerz teatru tańca	21,4	32,2	35,7	10,7	0,0
tkacz artystyczny	14,3	14,3	14,3	14,3	42,8
tłumacz audiowizualny	20,5	18,0	25,6	28,2	7,7

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
tłumacz literatury	18,6	17,7	24,6	29,8	9,3
twórca ludowy	14,7	14,7	20,6	29,4	20,6
witrażysta	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
wokalista rozrywkowy	24,6	24,6	10,7	22,1	18,0
WSZYSTKIE ZAWODY	20,1	16,9	22,3	25,8	14,9

Legenda: 0–19,9 20–39,9 40–59,9 60–79,9 80–100

Tabela Z.8. Zawody – opinie o statusie – status artysty powinien być przyznawany przez przez stowarzyszenia twórcze i branżowe związki zawodowe na podstawie udowodnienia przez zainteresowaną osobę faktu działalności artystycznej (np. określone umowy, rachunki, dorobek) (w %)

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
akompaniator/ korepetytor	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
aktor dubbingowy	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
aktor filmu	11,9	25,4	28,8	20,3	13,6
aktor lalkarz	16,7	16,7	20,8	25,0	20,8
aktor scen muzycznych	16,7	19,4	16,7	22,2	25,0
aktor teatru	16,3	22,2	22,6	24,5	14,4
animator	7,1	21,4	35,7	14,3	21,5
aranżer	42,8	14,3	14,3	28,6	0,0
architekt	9,3	18,6	19,8	33,7	18,6
architekt wnętrz	6,9	20,7	41,4	27,6	3,4
artysta burleski	0,0	16,7	16,7	50,0	16,6
artysta ceramik	25,0	8,3	25,0	16,7	25,0
artysta cyrkowy	17,7	23,5	29,4	17,6	11,8
artysta fotografik	21,8	13,8	24,3	22,8	17,3

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
artysta grafik	16,8	20,0	22,1	25,3	15,8
artysta malarz	18,0	22,9	19,8	24,1	15,2
artysta sztuk wizualnych	18,6	18,6	25,0	20,7	17,1
artysta rzeźbiarz	19,7	11,3	14,1	29,6	25,3
artysta video	13,8	10,3	20,7	41,4	13,8
artyści interdyscyplinarni	0,0	25,0	50,0	25,0	0,0
autor tekstów piosenek	50,0	0,0	16,7	33,3	0,0
charakteryzator	0,0	27,3	27,3	36,3	9,1
choreograf	12,5	22,5	15,0	37,5	12,5
chórzysta	14,8	29,7	29,6	18,5	7,4
designer/ wzornictwo przemysłowe	18,2	21,2	21,2	24,2	15,2
DJ	16,8	22,5	17,9	22,5	20,3
dramatopisarz	13,3	0,0	26,7	40,0	20,0
dramaturg/ kierownik literacki	0,0	27,8	27,8	38,9	5,5
dyrygent/band leader	8,3	8,3	27,8	25,0	30,6
grafik komputerowy	17,6	15,2	24,8	25,6	16,8
ilustrator	10,3	15,4	33,3	25,6	15,4
ilustrator dźwięku	0,0	16,6	50,0	16,7	16,7
instrumentalista rozrywkowy	19,4	12,7	24,8	27,3	15,8
instrumentalista kameralista	15,7	11,2	31,5	29,2	12,4
kolorysta	30,8	15,3	30,8	23,1	0,0
kompozytor/ twórca utworów muzycznych	22,7	9,3	27,3	25,0	15,7
konserwator dzieł sztuki	7,1	50,0	14,3	7,1	21,5

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
konserwator zabytków architektury	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
kostiumograf	14,3	8,6	20,0	25,7	31,4
kurator	0,0	0,0	50,0	30,0	20,0
malarz fresków	66,7	0,0	33,3	0,0	0,0
mim	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
montażysta	13,9	15,3	27,8	29,1	13,9
muzyk jazzowy	13,5	13,5	24,3	35,2	13,5
muzyk ludowy/tradycyjny	12,5	25,0	29,2	25,0	8,3
muzyk orkiestrowy	13,2	25,4	21,1	25,0	15,3
operator dźwięku	17,3	24,1	25,9	22,4	10,3
operator obrazu	16,8	16,0	26,4	25,6	15,2
organista kościelny	42,8	14,3	0,0	28,6	14,3
performer	19,2	19,2	11,6	38,5	11,5
poeta	28,5	13,0	19,5	20,8	18,2
pozostali artyści filmu	41,7	12,5	12,5	25,0	8,3
pozostali literaci	21,1	21,1	26,3	21,0	10,5
pozostali artyści muzycy	15,4	3,9	19,2	38,4	23,1
pozostali artyści tańca	15,4	0,0	23,1	30,8	30,7
pozostali artyści teatru	19,0	28,6	23,8	28,6	0,0
pozostali artyści wizualni	19,7	31,6	18,4	23,7	6,6
producent muzyczny	50,0	25,0	25,0	0,0	0,0
projektant gier komputerowych	17,6	11,8	29,4	35,3	5,9
projektant graficzny	18,2	18,2	27,2	18,2	18,2
prozaik	16,6	16,6	24,5	22,7	19,6

Zawód	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
reżyser dźwięku	13,4	28,9	22,2	11,1	24,4
reżyser filmowy	20,8	17,7	22,6	20,8	18,1
reżyser teatralny	14,6	18,7	20,0	32,0	14,7
rysownik	18,5	18,5	33,4	18,5	11,1
rysownik twórca komiksów	40,0	20,0	10,0	10,0	20,0
scenarzysta	11,8	17,6	19,6	41,2	9,8
scenarzysta filmowy	16,2	10,8	35,1	28,4	9,5
scenograf	20,0	20,0	20,0	10,0	30,0
scenograf filmowy	15,4	26,9	23,1	19,2	15,4
scenograf teatralny	33,3	16,6	16,7	16,7	16,7
solista klasyczny	13,8	10,3	27,6	25,9	22,4
śpiewak	9,7	16,1	29,0	25,8	19,4
śpiewak kameralista	22,2	22,2	22,2	22,2	11,2
tancerz baletowy	13,8	31,0	10,4	20,7	24,1
tancerz komercyjny	11,1	33,4	33,3	22,2	0,0
tancerz ludowy	0,0	33,4	33,3	33,3	0,0
tancerz tańca współczesnego	31,0	10,4	20,7	17,2	20,7
tancerz teatru tańca	28,6	25,0	7,1	35,7	3,6
tkacz artystyczny	14,3	0,0	57,1	0,0	28,6
tłumacz audiowizualny	15,4	10,3	28,2	28,2	17,9
tłumacz literatury	11,7	17,7	25,0	27,0	18,6
twórca ludowy	23,5	23,5	8,9	23,5	20,6
witrażysta	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wokalista rozrywkowy	33,6	16,4	15,6	18,0	16,4
WSZYSTKIE ZAWODY	17,3	18,0	23,4	25,2	16,1

Legenda: 0–19,9 20–39,9 40–59,9 60–79,9 80–100

Od 1 września roku do 10 listopada 2018 roku prowadzona była ankieta internetowa (Computer-Assisted Web Interview – CAWI) stanowiąca uzupełnienie podstawowych analiz zmierzających do oszacowania liczby artystów, twórców i wykonawców w Polsce. Dostępna była na stronie internetowej poświęconej badaniu pod adresem www.liczydlo.art.

Treść ankiety

Ankieta jest w pełni anonimowa, zaś jej wyniki posłużą tylko do statystycznych opracowań zbiorczych.

Prosimy o podanie danych zgodnie ze stanem na 30 czerwca 2018.

0. Kim w sensie zawodowym Pan/i się czuje?

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- a. artystką/artystą
- b. twórczynią/twórcą
- c. wykonawczynią/wykonawcą
- d. żadnym z powyższych

Można wybrać dowolną liczbę odpowiedzi.

1. Proszę wskazać, którą dziedzinę sztuki/twórczości Pani/Pan reprezentuje.

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- a. taniec
- b. muzyka
- c. teatr

- d. literatura
- e. sztuki wizualne
- f. film
- g. twórczość ludowa

Można wybrać dowolną liczbę odpowiedzi.

2. Proszę wybrać z listy poniżej wykonywany przez siebie zawód
[Tu pojawiają się listy zawodów z zaznaczonych uprzednio branż]

Taniec	Muzyka	Teatr	Literatura	Sztuki Wizualne	Film	Twórczość Ludowa
Przykłady zawodów	Przykłady zawodów	Przykłady zawodów	Przykłady zawodów	Przykłady zawodów	Przykłady zawodów	Przykłady zawodów
Inne (do samookreślenia)	Inne (do samookreślenia)	Inne (do samookreślenia)	Inne (do samookreślenia)	Inne (do samookreślenia)	Inne (do samookreślenia)	Inne (do samookreślenia)

Można wybrać dowolną liczbę odpowiedzi.

[jeżeli 2 > 1 odpowiedź] 2b. Wskazał/a Pan/i więcej niż jeden zawód, który z nich uważa Pani/Pan za swój główny?
[Pojawiają się odpowiedzi wybrane w pytaniu 2]

3. Od ilu lat działa Pan/i twórczo?
[W tym polu można wpisać tylko liczby. Odpowiedź musi mieścić się między 0 a 100]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

4. Od ilu lat zarabia Pani/Pan z tytułu pracy twórczej/artystycznej?
[W tym polu można wpisać tylko liczby. Odpowiedź musi mieścić się między 0 a 100]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

5. Proszę określić, jaki procent Pani/Pana przychodów pochodzi z pracy w swojej dziedzinie sztuki/twórczości:

[W tym polu można wpisać tylko liczby. Odpowiedź musi mieścić się między 0 a 100]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____ %

Jeśli wszystkie Pani/Pana przychody pochodzą z pracy artystycznej, prosimy wpisać 100%. Jeśli ma Pan/i dodatkowe źródło przychodu (np. praca dorywcza, wynajem mieszkania, tantiemy itp.), prosimy wpisać odpowiednio mniejszą wartość.

[jeżeli 5 < 100%] 6A. Jakie dodatkowe źródło przychodu Pani/Pan posiada? [Proszę zaznaczyć właściwe odpowiedzi. Proszę wybrać wszystkie, które pasują]

- a) pracuję w zawodzie innym niż zawód twórczy/artystyczny
- b) wspierają mnie bliscy (rodzice, małżonek/ka, partner/ka)
- c) posiadam źródło pasywnego przychodu związanego z moją działalnością twórczą i/lub wykonawczą (prawa autorskie, tantiemy)
- d) posiadam źródło pasywnego przychodu nie związanego z moją działalnością twórczą i/lub wykonawczą (akcje, dywidendy, obligacje, prawa własności nieruchomości)
- e) inne, jakie?:

[jeżeli 6 = a] 6B. Proszę określić, co to za praca?

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

Jaki inny zawód Pan/Pani wykonuje

7. W którym zawodzie Pan/i najwięcej zarabia?

[Pojawiają się odpowiedzi wybrane w pytaniu 2 oraz 6B]

8. Proszę określić swój dorobek artystyczny, twórczy bądź wykonawczy w ostatnich 3 latach (2015, 2016, 2017):

[W te pola można wpisać tylko liczby. Każda odpowiedź musi wynosić co najmniej 0]

	twórcy: liczba unikalnych dzieł	wykonawcy: liczba wykonań
Zawód 1		
Zawód 2		
...		

Jeśli nie miał/a Pan/i żadnych dzieł bądź wykonań związanych z daną działalnością, proszę wpisać cyfrę 0 w odpowiednie pole.

9. Czy w ostatnich 3 latach (2015, 2016, 2017) był/a Pan/i laureatem nagród branżowych?

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- a) Tak
- b) Nie

[jeżeli 9 = a] 10. Proszę wymienić nagrody branżowe wraz z rokiem ich otrzymania:

[Pytanie nieobowiązkowe]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

11. Ile godzin tygodniowo Pani/Pan pracuje (uśredniony czas pracy)?

[W te pola można wpisać tylko liczby]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

Łączna liczba przepracowanych godzin nie może być mniejsza od liczby godzin przepracowanych w zawodach artystycznych.

12. Proszę wybrać typy umowy, na podstawie której jest Pani/Pan zatrudniony/a w wykonywanych zawodach:

	umowa o pracę na czas nie-określony	umowa o pracę na czas określony	umowa zlecenia	umowa o dzieło	umowa w ramach własnej działalności gospodarczej	praca bez umowy	inny typ umowy
Zawód 1							
Zawód 2							
...							

13. Poniżej znajduje się kilka stwierdzeń związanych z warunkami wykonywania zawodów twórczych i artystycznych. Proszę zaznaczyć na ile Pani/Pan zgadza się z tymi stwierdzeniami:

[Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji]

	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
Artyści i twórcy powinni mieć możliwość skorzystania z obniżonej miesięcznej składki ZUS, gwarantującej pełen pakiet ubezpieczeń na poziomie minimalnym					
Koszty uzyskania przychodu 50% powinny być trwale powiązane ze wskazanymi działaniami artystycznymi (np. wykonanie utworu na scenie)					
Powinny istnieć dedykowane artystom świadczenia medyczne (w tym profilaktyczne) związane ze specyfiką wykonywanych zawodów					

	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
Powinny istnieć systemowe mechanizmy ułatwiające debiut artystyczny					
Obecny system dostępu do pracowni artystycznych jest dobry i nie wymaga zmian					
Istnieje potrzeba stworzenia dedykowanych artystom uprawnień zbiorowych (np. municypalnych, sektorowych) lub komercyjnych (np. kredytowych, ubezpieczeniowych)					
Niezbędne jest wprowadzenie środowiskowo regulowanej stawki minimalnej na rynku pracy twórców i artystów					
Należy stworzyć standardy umów pomiędzy artystą, a zleceniodawcą/pracodawcą					
Jednym ze źródeł finansowania systemu wsparcia dla artystów może być część opłaty reprograficznej (opłaty od czystych nośników), pobieranej w wyższej niż obecnie wysokości i od większej liczby urzędzeń					

14. Poniżej znajduje się kilka stwierdzeń związanych ze statusem artysty. Proszę zaznaczyć na ile Pani/Pan zgadza się z tymi stwierdzeniami:
[Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji]

	Zdecydowanie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam
Artyści i twórcy powinni uzyskiwać status umożliwiający im korzystanie z uprawnień wynikających ze specyfiki wykonywanego zawodu (np. niższy ZUS, dedykowane przepisy podatkowe, specjalistyczna ochrona zdrowia itp.)					
Wykształcenie artystyczne jest niezbędne do uzyskania statusu artysty					
Dorobek i działalność artystyczna i twórcza (praca w zawodzie) jest wystarczająca do uzyskania statusu artysty					
Status artysty powinien być przyznawanych wyłącznie na podstawie udokumentowanej deklaracji o prowadzeniu działalności artystycznej					
Status artysty powinien być nadawany przez stowarzyszenia twórcze i branżowe związki zawodowe poprzez decyzję komisji oceniającej zgłoszenie zainteresowanej osoby					
Status artysty jest niezbywalny, ale uprawnienia można stracić w sytuacji niewykonywania zawodu przez 5 lat					
W sytuacji wprowadzenia przepisów prawa związanych ze statusem artysty jestem zainteresowany/a jego uzyskaniem					

15. Czy przynależy Pan/i do którejś z poniższych organizacji?

[Proszę zaznaczyć właściwe odpowiedzi Proszę wybrać wszystkie, które pasują]

- a) związek zawodowy artystów lub twórców
- b) inny związek zawodowy
- c) stowarzyszenia branżowe
- d) inne organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje...)
- e) nie należę do żadnych organizacji tego rodzaju

[jeżeli 15 = a, b, c, d] 16. Do jakich organizacji Pan/i należy?

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

Proszę wpisać oficjalną nazwę organizacji.

17. Płeć:

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- a) kobieta
- b) mężczyzna

18. Proszę podać rok Pani/Pana urodzenia:

[Odpowiedź musi mieścić się między 1900 a 2002. Do tego pola można wprowadzić tylko liczbę całkowitą.]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

19. Czy posiada Pan/i jakiekolwiek wykształcenie w systemie szkolnictwa artystycznego?

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- a) Tak, podstawowe wykształcenie w systemie szkolnictwa artystycznego
- b) Tak, średnie wykształcenie w systemie szkolnictwa artystycznego
- c) Tak, wyższe wykształcenie w systemie szkolnictwa artystycznego
- d) Nie

20. Jakie posiada Pani/Pana wykształcenie?

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- a) podstawowe
- b) gimnazjalne
- c) zasadnicze zawodowe
- d) średnie
- e) wyższe

[jeżeli 20 = d] 21. Jaka specjalizacja?

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

[jeżeli 20 = d] 22. Jaką szkołę Pan/i ukończył/a?

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

[jeżeli 20 = e] 23. Jaką uczelnię Pan/i ukończył/a?

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

[jeżeli 20 = e] 24. Jaki profil/kierunek?

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

25. Jakie Pan/i posiada obywatelstwo?

- a) polskie
- b) inne, jakie?:

26. Proszę podać kod pocztowy miejsca zamieszkania:

[Proszę sprawdzić format swojej odpowiedzi]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

Proszę podać kod o poprawnym formacie, np. 00-110.

27. Mając na uwadze nieregularność zarobków w branży artystycznej, chcielibyśmy zapytać, ile wynosiły Pana/i przeciętne miesięczne zarobki na rękę (w ostatnich 3 latach):

[W tym polu można wpisać tylko liczby. Odpowiedź musi wynieść co najmniej 0]

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____ zł miesięcznie

28. Uwagi:

Proszę wpisać odpowiedź tutaj: _____

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Policzone i policzeni. Artyści i artystki w Polsce. Około 60 tysięcy osób. To nie jest duża grupa zawodowa. W potocznym wyobrażeniu artystów wydaje się być więcej i autorzy wiedzą z czego to wynika. Wpływa na to powszechnie występujące w tej grupie zjawisko wielozawodowości, której współczynnik 2,5 oznacza, że grupa ta szacowana jest na około 2,5 raza większą, nawet na 150 tysięcy osób. Prawda, że to ciekawe? Jeśli chcecie się Państwo dowiedzieć więcej na temat tego jak żyją i zarabiają polscy artyści, jak sami oceniają swoją sytuację i czy oczekują stworzenia systemu uprawnień związanych ze specyfiką pracy artystycznej koniecznie przeczytajcie tę książkę.

Przedstawiamy w niej pierwsze w Polsce powojennej, zakrojone na szeroką skalę, badanie liczebności zawodowo czynnego środowiska artystycznego. To pionierskie przedsięwzięcie badawcze, którego uprzednio nie podjęto w takim zakresie w żadnym ośrodku naukowym bądź statystycznym, połączono z jednoczesnym rozpoznaniem sytuacji zawodowej i opinii tej grupy społecznej. Prace przeprowadził kierowany przez profesor Dorotę Ilczuk zespół młodych badaczy skupionych przy Centrum Badań nad Gospodarką Kreatywną Uniwersytetu SWPS. Zleceniodawcą był Narodowy Instytut im. Fryderyka Chopina, koordynujący prace nad systemem uprawnień zawodowych artystów.

Przystępowaliśmy do tego odpowiedzialnego zadania z wielkim niepokojem. W najśmielszych marzeniach jednak nie przypuszczaliśmy, z jak ogromnym, pozytywnym odzewem artystów spotka się nasze badanie. Ponad 5 tysięcy odpowiedzi mówi samo za siebie.

(Zespół Badawczy)

Artyści, Twórcy prosimy wypełnijcie tę Ankietę i umożliwicie stworzenie systemu uprawnień, którego architektami i realizatorami, a później beneficjentami będziecie sami. To poważna sprawa. Chodzi w niej nie tylko o rzetelność przeprowadzonych badań, ale o Waszą przyszłość.

(Cytat z początku ankiety)

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

UNIWERSYTET
SWPS

Raport

z konsultacji publicznych

projektu ustawy o artystach zawodowych

Na skutek wieloletnich postulatów licznych środowisk artystycznych dotyczących szeregu problemów dotyczących to środowisko, kierownictwo MKiDN zorganizowało ogólnopolską debatę pod nazwą Ogólnopolskiej Konferencji Kultury (OKK).

Ogólnopolska Konferencja Kultury była największym tego typu przedsięwzięciem w historii prowadzenia polityki kulturalnej w Polsce. W jej ramach do debaty zaproszono reprezentantów wszystkich środowisk artystycznych i profesji (muzyki, tańca, teatru, sztuk plastycznych i sztuk ludowych, z poszerzeniem o literaturę i sztuki filmowe), zapewniając pełną reprezentatywność zawodów artystycznych. Obrady odbyły się w różnych regionach kraju (od Rzeszowa po Szczecin, od Wrocławia po Olsztyn), oddano głos przedstawicielom zarówno samych artystów, organizacji twórczych oraz instytucji kultury, jak i samorządów terytorialnych, urzędów czy biznesu, a także zagwarantowano powszechność dyskusji (w sesjach konferencji wystąpiło ponad 300 osób reprezentujących ponad 230 podmiotów).

Równoległe z debatą w ramach OKK zamówiono **badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy Uniwersytetu SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk.** W badaniu, oprócz analizy dostępnych danych, zastosowano metodę anonimowych obszernych ankiet. Uzyskano rekordową liczbę ponad 5 tysięcy ankiet (próba wyniosła niemal 8% całej populacji), co stało się podstawą do świadomego modelowania projektowanych rozwiązań oraz określania skutków regulacji.

W efekcie przeprowadzonej konferencji, dalszych prekonsultacji i badań **opracowano nowy akt prawny, kompleksowo regulujący kwestie dotyczące artystów zawodowych.**

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych”, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 4 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.).

Projekt skierowano do konsultacji publicznych i opiniowania w dniu 5 lutego 2021 r. W ramach konsultacji publicznych skierowano projekt do następujących organizacji przedsiębiorców oraz związków zawodowych:

- Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,

Forum Związków Zawodowych,

- Konfederacja Lewiatan,
- Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związek Rzemiosła Polskiego,
- Związek Pracodawców Business Centre Club,
- Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Ponadto w ramach konsultacji publicznych rozesłano projekt do:

1. ZASP
2. ZZAP
3. Unia Polskich Teatrów
4. Zrzeszeni Filharmonii Polskich
5. Stowarzyszenie Twórców Ludowych
6. Unia Literacka
7. Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
8. Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury
9. Związek Polskich Artystów Plastyków
10. Związek Artystów i Wykonawców STOART
11. Stowarzyszenie Polskich Artystów Muzyków
12. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki
13. Związek Kompozytorów Polskich
14. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS
15. Stowarzyszenie Muzyków Ludowych
16. Gildia Reżyserów Polskich
17. Gildia Polskich Reżyserów i Reżyserów Teatralnych
18. Stowarzyszenie Filmowców Polskich
19. Polskie Stowarzyszenie Jazzowe
20. Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno Muzycznych
21. Stowarzyszenie Dyrektorów Teatrów
22. Związku Producentów Audio-Video
23. KOPiPOL
24. REPROPOL
25. COPYRIGHT Polska
26. PIKE
27. KIGEIT
28. Stowarzyszenie Polskich Strojicieli Fortepianów
29. ZAKR Związek Polskich Autorów i Kompozytorów

30. Związek Zawodowy Muzyków

W ramach uzgodnień do projektu wpłynęło ponad 120 stanowisk zarówno od ww. organizacji jak i od innych organizacji oraz od osób prywatnych.

Po przedstawieniu projektu do konsultacji organizowane były dalsze spotkania robocze ze środowiskiem artystycznym, w trakcie których uzgadniano i kodyfikowano treść projektu.

Do wszystkich zgłoszonych w terminie uwag odniesiono się w tabeli, stanowiącej załącznik do niniejszego raportu.

Projekt nie był przedmiotem opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej.

W trakcie prac nad projektem żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Lp.	Zgłaszający	Jednostka redakcyjna	Czego dotyczy	Treść uwagi	Odniesienie
	Rozdział 1 (1-2)				
	ŚLiz Urszula	Rozdział 1 przepisy ogólne	Powołanie branżowej Kasy ubezpieczeniowej.	W pkt 6 powinno być wpisane: Powołuje branżową kasę ubezpieczeniową. Z rozmowy telefonicznej z Legislatorem wynika, że ustawa podporządkowuje artystów ubezpieczeniu powszechnemu tj, w ZUS. Ustawa nie zawiera ani jednego punktu regulacyjnego dot. przepływ informacji, hierarchii nadrzędności a także obowiązku respektowania przez ZUS decyzji Izby. Zatem, idąc za przykładem legislacji państw zachodnich dot. ubezpieczeń artystów, lub rodzimego KRUSU należy powołać branżową kasę ubezpieczającą, aby uniknąć niekończących się problemów formalnych i przepływu informacji z jednej instytucji do drugiej, chaosu organizacyjnego.	Uwaga nieuwzględniona Projekt nie przewiduje żadnego powołania kas chorych, on stwarza tylko drogę do włączenia artystów do obecnego systemu.
	Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 1 p. 1 oraz całość ustawy	wprowadzenie żeńskich form językowych (feminatywów)	Zmiana nazwy proponowanej instytucji na Polska Izba Artystów i Artystek, wprowadzenie żeńskich nazw zawodów (w ustawie oraz rozporządzeniach), wprowadzenie Karty Artystki Zawodowej równoległe do Karty Artysty Zawodowego	Uwaga nieuwzględniona Regulacja nie wprowadza zróżnicowania rozwiązań ze względu na płeć, zatem takie rozróżnienie językowe nazw zawodów nie jest zasadne. Zgodnie z obowiązującymi w języku polskim zasadami określenia rodzaju męskiego odnoszą się do przedstawicieli obu płci. W analogicznych aktach prawnych obowiązujących w Europie, nawet jeśli język dopuszczałby takie rozwiązania (np. we Francji) brak jest rozróżnienia nazw zawodów ze względu na płeć.

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustaw art. 2	Użycie innego terminu zamiast ...” w literaturze „, ...	Zastąpić ...w literaturze ... słowem: w publicystyce (podobnie jak w Niemczech-. publicystą jest ten, kto pracuje i tworzy jako pisarz lub dziennikarz albo w formach przypominających pisarstwo i dziennikarstwo)	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Działalność naukowa, edukacyjna i publicystyczna, mimo że ma charakter twórczy, jest zasadniczo odmienna od działalności artystycznej sensu stricto. Projektodawcy świadomie przyjęli to rozgraniczenie, gdyż proponowane rozwiązanie dedykowane jest określonej grupie zawodowej i społecznej. Jeśli publicyści prowadzą działalność artystyczną (w szczególności literacką), a tak jest w przypadku wielu z nich, będą mogli być beneficjentami systemu. Decyzja w tym zakresie zostaje oddana organizacjom reprezentatywnym dla twórców literatury.</p>
	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich	Art. 2 projektu ustawy	Brak uwzględnienia nieregularności przychodów twórców i artystów w sposobie wyliczania przeciętnego miesięcznego dochodu	<p>Zaproponowany w art. 2 pkt. 3 projektu ustawy sposób wyliczania przeciętnego miesięcznego dochodu, na podstawie którego określone jest uprawnienie do dopłaty do składek, uwzględnia dochód wyłącznie z jednego roku, co stawia w niekorzystnej sytuacji wszystkich tych twórców, którzy okazjonalnie uzyskują wysokie dochody (np. po ukończeniu filmu czy wydaniu książki), z których muszą się utrzymywać przez długi czas. Uwzględnienie takiej nieregularności było jednym z głównych celów przyświecających ustawie od samego początku. Na różnych etapach proponowano wyliczanie dochodu z trzech kolejnych lat (wzmianka na temat uwzględniających tę kwestię rozwiązań podatkowych np. w Austrii pojawia się zresztą w opublikowanej Ocenie Skutków Regulacji omawianego projektu ustawy). Ze względu na określenie przysługującej dopłaty na podstawie dochodu z roku poprzedniego osoba, która w jednym roku otrzymała jednorazową wyższą sumę nieodzwoiercedlającą jej typowych dochodów, byłaby przez cały kolejny rok pozbawiona dopłaty do składek. Z tej przyczyny postulujemy realniejsze w przypadku twórców i artystów wyliczanie przeciętnego dochodu na podstawie trzech ostatnich lat według wzoru:</p> <p>roczny dochód w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych w trzech poprzednich latach kalendarzowych ÷ liczba dni kalendarzowych w trzech poprzednich latach kalendarzowych × 30.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W przypadku nieregularnych dochodów w skali trzech lat roczne wykazywanie dochodów jest bardziej korzystne dla beneficjentów niż w przypadku uśrednionego dochodu z całego okresu.</p>

Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP	Art. 2.	Użyte w ustawie określenia oznaczają: 1) artysta zawodowy – osoba wykonująca zawód artystyczny z potwierdzonymi uprawnieniami; 2) zawód artystyczny – działalność twórcza lub wykonawstwo artystyczne w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych..... (	Regulacja definiującą nową kategorię prawną – artysta zawodowy jest b. mocno kwestionowana przez środowiska twórcze, w tym nasze, sztuk wizualnych. W mailach, telefonach podkreślali to członkowie Okręgu Radomskiego, dyskutowali Prezesi Okręgów ZPAP na zebraniu online 23 maja br. Tytuł artysty zawodowego przysługujący osobom z potwierdzonymi uprawnieniami dezawuuje działalność pozostałych twórców i artystów, którzy przez system będą niewidoczni, a nazwa twórca i artysta wg projektu wykreślona z wszystkich ustaw i zastąpiona – artystą zawodowym. Podzieli środowiska, na tych z mianem artysty zawodowego i na tych innych, którzy odtąd będą osobami (to określiła Podsekretarz Stanu MKDniS) mogącym prowadzić swoją działalność artystyczną profesjonalnie lub amatorsko, nie artystami. To że zmieniono nazwę ustawy, i dodano – uprawnienia, niczego nie zmienia.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane rozwiązania nie mają elementu aksjologicznego. Z założenia dotyczą rozwiązań prawnych.
Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Projekt z 3 Art. 2	Profesjonalizacja twórcy/artysty - posiadanie uprawnień.	Ustawa poprawi/nada prestiż artysty (obecnie pojęcie zdewaluowane).	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Ustawa zagospodarowuje artystyczną szarą strefę, w jakiej pozostaje część twórców/artystów.	Regulując istotne kwestie związane z twórczością artystyczną, autorską.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art2Art.1/2	Ustawa podkreśla rolę środowisk i organizacji zrzeszających twórców.	Z pewnością wzmocni to niektóre związki twórcze, których status podupadł w ostatnich latach.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.

Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Kwestia akcesu do poddania się weryfikacji artysty zawodowego	Akt woli, dobrowolność - mogę, ale nie muszę ubiegać się o statut artysty zawodowego, deklaratywność	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Kwestia objęcia opieką zdrowotną i emerytalną twórców	Ustawa daje możliwość otrzymania emerytury w chwili obecnej nie ma takich możliwości. Nie można odprowadzać składek emerytalnych z tytułu pracy twórczej.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Kwestia objęcia opieką zdrowotną i emerytalną twórców zwłaszcza w wieku przed emerytalnym	Możliwość odprowadzania składki emerytalnej i otrzymania emerytury dla twórców, którzy w chwili obecnej mają 55/65 lat- składki emerytalne 3 lata przed emeryturą. Ustawa jednak nie określa minimalnej składki emerytalnej ani minimalnego uposażenia. emerytalnego.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Kwestia przychodów z działalności artystycznej	Ustawa nie reguluje kwestii dochodów z różnych źródeł. Artysta może intensywnie tworzyć, ale utrzymywać się z innych źródeł poza artystycznych	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Jakość twórczości artysty a kwestia jego dochodów	Ustawa nie uwzględnia złożoności sfery twórców i ich pracy. Twórczość nie jest miarodajna dla pracy twórczej innego twórcy, często nie da się przełożyć na dochody artysty, dlatego należałoby uwzględnić dorobek artystyczny ze szczególnym uwzględnieniem np. indywidualnego dorobku krajowego i międzynarodowego twórcy a nie tylko jego przychody	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę Zwracamy uwagę, że w ustawie istnieje ścieżka potwierdzania oraz aktualizacji uprawnień poprzez wskazanie dorobku artystycznego.

	Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Definicja artysty/twórcy	W ustawie brak kryteriów dla twórcy/artysty - wykładowca akademicki/artysta niezależny. W Polsce mamy nieuzasadniony zwyczaj automatycznego identyfikowania pedagogów akademickich pracujących na uczelniach artystycznych z artystami.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
	Fundacja Artystyczna im Tadeusza Kalinowskiego Adam Kalinowski	Art. 2	Definicja przedmiotu pracy artysty/twórcy	Ustawa nie uwzględnia wartości sztuki tj. jej, jakości (co jest sztuką, jaką definiować). Jest to ważne dzisiaj w sytuacji rozmywania granic sztuki, co wznaga status uniwersytetów artystycznych, które tworząc coraz to nowe pola dla edukacji, powołują nowe byty, których zapleczem są nowe katedry obejmujące tzw. nową tematykę w sztuce np. studia gender w kontekście sztuki.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę Proponowane rozwiązania z założenia nie mają elementu aksjologicznego. Dotyczą rozwiązań prawnych.
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 2 pkt 1	Definicja błędna merytorycznie. Postulat: wprowadzić określenie "artysta profesjonalny – osoba wykonująca zawód artystyczny z uprawnieniami określonymi w ustawie", osoby wykonujące zawód bez tych uprawnień można określać nazwą: „artysta zawodowy”, osoby sporadycznie tworzące utwory lub wykonania lecz nie posiadające dyplomu albo potwierdzenia kwalifikacji artysty, a zawodowo pracujące w innych dziedzinach nazwać „artysta amatorski”	Definicja zastrzega nazwę „artysta zawodowy” wyłącznie dla osób pozytywnie zweryfikowanych wg procedur z rozdziałów 2 – 4, podczas gdy etymologicznie „artysta zawodowy” oznacza każdego, kto uprawia ten rodzaj zawodu (jest to jego podstawowe źródło przychodów). Przyjęcie definicji z projektu ustawy oznaczałoby, że obecnie żadna z kilkudziesięciu tysięcy osób uprawiających ten zawód nie jest artystą zawodowym, zatem oczywisty nonsens. W projekcie nie zdefiniowano też nazwy osób które nie zostały pozytywnie zweryfikowane i ich statusu prawnego po wejściu w życie projektowanej ustawy.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę Proponowane rozwiązania z założenia nie mają elementu aksjologicznego. Dotyczą rozwiązań prawnych adresowanych do osób, dla których działalność artystyczna jest podstawowym źródłem utrzymania. Projekt w żaden sposób nie zawęża semantycznego zakresu słowa „artysta”.

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 2 pkt 2 oraz Rozporządzenia dot. ustalania reprezentatywności dla zawodów	Niespójność wyszczególnienia dziedzin działalności artystycznej pomiędzy ustawami, zamykanie lub utrudnienie możliwości korzystania z uprawnień w niektórych dziedzinach istniejących lub powstających w przyszłości. Postulat: zharmonizować definicje w ustawach	Enumeratywne wyszczególnienie dziedzin twórczych/artystycznych (bez klauzuli „w szczególności”) zawęży krąg uprawnionych w stosunku do zapisów m. in. w art. 1 ust. 2 oraz art. 85 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Tworzy też kolejną niezgodność i niespójność z „listą” dziedzin twórczych i wykonawczych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (np. art. 8 ust. 7 i 8) i wieloznaczność wykładni wobec przepisów w tych dziedzinach w ustawie o podatku dochodowym (np. art. 22 ust. 9 pkt 3 i 4 oraz ust. 9b i art. 13 pkt 2.)	Uwaga uwzględniona Przepis został zmieniony
	IARP	Art. 2 pkt 2	Zmiany w zakresie definicji legalnych	Projekt zawiera definicję legalną zawodu artystycznego. W przedmiotowej definicji znajduje się odesłanie do rozumienia działalności twórczej lub wykonawstwa w znaczeniu nadanym przez ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, z 2020 r. poz. 288; dalej u.p.a.). Należy jednak zauważyć, że ustawa, do której się odsyła nie zawiera definicji działalności twórczej, a jedynie definicję utworu. Ustawa o prawie autorskim ma na celu, co do zasady, ochronę przedmiotu (utworu) działalności twórczej. Zgodnie z art. 1 ust. 1 u.p.a., przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór). Określono tu więc, co jest przejawem, czy inaczej wytworem działalności twórczej, nie zaś co oznacza sama twórczość. Taka sama uwaga odnosi się do pojęcia „wykonawstwa”.	Uwaga nieuwzględniona Sama ustawa Prawo autorskie nie definiuje wskazanych w ustawie pojęć, ale się nimi posługuje. Odwołano się do ich znaczenia systemowego.
	Fundacja Sztukmistrze ul. Biskupińska 81/2 20-830 Lublin	Art. 2 pkt 2) Ustawy	Dodanie „sztuk cyrkowych” w definicji zawodu artystycznego.	Proponowane brzmienie pkt. 2) w art. 2 Ustawy: „zawód artystyczny – działalność twórcza lub wykonawstwo artystyczne w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1231, z 2020 r. poz. 288), w tym obejmujące czynności związane z powstawaniem dzieła, między innymi próby do występów i same występy, prowadzone w następujących dziedzinach: architekturze, muzyce, sztukach wizualnych, sztukach performatywnych, sztukach cyrkowych, teatrze, filmie, literaturze, tańcu, twórczości ludowej;”	Uwaga częściowo uwzględniona Sztuki cyrkowe mieszczą się w sztukach performatywnych oraz wizualnych. Szkoła cyrkowa została dodana do wykształcenia uprawniającego do uzyskania uprawnień artysty zawodowego.

	STOART	Art. 2 pkt 2	Definicja „zawodu artystycznego” – niezasadność użycia pojęcia „dzieła”.	Definicja „zawodu artystycznego” została słusznie skonstruowana poprzez odesłanie do pojęć używanych w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 ze zm.). W tym kontekście nie jest więc do końca zrozumiałe, czemu „próby do występów i same występy” zostały skategoryzowane jako czynności związane z powstawaniem „dzieła”, które jest instytucją prawa cywilnego, a nie prawa autorskiego. Niestety w ostatnich latach sądy zaczęły ograniczać możliwość uznania działań artystów wykonawców za dzieło w rozumieniu art. 627 Kodeksu cywilnego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 stycznia 2017 r., sygn. akt III UK 53/16 i z dnia 2 czerwca 2017 r., sygn. akt III UK 147/16). Dlatego w omawianej definicji proponujemy posługiwać się wyłącznie terminologią prawnoautorską, nadając jej następujące brzmienie: <i>„2) zawód artystyczny – działalność twórców lub artystów wykonawców w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 oraz z 2020 r. poz. 288), w tym obejmująca czynności związane z powstaniem lub wykonaniem utworu, w tym między innymi próby do występów i same występy, prowadzone w następujących dziedzinach: architekturze, muzyce, sztukach wizualnych, sztukach performatywnych, teatrze, filmie, literaturze, tańcu, twórczości ludowej.”</i>	Uwaga nieuwzględniona W projekcie w sposób celowy posłużono się określeniem „dzieło” – aby doprowadzić do odwrócenia niekorzystnego trendu który pojawił się w orzecznictwie sądów odnośnie działalności artystycznej.
--	--------	--------------	--	--	--

<p>Izba Wydawców Prasy oraz Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców REPROLO</p>	<p>Art. 2 pkt 2</p>	<p>Po pierwsze, Projekt w sposób wybiórczy traktuje twórców, określając zawód artystyczny jako działalność twórczą, prowadzoną w następujących dziedzinach: architekturze, muzyce, sztukach wizualnych, sztukach performatywnych, teatrze, filmie, literaturze, tańcu, twórczości ludowej (art. 2 pkt 2 Projektu). Tak ujęte zawody artystyczne są wyliczone w projektach rozporządzeń „w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność”, w których enumeratywnie przedstawiono 89 grup zawodowych, które zostaną objęte zakresem podmiotowym. Projekt nie uwzględnia zatem – co zauważono już powyżej - jednej z podstawowych grup zawodowych, której dotyka problem niemożliwości opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, w związku z osiągnięciem niewystarczających dochodów, a mianowicie – dziennikarzy. Już w samej definicji z art. 2 pkt 2 Projektu pominięto działalność twórczą dziennikarza-publicyisty, którego efektem pracy są takie utwory jak: artykuł, felieton, komentarz, recenzja, esej, reportaż, wywiad, które przynależą do działalności literackiej. Zawodu dziennikarza nie ma także w projektach ww. rozporządzeń. Wiedza, jaką udało nam się zebrać w oparciu o analizę rynku, pozwala sformułować tezę, iż pominięcie zawodu dziennikarza-publicyisty pozbawia dużą grupę zawodową wsparcia, które wprowadzać ma ustawa. A jest to grupa, w której coraz częściej występują tzw. freelancerzy, czyli osoby, które nie są zatrudnione w żadnej konkretnej redakcji ani związane jakąkolwiek umową z wydawcą, od której odprowadzane byłyby składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Grupa ta, także w wyniku negatywnych zjawisk rynkowych, spowodowanych pandemią, powiększa się. Dane, jakie zebraliśmy za okres pierwszego „lockdownu” (kwiecień – czerwiec 2020), pokazują, iż – w porównaniu z tożsamym okresem z roku 2019, sprzedaż prasy znacząco zmalała. W przypadku dzienników firmy kolporterskie odnotowały spadek sprzedaży wynoszący 18%, w przypadku tygodników – 12%, dwutygodników – 21%, miesięczników – 27%, a tytułów ukazujących się z mniejszą częstotliwością – 42%. Podobnie było także z drugim źródłem przychodów wydawców, jakim jest sprzedaż reklam. Przychody reklamowe w okresie od marca do maja 2020 roku zmalały średnio o 25%, przy czym w wielu przypadkach spadki sięgały nawet 40-50%. W tym okresie zresztą zamknięto lub czasowo zawieszono wydawanie prawie 100 tytułów, a pracę straciło (przy czym dane te są zdecydowanie niepełne) 250 pracowników. W wielu wydawnictwach obniżono o 20-30% wynagrodzenia na kolejne dwa lub trzy kwartały. Dane za kolejne miesiące są w tej chwili zebrane. Uzasadniona jest supozycja, iż spadki zarówno w przypadku sprzedaży egzemplarzy czy reklam, jak i ograniczenie wynagrodzeń i poziomu zatrudnienia, będą – wobec nasilającej się podczas drugiej i trzeciej fali utraty płynności finansowej – jeszcze większe. Nieuwzględnienie wśród beneficjentów projektowanej ustawy dziennikarzy, oceniamy jako poważny błąd. Tym bardziej, iż Projekt</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Działalność naukowa, edukacyjna i publicystyczna, mimo że ma charakter twórczy, jest zasadniczo odmienna od działalności artystycznej sensu stricto. Projektodawcy świadomie przyjęli to rozgraniczenie, gdyż proponowane rozwiązanie dedykowane jest określonej grupie zawodowej i społecznej. Jeśli publicyści prowadzą działalność artystyczną (w szczególności literacką), a tak jest w przypadku wielu z nich, będą mogli być beneficjentami systemu. Decyzja w tym zakresie zostaje oddana organizacjom reprezentatywnym dla twórców literatury.</p>
--	---------------------	---	---

	IARP	Art. 2 pkt 3	Zmiany w zakresie definicji legalnych	<p>W art. 2 pkt 3 projektu zawarto definicję legalną „przeciętnego miesięcznego dochodu” odsyłając w tym zakresie do ustawy o świadczeniach rodzinnych. Należy zauważyć, że ustawa ta nie zawiera definicji przeciętnego dochodu, a jedynie definicję „dochodu”. Jednocześnie w projekcie wprowadzono wzór obliczania „przeciętnego dochodu”, gdzie po raz kolejny znalazło się odesłanie do ustawy o świadczeniach rodzinnych, tym razem w zakresie definicji „rocznego dochodu”, który nie został zdefiniowany w tej ustawie. W związku z powyższym, KRIA RP wskazuje na potrzebę doprecyzowania pojęcia oraz sposobu obliczania przeciętnego miesięcznego dochodu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>W projekcie wprowadzono odpowiednie zmiany</p>
	Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”	Art. 2 pkt 4		<p>Ustawa jest tak skonstruowana, że teoretycznie NSZZ „Solidarność” jest wykluczony z udziału, jako organizacja, w wyborach do Izby Artystów. Według ustawy organizacją jest STOWARZYSZENIE lub ZWIĄZEK ZAWODOWY, ZRZESZAJĄCY W WIĘKSZOŚCI OSOBY WYKONUJĄCE ZAWÓD ARTYSTYCZNY. O sprawach dla nas ważnych będą decydować różnego rodzaju stowarzyszenia i związki nie będące reprezentatywne w rozumieniu ustawy o związkach zawodowych, a jedynie tej ustawy. Reprezentatywne w rozumieniu prawa pracy związki, w świetle tej ustawy przestają być reprezentantem artystów. Nasza Sekcja zrzesza liczną grupę artystów – śpiewaków, tancerzy, muzyków, chórzystów itd. i nie jesteśmy organizacją reprezentującą artystów w rozumieniu tej ustawy. Właściwie to my zrzeszamy prawdziwych artystów zawodowych, bo reszta musi to dopiero udokumentować i unormować.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie z licznymi postulatami środowisk artystycznych organizacje reprezentatywne to takie, które w większości skupiają artystów. Tylko w takich organizacjach proces decyzyjny pozostaje w gestii środowisk artystycznych.</p>

	IARP	Art. 2 pkt 4 i 5	Zmiany w zakresie definicji legalnych	<p>W słowniczku do projektu ustawy zawarto definicję „organizacji reprezentatywnej”, której zadaniem ma być potwierdzenie udokumentowanego dorobku artystycznego oraz wyznaczenie i wybór części kandydatów do Rady Izby Artystów. W ocenie Krajowej Rady IARP status organizacji reprezentatywnej powinna posiadać również Izba Architektów RP jako samorząd zawodowy zrzeszający osoby czynnie wykonujące zawód architekta.</p> <p>Samorząd zawodowy zrzeszający architektów wykonujących zawód, sprawuje pieczęć nad jego wykonywaniem oraz reprezentuje swoich członków. Warunki wykonywania zawodu architekta zostały zaś określone w dwóch ustawach tj. ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządzie zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 1117), oraz w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2020 r., poz. 1333). Wśród wszystkich zawodów, które zostały wymienione w katalogu zawodów artystycznych, jedynie zawód architekta stanowi tak zarówno zawód regulowany, jak również zawód sektorowy. Jego odmiennosc polega również na tym, że jako jedyny posiada samorząd zawodowy, powołany na mocy art. 17 ust. 1 Konstytucji RP, w drodze ustawy.</p> <p>W związku z tym, należy uzupełnić definicję „organizacji” zawartą w art. 2 pkt 4 o samorząd zawodowy w rozumieniu art. 17 ust. 1 Konstytucji RP przy jednoczesnym wskazaniu w ustawie źródeł finansowania kosztów postępowania o wydanie poświadczenia potwierdzającego posiadanie dorobku artystycznego. W uzasadnieniu do projektu wskazano, że źródłem finansowania wydawania poświadczeń mają być opłaty pobierane przez organizacje reprezentatywne, które mogą wynosić od 10% minimalnego wynagrodzenia przy pierwszym poświadczeniu oraz do 5% przy poświadczaniu dorobku artystycznego w razie nieosiągnięcia przez artystę wymaganego przychodu z działalności.</p> <p>Należy wskazać, że w przypadku wydawania poświadczeń przez organizacje reprezentatywne liczyne grup zawodowych (w tym architektów) mogą być niewystarczające do pokrycia kosztów wynagrodzeń dla pracowników oraz kosztów administracyjnych.</p> <p>Proponowane wyżej zmiany powinny być uzupełnione odpowiednimi zmianami w ustawie o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zawód architekta został wyłączony z projektu ustawy.</p>
--	------	------------------	---------------------------------------	---	---

Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 2 pkt 5, art. 8, art. 21 ust. 2, 3 i 4, Rozporządzenie o progu liczebności uznawania organizacji za reprezentatywne	Nie zdefiniowana i nie istniejąca w statutach organizacji czynność „obsługiwania” artystów i niedobra definicja „artysty zawodowego” w połączeniu przepisami art. 21 ust. 2, 3 i 4 blokuje możliwość rozpoczęcia realizacji ustawy i wprowadza chaos organizacyjny w członkostwo i funkcjonowanie stowarzyszeń i związków zawodowych, tworzenie koterii, a nawet działań korupcyjnych w środowisku artystycznym Postulat: odrzucić obecne i opracować na nowo przepisy dot. demokratycznej reprezentatywności wszystkich zrzeszeń twórców i wykonawców	Wprowadzono nie zdefiniowaną i nie istniejącą w statutach organizacji czynność „obsługiwa- nia” artystów (zawodowych). Aktualnie żaden artysta nie może być „obsługiwany” i mieć uprawnienia „artysty zawodowego”, bo brak organizacji reprezentatywnych poświadczających uprawnienia, a one powstać nie mogą, bo nie mają „artystów zawodowych” do „obsługiwania”, czyli nie istnieje kryterium pozwalające zmierzyć reprezentatywność. Liczebność członków należących do organizacji nie jest kryterium w tej ustawie, a organizacja nie ma statutowego obowiązku „obsługiwania” osób nie będących jej członkami. Dodając do tego przepisy art. 21 o swobodnych zmianach w każdej chwili przez artystę organizacji go „obsługującej” konsekwencją byłby środowiskowe awantury, zawiści, anarchizacja członkostwa i prawdopodobny upadek zrzeszeń nie „reprezentatywnych”. Zrzeszenia twórców i artystów wykonawców dzielą się na 3 odrębne formy prawne. Z przyczyn merkantylnych liczba członków organizacji zbiorowego zarządzania znacznie przewyższa liczebność osiąganą przez stowarzyszenia i związki zawodowe (artyści wstępują do tych organizacji bo przynoszą tantiemy), ale te organizacje nie są demokratyczną i proporcjonalną reprezentacją pełnego spektrum dziedzin twórczych i artystycznych. Z góry można przewidzieć, że walne zebranie organizacji reprezenta-tywnych <i>de facto</i> będzie zebraniem prawie wyłącznie członków zarządów organizacji zbiorowego zarządzania, a członkami Izby Artystów zostaną tylko ich kandydaci.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W pierwszej fazie działania ustawy podstawą do ustalenia reprezentatywności będą dane MKIDNS. „Obsługiwanie” pojawi się dopiero w trakcie funkcjonowania ustawy.</p> <p>Nie ma niebezpieczeństwa, że OZZ zdominują działania Izby, ponieważ każde stowarzyszenie będzie mogło mieć wyłącznie jednego przedstawiciela.</p>
Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 2 pkt 5	Zmienić brzmienie pkt 5 na tekst podany obok (w treści uwagi)	„organizacja reprezentatywna – organizacja obsługująca ponad 10% artystów zawodowych w danym zawodzie artystycznym, dla którego mierzona jest reprezentatywność, lub jeżeli nie ma tak licznej organizacji, organizacja obsługująca największą liczbę artystów w danym zawodzie artystycznym, dla którego mierzona jest reprezentatywność.”	<p>Uwaga niezrozumiała</p>

	STOART	Art. 2 pkt 5	<p>Definicja „organizacji reprezentatywnej”:</p> <p>1.wątpliwości co do skonstruowania definicji w oparciu o kryterium „obsługi” artystów zawodowych;</p> <p>2.pominięcie innego przypadku, w którym organizacja staje się reprezentatywna w rozumieniu ustawy.</p>	<p>Ad. 1) Zgodnie z definicją „organizacji reprezentatywnej” kryterium reprezentatywności stanowi „obsługa” ponad 10% (albo największej liczby) artystów zawodowych w danym zawodzie artystycznym. Pojęcie „obsługi” pozostaje jednak niezdefiniowane. Dopiero z dalszych przepisów projektu wynika, że „obsługa” nie jest równoznaczna z członkostwem w organizacji (art. 21 ust. 4) ani też nie chodzi o dowolny zakres obsługi artysty przez organizację (w obszarze jej zadań statutowych, co np. w przypadku stowarzyszeń będących organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi oznacza „obsługę” artysty polegającą na zbiorowym zarządzaniu jego prawami), lecz o podejmowanie specyficznych dla projektowanej ustawy czynności związanych z wydawaniem poświadczeń potwierdzających dorobek artystyczny (zgodnie z art. 29 ust. 5 projektu przedstawienie przez artystę poświadczenia wydanego przez organizację reprezentatywną jest równoznaczne z wyborem jej jako organizacji reprezentatywnej „obsługującej” tego artystę jako artystę zawodowego). Omawiana definicja posługuje się więc wieloznacznym i nieostрым pojęciem „obsługa”, któremu w projektowanej ustawie nadano specyficzne znaczenie i które przez to samo w sobie wymaga zdefiniowania. W przeciwnym razie definicja „organizacji reprezentatywnej” nie spełni swojej roli (por. § 146 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej).</p> <p>Ad. 2) Omawiana definicja pomija ponadto przypadek wskazania organizacji reprezentatywnych na podstawie art. 68 ust. 3 projektu. Co prawda jest to przepis przejściowy, to jednak należy zauważyć, że w początkowym okresie obowiązywania ustawy, tj. do czasu dokonania wyboru „obsługującej” ich organizacji przez odpowiednią liczbę artystów, żadna organizacja nie stanie się reprezentatywna na podstawie zasad ogólnych. W takim przypadku, zgodnie z art. 68 ust. 3, za reprezentatywne „uznaje się po dwie organizacje reprezentujące największą liczbę artystów działających w danym zawodzie artystycznym” (osobnym problemem jest brak określenia, kto i w jakim trybie ustala te organizacje – por. uwagi STOART do tego przepisu). Powyższy przepis nie określa terminu wygaśnięcia statusu organizacji uznanej w ten sposób za reprezentatywną, a więc należy zakładać, że może ona funkcjonować jako taka – i w konsekwencji obsługiwać artystów – nawet przez dłuższy okres. Dlatego ten szczególnie tryb stwierdzenia reprezentatywności należy uwzględnić w definicji „organizacji reprezentatywnej” poprzez dodanie w niej drugiego zdania: „Organizacjami reprezentatywnymi są również po dwie organizacje reprezentujące największą liczbę artystów zawodowych w danym zawodzie artystycznym” (z ewentualnym dostosowaniem tego brzmienia do rozwiązań finalnie przyjętych w art. 68 – por. uwagi STOART do tego przepisu).</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Definicja obsługi artysty pojawia się w ustawie</p>
--	--------	--------------	---	--	---

<p>Związek Cyfrowa Polska</p>	<p>Art. 2, Art. 28, Art. 31-34</p>	<p>Beneficjenci Dopłat, wsparcia socjalnego i stypendiów z Funduszu Wsparcia</p>	<p>Beneficjentami Dopłat, jak również wsparcia socjalnego i stypendiów z Funduszu Wsparcia, a zatem od 30 do 49% środków pochodzących z Opłat, mają być zgodnie z projektem Ustawy artyści zawodowi.</p> <p>Pojęcie artysty zawodowego zdefiniowane zostało w art. 2 pkt 1 projektu Ustawy – oznacza ono osobę wykonującą zawód artystyczny z potwierdzonymi uprawnieniami.</p> <p>Zawodem artystycznym, w myśl art. 2 pkt 2 projektu Ustawy, jest działalność twórcza lub wykonawstwo artystyczne w rozumieniu Pr. Aut., prowadzone w następujących dziedzinach: architekturze, muzyce, sztukach wizualnych, sztukach performatywnych, teatrze, filmie, literaturze, tańcu oraz twórczości ludowej.</p> <p>Zasady potwierdzania uprawnień artysty zawodowego określa Rozdział 4 projektu Ustawy.</p> <p>Zgodnie z art. 28 ust. 1 projektu Ustawy uprawnienia artysty zawodowego przysługują:</p> <p>a.”); lub</p> <p>b.</p> <p>Uprawnienia artysty zawodowego mogą być – zgodnie z art. 28 ust. 1 projektu Ustawy – potwierdzone wyłącznie osobom mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym w przypadku cudzoziemców niebędących obywatelami państwa członkowskiego UE lub EFTA – strony umowy o EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej konieczne jest spełnienie dodatkowych wymagań związanych z legalizacją pobytu.</p> <p>Potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego następuje w drodze decyzji Rady PIA w drodze decyzji, na okres 3 lat (art. 28 ust. 3 projektu Ustawy). Po upływie 3 lat Rada PIA dokonuje aktualizacji uprawnień artysty zawodowego, co następuje w oparciu o minimalny przychód określony w rozporządzeniu ministra właściwego ds. kultury, i ochrony dziedzictwa narodowego lub w oparciu o ponowne potwierdzenie dorobku artystycznego przez organizację reprezentatywną (art. 31-33 projektu Ustawy). Po upływie określonej w rozporządzeniu liczby lat (w projekcie rozporządzenia – 15 lub 20 lat, w zależności od wykonywanego zawodu) posiadania uprawnień artysty zawodowego, Rada PIA przyznaje uprawnienia bezterminowo (art. 34 projektu Ustawy).</p> <p>Należy stwierdzić, że tak określony katalog beneficjentów znacznej części (30-49%) godziwej rekompensaty za zwielokrotnianie w postaci Opłat nie spełnia wymogów określonych w orzecznictwie TSUE, a zwłaszcza w Wyroku Amazon.</p> <p>Po pierwsze, system określony w projekcie Ustawy nie gwarantuje, że ze wsparcia nie będą mogły korzystać osoby niebędące uprawnionymi z tytułu praw autorskich lub praw pokrewnych. Z jednej strony w projekcie Rozporządzenia ws. zawodów wymienia się takie zawody, których działalność nie prowadzi zasadniczo do powstania utworu ani przedmiotu praw pokrewnych jak np. konserwator zabytków architektury (zgodnie ze sztuką konserwatorską konserwator powinien dążyć do odtworzenia wyglądu zabytku, a nie twórczego jego uzupełnienia) czy stroiciel. Z drugiej strony, art. 28 ust. 1 pkt 2 projektu Ustawy pozwala przyznawać status artysty zawodowego (a zatem</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Założeniem projektu było wprowadzenie między artystami pewnego solidaryzmu i wspierania poprzez środki przekazywane do Funduszu Wsparcia artystów mniej zamożnych oraz działających w konkretnych branżach. Rozwiązania takie z powodzeniem zostały wprowadzone w Unii Europejskiej.</p> <p>Odnosząc się do zarzutu pozbawiania części osób należnych jej środków z opłaty reprograficznej wskazujemy, że środki pobierane od urzędzeń typu ksero w mniejszym stopniu będą zasilać środki Funduszu Wsparcia. Jednocześnie pakiet zmian w projekcie zwiększy ściągłość pobieranej opłaty, dzięki czemu nikt nie straci finansowo na wprowadzanych rozwiązaniach.</p> <p>Jeśli chodzi o branże objęte przedmiotową regulacją to zostały one określone bardzo szeroko i obejmują większość branży artystycznej.</p> <p>Odnosząc się do zarzutu ograniczenia pomocy w formie stypendium wskazujemy, że ograniczenie wieku zostało zniesione.</p>
---------------------------------------	--	--	--	--

<p>Związek Polskich Artystów Plastyków z siedzibą w Warszawie ul. Nowy Świat 7/6, 00-496 Warszawa, wpisany do Rejestru Stowarzyszeń oraz Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000106679, NIP 526-025-13-80, REGON 001401758</p>	<p>Nazwa ustawy; art. 2 ustawy; art. 28.1 ustawy; art. 38 ustawy; art. 39 ustawy;</p>	<p>☐ Użytej w projekcie nazwy „artysta zawodowy”.</p> <p>☐ Definicji artysty zawodowego.</p> <p>☐ Statusu artysty zawodowego, komu przysługuje.</p> <p>☐ Uprawnienia artysty zawodowego.</p>	<p>Środowisko artystów obawia się, że ustawa, której założeniem jest pomoc artystom, pozbawionym środków finansowych, nie mających środków finansowych z działalności gospodarczej czy stosunku pracy, nadaje im nazwę „artysta zawodowy”, która w potocznym rozumieniu utożsamiana jest z twórcą wykwalifikowanym i „pozbawia” takiego tytułu pozostałą rzeszę artystów profesjonalnych, posiadających wykształcenie artystyczne, zatrudnionych na etatach lub prowadzących działalność gospodarczą. Środowisko obawia się wprowadzenia nazwy „artysta zawodowy” co do adresatów np. programów dotacyjnych lub dostawców zamówień publicznych, ponieważ mogłoby to skutkować drastycznym zawężeniem kręgu osób, które mają do nich dostęp. Artyści obawiają się, że przy kolejnej zmianie przepisów, okaże się, że w przetargach i konkursach mogą uczestniczyć tylko artyści zawodowi, pracownie twórcze tylko dla artystów zawodowych, że zakup ze środków publicznych będzie dotyczył tylko prac artystów zawodowych. Być może zasadne byłoby użycie nazwy „artysta (komercyjnie) działający na wolnym rynku” lub jej znaczeniowego odpowiednika.</p> <p>Czy artyści zrzeczeni w stowarzyszeniach twórczych artystów profesjonalnych, zarówno przyjęci na podstawie dyplomu kierunku artystycznego na innej uczelni niż uczelnia artystyczna (np. uniwersytet – UMK, UMCS i inne), a także przyjęci na podstawie dorobku twórczego, będą mogli ubiegać się o przyznanie statusu artysty zawodowego na takich samych prawach jak członkowie stowarzyszenia przyjęci na podstawie dyplomu uczelni artystycznej?</p> <p>Pytaniem dotyczącym artystów blisko wieku emerytalnego, lub w wieku emerytalnym jest to czy będzie możliwość wstecznego uzupełnienia składek, których z powodu zbyt niskich dochodów nie odprowadzali do ZUS, jak miało to dotychczas miejsce w Komisji Emerytalnego Zaopatrzenia Twórców przy MKiDN. Jeśli taka możliwość istnieje, czy twórca może liczyć na dopłatę opłaconych wstecznie składek w ramach ustawy. Czy emeryt lub rencista, gdy chce uzyskać Kartę artysty zawodowego, opłaca składkę zdrowotną, musi także opłacać składkę emerytalną i rentową?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wprowadzenie definicji legalnej artysty zawodowego na użytek ustawy nie pozbawia działalności innych artystów zawodowo zajmujących się kulturą takiego tytułu.</p> <p>Projekt ustawy nie wprowadza czynników aksjologicznych, nikogo nie pozbawia też tytułu do bycia artystą profesjonalnym. Projekt umożliwi w pełni dobrowolne przystąpienie do systemu, który zapewni szereg ułatwień. System ten jednak nie ogranicza wolności prowadzonej działalności gospodarczej, wprowadzenie obostrzeń w zakresie przetargów naruszałoby przepisy unijne w tym zakresie.</p> <p>Artyści będą mogli się ubiegać o wejście do systemu na podstawie wykształcenia lub na podstawie dorobku. Wykształcenie zdobyte na innych uczelniach niż artystyczne – zgodnie z rekomendacją Polskiej Komisji Akredytacyjnej – nie będzie dawało możliwości automatycznego uzyskania uprawnień artysty zawodowego. Aby wejść do systemu, tacy artyści przedstawia swój dorobek.</p> <p>Projekt nie przewiduje możliwości opłacania składek wstecz. Emeryt rencista dostanie Kartę nieodpłatnie – nie będzie korzystał ze składek, ponieważ ma on inny tytuł ubezpieczenia.</p>
--	---	--	--	--

<p>Rajmund W.Gazda, Warszawa Piotr Białko, Kraków Maciej Filip, Rzeszów Piotr Mądrach, Warszawa, Andrzej Jarmilko, To ruń Bożena Boba-Dyga, Kraków</p> <p>Członkowie : OGÓLNOP OLSKIEJ RADY KONSERW ATORÓW DZIEŁ SZTUKI przy ZG Związku Polskich Artystów Plastyków, artyści - plastycy konserwator zy dzieł sztuki</p>	<p>Art. 2 pkt 1</p>	<p>3.Problemy społeczne wprowadzenia nowej formuły prawnej i wprowadzająca w błąd nazwa ARTYSTA ZAWODOWY</p>	<p>Podobny problem dotyczy nazwy Artysta Zawodowy. Jeżeli ktoś z różnych względów: niemożności, nieczęstego oddawania dzieł do obiegu/rynku, braku podstaw, czy własnej decyzji nie zarejestruje się jako artysta zawodowy kim będzie w odbiorze społecznym "artysta nieprofesjonalny"? Zarówno w kontaktach z zamawiającym prywatnym jak i instytucjonalnym może dochodzić do nieporozumień, które mogą skutkować ograniczeniem dostępu do zleceń dla artystów nieposiadających przydomka „Zawodowy” a realnie posiadających pełne prawa. Proponowane zapisy Ustawy podzieliłyby społeczność artystów na Zawodowych i innych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Intencją projektodawców jest wprowadzenie ułatwień dla osób profesjonalnie wykonujących działalność artystyczną, tj. traktujących tę działalność jako podstawowe źródło utrzymania. Celem regulacji nie jest wprowadzanie wartościowania o charakterze aksjologicznym, dlatego wszystkie parametry systemu, w szczególności kryteria decyzji mają możliwie obiektywne i nieuznaniowe charakter.</p>
---	---------------------	--	--	--

	Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorскими Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce	Art. 2 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego	Wadliwość definicji pojęcia „zawód artystyczny”	Art. 2 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego definiuje pojęcie „zawód artystyczny”, jako działalność twórczą lub wykonawstwo artystyczne w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Problem jednak w tym, że ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie określa co to jest „działalność twórcza”. W akcie tym nie ma zatem definicji, do której mógłby się odwoływać art. 2 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego. To samo należy stwierdzić w odniesieniu do „wykonawstwa artystycznego”. Jest to zresztą termin w ogóle nieznany ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Akt ten bowiem nie posługuje się takim pojęciem. Natomiast znany jest mu inny termin, a mianowicie „artystyczne wykonanie”. Nie można go jednak utożsamiać z „wykonawstwem artystycznym”. Inna rzecz, że pojęcie „artystycznego wykonania” nie zostało zdefiniowane w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Podsumowując, oczywiście wadliwym legislacyjnie jest definiowanie pojęcia „zawód artystyczny” poprzez odwołanie do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zakresie rozumienia terminów „działalność twórcza” oraz „wykonawstwo artystyczne”.	Uwaga nieuwzględniona Intencją projektodawców jest wprowadzanie ułatwień dla osób profesjonalnie wykonujących działalność artystyczną, tj. traktujących tę działalność jako podstawowe źródło utrzymania. Ponieważ – jak słusznie zauważono – wykonawstwo artystyczne nie jest obecnie definiowane jako działalność twórcza, projekt ustawy zawiera takie dookreślenie.
	Związek Zawodowy Aktorów Polskich	Art. 2 pkt 3	Nagłej zmiany dochodów artysty.	Nie określono w Ustawie, co w przypadku, jeśli artysta w poprzednim roku osiągał bardzo duże dochody, a w roku bieżącym diametralnie się to zmieniło i nie ma funduszy na odkładanie bieżących składek. (W Ustawie przy obliczaniu wysokości dopłat bierze się pod uwagę poprzedni rok). Czy byłaby możliwość aktualizacji dochodu przykładowo co pół roku, na specjalny wniosek?	Uwaga nieuwzględniona Rozwiązanie zaproponowane w projekcie podąża za propozycjami środowiskowymi w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Kultury.
	Rozdział 2 (3-20)				
	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego ZPAP	Rozdział 2 Ustrój i organizacja Polskiej Izby Artystów Art. 65-69 Art. 70.1.	Rozdział 2 Ustrój i organizacja Polskiej Izby Artystów OCENA SKUTKÓW REGULACJI – Wydatki:	Bardzo duże kompetencje Polskiej Izby Artystów, za duże Bardzo duże wydatki z budżetu państwa kosztów dokonania zmian i zatrudnienia pracowników , szczególnie wymienione w Art. 70, 72 Ustawy, Duże koszty Polskiej Izby Artystów, w tym zatrudnienie w niej około 35 pracowników ze średnią pensją brutto na poziomie 6 tysięcy złotych (2,94mln rocznie) +koszty na najem siedziby, funkcjonowanie systemów teleinformatycznych, utworzenie i utrzymywanie Karty Artysty Zawodowego(rocznie 6,908 mln zł, w pierwszym roku wyższa) + zakup systemu teleinformatycznego oraz wyposażenia Izby w niezbędne środki trwałe (4 mln w roku zerowym i 6 mln w roku pierwszym).	Uwaga nieuwzględniona Izba będzie wydawała kilkadziesiąt tysięcy decyzji rocznie. Nakłady na jej działanie i planowana obsada personalna wydaje się skromna wobec do skali zadań, jakie będą przed nią stawiane.

27.05. mail	Fundacja Laboratoriu m Prawa i Gospodarki	art. 3	Status prawny oraz zakres zadań Polskiej Izby Artystów – etatyzacja oraz jurydyzacja sztuki i kultury, rozrost biurokracji.	<p>Przyjęta koncepcja Izby jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - państwowej osoby prawnej, - której statut jednostronnie nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, - z przyznanymi, w sposób analogicznie do centralnych urzędów administracji publicznej (Zakładu Ubezpieczeń Społecznych), kompetencjami władczymi w sferze imperium, <p>prowadzi do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etatyzacji, jurydyzacji, formalizacji oraz biurokratyzacji środowiska zawodowego artystów, - niebezpieczeństwa polityzacji kultury i sztuki (ingerencji czynnych polityków rządowych w działalność twórczą poprzez ścisłe podporządkowanie ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nowej instytucji), - faktycznego „włączenia” Izby w ramy (szeroko rozumianej) administracji publicznej, - generowania zbędnych kosztów, - niecelowego mnożenia bytów (struktur) oraz procedur administracyjnych. <p>Projekt jest przykładem interwencjonistyczno-etatystycznej regulacji (za pośrednictwem której państwo faktycznie „wkroczy” w sferę kultury w niespotykanym dotychczas w Polsce stopniu), stanowiącej podstawę prawną władczego działania w stosunku do adresatów – podmiotów prywatnych (nie tylko samych artystów i ich organizacji, ale i przedsiębiorców).</p> <p>Ryzyko etatyzacji (podporządkowania państwu) oraz polityzacji (uzależnienia od aktualnie rządzących polityków) następujących przestrzeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - twórczości artystycznej, - organizacji zrzeszających artystów, - kulturowej i społecznej misji artystów, - wolności i autonomii twórczej. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt ma odpowiedzieć na istniejący problem społeczny kilkudziesięciu tysięcy nieobjętych żadnym ubezpieczeniem społecznym artystów. Interwencja w tym zakresie jest konieczna i uzasadniona.</p>
----------------	--	--------	---	--	--

<p>Rajmund W.Gazda, Warszawa Piotr Białko, Kraków Maciej Filip, Rzeszów Piotr Mądrach, Warszawa, Andrzej Jarmilko, To ruń Bożena Boba-Dyga, Kraków</p> <p>Członkowie : OGÓLNOP OLSKIEJ RADY KONSERW ATORÓW DZIEŁ SZTUKI przy ZG Związku Polskich Artystów Plastyków, artyści - plastycy konserwator zy dzieł sztuki</p>	<p>Art. 3</p>	<p>Problem nieadekwatności formuły prawnej i wprowadzająca w błąd nazwa POLSKA IZBA ARTYSTÓW</p>	<p>W Polsce funkcjonują generalnie dwa rodzaje Izb zawodowych. Pierwszy to izby gospodarcze i mają one w nazwie słowo "gospodarcze" co jednoznacznie określa ich status i zadania. Pozostałe Izby zawodowe to samorządy zawodowe: ,architektów, lekarzy, aptekarzy, pielęgniarek, adwokatów, mają one charakter obligatoryjny. Przynależność jest warunkiem prawa wykonywania zawodu. Z przedstawicielami tych zawodów spotykają się powszechnie wszyscy. Nazwa Polska Izba Artystów może błędnie sugerować, analogiczny charakter tego podmiotu a w konsekwencji może powstać oczekiwanie powszechnej obligatoryjnej przynależności jako podstawy prawnej wykonywania zawodu. Z takimi sytuacjami możemy się spotkać zarówno kontaktach zarówno z instytucjonalnymi, jak i prywatnymi zleceniodawcami.. Uważamy, że zmiana nazwy oraz znalezienie adekwatnej formuły prawno-organizacyjnej jest koniecznością. Celem jest znalezienie formy rejestracji artystów zaspakajającej potrzeby płynnego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne jako elementu systemowego wsparcia ekonomicznego a szczególnie potrzebującym - zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego artystów. Uważamy, że ten cel powinien zostać jednoznacznie ujęty w nazwie i formie organizacyjnej podmiotu, aby nazwa nie wprowadzała w błąd.</p> <p>W dyskusjach w społeczności artystów -plastyków /wizualnych pojawiła się formuła NARODOWY Fundusz Wsparcia Artystów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt w sposób czytelny określa dobrowolny charakter przynależności do systemu, a Izba jest jedynie jego operatorem.</p>
---	---------------	--	---	---

	Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	art. 3 i następane	Powołanie Polskiej Izby Artystów	Projekt ustawy przewiduje utworzenie kolejnej instytucji, która będzie utrzymywana z pieniędzy podatników. Artyści jako osoby wykonujące wolny zawód, którzy powinni się cechować niezależnością nie potrzebują sformalizowanej organizacji do prowadzonych przez siebie działań.	Uwaga nieuwzględniona Projekt ma odpowiedzieć na istniejący problem społeczny kilkudziesięciu tysięcy nieobjętych żadnym ubezpieczeniem społecznym artystów. Interwencja w tym zakresie jest konieczna i uzasadniona.
	Sekcja Polska Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA	Art. 3. 1.		Uważamy, że konieczna jest zmiana nazwy proponowanej instytucji na „Polska Izba Artystów i Artystek” i wprowadzenie żeńskich nazw zawodów we wszystkich odpowiednich dokumentach. Przyznanie Karty Artysty Zawodowego / Artystki Zawodowej nie powinno zaś prowadzić do ograniczeń dostępu w uprawianiu profesji twórczych tym osobom, które Karty nie posiadają (np. do wykluczenia w procedurach konkursowych). Ważne jest, aby wprowadzone rozwiązania nie skutkowały sztucznymi podziałami w środowiskach twórczych i nie stały się podstawą do centralnego zarządzania w sektorze kultury.	Uwaga nieuwzględniona Regulacja nie wprowadza zróżnicowania rozwiązań ze względu na płeć, zatem takie rozróżnienie językowe nazw zawodów nie jest zasadne. Zgodnie z obowiązującymi w języku polskim zasadami określenia rodzaju męskiego odnoszą się do przedstawicieli obu płci. W analogicznych aktach prawnych obowiązujących w Europie, nawet jeśli język dopuszczałby takie rozwiązania (np. we Francji) brak jest rozróżnienia nazw zawodów ze względu na płeć.
	Sekcja Polska Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA	Art.3.1.		W ustroju Polskiej Izby Artystów i Artystek powinien znaleźć się precyzyjny zapis o konieczności zagwarantowania artystom dostępu do systemu ubezpieczeń i opieki zdrowotnej. Postulujemy też, by usunąć z zadań Izby przyznawanie stypendiów „wyróżniającym się” twórcom – organizacja odpowiedzialna za pomoc socjalną nie powinna jednocześnie kreować hierarchii ważności w kulturze ani wpływać na jej kształt. Łączenie tych ról może skutkować konfliktami interesów.	Uwaga nieuwzględniona Projektowane regulacje dają możliwość ubezpieczenia się i skorzystania ze wsparcia. Wprowadzanie obowiązków w tym zakresie nie byłoby uzasadnione.
	Grupa Kultura Wrocław	Art. 3 ust. 2 projektu ustawy	Zmiana siedziby Izby Artystów Polskich	Proponujemy, aby siedziba Izby znajdowała się poza Warszawą, proponujemy miasto Wrocław w celu decentralizacji.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za zgłoszoną uwagę. Ze względów pragmatycznych siedzibą Izby pozostanie jednak Warszawa.

Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 4	Kompetencje władze Polskiej Izby Artystów – nieuzasadnione i zbędne przypisanie przerośniętych, nieproporcjonalnych kompetencji władczych nowej i niepotrzebnej strukturze administracyjnej.	<p>Wyposażenie Izby w liczne zadania oraz kompetencje publicznoprawne skutkuje nieproporcjonalną i nieuzasadnioną pozycją Izby względem innych uczestników obrotu prawnego, poprzez przyznanie m.in. uprawnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzania kontroli organizacji reprezentatywnych (w trakcie których upoważnione przez nią osoby uprawnione będą do żądania od organizacji reprezentatywnej pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji, a także udostępniania danych związanych z potwierdzeniem lub aktualizacją uprawnień artysty zawodowego); - wydawania decyzji administracyjnych (Rada Izby potwierdza w ten sposób uprawnienia artysty zawodowego na podstawie art. 28 ust. 3 albo dokonuje „pozytywnej aktualizacji uprawnień artysty zawodowego” na podstawie art. 31 ust. 3 Projektu); - gromadzenia (wyjątkowo) szerokiego zakresu danych poprzez system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 37 ust. 2 Projektu. <p>Projekt zakłada ponadto podporządkowanie ministrowi Polskiej Izby Artystów, co jest niebezpieczne i niepożądane z punktu widzenia wolności artystycznej oraz niezależności kultury od bieżących czynników politycznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Gromadzone dane są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania Izby.</p> <p>Izba nie będzie podporządkowana ministrowi – jego nadzór będzie ściśle ograniczony, a decydujący wpływ na działanie Izby będą miały środowiska artystyczne.</p>
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 4	powszechność dostępu do systemu ubezpieczeń artystycznych	<p>Wpisanie w ustrój Izby (art. 4), a nie tylko w preambułę, konieczności zagwarantowania dostępu do systemu ubezpieczeń artystycznych wszystkim osobom parającym się zawodowo sztuką, niezależnie od ich przekonań politycznych, oceny jakości ich twórczości czy rodzaju wykonywanej sztuki – nieprzestrzeganie tej zasady powinno prowadzić do odwołania dyrektora czy Rady Izby.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektowane regulacje dają możliwość ubezpieczenia się i skorzystania ze wsparcia. Wprowadzanie obowiązków w tym zakresie nie byłoby uzasadnione.</p>
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 4. Art. 42. p. 3.	<p>usunięcie z prerogatyw Izby udzielania stypendiów w zakresie twórczości;</p> <p>wykreślenie Art 4. p. 6. c) Art. 4, p. 7 Art. 42. p. 3; wykreślenie z Art 56. p. 1. a) “stypendia”</p>	<p>Postulujemy eksplicytnie wpisanie czysto socjalnych funkcji do ustroju Izby (art. 4 punkt 1.) oraz gwarancji, że nie będzie ona zajmować się dofinansowaniem artystek i artystów poza-socjalnym, tj. przydzielaniem stypendiów, grantów, prowadzeniem konkursów, które wiązałyby się z oceną ich jakości artystycznej. Jednocześnie funkcja socjalna nie wyklucza prowadzenia badań monitorujących bytową sytuację artystów i artystek oraz społecznych kontekstów twórczości.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dziękujemy za zgłoszoną uwagę. Zdaniem projektodawców zadania Izby są jasno i ściśle określone w projekcie, zarówno poprzez wskazanie celów, zadań, jak i procedur.</p>

Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 4 p. 4, art. 46	Dookreślenie czym są sprawy związane z Kartą oraz potencjalne uprawnienia osób ją posiadających	Zmiana Art. 4 poprzez wykreślenie ogólnikowo zapisu o „sprawach związanych z Kartą” (p.4), które na dalszych etapach (Art. 46) zaczynają przybierać postać ogólnych „uprawnień” przysługujących posiadaczom Karta Artystki Zawodowej / Karta Artysty Zawodowego. W art. 46 powinno być wyraźnie zapisane, że “uprawnienia” posiadaczy i posiadaczek karty nie powinny prowadzić do ograniczenia dostępu do uprawiania zawodu osobom karty nie posiadających, czyli nie mogą wiązać się z żadnymi przywilejami w dostępie do pracowni, warsztatów, przestrzeni ekspozycyjnych.	Uwaga nieuwzględniona Projekt nie przesądza, jakiego rodzaju uprawnienia będą mogły być nadawane posiadaczom i posiadaczkom Karty Artysty Zawodowego. Uprawnienia posiadaczy i posiadaczek Kart Artysty Zawodowego w żaden sposób nie będą ograniczały praw osób nieposiadających Kart Artysty Zawodowego, co wynika zarówno z Konstytucji RP, jak i z projektowanych regulacji, które dotyczą jedynie posiadaczy i posiadaczek Kart Artysty Zawodowego. Jednocześnie zgodnie z intencją projektodawców reprezentanci posiadaczy i posiadaczek Kart Artysty Zawodowego mogą negocjować z podmiotami trzecimi uprawnienia, których projektanci nie są w stanie przewidzieć, zatem w interesie przyszłych posiadaczy i przyszłych posiadaczek Kart Artysty Zawodowego jest pozostawienie zapisów w obecnym brzmieniu.
Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 5	Nadzór nad Izbą sprawowany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - polityzacja sztuki i kultury.	Niebezpieczeństwo polityzacji kultury i sztuki (ingerencji czynnych polityków rządowych w działalność twórczą poprzez ścisłe podporządkowanie ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nowej instytucji).	Uwaga nieuwzględniona Izba nie będzie podporządkowana ministrowi – jego nadzór jest ściśle ograniczony przez zapisy ustawy, a decydujący wpływ na działanie Izby będą miały środowiska artystyczne.
Grupa Kultura Wrocław	Art 5 ust .6	Wykreślenie zapisu o postanowieniu organy Izby przez Ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	Proponujemy wykreślenie tego zapisu z uwagi na istnienie innych narzędzi umożliwiających podjęcie skutecznych kroków w przypadku łamania prawa przez Dyrektora bądź Radę Izby. Ponadto Art. 9 nie pozwala zasiadać w Radzie Izby osobom skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.	Uwaga nieuwzględniona Minister musi posiadać instrument w przypadku łamania prawa.
Grupa Kultura Wrocław	Art. 5, ust. 8 projektu ustawy	Brak szczegółowego zdefiniowania użytego nazewnictwa	Wnoskujemy o uzupełnienie zapisu o szczegółową definicję “czynności zmierzających do wyłonienia nowych organów izby”	Uwaga nieuwzględniona Doprecyzowanie tych kwestii byłoby nadregulacją.

Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 6-17	Ustrój i wewnętrzna organizacja Izby – przesadnie rozbudowany skład organów, kosztochłonność ich funkcjonowania, skomplikowanie procedur nominacyjnych i decyzyjnych.	Nadmiernie skomplikowana i przesadnie rozbudowana struktura, generowanie zbędnych kosztów oraz niecelowe mnożenie bytów (struktur) oraz procedur administracyjnych.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za zgłoszoną uwagę i wyrażoną opinię
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 7	Demokratyzacja Rady Izby poprzez zmianę sposobu ustalania jej składu	Obecnie na Radę zbyt duży wpływ mają organizacje najbardziej liczebne oraz przedstawiciele MKDiNS, konkretne zapisy przedstawione są poniżej.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawców dalsze ograniczanie nadzoru MKiDN nad Polską Izbą Artystów nie jest uzasadnione.
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 7. p. 1. 2)	Ograniczenie reprezentantów MKDiNS do liczby 2. “Art. 7. p. 2) 2 członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego”.	Ograniczenie liczby osób członkowskich Rady wybieranych przez ministra z 5 do 2.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawców dalsze ograniczanie nadzoru MKiDN nad Polską Izbą Artystów nie jest uzasadnione.
Grupa Kultura Wrocław	Art. 7. ust. 1, pkt. 2) projektu ustawy	Zmiana liczby członków powoływanych przez Ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	Postulujemy zmianę liczby członków powoływanych i odwoływanych przez Ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do maksymalnie 3, uważamy taką liczbę za wystarczającą aby reprezentować Ministerstwo w pracach Izby, ponadto uważamy, że mniejsza liczba członków wpłynie pozytywnie na tempo procedowania spraw.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawców dalsze ograniczanie nadzoru MKiDN nad Polską Izbą Artystów nie jest uzasadnione.
Sekcja Polska Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA			W Radzie Izby i jej zarządzie należy wprowadzić parytet płci.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za zgłoszoną uwagę, nie zostanie uwzględniona. W ocenie projektantów byłaby to nadregulacja. Organizacje reprezentatywne powinny pozostać w pełni niezależne w procesie decydowania o wyborze swoich reprezentantów.

	Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”	Art.7 ust. 1		<p>uważamy, że w skład Członków Rady Polskiej Izby Artystów powinni wchodzić również przedstawiciele reprezentatywnych związków zawodowych, według ustawy o związkach zawodowych z 23 maja 1991 r.; t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1881, którzy reprezentują również artystów zawodowych, tych zatrudnionych w instytucjach artystycznych, jak i współpracujących z nimi w ramach wolnych zawodów,</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Projekt zakłada, że organizacją reprezentatywną może być związek zawodowy zrzeszający artystów.</p>
	Związek Zawodowy Aktorów Polskich	Art. 7 i 8 projektu ustawy oraz § 4 projektu rozporządzenia w sprawie progu liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze, tryb wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów oraz wysokości wynagrodzenia członka Rady Izby	Zmiana procedury wyłaniania członków Rady Izby.	<p>W sytuacji, gdy do obsadzenia jest 7 miejsc, reprezentant każdej organizacji powinien dysponować więcej niż jednym. Właściwy byłby tryb, w którym każdy mógłby oddać maksimum 7 głosów, a członkowie Rady byliby wybierani po zsumowaniu wszystkich oddanych głosów. W przeciwnym razie powstaje ryzyko braku reprezentatywności: większość głosów może uzyskać np. 1 lub 2 najlepszych kandydatów, a pozostałe miejsca zostaną obsadzone przez osoby ze znikomym poparciem. Może też się okazać, że głosy zostaną oddane w sumie na mniej niż 7 kandydatów.</p> <p>Nie określono również trybu zgłaszania kandydatów. Czy w sformułowaniu „Každy z przedstawicieli organizacji reprezentatywnych może wskazać jednego kandydata do Rady Izby” określenie „wskazać” należy rozumieć jako „zgłosić kandydaturę”, czy jako „oddać na niego głos”? Jeśli to drugie, w jaki sposób mają być zgłaszani kandydaci? Uważamy, że te sprawy należy doprecyzować.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestie te zostaną doprecyzowane w akcie wykonawczym.</p>

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 7 ust. 1 pkt 1 i art.. 8	Naruszenie równości reprezentacji poszczególnych dziedzin twórczości i artystycznego wykonawstwa i demokracji wyborczej. Postulat: Sprawiedliwą i prawidłową merytorycznie zasadą nie może być „wybieranie”, lecz desygnowanie do składu Rady reprezentanta danej organizacji („reprezentatywnej”).	Liczba 14 członków wybranych przez tzw. organizacje reprezentatywne jest wzięta „z sufitu” i nieczyni nie uzasadniona. Liczba członków - reprezentantów środowiska musi być równa obiektywnej liczbie poszczególnych dziedzin twórczości i wykonawstwa oraz niedopuszczalne jest wybieranie tych członków „ze wspólnego kotła” na masowym „walnym zebraniu” wszystkich organizacji, bo natychmiast powstaną koterie i walka wewnętrzna środowiska (bycie członkiem Rady to niezła synektura). Skutek będzie taki, że mocniejsze „lobby” może przeforsować kilku członków z jednej „organizacji reprezentatywnej”, a kilka innych organizacji nie będzie mieć żadnego członka.	Uwaga nieuwzględniona Ustalając liczbę członków kierowano się względami praktycznymi, zakresem zadań nałożonych na Izbę oraz konieczność zapewnienia równowagi między poszczególnymi członkami Rady Izby.
	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich	Art. 7 i 8 projektu ustawy oraz § 4 projektu rozporządzenia w sprawie prognozy liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze, tryb wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów oraz wysokości wynagrodzenia członka Rady Izby	Zmiana procedury wyłaniania członków Rady Izby	W sytuacji, gdy do obsadzenia jest 7 miejsc, reprezentant każdej organizacji powinien dysponować więcej niż jednym. Właściwy byłby tryb, w którym każdy mógłby oddać maksimum 7 głosów, a członkowie Rady byłiby wybierani po zsumowaniu wszystkich oddanych głosów. W przeciwnym razie powstaje ryzyko braku reprezentatywności: większość głosów może uzyskać np. 1 lub 2 najlepszych kandydatów, a pozostałe miejsca zostaną obsadzone przez osoby ze znikomym poparciem. Może też się okazać, że głosy zostaną oddane w sumie na mniej niż 7 kandydatów. Nie określono również trybu zgłaszania kandydatów. Czy w sformułowaniu „Każdy z przedstawicieli organizacji reprezentatywnych może wskazać jednego kandydata do Rady Izby” określenie „wskazać” należy rozumieć jako „zgłosić kandydaturę”, czy jako „oddać na niego głos”? Jeśli to drugie, w jaki sposób mają być zgłaszani kandydaci? Uważamy, że te sprawy należy doprecyzować.	Uwaga nieuwzględniona Kwestie te zostaną doprecyzowane w akcie wykonawczym.

	Związek Zawodowy Aktorów Polskich	Art. 8 projektu ustawy	Zmiana sposobu wybierania członków Rady Izby na bardziej demokratyczny.	Postulujemy odejście od arbitralnego podziału na członków rady wybieranych przez „najliczniejsze organizacje” i „pozostałe organizacje” na rzecz równego i demokratycznego wyboru członków rady przez wszystkie organizacje reprezentatywne.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z intencją projektodawców podział na dwie grupy organizacji ma zagwarantować udział w Radzie Izby zarówno tych większych, jak i tych mniejszych organizacji.
	Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 8	Zmiana liczby członków Rady wybieranych w głosowaniu organizacji reprezentatywnych w celu demokratyzacji składu Rady. Wykreślenie Art. 8. p. 1. 1) oraz Zmiana w Art. 8. p. 1. “14 wybieranych jest w głosowaniu przez przedstawicieli wszystkich organizacji reprezentatywnych”	Skład Rady Izby środowisk twórczych powinien być wyłaniany w powszechnym głosowaniu wszystkich organizacji reprezentatywnych bez względu na liczebność ich osób członkowskich.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z intencją projektodawców podział na dwie grupy organizacji ma zagwarantować udział w Radzie Izby zarówno tych większych, jak i tych mniejszych organizacji.
	Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 8.	Wprowadzenie zasady, że jedna organizacja może nominować maksymalnie jednego kandydata czy kandydatkę do Rady.	Wprowadzenie nowego punktu w Art. 8. stanowiącego, że każda z organizacji reprezentatywnych może wskazać tylko jednego kandydata lub kandydatkę do Rady	Uwaga uwzględniona Projekt zawiera postulowane rozwiązanie
	Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 8.	Zagwarantowanie parytetu płci w Radzie i wśród dyrekcji Izby.	Wprowadzenie nowego punktu w Art. 8. stanowiącego o konieczności zachowania parytetu płci w składzie Rady oraz Dyrekcji Izby.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za zgłoszoną uwagę, nie zostanie uwzględniona. W ocenie projektantów byłaby to nadregulacja. Organizacje reprezentatywne powinny pozostać w pełni niezależne w procesie decydowania o wyborze swoich reprezentantów.

	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich	Art. 8 projektu ustawy	Zmiana sposobu wybierania członków Rady Izby na bardziej demokratyczny	Postulujemy odejście od arbitralnego podziału na członków rady wybieranych przez „najliczniejsze organizacje” i „pozostałe organizacje” na rzecz równego i demokratycznego wyboru członków rady przez wszystkie organizacje reprezentatywne.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z intencją projektodawców podział na dwie grupy organizacji ma zagwarantować udział w Radzie Izby zarówno tych większych, jak i tych mniejszych organizacji.
STOART		Art. 8	Wybory członków Rady Polskiej Izby Artystów – kto może być kandydatem zgłoszonym przez organizację reprezentatywną?	Z art. 8 ust. 1, 2 i 3 projektu oraz § 5 i § 7 ust. 2 projektu rozporządzenia wydanego na podstawie art. 20 ustawy, wynika, że wybór 14 członków Rady Polskiej Izby Artystów jest dokonywany przez organizacje reprezentatywne podczas walnego zjazdu tych organizacji, na którym są one reprezentowane przez swoich przedstawicieli. Nie jest jednak jasne, czy wybór ma być dokonywany spośród tych przedstawicieli (co sugerowałby projektowany art. 8 ust. 4 ustawy i § 4 rozporządzenia, gdzie jest mowa o wyborze i powołaniu „przedstawiciela” w skład Rady Izby), czy też przedstawiciele mogą zgłaszać kandydatów spoza tej grupy. Ustawa powinna tę kwestię jednoznacznie przesądzać. Niezależnie od powyższego, w wymienionych wyżej przepisach warto wyraźnie odróżnić osobę wyznaczoną przez organizację reprezentatywną do udziału w walnym zjeździe organizacji reprezentatywnych (czyli pełniącą funkcję „przedstawiciela” organizacji reprezentatywnej) od osoby wybieranej do składu Rady Izby (a więc do pełnienia funkcji „członka Rady Izby”; nie jest to jednak funkcja „przedstawiciela” organizacji reprezentatywnej w Radzie).	Uwaga nieuwzględniona Kwestie te zostaną doprecyzowane w akcie wykonawczym, regulacja ich na poziomie ustawy nadmiernie wiązałoby przy tworzeniu i wydawania aktu wykonawczego.
STOART		Art. 8 ust. 1 pkt 1	Konieczność rozróżnienia pojęć „organizacji reprezentatywnej obsługującej największą liczbę artystów zawodowych” i „najliczniejszej organizacji reprezentatywnej”.	Użyte w art. 8 ust. 1 pkt 1 projektu pojęcie organizacji reprezentatywnych „obsługujących największą liczbę artystów zawodowych” jest mylące. Obsługiwanie największej liczby uprawnionych – zgodnie z art. 2 pkt 5 – jest jednym z kryteriów reprezentatywności organizacji. Natomiast omawiany przepis dotyczy wyłonionej spośród organizacji reprezentatywnych grupy organizacji „najliczniejszych” – zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 20 pkt 1. Dlatego w omawianym przepisie proponujemy użyć sformułowania „przedstawiciele najliczniejszych organizacji reprezentatywnych, zgodnie z aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 20 pkt 1”.	Uwaga uwzględniona

	Grupa Kultura Wrocław	Art. 8. ust. 1. pkt 1) i 2) projektu ustawy	Zmiana sposobu wybierania członków Rady Izby na bardziej równy i demokratyczny	Postulujemy odejście od arbitralnego podziału na członków rady wybieranych przez „najliczniejsze organizacje” i „pozostałe organizacje” na rzecz równego i demokratycznego wyboru członków Rady przez wszystkie organizacje reprezentatywne, tym samym zmianę zapisu na następującą: 14 wybieranych jest w głosowaniu przez przedstawicieli organizacji reprezentatywnych	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z intencją projektodawców podział na dwie grupy organizacji ma zagwarantować udział w Radzie Izby zarówno tych większych, jak i tych mniejszych organizacji.
--	-----------------------------	--	---	---	---

	<p>Sekcja Praw Człowieka Studencka Poradnia Prawna Uniwersytetu Jagiellońskiego</p>	<p>Art. 9 pkt 1</p>	<p>W ocenie opiniującego krytycznie należy ocenić redakcję art. 9 pkt 1 projektowanej ustawy w zakresie w jakim prawo do bycia członkiem Rady Polskiej Izby Artystów może być przysługiwać tylko osobie posiadającej obywatelstwo polskie.</p> <p>Taka regulacja stanowić może w ocenie opiniującego dyskryminację cudzoziemców. W ocenie opiniującego Rada Polskiej Izby Artystów nie jest organem, którego zadaniem jest chronienie ściśle tajnych interesów Rzeczypospolitej Polskiej, a co za tym idzie dostęp do ściśle tajnych informacji, co mogłoby uzasadniać ograniczenie prawa cudzoziemców do zasiadania w tej Radzie. Z tego zatem względu wykluczanie z prawa do zasiadania w tej Radzie cudzoziemców nie jest uzasadnione i stanowić może przejaw dyskryminacji.</p> <p>Tym bardziej niezrozumiałe jest takie ograniczanie prawa cudzoziemców do zasiadania w Radzie, w sytuacji gdy w odniesieniu do osoby piastującej funkcję Dyrektora Izby (art. 14 opiniowanego projektu ustawy) nie ma wymagań, aby osoba ta posiadała obywatelstwo polskie.</p> <p>Z drugiej strony zrozumiałym staje się, że członkowie Rady będący cudzoziemcami powinni mieć uregulowany status pobytowy w Polsce o charakterze długotrwałym, stąd wydaje się, że rozwiązaniem tej kwestii mogłoby być wprowadzenie cenzusu posiadania przez cudzoziemca – członka Rady następujących podstaw pobytowych w Polsce: zezwolenia na pobyt stały (art. 195 ustawy o cudzoziemcach) albo zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE (art. 211 ustawy o cudzoziemcach), zgody na pobyt ze względów humanitarnych (art. 348 ustawy o cudzoziemcach), zgody na pobyt tolerowany (art. 351 ustawy o cudzoziemcach), status uchodźcy, azyl, ochronę uzupełniającą – określonych w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obywateli państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2019 r. poz. 293, 2023 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 159), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
--	---	---------------------	--	-----------------------------------

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 9 ust 2	Brak obiektywnych kryteriów kompetencji członków Izby Artystów	Nie można zgodzić się na brak w ustawie jakichkolwiek obiektywnych kryteriów merytorycznych, które musi spełniać osoba, aby być członkiem Rady Izby Artystów. Zapis „ <i>posiada wiedzę lub doświadczenie zawodowe związane z działalnością twórczą lub wykonawstwem artystycznym</i> ” jest całkowicie „zyczeniowy” i subiektywny, nie zawiera żadnych konkretnych wymogów (poza tym kto ma oceniać „wiedzę i doświadczenie” kandydata na członka – walne zebranie?!)	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 9 pkt 2 projektu członek Rady Izby posiada wiedzę lub doświadczenie zawodowe związane z działalnością twórczą lub wykonawstwem artystycznym – istnieje więc takie kryterium.
	STOART	Art. 11	Brak określenia trybu podejmowania uchwał przez Radę Polskiej Izby Artystów.	Z art. 11 ust. 4 projektowanej ustawy wynika, że Rada Izby podejmuje rozstrzygnięcia w drodze uchwał. Ustawa nie określa jednak zasad działania Rady – w tym trybu organizacji posiedzeń, wymaganego kworum ani większości wymaganej do przyjęcia uchwały – a jedynie kompetencje Przewodniczącego Rady.	Uwaga nieuwzględniona Uznano, że kwestii tych nie trzeba regulować na poziomie ustawy.
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 11 ust.1 i art. 13 ust.1	Naruszenie zasad demokracji	projektowany tryb wyboru umożliwia <i>de facto</i> wybór Przewodniczącego i Dyrektora głosami tylko ¼ członków Rady! Uczciwy wybór na tak ważne stanowiska powinien być bezwzględnie większością głosów (w przypadku liczby członków Rady proponowanej w art. 7 taką większością jest 11 głosów). Głosowanie nie wymaga dokonywania tego wyłącznie na zebraniu, jeżeli członek Rady nie może w danym dniu przyjść na zebranie, to może zagłosować elektronicznie „on line”	Uwaga nieuwzględniona Ze względów pragmatycznych zdecydowano się na taką większość.
	Sekcja Polska Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA			W myśl artykułu 12. projektu Ustawy do funkcji Rady Polskiej Izby Artystów i Artystek należy „kontrola organizacji reprezentatywnych w zakresie realizacji [właściwych im] uprawnień”. Postulujemy, by przesłanki do wszczynania działań kontrolnych, które opisano w artykule 18., opisać w możliwie szczegółowy sposób, zapobiegając tym samym ingerencjom w sprawy wewnętrzne odpowiednich organizacji. Kontrola powinna być zarazem krokiem ostatecznym. W myśl ogólnej zasady prawnej nakazującej domniemanie niewinności, organizacje reprezentatywne powinny mieć możliwość pisemnego wyjaśnienia wszelkich nieścisłości przed podjęciem omawianych działań.	Uwaga nieuwzględniona Uprzejmie wskazujemy, że przeprowadzenie kontroli nie narusza zasady domniemanie niewinności. Przepisy o kontroli wzorowane są na przepisach o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

	Sekcja Polska Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA			W myśl artykułu 12. projektu Ustawy do funkcji Rady Polskiej Izby Artystów i Artystek należy również „wydawanie zaleceń dla organizacji reprezentatywnych w sprawie potwierdzania udokumentowanego dorobku artystycznego dla poszczególnych zawodów”. Sądzymy, że procedury dotyczące ustalania zasad rządzących potwierdzeniem owego dorobku powinny zostać opisane szczegółowo i oparte na zasadzie partycypacji. W dynamicznie zmieniającym się świecie kultury to organizacje reprezentatywne powinny kształtować je oddolnie, kierując się bieżącą wiedzą na temat specyfiki konkretnych profesji.	Uwaga nieuwzględniona Wydawanie zaleceń było jednym z postulatów środowiska artystycznego. Zalecenia mają charakter niewiążący, mają one jedynie ułatwiać działanie organizacji reprezentatywnych.
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 12 w związku z art. 4:	Kompetencje Rady Izby są rażąco ubogie w stosunku do liczby zadań Izby. Postulat: albo przyznać Radzie większe kompetencje decyzyjne, albo odrzucić koncepcję Rady z formie zapisanej w projekcie ustawy jako twór biurokratyczny, nieefektywnie pochłaniający środki budżetowe	Z art. 12 wynika, że Rada nie zajmuje się tak ważnymi zadaniami jak: przyznawanie artystom dopłat do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, udzielanie ze środków Funduszu wsparcia socjalnego dla artystów, udzielania stypendiów wyróżniającym się artystom, zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą artysty Zawodowego, badaniami naukowymi dotyczącymi artystów. Kto zatem w tych sprawach ma decydować? Z zapisów ustawy wynika, że jednoosobowo Dyrektor Izby. Tak rozbudowana Rada byłaby tylko atropą, mistyfikacją, że reprezentanci środowiska twórców i wykonawcą mają wpływ na cokolwiek poza poświadczaniem dyplomów uczelni co 3 lata i dorobku artystycznego wnioskodawców. Taka Rada jest zbyteczna, skoro decyzje mają należeć do Dyrektora, który z obiektywnych przyczyn i tak będzie urzędnikiem zarządzającym profesjonalnym aparatem administracyjnym, a nie artystą.	Uwaga nieuwzględniona Przyznawanie dopłat będzie się wiązało z subsumpcją – porównaniem dochodów i ustaleniem wysokości dopłaty. Nie będą tu rozpatrywane żadne kwestie merytoryczne. Z tego względu zdecydowano się na formalne wskazanie dyrektora jako odpowiedzialnego za to zadanie. Rada będzie zajmowała się kwestiami bardziej merytorycznymi, w których będzie zobowiązana do wydawania kilkudziesięciu tysięcy decyzji rocznie.
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 12 pkt 1	wydawanie decyzji w sprawie potwierdzania lub uaktualniania uprawnień artysty zawodowego	Wydanie ok.70 000 decyzji (ca. 67.000 osób zawodowo wykonujących działalność artystyczną plus ca. 2.500 absolwentów uczelni artystycznych rocznie) plus ok 25 000 poświadczeń co 3 lata (potwierdzenia) oznacza ponad 2500 decyzji miesięcznie lub ponad 125 dziennie (przez 20 dni roboczych)...lub ponad 15/ godz lub ok. 4 minut na artystę... ten system nie ma prawa działać prawidłowo, biorąc pod uwagę doświadczenia z obecnego cyklu pracy Komisji do spraw emerytalnych MKiDN (rozpatrywała do 10 wniosków dziennie) Członkowie Rady Izby Artystów powinni przejść obowiązkowo szkolenie z zakresu: 1-prawa autorskiego; 2-ustaw o SUS i FUS; 3- prawa administracyjnego; 4- U S T A W Y o uprawnieniach artysty zawodowego oraz rozporządzeń z nimi związanych; 5-regulaminu Rady Izby,	Uwaga nieuwzględniona Wskazujemy, że w innych uwagach wskazano na nadmiernie rozbudowany aparat administracyjny – projektanci starali się znaleźć kompromis w kwestii składu osobowego zespołu Izby. W sytuacji niewydolności administracyjnej będą konieczne korekty rozwiązań.

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 12 pkt 2	pełnienie roli organu drugiej instancji przy wydawaniu poświadczeń, o których mowa w art. 23 ust. 3	Uwaga Jak wyżej (dotycząca pkt 1 art. 12), oraz: dodatkowa liczba poświadczeń stanowi znaczne obciążenie Rady	Uwaga nieuwzględniona J.w.
	IARP	Art. 12 pkt 2	Zmiany redakcyjne	W proponowanym przepisie określającym zadania Rady Izby, przyznano jej uprawnienia do „pełnienia roli organu drugiej instancji”. W tym zakresie proponuje się zmianę redakcyjną: „prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 23 ust. 3.	Uwaga uwzględniona Przepis został zmodyfikowany.
	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich	Art. 12 pkt 3 i art. 13 projektu ustawy	Zmiana sformułowania w celu lepszego zagwarantowania autonomii Izby.	Sformułowanie „w uzgodnieniu z Ministrem” dotyczące wyboru dyrektora Izby oraz powołania i odwołania go jest nieprecyzyjne i nie gwarantuje wystarczającej autonomii Izby. Lepszym sformułowaniem byłoby np. „po zasięgnięciu opinii”.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawców dalsze ograniczanie nadzoru MKiDN nad Polską Izbą Artystów nie jest uzasadnione.
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 12 pkt 4	kontrola organizacji reprezentatywnych w zakresie realizacji uprawnień organizacji reprezentatywnych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1	Pracownikami zatrudnionymi przez Radę Izby uprawnionymi do kontroli organizacji reprezentatywnych powinny być osoby będące członkami organizacji reprezentatywnych nie wchodzących w skład Rady Izby (o ile możliwe tej samej branży artystycznej) Urzędnicy podobnie jak urzędnicy ZUS mogą nie posiadać specjalistycznej wiedzy dotyczącej spraw zawodowych i artystycznych kontrolowanej organizacji reprezentatywnej konkretnego zawodu (podobnie jak np.: malarz oceniający muzyka.	Uwaga nieuwzględniona Przy kontroli brane będą pod uwagę kwestie administracyjne, a nie merytoryczne. Aparat administracyjny Izby będzie wystarczający do przeprowadzenia tego typu kontroli.

	IARP	Art. 12 pkt 5	Wątpliwości w zakresie charakteru prawnego i roli „zaleceń dla organizacji reprezentatywnych w sprawie potwierdzenia udokumentowanego dorobku artystycznego dla poszczególnych zawodów”	<p>Jednym z zadań Rady Izby ma być „wydawanie zaleceń dla organizacji reprezentatywnych w sprawie potwierdzenia udokumentowanego dorobku artystycznego dla poszczególnych zawodów artystycznych”. Wątpliwości może budzić wydawanie „zaleceń” przez organ II instancji organowi I instancji w toku postępowania administracyjnego. Jeśli zaś zalecenia te mają posiadać charakter ogólnych wskazówek, dotyczących choćby kryteriów, jakie mają brać pod uwagę organizacje reprezentatywne potwierdzając lub odmawiając potwierdzenia dorobku, powinny one znaleźć się w samej ustawie. Jeżeli na podstawie wytycznych, organizacja będzie mogła odmówić poświadczenia dorobku, de facto wytyczne będą stanowiły kryteria czy też przesłanki potwierdzenia dorobku, stąd powinny one zyskać rangę przepisu ustawy. W uzasadnieniu do projektu wskazano, że zalecenia rady będą stanowić instrument soft law ułatwiający organizacji reprezentatywnej rozstrzygnięcie, czy uzasadnione jest potwierdzenie dorobku artystycznego. Zalecenia mają być uzgadniane z samymi organizacjami reprezentatywnymi, co ma stanowić wyraz „oddania swobody do uznania dorobku artystycznego organizacjom reprezentatywnym”. KRIA RP w pełni podziela pogląd co do trudności związanych z określeniem kryteriów wedle których ma następować potwierdzanie dorobku. Jednak należy zauważyć, że przekazanie organizacjom kompetencji do „rozstrzygania” zasadności potwierdzenia dorobku może spotkać się z zarzutem ograniczania praw pewnych grup zawodowych na podstawie „wytycznych” tj. dokumentu, który nie będzie posiadał charakteru powszechnie obowiązującego. W ocenie IARP organizacje reprezentatywne powinny spełniać w procesie potwierdzania dorobku jedynie rolę opiniującą, nie zaś rozstrzygającą. W przeciwnym razie mamy do czynienia z sytuacją przyznawania lub odmowy przyznania konkretnego uprawnienia (ponieważ to od posiadania potwierdzenia będzie zależało przyznanie uprawnień artysty) przez organizacje zawodowe tj. podmioty prywatne, które takiego prawa nie uzyskały, tak zarówno na mocy Konstytucji, jak i ustaw szczególnych. Nie zmienia tej sytuacji możliwość odwołania od poświadczenia do Rady Izby, gdyż generuje to po stronie osoby ubiegającej się o potwierdzenie dorobku dodatkowy czas</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zalecenia mają charakter ogólny i z założenia są zmienne m.in. w związku ze zmieniającymi się standardami czy językami sztuki. Nie mogą zatem pojawić się w treści ustawy. Zdaniem projektodawców środowiska artystyczne powinny mieć też pełną autonomię w tym zakresie.</p>
--	------	---------------	---	--	--

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 12 pkt 5	wydawanie zaleceń dla organizacji reprezentatywnych w sprawie potwierdzania udokumentowanego dorobku artystycznego dla poszczególnych zawodów artystycznych.	W tych zaleceniach musiałyby być opracowany regulamin komisji oceniającej kandydatów na artystę zawodowego – jeżeli miałyby być 3-osobowa komisja d/s potwierdzania udokumentowanego dorobku artystycznego, to powinien wejść do niej dodatkowo, jako członek niestały, przedstawiciel organizacji udzielającej pełnomocnictwa d/s. reprezentacji innej organizacji jeżeli rozpatrywany będzie wniosek członka tej organizacji	Uwaga nieuwzględniona Kwestie te będą uregulowane w aktach wykonawczych, a nie w zaleceniach.
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 12	Komentarz dotyczący kosztów kontroli organizacji reprezentatywnych	co z kosztami kontroli organizacji reprezentatywnych poza Warszawą? Czy pracownicy Polskiej Izby Artystów dokonujący kontroli posiadać będą kwalifikacje do oceny decyzji organizacji reprezentatywnych ich nieprawidłowości przy potwierdzaniu uprawnień artysty oraz ich kwestionowani w zakresie merytorycznym czy formalnym. Kto poniesie koszty delegacji pracowników przeprowadzających kontrole poza Warszawą?	Uwaga uwzględniona Koszty będą ponoszone z budżetu Izby. Pracownicy izby będą posiadać kwalifikacje niezbędne do prawidłowego przeprowadzenia kontroli.
	Związek Zawodowy Aktorów Polskich	Art. 12 pkt 3 i art. 13 projektu ustawy	Zmiana sformułowania w celu lepszego zagwarantowania autonomii Izby.	Sformułowanie „w uzgodnieniu z Ministrem” dotyczące wyboru dyrektora Izby oraz powołania i odwołania go jest nieprecyzyjne i nie gwarantuje wystarczającej autonomii Izby. Lepszym sformułowaniem byłoby np. „po zasięgnięciu opinii”.	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawców dalsze ograniczanie nadzoru MKiDN nad Polską Izbą Artystów nie jest uzasadnione.
	Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	art. 12 punkt 4 oraz art. 18	Rada Izby posiada obecnie bardzo rozwinięte zdolności kontrolowania organizacji reprezentatywnych, co może doprowadzić do utrudnienia ich działalności za pomocą nieuzasadnionych i uporczywych kontroli	Proponujemy ściśle określenie przypadków, w których kontrola może zostać przeprowadzona oraz procedur, które ograniczą arbitralność Rady. Każda kontrola powinna być przeprowadzana jedynie w przypadkach uzasadnionych podejrzeń, że dana organizacja nie stosuje się do zapisów ustawy poprzez: nieprzyznawania statutu osobom uprawnionym, przyznawanie statutu osobom nie zajmującym się profesjonalnie twórczością, niewywiązywanie się ze zobowiązania do terminowego rozpatrywania spraw. Kontrola powinna być poprzedzona pisemnym wezwaniem do wyjaśnienia wątpliwości, na które organizacja może odpowiedzieć w terminie 30 dni. Rada może następnie wezwać organizację do działań naprawczych oraz pisemnego przedstawienia raportu z tych działań w terminie 30 dni. Dopiero niewywiązywanie się z tych obowiązków może skutkować kontrolą tak jak jest to opisane w artykule 18.	Uwaga nieuwzględniona Przyjęcie proponowanego rozwiązania mogłoby prowadzić do ukrywania powstałych nadużyć. Z tego względu uwaga nie zostanie uwzględniona.

Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 12 punkt 5, art 24 punkt 1	Wprowadzenie elementów partycypacyjnych w ustalaniu listy czynności charakterystycznych dla danych zawodów	czynności wskazujące na zawodowy charakter danych działań (art. 24) powinny być konsultowane z organizacjami reprezentatywnymi dla danych zawodów (Rada Izby nie jest reprezentatywna dla wszystkich zawodów, których jest o wiele więcej niż osób w radzie)	Uwaga nieuwzględniona Członkowie Rady Izby reprezentują artystów wszystkich zawodów. Przy ich wyborze organizacje reprezentatywne powinny kierować się zagwarantowaniem możliwie szerokiego spektrum ekspertów z różnych dziedzin. Ustawowe narzucanie procedur dotyczących wykonywanych zadań projektodawcy uznają za nadregulację.
Grupa Kultura Wrocław	Art. 13. ust. 1. projektu ustawy	Brak szczegółowego zdefiniowania użytego nazewnictwa	Postulujemy o uzupełnienie zapisu o szczegółowe zasady konkursu.	Uwaga nieuwzględniona Wpisanie zasad konkursu na poziomie ustawy byłoby nadregulacją.
Związek Zawodowy Scenarzystów w Polskich GILDIA SCENARZYSTÓW		Art. 13 p. 1	Nieprecyzyjny jest zapis informujący o powoływaniu dyrektora Izby po uzgodnieniu z Ministrem Kultury; czym jest „uzgodnienie” i co w sytuacji kiedy do „uzgodnienia” nie dochodzi?; Czy minister może się nie zgodzić na wyłonioną przez Izbę kandydaturę? I co wtedy? Czy to oznacza brak porozumienia? Sugerujemy jednak samorządność Izby i rolę zatwierdzającą dla Ministra Kultury, który i tak posiada inne funkcje kontrolne	Uwaga nieuwzględniona W ocenie projektodawców dalsze ograniczanie nadzoru MKiDN nad Polską Izbą Artystów nie jest uzasadnione.
STOART	Art. 18 ust. 1 w zw. z art. 12 pkt 4	Wątpliwości co do sposobu wykonywania przez Radę Polskiej Izby Artystów uprawnienia do kontroli organizacji reprezentatywnych.	Skoro zgodnie z art. 12 pkt 4 kontrola organizacji reprezentatywnych należy do wyłącznych kompetencji Rady Izby, to podstawą do przeprowadzenia kontroli powinno być nie tylko pisemne upoważnienie, ale przede wszystkim uchwała o wszczęciu kontroli w danej organizacji. Ponadto z uzasadnienia projektu ustawy wynika, że kontrola będzie przeprowadzana przez pracowników Izby. Należy to wskazać również w ustawie – w przepisach art. 18 jest mowa wyłącznie o „osobach upoważnionych do dokonywania/przeprowadzania kontroli”, a nie o pracownikach Izby.	Uwaga nieuwzględniona Zmodyfikowano jednak art. 11 ust. 4.

	STOART	Art. 18	Niejasny zakres kontroli w organizacji reprezentatywnej.	<p>Przewidziane w art. 18 projektu uprawnienia kontrolne Rady dotyczą kontroli realizacji uprawnień organizacji reprezentatywnych w zakresie potwierdzania udokumentowanego dorobku artystycznego dla zawodów artystycznych, w których są reprezentatywne (art. 18 ust. 1 w zw. z art. 12 pkt 4 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 1). Należy jednak zauważyć, że projekt ustawy i towarzyszący mu projekt rozporządzenia określają wyłącznie wymogi proceduralne w zakresie wydawania poświadczeń, w szczególności dotyczące stosowania określonych formularzy, powołania trzyosobowej komisji, rozpatrzenia wniosku w ustawowym terminie, maksymalnej wysokości opłat za wydanie poświadczenia oraz sporządzenia protokołu (art. 23, 25 i 26 oraz projekt rozporządzenia wydanego na podstawie art. 27 pkt 2). Natomiast merytoryczne przesłanki dotyczące oceny dorobku artystycznego mają być określone w zaleceniach Rady (art. 24). O ile zatem przestrzeganie wymogów proceduralnych może być przedmiotem kontroli zarządzanej przez Radę, to wątpliwości budzi kontrolowanie zgodności działania organizacji z zaleceniami, które – jak zresztą wyjaśniono w uzasadnieniu projektu – mają mieć charakter wskazówek, a nie wiążących, sztywnych wytycznych.</p> <p>Dlatego proponujemy doprecyzowanie w art. 18, iż kontrola organizacji reprezentatywnej w zakresie potwierdzania dorobku artystycznego może dotyczyć wyłącznie przestrzegania przepisów art. 23, 25, 26 oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 27 pkt 2, ale nie obowiązku brania pod uwagę zaleceń Rady, o którym mowa w art. 24 (tym bardziej, że w razie odmowy potwierdzenia dorobku artystycznego przysługuje odwołanie do Rady Izby, a więc merytoryczna weryfikacja ustaleń organizacji reprezentatywnej powinna następować w trybie odwoławczym, a nie kontrolnym).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kontrola realizacji zaleceń Rady PIA jest jednym z narzędzi uszczelniania systemu na wypadek nieprawidłowości w działaniu organizacji reprezentatywnej.</p>
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 18 ust. 2	Wskazanie kim mogą być osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli	Kontrolę powinien przeprowadzać artysta nie będący członkiem organizacji reprezentatywnej wydającej opinię, a nie urzędnik Izby	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga niemożliwa do zrealizowania – kontrolę powinna przeprowadzać osoba odpowiednio przeszkolona, dająca gwarancje przestrzegania przepisów prawa w tym dotyczących danych osobowych.</p>

	STOART	Art. 19	Nieprecyzyjne przesłanki wykreślenia organizacji z listy organizacji reprezentatywnych oraz brak możliwości odwołania.	<p>Projektowana ustawa przewiduje tylko jedną sankcję za nieprzestrzeganie przez organizację reprezentatywną przepisów ustawy przy potwierdzaniu lub aktualizacji dorobku artystycznego lub niewydawanie poświadczeń w ustawowym terminie (na marginesie należy zauważyć, że niedotrzymanie terminu jest nieprzestrzeganiem ustawy, a więc mieści się w pierwszej kategorii naruszeń) – wykreślenie organizacji z listy organizacji reprezentatywnych na 1 rok. Nie ma zatem żadnej możliwości dostosowania sankcji do rodzaju i wagi naruszenia (czyż innym jest np. nieznaczne uchybienie terminowi rozpatrzenia wniosku a czym innym jego nierozpatrzenie w ogóle) ani do skali naruszeń (naruszenie jednorazowe, powtarzające się czy też rażące?).</p> <p>Stosowane sankcje powinny być proporcjonalne do stwierdzonych naruszeń, w tym celu należy więc rozbudować projektowaną regulację. Ustawa powinna ponadto przewidywać procedurę odwoławczą od decyzji ministra w przedmiocie wykreślenia z listy organizacji reprezentatywnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>To Rada Izby decyduje czy zwrócić się w ramach swoich uprawnień kontrolnych do ministra z wnioskiem o wykreślenie</p>
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 20	Próg liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze oraz tryb wyboru członków Rady Izby	<p>W dniu wejścia w życie ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego żadna organizacja nie będzie posiadać właściwej liczby członków - artystów zawodowych- jedynie artystów wykonujących zawód artysty. W okresie do 120 dni osoby, które otrzymały decyzje Komisji Emerytalnej MKiDN mają otrzymać karty Artysty Zawodowego i to oni mogą stworzyć w swoich związkach i stowarzyszeniach organizacje reprezentatywne.</p> <p>Zasadne byłoby wprowadzenie 4 letniego okresu przejściowego i dopuszczenie wszystkich organizacji obsługujących największą liczbę artystów w danym zawodzie artystycznym.</p> <p>Proponowana ustawa spowoduje konieczność podziału już istniejących związków zawodowych i stowarzyszeń twórców i artystów na mniejsze, o konkretnej dyscyplinie. Należy tu przewidzieć pomoc prawną, odpowiednią rekompensatę na wywołane na skutek ustawy koszty organizacyjno-prawne mniejszych organizacji, oraz możliwość udzielania pełnomocnictw wyborczych przez mniejsze, nowo powstałe organizacje, które nie osiągnęły wymaganego progu liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze innym organizacjom pokrewnych dyscyplin (lub o większym doświadczeniu prawnym, liczbie członków ..itp).</p> <p>Uwaga: należy pamiętać, że artyści niekoniecznie znają prawo i czytają ustawy czego dowodem jest ich obecna sytuacja socjalna oraz konieczność wprowadzenia tej USTAWY.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Kwestia okresu przejściowego rozwiązana jest w przepisach przejściowych, w Art. 75 ust. 3.</p>

	Związek Zawodowy Scenarzystów w Polskich GILDIA SCENARZYSTÓW		art 20 ppkt 1 art. 27	Wobec ustalenia kryterium reprezentatywności na podstawie wyłącznie liczebności organizacji bardzo ważne będzie odpowiednie pogrupowanie zawodów artystycznych – o czym mowa w art. 27. Warto przeprowadzić konsultacje z zainteresowanymi grupami zawodowymi na temat przydziału do poszczególnych grup.	Uwaga uwzględniona Akty wykonawcze będą szeroko konsultowane na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
	Rozdział 3 (21-27)				
	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego ZPAP	Art. 21. 1.	Organizacje reprezentatywne są uprawnione do: 1) potwierdzenia udokumentowanego dorobku artystycznego dla zawodów artystycznych, w których są reprezentatywne	Funkcjonująca Izba Artystów osłabi prestiż np. ZPAP, bo dubluje kompetencje przyjąć do organizacji. Dyplom uczelni wyższej artystycznej dla systemu ważny przez 5 lat i do 2025 r., (a więc w wypadku większości artystów jego znaczenie będzie małe), inni członkowie będą poddani ponownej weryfikacji już je raz przechodząc w Komisjach ZPAP. Przedstawiana przez ZG wizja wzbogacenia z tytułu opłat za zaświadczenia i potwierdzenia niepewna, nie wiadomo ile osób wejdzie do systemu. Z wypowiedzi na zebraniu Prezesów ZPAP wynika, że takie 3 osobowe komisje będzie mógł tworzyć każdy Okręg, nie tylko Zarząd Główny.	Uwaga niezrozumiała
01.06. mail	Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 21. 1. i 2. oraz projekt rozporządzenia dot. progów minimalnego przychodu	Kwestia wyboru organizacji reprezentatywnej w przypadku artystów działających w różnych dziedzinach	W art. 21 projektu ustawy czytamy, że organizacje reprezentatywne są uprawnione do "potwierdzenia udokumentowanego dorobku artystycznego dla zawodów artystycznych, w których są reprezentatywne", z drugiej jednak strony w dalszym punkcie jest zapis, że "Artysta zawodowy może być obsługiwany jednocześnie przez jedną organizację reprezentatywną." Co zatem z artystami, którzy działają na różnych polach artystycznej ekspresji? Czy Witkacy (gdyby żył) powinien zgłosić się do organizacji zrzeszającej literatów, plastyków czy fotografików? Zapisy artykułu 21 tworzą swoisty konflikt przepisów, w którym artysta zajmujący się różnymi dziedzinami może zweryfikować swój dorobek tylko w jednej z nich, bo ogranicza go zapis, o jednoczesnym obsługiwaniu przez jedną organizację. W zależności od interpretacji pojawiają się jednak inne problemy. Jeśli bowiem przyjmujemy, że artysta potwierdzając swój dorobek w jakiegokolwiek organizacji może również działać jako "artysta zawodowy" w innych dziedzinach, to nierozstrzygnięta pozostaje kwestia, który z progów minimalnego przychodu powinien przyjąć.	Uwaga nieuwzględniona Artysta będzie musiał wybrać zawód, w którym będzie chciał być klasyfikowany.

	Grupa Kultura Wrocław	Rozdział 3 projektu ustawy Organizacje reprezentatywne	Uzupełnienie zapisów o wprowadzenie dodatkowej opcji	Możliwość łączenia się organizacji niespełniających warunków do uzyskania statusu organizacji reprezentatywnych w federacje lub zrzeszenia w celu spełnienia określonych w Rozporządzeniu progów i możliwości wybrania swojego przedstawiciela do składu Izby.	Uwaga uwzględniona W projekcie zmieniono wymóg min. 2 lat od wpisu do KRS (art. 22 ust. 1), zatem członkowie kilku organizacji mogą stworzyć nową.
	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 21-27	Organizacje reprezentatywne: potencjalne źródło nadużyć i patologii	Pozorne potwierdzenie i wątpliwy przejaw „oddolnej działalności” społecznej członków danej grupy zawodowej – faktycznie nowe instytucje włączone w struktury oraz zadania administracji publicznej. Za fasadą spontanicznych organizacji artystów, tworzy się instytucje nieznane polskiemu prawu i tradycji wyposażoną we władzę publiczną. Projekt zakłada faktyczne uzależnienie artystów (zainteresowanych partycypacją w przywilejach proponowanych przez projektodawcę) od tych organizacji. Proponowane rozwiązanie może być źródłem licznych patologii oraz korupcji, które nie tylko wypaczą sens regulacji, narażając na śmieszność instytucje oraz osoby zaangażowane na polu kultury, sztuki oraz reprezentantów władzy publicznej wykonujących zadania na tym polu, a Projekt w obecnym kształcie stanowi wręcz zachętę do nadużyć.	Uwaga nieuwzględniona Organizacje mają być „pomostem” między artystą a profesjonalnym aparatem administracji, ułatwiającym ocenę czyjegoś dorobku.
	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 21 ust. 2	Sprzeczność z sytuacją organizacyjną zrzeszeń twórców i wykonawców oraz sytuacją na rynku artystycznym	Nałożono obowiązek „obsługiwania” artysty przez jedną organizację, a przecież większość z nich należy do kilku i tego nie da się zmienić.	Uwaga nieuwzględniona Zwracamy uwagę, że nigdzie w projekcie nie ma zakazu przynależenia do kilku organizacji. Jedyny obowiązek, to wybór jednej reprezentacji – nie trzeba nawet być jej członkiem.

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. od 21 do 35	Wprowadzenie chaosu, którego konsekwencją może być anarchizacja członkostwa i funkcjonowania istniejących stowarzyszeń i związków zawodowych zrzeszających twórców i artystów wykonawców	Skoro wg art. 21 ust. 4 artysta może w każdej chwili zmienić organizację, można spodziewać się z jednej strony masowego wypisywania się członków ze stowarzyszeń i związków nie mających przywileju „reprezentatywnych” (w konsekwencji ich upadku), a z drugiej strony (wg art. 21 ust. 3 artysta nie musi być członkiem „obsługującej go” organizacji), zmuszenia „organizacji reprezentatywnych” do „obsługi” tłumu artystów nie będących ich członkami, bo ustawa nie zawiera przepisu umożliwiającego organizacji odmowę „obsługiwania” artysty nie będącego jej członkiem i nie zobowiązanego do płacenia jej składek! Organizacje musiałyby też zakładać i prowadzić ewidencję tysięcy osób nie będących jej członkami. Z definicji „organizacji reprezentatywnej” wynika, że „obsługuje” ona bardzo dużo artystów, w tym jej członków Ci członkowie też muszą mieć poświadczenie dorobku artystycznego, a wydawanie poświadczeń należy do kompetencji właśnie organizacji reprezentatywnej. Czyli – organizacja sama sobie wydaje potwierdzenia, bo wg § 3 projektu <i>Rozporządzenia w sprawie zawodów artystycznych dla których ustalana jest reprezentatywność</i> wniosek rozpatruje trójosobowa komisja przedstawiciele organizacji reprezentatywnej – czyli koledzy kolegom wydają potwierdzenia i jeszcze należy się zapłata! Nietrudno przewidzieć jakie to wywoła kłótnie i zawiści wewnątrz organizacji.	Już w tej chwili egzamin aktorski przeprowadzany jest przez aktorów, a pobierana za niego opłata jest dużo wyższa niż proponowana opłata maksymalna w ustawie. Zaprojektowany system daje możliwość samooceny środowiska, z jednoczesnym zagwarantowaniem ewentualnych środków odwoławczych. Wnoszący uwagę nie proponuje żadnego innego rozwiązania, wskazując tylko że proponowane jest jego zdaniem złe. Autorzy projektu rozważali różne modele potwierdzania dorobku i przyjęty w projekcie oceniony został jako optymalny.
	Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 22	Zamiast zachęty do stowarzyszania się artystów i artystek tworzone są administracyjne bariery dla nowych organizacji i związków zawodowych.	System powinien zawierać zachęty do artystycznej samoorganizacji, w postaci darmowej pomocy prawnej dla artystów i artystek chcących się stowarzyszyć, oraz mikrograntów ułatwiających wynajem siedziby oraz pokrycie kosztów księgowości. Za szczególnie szkodliwy uznajemy zapis art. 22, punkt 1 „Organizacja może wystąpić z wnioskiem nie wcześniej niż po 2 latach od uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.” – który oznacza de facto utratę możliwości wejścia do systemu organizacjom świeżo powstałym oraz jego petryfikację pod kontrolą organizacji większych i bardziej osadzonych.	Uwaga częściowo uwzględniona Koszty funkcjonowania organizacji będą mogły być pokrywane z opłat za wydawane poświadczenia. W zakresie wpisu do KRS uwaga uwzględniona.

	Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 22	Reprezentatywność organizacji nigdy nie powinna być ustalana wstecz, powinna być zgodna z powszechną regułą prawną, że prawo nigdy nie działa wstecz.	Reprezentatywność organizacji powinna być określana perspektywicznie, na okres roku, na podstawie statystyk reprezentatywności za rok przeszły. Uszczegółowione powinny być także zasady wchodzenia do systemu organizacji nowych – ponieważ obecnie reprezentatywność ustalana jest na podstawie deklaracji artystów i artystek, które znowu wybierać jedynie organizacje już reprezentatywne. Powinny być ustalone granice reprezentatywności za dany rok dla poszczególnych zawodów, reprezentatywność danej organizacji jest ustalana przez Izbę warunkowo na podstawie deklaracji o spodziewanej liczbie artystów i artystek, które dana organizacja będzie reprezentować i będzie potwierdzana w terminie 3 miesięcy na podstawie faktycznych deklaracji	Uwaga nieuwzględniona Projektodawcy wskazują, że proponowane rozwiązania uwzględniają zasadę, iż prawo nie działa wstecz.
	Unia Teatrów Niezależnych, Ogólnopolska Offensywa Teatralna	Art. 22	Zapewnienie większego dostępu do uprawnień artysty zawodowego zawodom nieposiadającym działającej organizacji lub specyficznym grupom w obrębie danego zawodu (cyrkowiec, aktor teatru niezależnego)	Dodanie ustępu w brzmieniu: >>Organizacja reprezentatywna może wystąpić z wnioskiem o wpisanie do systemu teleinformatycznego w terminie wcześniejszym niż określony w ust. 1, jeśli grupa artystów, którą reprezentuje nie posiadała do tej pory swojej organizacji.<<	Uwaga uwzględniona

<p>Fundacja Sztukmistrze ul. Biskupińska 81/2 20-830 Lublin</p>	<p>art. 22 ust. 1 w zw. z art. 68 ust. 1, ust. 3 Ustawy</p>	<p>Brak możliwości wpisania organizacji na listę organizacji reprezentatywnych przed upływem 2 lat od wpisu danej organizacji do KRS, nawet w przypadku, gdy żadna z istniejących organizacji, które mogłyby spełniać kryterium reprezentatywności nie spełnia wymogu 2 lat od wpisu do KRS. Postulat: Wprowadzenie wyjątku dot. możliwości wpisu na listę organizacji reprezentatywnych organizacji nawet przed upływem dwóch lat od jej wpisu do KRS, w przypadku braku innej organizacji reprezentatywnej dla danego zawodu artystycznego.</p>	<p>Proponowane przepisy zakładają, że organizacja może wystąpić z wnioskiem o wpisanie do systemu teleinformatycznego organizacji reprezentatywnych nie wcześniej niż po 2 latach od uzyskania wpisu do KRS (art. 22 ust. 1). Przepisy przejściowe (art. 68) nie przewidują możliwości skrócenia tego okresu nawet w przypadku, gdy żadna z organizacji zrzeszających największą liczbę artystów w danych zawodzie artystycznym nie została zarejestrowana na dwa lata przed stworzeniem pierwszej listy organizacji przez Ministra. W Polsce funkcjonuje wiele organizacji (stowarzyszeń, związków zawodowych) zrzeszających np. aktorów, muzyków, pisarzy. Brakuje jednak organizacji, która zrzeszałaby i mogłaby reprezentować interesy artystów sztuk cyrkowych oraz zawodów pokrewnych. Artyści sztuk cyrkowych to zróżnicowana grupa artystów, obejmująca m.in. żonglerów, mimów, iluzjonistów, artystów ulicznych, akrobatów, hulahopistów, tancerzy ognia, performerów, ekwilibrystów, clownów, i inne zawody pokrewne. Artyści sztuk cyrkowych wykonują swój zawód w różnych miejscach i formach (w tradycyjnych cyrkach, na festiwalach cyrkowych, na ulicy, etc.). Środowisko artystów cyrkowych jest odrębne od środowiska np. aktorów teatralnych. Jednocześnie, w Polsce brak jest obecnie szkoły II stopnia w zakresie sztuk cyrkowych. Z tego względu, jedynym sposobem na uzyskanie przez artystę sztuk cyrkowych uprawnień artysty zawodowego jest potwierdzenie jego dorobku przez organizację reprezentatywną. Z uwagi na wskazaną wyżej szeroką gamę zawodów mieszczących się definicji artysty zawodowego, zróżnicowanie form wykonywania zawodu a także odrębności od innych środowisk artystycznych (w tym np. teatru), potwierdzanie dorobku artysty cyrkowego przez organizacje niezrzeszające samych artystów cyrkowych (a więc i takie, które nie mają wiedzy o tym środowisku) będzie bardzo trudne i może uniemożliwić artystom cyrkowym wykonywania uprawnień artysty zawodowego. Środowisko artystów cyrkowych intensywnie pracuje nad założeniem własnego stowarzyszenia, które będzie zrzeszało artystów wykonujących zawód artysty cyrkowego. Stowarzyszenie zostanie wpisane do KRS przed wejściem w życie Ustawy. Z powyższych względów, postulujemy dodanie w ustawie wyjątku, przewidującego możliwość wpisania na listę organizacji reprezentatywnych takiej organizacji, która mimo niespełnienia warunku upływu 2 lat od wpisu do KRS, zrzesza największą liczbę artystów wykonujących dany zawód.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
---	---	---	---	----------------------------------

Joanna Fasula	art. 22 ust. 1 w zw. z art. 68 ust. 1, ust. 3 Ustawy	Brak możliwości wpisania organizacji na listę organizacji reprezentatywnych przed upływem 2 lat od wpisu danej organizacji do KRS, nawet w przypadku, gdy żadna z istniejących organizacji, które mogłyby spełniać kryterium reprezentatywności nie spełnia wymogu 2 lat od wpisu do KRS.	<p>Propozycja: wprowadzenie wyjątku dot. możliwości wpisu na listę organizacji reprezentatywnych organizacji nawet przed upływem dwóch lat od jej wpisu do KRS, w przypadku braku innej organizacji reprezentatywnej dla danego zawodu artystycznego.</p> <p>Proponowane przepisy zakładają, że organizacja może wystąpić z wnioskiem o wpisanie do systemu teleinformatycznego organizacji reprezentatywnych nie wcześniej niż po 2 latach od uzyskania wpisu do KRS (art. 22 ust. 1).</p> <p>W Polsce funkcjonuje wiele organizacji (stowarzyszeń, związków zawodowych) zrzeszających np. aktorów, muzyków, pisarzy.</p> <p>Brakuje jednak organizacji, która zrzeszałaby i mogłaby reprezentować interesy artystów sztuk cyrkowych oraz zawodów pokrewnych.</p> <p>Artyści sztuk cyrkowych to zróżnicowana grupa artystów, którzy wykonują swój zawód w różnych miejscach i formach (w tradycyjnych cyrkach, na festiwalach cyrkowych, na ulicy, etc.).</p> <p>Jedynym sposobem na uzyskanie przez artystę sztuk cyrkowych uprawnień artysty zawodowego będzie potwierdzenie jego dorobku przez organizację reprezentatywną.</p> <p>Potwierdzenie dorobku artysty cyrkowego przez organizacje niezrzeszające artystów cyrkowych może uniemożliwić artystom cyrkowym wykonywanie uprawnień artysty zawodowego.</p> <p>Środowisko artystów cyrkowych pracuje nad założeniem własnego stowarzyszenia, które będzie zrzeszało artystów wykonujących zawód artysty cyrkowego, i które zostanie wpisane do KRS przed wejściem w życie Ustawy.</p> <p>Stowarzyszenie zostanie wpisane do KRS przed wejściem w życie Ustawy.</p>	Uwaga uwzględniona.
Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 22 pkt 2 i 3	Uzupełnić przepis	Dodać po słowach: „artystów zawodowych „, słowa: <i>i artystów w danym zawodzie artystycznym</i>	Uwaga nieuwzględniona Brak uzasadnienia dla zgłoszonej uwagi – uwaga nieuwzględniona.

	Stowarzyszenie Autorów ZAiKS	Art. 22 ustawy	Przesłanki i kryteria reprezentatywności organizacji	<p>Nie jest jasna regulacja, która pozwala określić przesłanki i tryb uzyskiwania statusu „organizacji reprezentatywnej” w odniesieniu do danego zawodu artystycznego.</p> <p>W projektowanym art. 22 ust. 3 mowa o „uzyskaniu statusu” organizacji reprezentatywnej - nie jest jasne, jak nabywa się taki „status”. Natomiast projektowany Art. 22. ust. 4 dotyczy badania spełniania kryteriów reprezentatywności, a kryteria te nie są ustawą zdefiniowane.</p> <p>Zwrócić też należy uwagę, że „obsługiwać” artystów może tylko organizacja reprezentatywna, a aby stać się organizacją reprezentatywną trzeba „obsługiwać” określoną liczbę artystów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W ustawie jest szczegółowa procedura uzyskiwania statutu – w art. 22.</p>
	Marta Mądry	art. 22 ust. 1 w zw. z art. 68 ust. 1, ust. 3 Ustawy	Brak możliwości wpisania organizacji na listę organizacji reprezentatywnych przed upływem 2 lat od wpisu danej organizacji do KRS, nawet w przypadku, gdy żadna z istniejących organizacji, które mogłyby spełniać kryterium reprezentatywności nie spełnia wymogu 2 lat od wpisu do KRS.	<p>Propozycja: wprowadzenie wyjątku dot. możliwości wpisu na listę organizacji reprezentatywnych organizacji nawet przed upływem dwóch lat od jej wpisu do KRS, w przypadku braku innej organizacji reprezentatywnej dla danego zawodu artystycznego.</p> <p>Proponowane przepisy zakładają, że organizacja może wystąpić z wnioskiem o wpisanie do systemu teleinformatycznego organizacji reprezentatywnych nie wcześniej niż po 2 latach od uzyskania wpisu do KRS (art. 22 ust. 1).</p> <p>W Polsce funkcjonuje wiele organizacji (stowarzyszeń, związków zawodowych) zrzeszających np. aktorów, muzyków, pisarzy. Brakuje jednak organizacji, która zrzeszałaby i mogłaby reprezentować interesy artystów sztuk cyrkowych oraz zawodów pokrewnych. Artyści sztuk cyrkowych to zróżnicowana grupa artystów, którzy wykonują swój zawód w różnych miejscach i formach (w tradycyjnych cyrkach, na festiwalach cyrkowych, na ulicy, etc.).</p> <p>Jedynym sposobem na uzyskanie przez artystę sztuk cyrkowych uprawnień artysty zawodowego będzie potwierdzenie jego dorobku przez organizację reprezentatywną.</p> <p>Potwierdzenie dorobku artysty cyrkowego przez organizacje niezrzeszające artystów cyrkowych może uniemożliwić artystom cyrkowym wykonywania uprawnień artysty zawodowego.</p> <p>Środowisko artystów cyrkowych pracuje nad założeniem własnego stowarzyszenia, które będzie zrzeszało artystów wykonujących zawód artysty cyrkowego, i które zostanie wpisane do KRS przed wejściem w życie Ustawy.</p> <p>Stowarzyszenie zostanie wpisane do KRS przed wejściem w życie Ustawy.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

Unia Teatrów Niezależnych, Ogólnopolska Offensywa Teatralna	Art. 23	Zapewnienie wielokrotnego wnioskowania o nadanie uprawnień artysty	możliwości o nadanie artysty	w art. 23 proponujemy dodanie ustępu 9 w brzmieniu: >>w przypadku odmowy potwierdzenia dorobku artystycznego przez Radę, wniosek, o którym mowa w ust. 1, można składać ponownie, za pośrednictwem tej samej lub innej organizacji reprezentatywnej<<	Uwaga uwzględniona Przepis uzupełniono o okres karencji wynoszący 6 miesięcy (art. 23 ust. 9).
Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 23 ust. 1	Destrukcyjność stosunków międzyludzkich w środowisku artystycznym	stosunków w	Komisje weryfikacyjne staną się miejscem tworzenia układów personalnych i korupcyjnych, zburzą stosunki personalne w zrzeczeniach twórców i artystów	Uwaga nieuwzględniona Zaprojektowany system daje możliwość samoceny się środowiska, z jednoczesnym zagwarantowaniem ewentualnych środków odwoławczych. Wnoszący uwagę nie proponuje żadnego innego rozwiązania, wskazując tylko że proponowane jest jego zdaniem złe. Autorzy projektu rozważali różne modele potwierdzenia dorobku i przyjęty w projekcie oceniony został jako optymalny.
STOART	Art. 22 ust. 2 i 3 oraz art. 29 ust. 5	Niespójność przepisów dotyczących momentu dokonania wyboru przez artystę zawodowego obsługującego go organizacji.	przepisów momentu	Projektowany art. 22 ust. 3 stanowi, iż wybór przez artystę zawodowego obsługującego go organizacji wywołuje skutek natychmiastowy, jeżeli jest to organizacja reprezentatywna, a jeżeli organizacja nie uzyskała jeszcze takiego statusu – dopiero gdy liczba artystów spowoduje, że zostaną spełnione kryteria reprezentatywności. W art. 22 ust. 2 wskazano jednak, że następuje to dopiero z chwilą wpisania organizacji do systemu. Natomiast z art. 29 ust. 5 w zw. z ust. 2 pkt 2 wynika, że wybór organizacji reprezentatywnej obsługującej artystę zawodowego jest dokonywany poprzez złożenie przez tego artystę do Rady Izby wniosku o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego, do którego dołączane jest poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wystawione przez organizację reprezentatywną (która jednak na etapie złożenia wniosku może jeszcze nie być reprezentatywna skoro zgodnie z art. 22 ust. 3 zdanie drugie wybory dokonane przez artystów zawodowych wywołują skutek dopiero gdy ich liczba spowoduje, że dana organizacja spełnia kryteria reprezentatywności). Przepisy w tym zakresie wymagają więc korekty.	Uwaga nieuwzględniona Nie wymagają – artyści bez potwierdzonego dorobku nie są wliczani do kryteriów reprezentatywności.

	STOART	Art. 23 ust. 1	<p>Wątpliwości co do konieczności uregulowania kwestii składania wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego przez przedstawiciela ustawowego artysty albo przez inną osobę za zgodą artysty.</p>	<p>Zasady dokonywania czynności prawnych przez przedstawiciela ustawowego albo za jego zgodą regulują przepisy Kodeksu cywilnego (art. 17, 95 i 96). Nie wydaje się więc konieczne ich powielanie w projektowanych przepisach dotyczących składania wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego.</p> <p>Nie jest też konieczne regulowanie możliwości złożenia wniosku przez inną osobę, za zgodą artysty lub jego przedstawiciela ustawowego. Dokonanie czynności w imieniu i na rzecz artysty jest możliwe na zasadach ogólnych, na podstawie udzielonego przez niego pełnomocnictwa (art. 98 i nast. Kodeksu cywilnego).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przeciwnie uwagi zgłoszono w prekonsultacjach – uwaga nieuwzględniona.</p>
	STOART	Art. 23 ust. 2	<p>Konieczność uelatycznienia regulacji dotyczącej potwierdzenia dorobku artysty wykonawcy.</p>	<p>W art. 23 ust. 2 projektu wskazano, iż do wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego należy dołączyć m.in. zdigitalizowane wybrane utwory osoby ubiegającej się o potwierdzenie dorobku. Jednak w przypadku artysty wykonawcy, który wykonuje cudze utwory, dołączane powinny być utrwalenia jego artystycznych wykonań, a nie utwory.</p> <p>W tym celu konieczne byłoby zwielokrotnienie nie tylko artystycznych wykonań, ale też wykonywanych utworów oraz fonogramów lub wideogramów, na których zostały one utrwalone. Artysta wykonawca może jednak nie posiadać uprawnień do ich zwielokrotniania a czasem nawet dostępu do tych utrważeń (w przypadku, gdy jego działalność polega wyłącznie na występach na żywo i nie jest utrwalana).</p> <p>Dlatego proponujemy usunięcie wymogu dołączania zdigitalizowanych utworów. Natomiast w razie wątpliwości komisja rozpatrująca wniosek będzie mogła wezwać do ich przedstawienia w ramach uzupełnienia wniosku, w trybie przewidzianym w art. 23 ust. 2 ustawy oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia wydanego na podstawie art. 27 pkt 2 ustawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przepis został zmodyfikowany – do utworów dopisano artystyczne wykonania.</p>

	IARP	Art. 23 ust. 3	Wątpliwości co do charakteru prawnego „poświadczenia potwierdzającego dorobek artystyczny”	<p>Przyjęta w art. 23 ust. 3 forma potwierdzania dorobku artystycznego na podstawie „poświadczenia” może budzić wątpliwości z punktu widzenia systemu prawa. Poświadczenie jest stosowane na gruncie prawa administracyjnego jako potwierdzenie zgodności dokumentu z oryginałem. Natomiast w konsultowanej ustawie potwierdzenie dorobku ma de facto charakter quasi decyzji administracyjnej, gdyż organizacja reprezentatywna (choć nie jest organem administracji) rozstrzyga tu co do istoty, czy załączone do wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego materiały, stanowią wystarczającą podstawę do wydania „poświadczenia”.</p> <p>W takiej sytuacji rola organizacji powinna sprowadzać się do potwierdzenia, że zainteresowana osoba złożyła wniosek oraz załączniki. Wymagająca rozważenia byłaby też forma opinii, którą następnie Rada Izby brałaby pod uwagę (ale nie jako jedyne kryterium) w toku postępowania o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego.</p> <p>Wątpliwości budzi również treść wzoru protokołu z czynności podjętych w postępowaniu o wydanie poświadczenia w sprawie potwierdzenia dorobku artystycznego, stanowiącego załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. W pkt 4 protokołu organizacja wskazać ma czy: „postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji w sprawie potwierdzenia/odmowy potwierdzenia dorobku artystycznego”. Należy zwrócić szczególną uwagę na treść załączników, które powinny być w całości zgodne, zarówno z przepisem upoważniającym, jak również samymi przepisami materialnymi ustawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Treść wzoru protokołu będzie dopracowana na etapie wydawania aktu wykonawczego.</p> <p>Co do samego projektu – istotą projektu jest przełożenie ciężaru wydawania poświadczenia na organizacje reprezentatywne. Celem tego zabiegu jest uniknięcie przekonania, że decyzji o wartości czyjegoś dorobku są podejmowane przez ciała urzędnicze na poziomie centralnym.</p>
	Unia Teatrów Niezależnych, Ogólnopolska Offensywa Teatralna	Art. 24	Uniknięcie potencjalnej sytuacji blokowania nadawania uprawnień artystom niedyplomowanym przez sformułowanie zbyt wąskich zaleceń Rady Izby, wprowadzenie wymogu konsultacji kryteriów przyznawania statusu, dodanie ustępu wykluczającego dyskryminację ze względu na miejsce wykonywania zawodu artystycznego	<p>proponujemy nowe brzmienie artykułu 24:</p> <p>>>Art. 24. 1. Potwierdzając dorobek artystyczny, organizacja reprezentatywna bierze pod uwagę zalecenia wydane przez Radę Izby. Zalecenia Rady Izby dotyczą w szczególności czynności wskazujących na zawodowy charakter działalności artystycznej w danym zawodzie artystycznym.</p> <p>2. Przed wprowadzeniem Zalecenia Rady Izby poddane zostaną konsultacjom branżowym i uwzględnią specyfikę poszczególnych zawodów artystycznych.</p> <p>3. Zalecenia, o których mowa w ust. 1 nie mogą określać preferowanego miejsca wykonywania zawodu przez artystę zawodowego, w tym w szczególności wskazywać samorządowych i państwowych instytucji kultury jako wyłącznych miejsc, w których praca potwierdza zawodowy charakter działalności artystycznej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zdaniem projektodawców byłaby to forma nadregulacji.</p>

Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 24 ust. 1	Zmiana brzmienia przepisu	Zastąpić słowo „zawodowy” słowem: „zawodowy (zarobkowy)”	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma potrzeby doprecyzowywania tego sformułowania
Związek Zawodowy Scenarzystów w Polskich GILDIA SCENARZYSTÓW		Art. 25	Dyskusyjne wydaje się pobieranie opłat z wydanie zaświadczenia i statusie artysty zawodowego, Może to być obciążeniem dla artystów z problemami finansowymi. Koszty powinny być po stronie ustawodawcy bądź pokrywane z Funduszu Wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona Już obecnie za egzamin aktorski pobierana jest opłata. Konieczne jest zapewnienie źródła finansowania obsługi administracyjnej organizacji reprezentatywnych. Nie jest możliwe w obecnej sytuacji budżetowej finansowanie takiej działalności z poziomu centralnego.
IARP	Art. 25	Doprecyzowanie	Należy doprecyzować, czy wysokość opłaty określana będzie na podstawie minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w roku składania wniosku, czy też w poprzednim roku.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga straciła zasadność z powodu odwołania do przeciętnego wynagrodzenia z roku poprzedzającego.
Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	Art. 25 ust. 1	Opłaty za wydanie poświadczenia	Projekt zakłada możliwość pobierania przez organizacje reprezentatywne opłat od artystów. Należy założyć, że opłaty te będą pobierane. Będzie to kolejne obciążenie artystów w projekcie, teoretycznie mającym im pomóc.	Uwaga nieuwzględniona Już obecnie za egzamin aktorski pobierana jest opłata. Konieczne jest zapewnienie jakiegoś źródła finansowania obsługi administracyjnej organizacji reprezentatywnych. Nie jest możliwe w obecnej sytuacji budżetowej finansowanie takiej działalności z poziomu centralnego.
Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 25.1.	Kwestia opłaty za wydanie poświadczenia przez organizację reprezentatywną	Jeśli przyjmujemy, że punktem wyjścia dla stworzenia ustawy jest bardzo zła sytuacja materialna artystów, to obciążanie ich kolejnymi opłatami jest kierunkiem zupełnie przeciwnym. Należy zakładać, że organizacje reprezentatywne mając wybór między nałożeniem niskiej opłaty, a nałożeniem wysokiej, wybiorą tę drugą opcję (czyli 10% minimalnego wynagrodzenia).	Uwaga nieuwzględniona Już obecnie za egzamin aktorski pobierana jest opłata. Konieczne jest zapewnienie jakiegoś źródła finansowania obsługi administracyjnej organizacji reprezentatywnych. Nie jest możliwe w obecnej sytuacji budżetowej finansowanie takiej działalności z poziomu centralnego.

07.05. mail	ŚLiz Urszula	Art 25.1.	Opłata	Opłata powinna być jednakowa dla wszystkich, podana kwotowo w ustawie i zmieniane co roku o % inflacji, nie powinno się stosować dowolności w wyznaczaniu jej wysokości. 10% minimalnego wynagrodzenia to jest zdecydowanie za dużo., kwota ta powinna być symboliczna. Czy rolnicy opłacają swoją weryfikację branżową co 3 lata wnosząc opłaty? Należy zastosować adekwatność i równość obywateli.	Uwaga nieuwzględniona Już obecnie za egzamin aktorski pobierana jest opłata. Konieczne jest zapewnienie jakiegoś źródła finansowania obsługi administracyjnej organizacji reprezentatywnych. Nie jest możliwe w obecnej sytuacji budżetowej finansowanie takiej działalności z poziomu centralnego.
	Tomasz Żyłka – artysta plastyk, przedstawiciel STFZ (Stowarzyszenia Twórców Form Złotniczych), Radny m. st. Warszawy	Rozdział 4, Art. 26.1	Braku w zestawieniu osób uprawnionych do uzyskania statusu artysty zawodowego, twórców i artystów posiadających uprawnienia MKiS do wykonywania zawodu wydane na stałe.	Wnoszę o traktowanie wydanych na stałe uprawnień jako niezwywalnych praw nabytych i umieszczenie osób posiadających uprawnienia artystyczne/twórcze dawnego MKiS i późniejszych do katalogu osób uprawnionych do automatycznego uzyskania statusu artysty/twórcy zawodowego bez konieczności kolejnego weryfikowania twórczości raz już zweryfikowanej bezterminowo przez profesjonalną komisję ministerialną. <i>Pełna treść uzasadnienia w załączonym piśmie.</i>	Uwaga nieuwzględniona Projekt przewiduje automatyczne nabycie statusu. Będzie także dawał możliwość zaliczenia wstecz lat pracy artystycznej. Nie jest jednak możliwe automatyczne nabycie uprawnień na czas nieokreślony, bo byłoby to nieuprawnione systemowo.
	Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 27 i projekt rozporządzenia dot. listy zawodów artystycznych	Kwestia listy zawodów artystycznych	Tworzenie zamkniętej listy zawodów artystycznych jest bardzo problematyczne i tworzy sytuację, w której niemal zawsze znajdzie się grupa, która będzie czuła się poszkodowana. Na jakiej podstawie np. na liście znalazł się projektant gier komputerowych, a nie ma na niej projektanta gier planszowych? Dlaczego są zawody techniczne z branży muzyczno-filmowej (operator dźwięku, operator obrazu, operator światła) a nie ma zawodów technicznych z branży np. mody (konstruktor odzieżowy)?	Uwaga nieuwzględniona Akt wykonawczy będzie podlegał dalszym uzgodnieniom.

Związek Zawodowy Muzyków RP	Art. 27.1. w odniesieniu do Art. 41. 1.	Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi w drodze rozporządzenia: 1) listę zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, biorąc pod uwagę specyfikę i zróżnicowanie prowadzonej działalności artystycznej oraz dziedziny działalności artystycznej; w odniesieniu do: Środki Funduszu Wsparcia pochodzą z: 1) wpływów z tytułu opłaty, o której mowa w art. 20 ustawy 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 oraz z 2020 r. poz. 288), w wysokości określonej w art. 20e ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych,	Artykuł 41 jako jeden ze sposobów finansowania ustawy określa wpływ z opłaty reprograficznej. Uprawnionymi do jej otrzymania są twórcy których dzieła są kopiowane w ramach dozwolonego użytku. Tymczasem na liście zawodów artystycznych które mają być objęte zapisami dyskutowanej ustawy znalazły się zawody, które nie mają uprawnień do otrzymania rekompensaty za kopiowanie w ramach dozwolonego użytku, jak np.: kowal artystyczny, architekt krajobrazu, architekt wnętrz, architekt, artysta ceramik, artysta malarz, artysta rzeźbiarz, artyści interdyscyplinarni, budowniczy i rekonstruktor instrumentów muzycznych, DJ, konserwator dzieł sztuki, konserwator zabytków architektury, kurator, malarz fresków, stroiciel, tkacz artystyczny, witrażysta, pozostali artyści sztuk wizualnych, pozostali literaci, charakteryzator. W związku z tym zachodzi obawa, że część wpływów z opłaty reprograficznej będzie przekazywana osobom nieuprawnionym, co stanowić będzie złamanie przepisów prawa w tym dyrektywy europejskiej Rekomendacja: Usunięcie z listy zawodów artystycznych określonych Rozporządzeniem Ministra tych profesji, które nie są beneficjentami opłaty reprograficznej	Uwaga nieuwzględniona Projekt zakłada wprowadzenie solidaryzmu społecznego w środowisku – uwaga nieuwzględniona.
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Art. 27, punkt 1	Wprowadzenie elementów partycypacyjnych w ustalaniu listy zawodów artystycznych	Powinny być ustalone procedury, jak osoby zajmujące się twórczością w zawodach do tej pory nieujętych w rozporządzeniu mogą doprowadzić do wpisania swoich zawodów na listę zawodów artystycznych (obecnie jest to ustalane ogólnie przez ministra w osobnym rozporządzeniu).	Uwaga nieuwzględniona Rozporządzenie będzie podlegało szerokim uzgodnieniom, w ramach których będzie można zgłaszać ewentualne postulaty.
Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 27 pkt 1	Uzupełnić listę zawodów artystycznych	1-Pozostali aktorzy: (aktor filmowy, kaskader, dubbing filmowy, lektor e-booka, lektor filmu, aktor radiowy)	Uwaga nieuwzględniona Akt wykonawczy będzie podlegał dalszym uzgodnieniom.

	Rozdział 4 (28-37)				
	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 28 ust. 1 pkt 1	Klauzula generalna „udokumentowanego dorobku artystycznego, potwierdzonego przez organizację reprezentatywną” - luz decyzyjny po stronie organizacji reprezentatywnej.	Organizacje reprezentatywne uzyskują w ten sposób uprawnienie do relatywnie swobodnego decydowania który z wnioskodawców spełnia przesłanki ustawowe, pozwalające zakwalifikować go jako artystę zawodowego – beneficjenta ustawy, z którego statusem wiążą się liczne przywileje. Rozwiązanie takie wydaje się – w sposób nadmierny i nieuzasadniony – wzmacniać położenie tych organizacji, kosztem m.in. samych artystów. Nie musi tak się zdarzyć tym razem, ale historia uczy, że każda podobna regulacja może i nieraz w praktyce stawała się źródłem patologii i nieprawidłowości, polegających na nadużywaniu pozycji, szykan, zachowań korupcyjnych.	Uwaga nieuwzględniona Istotą projektu jest przełożenie ciężaru wydawania poświadczenia na organizacje reprezentatywne. Celem tego zabiegu jest uniknięcie przekonania, że decyzji o wartości czyjegoś dorobku są podejmowane przez ciała urzędnicze na poziomie centralnym.
08.05. mail	Nowicka Dorota	Art. 28. 1.	Dlaczego „ uprawnienia artysty zawodowego” mają przysługiwać absolwentom ogólnokształcących szkół baletowych, ale nie absolwentom ogólnokształcących szkół muzycznych?	Moja uwaga dotyczy zasadności włączenia absolwentów 12-to letnich ogólnokształcących szkół muzycznych do grona osób którym przysługują uprawnienia artysty zawodowego. Uważam, że osoby te - posiadające wieloletnie wykształcenie muzyczne i tytuł zawodowy muzyka - powinny być ujęte w ustawie, a ich pominięcie jest dla nich wysoce krzywdzące, utrudnia, bądź wręcz zamyka im drogę działalności artystycznej.	Uwaga nieuwzględniona W projekcie zdecydowano się na przyznanie automatycznie uprawnień artysty osobom, które ukończyły proces edukacji w szkolnictwie artystycznym. Osoby jeszcze kształcące się mogą uzyskać uprawnienia przez wskazanie dorobku artystycznego.
	Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	Art. 28. 1.		Propozycja zmiany: absolwentom studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, ogólnokształcących szkół muzycznych lub Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia, jeżeli wniosek w sprawie potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego złożono w terminie 5 lat od uzyskania dyplomu.	Uwaga nieuwzględniona W projekcie zdecydowano się na przyznanie automatycznie uprawnień artysty osobom, które ukończyły proces edukacji w szkolnictwie artystycznym. Osoby jeszcze kształcące się mogą uzyskać uprawnienia przez wskazanie dorobku artystycznego.

IARP	Art. 28 ust. 1	Rozszerzenie katalogu osób, którym przysługują uprawnienia artysty bez konieczności potwierdzania dorobku artystycznego, o osoby wpisane na listę członków samorządu zawodowego architektów	<p>W projekcie ustawy wskazano katalog zamknięty osób, którym przysługują uprawnienia artysty zawodowego. W ocenie Krajowej Rady IARP ze wszech miar uzasadnionej jest wskazanie w tym katalogu osób wpisanych na listę członków samorządu zawodowego architektów jako osób, które z samego faktu przynależności do samorządu posiadają uprawnienia artysty zawodowego (bez konieczności potwierdzania dorobku). Uzasadnieniem jest szczególnie fakt, że osoba, która została wpisana na listę członków samorządu tj. wykonuje zawód architekta, musiała wcześniej odbyć praktyki zawodowe, w tym praktyki w zakresie projektowania architektonicznego, tak więc posiada już dorobek artystyczny. Całkowicie zbędne wydaje się potwierdzenie dorobku artystycznego osób należących do Izby, jako osób na co dzień wykonujących architektoniczne prace projektowe, a więc te uznane przez projektodawcę za działalność twórczą.</p> <p>Z tych względów proponuje się dodać w art. 28 ust. 1 pkt 3 w brzmieniu: „osobom wpisanym na listę członków samorządu zawodowego architektów”.</p> <p>W uzasadnieniu do projektu wskazano, że absolwenci uczelni artystycznych otrzymają uprawnienia artysty (w przypadku złożenia wniosku w terminie 5 lat od otrzymania dyplomu) gdyż kształcenia na tych uczelniach gwarantuje „na tyle wysoki poziom, że samo ukończenie studiów drugiego stopnia stanowi podstawę do potwierdzenia uprawnień artysty”. Należy w tym miejscu wskazać, że kształcenie akademickie architektów odbywa się zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r.</p> <p>w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. Rozporządzenie to w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. Przedmiotowy akt wykonawczy określa m.in. sposób organizacji kształcenia, wymagania odnoszące się do osób prowadzących to kształcenie, efekty uczenia się, jak również sposób weryfikacji tych efektów. Programu uczenia na studiach architektonicznych podlegają harmonizacji ze względu na przepisy prawa unijnego, w tym na system wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych. Tak więc studia architektury należą do tej grupy, w której zarówno liczba godzin zajęć praktycznych oraz teoretycznych jest określona ogólnie przez ustawodawcę, co gwarantować ma wysoki poziom kształcenia ze względu na odpowiedzialność zawodową osób wykonujących w przyszłości zawód architekta. Co więcej, studia architektoniczne są pierwszym etapem kształcenia na drodze dojścia do wykonywania zawodu. Następnie absolwent chcący wykonywać zawód zobowiązany jest do odbycia praktyki zawodowej (zarówno projektowej, jak i na budowie) i ostatecznie uzyskać pozytywną ocenę na egzaminie końcowym. Tu również zastosowanie mają właściwe przepisy prawa tj. ustawy Prawo budowlane oraz rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zawód architektów nie jest uwzględniony w zmienionym projekcie ustawy.</p>
------	----------------	---	---	---

	Joanna Fasula	Art. 28 ust. 1 pkt 2) Ustawy	Umożliwienie absolwentom Państwowej Szkoły Sztuki Cyrkowej w Julinku uzyskania uprawnień bez potwierdzenia dorobku.	Jedyną szkołą dla artystów cyrkowych w Polsce jest Państwowa Szkoła Sztuki Cyrkowej w Julinku, która nie mieści się w katalogu szkół/studiów przewidzianych w art. 28 ust.1 pkt 2) ustawy. W przepisie tym wskazano, że uprawnienia artysty zawodowego będą przysługiwały absolwentom studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych bez potwierdzenia dorobku. Z uwagi na brak możliwości uzyskania tytułu aktora zawodowego w ramach studiów II stopnia lub studiów jednolitych magisterskich, uprzejmie proszę o uwzględnienie Państwowej Szkoły Cyrkowej w Julinku w art. 28 ust. 1 pkt 2) Ustawy.	Uwaga uwzględniona
	Fundacja Sztukmistrze ul. Biskupińska 81/2 20-830 Lublin	Art. 28 ust. 1 pkt 2) Ustawy	Rozszerzenie katalogu szkół, których ukończenie umożliwia uzyskanie uprawnień artysty zawodowego bez potwierdzenia dorobku o Państwową Szkołę Sztuki Cyrkowej w Julinku.	Projektowane przepisy zakładają, że uprawnienia artysty zawodowego (bez konieczności potwierdzenia dorobku) będą przysługiwały absolwentom studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych (jeżeli wniosek w sprawie zostanie złożony w terminie 5 lat od uzyskania dyplomu). W Polsce, artyści cyrkowi nie mają możliwości ukończenia studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, ponieważ takie studia nie istnieją. Jedyną szkołą dla artystów cyrkowych jest Państwowa Szkoła Sztuki Cyrkowej w Julinku. Absolwenci otrzymują tytuł aktora cyrkowego o zrealizowanej przez siebie specjalizacji. Jest to bowiem jedyna w naszym kraju szkoła przygotowująca do wykonywania zawodu aktora cyrkowego. Z powyższych względów, prosimy o uwzględnienie Państwowej Szkoły Cyrkowej w Julinku w katalogu szkół wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 2) Ustawy.	Uwaga uwzględniona
	Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych	Art. 28 ust 1 pkt 2)	Umożliwienie potwierdzenia statusu artysty również czynnym zawodowo absolwentom studiów pierwszego stopnia.	Szkoły filmowe w Polsce mają różnorodną formę prawną. Nie wszystkie uczelnie prowadzą studia drugiego stopnia. Jednocześnie w zawodach filmowych czynnikiem decydującym o zatrudnieniu, angażowaniu w projekty i aktywności zawodowej są kompetencje i doświadczenie osób wykonujących zawody filmowe. Ścieżki kariery często rozpoczynają się nie od edukacji formalnej lecz od praktyki zawodowej, w tym pracy na planach filmowych. Stąd duża część aktywnych zawodowo filmowców posiada jedynie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia.	Uwaga nieuwzględniona W projekcie zdecydowano się na przyznanie automatycznie uprawnień artysty osobom, które ukończyły proces edukacji w szkolnictwie artystycznym. Osoby jeszcze kształcące się mogą uzyskać uprawnienia przez wskazanie dorobku artystycznego.

Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”	Art. 28. 1. Ust. 2		Nie do zrozumienia jest konstrukcja, że artystą zawodowym z klucza zostaje absolwent ogólnokształcącej szkoły baletowej, a nie zostają absolwenci pozostałych szkół artystycznych. Na przykład szkoły muzyczne również mają zajęcia indywidualne z uczniami, również realizują program nauczania wytyczony przez MKiDN. Dyplom ukończenia np. Liceum Muzycznego upoważnia do wykonywania zawodu artysty muzyka. Dyplom ukończenia tej szkoły jest więc wystarczającym dokumentem do uzyskania tytułu artysty zawodowego. Uważamy, że jeżeli artystą zawodowym, może zostać również amator to chyba nie jest czynnikiem koniecznym ukończenie specjalistycznych studiów artystycznych.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W projekcie zdecydowano się na przyznanie automatycznie uprawnień artysty osobom, które ukończyły proces edukacji w szkolnictwie artystycznym. Osoby jeszcze kształcące się mogą uzyskać uprawnienia przez wskazanie dorobku artystycznego.</p>
Marta Mądry	Art. 28 ust. 1 pkt 2) Ustawy	Umożliwienie absolwentom Państwowej Szkoły Sztuki Cyrkowej w Julinku uzyskania uprawnień bez potwierdzenia dorobku.	Jedyną szkołą dla artystów cyrkowych w Polsce jest Państwowa Szkoła Sztuki Cyrkowej w Julinku, która nie mieści się w katalogu szkół/studiów przewidzianych w art. 28 ust.1 pkt 2) ustawy. W przepisie tym wskazano, że uprawnienia artysty zawodowego będą przysługiwały absolwentom studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych bez potwierdzania dorobku. Z uwagi na brak możliwości uzyskania tytułu aktora zawodowego w ramach studiów II stopnia lub studiów jednolitych magisterskich, prosimy o uwzględnienie Państwowej Szkoły Cyrkowej w Julinku w art. 28 ust. 1 pkt 2) Ustawy.	<p>Uwaga uwzględniona</p>

	Sekcja Praw Człowieka Studencka Poradnia Prawna Uniwersytet u Jagiellońskiego	Art. 28 ust. 2 pkt 2		<p>W ocenie opiniującego krytycznie należy także ocenić redakcję art. 28 ust. 2 pkt 2 projektowanej ustawy w zakresie w jakim prawo do potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego jest ograniczone do cudzoziemców wskazanych w tym przepisie (oraz pkt 3 tej jednostki redakcyjnej).</p> <p>Pominięcie innych artystów – cudzoziemców, którzy mają uregulowaną podstawę pobytową w Polsce może stanowić dyskryminację.</p> <p>W ocenie opiniującego uprawnienia takie powinni mieć wszyscy artyści- cudzoziemcy przebywający w Polsce co najmniej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, niezależnie od podstaw udzielenia takiego zezwolenia. Trzeba bowiem pamiętać, że procedura uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy w Polsce wymaga uzasadnienia i wykazania celu pobytowego, a zatem w przypadku cudzoziemca, który nie ma jeszcze potwierdzonych „uprawnień artysty zawodowego” może on uprzednio uregulować swój pobyt w Polsce na innych podstawach niż działalność artystyczna, co jest zgodne z prawem.</p> <p>Niezrozumiałym także jest pominięcie prawa do potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego dla cudzoziemców posiadających zgodę na pobyt ze względów humanitarnych (określoną w art. 348 ustawy o cudzoziemcach) lub zgody na pobyt tolerowany (określoną w art. 351 ustawy o cudzoziemcach). Wykluczenie tej grupy cudzoziemców stanowić może dyskryminację.</p> <p>Zwrócenia uwagi wymaga także, że status uchodźcy oraz azyl nie są tożsamymi formami ochrony międzynarodowej. Zatem wyłączenie grupy osób posiadających udzielony w Polsce azyl, z prawa do potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego, podczas gdy nie wyłączono osób posiadających status uchodźcy, może stanowić dyskryminację.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona
	Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	Art. 29. 1.		<p>Propozycja zmiany: Do wniosku dołącza się:</p> <p>1) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich uczelni artystycznych lub dyplom ukończenia ogólnokształcącej szkoły baletowej lub dyplom ukończenia ogólnokształcącej szkoły muzycznej lub dyplom ukończenia Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia;</p>	Uwaga nieuwzględniona

IARP	Art. 29 ust. 2	Dodanie dokumentów załączanych do wniosku o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego	Zgodnie z uwagą przedstawioną wyżej, powinno się uzupełnić katalog dokumentów, które należy dołączyć do wniosku o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego o zaświadczenie o wpisie na listę członków samorządu zawodowego architektów. Proponuje się następującą redakcję: „2. Do wniosku dołącza się: 1) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich uczelni artystycznych lub dyplom ukończenia ogólnokształcącej szkoły baletowej, albo 2) poświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wystawiony przez organizację reprezentatywną albo Radę Izby, albo 3) zaświadczenie o wpisie na listę członków samorządu zawodowego architektów.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga niezasadna wobec zmian w projekcie, zgodnie z którymi nie obejmuje on obecnie architektów.
Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 31	Kwestia aktualizacji uprawnień artysty zawodowego	Z punktu 2 i 4 wynika, że artysta na złożenie wniosku o przedłużenie uprawnień ma jedynie miesiąc. Nie może go złożyć wcześniej, a jeśli złoży go za późno to uprawnienia wygasają automatycznie. Jest to termin zdecydowanie za krótki.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze zmodyfikowanym projektem artysta będzie miał dostęp do systemu informatycznego, który będzie go informował o nadchodzących terminach.
Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	Art. 31,32	Aktualizacja uprawnień	Projektowany przepis przewiduje, że artysta będzie miał miesiąc czasu na złożenie wniosku aktualizacyjnego, żeby nie utracić uprawnień. Po pierwsze dlatego termin ten nie będzie dłuższy np. 3 miesiące do czasu wygaśnięcia uprawnień, po drugie – skoro aktualizacja polega głównie na weryfikacji spełniania kryterium przychodowego – czemu nie będzie to robione automatycznie w ramach systemu elektroinformatycznego?	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze zmodyfikowanym projektem artysta będzie miał dostęp do systemu informatycznego, który będzie go informował o nadchodzących terminach.
Związek Zawodowy Aktorów Polskich	Art. 31 ust. 4 projektu ustawy	System informatyczny powinien przewidywać wysyłanie powiadomień o wpływających terminach.	System informatyczny powinien przewidywać tryb informowania artysty zawodowego z odpowiednim wyprzedzeniem o nadchodzącej konieczności aktualizacji uprawnień, z wykorzystaniem wskazanego przez artystę zawodowego kanału komunikacji (np. SMS, e-mail). W przeciwnym razie utrata uprawnień na mocy omawianego artykułu będzie bardzo częsta, ponieważ na przestrzeni trzech lat łatwo zapomnieć, w którym miesiącu należy złożyć wniosek o aktualizację uprawnień.	Uwaga uwzględniona System będzie miał takie funkcjonalności.

	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich	Art. 31 ust. 4 projektu ustawy	System informatyczny powinien przewidywać wysyłanie powiadomień o upływających terminach	System informatyczny powinien przewidywać tryb informowania artysty zawodowego z odpowiednim wyprzedzeniem o nadchodzącej konieczności aktualizacji uprawnień, z wykorzystaniem wskazanego przez artystę zawodowego kanału komunikacji (np. SMS, e-mail). W przeciwnym razie utrata uprawnień na mocy omawianego artykułu będzie bardzo częsta, ponieważ na przestrzeni trzech lat łatwo zapomnieć, w którym miesiącu należy złożyć wniosek o aktualizację uprawnień.	Uwaga uwzględniona System będzie miał takie funkcjonalności.
	Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 32	Kwestia aktualizacji uprawnień artysty zawodowego	Jeśli aktualizacja uprawnień następuje jedynie na podstawie złożonego oświadczenia, to nie widzimy zasadności istnienia tego wymogu, bo powoduje jedynie rozrost biurokracji. Wystarczyłaby automatyczna aktualizacja na podstawie danych gromadzonych w systemie teleinformatycznym (vide art. 37,2.8).	Uwaga nieuwzględniona Nie ma możliwości wydawania decyzji administracyjnych w trybie automatycznym – nawet przy sprawach dużo mniej skomplikowanych, takich jak 500+.
07.05. mail	ŚLiz Urszula	Art 32.1.	Co ustawodawca ma na myśli – przychód z wykonywania zawodu artysty	Brak określenia jak przyjęty jest przychód z działalności artysty zawodowego – należałoby wyszczególnić typ umowy np. umowy o dzieło umowy cywilno-prawne, stypendia, granty, zlecenia, kontrakt czasowy, honoraria, licencje i tantiemy	Uwaga częściowo uwzględniona Zostanie rozbudowane uzasadnienie w tym zakresie.
	Związek Zawodowy Muzyków RP	Art. 32. 1.	Aktualizacja uprawnień artysty zawodowego polega na sprawdzeniu, czy artysta uzyskał w ciągu ostatnich 3 lat określony minimalny przychód z działalności artysty zawodowego.	Przedstawione tabele nie odpowiadają realiom funkcjonowania branży muzyków rozrywkowych. Zwracamy uwagę, że minimalny poziom przychodu instrumentalisty rozrywkowego ustalony jest na poziomie 70 200 zł, podczas gdy wokaliści rozrywkowego na poziomie 46 800 zł. Tymczasem to często wokaliści uzyskują wyższe wynagrodzenia niż instrumentalisci. Rekomendacje Związku Zawodowego Muzyków RP: obniżenie progu przychodów dla instrumentalistów rozrywkowych do poziomu 46 800 zł.	Uwaga nieuwzględniona Przedstawione akty wykonawcze mają charakter roboczy i będą podlegać dalszym pracom i uzgodnieniom.

<p>Rajmund W.Gazda, Warszawa Piotr Białko, Kraków Maciej Filip, Rzeszów Piotr Mądrach, Warszawa, Andrzej Jarmilko, Toruń Bożena Boba-Dyga, Kraków</p> <p>Członkowie : OGÓLNOPOLSKIEJ RADY KONSERWATORÓW DZIEŁ SZTUKI przy ZG Związku Polskich Artystów Plastyków, artyści-plastycy konserwatorzy dzieł sztuki</p>	<p>Art. 32. 1</p>	<p>Kryterium odpowiedniego minimalnego dochodu a status Artysty Zawodowego</p>	<p>Ustawa nie rozwiązuje problemów Artystów, których przychody nie spełniają minimalnych kryteriów, również znajdujących w okresie przedemerytalnym i emerytalnym, szczególnie jeśli nie byli w stanie opłacać składek ZUS. Nie do przyjęcia jest kryterium minimalnego dochodu współdecydujące o wpisie do proponowanego systemu a co dalej przesądza o statusie życiowym i społecznym, uwarunkowaniach rynkowych Artysty oraz w konsekwencji braku ochrony zdrowotnej i rentowo-emerytalnej. Część Twórców /artystów wydaje mniej komunikatów/dzieł z różnych względów i sytuacji życiowych. Pominięte w zapisach Ustawy są grupy osób znajdujące się najtrudniejszej sytuacji, nawet jeśli legitymują się ważnym dorobkiem.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Możliwe będzie potwierdzenie i aktualizacja uprawnień na podstawie samego dorobku, nawet bez osiągnięcia jakichkolwiek dochodów.</p>
---	-------------------	--	--	---

<p>Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego ZPAP</p>	<p>Art. 34.</p> <p>Art. 36.2)</p> <p>Art. 60.2</p> <p>Art.62 1. 2.</p>	<p>Art. 34. Uprawnienia artysty zawodowego potwierdzone są przez Radę Izby w drodze decyzji bezterminowo w przypadku posiadania uprawnień artysty zawodowego przez liczbę lat, określoną w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 36 pkt 2.</p> <p>Art. 36. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia: 2) liczbę lat posiadania uprawnień artysty, po upływie której uprawnienia artysty zawodowego potwierdzone są bezterminowo, mając na względzie specyfikę pracy, w tym długość aktywnej pracy zawodowej w poszczególnych zawodach artystycznych</p> <p>2. Uprawnienia artysty zawodowego potwierdzone są bezterminowo, jeżeli działalność twórcza lub artystyczna ustalona w decyzji Komisji przekracza liczbę lat określoną dla danego zawodu w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 36 pkt 2.</p> <p>1. Przy wydawaniu decyzji potwierdzającej uprawnienia artysty zawodowego, do liczby lat, o której mowa w art. 34 ust. 1, zalicza się lata działalności twórczej lub wykonawstwa artystycznego sprzed daty wejścia w życie ustawy, potwierdzone przez właściwą organizację reprezentatywną. Art. 23-29 stosuje się odpowiednio.</p>	<p>Prezes ZPAP Janusz Janowski wyjaśniając wątpliwości i odpowiadając na pytania (uczestniczącym w zebraniu online Prezesom Okręgów, wypowiedź w nagraniu przesłanym po zebraniu do wszystkich Okręgów ZPAP i Głównej Komisji Rewizyjnej ZPAP) odpowiedział, że artyści z poświadczonym dorobkiem artystycznym i z zaliczoną co najmniej 20. letnią działalnością twórczą sprzed daty wejścia w życie ustawy, od razu po wejściu do systemu otrzymują emeryturę. Czy to jest prawda, taka informacja podana została jako wiarygodna, ucieszyła niektórych. Czy w takim przypadku nie bierze się pod uwagę liczby lat płaconych składek i można otrzymać emeryturę nie płacąc ich. Co na to inne zapisy ustaw, w tym ZUS? I dlaczego ograniczone jest to do 2025r?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Podana informacja jest nieprawdziwa – o prawie do emerytury decyduje ilość opłaconych lat składkowych.</p>
--	--	---	--	---

	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP	Art. 35. 1.	Do postępowań w sprawie potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego, ich aktualizacji i bezterminowego potwierdzenia, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.	A więc przepisy sprzed 60 lat, z okresu głębokiej komuny. Czy nie można w porozumieniu z artystami wypracować nowych przepisów? Widocznie nie można, byłyby za mało dyscyplinujące artystów, a może nawet dla nich korzystne?	Uwaga nieuwzględniona Przepisy kpa znajdują zastosowanie do wszystkich postępowań – nie jest materia tego projektu stworzenie nowego kpa.
	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP	Art.36 1)	Progi minimalnego przychodu (innym razem dochodu) jaki w ciągu trzech lat muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach, aby utrzymać uprawnienia artysty zawodowego nie niższe niż 8-krotność i nie wyższe niż 108-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę.	Przepis mówi, że jak minimalny przychód będzie za mały, to musi być ponowna przeprowadzona ocena dorobku artystycznego, ale nie mówi co będzie, jak przekroczy się 108-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Czy wtedy traci uprawnienia artysty zawodowego i taki artysta będzie skreślany z systemu?	Uwaga nieuwzględniona Możliwe jest uzyskanie większych dochodów – nie ma to wpływu na uprawnienia.
	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 37	System teleinformatyczny, gromadzący informacje o artystach zawodowych i organizacjach – nieproporcjonalnie szeroki zakres zbieranych i gromadzonych danych o obywatelach i ich organizacjach.	System teleinformatyczny, gromadzący informacje o artystach zawodowych i organizacjach – nieproporcjonalnie szeroki zakres zbieranych i gromadzonych danych o obywatelach i ich organizacjach (w systemie gromadzone mają być m.in. informacje na temat osiąganych przez artystów przychodach, w tym przychodach z działalności twórczej lub wykonawstwa artystycznego). Ponadto uciążliwość, kosztochłonność rejestru, wątpliwe obciążenie administracyjne.	Uwaga nieuwzględniona System jest konieczny i niezbędny, by usprawnić działanie Izby i umożliwić obsługiwanie tak znacznej ilości postępowań tak skromnym aparatem administracyjnym.
	Rozdział 5 (38-49)				

25.05. mail	Związek Polskich Autorów i Kompozytor ów ZAKR	Art 38 pkt 2	prawo do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne na zasadach określonych w przepisach odrębnych;	Artyści w przeważającej części od dawna żyją poniżej minimum socjalnego, więc opłacenie składki miesięcznej, nawet w wysokości zmniejszonej do 20%, dla większości artystów będzie wielkim problemem. Ponad rok czasu trwa zakaz organizowania koncertów, występów estradowych i innych wydarzeń z udziałem artystów, co spowodowało dramatyczną sytuację naszej grupy zawodowej. Wcześniej ograniczono nam możliwość odliczania kosztów uzyskania przychodu oraz wprowadzono podatek VAT na koncerty i na tantiemy autorskie, co również stało się jedną z przyczyn naszej obecnej sytuacji. W związku z powyższym nasze środowisko oczekiwało stworzenia systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych na zasadach obowiązujących w KRUS. Obecna propozycja zawarta w projekcie ustawy nie rozwiązuje naszej dramatycznej sytuacji, ponieważ wielu artystów, szczególnie w tym trudnym okresie lockdownu, nie osiąga minimalnych dochodów określonych w projekcie rozporządzenia MKDNiS.	Uwaga nieuwzględniona Rozwiązania zawarte w projekcie są pewnym kompromisem między oczekiwaniami środowiska artystycznego a opinią ogółu społeczeństwa. Nie ma racjonalnego uzasadnienia by jakiejś grupie społecznej nieodpłatnie opłacać wszystkie składki – stąd pojawiający się w projekcie element współpłaty.
07.05. mail	ŚLiz Urszula	Art 38.1.	Odliczenia podatkowe	Brak jest jednoznacznych zapisów, czy tylko uzyskane uprawnienia AZ pozwala korzystać z odliczeń 50% kosztów przychodu	Uwaga nieuwzględniona Nie ma takiego ograniczenia.
07.05. mail	ŚLiz Urszula	2		Brak jest odniesienia do jakich przepisów odrębnych odwołuje się legislator	Uwaga nieuwzględniona
07.05. mail	ŚLiz Urszula	3		Powinno być: Dopłaty do kasy branżowej AZ, ZUS	Uwaga nieuwzględniona Nie ma żadnej kasy branżowej – projekt ma włączyć artystów do systemu powszechnego.
07.05. mail	ŚLiz Urszula	4		(?) Tu jest błąd, nie wpisano rodzaju uprawnienia – pkt nie zrozumiały	Uwaga nieuwzględniona To nie błąd, Karta ma być potencjalnym konglomeratem uprawnień.

<p>Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP</p>	<p>Art. 38. Art. 58</p>	<p>Rozdział 5 Uprawnienia artystów zawodowych 1. b) po ust. 4b dodaje się ust. 4c w brzmieniu: „4c. Umowy zlecenia zawierane przez artystów zawodowych w ramach prowadzonej działalności artystycznej lub twórczej nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, jeżeli opłacają oni swoje składki na podstawie art. 13 pkt 18.”;</p>	<p>Czy to oznacza, że tylko artyści zawodowi będą mieć uprawnienia do zawierania nieozusowanych umów zleceń? A inni poza tym systemem takich uprawnień nie będą mieli? W innych przepisach jest zapis, że będą mieli prawo do 50% kosztów uzyskania, czy inni spoza systemu też je zachowają bez odprowadzania składek społecznych i zdrowotnych od nich? Artyści zawodowi nie będą też płacić podatku od Dopłat, stypendiów, zapomóg, pozostali tak, czy to jest sprawiedliwe? Dla choćby emerytów i rencistów z „głodowymi” emeryturami, rentami i umowami o pracę czy zlecenia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Co do umów zleceń – uprawnienia będzie to przysługiwało wyłącznie artystom zawodowym opłacającym z tego tytułu składki. Pozostałe uprawnienia – koszty uzyskania przychodu – będą przysługiwały wszystkim. Gdyby dopłaty, stypendia i zapomogi nie były zwolnione z opodatkowania, to pomoc z nich wynikająca byłaby dużo niższa.</p>
--	----------------------------------	--	---	---

Związek Zawodowy Muzyków RP	Art 38 pkt 2, pkt 3, Art 39,	Art 38 pkt 2 prawo do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne na zasadach określonych w przepisach odrębnych;	Związek Zawodowy Muzyków RP wyraża zadowolenie z faktu podjęcia przez ustawodawcę próby rozwiązania problemu funkcjonowania artystów polskich w systemie ubezpieczeń społecznych. Środowiska artystyczne czekają na to od dziesięcioleci i cieszymy się że krok w tym kierunku został wykonany. Poniżej przedstawiamy jednak mankamenty proponowanego rozwiązania oraz rekomendowane przez nas rozwiązania alternatywne.	Uwaga nieuwzględniona
		<p>Art. 39. 1. Artystom zawodowym opłacającym składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu posiadania aktualnych uprawnień artysty zawodowego na podstawie przepisów odrębnych, których przeciętny miesięczny dochód był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznaje się na wniosek Dopłatę.</p> <p>2. Dopłata wynosi od 20 do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru nie wyższej niż minimalne wynagrodzenie, jest uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego dochodu i jest wpłacana na numer rachunku składowego płatnika. Pozostałą część składki obowiązuje artysta opłacić artysta zawodowy.</p> <p>3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wysokość Dopłaty, w</p>	<p>Reprezentowana przez nas grupa zawodowa - muzycy - to największa grupa artystów objętych ustawą. Jak wynika z danych raportu SWPS "Policzone i policzeni - artyści i artystki w Polsce" 19 100 osób na 67 000 artystów, a więc ponad 28% środowisk artystycznych stanowią muzycy. Część muzyków jest zatrudniona w instytucjach kultury czy edukacyjnych, inni mają jednoosobowe działalności gospodarcze. Te grupy już są objęte systemem ubezpieczeń społecznych i wierząc raportowi SWPS stanowią ok. 14% ogółu muzyków.</p> <p>Tak więc pozostałe ok. 86% muzyków do których adresowane są regulacje ustawy nie ma stałego zatrudnienia, pracuje na podstawie umów o dzieło i funkcjonuje często poza systemem ZUS. Niestety z informacji otrzymanych od naszych członków - proponowane w ustawie rozwiązania nie poprawią ich sytuacji, ponieważ nie wypełniają norm praktycznych, nie są atrakcyjne finansowo i nie rozwiązują ich problemów.</p> <p>Dla przykładu - biorąc pod uwagę 3-letni limit dochodów wokalisty z Rozporządzenia na poziomie 46800 zł można wyliczyć, że to średnio 1300 zł miesięcznie. Gdyby artysta miał zapłacić składkę ZUS i skorzystać z dopłaty określonej ustawą - musiałby zapłacić 440 zł, a więc ok. 34% swoich miesięcznych dochodów. To zupełnie nierealne oczekiwanie ustawodawcy.</p> <p>W przypadku tak niskich dochodów trudno uwierzyć, że artysta będzie zabiegał o status artysty zawodowego i będzie podejmował ryzyko stałego obciążenia opłatą pochłaniającą 1/3 jego dochodów. W przypadku muzyków, ale także innych artystów dochody są często sezonowe, nieregularne i oprócz lepszych miesięcy są również te gorsze. Co wtedy miałby taki muzyk robić? Narażać się na szybko narastające zaległości w płatnościach i przymierać głodem? Być może jakimś rozwiązaniem są zapomogi proponowane przez ustawę, ale chyba ich głównym przeznaczeniem ma być wsparcie artysty a nie przekierowanie ich na składkę ubezpieczeniową?</p> <p>Biorąc pod uwagę średnią miesięczną przychodów muzyków określoną w raporcie SWPS na poziomie ok. 3000 zł, przeciętny muzyk musiałby średnio wydać na ubezpieczenie społeczne ok. 660 zł miesięcznie - a więc ok. 22% swoich nieregularnych dochodów (ten procent jest nawet wyższy dla mniej zarabiających!). Z punktu widzenia muzyka nie jest to rozwiązanie problemu, a raczej narażanie się na ryzykowne zobowiązania. Ponownie oczekiwanie ustawodawcy, że muzyk będzie zainteresowany takim rozwiązaniem należy uznać za nierealne.</p> <p>Ponadto chcielibyśmy zwrócić uwagę, że aktualnie muzycy rozwiązują problem składki zdrowotnej zatrudniając się w firmach na podstawie umowy zlecenie, opłacając dzięki temu składkę zdrowotną na poziomie kilkudziesięciu złotych miesięcznie. Co miałyby skłonić muzyków do</p>	<p>Przedstawione postulaty nie mogą zostać uwzględnione. Założeniem projektu jest płacenie składek w wysokości, która umożliwi po ukończeniu odpowiedniego wieku minimalne emerytury. Składki w postulowanych przez Państwa wysokościach nie dawałyby takiej gwarancji.</p> <p>Minimalna składka dla przedsiębiorców, o której Państwo piszecie, jest rozwiązaniem z którego można korzystać wyłącznie okresowo.</p> <p>Jeżeli jednak w opinii Państwa stowarzyszenia rozwiązania dla przedsiębiorców są tak korzystne, nic nie stoi na przeszkodzie by zamiast statusu artysty założyć i prowadzić działalność gospodarczą.</p>

Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 39	Dodać pkt 3.w brzmieniu podanym obok (w treści uwagi):	„Artysta zawodowy zatrudniony na niepełnym etacie (1/16, 1/8, 1/4, 1/2, 3/4 itp..) może otrzymać dopłatę jeżeli suma jego dochodów ze wszystkich źródeł (z emeryturą włącznie) nie przekracza kwoty 80% obowiązującego minimalnego wynagrodzenia”	Uwaga nieuwzględniona Dopłata przysługuje tylko osobom nie mającym innej podstawy do ubezpieczenia.
Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	Art. 39	Kwestia dopłat	Zamiast ustalenia liniowej wysokości składek, projekt zakłada stworzenie jednej stawki a następnie udzielanie dopłat artystom spełniającym kryterium przychodowe. Jest to nie potrzebne skomplikowanie systemu.	Uwaga nieuwzględniona Wysokość składek jest liniowa, to dopłata ma charakter progresywny, malejący wraz ze wzrostem dochodów.
Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 39	Kwestia dopłat	Stworzony system jest zbyt skomplikowany. Podstawą składki nie jest przychód/dochód, ale minimalne wynagrodzenie a podstawą dopłaty przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej. Spowoduje to, że artyści będą musieli korzystać z usług księgowych, albo zamiast na pracy twórczej będą musieli koncentrować się na aktualizacji przepisów. Zamiast dopłat lepiej byłoby wprowadzić jednolitą stawkę procentową od dochodu bądź przychodu z maksymalną podstawą w wysokości 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej	Uwaga nieuwzględniona Stawki muszą mieć minimalną wysokość, by dawały potem uprawnienia do minimalnych świadczeń społecznych.

<p>Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich</p>	<p>Art. 39 oraz art. 43 projektu ustawy</p>	<p>Brak realnej możliwości uzyskania Dopłaty na cały rok z powodu terminów rozliczenia podatkowego</p>	<p>Trybu, a zwłaszcza terminu składania wniosków i przyznawania Dopłaty nie da się pogodzić z realiami, w szczególności dotyczącymi zeznań podatkowych oraz publikowania informacji o przeciętnym wynagrodzeniu w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym. Projekt ustawy zakłada przyznawanie Dopłaty na okres jednego roku kalendarzowego (lub do końca roku w przypadku późniejszego złożenia wniosku). Oznaczałoby to, że artysta zawodowy nigdy nie będzie mógł korzystać z Dopłaty w pierwszych miesiącach roku. Art. 43 ust. 2 pkt 2 zakłada bowiem wymóg potwierdzenia informacji o przeciętnym miesięcznym dochodzie zeznaniem podatkowym za ubiegły rok kalendarzowy, tymczasem termin na przekazanie podatnikom deklaracji PIT-11 przez pracodawców upływa 1 marca, co oznacza, że często zeznanie podatkowe za ubiegły rok kalendarzowy można sporządzić najwcześniej w trzecim miesiącu roku. Podstawowy termin na rozliczenie deklaracji PIT przez podatników upływa natomiast 30 kwietnia, ustawa nie może zatem wymagać od artysty zawodowego przedstawienia zeznania podatkowego za ubiegły rok kalendarzowy przed upływem tego terminu. Innymi słowy, zgodnie z projektem ustawy, w każdym roku artysta zawodowy nie byłby uprawniony do Dopłaty nawet przez cztery miesiące w roku, ponieważ w przypadku złożenia deklaracji podatkowej i wniosku o przyznanie Dopłaty do końca kwietnia Dopłatę uzyskaliby od następnego miesiąca kalendarzowego, czyli od maja.</p> <p>Ponadto: zgodnie z art. 39 ust. 1 Dopłata miałaby przysługiwać artystom zawodowym, których przeciętny miesięczny dochód był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym. W oparciu m.in. o te dane zgodnie z art. 39 ust. 3 minister określa wysokość Dopłaty w drodze rozporządzenia. To oznacza, że w każdym roku potrzebny jest czas (a) na publikację danych o przeciętnym wynagrodzeniu w roku ubiegłym oraz (b) na przygotowanie stosownego rozporządzenia, a to uniemożliwiłoby składanie i procedowanie wniosków w pierwszych miesiącach roku również i z tej przyczyny.</p> <p>Postulujemy zatem powiązanie trybu składania wniosków i przyznawania Dopłaty nie z rokiem kalendarzowym, ale z rokiem biegnącym od 1 maja do 30 kwietnia kolejnego roku, czyli zgodnie z terminami składania zeznań podatkowych. Jeśli jednak z innych przyczyn preferowany jest rok kalendarzowy, tryb składania wniosków i przyznawania dopłat mimo wszystko musi ulec zmianie, tak aby uwzględnić opisane powyżej realia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Uwaga zasadna, projekt został zmodyfikowany.</p>
---	---	--	--	--

Związek Zawodowy Aktorów Polskich	Art. 39 oraz art. 43 projektu ustawy	Brak realnej możliwości uzyskania Dopłaty na cały rok z powodu terminów rozliczenia podatkowego.	<p>Trybu, a zwłaszcza terminu składania wniosków i przyznawania Dopłaty nie da się pogodzić z realiami, w szczególności dotyczącymi zeznań podatkowych oraz publikowania informacji o przeciętnym wynagrodzeniu w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym. Projekt ustawy zakłada przyznawanie Dopłaty na okres jednego roku kalendarzowego (lub do końca roku w przypadku późniejszego złożenia wniosku). Oznaczałoby to, że artysta zawodowy nigdy nie będzie mógł korzystać z Dopłaty w pierwszych miesiącach roku. Art. 43 ust. 2 pkt 2 zakłada bowiem wymóg potwierdzenia informacji o przeciętnym miesięcznym dochodzie zeznaniem podatkowym za ubiegły rok kalendarzowy, tymczasem termin na przekazanie podatnikom deklaracji PIT-11 przez pracodawców upływa 1 marca, co oznacza, że często zeznanie podatkowe za ubiegły rok kalendarzowy można sporządzić najwcześniej w trzecim miesiącu roku. Podstawowy termin na rozliczenie deklaracji PIT przez podatników upływa natomiast 30 kwietnia, ustawa nie może zatem wymagać od artysty zawodowego przedstawienia zeznania podatkowego za ubiegły rok kalendarzowy przed upływem tego terminu. Innymi słowy, zgodnie z projektem ustawy, w każdym roku artysta zawodowy nie byłby uprawniony do Dopłaty nawet przez cztery miesiące w roku, ponieważ w przypadku złożenia deklaracji podatkowej i wniosku o przyznanie Dopłaty do końca kwietnia Dopłatę uzyskałby od następnego miesiąca kalendarzowego, czyli od maja.</p> <p>Ponadto: zgodnie z art. 39 ust. 1 Dopłata miałyby przysługiwać artystom zawodowym, których przeciętny miesięczny dochód był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym. W oparciu m.in. o te dane zgodnie z art. 39 ust. 3 minister określa wysokość Dopłaty w drodze rozporządzenia. To oznacza, że w każdym roku potrzebny jest czas (a) na publikację danych o przeciętnym wynagrodzeniu w roku ubiegłym oraz (b) na przygotowanie stosownego rozporządzenia, a to uniemożliwiłoby składanie i procedowanie wniosków w pierwszych miesiącach roku również i z tej przyczyny.</p> <p>Postulujemy zatem powiązanie trybu składania wniosków i przyznawania Dopłaty nie z rokiem kalendarzowym, ale z rokiem bieżącym od 1 maja do 30 kwietnia kolejnego roku, czyli zgodnie z terminami składania zeznań podatkowych. Jeśli jednak z innych przyczyn preferowany jest rok kalendarzowy, tryb składania wniosków i przyznawania dopłat mimo wszystko musi ulec zmianie, tak aby uwzględnić opisane powyżej realia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Uwaga zasadna, projekt został zmodyfikowany.</p>
-----------------------------------	--------------------------------------	--	--	--

<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów Audiowizualnych</p>	<p>art. 39 ust. 1 i art. 43 ust. 2 pkt 2 Projekt ustawy</p>		<p>Zgodnie z art. 39 ust. 1 Projekt ustawy artystom zawodowym opłacającym składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu posiadania aktualnych uprawnień artysty zawodowego, których przeciętny miesięczny dochód będzie niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznawana będzie dopłata do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (dalej „dopłata”). Natomiast informacja o przeciętnym miesięcznym dochodzie zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt 2 Projekt ustawy weryfikowana będzie na podstawie zeznania podatkowego za ubiegły rok kalendarzowy, które to zeznanie artysta zawodowy będzie zobowiązany dołączyć do wniosku o przyznanie dopłaty.</p> <p>W odniesieniu do powyższego SFP-ZAPA zwraca uwagę na dwie kwestie.</p> <p>Pierwsza dotyczy wysokości progu finansowego warunkującego uzyskanie dopłaty, który w ocenie SFP-ZAPA jest zbyt niski i powoduje wyłączenie znacznej grupy twórców i artystów z grona podmiotów uprawnionych do dopłaty. Obawiamy się, że taka sytuacja może mieć miejsce w odniesieniu do zawodów filmowych, które nie będą kwalifikować się do dopłat przy równoczesnym przekazywaniu znacznej części należnych im wynagrodzeń z opłat reprograficznych (opłat od czystych nośników) na rzecz Funduszu Wsparcia i finansowania dopłat dla innych zawodów artystycznych. W związku z powyższym postulujemy podwyższenie progu finansowego do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym.</p> <p>Ponadto poddajemy pod rozważenie, czy w odniesieniu do artystów zawodowych będących absolwentami uczelni artystycznych nie należałoby wprowadzić rozwiązania przyznającego dopłaty niezależnie od osiągniętych dochodów w ciągu pięciu lat następujących bezpośrednio po ukończeniu ww. studiów. Przyjęcie takiego rozwiązania uwzględniłoby realia pracy zarobkowej młodych twórców i artystów, którzy w pierwszych latach po zakończeniu kształcenia nie zawsze uzyskują realne przychody pozwalające na kwalifikację do dopłaty.</p> <p>Druga kwestia dotyczy okresu, który brany jest pod uwagę przy przyznawaniu dopłaty. Odnoszenie się w tym zakresie do zeznania podatkowego za ubiegły rok kalendarzowy zdaje się nie uwzględniać specyfiki niektórych zawodów artystycznych, np. w dziedzinie filmowej, które cechują się nieregularnością zleceń i nieterminowymi płatnościami. Oznacza to, że artysta uzyskuje wynagrodzenie z tytułu wykonanej pracy dopiero po 2-3 latach od jej zakończenia, co powoduje, że uzyskane wynagrodzenie przeznacza na spłatę zaległych rachunków i innych bieżących kosztów. W związku z powyższym sugerujemy zastosowanie mechanizmu weryfikacyjnego przewidzianego przy procedurze aktualizacji uprawnień artysty zawodowego, który pod uwagę bierze przychód z działalności</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przyjęcie Państwa postulatów w sposób nadmierny zwiększyłoby koszty funkcjonowania Izby.</p> <p>W pozostałym zakresie – zdecydowano się na okres roczny, jak przy wszystkich innych świadczeniach typu socjalnego. Ponadto wykazywanie dochodu z ostatniego roku jest bardziej korzystne dla beneficjenta, niż w przypadku uśrednionego dochodu z trzech ostatnich lat.</p>
--	---	--	---	--

	STOART	Art. 39 ust. 1	Zbyt niski próg przeciętnego miesięcznego dochodu uprawniający do ubiegania się o dopłatę do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.	Proponowany w art. 39 ust. 1 projektu próg przeciętnego miesięcznego dochodu uprawniający do ubiegania się przez artystę zawodowego o dopłatę do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne został określony na bardzo niskim poziomie. W efekcie grupa osób uprawnionych do otrzymania wsparcia zostanie mocno ograniczona. W związku z powyższym proponujemy podwyższenie tego progu.	Uwaga nieuwzględniona Przyjęcie Państwa postulatów w sposób nadmierny zwiększyłoby koszty funkcjonowania Izby.
	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP	Art. 39.1 2	Przyznanie DOPLATY do składek.	Przepis nie precyzuje, czy gdy Dopłata po roku czy później nie będzie przysługiwać, artysta zawodowy który nie będzie mógł jej opłacać, może wyjść z ZUS.	Uwaga nieuwzględniona Obowiązek opłaty składek aktualny jest tak długo, jak długo posiada się aktualne uprawnienia artysty.
	Krajowa Izba Producentów w Audiowizualnych	Art. 39 ust 2	Podwyższenie dolnego progu dopłaty do 50%	Uważamy, że wsparcie ma sens w przypadku, gdy dolny próg dopłaty będzie wynosić przynajmniej 50% składki. Większość artystów zawodowych objętych systemem wsparcia przewidzianym ustawą osiąga bardzo niskie dochody, często poniżej progu minimum socjalnego. Opłacanie składek miesięcznych jest dla tych osób poważnym wysiłkiem finansowym. Dopłaty na poziomie przynajmniej 50% będą stanowić realne wsparcie dla twórców.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawcy świadomie pozostawili szeroki zakres dopłaty. Rozwiązania szczegółowe regulować będzie akt wykonawczy, w którym będzie możliwe realne podniesienie dolnego progu dopłaty, jeśli umożliwi to sytuacja finansowa.
	Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów w Audiowizualnych	art. 39 ust. 2 Projektu ustawy		W odniesieniu do wysokości dopłaty Projekt ustawy przewiduje, że będzie ona wynosiła od 20 do 80% obowiązkowej składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W ocenie SFP-ZAPA zaproponowana wysokość dopłaty jest zbyt niska i nie stanowi specjalnej zachęty, aby z niej korzystać. Zwracamy uwagę, że przy wysokości składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w 2021 r. podanej w uzasadnieniu do Projektu ustawy tj. kwoty 1191,96 zł – 20% dopłaty wynosić będzie zaledwie 238,39 zł, co oznacza, że artysta zawodowy zobligowany będzie do samodzielnego opłacenia pozostałej części składki w wysokości 953,57 zł. Mając na uwadze, że instytucja dopłaty skierowana jest do najmniej zarabiających artystów zmiana w zakresie wysokości dopłaty wydaje się być konieczna. W związku z powyższym wnosimy o podwyższenie wysokości dopłaty do poziomu od 50 do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawcy świadomie pozostawili szeroki zakres dopłaty. Rozwiązania szczegółowe regulować będzie akt wykonawczy, w którym będzie możliwe realne podniesienie dolnego progu dopłaty, jeśli umożliwi to sytuacja finansowa.

Związek Cyfrowa Polska	Art. 40-42	znaczenie opłat od urzędzeń i nośników	<p>W świetle dotychczasowego stanu prawnego, kwoty uzyskane z tytułu Opłat dzielone są zgodnie z art. 20 ust. 2-4 Pr. Aut. – w zależności od typu urzędzenia lub nośnika– pomiędzy twórców, artystów wykonawców, producentów wideogramów i fonogramów oraz wydawców.</p> <p>Zgodnie z założeniami projektu Ustawy znaczna część opłat (tj. 49% opłat od urzędzeń i nośników umożliwiających zwielokrotnianie utworów o charakterze dźwiękowym oraz audiowizualnym oraz 30% opłat od urzędzeń i nośników reprograficznych i fotograficznych) ma obecnie przypadać Funduszowi Wsparcia Artystów Zawodowych („Fundusz Wsparcia”).</p> <p>Fundusz Wsparcia stanowić ma wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony przez Polską Izbę Artystów („PIA”) w Banku Gospodarstwa Krajowego, nieposiadający osobowości prawnej, niebędący państwowym funduszem celowym (art. 4 pkt 5 oraz art. 40 ust. 2-3 projektu Ustawy).</p> <p>Środki Funduszu Wsparcia mają być przeznaczane na:</p> <p>a. Dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla artystów zawodowych („Dopłaty”) (art. 42 ust. 1 pkt 1 projektu Ustawy), które można przyznać artyście zawodowemu opłacającemu składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu posiadania uprawnień artysty zawodowego, którego przeciętny miesięczny dochód był niższy niż 80% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym (art. 39 ust. 1 projektu Ustawy);</p> <p>b. Wsparcie socjalne w formie zapomogi dla artystów zawodowych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej (art. 42 ust. 1 pkt 2 projektu Ustawy; § 4 projektu rozporządzenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w sprawie kryteriów i trybu przyznawania dofinansowania z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych – „Rozporządzenie ws. zapomóg i stypendiów”);</p> <p>c. Stypendia celowe dla wyróżniających się artystów zawodowych poniżej 35 roku życia, przyznawane na przygotowanie się do wydarzenia artystycznego lub wystawy rangi międzynarodowej lub krajowej (art. 42 ust. 1 pkt 3 projektu Ustawy, § 9-11 projektu Rozporządzenia ws. zapomóg i stypendiów)</p> <p>- przy czym na potrzeby zapomóg i stypendiów środki Funduszu Wsparcia mają być przyznawane wyłącznie w razie wystąpienia nadwyżek środków po wypłacie Dopłat (art. 42 ust. 2 projektu Ustawy).</p> <p>W uzasadnieniu projektu Ustawy wskazano na Wyrok Austro-Mechana jako dopuszczający takie jak proponowane w projekcie przeznaczenie środków uzyskanych jako godziwa rekompensata. Odwołanie to jest błędne, gdyż zagadnienia tego dotyczył inny spór pomiędzy tymi samymi stronami, tj. Wyrok Amazon.</p> <p>W Wyroku Amazon (pkt 55) TSUE istotnie wskazał, że dopuszczalne jest wypłacanie połowy przychodu z tytułu godziwej rekompensaty nie bezpośrednio uprawnionym do rekompensaty, ale instytucjom społecznym i kulturalnym utworzonym w celu wspierania interesów tych uprawnionych.</p> <p>Należy jednak zwrócić uwagę na kilka wątków poruszonych w ww.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje, mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urzędzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania różnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez podmioty praw autorskich w wyniku czynności zwielokrotnienia ma być również określana w raporcie. Minister opierając się na raporcie będzie określał wysokość opłat w akcie wykonawczym, dzięki czemu projektowana regulacja spełnia standardy</p>
------------------------------	------------	--	--	--

	Polska Izba Książki	art. 41 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy	wdrożenia systemu sprawiedliwej rekompensaty z tytułu opłaty reprograficznej	<p>Istotnym jest, by twórcy i przedstawiciele szeroko pojętej branży kreatywne udzielić sprawiedliwej rekompensaty za nieodpłatny ruch w Internecie generowany przez utwory artystyczne. Ten ruch napędzany jest przez literaturę i inne formy sztuki (projektodawca w tym względzie ustalił enumeratywny katalog tych dziedzin). Ekspansja Internetu na skalę globalną zaburzyła dotychczasowe modele biznesowe, wpływając na wielką konsumpcję utworów artystycznych (niestety, niekoniecznie legalnie), znacznie uszczuplając możliwości egzekwowania adekwatnej zapłaty za pracę artysty. Jednocześnie nie uchroniono w odpowiednim czasie interesów artystów i branż kreatywnych, które wkładając swoją pracę w twórczość generują zyski nie tyle dla siebie, co dla rynkowych gigantów. Jeżeli regulacja systemowa nie zaradzi tej dysproporcji, zostaniemy jako społeczeństwo narażeni na umieranie polskiej sztuki i kultury, które skazane są na zmniejszenie obrotów w starych modelach biznesowych, a nie uzyskują wystarczającej pomocy w funkcjonowaniu we współczesnych modelach. Jako reprezentacja branży wydawniczej uważamy, że aktualizacja przepisów dotyczących składek z tytułu reprografii jest konieczna. Ważnym jest, by jej wdrożenie i egzekucja była właściwa i sprawiedliwa dla wszystkich podmiotów przemysłu kreatywnego.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Projekt spełnia ten postulat.</p>
--	---------------------	--------------------------------------	--	--	--

25.05. mail	Związek Polskich Autorów i Kompozytor ów ZAKR	Art 41 pkt 1 Art 57 pkt 1	<p>art. 20 otrzymuje brzmienie: „Art. 20. 1. Opłacie za dozwolony użytek utworów chronionych lub przedmiotów praw pokrewnych, zwanej dalej „opłatą” podlega wprowadzanie na rynek krajowy: 1) urządzeń elektronicznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, w całości lub w części, w ramach własnego użytku osobistego, utworów o charakterze dźwiękowym, audiowizualnym, wyrażonych słowem, znakami graficznymi, fotograficznymi lub plastycznych oraz przedmiotów praw pokrewnych; 2) czystych nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, w całości lub w części, w ramach własnego użytku osobistego, utworów i przedmiotów praw pokrewnych przy użyciu urządzeń, o których mowa w pkt 1;</p>	<p>Smartfon jest urządzeniem spełniającym wszystkie kryteria podlegania opłacie reprograficznej. 4/5 muzyki odtwarzanej na urządzeniach elektronicznych odtwarzane jest właśnie na smartfonach. Nie wyobrażamy sobie nie umieszczenia smartfonów na liście urządzeń objętych opłatą za dozwolony użytek. Nasze oczekiwanie w tej sprawie jest oczywiste. Oczekujemy zrównania sytuacji polskich artystów z sytuacją branży artystycznej w cywilizowanych krajach. Sugerujemy dopisanie dodatkowego punktu w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia MKDniS np. w pkt.7(przesuwając o jedną pozycję pozostałe punkty) Urządzenie multimedialne z funkcją nagrywania i odtwarzania (w tym smartfon) 2%</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Projekty rozporządzeń będą uzgadniane na dalszym etapie, dziękujemy za zgłoszoną uwagę.</p>
----------------	---	------------------------------	--	---	---

Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 41 ust. 1 (dot. przychodów Izby art. 50)	Przywrócić w tym artykule treść usuniętego z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych dawnego art. 40 ust. 1 (przepis, który zaistniał w tej ustawie w 1994 r. lecz został bez żadnego uzasadnienia usunięty w nowelizacji tej ustawy)	<p>w Rezolucji z 7 czerwca 2007 Parlamentu Europejskiego w sprawie społecznego statusu artystów, w której zwrócił się do państw członkowskich o wdrożenie rozwiązań umożliwiających m.in. zabezpieczenie socjalne artystów i ich ubezpieczenie zdrowotne.</p> <p><i>Ww Rezolucja:</i></p> <p>21. uważa, że wskazane byłoby, aby państwa członkowskie rozważyły możliwość przyznania artystom dodatkowego wsparcia, poza tym, które już obowiązuje, przewidując na przykład pobieranie podatku od komercyjnego wykorzystania wolnych od opłat oryginalnych utworów i ich wykonani;</p> <p>taki przepis istniał w ustawie z 1994r:</p> <p>Art. 40. 1. Producenci lub wydawcy egzemplarzy utworów literackich, muzycznych, plastycznych, fotograficznych i kartograficznych, niekorzystających z ochrony autorskich praw majątkowych, są obowiązani do przekazywania na rzecz Funduszu, o którym mowa w art. 111, wpłaty wynoszącej od 5 % do 8 % wpływów brutto ze sprzedaży egzemplarzy tych utworów. Dotyczy to wydań publikowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. 1 1 . Producenci i wydawcy dokonują wpłat, o których mowa w ust. 1, za okresy kwartalne w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, w którym uzyskano wpływy ze sprzedaży. Jeżeli wysokość wpłaty nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 1.000 euro, możliwe jest rozliczanie w innych regularnych okresach, nie dłuższych jednak niż rok obrotowy. 2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do egzemplarzy chronionych opracowań utworów niekorzystających z ochrony autorskich praw majątkowych. 3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określa, w drodze rozporządzenia, wysokość procentu, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>Uzyskane wpływy powinny przekroczyć 100 mln zł. (np.: wydawnictwo Hachette za serię 100 pozycji filozofów w dystrybucji na cały kraj- Ruch- (100 000egz) w cenie 20 zł powinno wpłacić 10 mln zł)</p>	Uwaga nieuwzględniona
Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 41 ust. 1	Dodać pkt 5 wprowadzający nowe źródło przychodu określone obok (w treści uwagi):	podatek na kulturę w abonamencie radiowo-telewizyjnym i abonamencie internetowym,	Uwaga nieuwzględniona

Federacja Konsumentów	Art. 41 ust.1 pkt 1	Wnosimy o usunięcie zapisu i rezygnację z rozszerzenia opłaty reprograficznej	<p>Federacja Konsumentów proponuje całkowitą rezygnację z rozszerzenia obecnego modelu opłaty reprograficznej. Wielokrotnie podkreślaliśmy, że uważamy ten podatek za archaiczny, niedostosowany do realiów technologicznych i społecznych. Uważamy, że Rząd RP może i powinien poszukać dla systemu wsparcia artystów innych źródeł finansowania, np. gigantów cyfrowych, którzy dzięki milionom polskich użytkowników generują ogromne zyski z reklam, korzystania z naszych danych osobowych i tzw. Big Data - i w całości transferują te zyski za granicę. Dlatego nie zgłaszamy żadnych uwag do proponowanej regulacji zawodu artysty zawodowego, ani do proponowanego Funduszu. Mamy jedynie głębokie zastrzeżenia co do powiązania tego systemu z opłatą reprograficzną.</p> <p>Ze swojej istoty, opłata reprograficzna dotyczy rekompensowania konkretnych strat twórców. Co do zasady ma rekompensować twórcom straty ponoszone z powodu tego, że konsumenci zamiast kupować treści kopiuje je i przechowują na użytek własny. Stąd trudno jest nam zrozumieć konkretne straty artystów, związane z zakupem i używaniem telefonów czy telewizorów. Tablety, laptopy czy telewizory nie są w obecnych czasach urządzeniami wykorzystywanymi do kopiowanie sztuki. <i>Nie ma logicznego związku pomiędzy zakupem sprzętu elektronicznego a szkodą, którą poniesie jakkolwiek artysta. Konsumenci używają laptopów czy tabletów do zupełnie innych celów. Korzystają głównie z treści pobieranych online z Internetu, komunikacji mailowej czy za pośrednictwem komunikatorów. To zastosowanie, o którym mówimy przy opłacie reprograficznej, jest marginalne. Potwierdza to szybki rozwój platform cyfrowych, które sprzedają treści cyfrowe. W dzisiejszych czasach mało kto trzyma pliki muzyczne na swoim telefonie. Środowisko, które proponuje to rozwiązanie, w ogóle nie uwzględnia tych argumentów. Opieramy się na stereotypie i opinii wyrobionej kilkanaście lat temu, kiedy nie mieliśmy powszechnego dostępu do Internetu i kiedy podstawowym narzędziem była MP3. Ale ta sytuacja się już zmieniła, świat się scyfryzował.</i></p> <p>Drugim ważnym mankamentem proponowanego rozwiązania jest powiązanie funduszu emerytalnego z opłatą reprograficzną – kombinacja niespotykana i nielogiczna. Jak bowiem logicznie powiązać dozwolony użytek dowolnego utworu z systemem zabezpieczenia emerytalno-rentowego? Biorąc to wszystko pod uwagę, apelujemy o sprawiedliwe traktowanie różnych branż i środowisk, szczególnie w kontekście finansowania z planowanego para-podatku funduszu emerytalnego artystów. Czy inne grupy społeczne też mogą liczyć na analogiczne rozwiązania?</p> <p>Nowa opłata nałożona na sprzęt elektroniczny, w tym tablety, komputery i telewizory smart uderzy w konsumentów i zwiększy skalę wykluczenia cyfrowego Polaków. Obecna sytuacja związana z pandemią pokazała, że nie do końca jako społeczeństwo jesteśmy technicznie przygotowani na włączenie się w system pracy, nauki czy po prostu codziennego funkcjonowania w trybie on-line. Stąd apelujemy o całościowe przemyślenie systemu tzw. opłat reprograficznych.</p> <p>Z raportu Federacji Konsumentów nt. wykluczenia cyfrowego wynika, że 1 mln uczniów nie ma własnego urządzenia do nauki zdalnej, a 5 mln</p>	Uwaga nieuwzględniona.
-----------------------	---------------------	---	---	------------------------

	Grupa Kultura Wrocław	Art. 41, ust. 2. projektu ustawy	Zmiana źródła finansowania różnicy pomiędzy środkami pochodzącymi z wpływów z tytułu Opłaty, a dopłatą	Wnoskujemy, aby w przypadku jeśli środki Funduszu Wsparcia pochodzące z wpływów z tytułu Opłaty nie są wystarczające na sfinansowanie Dopłaty, różnica pokrywana była z budżetu Państwa, a nie z dotacji celowej ministerstwa Kultury.	Uwaga nieuwzględniona Dotacja celowa pochodzi z budżetu państwa.
--	-----------------------------	--	--	--	--

Federacja Konsumentów	Art. 41 ust. 2	Wnosimy o usunięcie	<p>Federacja Konsumentów proponuje całkowitą rezygnację z rozszerzenia obecnego modelu opłaty reprograficznej. Wielokrotnie podkreślaliśmy, że uważamy ten podatek za archaiczny, niedostosowany do realiów technologicznych i społecznych. Uważamy, że Rząd RP może i powinien poszukać dla systemu wsparcia artystów innych źródeł finansowania, np. gigantów cyfrowych, którzy dzięki milionom polskich użytkowników generują ogromne zyski z reklam, korzystania z naszych danych osobowych i tzw. Big Data - i w całości transferują te zyski za granicę. Dlatego nie zgłaszamy żadnych uwag do proponowanej regulacji zawodu artysty zawodowego, ani do proponowanego Funduszu. Mamy jedynie głębokie zastrzeżenia co do powiązania tego systemu z opłatą reprograficzną.</p> <p>Ze swojej istoty, opłata reprograficzna dotyczy rekompensowania konkretnych strat twórców. Co do zasady ma rekompensować twórcom straty ponoszone z powodu tego, że konsumenci zamiast kupować treści kopiują je i przechowują na użytek własny. Stąd trudno jest nam zrozumieć konkretne straty artystów, związane z zakupem i używaniem telefonów czy telewizorów. Tablety, laptopy czy telewizory nie są w obecnych czasach urządzeniami wykorzystywanymi do kopiowanie sztuki. <i>Nie ma logicznego związku pomiędzy zakupem sprzętu elektronicznego a szkodą, którą poniesie jakikolwiek artysta. Konsumenci używają laptopów czy tabletów do zupełnie innych celów. Korzystają głównie z treści pobieranych online z Internetu, komunikacji mailowej czy za pośrednictwem komunikatorów. To zastosowanie, o którym mówimy przy opłacie reprograficznej, jest marginalne. Potwierdza to szybki rozwój platform cyfrowych, które sprzedają treści cyfrowe. W dzisiejszych czasach mało kto trzyma pliki muzyczne na swoim telefonie. Środowisko, które proponuje to rozwiązanie, w ogóle nie uwzględnia tych argumentów. Opieramy się na stereotypie i opinii wyrobionej kilkanaście lat temu, kiedy nie mieliśmy powszechnego dostępu do Internetu i kiedy podstawowym narzędziem była MP3. Ale ta sytuacja się już zmieniła, świat się scyfryzował.</i></p> <p>Drugim ważnym mankamentem proponowanego rozwiązania jest powiązanie funduszu emerytalnego z opłatą reprograficzną – kombinacja niespotykana i nielogiczna. Jak bowiem logicznie powiązać dozwolony użytek dowolnego utworu z systemem zabezpieczenia emerytalno-rentowego? Biorąc to wszystko pod uwagę, apelujemy o sprawiedliwe traktowanie różnych branż i środowisk, szczególnie w kontekście finansowania z planowanego para-podatku funduszu emerytalnego artystów. Czy inne grupy społeczne też mogą liczyć na analogiczne rozwiązania?</p> <p>Nowa opłata nałożona na sprzęt elektroniczny, w tym tablety, komputery i telewizory smart uderzy w konsumentów i zwiększy skalę wykluczenia cyfrowego Polaków. Obecna sytuacja związana z pandemią pokazała, że nie do końca jako społeczeństwo jesteśmy technicznie przygotowani na włączenie się w system pracy, nauki czy po prostu codziennego funkcjonowania w trybie on-line. Stąd apelujemy o całościowe przemyślenie systemu tzw. opłat reprograficznych.</p> <p>Z raportu Federacji Konsumentów nt. wykluczenia cyfrowego wynika, że 1 mln uczniów nie ma własnego urządzenia do nauki zdalnej, a 5 mln</p>	Uwaga nieuwzględniona
-----------------------	----------------	---------------------	--	-----------------------

	Stowarzyszenie Artystów Wykonawców w Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych SAWP	Art. 41 ustawy oraz rozporządzenie wykonawcze do art. 27 ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego	Przeznaczenia opłat, listy zawodów artystycznych dla których przeznaczone są środki z Funduszu Wsparcia	Projekt rozporządzenia wykonawczego wydanego na podstawie art. 27 pkt 1 zawiera listę 89 zawodów artystycznych. Nasuwa się jednak uzasadniona obawa, iż katalog ten ujęty jest zbyt szeroko. Pośród wskazanych zawodów na liście znalazł się przykładowo budowniczy i rekonstruktor instrumentów muzycznych, charakteryzator, konserwator dzieł sztuki, czy kowal artystyczny. Są to bez wątpienia zawody artystyczne, co jednak istotne, przyznane tym grupom uprawnienia finansowane z tworzonego w tym celu Funduszu Wsparcia, pochodzą z przodu przede wszystkim z 49% potrącenia z wpływów z opłaty reprograficznej, o której mowa w art. 20 PrAut. Biorąc pod uwagę specyficzny cel oraz charakter opłaty reprograficznej (zgodnie z nomenklaturą przyjętą w projekcie ustawy), wątpliwości budzi przeznaczenie blisko połowy pochodzących z niej środków na finansowanie cennej i potrzebnej inicjatywy, skierowanej jednak do znacznie szerszej grupy beneficjentów, niż sama opłata reprograficzna. Jest to nie tyle istotne z punktu widzenia uprawnionych do partycypowania w opłacie reprograficznej, którzy zostają w ten sposób pozbawieni znacznej jej części. Jest to bowiem wyłącznie kwestia ustalenia odpowiedniego poziomu opłaty oraz zapewnienie możliwości jej pobierania od wszystkich funkcjonujących na rynku urządzeń służących do prywatnego kopiowania. Rozwiązanie takie może być jednak kwestionowane z punktu widzenia zgodności z Dyrektywą InfoSoc, precyzyjnie przypisującej opłacie reprograficznej rolę kompensacyjną dla uszczerbku spowodowanego dozwolonym użytkowaniem osobistym chronionych utworów i przedmiotów praw pokrewnych	
07.05. mail	ŚLiz Urszula	Art 42.1.	Systemowe regulacje	„Rozumiejąc fundamentalną rolę kultury dla rozwoju cywilizacyjnego i ekonomicznego społeczeństwa, postrzegając twórczość artystyczną jako źródło siły i standardów więzi społecznych opartych na wspólnej tradycji kulturalnej, uznaje się za konieczne stworzenie przez Państwo Polskie odpowiednich warunków realizacji kulturowej” – Ustawa jest systemowym uregulowaniem branży artystycznej, kreatywnej, zatem mówimy o wynagradzaniu a nie o zapomogach i tak należy ten punkt zapisać. Należy wynagrodzenie, dot. zapisu w rozporządzeniu zawieram w kolejnym pkt	Uwaga nieuwzględniona
	Związek Zawodowy Scenarzystów w Polskich GILDIA SCENARZYSTÓW		Art. 42 p. 1 ppkt 2	Wsparcie socjalne powinno obejmować również rodziny artystów – np. w przypadku śmierci artysty;	Uwaga nieuwzględniona

25.05. mail	Związek Polskich Autorów i Kompozytor ów ZAKR	Art. 42. 1. pkt.3	Środki Funduszu Wsparcia przeznacza się na finansowanie: 3) stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych.	To bardzo cenne, że artyści zawodowi będą mogli korzystać z dopłat, pomocy socjalnej i stypendiów. Niepokoi jednak informacja zawarta w projekcie rozporządzenia MKDNIŚ, że artysta zawodowy może ubiegać się o stypendium (do kwoty 25 000zł) pod 3 warunkami. Trzecim warunkiem jest nie ukończenie 35 roku życia. Chcemy zauważyć, że w pewnych branżach artystycznych jak literatura, malarstwo, muzyka klasyczna, dzieła artystycznie doskonałe, tworzone są w wieku zdecydowanie dojrzałym. Artysta po ukończeniu 35 roku życia, w przypadku ubiegania się o stypendium, traci część praw nabytych zgodnie z Ustawą o uprawnieniach artysty zawodowego.	Uwaga nieuwzględniona Akty wykonawczy będą podlegały dalszym uzgodnieniom po uchwaleniu ustawy.
	Związek Zawodowy Muzyków RP	Art. 42. 1. pkt.3 wraz z Rozporządzeni em Ministra	Środki Funduszu Wsparcia przeznacza się na finansowanie: 3) stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA § 11. 1. Stypendium przyznaje się artystom zawodowym, którzy w dniu składania wniosku spełniają następujące warunki: 1) osiągnęli indywidualne sukcesy artystyczne; 2) swoim zachowaniem i postawą prezentują wysoki poziom kultury i poziom etyki społecznej; 3) w dniu składania wniosków nie ukończyli 35 roku życia.	Nie zgadzamy się z określeniem limitu wieku na poziomie 35 lat. Postulujemy zrezygnowanie z tego kryterium. Wszelkie uprawnienia związane ze statusem artysty zawodowego powinny być dostępne dla wszystkich którzy spełnią pozostałe kryteria niezależnie od wieku. Zwracamy uwagę na to że w niektórych dziedzinach sztuki wybitne dzieła są tworzone przez dojrzałych uznanych twórców. Rekomendacja Związku Zawodowego Muzyków RP: Usunięcie zapisu Rozporządzenia Ministra § 11. 1. ust. 3 dotyczącego limitu wieku	Uwaga nieuwzględniona Akty wykonawczy będą podlegały dalszym uzgodnieniom po uchwaleniu ustawy.

	STOART	Art. 42 ust. 3 – w zakresie projektu rozporządzenia w sprawie kryteriów i trybu przyznawania dofinansowania	Niezasadne ograniczenie wieku artystów aplikujących o stypendium.	W dołączonym do projektu ustawy projekcie rozporządzenia w sprawie kryteriów i trybu przyznawania dofinansowania z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych przewidziano, że jednym z warunków przyznania stypendium jest nieukończenie 35 roku życia. W opinii STOART wsparcie finansowe artystów nie powinno być ograniczane ze względu na wiek – szczególnie, że konieczność wprowadzenia takiego ograniczenia nie wynika z projektu ustawy. Może to prowadzić do wykluczenia części artystów. Dlatego postulujemy usunięcie tego ograniczenia.	Uwaga nieuwzględniona Akty wykonawcze będą podlegały dalszym uzgodnieniom po uchwaleniu ustawy.
--	--------	---	---	---	---

07.05. mail	ŚLiz Urszula	Ustawa oraz Rozporządzenie kryteria i tryb dofinansowania (Zapomogi i Stypendia) &10.1. pkt 3	Praca artysty nie kończy się z wiekiem 35 lat- równość w dostępie do Wsparcia Funduszu. POSTOJOWE JAKO EKWIWALENT ZASIŁKU DLA BEZROBOTNYCH	<p>W rozporządzeniu jest zapis w którym, stypendia są przyznawane do 35 roku życia. Jeśli wsparcie jest kierowane do wszystkich w jednakowy sposób, to ten zapis, poprzez selekcje wiekową eliminuje uprawnionych powyżej 35 lat do wsparcia finansowego. Nie ma adekwatnie wskazania dla grupy dojrzałych artystów wsparcia na działania artystyczne. Zatem jeśli przyjęte zostaną kryteria wieku to adekwatnie powinno być forma finansowania, wypłacanego honorarium. Po 15, 20, 25 latach pracy twórczej należy stworzyć tabelę honorarium gdzie wydarzenie w instytucji państwowej, miejskiej NGO itp. w zależności od długości doświadczenia wypłacane były by adekwatne kwoty za wykonana pracę – wystawy, konkursu, przedstawienia. itp Kwoty te nie powinny odbiegać znacznie od kwoty stypendium do 25 tys. i wynikać powinny zgodnie z tabelą. Inaczej artyści po 35 roku życia w 65%, co wynika z badań o niskim dochodzie artystów, nie będą objęci ubezpieczeniem z racji braku wymaganego kryterium. Jak wiadomo instytucje państwowe płaca symboliczne honoraria w sztukach wizualnych np. 1 tys zł za wystawę przygotowywaną przez rok, a brak wystaw to brak drugiego z kryterium wymienionego w Ustawie o Artystcie zawodowym. Z tego powodu ten zapis dający możliwość stypendialna jednej grupie wykluczy ich po 35 roku życia z możliwości wnioskowania o otrzymanie Karty AZ. Po 35 roku życia magicznie nie zmienia się sytuacja finansowa na korzyść, raczej następuje utrata możliwości aplikowania o granty z powodu wieku, jak wiadomo artyści wizualni mogą tworzyć do 90-tki. Inaczej jest w sztukach performatywnych wraz 40 kończy się wydolności fizyczna np. tancerzy. Zastosowanie kryterium zapomogi jako jedyne, tworzy systemowych biedaków, należy tego unikać, jest stygmatyzująca. Należy rozważyć istnienie kwoty postojowej (system francuski) jako forma przybliżona do tej, którą otrzymuje się na rejestrowym bezrobociu. W sytuacji tej formy ubezpieczenia z ustawy, artysta nie będzie mógł zarejestrować się w Urzędzie Pracy jako bezrobotny.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Akty wykonawcze będą podlegały dalszym uzgodnieniom po uchwaleniu ustawy.</p>
	Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 43	Kwestia dopłat	<p>Skoro wszystkie dane gromadzone są w systemie teleinformatycznym, to dlaczego kwestia dopłaty uzależniona jest od złożenia wniosku a nie jest przyznawana automatycznie na podstawie danych z systemu? Tworzy to kolejne biurokratyczne procedury i powoduje jeszcze większe koszty obsługi systemu. W praktyce więc duża część środków określonych w art. 41 będzie przeznaczona na utrzymanie pracowników sprawdzających kolejne wnioski. Zawilość tworzonych regulacji prowadzi do smutnej refleksji, że na ustawie najbardziej skorzystają księgowi.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Decyzje administracyjne nie mogą być wydawane automatycznie – nawet w sprawach tak prostych jak 500+. Uwaga nieuwzględniona.</p>

Fundacja Sztukmistrze ul. Biskupińska 81/2 20-830 Lublin	Art. 43 ust. 2 pkt 2) Ustawy	Umożliwienie dołączenia do wniosku deklaracji podatkowej za rok dwa lata wstecz	Zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt 2) Ustawy, artysta zawodowy do wniosku o przyznanie Dopłaty dołącza informacje o przeciętnym miesięcznym dochodzie, potwierdzoną zeznaniem podatkowym za ubiegły rok kalendarzowy. W przypadku składania wniosku o dopłatę między styczniem a marcem, nie będzie możliwości złożenia zeznania podatkowego, bo najczęściej artysta nie dysponuje jeszcze wszystkimi PIT-ami od pracodawców/zleceniodawców. Prosimy o umożliwienie dołączenia do wniosku zeznania podatkowego za jeden z dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku.	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis został zmodyfikowany.
Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 44 pkt 2	Zmiana terminu poinformowania Dyrektora Izby o utracie prawa do Dopłaty	<i>w Rezolucji z 7 czerwca 2007 w sprawie społecznego statusu artystów są zapisy:</i> <i>F. mając na uwadze, że żaden artysta, w żadnym momencie swojej kariery zawodowej nie jest całkowicie chroniony przed niepewną sytuacją materialną,</i> <i>G. mając na uwadze, że obowiązkową kompensatą dla zmiennego i czasem niepewnego charakteru pracy artysty jest gwarancja zapewnionej ochrony socjalnej;</i> <i>H. mając na uwadze, że nawet dzisiaj artysta w Europie praktycznie nie jest w stanie ponownie zaplanować przebiegu kariery zawodowej,</i> W związku z powyższym art. 44 pkt 2 nadać brzmienie: „2. Artysta ma obowiązek poinformować Dyrektora Izby o utracie prawa do Dopłaty w ciągu 7 dni od dnia otrzymania PIT 36 , w którym wyszczególnione są jego wszystkie przychody. Wstrzymuje się dopłatę na kolejny rok jeżeli suma otrzymanych dochodów łącznie przekroczy wymagane minimum do otrzymania dopłaty”	Uwaga nieuwzględniona Źródłem wiedzy o utracie dochodów jest sam artysta, a nie formularz PIT.
Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 44 pkt 3	Zwrot Dopłaty – przepisowi nadać brzmienie podane obok (w treści uwagi):	„3. Dopłata przyznana artyście zawodowemu nienależnie jest zwracana przez artystę zawodowego na rachunek bankowy Funduszu Wsparcia w części za okres od 1 stycznia przed otrzymaniem PIT 36 do momentu wstrzymania” <i>alternatywnie:</i> wprowadzić roczny okres rozliczeniowy liczony od 1 maja	Uwaga nieuwzględniona
Rozdział 6 (50-54)				

	Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów Audiowizualnych	art. 50 w zw. z art. 41 ust. 1 Projektu ustawy		<p>W art. 50 Projektu ustawy wskazane zostały przychody Polskiej Izby Artystów. Z kolei w art. 41 Projektu ustawy podane zostały źródła pochodzenia środków Funduszu Wsparcia. Wątpliwości SFP-ZAPA budzi wzajemna relacja tych przepisów</p> <p>W naszej ocenie z przepisów Projektu ustawy powinno jasno wynikać, że środki Funduszu Wsparcia pozyskane z wpływów z tytułu opłaty reprograficznej powinny być kierowane wyłącznie na rzecz wsparcia artystów zawodowych poprzez finansowanie dopłat do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, zapomóg socjalnych lub stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych. Z kolei wszelkie koszty związane z funkcjonowaniem samej Polskiej Izby Artystów powinny być finansowane z budżetu państwa.</p> <p>Dodatkowo proponujemy rozszerzenie zakresu środków zasilających Fundusz Wsparcia o niektóre kategorie przychodów wymienionych w art. 50 Projektu ustawy, w szczególności środki finansowe pochodzące z Unii Europejskiej (art. 50 pkt 4 Projektu ustawy) oraz zapisy, spadki i darowizny (art. 50 pkt 8 Projektu ustawy). Obecna redakcja obu przepisów może bowiem sugerować, iż zapisy, spadki czy środki pozyskane z funduszy unijnych mogą być przeznaczane wyłącznie na finansowanie działań samej Izby (wynagrodzenia, zakup towarów i usług, opłaty za media itp.), ale nie mogą być przeznaczane na dopłaty do ubezpieczeń, stypendia czy zapomogi socjalne.</p>	Uwaga nieuwzględniona
--	---	--	--	---	------------------------------

Federacja Konsumentów	Art. 50 ust. 3	Wnosimy o usunięcie	<p>Federacja Konsumentów proponuje całkowitą rezygnację z rozszerzenia obecnego modelu opłaty reprograficznej. Wielokrotnie podkreślaliśmy, że uważamy ten podatek za archaiczny, niedostosowany do realiów technologicznych i społecznych. Uważamy, że Rząd RP może i powinien poszukać dla systemu wsparcia artystów innych źródeł finansowania, np. gigantów cyfrowych, którzy dzięki milionom polskich użytkowników generują ogromne zyski z reklam, korzystania z naszych danych osobowych i tzw. Big Data - i w całości transferują te zyski za granicę. Dlatego nie zgłaszamy żadnych uwag do proponowanej regulacji zawodu artysty zawodowego, ani do proponowanego Funduszu. Mamy jedynie głębokie zastrzeżenia co do powiązania tego systemu z opłatą reprograficzną.</p> <p>Ze swojej istoty, opłata reprograficzna dotyczy rekompensowania konkretnych strat twórców. Co do zasady ma rekompensować twórcom straty ponoszone z powodu tego, że konsumenci zamiast kupować treści kopiują je i przechowują na użytek własny. Stąd trudno jest nam zrozumieć konkretne straty artystów, związane z zakupem i używaniem telefonów czy telewizorów. Tablety, laptopy czy telewizory nie są w obecnych czasach urządzeniami wykorzystywanymi do kopiowanie sztuki. <i>Nie ma logicznego związku pomiędzy zakupem sprzętu elektronicznego a szkodą, którą poniesie jakkolwiek artysta. Konsumenci używają laptopów czy tabletów do zupełnie innych celów. Korzystają głównie z treści pobieranych online z Internetu, komunikacji mailowej czy za pośrednictwem komunikatorów. To zastosowanie, o którym mówimy przy opłacie reprograficznej, jest marginalne. Potwierdza to szybki rozwój platform cyfrowych, które sprzedają treści cyfrowe. W dzisiejszych czasach mało kto trzyma pliki muzyczne na swoim telefonie. Środowisko, które proponuje to rozwiązanie, w ogóle nie uwzględnia tych argumentów. Opieramy się na stereotypie i opinii wyrobionej kilkanaście lat temu, kiedy podstawowym narzędziem była MP3. Ale ta sytuacja się już zmieniła, świat się scyfryzował.</i></p> <p>Drugim ważnym mankamentem proponowanego rozwiązania jest powiązanie funduszu emerytalnego z opłatą reprograficzną – kombinacja niespotykana i nielogiczna. Jak bowiem logicznie powiązać dozwolony użytek dowolnego utworu z systemem zabezpieczenia emerytalno-rentowego? Biorąc to wszystko pod uwagę, apelujemy o sprawiedliwe traktowanie różnych branż i środowisk, szczególnie w kontekście finansowania z planowanego para-podatku funduszu emerytalnego artystów. Czy inne grupy społeczne też mogą liczyć na analogiczne rozwiązania?</p> <p>Nowa opłata nałożona na sprzęt elektroniczny, w tym tablety, komputery i telewizory smart uderzy w konsumentów i zwiększy skalę wykluczenia cyfrowego Polaków. Obecna sytuacja związana z pandemią pokazała, że nie do końca jako społeczeństwo jesteśmy</p>	Uwaga nieuwzględniona
-----------------------	----------------	---------------------	--	-----------------------

Federacja Konsumentów	Art. 52 ust. 3	Wnosimy o usunięcie	<p>Federacja Konsumentów proponuje całkowitą rezygnację z rozszerzenia obecnego modelu opłaty reprograficznej. Wielokrotnie podkreślaliśmy, że uważamy ten podatek za archaiczny, niedostosowany do realiów technologicznych i społecznych. Uważamy, że Rząd RP może i powinien poszukać dla systemu wsparcia artystów innych źródeł finansowania, np. gigantów cyfrowych, którzy dzięki milionom polskich użytkowników generują ogromne zyski z reklam, korzystania z naszych danych osobowych i tzw. Big Data - i w całości transferują te zyski za granicę. Dlatego nie zgłaszamy żadnych uwag do proponowanej regulacji zawodu artysty zawodowego, ani do proponowanego Funduszu. Mamy jedynie głębokie zastrzeżenia co do powiązania tego systemu z opłatą reprograficzną.</p> <p>Ze swojej istoty, opłata reprograficzna dotyczy rekompensowania konkretnych strat twórców. Co do zasady ma rekompensować twórcom straty ponoszone z powodu tego, że konsumenci zamiast kupować treści kopiują je i przechowują na użytek własny. Stąd trudno jest nam zrozumieć konkretne straty artystów, związane z zakupem i używaniem telefonów czy telewizorów. Tablety, laptopy czy telewizory nie są w obecnych czasach urządzeniami wykorzystywanymi do kopiowanie sztuki. <i>Nie ma logicznego związku pomiędzy zakupem sprzętu elektronicznego a szkodą, którą poniesie jakkolwiek artysta. Konsumenci używają laptopów czy tabletów do zupełnie innych celów. Korzystają głównie z treści pobieranych online z Internetu, komunikacji mailowej czy za pośrednictwem komunikatorów. To zastosowanie, o którym mówimy przy opłacie reprograficznej, jest marginalne. Potwierdza to szybki rozwój platform cyfrowych, które sprzedają treści cyfrowe. W dzisiejszych czasach mało kto trzyma pliki muzyczne na swoim telefonie. Środowisko, które proponuje to rozwiązanie, w ogóle nie uwzględnia tych argumentów. Opieramy się na stereotypie i opinii wyrobionej kilkanaście lat temu, kiedy podstawowym narzędziem była MP3. Ale ta sytuacja się już zmieniła, świat się scyfryzował.</i></p> <p>Drugim ważnym mankamentem proponowanego rozwiązania jest powiązanie funduszu emerytalnego z opłatą reprograficzną – kombinacja niespotykana i nielogiczna. Jak bowiem logicznie powiązać dozwolony użytek dowolnego utworu z systemem zabezpieczenia emerytalno-rentowego? Biorąc to wszystko pod uwagę, apelujemy o sprawiedliwe traktowanie różnych branż i środowisk, szczególnie w kontekście finansowania z planowanego para-podatku funduszu emerytalnego artystów. Czy inne grupy społeczne też mogą liczyć na analogiczne rozwiązania?</p> <p>Nowa opłata nałożona na sprzęt elektroniczny, w tym tablety, komputery i telewizory smart uderzy w konsumentów i zwiększy skalę wykluczenia cyfrowego Polaków. Obecna sytuacja związana z pandemią pokazała, że nie do końca jako społeczeństwo jesteśmy</p>	Uwaga nieuwzględniona
-----------------------	----------------	---------------------	--	-----------------------

	Rozdział 7 (55-74)				
--	-------------------------------------	--	--	--	--

Związek Cyfrowa Polska	Rozdział 7 Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe	Problem dot. kompetencji w zakresie wydawania interpretacji i objaśnień dotyczących opłaty reprograficznej	<p>Pomimo przekazania w ręce organów Krajowej Administracji Skarbowej i Ministra właściwego ds. finansów niemal wszystkich kwestii związanych z praktyczną obsługą opłaty reprograficznej – włączywszy obsługę wniosków o stwierdzenie nadpłaty, kwestie kontroli w zakresie prawidłowości rozliczenia opłaty, egzekucji etc. przewiduje się, że interpretacje i objaśnienia (wydawana w trybie art. 33 i 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców) w zakresie przepisów prawa związanych z opłatą reprograficzną powinny być wydawane przez Ministra właściwego ds. kultury. Tym samym przepisy zakładają istnienie rozdzielności organów wydających decyzje merytoryczne w zakresie nadpłat i decyzje wynikające z kontroli (w tym także decyzje w zakresie zaległości) i organu wydającego wiążące interpretacje. Warto zwrócić uwagę, że z uwagi na zastosowanie (odpowiednie) przepisów Ordynacji Podatkowej do spraw związanych z opłatą reprograficzną – nie można wykluczyć sytuacji, że interpretacje wydawane przez Ministra właściwego ds. kultury będą częściowo związane z odtworzeniem prawidłowego znaczenia i praktycznego zastosowania Ordynacji Podatkowej. Z drugiej strony, naczelnicy urzędów skarbowych będą dokonywać praktycznego zastosowania i interpretacji (w ramach wydawanych przez siebie decyzji) przepisów Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, które interpretować ma zasadniczo Minister ds. kultury.</p> <p>Żaden z organów publicznych nie będzie miał przy tym możliwości dbania o jednolitość orzecznictwa. Z jednej bowiem strony, Minister ds. finansów (za pośrednictwem Departamentu Orzecznictwa Podatkowego) będzie sprawował nadzór nad organami wydającymi decyzje i prowadzącymi kontrole w zakresie Opłat. Z drugiej zaś strony, inny organ – a więc Minister ds. kultury będzie odpowiedzialny za wydawanie wiążących interpretacji przepisów dotyczących Opłaty. Organ ten nie będzie przy tym odpowiedzialny za praktyczne stosowanie ustawy (tj. wydawanie decyzji merytorycznych etc.).</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że część pojęć znajdujących się w Ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych a mających znaczenie w zakresie opłaty reprograficznej została zaciągnięta wprost z przepisów prawa podatkowego. Poza wspomnianą wcześniej Ordynacją Podatkową – dotyczy to takich pojęć jak np. wewnątrzspółnotowe nabycie towarów. Wydaje się zatem, że delegowanie interpretacji części przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych o charakterystyce zbliżonej do podatków (w tym przepisów posługujących się wprost sformułowaniami zawartymi w ustawach podatkowych) wraz z potencjalną możliwością interpretacji części przepisów Ordynacji Podatkowej na rzecz Ministra ds. kultury może spowodować:</p> <p>konieczność tworzenia dodatkowych specjalistycznych zespołów osób odpowiedzialnych za wydawanie interpretacji, które będą posiadać kompetencje m.in. w zakresie prawa podatkowego (zespoły takie istnieją po stronie Ministra ds. finansów);</p> <p>ryzyko postania rozbieżności pomiędzy treścią interpretacji i orzeczeń wydawanych przez Ministra ds. kultury a treścią decyzji wydawanych przez naczelników urzędów skarbowych odpowiedzialnych za</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W opinii Ministra Finansów kwestie związane z wydawaniem interpretacji mają charakter merytoryczny i z tego powodu powinny one leżeć w kompetencjach MKIDN, a nie MF. W MKIDN planuje się stworzenie zespołu ekspertów odpowiedzialnych za wydawanie objaśnień i interpretacji. W sytuacjach stykowych z interpretacjami wydawanymi przez aparat skarbowy organy administracji będą ze sobą współdziałać w celu wypracowania wspólnego stanowiska i uniknięcia rozbieżności w interpretacjach.</p>
------------------------------	--	--	---	--

	Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	Art. 56	Opłata repograficzna	Jej rozszerzenie jest de facto wprowadzeniem nowego podatku, który dotknie konsumentów. Nie jest prawdą, jak twierdzą pomysłodawcy, że opłata ta dotknie producentów objętych nią wyrobów. Przerzucą oni opłatę na konsumentów, co spowoduje m.in. zwiększenie wykluczenia cyfrowego, nie mówiąc o nałożeniu kolejnego podatku.	Uwaga nieuwzględniona
	Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Art. 56	Kwestia kosztów uzyskania przychodu	Artykuł 56 rozszerza przywilej stosowania 50% kosztów uzyskania przychodów na "wykonywanie zawodu artystycznego przez artystę zawodowego lub działalność artystyczną w dziedzinie sztuki aktorskiej, estradowej, tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki i instrumentalisty". Stanowi to dyskryminację wobec artystów, którzy z różnych powodów nie zostali zweryfikowani jako artyści zawodowi. Jeśli do tego dodać inne zapisy ustawy (np. art. 58, zwolnienie ze składek od umów zlecenia) to otrzymujemy bardzo ponurą perspektywę dla artystów niezależnych, którzy nie chcą bądź nie mogą zweryfikować swojego dorobku artystycznego. W przypadku zlikwidowania umowy o dzieło przepaść między nimi a artystami zawodowymi będzie ogromna, a wszelka nieprofesjonalna działalność artystyczna stanie się nieopłacalna, bo opodatkowana i oskładkowana. Jest to prosta droga do szarej strefy lub porzucenia działalności artystycznej przez amatorów (nawet tych najzdolniejszych).	Uwaga nieuwzględniona Projekt dopisuje do przepisu artystę zawodowego, ale w pozostałym zakresie nie modyfikuje obecnego brzmienia przepisów.

<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów Audiowizualnych</p>	<p>art. 56 pkt 2 Projektu ustawy</p>	<p>Projektowaną zmianę wprowadzoną przez Projekt ustawy do ustawy dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: „ustawa PIT”) należy ocenić jako korzystną dla artystów zawodowych, ale jednocześnie należy zwrócić uwagę na to, że w obecnym stanie prawnym artyści również mają możliwość stosowania 50% kosztów uzyskania przychodów na takich samych zasadach, jak inne osoby uzyskujące przychody z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych. Obecnie art. 22 ust. 9b PIT przewiduje, że 50% koszty mogą być stosowane m.in. do działalności twórczej w zakresie architektury, literatury, twórczości audialnej i audiowizualnej, teatru, kostiumografii, scenografii, reżyserii, choreografii, czy sztuki ludowej. Artyści już teraz mogą korzystać z 50% kosztów – bez potrzeby wprowadzenia projektowanej zmiany.</p> <p>Wobec powyższego należy uznać, że wynikający z uzasadnienia do art. 56 Projektu ustawy cel w postaci rozszerzenia kręgu podmiotów i czynności uprawniających do stosowania 50% kosztów zostanie osiągnięty, jednak nie oznacza to, że art. 56 Projektu ustawy nadaje artystom zawodowym całkowicie nowe uprawnienia – projektowaną zmianę należy traktować raczej jako doprecyzowanie przepisów już istniejących, które w praktyce ułatwi stosowanie 50% kosztów przez artystów zawodowych.</p> <p>Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę na to, iż w stosunku do niektórych kategorii podmiotów (np. nauczycieli akademickich czy pracowników naukowych), zdecydowano się na ustawowe przesądzenie, że wykonywanie przez nich obowiązków służbowych stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, a w konsekwencji – że istnieje możliwość stosowania 50% kosztów do całości ich wynagrodzenia, bez konieczności wyodrębniania honorarium autorskiego (zob. ogólna interpretacja podatkowa Ministra Finansów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie zastosowania 50% kosztów uzyskania przychodów do honorarium autorskiego, nr. DD3.8201.1.2018). Takie przepisy zostały wprowadzone m.in. do:</p> <p>a.</p> <p><i>„7. Wykonywanie obowiązków nauczyciela akademickiego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 oraz z 2020 r. poz. 288).”</i></p> <p>a.</p> <p><i>„7. Wykonywanie obowiązków pracownika naukowego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 oraz z 2020 r. poz. 288).”</i></p> <p>Projektowany art. 56 Projektu ustawy nie przewiduje takiej regulacji w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Brak możliwości dalszego zwiększania kosztów systemu.</p>
--	--------------------------------------	---	---

	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 57	Nowy kształt opłaty od nośników i urzędzeń niezgodny z prawem Unii Europejskiej.	Opłata staje się należnością o solidarnościowym (a nie kompensacyjnym) charakterze. Projektodawca podejmuje faktycznie próbę zerwania z dotychczasowym kompromisem, radykalnie zmieniając jej charakter i cel. W przypadku wejścia w życie tych rozwiązań opłata od urzędzeń i nośników przestanie pełnić funkcję rekompensaty, stając się należnością o charakterze daniny solidarnościowej, tj. rodzajem składki jednych na rzecz drugich Rozwiązanie niezgodne z: - Dyrektywą 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym; - orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Ponadto przyjęcie przepisów w proponowanym kształcie rodzi ryzyko wyjścia poza kształt opłaty zaakceptowany w dotychczasowym orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego.	Uwaga nieuwzględniona
28.05. mail					
	Komputronik S.A. w restrukturyzacji	Art. 57 pkt 1 – treść art. 20 ust. 4 Prawa Autorskiego	Zastąpienie w proponowanym przepisie art. 20 ust. 4 pkt 1 Prawa Autorskiego kwoty brutto kwotą netto	„4. Opłata ma wysokość od 1 do 4 procent: 1) kwoty netto należnej z tytułu pierwszej sprzedaży towaru, o którym mowa w ust. 1,”	Uwaga nieuwzględniona W opinii projektodawcy wskazane jest ustalanie wysokości opłaty od kwoty brutto. Projekt nie wprowadza zmiany przepisów w tym zakresie.

Komputronik S.A. w restrukturyzacji	Art. 57 pkt 1 – treść art. 20a ust. 4 Prawa Autorskiego	Ujęcie sytuacji gdy opłata nie powinna być należna lub powinna być pomniejszona.	<p>„4. Nie pobiera się opłaty w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) o którym mowa w art. 20 ust. 2 pkt 2, jeżeli została pobrana od pierwszej sprzedaży dokonanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) gdy towar, o którym mowa w art. 20 ust. 1 został zbyty lub przekazany do użytkowania jednostce sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, 3) gdy towar, o którym mowa w art. 20 ust. 1 został sprzedany przedsiębiorcy, który złożył obowiązanemu do uiszczenia opłaty pisemne oświadczenie o zobowiązaniu do sprzedaży tego towaru na rzecz podmiotu mającego siedzibę poza terytorium RP obejmującej dostarczenie towaru poza terytorium RP lub na rzecz podmiotu wskazanego w pkt 2, 4) gdy towar, o którym mowa w art. 20 został wyprodukowany z użyciem towaru, o którym mowa w art. 20 nabytego od innego przedsiębiorcy który złożył oświadczenie o tym że opłata reprograficzna została uiszczona i przekazał je przedsiębiorcy który wyprodukował towar o którym mowa w art. 20, z użyciem towaru, o którym mowa w art. 20 nabytego od przedsiębiorcy, który złożył oświadczenie o uiszczeniu opłaty reprograficznej od sprzedawanego towaru, 5) gdy wobec przedsiębiorcy zobowiązanego do uiszczenia opłaty jest prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne określone w ustawie z dnia 15 maja 2015 – Prawo restrukturyzacyjne. <p>4a. Przedsiębiorcy, o których mowa ust. 4 pkt 3 i 4 są obowiązani do przechowywania oświadczeń oraz dokumentów i innych dowodów potwierdzających wykonanie zobowiązań zawartych w oświadczeniach przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dokonał nabycia towaru, którego zobowiązanie dotyczy. W przypadku braku dowodów wykonania zobowiązania zawartego w oświadczeniu, domniemywa się, że zobowiązanie nie zostało wykonane i jest obowiązany do uiszczenia opłaty od objętego oświadczeniem towaru o którym mowa art. 20 ust. 1 wraz odsetkami za zwłokę w wysokości określonej w przepisach art. 56 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa liczonymi od dnia nabycia towaru. 4b. Przedsiębiorca, który złożył oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 3 lub otrzymał oświadczenie o którym mowa w pkt 4 i następnie dokonał wprowadzenia na rynek krajowy objętego oświadczeniem towaru, o którym mowa w art. 20 ust. 1, jest obowiązany do uiszczenia opłaty z dniem takiego wprowadzenia, chyba że wprowadzenie na rynek krajowy podlega wyłączeniu poboru opłaty na podstawie przepisów ust. 4.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W opinii projektodawcy ogół rozwiązań przyjętych w projekcie po jego modyfikacjach nie wymaga zmiany w tym zakresie. Na podstawie raportu opracowywanego przez Polską Izbę Artystów minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie wskazywał w akcie wykonawczym, od których urzędzeń pobierana jest opłata. W raporcie bada się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urzędzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Na jego podstawie minister będzie ustalał, od których sprzętów ma być pobierana opłata i jaka ma być jej stawka.</p>
-------------------------------------	---	--	--	---

Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 57 (nowe brzmienie art. 20i PAiPP)	<p>Modyfikacja dotycząca obowiązujących rozwiązań w zakresie opłaty od nośników i urządzeń (art. 20 UPAiPP), poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie katalogu urządzeń i nośników podlegających opłacie, - podwyższenie wysokości tej opłaty, - zmianę trybu jej pobierania. 	<p>Zastrzeżenia konstytucyjne, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 6 i art. 73 (pod pozorem rzekomej troski o ustrojową zasadę dostępu do kultury projektodawca sugeruje wprowadzenie rozwiązań ustawowych <i>de facto</i> osłabiających gwarancję konstytucyjną dostępu do dóbr kultury); - art. 31 ust. 3 (proponowane rozwiązania nie zdają testu proporcjonalności, nadmiernie ingerują w sferę prywatną jednostek, a ich potrzeba i uzasadnienie społeczne jest wątpliwe); - art. 20, art. 21 oraz art. 64 (ochrona prawa własności, społeczna gospodarka rynkowa – Projekt przewiduje nałożenie obowiązku ponoszenia dotkliwej opłaty, co spowoduje straty po stronie uczestników rynku, podniesie koszt towarów oraz stanowić będzie potencjalną barierę dla niektórych transakcji; co więcej opłata ta nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia rynkowego i stanowić może rozwiązanie zaburzające swobodną konkurencję); - art. 2 (nieprecyzyjne określenie sprzętu podlegającego opłatom, wątpliwe z punktu widzenia pewności, przewidywalności i zasady zaufania do państwa oraz stanowionego prawa). 	Uwaga nieuwzględniona
--	---	--	--	------------------------------

	Fundacja Laboratorium Prawa i Gospodarki	art. 57 (nowe brzmienie art. 20i PAiPP)	Delegacja dla MKiDN do określania przedmiotu i stawek opłaty w drodze rozporządzenia.	<p>Cytowana regulacja jest co najmniej niepokojąca, ponieważ jej literalna treść potwierdza słuszność obaw niektórych komentatorów sygnalizujących możliwość objęcia opłatą od urzędów i nośników również i tych przedmiotów (w tym zwłaszcza smartfonów), które wykorzystywane są w powszechnym użytku przez konsumentów ze wszystkich grup społecznych, do najróżniejszych celów i aktywności. Co więcej, na podstawie nowego przepisu art. 20i (mającego charakter tzw. delegacji, ustawowego upoważnienia do wydania rozporządzenia jako aktu wykonawczego) minister uzyskałby uprawnienie do faktycznie samodzielnego i arbitralnego uszczegółowienia obowiązku związanego z opłatą – zarówno w zakresie typu produktu, jak i wysokości należności.</p> <p>Rozwiązanie takie wydaje się wątpliwe w kontekście przepisów art. 64 ust. 3 oraz 217 Konstytucji, w których ustrojodawca wyraźnie zastrzegł formę ustawową (przepisy ustawy jako podstawowego źródła prawa – parlamentarnego aktu normatywnego w demokratycznym państwie prawnym) dla regulacji ingerujących w prawo własności i, z drugiej strony, sposobu nakładania danin, podatków itp.</p> <p>W tej sytuacji nie można wykluczyć i takiego scenariusza, w którym hipotetycznie (w przypadku wejścia w życie ustawy zgodnej z Projektem), ewentualna regulacja staje się przedmiotem badania przez Trybunał Konstytucyjny i okazuje niezgodna z ustawą zasadniczą z powodu wadliwego „przekierowania” przez ustawodawcę materii ustawowej do rozporządzenia (aktu podustawowego o niższej mocy prawnej, derogującej), wbrew przepisom art. 64 ust. 3 lub art. 217 Konstytucji.</p>	Uwaga nieuwzględniona
	Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska	Art. 57 pkt 1) projektu zmieniającego Art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20 ust. 1 pkt 1)	Posługiwanie się pojęciem nieznanym ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych – „utwór o charakterze dźwiękowym”.	Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie posługuje się pojęciem utworu o charakterze dźwiękowym, ale określa utwór tego rodzaju jako utwory muzyczne, słowno-muzyczne oraz ewentualnie sceniczno-muzyczne. W tym zakresie treść art. 20 ust. 1 pkt 1) powinna być dostosowana do art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.	Uwaga uwzględniona

<p>Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska</p>	<p>Art. 57 pkt 1) projektu zmieniającego Art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4)</p>	<p>Nieuzasadnione zawężenie przepisu do rekompensaty za dozwolony użytek osobisty z pominięciem tzw. kopii reprograficznej oraz nieprawidłowe sformułowanie przepisu, które sugeruje że urządzenia niewielofunkcyjne nie są urządzeniami reprograficznymi.</p>	<p>W art. 20 ust. 1 pkt 3) nie ma uzasadnienia dla zawężenia zakresu przepisu do własnego użytku osobistego, gdyż powinien on także prawidłowo wdrażać rozwiązania dotyczące tzw. kopii reprograficznej, czyli kopiowania w dowolnym celu, za pomocą techniki reprograficznej (art. 5.2.a dyrektywy 2001/29/WE).</p> <p>Rekompensata ujęta w art. 20 ust. 1 pkt 3–4 nie służy więc wyłącznie rekompensowaniu dozwolonego użytku osobistego, co odróżnia ją od rekompensaty uregulowanej w pkt 1–2 analizowanego przepisu.</p> <p>Kopiowanie reprograficzne, poza tym, że nie musi być dokonywane w celu osobistym, nie może nigdy dotyczyć (właśnie ze względu na dowolność celu) całego utworu – w przypadku tworzenia kopii o takim charakterze skopiowanie całego utworu na podstawie wyjątku od praw autorskich jest sprzeczne z tzw. trójstopniowym testem (art. 35 ustawy o pr. autorskim).</p> <p>Każdy z ustanawianych wyjątków winien go respektować.</p> <p>Ponadto przepis art. 20 ust. 1 pkt 3) jest także niepoprawnie sformułowany – przy jego proponowanym brzmieniu urządzenia wielofunkcyjne nie są, logicznie rzecz ujmując, na podstawie redakcji przepisu, urządzeniami reprograficznymi, podczas gdy w rzeczywistości stanowią one obecnie podstawową kategorię rynkową urządzeń reprograficznych.</p> <p>Podsumowując, proponujemy inne sformułowanie przepisu:</p> <p><i>3) urządzeń reprograficznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, fragmentów utworów wyrażonych słowem, znakami graficznymi, fotograficznymi i plastycznymi, w szczególności czytników e-booków, kserokopiarek, skanerów i drukarek oraz urządzeń wielofunkcyjnych mających przynajmniej dwie spośród funkcji kopiowania, skanowania lub drukowania, z wyłączeniem urządzeń wskazanych w ust. 1 pkt. 1,</i></p> <p><i>4) czystych nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką fragmentów utworów, o których mowa w pkt. 3, z wyłączeniem nośników, o których mowa w ust. 1 pkt 2)</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
---	--	--	--	----------------------------------

<p>Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska</p>	<p>Art. 57 pkt 1) projektu zmieniającego Art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20 ust. 3 pkt 1 lit b) oraz art. 20a ust. 1 pkt 2)</p>	<p>Nieuzasadnione i nieprecyzyjne określenia zakresu czynności i podmiotów zobowiązanych do uiszczania opłat w związku z wewnątrzspółnotową sprzedażą na odległość. Nieuzasadnione zawężenie sprzedaży do sprzedaży wewnątrzspółnotowej.</p>	<p>Obecne brzmienie przepisu znacznie ograniczy wysokość pobieranych opłat. W projekcie czynności skutkujące powstaniem obowiązku uiszczenia opłaty – w wypadku transgranicznej sprzedaży wysyłkowej – są ograniczone jedynie do sprzedaży wewnątrzspółnotowej dokonywanej na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.</p> <p>Jest to ograniczenie zupełnie nieuzasadnione, gdyż opłata powinna być jak najbardziej pobierana w wypadku transgranicznej sprzedaży wysyłkowej na rzecz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, z ewentualną opcją i mechanizmem jej zwrotu w razie wykazania, że zakupiony sprzęt nie może być wykorzystywany i nie jest wykorzystywany do kopiowania utworów w ramach dozwolonego użytku osobistego.</p> <p>Takie ukształtowanie systemu opłat nie ograniczałoby zakresu opłaty i byłoby zgodne z postulatami zawartymi w orzecznictwie TSUE dotyczącym opłat, zgodnie z którym wobec trudności praktycznych jest możliwie niezróżnicowane pobieranie opłaty w państwach członkowskich, ale istnieć powinien mechanizm jej zwrotu w sytuacji, gdy ewidentnie nie była należna i nie powinna być zostać pobrana (m.in. wyrok TSUE z 11.07.2013, sygn. C-521/11 w sprawie Amazon dopuścił, by ustawodawstwo krajowe przewidywało stosowanie opłat z tytułu godziwej rekompensaty przy pierwszym wprowadzeniu do obrotu w kraju urządzenia reprograficznego, a opłaty te nie były zróżnicowane ze względu na osobę nabywcy tego urządzenia – pod warunkiem jednak, że zapewnione jest prawo zwrotu uiszczonych opłat, gdy wykorzystanie urządzeń przez ich końcowego nabywcę nie następuje w celu zwielokrotniania utworów w ramach dozwolonego użytku prywatnego).</p> <p>Ponadto nie jest uzasadnione ograniczanie omawianego przepisu wyłącznie do transakcji wewnątrzspółnotowych, gdyż opłata powinna być należna także od transakcji dokonywanych spoza terenu Unii.</p> <p>Podsumowując, art. 20. ust. 3 pkt 1) lit. b) mógłby przybrać brzmienie: <i>„ – z terytorium państwa innego niż RP na terytorium RP w ramach sprzedaży na odległość ”</i></p> <p>Analogiczna zmiana z takim samym uzasadnieniem winna dotyczyć art. 20a ust. 1 pkt 2), w którym znajduje się odwołanie do dokonywania sprzedaży na odległość <i>„na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej [...]”</i>, które powinno również zostać usunięte wraz z znajdującym się w przepisie odwołaniem do dokonywania sprzedaży wysyłkowej jedynie z terytorium państwa członkowskiego UE.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>O takim brzmieniu przepisu zdecydowały względy pragmatyczne.</p>
---	--	--	---	---

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska	Art. 57 pkt 1) projektu zmieniającego Art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20 ust. 5 pkt 2)	Brak określenia sposobu ustalania wartości rynkowej towaru.	<p>Brakuje określenia w projekcie sposobu określania wartości rynkowej towaru, o której mowa w tym przepisie, co stanowi istotną lukę prawną rzutującą na system opłat. Nie wiadomo, w konsekwencji, jak to pojęcie będzie rozumiane przez organy skarbowe – co może skutkować wydatnym obniżeniem wysokości opłat i trudnościami z ich ściąganiem.</p> <p>W projekcie powinno się w związku z tym znaleźć co najmniej odwołanie do przepisów ustawy o VAT (do art. 2 pkt 27b tej ustawy) odnoszących się do ustalania wartości rynkowej towaru. Inaczej nie jest oczywiste stosowanie ww. ustawy w ramach ustalania wartości rynkowej towaru w celu pobrania opłaty, gdyż zmieniany art. 20 znajduje się w ustawie cywilnoprawnej, jaką jest ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p>	Uwaga uwzględniona
Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska	Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej art. 20a do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Nieuzasadnione przyjęcie, że podmioty zobowiązane do uiszczania opłat winny posiadać status przedsiębiorcy lub wpis do rejestru KRS.	<p>Niejasny co do swojego celu, a nieuzasadniony, jest formalny obowiązek posiadania przynajmniej przedsiębiorcy lub wpisu w rejestrze KRS. Możliwe jest dokonywanie czynności skutkujących powstaniem obowiązku uiszczenia opłat przez podmioty działające spoza terytorium RP i w ogóle nieposiadające w Polsce nawet oddziału czy przedstawicielstwa.</p> <p>Tego rodzaju luka może doprowadzić do sytuacji, w której taki model biznesowy przyjmie większa liczba zagranicznych przedsiębiorców (w szczególności internetowych), uchylając w niezasadny sposób od uiszczenia opłaty.</p> <p>W konsekwencji, przepis winien przyjąć brzmienie: <i>„producentach, importerach lub podmiotach dokonujących wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, którzy wprowadzają na rynek krajowy towary wskazane w art. 20 ust. 1”</i></p>	Uwaga uwzględniona

<p>Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska</p>	<p>Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej Art. 20b do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>Powierzenie obowiązku poboru opłat urzędowi skarbowym.</p>	<p>Powierzenie obowiązku poboru opłaty urzędowi skarbowym może rodzić następujące wątpliwości natury prawnej i systemowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak spójności systemu cywilnoprawnego z administracyjnoprawnym w zakresie podstawy poboru opłaty (prawo cywilne) i sposobu jej poboru (prawo administracyjne, w tym sankcje karno-skarbowe); - konieczność zapewnienia kontroli uprawnionych nad stopniem ściągłości opłaty i rachunkową prawidłowością przekazanego im udziału w tej opłacie; - konieczność zapewnienia narzędzi informacyjnych dla uprawnionych i reprezentujących ich organizacji wobec urzędów skarbowych; - rezygnacja z utrzymania cywilnoprawnego charakteru opłaty, która staje się daniną publiczną i jako taka jest egzekwowana; - część czynności składających się zgodnie z definicjami z ustawy o zbiorowym zarządzaniu na wykonywanie zbiorowego zarządzania prawami wyłącznymi (pobór opłat i ich wstępny podział) wykonywana jest przez podmiot, który nie spełnia kryteriów wskazanych w Art. 3 lit a) dyrektywy 2014/26/UE, by działać w tym charakterze oraz znajduje się poza jakąkolwiek kontrolą uprawnionych i reprezentujących ich organizacji. Urząd skarbowy lub publiczny podmiot wskazany przez ministra właściwego ds. finansów publicznych nie będzie spełniał przesłanek wskazanych w treści przywołanego artykułu prawa unijnego, a wykonywałby czynności zastrzeżone dla organizacji zbiorowego zarządzania; - wątpliwe jest powierzanie zadań z zakresu poboru opłaty wszystkim urzędowi skarbowym, co zwiększy jedynie koszty poboru opłaty, rozdrobni system, utrudni kontrolę nad nim i znacznie go skomplikuje. Jeżeli pobór przez urzędy skarbowe miałby zostać utrzymany, należałoby wskazać kilka urzędów właściwych w tej sprawie w skali kraju. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazujemy, że w związku z poborem opłaty przez urzędy skarbowe nie jest planowane zwiększenie ich obsady kadrowej – w tym zakresie projekt nie generuje żadnych dodatkowych kosztów.</p> <p>W przygotowywanych przepisach planowane jest cedowanie części uprawnień przez MF na wskazane przez niego jednostki.</p> <p>Zgłoszona uwaga jest więc niezasadna i nie zostanie uwzględniona.</p>
---	--	---	---	--

<p>Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska</p>	<p>Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej art. 20b do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>Brak instrumentów prawnych pozwalających na uprawnionym weryfikację, czy rekompensata pobrana z przysługujących im praw przez organy administracji skarbowej jest pozyskiwana w odpowiedniej wysokości.</p>	<p>Zaprojektowany system poboru opłat reprograficznych zmienia <i>de facto</i> charakter rekompensaty z wynagrodzenia cywilnoprawnego w szczególną daninę publicznoprawną, co której zastosowania znajdują normy prawa administracyjnego (<i>vide</i> wprowadzany do ustawy o prawie autorskim art. 20 g)</p> <p>Szczególnie niepokojące – poza wielokrotnie sygnalizowaną niezgodnością tego rodzaju rozwiązań z prawem europejskim – jest brak zapewnienia w projekcie w jasny sposób możliwości kontrolowania przez uprawnionych, czy rekompensaty uzyskiwane wyłącznie dzięki wykorzystaniu ich indywidualnych praw wyłącznych, są pozyskiwane na ich rzecz w odpowiedniej wysokości (np. może dojść do ich ustalenia w nieodpowiedniej wysokości wskutek procedury określenia i zwrotu nadpłaty – sposób jej określenia w ogóle nie wynika z projektu).</p> <p>Nie wiadomo także, czy uprawnionym niezadowolonym z nieefektywnego działania organów władzy publicznej w poszczególnych przypadkach przysługują roszczenia cywilnoprawne wobec Skarbu Państwa lub instytucji wyznaczonych przez Ministra Finansów do poboru opłat.</p> <p>Obie z tych kwestii powinny zostać przesądzone w projekcie, w szczególności podmioty praw autorskich i pokrewnych oraz reprezentujące ich organizacje powinni być uprawnieni do weryfikowania prawidłowości poboru opłat przez urzędy skarbowe, w szczególności uzyskać dostęp do deklaracji składanych przez zobowiązanych do ich uiszczenia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Deklaracje takie nie mogą być udostępniane podmiotom zewnętrznym.</p> <p>Zwracamy uwagę, że skutek przyjęcia proponowanych rozwiązań będzie odwrotny niż ten który jest wskazywany w treści uwagi – ściągalność opłaty wzrośnie w sposób znaczący.</p>
---	--	--	--	---

<p>Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska</p>	<p>Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej art. 20h do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>Brak możliwości wszczęcia przez organizacje reprezentujące uprawnionych (w szczególności organizacje zbiorowego zarządzania) postępowania o wydanie interpretacji oraz niepewność prawna co do możliwości ich przystąpienia do toczącego się postępowania w charakterze podmiotu działającego na prawach strony.</p>	<p>Zgodnie z proponowaną treścią art. 20h postępowanie o wydanie objaśnień oraz interpretacji wszczynają przedsiębiorca (odwołanie do art. 33 i 34 Prawa przedsiębiorców) lub podmiot niebędący przedsiębiorcą, na którym ciąży obowiązek świadczenia opłaty.</p> <p>Ze względu na to, że z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców (i inne podmioty) korzystają w znacznej części uprawnieni z praw autorskich i pokrewnych za pośrednictwem ich właściwych organizacji zbiorowego zarządzania, te organizacje powinny mieć w interesie reprezentowanych przez siebie uprawnionych zapewnioną w projekcie możliwość:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wszczęcia ww. postępowania, 2) przystąpienia do ww. postępowania na prawach strony (co usuwałoby ryzyko uznania w postępowaniu, że nie mają one interesu prawnego, by do takiego postępowania móc przystąpić) w określonym terminie po publikacji informacji o jego wszczęciu. <p>Informacja o wszczęciu postępowania powinna być w związku z tym publikowana w BIP ministra właściwego do spraw kultury z oznaczeniem terminu do przystąpienia do postępowania, analogicznie jak ma to miejsce np. w wypadku postępowań przed Komisją Prawa Autorskiego (regulowanych przez ustawę o zbiorowym zarządzaniu).</p> <p>Proponowane jest dodanie ust. 3 i ust. 4 do art. 20h w brzmieniu:</p> <p><i>3. Minister właściwy do spraw kultury ogłasza w swoim dzienniku urzędowym oraz Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego informacje o wszczęciu postępowań, o których mowa w ust. 1.</i></p> <p><i>4. Objasnienia i interpretacje, o których mowa w ust. 1 mogą być wydane także na wniosek właściwych organizacji zbiorowego zarządzania w rozumieniu art. 20f ust. 3. Organizacje te mogą również przystąpić do toczącego się postępowania w sprawie objaśnień lub interpretacji jako podmioty na prawach strony, w terminie 30 dni od publikacji ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3.</i></p> <p>Dodatkowo w art. 20h ust. 1 mowa o objaśnieniach oraz interpretacjach, a w ust. 2 komentowanego przepisu jedynie o interpretacjach. Wszystkie ustępy art. 20h powinny mówić zarówno o objaśnieniach, jak i o interpretacjach, jako czynnikach wpływających na zakres poboru opłat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga dotyczy przepisu, który został zmodyfikowany w trakcie zmian w projekcie.</p>
---	--	---	---	--

Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska	Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej art. 20c do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20c ust. 3)	Brak możliwości oceny, czy zakres danych pozyskiwanych od podmiotów zobowiązanych do uiszczania opłat jest ukształtowany w sposób pozwalający na ich efektywny pobór.	Bez zapoznania się z brzmieniem projektu rozporządzenia wydanego na podstawie tego przepisu nie ma możliwości jego oceny. Kluczowy do dokonania tej oceny jest zakres danych przekazywanych przez płatników podmiotowi inkasującemu opłatę. Projekt taki w ogóle nie został udostępniony publicznie – w konsekwencji nie można do niego się odnieść w toku konsultacji publicznych. Stowarzyszenie zastrzega w związku z tym możliwość zgłaszania dalszych uwag w tym zakresie w toku prac legislacyjnych, kiedy odpowiedni projekt zostanie przekazany do wiadomości publicznej.	Uwaga nieuwzględniona Akt wykonawczy będzie poddany konsultacjom po uchwaleniu ustawy.
Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska	Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej art. 20e do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20e ust. 2)	Określenie nadmiernych kwot przekazywanych na rzecz Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych z pokrzywdzeniem podmiotów, które nie są beneficjentami finansowanych z Funduszu ubezpieczeń.	Procent przekazywany na rzecz Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych powinien wynosić nie więcej niż 10% opłat, o których mowa w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 3–4 pr. aut. Zaburzenie proporcji opłat przekazywanych do wypłaty uprawnionym jako rekompensata jest szczególnie dotkliwe dla wydawców, którzy nie są beneficjentami Funduszu, a dodatkowo i tak ponoszą część ubezpieczenia społecznego zatrudnianych przez siebie twórców. W konsekwencji: przy podziale opłat pobieranych na podstawie art. 20 ust 1 pkt 3–4 część przynależna wydawcom powinna wynosić 45%.	Uwaga nieuwzględniona

<p>Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska</p>	<p>Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej art. 20f do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20 f ust. 4 i 5)</p>	<p>Konieczność doprecyzowania relacji między podziałem przychodów z praw pochodzących z opłat na podstawie porozumienia organizacji zbiorowego zarządzania a podziałem tych kwot na podstawie rozporządzenia ministra wraz z wątpliwościami co do adekwatności tej formy prawnej do rozstrzygnięcia kwestii o charakterze indywidualnym.</p>	<p>W komentowanych przepisach Projektu przyjęto zasadę, że minister właściwy do spraw kultury może decydować o zasadzie podziału opłat między OZZ, jeżeli nie zawarły one ze sobą w tym przedmiocie porozumienia. Nie jest jednak jasna relacja ust. 4 opiniowanego przepisu do jego ust. 5.</p> <p>W treści przepisów powinno być jasno wskazane, że minister kultury wydaje rozporządzenie wyłącznie w przypadku niezawarcia porozumienia przez właściwe OZZ na podstawie ust. 4. Przepis winien wprost wskazywać, że porozumienie OZZ powinno wykluczać podział określony rozporządzeniem. W przeciwnym razie można odnieść uzasadnione wrażenie, że minister może dokonywać w drodze rozporządzenia podziału opłat w każdych okolicznościach. Wątpliwość budzi również użycie formy rozporządzania do przesądzenia jednostkowej kwestii podziału opłat w danym roku. Po pierwsze, rozporządzenie tworzy normy o charakterze abstrakcyjnym i generalnym, a nie zastępuje akt administracyjny służący do rozstrzygnięcia jednostkowym kwestii. Po drugie, rozporządzenie nie podlega kontroli sądowej. Po trzecie, przepis nie określa, w jaki sposób przy wydawaniu rozporządzenia minister zrealizuje wytyczne zawarte w delegacji ustawowej. Jedynym rozwiązaniem w tym wypadku jest samodzielne badanie przez ministra struktury korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych, ale analizowany przepis nie określa kompetencji ministra w tym względzie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
---	---	--	---	----------------------------------

	Pleban Dariusz	Art. 57	<p>Zgodnie z definicją "Opłata reprograficzna (ang. copyright levies, CL) – opłata uiszczana na rzecz podmiotów praw autorskich (np. autorów) w ramach „godziwej rekompensaty” za straty, które podmioty praw autorskich ponoszą z powodu kopiowania utworów na dozwolony użytek prywatny." Zmiany które w ostatnich latach miały miejsce w branży informatycznej sprawiły, że diametralnie zmienił się sposób dystrybucji utworów o charakterze audio i video. Wraz z rozpowszechnianiem się dostępu do Internetu dominującą rolę w tym zakresie przejęły platformy streamingowe. Rosnący dostęp do nieograniczonej liczby utworów na kliknięcie myszy sprawia iż zanika potrzeba kopiowania utworów, kiedy to dostępne są one w chmurze. Wraz ze zwiększaniem się dostępu do sieci Internet ta tendencja będzie tylko postępować i z tego powodu rozszerzanie listy urządzeń, od których ma być pobierana opłata reprograficzna, jest obecnie bezzasadne. Propozycja tego typu opłaty jest niedostosowana do realiów świata cyfrowego i spóźniona przynajmniej o 15-20 lat. Nieprawidłowe są przy tym tłumaczenia, które słyszałem od jednego członków panelu "Ustawa dla artystów. Artyści o ustawie" sugerujące, że w przypadku korzystania z usług streamingowych dochodzi do kopiowania utworów na dozwolony użytek prywatny. Każdy komputer oparty o architekturę von Neumanna posiada pamięć tymczasową, z którą komunikuje się procesor. Jednostka obliczeniowa automatycznie przenosi fragmenty danych do szybkiej pamięci RAM i zbędne dane po przetworzeniu są usuwane. Pamięć RAM jest pamięcią tymczasową, która ma przyspieszyć działanie komputera, a jej zawartość znika po wyłączeniu urządzenia. Nie można więc uznać fragmentów danych krótkotrwale zawartych w pamięci tymczasowej za kopię na dozwolony użytek prywatny.</p>	Uwaga nieuwzględniona
--	-------------------	---------	--	------------------------------

01.06. mail	„AB” S.A.	Art. 57, art. 20 ust. 4. Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Niezgoda z postanowieniami Dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22.05.2001r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.	Postanowienie art. 20 ust. 4 w części określającej wysokość opłaty w przedziale od 1 % do 4% jest niezgodne z treścią art. 5 ust. 2 lit. b w/w dyrektywy. Zgodnie z postanowieniami dyrektywy państwa członkowskie mogą przyznać osobom fizycznym prawo do zwielokrotniania (<i>utworów</i>) na dowolnych nośnikach przez osobę fizyczną do prywatnego użytku (tzw. dozwolony użytek prywatny). W takim przypadku państwa członkowskie są zobowiązane przewidzieć obowiązek uiszczenia „godziwej rekompensaty” na rzecz podmiotów wyłącznego prawa do zwielokrotniania utworów. Pojęcie „godziwej rekompensaty” było wielokrotnie przedmiotem wykładni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i nie budzi obecnie kontrowersji (Wyrok Padawan C-467/08, EU:C:2010:620, pkt 40, 42, Amazon.com International Sales C-521/11 pkt. 47, Hewlett-Packard Belgium SPRL C-572/13 pkt. 35). W pkt. 47 Wyroku C-521 czytamy: „W tej perspektywie godziwą rekompensatę należy uważać za wyrównanie szkody poniesionej przez te podmioty i koniecznie musi być ona obliczana na podstawie kryterium szkody wyrządzonej im poprzez wprowadzenie wyjątku kopii na użytek prywatny (zob. ww. wyrok w sprawie Padawan, pkt 40, 42).” Z tego, iż wysokość opłat „koniecznie musi być obliczana na podstawie wysokości szkody” wynika, iż nie może być ona z góry, bez takich obliczeń, zadekretowana w ustawie. Nie spełnia bowiem wówczas warunku opłaty ustalonej w oparciu o kryterium szkody. Niezgoda z dyrektywą jest szczególnie widoczna w przypadku określenia minimalnej wysokości opłaty w wysokości 1 %. Zgodnie bowiem z motywem 35 dyrektywy „W niektórych przypadkach, gdy szkoda poniesiona przez podmiot praw autorskich jest niewielka, może nie powstać żadne zobowiązanie do zapłaty.” W pkt. 39 wyroku Padawan C-467 czytamy: „W celu ustalenia wysokości tej rekompensaty należy wziąć pod uwagę jako „pomocne kryterium” „potencjalną szkodę” poniesioną przez twórcę w wyniku danej czynności zwielokrotniania, przy czym w przypadku „szkod[ly] [...] niewielk[iej]” może jednakże nie powstać żadne zobowiązanie do zapłaty.” Skoro zgodnie z dyrektywą opłata może być w ogóle nienależna to jej określenie z góry w pewnej wysokości, przed zbadaniem czy szkoda w ogóle występuje, będzie z tą dyrektywą niezgodne.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zmiany w projekcie objęły m.in. wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urzędzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez podmioty praw autorskich w wyniku czynności zwielokrotnienia ma być również określana w raporcie. Minister opierając się na raporcie będzie określał wysokość opłat w akcie wykonawczym, dzięki czemu projektowana regulacja spełnia standardy określone w przepisach europejskich.</p>
----------------	-----------	---	---	--	---

„AB” S.A.	Art. 57, Art. 20 ust. 1 pkt 3 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Niezgodność z postanowieniami Dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22.05.2001r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.	Art. 20 ust. 1 pkt 3, który jako urządzenia podlegające opłacie wskazuje urządzenia umożliwiające „utrwalanie” utworów jest niezgodny z treścią art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy. Jak wskazano wyżej, powołany przepis dyrektywy ustanawia obowiązek godziwej rekompensaty za ograniczenie wyłącznego prawa twórców do zwielokrotniania utworów poprzez przyznanie osobom fizycznym prawa do tworzenia kopii na użytek prywatny. Nie chodzi tu zatem o dowolne korzystanie z utworu ale wyłącznie o jego zwielokrotnianie. Jak wyjaśnił TSUE w wyroku Padawan C-467 pkt. 45: „osobą, która wyrządziła szkodę podmiotowi wyłącznie uprawnionemu do zwielokrotniania utworu, jest osoba, która sporządziła na swój użytek prywatny kopię chronionego utworu bez zwrócenia się o uprzednią zgodę do wspomnianego podmiotu. Z tego względu co do zasady ciąży na tej osobie obowiązek naprawienia szkody związanej ze zwielokrotnieniem poprzez sfinansowanie rekompensaty, która zostanie uiszczona temu podmiotowi.” Jednocześnie w pkt. 2 sentencji wyroku Trybunał wyjaśnił, że zgodne z dyrektywą będzie obciążenie obowiązkiem rekompensaty sprzedawców urządzeń do zwielokrotniania utworów ponieważ podmioty te mają możliwość przeniesienia obciążenia na użytkowników prywatnych („Zgodne z wymogami tej „właściwej równowagi” jest ustalenie, że podmioty, które dysponują sprzętem, urządzeniami i nośnikami zwielokrotniania cyfrowego i które z tego tytułu prawnie lub faktycznie udostępniają ten sprzęt użytkownikom prywatnym lub świadczą tym użytkownikom usługi zwielokrotniania, są zobowiązane do finansowania godziwej rekompensaty, jako że podmioty te mają możliwość przeniesienia rzeczywistego ciężaru tego finansowania na użytkowników prywatnych.”). Skoro rekompensata dotyczy czynności zwielokrotniania utworu i powinna istnieć możliwość aby w ostatecznym rozrachunku ciężar tej opłaty był przeniesiony na osobę fizyczną, faktycznie dokonującą tego zwielokrotniania, to może ona dotyczyć wyłącznie urządzeń służących do zwielokrotniania utworów. Opłata od urządzeń nie służących zwielokrotnianiu utworów byłaby całkowicie oderwana od szkody spowodowanej zwielokrotnieniem utworów. W ostatecznym rozrachunku taka opłata nie byłaby w ogóle przenoszona na osoby fizyczne, tylko ewentualnie na podmioty, które nie dokonują zwielokrotniania utworów czyli nie są odpowiedzialne za szkodę i w świetle dyrektywy nie powinny tą rekompensatą być obciążone. Utrwalanie i zwielokrotnianie to również na gruncie polskiego prawa autorskiego dwa różne pojęcia. Urządzeniem umożliwiającym utrwalenie utworu będzie na przykład dyktafon. Trudno jednak uznać go za urządzenie umożliwiające zwielokrotnianie utworów.	Uwaga nieuwzględniona
-----------	--	--	---	-----------------------

„AB” S.A.	Art. 57, Art. 20 lit. e ust. 1 pkt 5, ust. 2 pkt 3 Ustawy o prawie autorskim i pokrewnych	Niezgoda z postanowieniami Dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22.05.201r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.	Art. 20 lit. e ust. 1 pkt 5, ust. 2 pkt 3, zgodnie z którymi część wpływów z opłat reprograficznych przekazywana jest na Fundusz Wsparcia Artystów Zawodowych, są niezgodne z art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy. Jak wskazano wyżej opłata reprograficzna stanowi odszkodowanie dla twórców, których utwory są zwielokrotniane w ramach tzw. dozwolonego użytku. Wysokość tego odszkodowania powinna być obliczona odpowiednio do wysokości wyrządzonej szkody i odszkodowanie powinno trafić do osób do niego uprawnionych. Pozbawienie tych osób odszkodowania poprzez przeznaczenie wpływów z opłaty na inne cele niż to odszkodowanie będzie ewidentnym naruszeniem dyrektywy. Takie rozwiązanie całkowicie niweczy cel, dla którego została ustanowiona opłata reprograficzna, mianowicie zapewnienie poszkodowanym twórcom godziwej rekompensaty. Co więcej, nawet zgoda poszkodowanego twórcy nie uzasadnia pozbawienia go prawa do rekompensaty. Jak wskazał Trybunał w pkt. 48 wyroku C – 521: „Ponadto Trybunał orzekł już, że gdy chodzi o prawo do godziwej rekompensaty należącej podmiotom wyłącznego prawa do zwielokrotniania z tytułu wyjątku zwielokrotniania [kopii] na użytek prywatny, to z żadnego przepisu dyrektywy 2001/29 nie wynika, aby ustawodawca unijny zamierzał wprowadzić możliwość zrzeczenia się tego prawa przez podmioty uprawnione do tej rekompensaty (wyrok z dnia 9 lutego 2012 r. w sprawie C-277/10 Luksan, pkt 105).” Jednocześnie Trybunał wskazał, iż dyrektywa nie nakłada na państwa członkowskie aby rekompensata w całości była wypłacana bezpośrednio podmiotom uprawnionym w gotówce. Nie ma przeszkód, aby „część dochodu przeznaczonego na sfinansowanie godziwej rekompensaty została przekazana podmiotom praw autorskich pośrednio, za pośrednictwem instytucji społecznych i kulturalnych utworzonych w celu wspierania ich interesów” (pkt. 50 wyroku). Istotne jest to, aby pośrednio czy bezpośrednio, rekompensata ostatecznie trafiała do uprawnionych czyli tych, którym się w świetle postanowień dyrektywy należy. A tymi uprawnionymi są twórcy kopiowanych utworów. Jak wskazał Trybunał w pkt 54 wyroku: „Z celem tej rekompensaty nie byłoby bowiem zgodne, gdyby instytucje te wspierały podmioty inne niż uprawnieni lub gdyby podmioty niemające obywatelstwa danego państwa członkowskiego były tego wsparcia z mocy prawa lub faktycznie pozbawione.”. W przypadku konsultowanego projektu mamy do czynienia z dokładnie taką sytuacją. Przekierowanie środków z opłat na fundusz emerytalny pozbawi rekompensaty osoby uprawnione i to pozbawi w tej części całkowicie. Bowiem z istoty opłaty reprograficznej jako odszkodowania wynika, iż powinna ona trafiać do podmiotów, które już jakieś dochody osiągają. Szkodę mogą ponieść tylko ci, których utwory są sprzedawane a następnie kopiowane. Inaczej mówiąc konstrukcja opłaty jest taka, że wspiera ona podmioty lepiej zarabiające. Tymczasem fundusz emerytalny ma być przeznaczony na wsparcie artystów, których nie stać na samodzielne opłacenie składek emerytalnych. Czyli z natury rzeczy osoby uprawnione do rekompensaty z tego funduszu nie skorzystają. Tym samym zostaną definitywnie pozbawione godziwej rekompensaty w części przekazanej na fundusz. Co jest wprost niezgodne z	Uwaga nieuwzględniona
-----------	---	--	---	------------------------------

	„AB” S.A.	Art. 57, art. 20 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	<p>Niezgodność z postanowieniami Dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22.05.2001r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p>	<p>Art. 20 w proponowanym brzmieniu jest niezgodny z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy, ponieważ nie zawiera postanowień ustanawiających skuteczne i nie nadmiernie utrudnione w realizacji prawo do zwrotu uiszczonej opłaty w sytuacji, kiedy gdy jego końcowe użycie urządzeń do kopiowania nie jest objęte hipotezą art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29. Chodzi tu przede wszystkim o dwie sytuacje; kiedy towar został następnie wyeksportowany albo kiedy trafił do odbiorcy profesjonalnego. Zgodnie z dyrektywą osobą, która wyrządziła szkodę twórcy, jest osoba fizyczna korzystająca z prawa do kopiowania w ramach dozwolonego użytku. I co do zasady na tej osobie ciąży obowiązek zapłaty rekompensaty (pkt 23 wyroku C-521). W przypadku kiedy pobieranie opłat od osób zobowiązanych byłoby nadmiernie utrudnione, dyrektywa dopuszcza pobieranie tych opłat od podmiotów profesjonalnych, przy okazji pierwszego wprowadzenia urządzeń do obrotu i w sposób niezróżnicowany (bez względu na to czy końcowe użycie jest objęte hipotezą art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy czy też nie) (pkt 24 wyroku C-521). I takie rozwiązanie zostało przyjęte w projekcie. Takie samo zresztą obowiązuje również obecnie. Rozwiązanie to jest dopuszczalne jednak wyłącznie wtedy, gdy równocześnie zostało przewidziane prawo zwrotu opłaty w przypadku, gdy końcowe użycie okazało się inne niż to, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy. W szczególności, kiedy urządzenie nie trafiło do osoby fizycznej w danym kraju (pkt 37 wyroku C-521). Zarówno w przedłożonym projekcie jak i w obecnie obowiązującej regulacji brak jest postanowień dotyczących skutecznego i nie czyniącego nadmiernie utrudnionym, prawa zwrotu uiszczonej opłaty. Nie został więc spełniony warunek konieczny dla wprowadzenia systemu opłat pobieranych przy wprowadzeniu urządzeń do obrotu. A to oznacza niezgodność projektu z dyrektywą: „(...) stosowanie w sposób niezróżnicowany opłaty licencyjnej za kopię na użytek prywatny w odniesieniu do wszystkich rodzajów sprzętu, urządzeń i nośników zwielokrotniania cyfrowego – w tym przy założeniu, że są one nabywane przez podmioty inne niż osoby fizyczne, na potrzeby oczywiście niezwiązane ze sporządzaniem kopii na użytek prywatny – nie okazuje się zgodne z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2001/29 (ww. wyrok w sprawie Padawan, pkt 52, 53) (pkt 28 wyroku C-521).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>
--	-----------	---	---	---	-------------------------------------

„AB” S.A.	Art. 57, art. 20 lit. i Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Niezgodność z art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 20 lit. i stanowiący, iż właściwy minister określi typy urządzeń i nośników oraz wysokość opłat jest niezgodny z art. 217 Konstytucji RP. Opłata stanowi nieekwiwalentne, przymusowe świadczenie, pobierane przez Państwo, na podstawie przepisów podatkowych, zarządzane przez państwową osobę prawną i przeznaczone na realizację celu publicznego jakim jest pomoc socjalna. Spełnia zatem wszystkie przesłanki aby zarówno przedmiot opłaty jak i jej wysokość były uregulowane wprost w ustawie.	Uwaga nieuwzględniona
„AB” S.A.	Art. 57, art. 20 lit. i Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Niezgodność z art. 64 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 20 lit. i stanowiący, iż właściwy minister określi typy urządzeń i nośników oraz wysokość opłat jest niezgodny z art. 64 Konstytucji RP. Upoważnienie przedstawiciela administracji do decydowania o zakresie pozbawienia prawa własności jest nie do pogodzenia z konstytucyjną zasadą ochrony własności prywatnej. Co potwierdza fakt, iż ustawa jeszcze nie została uchwalona a Minister już nadużył swojego uprawnienia ustalając stawki opłat z lekceważeniem zarówno wytycznych wynikających z ustawy jak i z prawa unijnego.	Uwaga nieuwzględniona
„AB” S.A.	Art. 57, art. 20 ust. 2 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Niezgodność z postanowieniami Dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22.05.2001r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.	Art. 20 ust. 2 stanowiący, iż zobowiązany do uiszczenia opłaty jest przedsiębiorca, który dokonał zakupu urządzenia na własny użytek lub przyjął je do używania jest niezgodny z art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy. Na podmiotach gospodarczych, jako nieuprawnionych do dozwolonego użytku, nie ciąży obowiązek zapłaty rekompensaty za ten użytek.	Uwaga nieuwzględniona

	„AB” S.A.	Art. 57, art. 20 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Brak gwarancji procesowych dla twórców uprawnionych do otrzymania godziwej rekompensaty	Ustawa nie zabezpiecza celu w jakim została ustanowiona opłata. Brak jest regulacji zapewniającej przekazanie środków uprawnionym. Powszechną praktyką jest ustanawianie przez OZZ różnego rodzaju funduszy, z których środki przeznaczane są na przykład na szkolenia czyli typowy instrument defraudacji. O utworzeniu funduszu decydują OZZ w statucie czyli członkowie OZZ. Osoba uprawniona do rekompensaty nie musi być członkiem OZZ. Czyli zostaje pozbawiona należnych jej środków bez jej zgody. Ustawa powinna zapewniać pełną transparentność w zakresie wielkości zgromadzonych środków, zasad ich podziału pomiędzy poszczególnych twórców oraz danych rzeczywistych beneficjentów. I zagwarantować twórcom, którzy nie zgadzają się z dokonanym podziałem, drogę procesową do dochodzenia swoich praw. Bez takich gwarancji dobro twórców pozostaje wyłącznie pretekstem do dalszego wzmocnienia pozycji organizacji zrzeszających twórców, kosztem interesu tychże twórców.	Uwaga nieuwzględniona
	Stowarzyszenie Kreatywna Polska	Art. 57		<p>Popieramy sam fakt udzielania pomocy socjalnej najbardziej potrzebującym, jednak uważamy, że odpowiedzialność za sprawiedliwe objęcie wszystkich obywateli ubezpieczeniem powinna leżeć po stronie Państwa. Opłata reprograficzna jest należną rekompensatą dla twórców i innych uprawnionych za korzystanie z utworów w ramach dozwolonego użytku i ze swej istoty rzeczy nie powinna być powiązana z systemem ubezpieczeń społecznych, ani przeznaczana na inne cele niż wypłaty dla uprawnionych.</p> <p>Uważamy też, że równocześnie z pracami nad Projektem powinna nastąpić nowelizacja rozporządzenia do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, stosownie do obowiązujących dziś modeli konsumpcji treści w świecie cyfrowym i na miarę wykorzystywanych obecnie technologii.</p>	Uwaga nieuwzględniona – projekt zakłada przekazanie części środków z opłaty dla gorzej sytuowanych artystów, co jest zgodne z orzecznictwem TSUE. Co do rozporządzenia – kwestia ta pozostaje poza materią przedmiotowego projektu.

	Fundacja Pomyśl o Przyszłości	Art. 57	<p>Fundacja pozytywnie ocenia część zmian dotyczących opłat, polegających w szczególności na:</p> <p>1) wprowadzeniu autonomicznej definicji pojęcia <i>wprowadzania na rynek krajowy</i> (docelowy art. 20 ust. 2 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w brzmieniu nowelizowanym projektem) 1</p> <p>2) doprecyzowaniu katalogu podmiotów obciążonych opłatą poprzez precyzyjne i wyczerpujące wskazanie podmiotów podlegających obowiązkowi uiszczania opłat (docelowy art. 20a ust. 1 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w brzmieniu nowelizowanym projektem).</p> <p>Powyższe zmiany w szerokim zakresie ograniczą problemy związane z deficytem pewności prawa, co nie tylko ułatwi prowadzenie działalności od strony gospodarczej i planowej, ale również pozwoli ograniczyć jej koszty wynikające z potrzeby wykonywania specjalistycznych ocen prawnych planowanych zdarzeń gospodarczych.</p>	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę
	Stowarzyszenie Sygnal	Art. 57	<p>Oczywiście rozumiemy i doceniamy ważną rolę sztuki w życiu społecznym i widzimy tu istotną rolę państwa w jej wspieraniu, uważamy jednak, że kosztów finansowania części składek społecznych i zdrowotnych artystów nie powinno przerzucać się na obywateli i przedsiębiorstwa. Tymczasem projektowane przepisy odniosą taki właśnie skutek.</p> <p>Zwracamy uwagę, że opłaty reprograficzne i opłaty od czystych nośników na gruncie przepisów prawa autorskiego stanowią opłatę za dozwolony użytek wszystkich kategorii utworów chronionych lub przedmiotów praw pokrewnych. Nie znajdujemy podstaw do uprzywilejowania artystów zawodowych wśród podmiotów uprawnionych do repartycji tych środków.</p> <p>Przyjmując jako podstawę naliczania opłaty wartość brutto projektodawca wprowadził niejako „podatek od podatku”.</p> <p>W naszej ocenie nie ma uzasadnienia dla wprowadzania na poziomie ustawy minimalnego poziomu opłaty.</p> <p>Zwracamy uwagę, że proponowane stawki są obiektywnie wygórowane. Nie można zakładać, że każde korzystanie z urządzenia reprograficznego lub czystego nośnika sprowadza się do utrwalania lub wielokrotniania utworów lub praw pokrewnych osób trzecich. Takie założenie nie znajduje pokrycia w faktach. Propozycja:</p>	Uwaga nieuwzględniona

			<p>W tym kontekście należy podkreślić, że dekodery telewizji cyfrowej nie jest urządzeniem nabywanym przez abonenta w celu dokonywania utrwaleń, czy zwielokrotnień utworów w ramach użytku prywatnego.</p> <p>Istnieją uzasadnione obawy dotyczące odwrotnej dyskryminacji polskich producentów urządzeń reprograficznych i czystych nośników w stosunku do producentów zagranicznych</p> <p>Obecny przepis art. 20 ust. 5 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wymaga wcześniejszego zasięgnięcia opinii organizacji zbiorowego zarządzania, stowarzyszeń twórców, artystów wykonawców, organizacji producentów fonogramów, producentów wideogramów oraz wydawców, jak również organizacji producentów lub importerów urządzeń i czystych nośników.</p> <p>Widzimy potrzebę zachowania obecnie obowiązujących rozwiązań dotyczących wymogu konsultacji zarówno z podmiotami reprezentującymi beneficjentów opłaty jak i podmiotami reprezentującymi zobowiązanych do jej ponoszenia.</p> <p>Zastosowanie dla opłat reprograficznych administracyjnego/skarbowego trybu ich pobierania może budzić uzasadnione wątpliwości.</p> <p>Dziwi i niepokoi fakt, że w przypadku projektu o tak istotnym wpływie ekonomicznym na przedsiębiorców, zraszające ich organizacje nie zostały zaproszone do konsultacji na etapie prac roboczych, tak jak niejednokrotnie w przeszłości miało to miejsce w przypadku innych projektów procedowanych z inicjatywy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Zasadne jest wydłużenie <i>vacatio legis</i> rozporządzenia do co najmniej 1 stycznia 2023 r. Projekt Ustawy nie uwzględnia bowiem aspektów praktycznych dotyczących np. ram czasowych zamówień na produkcję niektórych urządzeń, w przypadku których cykl produkcyjny wnosi około 16 miesięcy na development i kilka lat na dostawy. Wcześniejsze wprowadzenie tak wysokich opłat sprawi, że wiele podmiotów polskich, które już zakontraktowały dostawy urządzeń, nie będzie mogło uwzględnić w rozliczeniach opłaty od wprowadzenia urządzeń na rynek krajowy.</p>	
--	--	--	---	--

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego</p>	<p>Niezgodność art. 41 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 57 pkt 2 (w zakresie wprowadzenia art. 20e ust. 1 pkt 5, art. 20e ust. 2 pkt 3 oraz art. 20f ust. 1 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U.U.E.L.2001.167.10)</p>	<p>Jak wynika z art. 41 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 57 pkt 2 (w zakresie wprowadzenia art. 20e ust. 1 pkt 5 oraz art. 20e ust. 2 pkt 3 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, znaczna część opłat ukonstytuowanych w art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych stanowić ma środki zasilające Fundusz Wsparcia Artystów Zawodowych (zwany dalej „Funduszem”).</p> <p>Zgodnie z art. 40 ust. 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, Fundusz kreowany jest celem wspierania artystów zawodowych. Jego środki, z mocy art. 42 ust. 1 projektowanej ustawy, mają być przeznaczone na finansowanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dopłat przyznawanych artystom zawodowym do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne; 2) wsparcia socjalnego dla artystów zawodowych; 3) stypendiów dla wyróżniających się artystów zawodowych. <p>Krąg uprawnionych do otrzymania ww. wsparcia wyznacza projekt rozporządzenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, datowany na 3 maja 2021 roku. Na liście stanowiącej załącznik do tego rozporządzenia, znalazły się kategorie zawodów uznanych za artystyczne. Wśród nich wymieniono m.in: budowniczych i rekonstruktorów instrumentów muzycznych, charakteryzatorów, konserwatorów dzieł sztuki, konserwatorów zabytków architektury oraz stroistów.</p> <p>Opłaty ukonstytuowane w art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej zwane „opłatami”) wprowadzone zostały do polskiego porządku prawnego w celu rekompensowania strat, jakie twórcy, artyści wykonawcy oraz producenci fonogramów i wideogramów, ponosili na skutek dozwolonego zwielokrotniania przedmiotów ich praw autorskich lub pokrewnych.</p> <p>W wyniku uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej, opłaty uzyskały dodatkowe oparcie w prawie Unii Europejskiej. Ich cel oraz kształt determinują od tego momentu przepisy dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U.U.E.L.2001.167.10) (dalej „dyrektywa 2001/29/WE”).</p> <p>Zarówno pierwotna konstrukcja i cel opłat, jak i później nadane im ramy przez prawo Unii Europejskiej, nie pozostawiają wątpliwości, że opłaty stanowią element autorskich i pokrewnych praw majątkowych rozumiany, jako dodatkowe uprawnienie majątkowe podmiotów ponoszących straty na skutek uczynienia wyjątków od służących im praw autorskich lub pokrewnych. Posługując się terminologią dyrektywy 2001/29/WE, istota opłat sprowadza się do zapewniania „godziwej rekompensaty”, która ma być swoistą formą wynagrodzenia za korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w ramach wyjątków lub ograniczeń uczynionych w odniesieniu do prawa do zwielokrotniania. Oznacza to, że elementem konstrukcyjnie istotnym opłat jest istnienie relacji między wyjątkiem lub</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Na wniosek OZZów wprowadzono rozróżnienie procentu opłaty od czystych nośników, jaki przeznaczany jest na rzecz Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych. W przypadku urządzeń reprograficznych obniżono wysokość środków z opłaty przekazywanych do FWAZ.</p>
---	---	--	---	---

Federacja Związków Zawodowych Pracowników w Kultury i Sztuki	Uwaga ogólna		<p>Reprezentatywność” organizacji zaproponowana w projekcie ustawy jest sprzeczna z Ustawą o związkach zawodowych i z Ustawą o Radzie Dialogu Społecznego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsekwencją społeczną wprowadzenia ustawy w proponowanym brzmieniu, byłoby skłócenie środowisk artystycznych, anarchizacja członkostwa i funkcjonowania istniejących związków zawodowych i stowarzyszeń twórczych, tworzenie środowiskowych koterii i układów korupcyjnych (Artykuł tygodnika „Polityka” „, Grillowanie artystów ”). - Zaproponowana w projekcie ustawy skomplikowana biurokratyczna formalno-prawna i obciążająca finansowo prawie 70 tys. artystów procedura uzyskiwania Karty Artysty, nie zapewni im systemowej stabilności. - Koncepcja Rady Izby Artystów wydaje się stworzeniem zbędnego tworu biurokratycznego, którego kompetencje nie wykraczają poza kompetencje sprawnie działającej od lat Komisji ds. Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców w MKDniS. - Obszerność, wręcz gadatliwość projektu ustawy nie zapewnia twórcom i artystom wykonawcom, spełnienia ich ambicji i oczekiwań. 	
Fundacja Global Culture Promotion	Art. 57		<p>O ile inicjatywę wsparcia artystów uważamy za szczytną to za błędne uważamy, że rozporządzenie rozszerza opłatę reprograficzną m.in. na telewizory smart, tablety czy laptopy i nakłada na nie 4 proc. stawkę. Niezrozumiałe jest dla nas przede wszystkim to, że dzieje się to w sytuacji, kiedy pandemia COVID-19 spowodowała, że praca czy nauka odbywa się dziś zdalnie, a urządzenia takie jak tablet czy laptop jest właśnie głównym ich narzędziem.</p> <p>Ponadto w naszej ocenie zarówno ustawa, jak i wynikające z niej rozporządzenie kłócą się z ideą przedstawianą przez rząd Mateusza Morawieckiego o cyfryzowaniu polskiej gospodarki i społeczeństwa. Niezrozumiałe jest to przede wszystkim w perspektywie rozwoju e-usług (w tym np. aplikacji zdrowotnych związanych z COVID-19), do których dostęp społeczeństwo ma właśnie poprzez tablety czy laptopy.</p>	Uwaga nieuwzględniona

Związek Kompozytorów Polskich	Art. 57		<p>Związek Kompozytorów Polskich oczekuje, że opłatą reprograficzną objęte zostaną wszystkie urządzenia nagrywająco-odtworzące powszechnego użytku, zarówno załaptopy, jak i smartfony. Każde częściowe rozwiązanie, jak na przykład wyjęcie spod opłaty reprograficznej smartfonów, a pozostawienie laptopów budzi nasz stałnowczy sprzeciw. Słuszny ze wszech miar projekt Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wprowadzający na listę urządzeń obciążonych opłatą reprograficzną załrownó smartfony, jak i laptopy nabrałby charakteru dyskryminującego twórców muzyki, która słuchana jest wielokrotnie częściej za pośrednictwem smartfonów, niż tablełtów, a te wykorzystywane są przede wszystkich do odtwarzania dzieł audio-wizualnych. Trzeba przypomnieć, że Prawo i Sprawiedliwość od chwili utworzenia rządu w 2015 roku zapowiadało rozszerzenie listy urządzeń objętych opłatą reprograficzną na wszystkie urządzenia o funkcjach nagrywająco-odtworzających. W ścisłej i wzorowej współpracy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ze środowiskami twórczymi powstał po latach walki z importerami urządzeń nagrywająco-odtworzających projekt ustawy o statusie artysty, zawierający rozwiązanie kwestii opłat reprograficznych, zgodne z regulacjami stosowanymi w prawodawstwie wszystkich cywilizowanych krajów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dziękujemy za zgłoszoną uwagę, akty wykonawcze będą podlegały osobnym konsultacjom na dalszym etapie prac.</p>
Instytut Gospodarki Rolnej	Art. 57		<p>Planowane rozszerzenie opłaty reprograficznej, czyli – w praktyce – dodatkowe opodatkowanie smartfonów, tabletów czy laptopów przyniesie podwyżki cen sprzętu o średnio – jak twierdzą niektórzy eksperci – nawet kilkaset złotych. Naturalną konsekwencją będzie tu zatem pogłębienie problemu wykluczenia cyfrowego – także, a może szczególnie, na obszarach wiejskich. Plany zmian pozostają zatem w sprzeczności z realizowaną dziś przez KPRM, a wcześniej przez Ministerstwo Cyfryzacji, strategią cyfryzacji wsi. Reasumując, Instytut Gospodarki Rolnej definitywnie sprzeciwia się planom rozszerzenia opłaty reprograficznej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>

Canal+	Art. 57 (Rozporządzenie)		<p>Dekoder telewizji cyfrowej z funkcją nagrywania nie jest urządzeniem nabywanym przez abonenta w celu dokonywania zwielokrotnień utworów w ramach użytku prywatnego. Przedmiotem działalności operatora telewizji cyfrowej nie jest bowiem sprzedaż czy najem dekoderek w celu ich wykorzystywania do zwielokrotniania treści, lecz świadczenie usług telewizyjnych w oparciu o niezbędne do tego urządzenie.</p> <p>Projektowane rozwiązanie w odniesieniu do dekoderek zostało niestety przyjęte w oderwaniu od interesów odbiorców i stanowi istotne zagrożenie dla funkcjonującego modelu świadczenia usług telewizyjnych. Z tego względu apelujemy o uwzględnienie specyfiki dekodera telewizji cyfrowej z funkcją nagrywania jako urządzenia służącego w swojej istocie do odbioru opłaconych przez operatora i abonenta treści audiowizualnych w ramach usługi telewizji cyfrowej.</p> <p>Konstrukcja dozwolonego użytku osobistego przyjęta w polskim prawie oznacza możliwość korzystania z chronionego prawem autorskim utworu bez konieczności uzyskiwania zgody podmiotu uprawnionego oraz bez konieczności uiszczenia wynagrodzenia w związku z eksploatacją utworu.</p> <p>Dekoder telewizji cyfrowej ujęty na liście urządzeń w Załączniku nr 1 do rozporządzenia MKiDN w sprawie typów urządzeń i nośników, od których pobiera się opłatę i wysokości opłat jest urządzeniem umożliwiającym abonentowi płatnej telewizji odkodowanie i odbiór treści audiowizualnych, za dostęp do których uiszcza opłatę na rzecz dostawcy tej usługi.</p> <p>Wobec tego, iż nie ma uzasadnienia do objęcia opłatą reprograficzną dekoderek telewizji cyfrowej z funkcją nagrywania, apelujemy o ich wykreślenie z listy urządzeń przewidzianej w Załączniku nr 1 do rozporządzenia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dziękujemy za zgłoszoną uwagę, akty wykonawcze będą podlegały osobnym konsultacjom na dalszym etapie prac</p>
--------	-----------------------------	--	---	--

Konfederacja Lewiatan	Art. 57		<p>Niepełny zakres beneficjentów proponowanych rozwiązań</p> <p>Aspekt podatkowy, w tym konieczność zmiany podstawy naliczania opłat z wartości brutto na wartość netto.</p> <p>Widelki opłaty na poziomie ustawy.</p> <p>Nadmierna wysokość proponowanych stawek i niewłaściwy katalog urządzeń objętych opłatą reprograficzną</p> <p>Dekodery telewizji cyfrowej - szczególny przykład urządzenia objętego projektem ustawy</p> <p>Komputery przenośne i stacjonarne</p> <p>Wadliwa konstrukcja opisu urządzeń i nośników objętych opłatą</p> <p>Potrzeba zapewnienia pewności prawnej w zakresie nieobejmowania opłatą smartfonów oraz co do rodzajów urządzeń.</p> <p>Zastrzeżenia co do proponowanego przekazania inkasa i egzekucji opłat reprograficznych pod właściwość urzędów skarbowych. Zapewnienie mechanizmu skutecznej ścigalności opłaty reprograficznej od podmiotów spoza UE.</p> <p>Nieuzasadnione pominięcie w procesie konsultacji przedsiębiorców, na których ma ciążyć obowiązek wniesienia opłaty.</p> <p>Termin wejścia w życie przepisów (2023).</p>	
-----------------------	---------	--	--	--

<p>PIIT (jak Lewiatan)</p>	<p>Art. 57</p>	<p>Reasumując jednak na podstawie już dostępnych danych z innych krajów UE, należy wnioskować, że reforma opłaty reprograficznej – rzeczywiście potrzebna – powinna zatem polegać nie na podwyższaniu opłat i poszerzaniu zakresu urządzeń objętych opłatą, a raczej na obniżeniu wysokości tych opłat i dostosowaniu ich do zmieniającej się rzeczywistości technologicznej oraz aktualnych modeli konsumpcji kultury, tak aby były one adekwatne do prawdziwej skali kopiowania utworów w ramach dozwolonego użytku osobistego.</p> <p>Opłata reprograficzna nie powinna mieć zastosowania do urządzeń nabywanych w celach oczywiście niezwiązanych z użytkowaniem osobistym. Są one bowiem ściśle powiązane ze sporządzaniem w ramach dozwolonego użytku osobistego „prywatnych” kopii utworów bez zgody twórców.</p> <p>Wszelkie propozycje dotyczące wsparcia dla artystów powinny opierać się o zasady sprawiedliwości społecznej i równego traktowania obywateli oraz uwzględniać rozwiązania rozwojowe, które pomogłyby artystom w docieraniu z ich twórczością do szerokiego grona odbiorców i uzyskiwaniu godziwych dochodów umożliwiających samodzielne opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.</p> <p>Wszelkie propozycje dotyczące wsparcia dla artystów powinny opierać się o zasady sprawiedliwości społecznej i równego traktowania obywateli oraz uwzględniać rozwiązania rozwojowe, które pomogłyby artystom w docieraniu z ich twórczością do szerokiego grona odbiorców i uzyskiwaniu godziwych dochodów umożliwiających samodzielne opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.</p> <p>Zaskakującym jest, że w Ocenie Skutków Regulacji projektodawca nie uwzględnił w ogóle wpływu proponowanych przepisów na konsumentów</p> <p>Konieczność zmiany podstawy naliczania opłat z wartości brutto na wartość netto.</p> <p>Widelki opłaty na poziomie ustawy.</p> <p>Nadmierna wysokość proponowanych stawek i niewłaściwy katalog urządzeń objętych opłatą reprograficzną.</p> <p>Potrzeba zapewnienia pewności prawnej w zakresie nieobjętości opłatą smartfonów oraz co do rodzajów urządzeń.</p> <p>itd., jak Lewiatan i in.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje, mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urządzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez podmioty praw autorskich w wyniku czynności zwielokrotnienia ma być również określana w raporcie. Minister operując się na raporcie będzie określał wysokość opłat w akcie wykonawczym, dzięki czemu projektowana regulacja spełnia standardy</p>
----------------------------	----------------	--	--

<p>Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębior stw</p>	<p>Art. 57</p>		<p>Za niewłaściwe i w gruncie rzeczy sztuczne, uznaję zawarte w uzasadnieniu do Projektu przeciwstawianie (miejmy nadzieję, że nieintencjonalnie i nieświadomie) środowisk artystycznych i przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą poprzez wskazywanie, że wykonującym działalność artystyczną zadedykowany został system ubezpieczeń wymagający opłacania wyższych składek ubezpieczeniowych niż w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą (str. 1 uzasadnienia Projektu). Wydaje się, że powyższe stwierdzenie jest niewłaściwe lub nieszczerze, ponieważ na str. 27/28 uzasadnienia Projektu wskazano, że: „artyści i twórcy nie korzystają obecnie z żadnych uproszczonych rozwiązań, ale funkcjonuje bardzo niekorzystna dla nich regulacja dotycząca Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, zmuszająca ich do ponoszenia bardzo wysokich składek (jak dla działalności gospodarczej)”. Jeżeli uregulowania dotyczące ubezpieczeń ZUS dla przedsiębiorców są tak godne pozazdroszczenia, to należy zauważyć, że artyści mogą również założyć działalność gospodarczą i w tej formie prowadzić swoją działalność oraz korzystać ze stawek składek ubezpieczeniowych przewidzianych dla np. mikroprzedsiębiorców prowadzących tzw. jednoosobową działalność gospodarczą, dla których wywiązywanie się z obciążeń oraz wypełnianie formalności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej są z reguły niemniej trudne do wypełnienia niż dla artystów.</p> <p>Z tego względu wnoszę o wykreślenie akapitu 4 z uzasadnienia do Projektu oraz poszukiwanie właściwego punktu odniesienia dla projektowanych uregulowań.</p> <p>Ponadto we wprowadzanym Projekcie art. 20c Prawa autorskiego , pomija się gwarancje dla najmniejszych przedsiębiorców, wynikające z art. 68 Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu), zmierzające do proporcjonalnego ograniczania obowiązków administracyjnych wobec firm z sektora MSP. W związku z powyższym obowiązki sprawozdawcze, zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, powinny zostać znacznie ograniczone w stosunku do projektowanych przepisów, a zwłaszcza powinna zostać zapewniona możliwość ryczałtowego wywiązania się z ewentualnych obowiązków dla najmniejszych firm, z wykluczeniem kolejnego uciążliwego raportowania.</p> <p>Ponadto pod rozważę poddaję załączone wystąpienia, w których zwracana jest w szczególności uwaga na niedostateczne zdefiniowanie urzędzeń, których projektowana opłata miałyby dotyczyć oraz zastrzeżenia co do zasadności wprowadzenia opłaty.</p> <p>Mając na względzie upoważnienie przytoczone w akapicie rozpoczynającym pismo, zwracam się z prośbą o uwzględnianie Rzecznika MSP w rozdzielnikach pism dotyczących konsultowania projektów aktów prawnych odnośnie przedsiębiorców, w szczególności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Jednocześnie wskazujemy, że Rzecznik będzie uwzględniany w rozdzielniku.</p>
---	----------------	--	---	---

Polska Izba Komunikacji i Elektronicznej	Art. 57		<p>PIKE postuluje o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zaniechanie dalszych prac legislacyjnych nad projektem ustawy. <p>Ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia powyższego postulatu o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. rezygnację z rozszerzenia katalogu urządzeń objętych opłatą o urządzenia elektroniczne umożliwiające utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, w całości lub w części, w ramach własnego użytku osobistego, utworów o charakterze audiowizualnym, a także czystych nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie przy użyciu tych urządzeń, w szczególności telewizory z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych, dekodery z funkcją nagrywania, czy set-top-boxy (STB) 3. obniżenie stawki opłaty reprograficznej do jej wysokości dotychczasowej, tj. do wysokości nieprzekraczającej 3% ceny netto (nie brutto) należnej z tytułu sprzedaży urządzeń oraz adekwatnego określenia wysokości opłaty dla konkretnych urządzeń i nośników celem dostosowania wysokości opłaty do faktycznego przeznaczenia urządzeń i nośników objętych opłatą, 4. usunięcia z listy urządzeń, które nie służą do kopiowania utworów w ramach dozwolonego użytku prywatnego (dekodery telewizji cyfrowej), 5. zmiany podstawy obliczania opłaty reprograficznej z kwoty brutto na kwotę netto z tytułu sprzedawanych urządzeń, 6. odstąpienie od wprowadzania mechanizmu poboru opłaty reprograficznej przez urzędy skarbowe.	Uwaga nieuwzględniona
--	---------	--	---	------------------------------

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	Art. 57	<p>Dyskusja na temat modelu opłaty reprograficznej toczy się w Polsce już od dłuższego czasu. O ile za obowiązywaniem takiej opłaty w ramach systemu godziwej rekompensaty można było pewnie znaleźć jakkolwiek racjonalne argumenty w czasie, w którym istotnym problemem społecznym było masowe kopiowanie fizycznych nośników za pomocą fizycznych urządzeń, o tyle w dobie serwisów streamingowych i masowego (dostępnego dla przeciętnego konsumenta) dostępu do legalnej kultury online, opłata reprograficzna jako taka wydaje się całkowitym reliktem. Istnieją w Europie alternatywne modele rekompensowania twórcom potencjalnych szkód wynikających z tzw. dozwolonego użytku utworów chronionych, takie jak np. dedykowane państwowe fundusze – warto się im przyjrzeć i podejść do tej kwestii kompleksowo.</p> <p>Abstrahując od powyższej kwestii, zdecydowanie krytycznie oceniamy proponowane w dołączonym do projektu ustawy rozporządzeniu rozszerzenie katalogu urządzeń objętych opłatą reprograficzną. Do listy obowiązującej dotychczas dopisano m.in. tablety czy czytniki książek elektronicznych. Zwracamy uwagę na fakt, że w tej chwili są to urządzenia służące do konsumowania treści i kultury w formacie licencjonowanym, czyli odpłatnym. Brak jest w ich przypadku mechanizmu jakiegokolwiek kopiowania, czy zwielokrotniania utworów.</p> <p>Co więcej, przedstawiony projekt utrwała wady obecnie obowiązującego rozwiązania i zupełnie pomija rozróżnienie między sprzętem sprzedawanym do konsumentów a sprzętem sprzedawanym do innych odbiorców. Z orzecznictwa TSUE wynika wprost, że zgodne z unijnym porządkiem prawnym jest wyłącznie pobieranie opłaty reprograficznej od urządzeń przeznaczonych do sporządzania kopii utworów na potrzeby dozwolonego użytku prywatnego, a zatem sprzedawanych konsumentom. Obrót profesjonalny powinien zostać wobec powyższego całkowicie wyłączony z poboru opłaty, jednak proponowane regulacje takiego podziału nie wprowadzają.</p> <p>Zwracamy również uwagę na fakt, iż polscy dystrybutorzy sprzętu elektronicznego kanałem e-commerce uczestniczą w nierównej walce konkurencyjnej z subsydiowanymi podmiotami azjatyckimi, które dodatkowo wykorzystują luki w poborze stosownych należności publicznoprawnych. Istnieje poważne ryzyko, że opłata reprograficzna będzie kolejnym obciążeniem, którego ściążalność w odniesieniu do tej grupy podmiotów będzie stosunkowo niewielka, co jedynie pogłębi nierówne warunki konkurencji. Zasadne byłoby uwzględnienie tej perspektywy w projektowanych przepisach.</p> <p>Mając na uwadze wszelkie powyższe względy, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców wskazuje na fakt, że poszerzenie katalogu urządzeń objętych opłatą reprograficzną, a także podwyższenie niektórych z proponowanych stawek opłaty, doprowadzi do wzrostu cen sprzętu elektronicznego, pogorszenia pozycji konkurencyjnej krajowych dystrybutorów wobec ich zagranicznych konkurentów, a także pogłębienia problemu wykluczenia cyfrowego w Polsce. W związku z tym, należałoby przeprowadzić kompleksową debatę nad przystającym do aktualnych uwarunkowań modelem zapewnienia twórcom godziwej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Jednocześnie informujemy, że akty wykonawcze będą podlegały osobnym konsultacjom na dalszym etapie prac</p>
---------------------------------------	---------	--	--

Związek Producentów Audio-Video (ZPAV)	Art. 57	<p>1) Zdaniem ZPAV proponowane w projekcie rozwiązanie wprowadzające pobór opłat, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych przez naczelników urzędów skarbowych nie zasługuje na aprobatę.</p> <p>ZPAV stanowczo sprzeciwia się odebraniu ustawowych uprawnień w tym zakresie i przekazaniu ich organom administracji rządowej. Planowane zmiany przepisów w tym zakresie wymagają dodatkowo szczegółowego omówienia:</p> <p>a) Projekt ustawy nie zawiera definicji pojęć ustawowych niezbędnych dla oceny nowego systemu poboru opłat; w art. 20a pkt 1 PrAut. wskazano „podmiot dokonujący wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów”, w art. 20 ust. 1 pkt 2 PrAut. „sprzedaż wysyłkowa”. Powyższe pojęcia ustawowe są zapożyczone z ustawy o podatku od towarów i usług (VAT), jednak nie wynika to uzasadnienia projektu. Dodatkowo art. 20 ust. 1 pkt 2 PrAut. wyklucza objęcie opłatami sprzedaż wysyłkową z terytorium państwa spoza UE.</p> <p>b) Projekt wskazuje, że inkasentem opłat jest „organ uprawniony do poboru opłat” lub „wyznaczony przez Ministra właściwego do spraw finansów publicznych podległy organ do realizacji zadania” – z projektu ani uzasadnienia noweli, nie wynika, jaki finalnie organ będzie pobierał opłaty. Projekt nie określa także struktury i procedur działania tej uprawnionej jednostki inkasującej opłaty w ramach istniejących już struktur Urzędów Skarbowych, ani nie ustanawia nowej jednostki i zasad jej działania. Wejście w życie od 1 stycznia 2021 r. regulacji, bez przygotowania odpowiednich struktur organów podatkowych do kompleksowego, sprawnego i efektywnego poboru opłat budzi uzasadnione wątpliwości.</p> <p>c) Projekt nowelizacji art. 20c PrAut. nie zawiera projektu rozporządzenia Ministra właściwego do spraw finansów publicznych wydanego w porozumieniu z Ministrem właściwym do spraw kultury ustalającego wzór dokumentu elektronicznego będącego podstawą określenia wysokości należnej opłaty, a także zawierającego niezbędne (dla efektywnego poboru opłat) objaśnienia co do sposobu wypełnienia i miejsca składania dokumentu elektronicznego wraz z pouczeniami, które mają także uwzględniać konieczność prawidłowego rozliczenia opłaty przez płatnika oraz kontroli tego obowiązku. Ustalenie wysokości należnej opłaty pozostaje po stronie płatnika opłat, zatem w projekcie zastosowano istniejącą (jak dotychczas), skomplikowaną i czasochłonną w czynnościach kontrolnych inkasenta, procedurę samodzielnego określania opłat przez płatnika, co uniemożliwia bieżącą i automatyczną kontrolę przez inkasenta kwartalnie naliczanych przez niego opłat. Ponadto z projektu noweli ani uzasadnienia, nie wynika zintegrowanie systemu poboru opłat z innymi systemami sprawnie identyfikującymi pochodzenie wprowadzonych na rynek towarów i ich sprzedaży (INTRASTAT, SAD, JPK_VAT) celem zapewnienia szczelności systemu poboru opłat od wszystkich sprzedanych na rynku krajowym towarów.</p> <p>d) Projekt nowelizacji art. 20c pkt 6 PrAut. wprowadza</p>	Uwaga nieuwzględniona
--	---------	---	------------------------------

Związek Dealerów Samochodów	Art. 57		<p>Podmioty z branży motoryzacyjnej nie wprowadzają na rynek elektronicznych urządzeń (umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką utworów o charakterze dźwiękowym, audiowizualnym itp.), lecz wprowadzają na rynek pojazdy - których składową jest jedynie np. radio. W tym zakresie dotyczy to zarówno nowych samochodów jak i samochodów używanych sprowadzanych z zagranicy.</p> <p>Ponadto wskazać należy, że dokładniejszy wykaz urządzeń znajduje się w projekcie rozporządzenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w sprawie typów urządzeń i nośników od których pobiera się opłatę i wysokości opłat. W katalogu urządzeń objętych rekompensatą wskazane jest np. „radio z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych”. Nie jest natomiast jasne, czy radio na stałe zamontowane w pojeździe, bez faktycznej możliwości łatwego demontażu, nabywane wraz z pojazdem w jego określonej cenie, stanowi urządzenie, które podlega opłacie. W naszej opinii objęcie takiego radia opłatą nie jest zasadne. Powyższe dotyczy również urządzeń będących częściami zamiennymi przeznaczonymi do naprawy lub wymiany tego typu urządzeń w samochodach, które bez samochodu, z którym są połączone nie mogą pełnić funkcji do jakiej zostały zaprojektowane i wyprodukowane.</p> <p>Ponownie należy wskazać, że zgodnie brzmieniem projektowanego art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych opłata dotyczy urządzeń elektronicznych lub czystych nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie utworów. Natomiast w rozporządzeniu, oprócz powyższych urządzeń i nośników, wskazane zostały urządzenia przeznaczone do odtwarzania nośników. Utrwalanie lub zwielokrotnianie oraz odtwarzanie są pojęciami odmiennymi znaczeniowo.</p> <p>Wątpliwości pojawiają się również w momencie konieczności określenia wysokości przedmiotowej opłaty w przypadku radia lub innego urządzenia na stałe zamontowanego w pojeździe.</p> <p>W przypadku urządzeń w samochodzie nie jest, co do zasady, możliwe wyodrębnienie wartości radia/urządzenia od wartości samochodu. Cena za samochód obejmuje zazwyczaj wszystkie dostępne w nim urządzenia, a nawet jeśli występuje w cenniku pojazdów nowych jako opcja, jest to najczęściej bardziej zaawansowana wersja urządzenia bazowego, możliwa do zamówienia tylko na etapie przedprodukcyjnym oraz uwzględnia szereg innych czynników. W związku z powyższym pojawia się problem dotyczący określenia wartości tych urządzeń. Kto będzie odpowiedzialny za określenie wartości takiego zamontowanego w pojeździe urządzenia? W jaki sposób podmiot wprowadzający Rada Dealerów ZDS</p> <p>Michał Łuczak- przewodniczący Rady Andrzej Alama, Robert Bergier, Mirosław Cichy, Artur Dąbrowski, Grażyna Dukiewicz - Zagrajek, Krzysztof Jaroszewicz Bogusław Kowalski, Dariusz Krasnodębski, Agata Raniecka, Tadeusz Rybałtowski, Adam Syguła, Włodzimierz Tłokiński</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Jednocześnie informujemy, że akty wykonawcze będą podlegały osobnym konsultacjom na dalszym etapie prac</p>
-----------------------------	---------	--	--	--

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Niezgodność art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) z zasadą równości wobec prawa wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego poprzez wprowadzenie do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h, doprowadzi do użycia narzędzi władzy państwowej do realizacji uprawnień mających swe źródło w prawie prywatnym. Dotychczas, z jednej strony uprawnieni i reprezentujące ich organizacje zbiorowego zarządzania, a z drugiej strony zobowiązani do wnoszenia opłat, byli podmiotami prawa prywatnego, których prawa i obowiązki były ukształtowane na zasadzie równości wobec prawa. W projekcie ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego relacja ta doznaje znaczącej modyfikacji. Organizacje zbiorowego zarządzania zastąpione mają być organami krajowej administracji skarbowej, a zatem organami władzy, dysponującymi uprawnieniami oraz narzędziami prawnymi, które użyte do poboru opłat uczynią uprzywilejowaną – nierówną relację między uprawnionymi do opłaty, a zobowiązanymi do jej wnoszenia.</p> <p>W wyniku wprowadzenia do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h w brzmieniu przyjętym w projekcie ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, należność wywodząca się z prawa prywatnego, eksponowana zresztą w komentowanym projekcie jako wywodząca się z praw autorskich i praw pokrewnych (wskazuje na to wprost projektowany art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych), pobierana będzie jak należność o charakterze publiczno – prawnym. Rozstrzyga o tym, nie tylko charakter prawny planowanego inkasenta (naczelnika urzędu skarbowego), ale przede wszystkim szerokie odwołanie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (zwanej dalej „ordynacją podatkową”).</p> <p>Powyższe wykreuje zatem stan nierówności wobec prawa między uprawnionymi do opłaty, a zobowiązanymi do wnoszenia tej należności. Niewątpliwie też będzie źródłem szeregu wątpliwości natury prawnej, których efektem będą spory sądowe, do których prowadzenia (w zakresie poboru opłat) planowany inkasent niewątpliwie nie jest przygotowany.</p> <p>Z przedstawionych względów, za poprawny konstytucyjnie i efektywny należy uznać model dotychczasowy, opierający inkaso opłat na doświadczeniu i profesjonalizmie organizacji zbiorowego zarządzania, zdobytym i wypracowanym w ciągu ostatnich 26 lat funkcjonowania instytucji prawnej opłat w polskim porządku prawnym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Podnoszony zarzut jest niezasadny. Organ administracji państwowej zgodnie z projektem ma jedynie operacyjny charakter. W żaden sposób nie bierze udziału w procesie podejmowania decyzji merytorycznych. Takie rozwiązanie odciąży OZZy w zakresie inkasa opłat od czystych nośników, zwiększy skuteczność poboru i transparentność procesu.</p>
---	--	---	---	---

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Niezgodność art. 57 pkt 1 (w zakresie wprowadzenia art. 20 ust. 1 pkt 1 – 4 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) z art. 57 pkt 2 (w zakresie wprowadzenia art. 20e ust. 1 pkt 1 5 oraz art. 20e ust. 2 pkt 3 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) oraz art. 41 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego</p>	<p>Wewnętrzna sprzeczność pomiędzy przepisami zawartymi w projekcie o uprawnieniach artysty zawodowego</p>	<p>Z jednej strony, art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego zawiera propozycję nadania art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych nowego brzmienia, w którym eksponowany jest związek opłat z dozwolonym użytkowaniem osobistym. Ten zaś ostatni stanowi wyjątek od monopolu twórcy i uprawnionego z tytułu praw pokrewnych.</p> <p>Przesądza to o tym, że Projektodawca zamierza, wzorem dotychczas obowiązujących przepisów, utrzymać funkcję rekompensacyjną opłat. Determinuje to zaś przeznaczenie środków inkasowanych tytułem opłat, którym jest ich przekazanie podmiotom, których utwory lub przedmioty opraw pokrewnych są eksploatowane w ramach dozwolonego użytku osobiste, a zatem tym, którzy ponoszą w ten sposób straty.</p> <p>Z drugiej jednak strony, Projektodawca w art. 41 ust. 1 pkt 1 oraz w art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (gdzie zawiera propozycję wprowadzenia art. 20e ust. 1 pkt 1 5 oraz art. 20e ust. 2 pkt 3 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) przeznacza znaczną część zainkasowanych opłat na cele wpisane w zadania Funduszu. Te zaś nie mają żadnego uchwytne związku z ww. relacją, istniejącą pomiędzy opłatami a ich źródłem ulokowanym w potrzebie kompensaty strat generowanych na skutek funkcjonowania dozwolonego użytku osobistego.</p> <p>Powyższe prowadzi do wewnętrznej sprzeczności między celami poboru opłat, a zamierzonym sposobem wydatkowania znacznej części środków zainkasowanych ich tytułem.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W opinii projektodawcy w projekcie nie pojawiają się wskazywane sprzeczności – środki pobierane z opłaty będą przekazywane na cele kultury wspierając najuboższych artystów. Takie rozwiązanie jest dopuszczalne w świetle orzecznictwa TSUE.</p>
---	---	--	--	--

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Niezgodność art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) z: celami wskazanymi w art. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U.UE.L.2014.84.72 z dnia 2014.03.20) (zwaną w tym dokumencie „dyrektywą 2014/26/UE”) zadaniami organizacji zbiorowego zarządzania oraz istotą zbiorowego zarządu określonymi w dyrektywie 2014/26/UE, miejscem, gdzie dyrektywa 2014/26/UE umiejscowiła w porządku prawnym zadanie w postaci inkasa opłat kompensacyjnych, przepisami ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, określającymi zadania konstytuujące rolę organizacji zbiorowego zarządzania oraz podmiot właściwy rzeczowo w zakresie inkasa opłat</p>	<p>Jak wprost wynika z art. 11 w zw. z art. 3 lit. h dyrektywy 2014/26/UE, jednym z zadań konstruujących rolę organizacji zbiorowego zarządzania, stanowiących istotny element wykonywanego przez nie zbiorowego zarządu, jest pobór przychodów z praw, w skład których wchodzi m.in. opłaty kompensacyjne. Te ostatnie rozumiane są przez dyrektywę 2014/26/UE, jako formy uczciwej kompensaty na rzecz podmiotów uprawnionych z tytułu wyjątków lub ograniczeń w odniesieniu do prawa do zwielokrotniania przewidzianych w dyrektywie 2001/29/WE.</p> <p>Ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, stanowiąc wynik transpozycji postanowień dyrektywy 2014/26/UE do polskiego porządku prawnego, w ten sam sposób kształtuje rolę i zadania organizacji zbiorowego.</p> <p>Zgodnie z art. 3 pkt 1 lit. c ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, przez zbiorowy zarząd prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi należy rozumieć działalność polegającą na wykonywaniu praw autorskich lub praw pokrewnych dla zbiorowej korzyści uprawnionych m.in. poprzez pobór, podział i wypłatę przychodów z praw. Te ostatnie zaś, z mocy art. 3 pkt 6 lit. a ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, obejmują m.in. opłaty określone w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w tym zatem i opłaty od urządzeń umożliwiających zwielokrotnienie utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz związanych z nimi czystych nośników.</p> <p>Pobór opłat jest zatem elementem zadań, jakie Prawodawca Unijny oraz polski Ustawodawca wpisali w istotę zadań i celów działania organizacji zbiorowego zarządzania. Art. 57 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego poprzez powierzenie inkasa opłat naczelnikom urzędów skarbowych (ewentualnie innemu organowi podległemu i wyznaczonemu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych) godzi w sposób oczywisty i narusza zarówno konstrukcję zbiorowego zarządzania, jak i zakres zadań wpisanych w istotę organizacji zbiorowego zarządzania, zdefiniowanych przez dyrektywę 2014/26/UE oraz ustawę o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.</p> <p>Podsumowując, skutkiem zmian, do których odnosi się ta uwaga, będzie wyjęcie poboru opłat z obszaru zbiorowego zarządzania i przeniesienie tych czynności w obszar działania organów władzy państwowej, a zatem podmiotów, które są rodzajowo i konstytucyjnie odrębne wobec nie tylko zbiorowego zarządzania, ale w ogóle wobec przedmiotów i przychodów z praw autorskich lub praw pokrewnych.</p> <p>I tą uwagę należy spuentować w ten sposób, że właściwym konstrukcyjnie jest ulokowanie poboru opłat w zakresie zbiorowego zarządu, a zatem w zakresie kompetencji organizacji zbiorowego zarządzania.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazujemy, że OZZ będą uczestniczyć w poborze i podziale opłaty reprograficznej. Projektowane rozwiązanie przyczyni się do wzrostu ściągalności opłaty, jest efektywniejsze i szybsze niż dotychczasowy samodzielny pobór opłaty przez OZZ. Eliminuje też ryzyko zarzutów braku transparentności tego procesu.</p>
---	--	--	---	--

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Negatywne konsekwencje zmian wprowadzających do konstrukcji opłat elementy z zakresu prawa publicznego.</p>	<p>Powierzenie inkasa opłat naczelnikom urzędów skarbowych (ewentualnie innemu organowi podległemu i wyznaczonemu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych) wyposażonym w narzędzia typowe do poboru zobowiązań podatkowych, odrywa opłaty od ich podstawy prawnej i to zarówno tej zawartej w prawie Unii Europejskiej, jak i tej wynikającej z umiejscowienia instytucji opłat w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Efekt ten wzmacnia projektowane odpowiednie zastosowanie do poboru opłat przepisów ordynacji podatkowej oraz projektowany system podziału środków zainkasowanych tytułem opłat. Dyspozycje tymi środkami poprzez Fundusz odbywać się będą bowiem w sposób typowy dla świadczeń publicznych – prawnych (np. z ubezpieczenia społecznego).</p> <p>Konkludując, zmiany te przenoszą pobór opłat i częściowo ich podział w realia prawa publicznego, czyniąc z opłat należność o charakterze quasi podatkowym, czego nie da się pogodzić ani ze źródłem i celem opłat ani z ich lokacją w obszarze prawa prywatnego.</p> <p>Konsekwencją zmiany charakteru prawnej opłaty będzie pozbawienie tej należności oparcia w przepisach dyrektywy 2001/29/WE oraz ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W ten sposób, dalsze istnienie wyjątku w postaci dozwolonego użytku prywatnego wymagać będzie od polskiego Ustawodawcy zapewnienia nowego instrumentu prawnego rekompensującego uprawnionym straty ponoszone na skutek zwielokrotniania przedmiotów ich praw autorskich i praw pokrewnych.</p> <p>Niewątpliwie publiczno – prawny charakter nadany opłatom zostanie wykorzystany przez zobowiązanych, który poddadzą go zapewne negatywnej ocenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, co zablokuje pobór opłat.</p> <p>Nie budzi też wątpliwości, że nadanie opłatom charakteru quasi podatkowego doprowadzi do skrócenia okresu przedawnienia roszczenia o zapłatę opłat.</p> <p>Odnotować wreszcie należy, że zastosowanie do opłat w zakresie ich poboru rozwiązań typowych dla zobowiązań podatkowych, prowadzić będzie do istotnych wątpliwości prawnych co do tego, w jakim zakresie i jak przenieść przepisy ordynacji podatkowej na grunt poboru opłat będących należnościami prywatno – prawnymi. Zwrócić tu też należy uwagę na zamęt pojęciowy oraz trudności, jakie będą efektem wprowadzenia do instytucji prawnej opłat tak istotnych elementów o charakterze publiczno – prawnym.</p> <p>Podnieść wreszcie należy, że powierzenie inkasa opłat naczelnikom urzędów skarbowych (ewentualnie innemu organowi podległemu i wyznaczonemu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych) oznacza m.in. dochodzenie opłat przez te organy na drodze postępowania cywilnego, co trudno sobie wyobrazić biorąc pod uwagę ramy prawne działania urzędów skarbowych, ich liczbę i zupełny brak przygotowanie do występowania przed sądami różnych instancji</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazujemy, że OZZ będą uczestniczyć w poborze i podziale opłaty reprograficznej. Projektowane rozwiązanie przyczyni się do wzrostu ściągalności opłaty i jest dużo efektywniejsze i szybsze niż dotychczasowy samodzielny pobór opłaty przez OZZ.</p>
---	--	--	---	---

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b, art. 20c ust. 6, art. 20d, art. 20f ust. 2 i 3, art. 20g oraz art. 20h do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Inkaso opłat oraz ich dystrybucja pomiędzy organizacje zbiorowego zarządzania, jako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. element wykraczający poza zadania państwa, 2. działalność, której koszty będą ponoszone i pokrywane ze środków budżetu państwa, 3. forma pomocy Państwa uprawnionym z opłat 	<p>Powierzenie naczelnikom urzędów skarbowych (ewentualnie inny organ podległy i wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych) inkasa opłat, a zatem należności, które w zamyśle Projektodawcy nadal mają być postrzegane, jako wywodzące się z prawa prywatnego („opłaty za dozwolony użytek utworów chronionych lub przedmiotów praw pokrewnych” – projektowane nowe brzmienie art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) wyraźnie wykracza poza zadania realizowane przez Państwo.</p> <p>W wyniku powyższego, Państwo zacznie realizować uprawnienia podmiotów prawa prywatnego, wywodzące się z praw autorskich lub praw pokrewnych, ewidentnie mających charakter prywatno – prawny. Będzie to sytuacja bez precedensu, rozciągająca interwencję Państwa w obszar stosunków prywatno – prawnych..</p> <p>Gdyby powyższego było mało, na skutek projektowanych zmian, Państwo przejmie niemałe koszty inkasa opłat oraz ich podziału i wypłaty organizacjom zbiorowego zarządzania. Dotychczas koszty te obciążały inkasowane kwoty. Projekt ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego nie przewiduje jednak takiego rozwiązania. Nie wprowadza on zresztą w tym zakresie żadnej regulacji. Oznacza to, że Państwo pokryje te koszty, a co za tym idzie, udzieli w tym zakresie pomocy uprawnionym, na rzecz których opłaty będą inkasowane. Ewidentnie będzie to rozwiązanie bez precedensu, angażujące środki publiczne do realizacji uprawnień podmiotów prawa prywatnego. Także zatem i z tej perspektywy, proponowane rozwiązanie winno być zastąpione modelem dotychczasowym, nie rodzącym tego typu problemów prawnych i finansowych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazujemy, że OZZ będą uczestniczyć w poborze i podziale opłaty reprograficznej. Projektowane rozwiązanie przyczyni się do wzrostu ściągalności opłaty i jest dużo efektywniejsze i szybsze niż dotychczasowy samodzielny pobór opłaty przez OZZ.</p>
---	--	--	---	---

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20e ust. 2 pkt 3 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Brak związku faktycznego między opłatą od urządzeń wskazanych w projektowanym brzmieniu art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a beneficjentami Funduszu</p>	<p>W brzmieniu, jakie art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego nadaje art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, opłatom mają podlegać urządzenia elektroniczne umożliwiające utrwalanie lub zwielokrotnianie przy użyciu techniki fotograficznej lub innego procesu przynoszącego podobny skutek. Dotychczas obowiązujący art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, urządzenia takie nazywa (w odróżnieniu od innych kategorii urządzeń podlegających opłacie) urządzeniami reprograficznymi i wymienia wśród ich typowych postaci kserokopiarki i skanery.</p> <p>W celu ustalenia beneficjentów opłat pobieranych od urządzeń reprograficznych, a zatem tych których utwory są zwielokrotniane przy pomocy takich urządzeń w ramach dozwolonego użytku osobistego, Stowarzyszenie KOPIPOL zastosowało – wzorem innych krajowych i zagranicznych organizacji zbiorowego zarządzania - metodę badań statystycznych.</p> <p>Pierwsze badania statystyczne dotyczące struktury kopiowania za pomocą urządzeń reprograficznych przeprowadzone zostały przez Stowarzyszenie KOPIPOL siłami swych członków – naukowców, w tym statystyków. Odbyły się one w 1997 roku. W wyniku tych badań ustalono, że ponad 70 % materiałów zwielokrotnianych za pomocą urządzeń reprograficznych to utwory naukowe.</p> <p>Kolejne badania przeprowadził w 2000r. zespół dr Zdzisława Piasty z Politechniki Świętokrzyskiej. Otrzymał on wyniki bardzo podobne do tych uzyskanych w poprzednich badaniach statystycznych</p> <p>Następnie, Stowarzyszenie KOPIPOL zdecydowało, że podział pomiędzy uprawnionych będzie odbywał się na podstawie badań statystycznych regularnie wykonywanych przez podmiot niezależny od Stowarzyszenia. Na skutek ogłoszonego przetargu, wyłoniony został jako wykonawca tych badań CEM Instytut Badań Rynku i Opinii Publicznej z siedzibą w Krakowie (dalej „CEM”)</p> <p>Pierwotnie przyjętym celem nowych badań było oszacowanie udziałów poszczególnych typów utworów (według ustawy o ochronie z tytułu praw autorskich) w całości materiałów kopiowanych w punktach kserograficznych. Badanie uwzględniło oszacowanie udziału utworów autorów polskich, zagranicznych i tłumaczeń z języków obcych na polski. W dalszych falach, które miały miejsce w kolejnych latach, wprowadzano dodatkowe cele: ustalenie wydawców kopiowanych materiałów, ustalenie kraju pochodzenia powielanych materiałów, rozumianego jako kraju siedziby wydawcy, oszacowanie proporcji liczby stron powielanych utworów, które stanowią element książek w stosunku do liczby stron utworów zawartych w czasopiśmie.</p> <p>Badania były projektowane przez CEM z myślą o ich cyklicznym powtarzaniu, w celu gromadzenia coraz większej ilości materiału stanowiącego podstawę oszacowań struktury ogółu skopiowanych utworów.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Wskazujemy, że badania, na które Państwo się powołują, zostały uwzględnione w treści projektu i z tego względu procent środków wpływających od urządzeń reprograficznych do Fundusz Wsparcia Artystów zawodowych jest znacząco niższy niż od innych urządzeń służących do zwielokrotniania.</p>
---	---	---	---	---

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20 ust. 1 w projektowanym brzmieniu do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Brak związku godziwej rekompensaty z utrwalaniem.</p>	<p>Art. 20 ust. 1, który w brzmieniu określonym w art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego ma być wprowadzony do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wskazując kategorie urządzeń i czystych nośników mających podlegać opłatom, odwołuje się do ich zdolności do „utrwalania”.</p> <p>Odwołanie to nie znajduje jednak uzasadnienia w przepisach dyrektywy 2001/29/WE, stanowiącej podstawę regulacji opłat. Dyrektywa 2001/29/WE przewiduje bowiem czynienie wyjątków w odniesieniu wyłącznie do prawa do zwielokrotniania. Tym samym dyrektywa 2001/29/WE nie daje podstaw do godziwej rekompensaty w zakresie wyjątków w zakresie prawa do utrwalania.</p> <p>Utrwalanie jest odrębnym od zwielokrotniania polem eksploatacji. Oznacza ono sporządzenie egzemplarza, który mógłby służyć publikacji utworu, czyli chodzi o sporządzenie pierwszego nośnika materialnego. Natomiast zwielokrotnienie oznacza sporządzenie kolejnych egzemplarzy na podstawie tego nośnika.</p> <p>Pomimo, że art. 23 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wprowadza wyjątek w odniesieniu do prawa do „korzystania”, wydaje się, że przez korzystanie należy rozumieć przede wszystkim zwielokrotnianie, które najtrafniej odpowiada intencji Ustawodawcy wyrażonej w przepisach o dozwolonym użytku chronionych utworów. Zwielokrotniania dotyczą też ramy wyznaczone dyrektywą 2001/29/WE.</p> <p>Podsumowując, zasadnym wydaje się usunięcie „utrwalania”, jako determinanta urządzeń i czystych nośników podlegających opłatom, z projektowanego art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>
---	--	--	--	-------------------------------------

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Naukowych i Technicznych KOPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 w projektowanym brzmieniu do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Zawieranie się urządzeń elektronicznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie przy użyciu techniki fotograficznej lub innego procesu przynoszącego podobny skutek (wskazanych w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) w kategorii urządzeń elektronicznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, określonej w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>Jak wynika z art. 20 ust. 1 pkt 3, który w brzmieniu określonym w art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, ma być wprowadzony do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, opłatom mają podlegać urządzenia elektroniczne umożliwiające utrwalanie lub zwielokrotnianie przy użyciu techniki fotograficznej lub innego procesu przynoszącego podobny skutek. Problem jednak w tym, że takie urządzenia mieszczą się także w kategorii wskazanej w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Ten ostatni przepis obejmuje bowiem opłatami urządzenia elektroniczne umożliwiające utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, a zatem wszystkie urządzenia posiadające jedną z tych zdolności. W efekcie projektowany art. 20 ust. 1 pkt 1 pochłania urządzenia wskazane w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 3. Jest to sytuacja legislacyjnie niedopuszczalna i prowadząca do daleko idących konsekwencji. Należy bowiem odnotować, że opłaty zainkasowane od urządzeń, których kategorie wyspecyfikowane zostały w art. 20 ust. 1 pkt 1 oraz w art. 20 ust. 1 pkt 3, mają odmiennych (także co do wielkości udziałów) uprawnionych, o czym decyduje projektowany art. 20e ust. 1 i 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p> <p>Właściwym wydaje się dokonanie wyraźnego wydzielenia z kategorii określonej w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, tych urządzeń, o których mowa w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dookreślenie węższe wyłącza ten zakres z określenia szerszego. Ma to uzasadnienie z powodu różnego stopnia wykorzystywania poszczególnych typów urządzeń do kopiowania poszczególnych typów utworów.</p>
---	--	---	---	---

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorскими Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20 ust. 1 pkt 1 w projektowanym brzmieniu do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Użycie pojęcia „utwór o charakterze dźwiękowym”, które nie jest znane ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>W art. 20 ust. 1 pkt 3, który w brzmieniu określonym w art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, ma być wprowadzony do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, planuje się użycie pojęcia „utwór o charakterze dźwiękowym”. Nie jest ono jednak znane ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Właściwym zatem wydaje się posłużenie się pojęciem utworu muzycznego oraz utworu słowno – muzycznego, jako kategoriami utworów wymienionymi w art. 1 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorскими Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20 ust. 1 pkt 3 w projektowanym brzmieniu do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Użycie pojęć „kopiowanie”, „skanowanie” oraz „drukowanie”, które nie są znane ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p>	<p>Art. 20 ust. 1 pkt 3, który w brzmieniu określonym w art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, ma być wprowadzony do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, posługuje się pojęciami „kopiowanie”, „skanowanie” oraz „drukowanie”. Są to pojęcia nieznane ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. To raz, a dwa, użycie tych pojęć, jak i definiowanie przy ich pomocy tzw. urządzeń wielofunkcyjnych, jest zabiegiem zbędnym. Każde bowiem takie urządzenie, posiadając zdolność do utrwalania lub zwielokrotniania przy użyciu techniki fotograficznej lub innego procesu przynoszącego podobny skutek, podlegać będzie opłatom z mocy pierwszej części projektowanego brzmienia komentowanego przepisu. Brak zatem uzasadnienia dla eksponowania i eksplikowania urządzeń wielofunkcyjnych.</p> <p>Podsumowując, z rzeczonego przepisu należy usunąć zapis „oraz urządzeń wielofunkcyjnych mających przynajmniej dwie spośród funkcji kopiowania, skanowania lub drukowania, z wyłączeniem urządzeń wskazanych w pkt 1”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazanie nowoczesnych funkcji urządzeń skutkujących powstaniem zwielokrotnionego utworu wydaje się zasadne.</p>

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20a ust. 1 pkt 1 w projektowanym brzmieniu do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Pominięcie fragmentu nazwy ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo Przedsiębiorców.</p>	<p>W zapisie art. 20a ust. 1 pkt 1, który w brzmieniu określonym w art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego ma być wprowadzony do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, pominięto fragment nazwy ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo Przedsiębiorców.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20a ust. 1 pkt 1 w projektowanym brzmieniu do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Nieprecyzyjność zapisu „inne osoby wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego”.</p>	<p>W zapisie art. 20a ust. 1 pkt 1, który w brzmieniu określonym w art. 57 pkt 1 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, ma być wprowadzony do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, użyto sformułowania „inne osoby wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego”. Zwrot ten oznacza bardzo szeroki krąg podmiotów, obejmujący m.in. prokurentów, członków organów, czy kuratorów, którzy nie są przedsiębiorcami. Czyni to koniecznym zmianę ww. zapisu poprzez zastąpienie go słowami „innymi przedsiębiorcami wpisanymi do Krajowego Rejestru Sądowego”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Nieefektywność koncepcji poboru opłat przez naczelników skarbowego urzędu</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego poprzez wprowadzenie do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych art. 20b, doprowadzi do sytuacji, w której w miejsce obecnych 5 pojawi się 400 inkasentów opłat. To zresztą nie jedyna różnica. Kolejną będzie to, że organizacje zbiorowego zarządzania posiadające doświadczenie w inkasie opłat zastąpione zostaną organami administracji publicznej, którym zupełnie obcą jest zarówno ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jak i procedura cywilna. Okoliczności te, abstrahując od przeszkód wskazanych w innych uwagach, nie pozwolą na sprawny i skuteczny pobór opłat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w opinii projektodawcy przyjęte rozwiązania doprowadzą do wzrostu ściągalności opłat.</p>
<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20f ust. 4 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Nietrafne przesłanki uznania organizacji zbiorowego zarządzania za właściwą (na potrzeby podziału opłat) w odniesieniu do kategorii twórczości</p>	<p>Kierując się zarówno dotychczas obowiązującymi przepisami, jak i praktyką ich stosowania, o tym, czy dana organizacja zbiorowego zarządzania jest właściwa w odniesieniu do danej kategorii twórczości, winna decydować treść zezwolenia na zbiorowe zarządzanie lub to, czy organizacja ta reprezentuje największą liczbę uprawnionych na podstawie umów o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi oraz umów o reprezentacji.</p> <p>Zrzeszanie uprawnionych, a zatem ich członkostwo w organizacji zbiorowego zarządzania, samo w sobie (czyli bez zezwolenia na zbiorowy zarząd prawami do tej kategorii, do której należy twórczość tych osób, oraz bez zawarcia z nimi umowy o zbiorowe zarządzanie ich prawami) nie uprawnia organizacji do wykonywania na ich rzecz zbiorowego zarządu.</p> <p>Podsumowując, konieczne jest powiązanie statusu „organizacji właściwej” z treścią zezwolenia na zbiorowe zarządzanie lub reprezentatywnością w zakresie liczby umów o zbiorowe zarządzanie zawartych z uprawnionymi należącymi do danej kategorii twórczości.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20f ust. 5 i 6 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Potrzeba uzupełnienia zapisu</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego wprowadzając do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych art. 20f ust. 5, wskazuje, że jeżeli organizacje zbiorowego zarządzania nie dojdą do porozumienia w sprawie podziału opłat lub porozumienie to zerwą, opłaty zostaną przekazane w sposób określony przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z uwzględnieniem struktury korzystania z utworów i artystycznych wykonań.</p> <p>Przepis ten nie określa komu opłaty mają być przekazane w sposób określony przez ministra (pomimo, że można próbować to wyinterpretować z innych przepisów, warto usunąć tę wątpliwość poprzez jasne wskazanie, że chodzi tu o organizacje zbiorowego zarządzania) oraz nie precyzuje, że chodzi o „uwzględnienie struktury korzystania z utworów i artystycznych wykonań dla własnego użytku osobistego”. Właściwym wydaje się także zaznaczenie, że ustalanie tej struktury winno następować odrębnie w odniesieniu do urzędzeń wskazanych w projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Urządzenia te istotnie różnią się od siebie oferowanymi przez nie funkcjonalnościami, które z kolei determinują nie tylko sposoby eksploatacji twórczości, ale przede wszystkim kategorie twórczości eksploatowane przy ich pomocy.</p> <p>Tej samej treści uwagi zgłosić należy także pod adresem projektowanego art. 20f ust. 6 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
---	---	-------------------------------------	---	----------------------------------

<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego (w zakresie wprowadzenia art. 20b do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)</p>	<p>Nieefektywność koncepcji poboru opłat przez naczelników skarbowego urzędu</p>	<p>W projektowanym art. 20i ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wprowadzanym mocą art. 57 pkt 2 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, zawarta jest delegacja dla ministra właściwego do spraw kultury do określenia typów urzędzeń i nośników. Ma się to odbywać przy uwzględnieniu ceny danego urządzenia i zakresu jego wykorzystania w ramach dozwolonego użytku osobistego.</p> <p>Proponowany przepis zrywa z dotychczasową zasadą, że minister określa typy urzędzeń i nośników po zasięgnięciu opinii m.in. organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszeń twórców, artystów wykonawców, organizacji producentów fonogramów, producentów wideogramów oraz wydawców. Jest to krok niezrozumiały i szkodliwy. Można wprost zapytać – skąd minister ma mieć wiedzę o cenie danego urządzenia i zakresie jego wykorzystania w ramach dozwolonego użytku osobistego? Dotychczas źródłem tej wiedzy były właśnie ww. organizacje, a zwłaszcza organizacje zbiorowego zarządzania.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Projekt uległ modyfikacjom w tym zakresie. Intencją projektodawcy jest, by MKiDN określał typy urzędzeń po zasięgnięciu opinii środowiskowych i eksperckich.</p>
<p>Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL ul. Warszawska 21/31 25-512 Kielce</p>	<p>Art. 57 projektu ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego</p>	<p>Potrzeba ujednoczenia sposobu wskazywania „ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego”</p>	<p>Projektowany art. 57 posługuje się pojęciami „minister właściwy do spraw kultury” oraz „minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego”. Czyni to koniecznym korektę ujednoczającą terminologię projektu ustawy.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

	Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	Art. 57		Odpowiadając na reakcje przedstawicieli środowiska artystycznego i instytucji kultury prosimy o poszerzenie listy urządzeń elektronicznych o smartfony, które będą objęte opłatą reprograficzną, jaka będzie uiszczana przez producentów urządzeń elektronicznych na rzecz artystów i twórców.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga będzie rozpatrzona w toku prac nad aktami wykonawczymi
	Związek Zawodowy Muzyków RP	Art 57 pkt 1	<p>1. Opłacie za dozwolony użytek utworów chronionych lub przedmiotów praw pokrewnych, zwanej dalej „opłatą” podlega wprowadzanie na rynek krajowy:</p> <p>1) urządzeń elektronicznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, w całości lub w części, w ramach własnego użytku osobistego, utworów o charakterze dźwiękowym, audiowizualnym, wyrażonych słowem, znakami graficznymi, fotograficznymi lub plastycznymi oraz przedmiotów praw pokrewnych;</p> <p>2) czystych nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, w całości lub w części, w ramach własnego użytku osobistego, utworów i przedmiotów praw pokrewnych przy użyciu urządzeń, o których mowa w pkt 1;</p>	<p>Domagamy się uzupełnienia listy urządzeń określonych w Rozporządzeniu MKDNiS o smartfony. Aktualnie funkcje komunikacyjne telefonu schodzą często na plan dalszy. Smartfon zastępuje zapomniane już urządzenia typu walkman, iPod, a także kasyety magnetofonowe, płyty CD, DVD, kasyety VHS i wiele innych nośników. Stał się narzędziem do konsumpcji kultury, słuchania muzyki, oglądania treści audiowizualnych, literackich i powielania ich. Zwracamy uwagę, że aktualizacja listy czystych nośników powinna być zbieżna z Dyrektywą Europejską i regulacjami 27 krajów europejskich, w których opłata reprograficzna jest opłacana także od smartfonów. W przypadku reprezentowanej przez nas grupy zawodowej - muzyków - smartfony są urządzeniami szczególnie istotnym ponieważ to z ich pomocą odbiorcy masowo słuchają muzyki i te urządzenia powinny obecnie być głównym źródłem opłaty reprograficznej. Smartfon jest aktualnie wykorzystywany najczęściej do słuchania muzyki i z tego powodu jest to najistotniejsze urządzenie dla reprezentowanej przez nas grupy zawodowej - muzyków. Sposób użytkowania smartfona, olbrzymia pamięć RAM, możliwość kopiowania zarówno plików muzycznych jak i tworzenie kopii roboczych w buforze urządzenia w trakcie streamingu czynią z tego urządzenia główne narzędzie do kopiowania muzyki. To urządzenie powinno być głównym źródłem rekompensaty dla muzyków z tytułu opłaty reprograficznej.</p> <p>Rekomendacja Związku Zawodowego Muzyków RP: Uzupełnienie “Rozporządzenia Ministra w sprawie typów urządzeń i nośników od których pobiera się opłatę i wysokości opłat” o smartfony.</p>	Uwaga nieuwzględniona Uwaga będzie rozpatrzona w toku prac nad aktami wykonawczymi

Związek Zawodowy Muzyków RP	Art. 57.	<p>W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych:</p> <p>Art. 20e. 1. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, przypada:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 23% - twórcom; 2) 11,5% - artystom wykonawcom; 3) 11,5% - producentom fonogramów i wideogramów; 4) 5% - wydawcom; 5) 49% - Funduszowi Wsparcia. <p>2. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4 przypada:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 35% - twórcom; 2) 35% - wydawcom; 3) 30% - Funduszowi Wsparcia. 	<p>Aktualny tekst ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zakłada 3%-owy maksymalny poziom opłaty reprograficznej. Zakłada też, że ze sprzedaży nośników służących kopiowaniu muzyki 50% przypada twórcom, 25% artystom wykonawcom i 25% producentom fonogramów.</p> <p>Zmiany w tejże ustawie zaprojektowane w ustawie o uprawnieniach artysty zawodowego co prawda podwyższają maksymalny procent opłaty reprograficznej do 4%, jednak obniżają udziały procentowe przysługujące muzykom odpowiednio do 23% dla twórców i 11.5% dla artystów wykonawców. Zważywszy na to że 49% opłaty przejmie Fundusz Wsparcia jest to bardzo duże uszczuplenie rekompensaty przysługującej reprezentowanej przez nas grupie zawodowej. Aktualnie twórcom przysługuje maksymalnie 1.5% ceny czystych nośników a artystom wykonawcom 0.75%. Po wprowadzeniu zmian określonych projektowaną ustawą twórcom przypadłoby tylko ok. 0,92%, a artystom wykonawcom - ok. 0,46% ceny czystych nośników. To obniżenie o ok. 40% udziału reprezentowanej przez nas grupy w opłacie reprograficznej.</p> <p>Ponadto w zapisach dotyczących nośników "dźwiękowych" Fundusz Wsparcia otrzymuje 49%, a w pozostałych audiowizualnych tylko 30% co powoduje trudną do zrozumienia dysproporcję i sytuację w której sponsorem Funduszu Wsparcia, będzie w przeważającej większości branża muzyczna.</p> <p>Z przykrością konstatujemy, że w obecnym kształcie ustawa o uprawnieniach artysty zawodowego nie rozwiązuje problemów naszej grupy zawodowej w satysfakcjonujący sposób, obniża znacząco procentowy udział naszej grupy w rekompensacie z tytułu opłaty reprograficznej i czyni z nas głównego sponsora Funduszu Wsparcia z którego muzycy przy obecnych zapisach nie skorzystają.</p> <p>Rekomendacja Związku Zawodowego Muzyków RP: Proponujemy przywrócenie zrównoważonego podziału opłaty reprograficznej w projektowanej ustawie i ujednoczenie proporcji procentowej przypadającej Funduszowi Wsparcia dla nośników związanych z muzyką i pozostałych na poziomie 30%..</p> <p>Rekomendujemy następujący zapis: Art. 20e. 1. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, przypada:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 32.5% - twórcom; 2) 16.25% - artystom wykonawcom; 3) 16.25% - producentom fonogramów i wideogramów; 4) 5% - wydawcom; 5) 30% - Funduszowi Wsparcia. <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, że nawet w tej wersji procentowy udział muzyków w opłacie reprograficznej spadnie o ok. 14%, jednak to rozwiązanie wydaje się zachowywać jakiś rodzaj wyważenia w proponowanych zmianach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Informujemy, że z przeprowadzonych w trakcie tworzenia projektu symulacji wynika, że wszystkie organizacje partycypujące w opłacie reprograficznej będą otrzymywały po przyjęciu proponowanych zmian środki znacząco większe niż dotychczas. Jednocześnie z symulacji wynika, że artyści performatywni będą głównymi beneficjentami systemu. Obawy podnoszone przez organizacje nie są więc zasadne.</p>
-----------------------------	----------	---	--	---

KIKE	<p>Art. 57 pkt. 1) projektu ustawy oraz</p> <p>pkt. 9 załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia ws. typów urządzeń i nośników od których pobiera się opłatę i wysokości opłat</p> <p>- dot. katalogu urządzeń podlegających opłacie reprograficznej .</p>	<p>Projekt ustawy przewiduje objęcie opłatą reprograficzną wprowadzenie na rynek m.in. urządzeń elektronicznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, w całości lub w części, w ramach własnego użytku osobistego, utworów o charakterze dźwiękowym, audiowizualnym.</p> <p>Zdaniem KIKE, regulacja jest niespójna z innymi opłatami, jakie już teraz zobowiązani są ponosić operatorzy telewizji kablowych (przedsiębiorcy telekomunikacyjni), a którzy samodzielnie importują taki sprzęt lub na których zostanie przerzucony koszt opłaty reprograficznej.</p>	<p>Zgodnie z ustawą o kinematografii, Operator telewizji kablowej dokonuje wpłaty na rzecz Instytutu w wysokości 1,5% przychodu uzyskanego z tytułu przychodów pochodzących z opłat za dostęp do reemitowanych programów telewizyjnych oraz świadczenia usług reemisji.</p> <p>Aby świadczenie takich usług było możliwe, abonentowi musi zostać najpierw udostępniony dekodery telewizyjny. Co ważne, przedsiębiorcy telekomunikacyjni samodzielnie importują dystrybuowany później sprzęt, co oznacza że mogą być podmiotami obowiązany do uiszczenia opłaty.</p> <p>Oznacza to, że przedsiębiorca telekomunikacyjny zobowiązany będzie do uiszczenia opłaty dwa razy w związku z tą samą usługą – najpierw będzie musiał ponieść koszt opłaty reprograficznej (nawet jeśli ISP samodzielnie nie importuje takiego sprzętu, to opłata niewątpliwie zostanie przez importerów przerzucona na kontrahentów – nabywców urządzeń), a następnie zobowiązany będzie do uiszczenia opłat z tytułu świadczenia usług reemisji przy użyciu tego urządzenia.</p> <p>Załącznik do rozporządzenia wprost określa, że dekodery telewizji cyfrowej z funkcją nagrywania podlega opłacie reprograficznej.</p> <p>Zdaniem KIKE, wprowadzenie na rynek dekodery telewizyjnych nawet z funkcją nagrywania, nie powinno podlegać opłacie reprograficznej. KIKE postuluje o usunięcie pkt. 9 z załącznika nr 1.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwagi dotyczące treści rozporządzeń będzie można zgłaszać w trakcie prac nad wydawaniem aktów wykonawczych do ustawy. Ostateczna lista urządzeń objętych rozporządzeniem będzie przedmiotem dalszych konsultacji, w tym specjalistycznych.</p>
KIKE	Art. 57 pkt. 2) projektu ustawy	Projektowany art. 20a ust. 1 pkt 1) prawa autorskiego zawiera omyłkę pisarską.	W projektowanym art. 20a ust. 1 pkt 1) prawa autorskiego, zapomniano wskazać tytułu ustawy „Prawo Przedsiębiorców”.	Uwaga uwzględniona

Związek Cyfrowa Polska	Art. 57. wprowadzenie art. 20i w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych)	Określenie katalogu urządzeń objętych opłatą w akcie podustawowym	<p>Pomimo wskazania w Projekcie Rozporządzenia urzędzeń, które objęte są opłatą reprograficzną, w dalszym ciągu brak jest podobnego katalogu ujętego bezpośrednio w Projekcie Ustawy. Technika legislacyjna w tym względzie pozostała identyczna do aktualnie obowiązującej, tj. delegacja poszczególnych regulacji do aktu podustawowego. Jakkolwiek wydaje się, iż jest ona słuszna i prawidłowa, w praktyce od lat rodzi niedogodności dla podmiotów zobowiązanych, które wielokrotnie pozywane są chociażby przez Organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi ("OZZ"), które często nie uznają katalogu urzędzeń określonego w akcie o randze podustawowej jako wiążący.</p> <p>Kwestionowanie treści Rozporządzenia w aktualnym stanie prawnym prowadzi do absurdalnych sytuacji, w których to przedsiębiorcy zrzeszeni w Związku Cyfrowa Polska pozywani są przez OZZ z tytułu rzekomej niedopłaty opłat reprograficznych. Podstawą takich pozwów jest fakt, że przedsiębiorcy ci uiszczają opłaty od urzędzeń ujętych w katalogu znajdującym się w Rozporządzeniu, a nie od całości urzędzeń określonych w art. 20 ust. 1 Ustawy. Opis urzędzeń reprograficznych zawartych w art. 20 ust. 1 Ustawy jest bardzo ogólny, w związku z czym OZZ interpretują ten przepis w ten sposób, że obejmuje on wszelkie urzędzenia (oraz ich części składowe), za pomocą których można zwielokrotnić utwory będące przedmiotem praw autorskich. Prowadzi to do absurdalnych wniosków - OZZ domagają się zapłaty m.in. od elementów płyt głównych komputera, czy też kabli zasilających.</p> <p>Brak szczegółowego katalogu urzędzeń reprograficznych określonego w Projekcie Ustawy może prowadzić zatem do nadużyć ze strony OZZ, które mogą pozywać podmiot, który zajmuje się obrotem częściami elektronicznymi, nie biorąc w ogóle pod uwagę katalogu wyznaczonego Projektem Rozporządzenia. Kwestia ta nie została przez ustawodawcę wzięta pod uwagę w trakcie projektowania analizowanych aktów prawnych, toteż obecnie istniejące ryzyka dla przedsiębiorców nadal pozostaną aktualne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawcy zwracają uwagę, że zasadnicze kwestie dotyczące opłaty – katalog kategorii objętych nią urzędzeń, sposób poboru, kontroli określone zostały na poziomie ustawy. Również zakres wysokości opłaty określono w ustawie. W akcie wykonawczym pojawi się jedynie konkretna wysokość opłaty dla danego typu urzędzeń, w zakresie delegacji ustawowej. Będzie ona powiązana z ustaleniami raportu przygotowywanego przez Radę PIA. Dzięki takiej konstrukcji rzeczywista wysokość opłaty będzie odpowiadać unijnym standardom i uwzględniać m.in. konkretne wykorzystanie różnych kategorii sprzętu i wysokość ponoszonych szkód.</p>
------------------------------	--	---	---	---

Związek Cyfrowa Polska	Art. 57.	Obowiązek zapłaty Oplat oraz możliwość żądania zwrotu Oplaty	<p>W orzecznictwie TSUE wskazuje się, że pobranie opłaty od urzędzeń lub nośników udostępnionych osobom fizycznym dla celów prywatnych nie wymaga wykazania, że rzeczywiście korzystają one z tych urzędzeń i nośników dla celów dozwolonego użytku prywatnego, gdyż domniemuje się, że te osoby fizyczne wykorzystują wszystkie ich funkcje, łącznie z funkcją zwielokrotniania.</p> <p>Niemniej jednak opłaty takie mogą być są uzasadnione wyłącznie wtedy, gdy urzędzenia lub nośniki udostępnione zostają osobom fizycznym jako użytkownikom prywatnym. To one bowiem są beneficjentami ograniczenia praw autorskich i pokrewnych z art. 5 ust. 2 lit. b Dyrektywy i to ich działania wyrządzają szkodę uprawnionym, a zatem to na nich powinien spoczywać ciężar finansowania rekompensaty.</p> <p>TSUE dopuszcza by, biorąc pod uwagę praktyczne trudności związane z ustaleniem prywatnego celu korzystania z urzędzenia lub nośnika, państwo członkowskie ustanowiło wrzuszalne domniemanie co do takiego wykorzystywania nośników zapisu w przypadku udostępnienia ich osobom fizycznym. Domniemanie takie nie powinno jednak prowadzić do pobierania opłaty za kopię na użytek prywatny w sytuacji, w której końcowe użycie urzędzenia czy nośnika w sposób oczywisty nie jest objęte hipotezą art. 5 ust. 2 lit. b Dyrektywy 2001/29.</p> <p>Ze względu na praktyczne trudności związane z poborem opłat, państwo członkowskie może wprowadzić system pobierania opłat stosowany w sposób nieodróżnicowany do wszystkich urzędzeń i nośników nadających się do zwielokrotniania utworów. Taki system jednak musi przewidywać prawo do zwrotu uiszczonych opłat w sytuacji, gdy końcowe użycie urzędzeń i nośników nie jest objęte hipotezą art. 5 ust. 2 lit. b Dyrektywy 2001/29, a nadto to prawo do zwrotu musi być skuteczne i nie czynić nadmiernie utrudnionym zwrotu uiszczonych opłat.</p> <p>Kwestia ta była jednym z mankamentów dotychczasowego systemu pobierania Oplat w Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż nie przewidywał on procedury zwrotu opłat uiszczonych od urzędzeń i nośników nieprzeznaczonych do użytku prywatnego.</p> <p>Należy stwierdzić, że projekt Ustawy nie tylko nie usuwa tego mankamentu, ale być może wręcz go pogłębia. Wprawdzie art. 20g Pr. Aut. wprowadzany Ustawą miałby odsyłać w sprawach dotyczących Oplat do odpowiedniego stosowania niektórych przepisów Ordynacji podatkowej, w tym do rozdziału 9 działu III, który reguluje kwestie związane ze zwrotem nadpłaty podatku, jednak wydaje się, że nie rozwiązuje to problemu.</p> <p>Samo bowiem sformułowanie przepisów dotyczących powstania obowiązku zapłaty Oplat prowadzi do wniosku, że zgodnie z projektem Ustawy obowiązek zapłaty Oplat powstać może również w sytuacjach, gdy urzędzenia i nośniki w sposób oczywisty nie będą wykorzystywane do zwielokrotniania utworów w ramach dozwolonego użytku prywatnego, w tym w sytuacjach, gdy są one zbywane na rzecz osoby prawnej czy innej jednostki organizacyjnej czy też na rzecz osoby fizycznej w związku z jej działalnością gospodarczą.</p> <p>Obowiązek zapłaty Oplaty ma bowiem powstawać z dniem</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izb. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urzędzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować zgodność projektowanych regulacji z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez podmioty praw autorskich w wyniku czynności zwielokrotnienia ma być również określana w raporcie. Minister opierając się na raporcie będzie określał wysokość opłat w akcie wykonawczym, dzięki czemu projektowana regulacja spełnia standardy określone w przepisach europejskich.</p>
------------------------------	----------	--	---	--

Związek Cyfrowa Polska	Art. 57.	Nadmierne obciążenie przedsiębiorców, Możliwy rozrost szarej strefy, Opłata od kwoty brutto	<p>Specyfiką obrotu sprzętu elektrycznego i elektronicznego jest niska marżowość. Podmioty działające na tym rynku muszą stawić czoła ogromnej konkurencji, nie tylko europejskiej, ale również i chińskiej. Większość konsumentów kupując sprzęt elektryczny i elektroniczny kieruje się przede wszystkim ceną. W takich warunkach, każdy dodatkowy koszt zwiększający obciążenie dla działalności gospodarczej może decydować o istnieniu lub nieistnieniu przedsiębiorstwa.</p> <p>Analiza Projektu Ustawy i Projektu Rozporządzenia prowadzi do wniosków, iż realnie opłatą reprograficzną zostaną obciążone przedsiębiorstwa, których działalność spełnia przesłanki określone w Projekcie Ustawy, tj. m.in. producenci, importerzy lub podmioty dokonujące wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, będący przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub innymi osobami wpisanymi do Krajowego Rejestru Sądowego, którzy wprowadzają na rynek krajowy towary, o których mowa w art. 20 ust. 1 Ustawy, a także podmioty dokonujące sprzedaży wysyłkowej z terytorium państwa członkowskiego na terytorium RP na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców;</p> <p>Obciążenie związane z opłatą reprograficzną dla małych przedsiębiorstw może zadecydować o ich istnieniu lub nieistnieniu. Sytuacja taka bardzo sprzyja wykształceniu się na nowo tzw. szarej strefy i jej stopniowemu zwiększaniu ze strony chińskich sklepów, które wprowadzać mogą do sprzedaży konkretne towary, usilnie unikając należnego opodatkowania.</p> <p>W tym miejscu warto podkreślić, że komputery stacjonarne i przenośne odegrały kluczową rolę w utrzymaniu sprawnego działania gospodarki i nauczania zdalnego podczas pandemii COVID-19. Trwałe zmiany w funkcjonowaniu przedsiębiorstw spowodowane pandemią przewidują m. in. zwiększony udział pracy zdalnej. Już dziś wiele firm przewiduje hybrydowy model pracy. Oznacza to wykorzystanie do nauki i pracy zdalnej komputerów biznesowych kupowanych przez przedsiębiorstwa oraz nabywanych przez osoby prywatne. Wzrost ceny tych urządzeń spowodowany ew. wprowadzeniem ich do tabeli urządzeń objętych opłatą reprograficzną może spowolnić proces zmian w modelu pracy, przyczynić się do spowolnienia wzrostu gospodarczego, a tym samym zmniejszenia konkurencyjności polskiej gospodarki. Proszę zwrócić uwagę na fakt, że Polska jest krajem, w którym wiele międzynarodowych firm ma swoje centra usługowe i ośrodki badań. Wprowadzenie opłaty reprograficznej na komputery, może przyczynić się pośrednio do zwiększenia kosztów pracy bardzo dużej grupy firm zatrudniających wysoko wykwalifikowanych pracowników w Polsce.</p> <p>Dodatkowo wzrost kosztów zakupu komputerów spowodowany obłożeniem ich opłatą reprograficzną, może przyczynić się do niemożliwości zrealizowania Krajowego Planu Odbudowy (KPO). Przykładowo w KPO założone są konkretne ceny notebooków w projektach zakupów sprzętu dla edukacji. Nieunikniony wzrost cen komputerów, który nastąpi w przypadku obłożenia ich opłatą reprograficzną może doprowadzić do tego, że KPO nie zostanie zrealizowane w planowanym zakresie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>We wskazanej uwadze poruszonych zostało wiele różnych kwestii. Wskazujemy, że opłaty reprograficzne pobierane są w większości krajów UE i nowe zasady poboru opłat w Polsce nie powinny wpłynąć ani na sytuację polskich przedsiębiorców, ani też na poziom cen czy też realizację programów pomocowych UE.</p> <p>Jeśli chodzi o czytelność samych przepisów to zostały one zaprojektowane precyzyjnie i z jednej strony nie budzą one po poprawkach wątpliwości interpretacyjnych, a z drugiej strony mają gwarantować szczelność całego systemu i niezakłócanie obrotu gospodarczego.</p>
------------------------------	----------	---	--	---

Związek Cyfrowa Polska	Art. 57.	Potencjalne skutki Ustawy i Projektów Rozporządzenia dla konsumentów	<p>Obciążenie przedsiębiorców opłatą reprograficzną może potencjalnie w dużym stopniu wpłynąć także na konsumentów, którzy nabywają produkty wskazane w Projekcie Ustawy i Projekcie Rozporządzenia. Wynika to z faktu, że owi przedsiębiorcy upoważnieni są zgodnie z Dyrektywą do przeniesienia ciężaru finansowania opłaty reprograficznej na użytkownika prywatnego, tj. konsumenta.</p> <p>Możliwość tę potwierdził m.in. TSUE w swym wyroku z dnia 21 października 2010 roku w sprawie o sygn. C-467/08, który już w niniejszej opinii przytaczaliśmy. TSUE stwierdził, że: „<i>Artykuł 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym należy interpretować w ten sposób, że właściwa równowaga, którą należy ustanowić pomiędzy zainteresowanymi podmiotami, wymaga, by godziwa rekompensata koniecznie była obliczana na podstawie kryterium szkody wyrządzonej twórcom chronionych utworów w następstwie wprowadzenia wyjątku kopii na użytek prywatny. Zgodne z wymogami tej właściwej równowagi jest ustalenie, że podmioty, które dysponują sprzętem, urządzeniami i nośnikami zwielokrotniania cyfrowego i które z tego tytułu prawnie lub faktycznie udostępniają ten sprzęt użytkownikom prywatnym lub świadczą tym użytkownikom usługi zwielokrotniania, są zobowiązane do finansowania godziwej rekompensaty, jako że podmioty te mają możliwość przeniesienia rzeczywistego ciężaru tego finansowania na użytkowników prywatnych (podkr. wł.)</i>”.</p> <p>W sposób tożsamy, o możliwości realnego obciążenia ciężarem opłaty reprograficznej użytkownika końcowego przez przedsiębiorstwa, która zobowiązane są do uiszczania opłaty reprograficznej, wypowiedział się TSUE w wyroku z dnia 16 czerwca 2011 roku w sprawie o sygnaturze C-462/09: <i>"Przepisy dyrektywy 2001/29 w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym, a w szczególności jej art. 5 ust. 2 lit. b) i ust. 5, należy interpretować w ten sposób, że użytkownik końcowy, który dokonuje na użytek prywatny zwielokrotnienia chronionego dzieła, powinien co do zasady być uważany za dłużnika z tytułu godziwej rekompensaty, o której mowa w tymże ust. 2 lit. b). Jednakże przy uwzględnieniu praktycznych trudności dotyczących zidentyfikowania użytkowników prywatnych oraz zobowiązania ich do wynagrodzenia podmiotom praw autorskich wyrządzonej im przez nich szkody państwom członkowskim wolno ustanawiać opłatę za kopię na użytek prywatny, obciążającą podmioty, które udostępniają użytkownikom końcowym sprzęt, urządzenia i nośniki zwielokrotniania cyfrowego, ponieważ podmioty te mają możliwość wliczenia kosztów tej opłaty do ceny płaconej przez użytkownika końcowego za owo udostępnienie (podkr. wł.)</i>".</p> <p>Biorąc pod uwagę to, że przedsiębiorcy, którzy objęci będą zakresem podmiotowym Projektu Ustawy, mają możliwość kształtowania we własnym zakresie cen swoich produktów, które objęte są opłatą reprograficzną, nie możemy wykluczyć, iż w celu zrekompensowania poniesionych wydatków przerzucą oni całość lub ich część na konsumenta, który w rezultacie zmuszony będzie do uiszczenia wyższej ceny za produkty, które do tej pory takową daniną objęte nie były.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazujemy, że opłaty reprograficzne pobierane są w większości krajów UE i nowe zasady poboru opłat w Polsce nie powinny wpłynąć ani na sytuację polskich przedsiębiorców, ani też na poziom cen czy też realizację programów pomocowych UE. Szczegółowa analiza w tym zakresie znajduje się w OSR.</p>
------------------------------	----------	---	---	--

Związek Cyfrowa Polska	Art. 57.	Dozwolony użytek i pojęcie godziwej rekompensaty	<p>Oplaty stanowią rekompensatę dla twórców oraz uprawnionych z praw pokrewnych za korzystanie z utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych w ramach ograniczenia autorskich praw majątkowych (i praw pokrewnych) – tzw. dozwolonego użytku prywatnego (<i>private copying</i>).</p> <p>Swoboda ustawodawcy krajowego w zakresie regulowania ograniczeń autorskich praw majątkowych (i praw pokrewnych) jest ograniczona, gdyż materia ta jest przedmiotem przepisów unijnych.</p> <p>Zgodnie z art. 2 Dyrektywy 2001/29 Państwa członkowskie mają obowiązek przewidywać w swoim ustawodawstwie przysługujące twórcom utworów, artystom wykonawcom, producentom fonogramów, producentom wideogramów oraz organizacjom radiowym i telewizyjnym wyłączone prawo do bezpośredniego lub pośredniego, tymczasowego lub stałego zwielokrotniania utworów i przedmiotów praw pokrewnych, przy wykorzystaniu wszelkich środków i w jakiegokolwiek formie, w całości lub częściowo. Uprawnieni z tego prawa mogą zezwalać lub zabraniać osobom trzecim zwielokrotniania utworów lub przedmiotów praw pokrewnych. Rzecz jasna takie prawo zostało przyznane twórcom i uprawnionym z praw pokrewnych również na gruncie polskiego prawa (art. 17 w zw. z art. 50 pkt 1 Pr. Aut., art. 86 ust. 1 pkt 2 lit. a Pr. Aut., art. 94 ust. 4 pkt 1 Pr. Aut., art. 97 pkt 1-2 Pr. Aut.).</p> <p>Od tego bardzo szeroko sformułowanego wyłącznego prawa do zwielokrotniania ustawodawcy krajowi mogą wprowadzać wyjątki i ograniczenia, jeśli mieszczą się one w katalogu (w większości fakultatywnym) z art. 5 Dyrektywy 2001/29. Zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b Dyrektywy 2001/29, państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątek lub ograniczenie wyłącznego prawa do zwielokrotniania m. in. w odniesieniu do zwielokrotniania na dowolnych nośnikach przez osobę fizyczną do prywatnego użytku i do celów ani bezpośrednio, ani pośrednio handlowych. W prawie polskim przepisowi temu odpowiada tzw. dozwolony użytek prywatny określony w art. 23 Pr. Aut. Zgodnie z tym przepisem bez zezwolenia twórcy wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego, który obejmuje korzystanie z pojedynczych egzemplarzy utworów przez krąg osób pozostających w związku osobistym, w szczególności pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku towarzyskiego.</p> <p>Prawodawca unijny uzależnia jednak możliwość wprowadzenia ograniczenia/wyjątku z art. 5 ust. 2 lit. b Dyrektywy 2001/29 od istotnego warunku, że podmioty praw autorskich otrzymają godziwą rekompensatę, uwzględniającą zastosowanie lub niezastosowanie środków technologicznych określonych w art. 6, w odniesieniu do danych utworów lub przedmiotów objętych ochroną.</p> <p>Dyrektywa 2001/29 nie precyzuje formy „godziwej rekompensaty”. Polska – jak zdecydowana większość państw członkowskich UE – realizuje ten warunek poprzez wprowadzenie systemu poboru od producentów i importerów urządzeń kopiujących i czystych nośników, a także podmiotów świadczących usługi reprograficzne tzw. <i>copyright levies</i> (opłat od urządzeń kopiujących i czystych nośników, opłat</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje, mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urzędzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez podmioty praw autorskich w wyniku czynności zwielokrotnienia ma być również określana w raporcie. Minister operując się na raporcie będzie określał wysokość opłat w akcie wykonawczym, dzięki czemu projektowana regulacja spełnia standardy</p>
------------------------------	----------	---	--	--

	Związek Cyfrowa Polska	Art. 20e w projekcie ustawy o prawie autorskim i prawach	Fundusz Wsparcia	Art. 20e w projekcie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych posługuje się sformułowaniem „Fundusz Wsparcia”. Sformułowanie nie zostało natomiast zdefiniowane w tejże Ustawie, która dodatkowo nie zawiera odesłania do właściwych przepisów w tym zakresie. Definicja tego pojęcia znajduje się natomiast w projekcie ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego z dnia 3 maja 2021 r. Uzasadnionym wydaje się zatem wprowadzenie stosownego odesłania w tym zakresie.	Uwaga uwzględniona
	Związek Artystów Scen Polskich ZASP - Stowarzyszenie	Art. 57 Ustawy z dnia 3 maja 2021r. o uprawnieniach artysty zawodowego	Zmiana do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Proponowana zmiana art. 20e. ust. 1 zawiera w naszej ocenie proporcję podziału kwot uzyskanych z tytułu opłat, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy o prawie autorskim niekorzystną dla artystów wykonawców. W szczególności stawka 11,5% przewidziana w projekcie na rzecz artystów wykonawców jest zbyt niska, nie uwzględnia okoliczności, iż artyści wykonawcy w tym aktorzy stanowią największą grupę osób uprawnionych do otrzymywania kwot z tytułu tzw. „czystych nośników”. W związku z powyższym proponujemy następujące brzmienie art. 20e. 1. <i>„Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, przypada:</i> 1. 15,33 % - twórcom; 2. 15,34 % - artystom wykonawcom; 3. 15,33 % - producentom fonogramów i wideogramów; 4. 5% – wydawcom; 5. 49% - Funduszowi Wsparcia.”	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany w projekcie ustawy podział środków z opłaty od czystych nośników wynika z propozycji przedstawionej przez wszystkie OZZy w Polsce.
	Polska Izba Książki	Art. 57 pkt 1) projektu zmieniającego Art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20 ust. 1 pkt 3 i 4)	Brak kopii reprograficznej, nieprawidłowe sformułowanie przepisu	Należy zwrócić uwagę, że kopie reprograficzne nie są wykonywane wyłącznie na potrzeby dozwolonego użytku osobistego. Dodatkowo art. 20 ust. 1 pkt 3 sugeruje, jakoby urządzenia wielofunkcyjne nie służyły reprografii, co wymaga stanowczej poprawki.	Uwaga uwzględniona.

Polska Izba Książki	Art. 57 pkt 1) projektu zmieniającego Art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20 ust. 2 pkt 1 lit b) oraz art. 20a ust. 1 pkt 2)	Nalożenie obowiązku uiszczenia opłat związanych ze sprzedażą na odległość na terenie wspólnoty	W projektowanej ustawie nie uwzględniono uiszczenia opłaty transgranicznej przy sprzedaży wysyłkowej przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, co jest konieczne dla sprawnego funkcjonowania rynku.	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca przeanalizował wszystkie możliwości obciążania opłatą podmiotów i zaproponował rozwiązanie wynikające z tej analizy.
Polska Izba Książki	Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej Art. 20a do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Nieuzasadniony obowiązek wpisu do KRS lub posiadania statusu przedsiębiorcy przez podmioty zobowiązane do uiszczenia opłat	Formalny obowiązek posiadania statusu przedsiębiorcy lub wpisu do KRS stanowi poważne zagrożenie dla skuteczności pobierania opłat w związku z wewnątrzwspólnotową sprzedażą na odległość. Tego typu luka może prowadzić do nadużyć i rekonstrukcją modeli biznesowych podmiotów spoza Rzeczypospolitej tak, by wypełniać przesłanki przepisu i w konsekwencji uchylić się od obowiązku zapłaty.	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca przeanalizował wszystkie możliwości obciążania opłatą podmiotów i zaproponował rozwiązanie wynikające z tej analizy.
Polska Izba Książki	Art. 57 pkt 2) projektu w części dodającej Art. 20e do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art. 20e ust. 1 i 2)	Dostosowanie kwot przekazywanych na rzecz Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych	W obecnym brzmieniu przepisu podmioty funkcjonujące w branży wydawniczej, które zobligowane są do partycypowania w kosztach ubezpieczenia twórców, których zatrudniają są pokrzywdzone ze względu na dysproporcję między wkładem wydawców do Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych a kwotą im przynależną w myśl art. 20 ust 1 pkt 3-4.	Uwaga nieuwzględniona Opłaty od urzędzeń kopiujących przynależnych do branży wydawniczej zostały już obniżone wobec innych typów urzędzeń. Projektodawca zwraca uwagę, że urządzenia reprograficzne służą również do zwielokrotniania utworów artystycznych.

	Związek Zawodowy Twórców Kultury	Ustawa art. 57 pkt 1 (nowelizacja art. 20e ust. 1 pkt 5 oraz srt. 20e ust. 2 pkt 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Nie jest sprawiedliwe, aby Fundusz Wsparcia otrzymywał z opłat za dozwolony użytek chronionych utworów i przedmiotów praw pokrewnych aż 49% w przypadku określonym w art. 20e ust. 1 pkt 1 i 2 oraz aż 30% w przypadku określonym w art. 20e ust. 1 pkt 3 i 4.	Opłaty te są wynagrodzeniem rekompensacyjnym należnym co do zasady twórcom i wykonawcom utworów najpopularniejszych wśród obywateli, masowo kopiowanych, zatem jest niesprawiedliwe, żeby prawie połowę opłat przekazywać uznaniowymi decyzjami Dyrektora Izby Artystów w skądinąd szlachetnym, ale charytatywnym celu pomocy artystom o bardzo niskich dochodach, którym nie udaje się (choć często nie z ich winy) osiągać popularności, a zatem wnosić swój udział w podział opłat rekompensacyjnych.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Założeniem projektu jest wprowadzenie solidaryzmu w środowisku artystycznym i częściowe wsparcie artystów najuboższych. Taka intencja artystów i twórców została potwierdzona zarówno w toku debaty w ramach Ogólnopolskiej Konferencji kultury, jak i późniejszych konsultacji.</p>
--	----------------------------------	---	--	--	---

<p>Stowarzyszenie L4G</p>	<p>Art. 57. 1) art. 20 otrzymuje brzmienie: „Art. 20. 1. Opłacie za dozwolony użytek utworów chronionych lub przedmiotów praw pokrewnych, zwanej dalej „opłatą” podlega wprowadzanie na rynek krajowy: 1) urządzeń elektronicznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką, w całości lub w części, w ramach własnego użytku osobistego, utworów o charakterze dźwiękowym, audiowizualnym, wyrażonych słowem, znakami graficznymi, fotograficznymi lub plastycznymi oraz przedmiotów praw pokrewnych;</p>	<p>Dodanie do zmiany „z wyłączeniem urządzeń typu komputer, laptop, tablet, smartfon i podobnych”.</p> <p>Planowane nałożenie opłaty na takie urządzenia będzie pogłębiało problem wykluczenia cyfrowego. Rozszerzenie opłaty stoi w sprzeczności z planami cyfryzacji Polski, konieczności wspierania rozwoju edukacji, innowacji i postępu technologicznego kraju. Opłata od laptopów i komputerów nie jest pobierana nawet we Francji, kraju, który ma najbardziej rozwinięty system opłat reprograficznych na świecie. Wprowadzenie takiej opłaty w Polsce na urządzenia, które w dzisiejszych czasach są niezbędne do podstawowego funkcjonowania obywatela w tym dostępu do edukacji w sposób znacząco wpłynie na społeczeństwo w tym szczególnie utrudni walkę z wykluczeniem cyfrowym.</p>	<p>Takie urządzenia jak laptopy, czy tablety wykorzystywane są w systemie edukacji do pracy i potrzebne do nauki dla studentów. Skutkiem nałożenia 4-proc. opłaty reprograficznej na tablety czy laptopy będą wyższe ceny tych urządzeń na półkach sklepowych. Dla studentów laptop czy tablet jest podstawowym narzędziem edukacji – zarówno w trybie stacjonarnym, jak i online. Dla nich podrożenie sprzętu o sto czy kilkaset złotych często może okazać się barierą nie do przeskoczenia. Sytuacja ta najbardziej odbije się na gospodarstwach domowych o najniższych miesięcznych dochodach, które już dziś mają problem z dostępem do technologii informacyjno-komunikacyjnych. Ten negatywny obraz dobrze pokazuje raport Federacji Konsumentów „Wykluczenie cyfrowe podczas pandemii. Dostęp oraz korzystanie z internetu i komputera w wybranych grupach społecznych”, z którego wprost wynika, że Polska znajduje się wśród krajów UE najbardziej wykluczonych cyfrowo. Za nami znajdują się tylko Portugalia, Grecja, Rumunia, Chorwacja, Bułgaria i Włochy.</p> <p>Kłóci się to też z ideą rządu o cyfryzacji i walką z wykluczeniem cyfrowym. Rząd z jednej strony stawia na rozwijanie e-państwa i e-usług, a z drugiej chce utrudnić dostęp do urządzeń, które są potrzebne do korzystania z tych platform czy aplikacji.</p> <p>Ponadto warto zaznaczyć, że we Francji, która najszerzej w UE wykorzystuje opłatę reprograficzną, komputery i laptopy są z niej wyłączone. To pokazuje, że urządzenia te są wykorzystywane do innych celów (praca, nauka, odbieranie i pisanie maili, przeglądanie internetu, dostęp do świata online, komunikacja).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Akty wykonawcze będą podlegały niezależnym uzgodnieniom na dalszym etapie prac.</p>
---------------------------	--	--	---	--

	KIGeIT	Art. 57 pkt 1 uouaz - projektowany art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2	Niedookreśloność pojęcia „elektroniczny”	Żaden z przepisów obowiązującego w Polsce porządku prawnego nie zawiera definicji sprzętu czy urządzenia „elektronicznego”. Taka sytuacja będzie prowadziła do niekończących się sporów interpretacyjnych.	Uwaga nieuwzględniona W opinii projektodawcy określenie to jest jasne i należy się kierować jego znaczeniem potocznym. W razie powstania jakichkolwiek wątpliwości będzie możliwe wystąpienie do MKiDN o interpretację.
	KIGeIT	Art. 57 pkt 1 uouaz - projektowany art. 20 ust. 1 pkt 1-4	Rodzaje utworów projektowanego przepisu art. 20 ust. 1 pkt 1-4 uouaz vs art. 1 ust. 2 uopaipp	Występuje niezgodność rodzajów utworów z treścią obowiązującego i niepodlegającego zmianie art. 1 ust. 2 uopaipp	Uwaga uwzględniona Brzmienie projektu zostało zmodyfikowane.
	KIGeIT	Art. 57 pkt 1 uouaz - projektowany art. 20 ust. 1 pkt 3	Wprowadzenie rozróżnienia pojęć prowadzącego do wątpliwości interpretacyjnych w kontekście „urządzeń wielofunkcyjnych”	Funkcje urządzeń wielofunkcyjnych zawarte w pojęciach utrwalanie lub zwielokrotnianie nie są kompatybilne z pojęciami kopiowanie, skanowanie lub drukowanie użytymi w kontekście urządzeń reprograficznych	Uwaga nieuwzględniona W opinii projektodawcy określenie to jest jasne i należy się kierować jego znaczeniem potocznym. W razie powstania jakichkolwiek wątpliwości będzie możliwe wystąpienie do MKiDN o interpretację.

KIGEiT	Art. 57 pkt 1 - uouaz projektowany art. 20 ust. 4	Wysokość stawek procentowych opłat	<p>Negatywnie oceniamy wzrost stawki procentowej opłaty, zarówno gdy chodzi o pułap górny (4% - dotychczas 3%), jak i pułap dolny (1% - dotychczas brak, czyli powyżej 0%), co ma miejsce w kontekście zdecydowanego poszerzenia katalogu urządzeń i nośników podlegających opłatom. Brak jest uzasadnienia do takiego podejścia. Stawka opłaty powinna uwzględniać przeznaczenie urządzeń i stanowić odniesienie do ich specyfiki i głównej/nych funkcji. Do urządzeń, których główną funkcją nie jest utrwalanie, kopiowanie lub zwielokrotnianie powinny mieć zastosowanie inne stawki opłat niż do urządzeń przeznaczonych stricte do nagrywania.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W opinii projektodawcy zakres możliwych opłat przyjęty w ustawie nie jest nadmiernie wysoki, jest znacząco niższy niż stosowany wobec pewnych typów urządzeń w innych krajach. Szczegółowe informacje zawarte są w OSR projektu.</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urządzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez</p>
--------	--	------------------------------------	---	---

	KIGEiT	Art. 57 pkt 1 uouaz - projektowany art. 20 ust. 4 pkt 1	Ustalenie kwoty stanowiącej podstawę naliczenia opłaty	Nasz stanowczy sprzeciw budzi ustanowienie podstawy naliczenia opłaty w oparciu o kwotę brutto czyli kwotę stanowiącą cenę towaru, a przez to kwotę zawierającą w sobie wartości podatkowe będące obojętne dla przedsiębiorcy jako podlegające zwrotowi do Skarbu Państwa jak choćby podatek VAT czy też (o ile zostanie zastosowany, czego przecież nie można wykluczyć w przyszłości) podatek akcyzowy.	Uwaga nieuwzględniona. W opinii projektodawcy taki sposób ustalania opłaty jest uzasadniony.
	KIGEiT	Art. 57 pkt 1 uouaz - projektowany art. 20 ust. 4 pkt 2	Ustalenie kwoty stanowiącej podstawę naliczenia opłaty	„Wartość rynkowa” - określenie bardzo kontrowersyjne, a to z uwagi na to, że nie sposób ustalić, jak organ dokonujący poboru opłat (Urząd Skarbowy) zdefiniuje „wartość rynkową”.	Uwaga częściowo uwzględniona Sposób ustalania wartości rynkowej został doprecyzowany w projektowanym art. 20 ust. 5.
	KIGEiT	Art. 57 pkt 2 uouaz - projektowany art. 20a ust. 1	Definicja podmiotów wskazanych do wnoszenia opłat	Nowe uregulowanie opłat jest jednoznacznie skorelowane z podatkowym a nie cywilnoprawnym ujęciem płatnika opłat (nawiązania do terminologii użytej w ustawie o podatku od towarów i usług VAT, które to przepisy charakteryzują się daleko posuniętą niestabilnością, w tym również w sferze pojęć definiujących podmioty zobowiązane).	Uwaga ma charakter komentarza i nie ma w niej konkretnego postulatu.
	KIGEiT	Art. 57 pkt 2 uouaz - projektowany art. 20a ust. 3	Trwałość obowiązku wnoszenia opłat	Aktualizacja będzie ściśle uzależniona od wykładni pojęcia „wprowadzania na rynek” z art. 20 ust. 2 projektu, co choćby z uwagi na brak stabilności ustawy o VAT, z którą to pojęcie jest ściśle związane, będzie nastroczało wiele kontrowersji skutkujących scysjami na linii zobowiązany a poborca opłat (Urząd Skarbowy).	Uwaga nieuwzględniona Wprowadzanie na rynek zostało ściśle zdefiniowane w art. 20 ust. 2 projektu i nie powinno budzić wątpliwości.

	KIGEiT	Art. 57 pkt 2 uouaz - projektowany art. 20b ust. 1	Poborca opłat	<p>Wielość podmiotów uprawnionych do poboru opłat – kilkaset urzędów skarbowych, będzie skutkowało powstawaniem wielu kolizji interpretacyjnych, a w konsekwencji, o ile nie zostanie wypracowana jednolita formuła interpretacyjna, co jednak będzie trwało wiele lat (jak uczy doświadczenie), do zaistnienia wielu negatywnych dla przedsiębiorców sytuacji i braku równego traktowania w realizacji obowiązku naliczania i odprowadzania opłat. Takie a nie inne usytuowanie poborcy opłat, jednoznacznie wskazuje na przesunięcie opłat do kategorii podatkowej ze wszelkimi tego dla przedsiębiorców konsekwencjami wynikającymi z ustaw ołopodatkowych i administracji podatkowo-skarbowej, w tym postępowania mandatowego i skarbowego.</p> <p>Uważamy, że nie jest uzasadnione zastosowanie dla opłat reprograficznych administracyjnego / skarbowego trybu pobierania i egzekwowania należności. Opłaty reprograficzne i opłaty od czystych nośników nie są daninami publicznoprawnymi, ani opłatami administracyjnymi. Są to opłaty o charakterze cywilnoprawnym i należą do kategorii spraw cywilnych podlegających kognicji sądów powszechnych (cywilnych). Do tej pory inkaso ww. opłat było prowadzone przez organizacje zbiorowego zarządzania.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z analiz wynika, że projektowane rozwiązanie będzie bardziej efektywne niż obecnie. Jednocześnie projektodawcy wskazują, że MKIDN będzie wydawał objaśnienia i interpretacje ujednolicające praktykę działania organów administracji w zakresie poboru opłat.</p>
	KIGEiT	Art. 57 pkt 2 uouaz - projektowany art. 20c ust. 1, dotyczy również rozporządzenia wykonawczego w zakresie udostępnienia wzoru dokumentu elektronicznego określającego „wysokość należnych opłat”	Dokumenty - wzory	<p>Brak w projekcie wzorów dokumentów dedykowanych realizacji opłat a wymienionych w projekcie ustawy, stanowi o jej negatywnym odbiorze jak i braku możliwości pełnej jednoznacznej oceny projektowanych przepisów. W praktyce, realizacja naliczania i poboru opłat opierała się będzie na tych dokumentach, i to one będą stanowiły o niezbędnym zakresie oraz kosztach obsługi opłat przez przedsiębiorców.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Składany dokument będzie elektroniczny i nie ma potrzeby określania jego wzoru. Sam zakres wprowadzanych danych i sposób ich uzupełniania będzie doprecyzowany w akcie wykonawczym, o którym mowa w art. 20c ust. 5.</p>

KIGEiT	Art. 57 pkt 1 i 2 uouaz	Uwaga ogólna	Zwraca uwagę pewna dychotomia postrzegania opłat, która co do zasady sugeruje zachowanie cywilnoprawnego charakteru opłat, a to z uwagi na źródło w ustawie o pr. aut., w sytuacji, gdy do realizacji opłat ma służyć odniesienie zawarte w przepisach podatkowych (art. 20g – odpowiednie stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej). Taka sytuacja, już na wstępnym etapie sugeruje powstawanie trudnych do oszacowania (również kosztowo dla przedsiębiorców) sporów interpretacyjnych. Uważamy, że nie jest uzasadnione zastosowanie dla opłat reprograficznych administracyjnego / skarbowego trybu pobierania i egzekwowania należności. Opłaty reprograficzne i opłaty od czystych nośników nie są daninami publicznoprawnymi, ani opłatami administracyjnymi. Są to opłaty o charakterze cywilnoprawnym i należą do kategorii spraw cywilnych podlegających kognicji sądów powszechnych (cywilnych). Do tej pory inkaso ww. opłat było prowadzone przez organizacje zbiorowego zarządzania.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawcy wskazują, że dotychczasowy sposób poboru opłat był wysoce nieefektywny i wiązał się z wieloletnimi procesami sądowymi z podmiotami zobowiązanymi do ich uiszczenia. Z tego względu zdecydowano się na jego zmianę i wykorzystanie do poboru opłat aparatu skarbowego.
KIGEiT	Art. 57 pkt 2 uouaz - projektowany art. 20i	Korekta treści	W projekcie nie ujęto pojęcia „nośnik”, co zaprzecza spójności proponowanego przepisu art. 20 ust. 1	Uwaga niezrozumiała – art. 20i odsyła wprost do brzmienia art. 20.
KIGEiT	Projektowana treść przepisu wykonawczego do art. 20i	Niezgodność z uopaipp	Projektowane rozporządzenie wykonawcze wymaga korekty, a to już choćby z uwagi na brak korelacji z treścią ustawy pr. aut., a w tym np. z uwagi na wprowadzenie pojęcia „lub odtwarzania nośników zewnętrznych” jako alternatywy dla pojęcia „nagrywania”, cokolwiek pojęcie to znaczy w kontekście treści proponowanego nowego przepisu art. 20 ust. 1.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za zgłoszoną uwagę – akty wykonawcze będą podlegały osobnym uzgodnieniom na dalszym etapie prac.
KIGEiT	Art. 57 pkt 1 i 2 uouaz	Pozostające w mocy uprawnienie kontrolne organizacji zbiorowego zarządzania zawarte w art. 48 ustawy o zbiorowym zarządzaniu ...	Pozostawienie uprawnienia kontrolnego po stronie organizacji zbiorowego zarządzania, które to uprawnienie wynika z braku założenia nowelizacji treści art. 48 Ustawy o zbiorowym zarządzaniu ... („i opłat” in fine), w kontekście wykluczenia tych organizacji z kręgu poborców opłat, jest nieuzasadnione i w rezultacie może doprowadzić do wielu sporów kompetencyjnych.	Uwaga nieuwzględniona OZZ powinny mieć możliwość niezależnego kontrolowania pobieranych opłat, ponieważ są ich pośrednim beneficjentem.

	KIGEiT	Art. 57 pkt 1 uouaz	Uwaga ogólna	Projektowana treść art. 20 ust. 1 nie jest klarowna i konsekwentna wewnątrznie. Nie daje możliwości wyprowadzenia jednoznacznych w odbiorze wniosków ukierunkowanych na przeprowadzenie rzetelnego, konsekwentnego procesu zakwalifikowania urzędów i nośników do opłat. Tak zdefiniowany przepis projektowanej ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, w sposób jednoznaczny negatywnie wpływa na pozycję przedsiębiorców jako podmiotów zobligowanych do naliczania i odprowadzania opłat.	Uwaga ma charakter komentarza i nie zawiera postulatu. Nie wskazuje też na faktyczne wady projektu.
	KIGEiT	Art. 57 pkt 1 i 2 uouaz	Uwaga ogólna	Projektowana treść nowych uregulowań w zakresie opłat objętych nowelizowanym art. 20 ust. 1 uopaipp nie zakłada jakiegokolwiek współdziałania ministrów właściwych dla spraw kultury i finansów przy realizacji opłat z podmiotami, których te opłaty dotyczą, choćby w zakresie ustalania treści (tu również aktualizacja) rozporządzenia wykonawczego zawierającego wykaz urzędów i nośników podlegających opłatom jak też w zakresie stawki opłaty ustalonej w tym przepisie wykonawczym.	Uwaga nieuwzględniona Projekty aktów wykonawczych dotyczących poboru opłat i ich wysokości będą poddane procesowi konsultacji publicznych, w trakcie których każde środowisko będzie mogło wyrazić swoje stanowisko.
	Stowarzyszenie Autorów ZAiKS	Art. 57 ustawy	Wskazanie organu uprawnionego do poboru opłaty	Zaproponowana w projekcie zasadnicza zmiana systemu odnosząca się do podmiotu uprawnionego do poboru opłaty budzi obawy co do efektywności nowego systemu. Nie wskazano zasad działania, w strukturze KAS organu dokonującego poboru ani procedur. Dotychczasowy system poboru opłat przez organizacje zbiorowego zarządzania był przede wszystkim tańszy, a przepływ zainkasowanych opłat szybszy (przebywały one krótszą drogę). Również wiedza i doświadczenie organizacji zbiorowego zarządzania jako inkasenta przemawia za nie dokonywaniem zmian w tym zakresie.	Uwaga nieuwzględniona Projektowany system nie generuje nowych kosztów po stronie administracji skarbowej. Jednocześnie doprowadzi on do wzrostu ściągalności opłat, jest zatem znacznie bardziej efektywny niż stosowany obecnie.
	Stowarzyszenie Autorów ZAiKS	Art. 57 ustawy	Wzór dokumentu elektronicznego. Przekazywanie właściwym organizacjom zbiorowego zarządzania informacji	Nie przedstawiono wzoru dokumentu mającego być podstawą określenia wysokości należnej opłaty. Niezwykle istotnym dla efektywności poboru jest ustalenie zasad jego sporządzania. W szczególności nie przewidziano w projekcie zintegrowania systemu poboru opłat z istniejącymi systemami identyfikującymi pochodzenie wprowadzanych na rynek towarów i ich sprzedaży (INTRASTAT, SAD, JPK_Vat) Szczegółowe informacje o wysokości opłat za poszczególne urzędy i nośniki są podstawą dla dokonywania prawidłowych podziałów przez organizacje wypłacające uprawnionym. Konieczne jest zatem ustalenie zasad udostępniania tych informacji przez podmiot dokonujący poboru opłat tym organizacjom.	Uwaga nieuwzględniona Wzór zostanie przedstawiony na późniejszym etapie prac.

	PZPM	Art. 57 art. 20 ustawy o prawie autorskim	<p>Przepis projektowanego art. 20 ust. 1 dotyczy opłaty za wprowadzenie na rynek krajowy określonych urządzeń. Jednakże w przypadku pojazdów, celem danego podmiotu jest wprowadzenie na rynek właśnie pojazdów, które wprawdzie posiadają określone wyposażenie, lecz wprowadzenie na rynek urządzeń objętych zakresem ustawy nie jest celem samym w sobie. Podmioty z branży motoryzacyjnej nie wprowadzają na rynek elektronicznych urządzeń (umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie dowolną techniką utworów o charakterze dźwiękowym, audiowizualnym itp.), lecz wprowadzają na rynek pojazdy – których składową jest jedynie np. radio. W tym zakresie dotyczy to zarówno nowych samochodów jak i samochodów używanych sprowadzanych z zagranicy.</p> <p>Ponadto wskazać należy, że dokładniejszy wykaz urządzeń znajduje się w projekcie rozporządzenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w sprawie typów urządzeń i nośników od których pobiera się opłatę i wysokości opłat. W katalogu urządzeń objętych rekompensatą wskazane jest np. „radio z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych”. Nie jest natomiast jasne, czy radio na stałe zamontowane w pojeździe, bez faktycznej możliwości łatwego demontażu, nabywane wraz z pojazdem w jego określonej cenie, stanowi urządzenie, które podlega opłacie. W naszej opinii objęcie takiego radia opłatą nie jest zasadne. Powyższe dotyczy również urządzeń będących częściami zamiennymi przeznaczonymi do naprawy lub wymiany tego typu urządzeń w samochodach, które bez samochodu, z którym są połączone nie mogą pełnić funkcji do jakiej zostały zaprojektowane i wyprodukowane.</p> <p>Obecnie radia i zestawy multimedialne w pojazdach często nie tylko nie pozwalają na odtwarzanie płyt CD, a czasem nawet nie mają wejścia USB. Takie pojazdy mają połączenie z Internetem poprzez zainstalowaną w samochodzie kartę SIM, dzięki czemu mogą korzystać z radia internetowego, przeglądarki internetowej zintegrowanej z systemem multimedialnym, a także udostępniać połączenie pasażerom. Muzyka jest często odtwarzana ze smartfona, poprzez Bluetooth. Radia stanowiące wyposażenie nowych samochodów co do zasady nie zapewniają więc możliwości utrwalania lub zwielokrotniania utworów, stanowią natomiast swego rodzaju „przekazniki dźwięku”.</p> <p>Zwracamy uwagę, iż modele dystrybucji treści fonograficznych oparte w coraz większym stopniu na dostępie do usługi streamingu, który nie prowadzi do powstania trwałej kopii utworu na użytek prywatny, a wyłącznie do tymczasowej czynności zwielokrotnienia, o której mowa w art. 5 ust. 1 Dyrektywy 2001/29 oraz art. 231 Pr. Aut. Ograniczenie praw autorskich i pokrewnych, o którym mowa w art. 5 ust. 1 Dyrektywy 2001/29 jest ograniczeniem obligatoryjnym i państwa członkowskie nie mogą przewidywać rekompensaty za korzystanie z dóbr niematerialnych w ramach tego ograniczenia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Pojazdy nie pojawiają się w kategoriach urządzeń wskazanych w ustawie. Projektodawca zakłada doprecyzowanie aktów wykonawczych na dalszym etapie prac legislacyjnych, tak, by nie było wątpliwości interpretacyjnych dotyczących urządzeń zwielokrotniających utwory stosowanych w pojazdach.</p>
--	------	---	---	--

	PZPM	Art. 57 art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim	<p>Ponownie należy wskazać, że zgodnie brzmieniem projektowanego art. 20 ust. 1 opłata dotyczy urządzeń elektronicznych lub czystych nośników umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie utworów. Natomiast w rozporządzeniu, oprócz powyższych urządzeń i nośników, wskazane zostały urządzenia przeznaczone do odtwarzania nośników. Utrwalanie lub zwielokrotnianie oraz odtwarzanie są pojęciami odmiennymi znaczeniowo. Urządzenia pozwalające na odtwarzanie nośników zewnętrznych nie zostały, zgodnie z ustawą, objęte opłatą, zatem nieuprawnione jest umieszczanie ich w rozporządzeniu regulującym wysokość stawki.</p> <p>Charakter przedmiotowej opłaty wskazuje, iż stanowić ma ona godziwą rekompensatę uszczerbku doznawanego przez twórców i wydawców na skutek kopiowania (zwielokrotniania) utworów w ramach dozwolonego użytku osobistego. Tymczasem samo odtwarzanie nie jest zwielokrotnianiem utworu, zatem brak jest jakichkolwiek podstawy, by urządzenia z funkcją odtwarzania obejmować również obowiązkiem opłaty gdyż nie nadają się do korzystania z utworów w sposób określony w art. 5 ust. 2 lit. b Dyrektywy 2001/29. Poza tym – jak już wskazano powyżej – takie rozszerzenie nie może nastąpić w rozporządzeniu, który pozostaje w sprzeczności z przepisami ustawy, będącej aktem wyższego rzędu.</p> <p>Ponadto – pojawia się wątpliwość, czy w przypadku, gdy dysk twardy jest komponentem innego urządzenia podlegającego pod definicję urządzenia określoną w art. 20 ust. 1, to czy miałyby być pobierana podwójna opłata – od np. komputera lub radia, a dodatkowo od wbudowanego w te urządzenia dysku twardego. Pobieranie takiej podwójnej opłaty byłoby nieproporcjonalne i wykraczające poza zakres godziwej rekompensaty.</p>	Uwaga uwzględniona.
--	------	--	---	---------------------

	PZPM	Art. 57 art. 20 ustawy o prawie autorskim		<p>Wątpliwości pojawiają się również w momencie konieczności określenia wysokości przedmiotowej opłaty w przypadku radia lub innego urządzenia na stałe zamontowanego w pojeździe.</p> <p>W przypadku urządzeń w samochodzie nie jest, co do zasady, możliwe wyodrębnienie wartości radia/urządzenia od wartości samochodu. Cena za samochód obejmuje zazwyczaj wszystkie dostępne w nim urządzenia, a nawet jeśli występuje w cenniku jako opcja, jest to najczęściej bardziej zaawansowana wersja urządzenia bazowego, możliwa do zamówienia tylko na etapie przedprodukcyjnym oraz uwzględnia szereg innych czynników. W związku z powyższym pojawia się problem dotyczący określenia wartości tych urządzeń. Kto będzie odpowiedzialny za określenie wartości takiego zamontowanego w pojeździe urządzenia? W jaki sposób podmiot wprowadzający pojazd na rynek ma ocenić wartość urządzenia, które nabywa po określonej cenie wraz z całym wyposażeniem?</p> <p>Ponadto w najnowszych samochodach urządzenia te służą również do obsługi pojazdu i są nierozdzielnie związane z funkcjonowaniem urządzeń pokładowych. W konsekwencji, opłata od radia w samochodzie pobierana ma być od całej wartości takiego radia (niezależnie od tego czy w praktyce będzie to możliwe do określenia), na którą wpływają również komponenty, które nie służą przecież do zwielokrotniania utworów na własny użytek osobisty.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga zostanie uwzględniona na etapie doprecyzowywania treści rozporządzeń.</p>
	PZPM	Art. 57 art. 20 ustawy o prawie autorskim		<p>Zasadnicze wątpliwości budzi również kwestia, czy na gruncie komentowanego przepisu obowiązek opłaty powinien powstawać w związku z każdym pierwszym zbyciem urządzenia oraz czystego nośnika (niezależnie od rodzaju podmiotu kupującego), czy tylko w przypadku transakcji prowadzącej bezpośrednio do korzystania z tych urządzeń i nośników na potrzeby użytku osobistego. Omawiana opłata implikuje konieczność istnienia związku między tą opłatą a rzeczywistym przeznaczeniem sprzętu do celów zwielokrotniania w ramach dozwolonego użytku osobistego.</p> <p>Brak należytego rozróżnienia transakcji między przedsiębiorcami i z klientem końcowym (konsumentem) powoduje, iż przepisy projektu stoją w sprzeczności z prawem Unii Europejskiej w tym zakresie. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) w wyroku z dnia 21 października 2010 roku w sprawie o sygnaturze C-467/08 stwierdził, że system pobierania opłat reprograficznych musi, w celu zapewnienia zgodności z Dyrektywą, odnosić się wyłącznie do sprzętu przeznaczonego do sporządzania kopii na prywatny użytek przez osoby fizyczne a tym samym sprzęt przeznaczony do obrotu profesjonalnego nie może podlegać opłacie reprograficznej.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Rzeczywiste wykorzystanie urządzeń będzie przedmiotem raportu Rady PIA i podstawą do stawek opłaty w rozporządzeniu</p>

	PZPM	Art., 57 art. 20c ust. 2		<p>Budzący wątpliwość, jak również w praktyce niemożliwy do wykonania dla podmiotów wprowadzających na rynek pojazdy, jest przepis art. 20c ust. 2 dotyczący tego, jakie dokumenty i informacje mają być składane. Przed wszystkim dlatego, nie jest możliwe – w przypadku urządzeń w samochodzie – dokładne wyodrębnienia wartości radia/urządzenia od wartości całego samochodu. Nie jest też jasne w jaki sposób i jakie dane ma posiadać podmiot zobowiązany, by wykazać i umożliwić weryfikację kompletności i poprawności wyliczenia opłaty tak w ujęciu ilościowym, jak i wartościowym w przypadku urządzeń, których nie da się wydzielić wartościowo od większego produktu, który nie podlega opłacie (od pojazdu).</p> <p>Podmiot dystrybuujący (czy to pojazdu nowego, czy używanego sprowadzonego z zagranicy) często nie posiada żadnej dokumentacji odnośnie transakcji w zakresie samych urządzeń, lecz wyłącznie w zakresie transakcji samochodów jako całości.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Intencją projektodawcy jest objęcie opłatą urządzeń w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości. Ewentualne dalsze zmiany aktów wykonawczych będą przedmiotem dalszych uzgodnień w toku prac legislacyjnych.</p>
	PZPM	Art. 57 art. 20 ustawy o prawie autorskim		<p>Zgodnie z poglądem panującym w doktrynie, obowiązek ponoszenia opłaty wynikającej z art. 20 Pr. aut. ma charakter cywilnoprawny, a nie publicznoprawny/podatkowy. Charakter cywilnoprawny przedmiotowej opłaty nie ulegnie również zmianie na skutek nowelizacji przepisów. Skoro zatem opłata ma charakter cywilnoprawny roszczenie do jej ściągania i jej egzekwowania winien mieć uprawniony podmiot, tak jak zostało to rozwiązane w dotychczasowym art. 20 ust. 5 Pr. aut., a to ściągnięcie i egzekwowanie opłaty również powinno odbywać się w trybie cywilnoprawnym, stosownie do charakteru roszczenia.</p> <p>Zgodnie natomiast z brzmieniem projektowanego art. 20 b ust. 1 – organem uprawnionym do poboru opłaty ma być naczelnik urzędu skarbowego. Z uwagi jednak na fakt, że przedmiotowa opłata nie traci przecież swojego pierwotnego charakteru i nadal jest i ma pozostać opłatą o charakterze cywilnoprawnym (jako rekompensata uszczerbku doznawanego przez twórców i wydawców na skutek kopiowania utworów w ramach dozwolonego użytku osobistego), to nie ma podstaw do tego, by pobór opłaty i jej egzekucja miała odbywać się w trybie publicznoprawnym poprzez organy skarbowe. Taki model całkowicie wypacza charakter tejże opłaty, jest nieuprawniony i wprowadza administracyjny i publicznoprawny proces poboru opłaty, tam gdzie opłata podatkowego i publicznoprawnego charakteru nie ma.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Rola urzędów skarbowych jako organów pobierających opłatę nie narusza charakteru obowiązku ponoszenia opłaty z uwagi na przeznaczenie pobranych środków i sposób ich dystrybucji.</p>

	PZPM	Art. 57 art. 20 ustawy o prawie autorskim		<p>Oplaty – stanowiące implementację do polskiego prawa koncepcji godziwej rekompensaty – muszą być ściśle powiązane z ograniczeniem praw autorskich i praw pokrewnych określonym w art. 23 Pr. Aut. i rekompensować twórcom oraz podmiotom praw pokrewnych straty ekonomiczne wynikające z legalnego zwielokrotniania ich utworów bez ich zgody przez osoby fizyczne. Z pewnością nie jest to uwzględnione w projektowanej obecnie polskiej regulacji. W projektowanych przepisach nie przyjęto praktycznie żadnej zasady różnicującej wysokość godziwej rekompensaty, gdyż stawka procentowa opłaty jest taka sama dla niemal wszystkich urządzeń i nośników (4%).</p> <p>Stawki te są ponadto znacznie wyższe aniżeli stawki dotąd stosowane (czego uzasadnienia nie sposób się dopatrzeć). Co więcej, jako że obciążają one towary importowane z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, ich legalność może budzić wątpliwości w świetle wynikającego z TFUE zakazu wprowadzania opłat o skutku równoważnym do cła.</p> <p>Dodatkowe wątpliwości budzi projektowany zapis o naliczaniu opłat od kwot brutto tzn. czy przez kwotę brutto ustawodawca rozumie cenę uwzględniającą podatek VAT. Przyjęcie, że opłata reprograficzna pobierana jest od ceny brutto urządzenia reprograficznego prowadzi do swoistego "podwójnego opodatkowania", a tym samym do dalszego, niczym nieuzasadnionego wzrostu cen.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urządzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez podmioty praw autorskich w wyniku czynności zwielokrotnienia ma być również określana w raporcie. Minister opierając się na raporcie będzie określał wysokość opłat w akcie wykonawczym, dzięki czemu projektowana regulacja spełnia standardy</p>
--	------	--	--	---	---

<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów w Audiowizualnych</p>	<p>art. 57 pkt 2 Projektu ustawy w odniesieniu do art. 20b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zakresie podmiotu uprawnionego do poboru opłaty za dozwolony użytek utworów chronionych lub przedmiotów praw pokrewnych (dalej: „Opłata”).</p>		<p>Projekt ustawy tworzy całkowicie nową konstrukcję poboru Opłaty. Obecnie odpowiedzialne są za to organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi (dalej: „OZZ”), które na przestrzeni ponad 25 lat swojej działalności zbudowały odpowiednie struktury umożliwiające inkasowanie, dzielenie oraz wypłacanie zebranych kwot podmiotom uprawnionym. Projektowane przeniesienie tej kompetencji z OZZ na właściwego naczelnika urzędu skarbowego, budzi szereg wątpliwości i w praktyce może powodować znaczące trudności w egzekwowaniu Opłaty.</p> <p>Krajowa Administracja Skarbowa, której działania są dedykowane poborowi opłat publicznoprawnych może nie dysponować, co rozumiałe, odpowiednimi narzędziami oraz wystarczającymi strukturami, w tym osobowymi, umożliwiającymi skuteczny pobór Opłaty mającej charakter cywilnoprawny. Inkasowanie Opłaty to proces bardzo złożony, w którym pobranie należnych kwot musi być poprzedzone wnikliwą weryfikacją danych wykazywanych przez liczną podmioty zobowiązane do wnoszenia Opłat, a stanowiących podstawę jej naliczania. Brak możliwości takiej weryfikacji, w tym niedysponowanie instrumentami kontroli w zakresie wprowadzanych na rynek krajowy urządzeń i nośników objętych opłatą, w praktyce może oznaczać brak realnych możliwości egzekwowania opłaty.</p> <p>W związku z tym SFP-ZAPA postuluje, aby podmiotami odpowiedzialnymi za pobór i podział Opłaty były OZZ działające na rzecz m.in. twórców, artystów wykonawców, producentów wideogramów, producentów fonogramów oraz wydawców, co jest zbieżne z postulatem OZZ wyrażonym m.in. w stanowisku przedłożonym na ręce Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w lipcu 2020 r. OZZ na przestrzeni wielu lat swojej działalności zbudowały ogromne doświadczenie w zakresie poboru wynagrodzeń dla grona szeroko rozumianych artystów. Dysponują także m.in. wykwalifikowanymi specjalistami-praktykami i odpowiednim zapleczem informatycznym. Przyznanie OZZ kompetencji pobierania Opłaty pozwoli na rozpoczęcie tego procesu niezwłocznie po uchwaleniu nowelizacji przepisów. Dodatkowo wyeliminuje konieczność czasochłonnego i kosztownego budowania od podstaw m.in. struktur osobowych oraz rozwiązań informatycznych, bez których pobór Opłaty przez właściwych naczelników urzędów skarbowych nie będzie możliwy.</p> <p>Przyznanie OZZ kompetencji w zakresie poboru Opłaty będzie także znosiło ewentualne wątpliwości dotyczące kwestii objęcia Opłaty podatkiem VAT. W obecnym stanie faktycznym i prawnym, w którym OZZ są inkasentami Opłaty, kwestia ta została rozstrzygnięta w sposób jednoznaczny zarówno przez organ unijny (por. wyrok TSUE z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie C 37/16 SAWP) jak też krajowy (por. interpretacja ogólna Ministra Finansów nr PT3.8101.2.2018). Zmiana podmiotu inkasującego Opłatę (z OZZ na właściwego naczelnika urzędu skarbowego), mogąca powodować wątpliwości podatkowe</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Projektowany model poboru opłat będzie efektywniejszy, tańszy i przyczyni się do wzrostu ściągłości.</p>
--	--	--	---	--

	<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów w Audiowizualnych</p>	<p>art. 57 pkt 2 Projektu ustawy w odniesieniu do art. 20i ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych stanowiącego delegację do wydania rozporządzenia w sprawie typów urządzeń i nośników, od których pobiera się opłatę i wysokości opłat (dalej „projekt rozporządzenia na podstawie art. 20i upapp”).</p>		<p>SFP-ZAPA zastrzega możliwość zgłoszenia na późniejszym etapie uwag do projektu rozporządzenia na podstawie art. 20i upapp z uwagi na to, że będzie on przedmiotem oddzielnej procedury legislacyjnej. Jednak już na tym etapie zgłaszamy następujące uwagi.</p> <p>Pozytywnie oceniamy projekt rozporządzenia na podstawie art. 20i upapp w części przewidującej połączenie w jeden wykaz urządzeń i nośników objętych Opłatą, które do tej pory w sposób sztuczny i archaiczny kwalifikowane były do tzw. sfery audio albo tzw. sfery wideo. Odnosząc się do wykazu urządzeń i nośników stoimy na stanowisku, że systemem opłat powinny być objęte co do zasady wszystkie urządzenia i nośniki umożliwiające korzystanie z chronionych utworów i przedmiotów praw pokrewnych dla celów prywatnego użytku osobistego. W tym świetle aktualizację wykazu urządzeń i nośników w zakresie odnoszącym się do objęcia nim m.in. tabletów, laptopów, komputerów stacjonarnych oraz telewizorów SMART, oceniamy jako podążającą we właściwym kierunku, choć na obecnym etapie niepełną. SFP-ZAPA stanowczo postuluje o objęcie Opłatą także smartfonów, które – jak pokazują badania – są jednym z najbardziej popularnych urządzeń umożliwiających korzystanie z chronionych treści w zakresie prywatnego użytku osobistego, i przypisanie do nich stawki Opłaty w wysokości 1,5%. Przemawia za tym także praktyka zagraniczna. Smartfon został włączony do listy urządzeń objętych Opłatą niemal we wszystkich krajach europejskich. Wśród kilku tych, które tego nie zrobiły, poza Polską można wymienić np. Bułgarię, Serbię czy Białoruś.</p> <p>Równoległe z uwagi na niezwykle dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość cyfrową i rozwój nowych kanałów dystrybucji utworów, a co za tym idzie również nowych sposobów korzystania z utworów, uważamy za konieczne wprowadzenie prawnego obowiązku nałożonego na ministra właściwego ds. kultury do dokonywania cyklicznego przeglądu katalogu urządzeń i nośników objętych Opłatą oraz wysokości przyporządkowanych do nich stawek. Taki przegląd, polegający na usuwaniu lub dodawaniu urządzeń i nośników oraz weryfikowaniu wysokości opłat, powinien być naszym zdaniem dokonywany co 2-3 lata. Wówczas zarówno podmioty zobowiązane do uiszczania Opłaty jak i uprawnieni twórcy, wykonawcy i producenci będą mieli gwarancję, że aktualna wysokość opłat odzwierciedla panujące warunki rynkowe, a lista urządzeń i nośników zawiera te znajdujące się w obrocie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dziękujemy za zgłoszoną uwagę. Akty wykonawcze będą podlegały dalszym uzgodnieniom na dalszym etapie prac.</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów w Audiowizualnych</p>	<p>art. 57 pkt 2 Projektu ustawy w odniesieniu do art. 20e ust.1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>W Projekcie ustawy udział 51% Oplaty przeznaczonej do przekazania pomiędzy OZZ reprezentujące twórców lub producentów utworów o charakterze dźwiękowym, audiowizualnym, wyrażonych słowem, znakami graficznymi, fotograficznymi lub plastycznymi oraz przedmiotów praw pokrewnych został rozdzielony w następujących sposób: 23% dla twórców i 28% dla uprawnionych z praw pokrewnych (po 11,5% dla artystów wykonawców oraz producentów fonogramów i wideogramów, oraz 5% dla wydawców).</p> <p>SFP-ZAPA uznaje powyższy podział jako daleko idące ustępstwo ze strony organizacji reprezentujących twórców. Dla dobra całego projektu przyjmujemy propozycję Ministerstwa Kultury jako kompromis, chociaż nie jesteśmy z niego w pełni zadowoleni. Zwracamy uwagę, iż w obrębie ww. łącznego udziału 51% udział twórców wynosi ok. 45,1% (bo 23% / 51%). Jest to udział istotnie niższy (o ponad 10%) od funkcjonującego w Polsce od wielu lat udziału twórców na poziomie 50,5% (co w ramach wskazanego w Projekcie ustawy udziału 51% przypisanego OZZ powinno przekładać się na udział twórców w wysokości blisko 26% -bo 50,5% x 51% - a nie 23% jak w Projekcie ustawy), który wynika z rozliczeń opłat zbieranych przez organizacje reprezentujące zarówno twórców, jak też artystów wykonawców oraz producentów i dotąd nie był przez żadną z organizacji kwestionowany. Na zbliżonym poziomie i także wynikającym z rozliczenia opłat udział twórców kształtuje się np. w Niemczech (niecałe 51%) zaś na Węgrzech i w Czechach sięga nawet poziomowi 60%.</p> <p>Niezależnie od powyższego postulujemy o wyodrębnienie z łącznego udziału producentów fonogramów i wideogramów udziału dla producentów wideogramów. Zgodnie z danymi, którymi dysponuje SFP-ZAPA uzasadnione jest, aby udział producentów wideogramów wynosił co najmniej 60% udziału łącznego przypisanego producentom fonogramów i wideogramów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zastosowany podział opłaty wynika z propozycji uzgodnionej przez OZZy.</p>
--	--	---	--	---

	<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów w Audiowizualnych</p>	<p>art. 57 pkt 2 Projektu ustawy w odniesieniu do art. 20a ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>SFP-ZAPA wskazuje, iż uzasadnione wydaje się dodanie do projektowanych przepisów ustawy definicji importera, która pozwoli doprecyzować zbiór podmiotów zobowiązanych do wnoszenia Opłaty. Definicja taka mogłaby stanowić, iż importerm urzędzeń lub nośników objętych Opłatą jest podmiot, który określone przepisach urzędzenia lub nośniki sprowadzane spoza granic Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza do obrotu krajowego w zakresie swojej działalności gospodarczej.</p> <p>Jednocześnie SFP-ZAPA zastrzega możliwość zgłoszenia na późniejszym etapie uwag w odniesieniu do dokumentacji, którą płatnik Opłaty powinien przedstawiać w celu umożliwienia prawidłowego rozliczenia Opłaty oraz kontroli tego obowiązku. Aktualnie zgłoszenie uwag w tym zakresie jest niemożliwe, gdyż nieznan jest wzór dokumentu elektronicznego, o którym mowa w projekcie art. 20c ust. 1 i 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Nieznany jest też projekt rozporządzenia, o którym mowa w projektowanym art. 20c ust. 3 tej samej ustawy, mającego prezentować m.in. szczegółowy zakres danych, które ma zawierać wspomniany wyżej dokument elektroniczny oraz objaśnienia co do sposobu jego wypełniania.</p> <p>Jednak niezależnie od tego, już teraz SFP-ZAPA wnosi o to, aby Projekt ustawy przewidywała obowiązek przekazywania przez podmioty zobowiązane do uiszczania Opłaty także do OZZ wspomnianej wyżej dokumentacji umożliwiającej prawidłowe rozliczenie Opłaty oraz kontrolę tego obowiązku. Wzór dokumentacji elektronicznej z pewnością powinien zawierać pozycje odnoszące się oddzielnie do każdego z typu urzędzenia lub nośnika wskazanego w projekcie rozporządzenia na podstawie art. 20i upapp Jest to niezbędne, aby Opłata mogła być prawidłowo egzekwowana oraz dzielona pomiędzy poszczególne kategorie podmiotów uprawnionych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p>
--	--	---	--	--------------------------------------

STOART	<p>Art. 57 pkt 2 – w zakresie art. 20e ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych</p>	<p>Niesprawiedliwy dla artystów wykonawców podział kwoty uzyskanej z tytułu opłat za dozwolony użytek</p>	<p>Zaproponowany w projektowanym art. 20e ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych podział kwoty uzyskanej z tytułu opłat za dozwolony użytek jest wyjątkowo niesprawiedliwy dla artystów wykonawców. Nie dość, że utrzymano dotychczasową, obecnie niezajdującą żadnego uzasadnienia proporcję, w której udział artystów wykonawców stanowi jedynie połowę udziału przypadającego twórcom, to uwzględnienie w tym podziale także wydawców (dotychczas nie partycypujących w podziale kwot z opłat od urzędzeń i nośników audio i wideo) spowoduje, że udział artystów wykonawców spadłby poniżej ¼ kwoty z opłat należnej im za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania (obecnie artystom wykonawcom przypada 25% kwoty opłat od urzędzeń i nośników audio i wideo – por. art. 20 ust. 2 i 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych – co i tak uznajemy za udział zaniżony).</p> <p>Taki podział nie uwzględnia liczebności grupy artystów wykonawców ani artystycznej wartości ich działań. Każdy utwór muzyczny lub słowno-muzyczny ma zazwyczaj wielu wykonawców (więcej niż autorów), a w przypadku orkiestr – nawet kilkudziesięciu czy ponad stu, może być również wykonywany wiele razy, przez różne zespoły wykonawców. Oznacza to, że udział wykonawców w przychodach z opłaty zostanie podzielony na znacznie większą liczbę osób niż w przypadku twórców. Analogiczna sytuacja dotyczy wykonawców audiowizualnych – aktorów. Znajduje to odzwierciedlenie w liczbie uprawnionych reprezentowanych przez poszczególne organizacje zbiorowego zarządzania. Łączna liczba wykonawców bezpośrednio reprezentowanych przez STOART, SAWP i ZASP (prawie 24,5 tys. wg stanu na koniec 2018 r. – dane na podstawie rocznych sprawozdań) jest większa niż łączna liczba twórców bezpośrednio reprezentowanych przez ZAiKS i SFP (21 tys. w analogicznym okresie).</p> <p>Wykonania nadają ponadto szczególny, artystyczny charakter utworom, dzięki czemu wykonania tego samego utworu przez różnych artystów mogą być bardzo odmienne. To właśnie wykonanie utworu, odzwierciedlające indywidualne cechy i talent danego artysty, wpływa na jego odbiór przez publiczność.</p> <p>Tym bardziej należy więc mieć na uwadze, że odbiorca zapoznający się z utworem i dokonujący jego zwielokrotnienia na podstawie dozwolonego użytku dokonuje jednoczesnej eksploatacji trzech kategorii praw: twórczych, wykonawczych i producenckich. Bez twórczego, artystycznego i inwestycyjnego wkładu tych trzech grup uprawnionych, eksploatacja muzyki i twórczości audiowizualnej nie byłaby w ogóle możliwa. Różnicowanie wartości ich wkładu i co za tym idzie – wysokości udziału w przychodach z opłat – nie znajduje więc uzasadnienia. W wielu państwach, w których funkcjonuje system rekompensaty z tytułu dozwolonego użytku osobistego (private copying levies), średni udział wykonawców (uwzględniając zarówno podział „audio” jak i „wideo”) kształtuje się na poziomie 30-33,3% (Belgia, Chorwacja, Estonia, Francja (w zakresie podziału wideo), Węgry, Japonia, Łotwa, Litwa, Holandia (w zakresie podziału audio), Norwegia, Portugalia, Rosja, Rumunia, Serbia, Słowenia, Szwecja – dane za 2016 r. wg raportu CISAC Private Copying Global Study, First</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zastosowany podział opłaty wynika z propozycji uzgodnionej i zaproponowanej przez OZZy.</p>
--------	--	---	---	--

	STOART	Art. 57 pkt 2 – w zakresie art. 20f ust. 5 i 6 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Konieczność doprecyzowania przesłanek dokonania podziału kwoty uzyskanej z tytułu opłat przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	<p>Projektowany art. 20f ust. 5 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zasadnie upoważnia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia podziału kwoty uzyskanej z tytułu opłat pomiędzy właściwe organizacje zbiorowego zarządzania w sytuacji, w której nie zawarły one porozumienia w tej sprawie. Niejasna pozostaje jednak forma dokonania tego podziału przez ministra – odesłanie do ust. 4 wydaje się błędne, gdyż ustęp ten określa wyłącznie tryb podziału dokonywanego dobrowolnie przez organizacje.</p> <p>Równocześnie art. 20f ust. 6 projektu ma upoważniać ministra do dokonania takiego podziału w drodze rozporządzenia, przy czym jego wydanie jest fakultatywne.</p> <p>Wątpliwości budzi relacja pomiędzy regulacjami ust. 5 i 6. Wydaje się, że niezawarcie przez organizacje porozumienia powinno być jedyną przesłanką do wydania rozporządzenia przez ministra (nie znajduje uzasadnienia narzucanie podziału przez ministra w sytuacji, w której organizacje porozumiały się w tej sprawie). Natomiast ewentualny podział w rozporządzeniu ministra powinien być dokonywany na podstawie danych przedstawionych przez zainteresowane organizacje, jednak z uwzględnieniem weryfikacji prawidłowości ich działania (co pozwoli ocenić, czy deklarowane udziały ich repertuaru nie są zawyżone). Dlatego proponujemy połączenie ust. 5 i 6 w następującym brzmieniu:</p> <p>„W zakresie w jakim właściwe organizacje zbiorowego zarządzania nie zawarły porozumienia, o którym mowa w ust. 4, lub porozumienie to zostało rozwiązane, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii tych organizacji, określi w drodze rozporządzenia sposób podziału kwot uzyskanych z opłaty między te organizacje, biorąc pod uwagę opinie przedstawione przez organizacje, strukturę korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych w ramach własnego użytku osobistego, proporcje udziałów w tej strukturze organizacji zbiorowego zarządzania, których dotyczy podział oraz ocenę skuteczności i prawidłowości działania tych organizacji.”.</p>	Uwaga uwzględniona.
--	--------	---	---	--	---------------------

	STOART	Art. 57 pkt 2 – w zakresie art. 20i ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Nieprecyzyjna delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia w przedmiocie określenia typów urządzeń i nośników oraz wysokości opłat.	<p>Zawarte w projektowanym art. 20i ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wytyczne do wydania rozporządzenia w przedmiocie określenia typów urządzeń i nośników, o których mowa w art. 20 ust. 1, oraz wysokości opłat są nieprecyzyjne.</p> <p>Po pierwsze pominięto w nich nośniki, o których mowa w art. 20 ust. 1.</p> <p>Po drugie, nie uwzględniono w nich kwestii zdolności urządzeń i nośników do zwielokrotniania utworów ani ich przeznaczenia do wykonywania innych funkcji niż zwielokrotnianie, tak jak to uczyniono w dotychczasowym art. 20 ust. 5 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Przesłanki te są o tyle istotne, że stanowią podstawę do zróżnicowania stawek opłat od poszczególnych urządzeń i nośników, w zależności od możliwości ich wykorzystania na użytek osobisty oraz w pozostałych celach.</p> <p>Po trzecie, w ślad za dotychczasowym art. 20 ust. 5 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, przed wydaniem rozporządzenia minister powinien zasięgnąć opinii organizacji zbiorowego zarządzania.</p> <p>Po czwarte, z uwagi na ciągły rozwój technologii, ustawa powinna zobowiązywać ministra do okresowego przeglądu i ewentualnej aktualizacji rozporządzenia.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona.
	STOART	Art. 57 pkt 2 – w zakresie projektu rozporządzenia wydanego na podstawie art. 20i ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Niedostosowanie listy urządzeń do projektowanego art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.	<p>Zgodnie z projektowanym art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych odpłatnie za dozwolony użytek podlega wprowadzenie na rynek krajowy wszelkich „urządzeń elektronicznych umożliwiających utrwalanie lub zwielokrotnianie” utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych. Natomiast dołączony do projektu ustawy projekt rozporządzenia w sprawie typów urządzeń i nośników, od których pobiera się opłatę i wysokości opłat nie w pełni uwzględnia ten zakres urządzeń.</p> <p>Z jednej strony przedstawiony projekt pomija takie urządzenia jak smartfony – które nie tylko w sposób oczywisty mieszczą się w powyższej kategorii urządzeń, ale też są jednymi z urządzeń najczęściej używanych do korzystania z utworów i przedmiotów praw pokrewnych w ramach dozwolonego użytku osobistego. Z drugiej zaś strony projekt zdaje się zmierzać do objęcia opłatą urządzeń posiadających wyłącznie funkcję odtwarzania utworów, co jest sprzeczne z projektowaną delegacją ustawową oraz z ideą rekompensaty za zwielokrotnianie utworów i przedmiotów praw pokrewnych w ramach dozwolonego użytku osobistego.</p> <p>Dlatego przedstawiony projekt rozporządzenia wymaga dalszej analizy i dyskusji, która powinna zostać przeprowadzona w ramach prac legislacyjnych nad tym aktem wykonawczym.</p>	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za zgłoszoną uwagę – akty wykonawcze będą podlegały uzgodnieniom na dalszym etapie prac nad projektem.

	Izba Wydawców Prasy oraz Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców REPROPOL	Art. 57 pkt 2		<p>Nie jest do zaakceptowania propozycja zawarta w art. 57 pkt 2 Projektu, w zakresie wprowadzenia nowego art. 20c. Zgodnie z ust. 1 tego przepisu, zobowiązani do zapłaty opłaty od czystych nośników i urządzeń, mieliby składać kwartalne sprawozdania w terminie do 25 dnia miesiąca po zakończeniu kwartału. W obecnej praktyce terminowego inkasowania opłat (dokonywanego przez Stowarzyszenie Autorów i Wydawców „Copyright Polska”) proponowana zmiana oznaczałaby co najmniej trzymiesięczny poślizg w inkasowaniu opłat, który grozi utratą płynności finansowej dla mniejszych organizacji zbiorowego zarządzania dokonujących regularnie repartycji opłat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Terminarz procedur został uzgodniony z Ministerstwem Finansów. Zdaniem projektodawców zaangażowanie urzędów skarbowych zwiększy płynność i stabilność inkasowania opłat.</p>
	Stowarzyszenie Artystów Wykonawców w Tworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych SAWP	Art. 57 ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego wraz z rozporządzeniem wykonawczym do art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	Kompensaty strat ponoszonych przez uprawnionych do utworów i artystycznych wykonań, przedmiot opłat, braku smartfonów na liście urządzeń podlegających opłacie	<p>W świetle projektowanego zapisu Minister może na wniosek dokonywać indywidualnej wykładni, a zatem także zwalniającej przedsiębiorcę z obowiązków w ramach dokonywanej interpretacji. Dotyczyć to więc może w szczególności określenia typów urządzeń i może polegać na uznaniu ich za nie objęte opłatami. Konstrukcja ta, w połączeniu z blankietowo ujętą delegacją do wydawania rozporządzenia wykonawczego stwarza poważną obawę o podważenie obowiązywania ustawy, a więc naruszenia obowiązującego porządku konstytucyjnego.</p>	

	<p>Izba Wydawców Prasy oraz Stowarzysze nie Dziennikarz y i Wydawców REPROPO L</p>		<p>W Projekcie nie uwzględniono rozwoju działalności prasowej, która obejmuje obecnie wszelkiego rodzaju nośniki, w tym nośniki cyfrowe. W Polsce istnieje około 300 informacyjnych portali wydawców, które stanowią prasę. Za ich sprawą stworzone zostały możliwości przygotowywania materiałów prasowych w formie audio lub wideo. Na stronach i portalach gazet i czasopism pojawiają się również liczne reportaże multimedialne, materiały interaktywne, podcasty wideo lub audio, programy telewizyjne prowadzone w studiach internetowych, internetowe debaty z gośćmi, itp. Tego typu materiały audiowizualne są efektem pracy twórczej dziennikarzy, począwszy od etapu planowania scenariusza, poprzez dobór gości, selekcję planów i kadrów, zadbanie o oświetlenie i udźwiękowanie, wykonanie zdjęć, dobór ścieżki audio, na wykonaniu montażu skończywszy. Biorąc powyższe pod uwagę, należy zmienić w niewielkim stopniu podział opłat zaproponowany w nowym art. 20e ust. 1, wprowadzonym zgodnie z ust. 2 art. 57, do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Wydawcy są obecnie także producentami utworów audiowizualnych i ich udział w przedmiotowej opłacie powinien zostać zwiększony z 5 do 8%. Te dodatkowe 3% uzyskać należy ze zmniejszenia o 2% (z 23 do 21%) opłaty przynależne twórcom (korzystają oni z Funduszu Wsparcia), i po 0,5% artystom wykonawcom (z 11,5 do 11%) i producentom (z 11,5 do 11%).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zastosowany podział opłaty wynika z propozycji uzgodnionej i zaproponowanej przez OZZy.</p>
--	--	--	--	---

	Izba Wydawców Prasy oraz Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców REPROPOL			W związku z nieuwzględnieniem w Projekcie wśród beneficjentów ustawy grupy zawodowej dziennikarzy i zawodu dziennikarza-publicysty – o czym była mowa powyżej (w pkt 1 uwag zasadniczych) – należy w większym stopniu zabezpieczyć udział grupy twórców i wydawców w podziale opłat reprograficznych. We wprowadzanym nowym art. 20e ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, należy zmienić proporcje kwoty uzyskanej z tytułu opłaty reprograficznej – twórcom i wydawcom należy przyznać po 45% (zwiększenie dla obu grup o 10%) i wesprzeć fundusz solidarnościowy udziałem w wysokości 10%.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany podział opłaty wynika z analizy zarówno sposobu wykorzystywania urzędzeń, jak i spodziewanych przychodów z opłaty po wprowadzeniu regulacji.
	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich	Art. 58 ust. 1 projektu ustawy	Nieprecyzyjne odwołanie do przepisu	„po ust. 4b dodaje się ust. 4c w brzmieniu” – ust. 4c w art. 6 ustawy systemie o ubezpieczeń społecznych już istnieje i dotyczy dodatku dla lekarzy. Należałoby zmienić brzmienie na „po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu”.	Uwaga uwzględniona.
	Anna Wilk	Ustawa o uprawnieniach artysty zawodowego. Projekt z dnia 03 maja 2021 roku. Rozdział 7. ART. 58. 1) b)	Edukacja artystyczna jako część pracy twórczej.	Artyści sztuk wizualnych są zatrudniani w oparciu o umowę o dzieło/zlecenie do prowadzenia warsztatów i zajęć artystycznych. Takie umowy nie powinny być dodatkowo oskładkowane, jeśli artysta posiada status artysty zawodowego i opłaca z tego tytułu ZUS. Edukacja artystyczna też powinna się zaliczać do działalności artystycznej, ponieważ artyści prowadzą warsztaty w sposób twórczy, prezentując również swoje umiejętności warsztatowe i tworzą dzieła własnego autorstwa.	Uwaga nieuwzględniona Działalność naukowa, edukacyjna i publicystyczna, mimo że ma charakter twórczy, jest zasadniczo odmienna od działalności artystycznej sensu stricto. Projektodawcy świadomie przyjęli to rozgraniczenie, gdyż proponowane rozwiązanie dedykowane jest określonej grupie zawodowej i społecznej. Jeśli pedagodzy w zakresie sztuk prowadzą działalność artystyczną, a tak jest w przypadku bardzo dużej liczby „freelancerów”, mogą zostać beneficjentami systemu.

	<p>Stowarzyszenie Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów Audiowizualnych</p>	<p>art. 58 pkt 1 lit. b Projektu ustawy</p>	<p>W związku z ustanowieniem samodzielnego tytułu do ubezpieczeń społecznych, na mocy art. 58 pkt 1 lit. b Projektu ustawy, w art. 6 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zostanie wprowadzone zastrzeżenie, że umowy zlecenia zawierane przez artystów zawodowych w ramach prowadzonej działalności twórczej lub artystycznej nie podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, w razie gdy artysta opłaca składki na podstawie art. 13 ust. 18.</p> <p>Jak się wydaje, w przypadku artystów i twórców, w ramach prowadzonej przez nich działalności artystycznej lub twórczej, często ma miejsce zawieranie umów o świadczenie usług, nie zaś klasycznych umów zlecenia, do których wyłącznie odnoszą się autorzy Projektu ustawy w ww. przepisie. W ramach takiej działalności wykonywane są przez świadczącego usługi czynności o charakterze faktycznym, nie zaś - jak w przypadku zlecenia - dokonywanie przez przyjmującego zlecenie na rzecz dającego zlecenie czynności prawnych (zob. art. 734 § 1 kodeksu cywilnego; zob. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 czerwca 2013 r., sygn. III AUa 2065/12). Sąd, zdaniem SFP-ZAPA, za niewystarczające należy uznać odniesienie się w ww. przepisie art. 58 pkt 1 lit. b ustawy - wyłącznie do umowy zlecenia. Wydaje się, że intencją Autorów projektu nie było odniesienie się w art. 58 pkt 1 lit. b ustawy tylko do umów zlecenia, które, z uwagi na charakter prawny stosunku zlecenia, nie są w dużej mierze użyteczne w ramach działalności artystycznej lub twórczej. Odniesienie się przez Autorów projektu w treści ww. przepisu wyłącznie do umów zlecenia wynika zapewne z często spotykanego w praktyce obrotu, zamiennego stosowania nazw "umowa zlecenie" i "umowa o świadczenie usług", co ma miejsce z pominięciem faktycznego charakteru danego stosunku prawnego. W związku z powyższym, kierując się uregulowaniami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, której przepisy wyraźnie różnicują umowę zlecenia od umowy o świadczenie usług (zob. m.in. treść art. 6 ust. 1 pkt 4; art. 6a ust. 1 pkt 3; art. 8 ust. 2a i art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), należałoby wprowadzić w tym zakresie doprecyzowujące postanowienie, przewidujące, że wyłączeniu spod obowiązku odprowadzenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe podlegają umowy zlecenia albo inne umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z art. 750 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
--	--	---	---	-----------------------------------

<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów Audiowizualnych</p>	<p>art. 58 pkt 5 Projektu ustawy</p>	<p>Zgodnie z art. 58 pkt 5 Projektu ustawy, twórcy i artyści będą mieli możliwość skorzystania z prawa zawieszenia działalności twórczej i artystycznej. Nie budzi wątpliwości, że w każdym momencie będą mogli ją również zakończyć. Ponadto, należy zauważyć, że w świetle przygotowywanych uregulowań podstawą składek na ubezpieczenia społeczne będzie co najmniej kwota minimalnego wynagrodzenia (art. 58 pkt 7 lit. a Projektu ustawy), co stwarza podstawy do ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych. W związku z powyższym, konieczne są jednak odpowiednie zmiany w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.).</p> <p>W art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, definiującym pojęcie osoby bezrobotnej, przewiduje się, że w przypadku osoby prowadzącej działalność gospodarczą status bezrobotnego może uzyskać osoba, która zgłosiła do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął. Takie samo zastrzeżenie należałoby poczynić w odniesieniu do artystów zawodowych. W związku z powyższym, art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wymaga uzupełnienia o stwierdzenie, że bezrobotnym jest także osoba (artysta zawodowy) w okresie zawieszenia działalności twórczej i artystycznej.</p> <p>W ślad za uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej artysta zawodowy powinien mieć możliwość nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych.</p> <p>Obecnie w art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłek dla bezrobotnych zapewnia się m.in. osobie, która świadczyła usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca.</p> <p>Art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z kolei reguluje prawo do zasiłku dla: bezrobotnego, który opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę.</p> <p>W związku z powyższym, w ocenie SFP-ZAPA należałoby rozważyć wprowadzenie odpowiedniego przepisu w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyznającego artystom zawodowym analogiczne prawo do zasiłku dla bezrobotnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie z Art. 71 ust. 1 pkt 2i ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy artyści zawodowi będą mieli prawo otrzymywania zasiłków dla bezrobotnych.</p>
--	--------------------------------------	--	--

	<p>Stowarzyszenia Filmowców Polskich – Związku Autorów i Producentów w Audiowizualnych</p>	<p>Art. 59</p>	<p>Należy stwierdzić, że artysta zawodowy, który przejdzie na emeryturę lub rentę nie będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym. Ponieważ z ubezpieczeniami tymi powiązane są także ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe, one także będą wyłączone. Natomiast, na zasadzie art. 9 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, artyści zawodowi w okresie pobierania emerytury lub renty będą mieli możliwość przystąpienia do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych i rentowych.</p> <p>Natomiast w odniesieniu do ubezpieczenia zdrowotnego wskazać należy, że twórcy i artyści w okresie korzystania ze świadczeń emerytalnych lub rentowych, na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (dalej „ustawa o ubezpieczeniu zdrowotnym”), będą objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego. Innymi słowy osoby te będą miały obowiązek opłacać 2 składki na ubezpieczenie zdrowotne z 2 różnych tytułów, np. (i) jako artysta zawodowy i (ii) jako emeryt.</p> <p>Z uwagi na powyższe poddajemy pod rozagę zmianę art 82 ust. 8 ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym, zgodnie z którym z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne wyłączeni są emeryci i renciści spełniający następujące warunki: pobierają emeryturę lub rentę w wysokości niższej niż minimalne wynagrodzenie; prowadzą działalność pozarolniczą lub jako przedsiębiorca korzystają z ułatwień przewidzianych w art. 18 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców; przychody uzyskiwane z tytułu działalności pozarolniczej lub gospodarczej nie przekraczają 50% kwoty najniższej emerytury lub z wymienionych tytułów opłacają podatek dochodowy w formie karty podatkowej.</p> <p>Zważywszy, iż artyści zawodowi zostaną wyłączeni z grona osób prowadzących działalność pozarolniczą, wskazany przepis nie będzie miał do nich zastosowania. W efekcie emeryt/rencista prowadzący działalność jako artysta zawodowy, niezależnie od uzyskiwanego przychodu lub sposobu rozliczania podatku dochodowego, będzie zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Z uwagi na powyższe wnosimy o rozszerzenie art 82 ust. 8 ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym o artystów zawodowych, wskazanych w Projekcie ustawy w art. 59 pkt 1, a więc o osoby wymienione w dodawanym przez Projekt ustawy art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. fa ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Artyści po przejściu na emeryturę w zakresie opłacania składek podlegają zasadom ogólnym.</p>
--	--	----------------	--	---

	STOART	Art. 68	<p>Konieczność doprecyzowania zasad działania organizacji reprezentatywnych w pierwszym okresie obowiązywania nowej ustawy.</p>	<p>Z zaproponowanych w projekcie przesłanek uzyskania przez organizację statusu organizacji reprezentatywnej wynika, że w pierwszym okresie obowiązywania ustawy (w szczególności w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie ustawy, o którym mowa w art. 68 ust. 1 projektu) żadna organizacja nie uzyska statusu reprezentatywnej. Wymagałoby to bowiem uprzedniego zgłoszenia i rozpatrzenia wniosków o potwierdzenie dorobku artystycznego przez odpowiednią liczbę artystów oraz skierowania przez nich wniosków o potwierdzenie uprawnień do Rady Polskiej Izby Artystów (por. art. 29 projektu oraz uwagi STOART do tego przepisu), której członkowie mają zostać wybrani dopiero w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy (por. art. 69 projektu oraz uwagi STOART do tego przepisu). Co więcej, w początkowym okresie, kiedy artyści będą składać wnioski do różnych organizacji, trudno będzie ocenić, która z nich rzeczywiście obsługuje największą ich liczbę – dopóki nie nastąpi pewna stabilizacja systemu może się to dynamicznie zmieniać (co zresztą projektodawca zauważa w uzasadnieniu), natomiast jak zdaje się wynikać z art. 2 pkt 5 projektu tylko jedna organizacja może obsługiwać największą liczbę artystów (liczba artystów obsługiwanych przez pozostałe organizacje nie będzie już „największa”). Dopóki organizacje nie przekroczą 10-procentowego progu liczby obsługiwanych artystów, szybko następujące zmiany w tym zakresie wiązałyby się z utratą statusu reprezentatywności przez organizację, która niedawno uzyskała taki status.</p> <p>Dlatego dla zapewnienia stabilności systemu już od początku jego funkcjonowania, proponujemy, aby art. 68 regulował wyłącznie tryb wskazania – jako organizacji reprezentatywnych – po dwóch organizacji reprezentujących największą liczbę artystów działających w danym zawodzie artystycznym. Organizacje te powinny być wskazywane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i wpisane przez niego na listę organizacji reprezentatywnych w oparciu o liczbę ich członków według stanu na dzień wejścia w życie ustawy. Organizacje zainteresowane uzyskaniem statusu organizacji reprezentatywnej w tym trybie mogłyby przedstawić ministrowi informacje o liczbie swoich członków w określonym w ustawie terminie, na podstawie których minister oceniałby ich liczebność i wskazywał po dwie największe. Ponadto, tak jak wspominaliśmy już wcześniej (por. uwagi STOART do art. 2 pkt 5), dla zapewnienia długoterminowej stabilności systemu, organizacje, które uzyskały w tym trybie status organizacji reprezentatywnych, powinny status ten zachowywać w dalszym okresie obowiązywania ustawy, przy czym jego utrzymanie byłoby regulowane na zasadach ogólnych (np. w zależności od prawidłowości wykonywania ustawowych uprawnień).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestia okresu przejściowego rozwiązana jest w przepisach przejściowych, w Art. 75 ust. 3.</p>
--	--------	---------	---	---	---

	STOART	Art. 69	Tryb wyboru Rady Polskiej Izby Artystów pierwszej kadencji nie uwzględnia braku w tym czasie organizacji reprezentatywnych wyłonionych na zasadach ogólnych.	Projektowany art. 69 określa 60-dniowy termin na wyznaczenie przez organizacje reprezentatywne z listy, o której mowa w art. 67 (przy czym pierwsza lista organizacji reprezentatywnych jest ustalana na podstawie art. 68 ust. 1, a nie art. 67), przedstawicieli do wyboru członków Rady Izby (ust. 1) oraz 90 dniowy termin na wybór tych członków (ust. 3). Jak się wydaje, wybory mają być przeprowadzone na zasadach ogólnych, co jednak wydaje się niemożliwe. Jak już wspominaliśmy wcześniej, w terminie wyznaczonym na ich przeprowadzenie żadna organizacja nie będzie reprezentatywna na podstawie kryterium „obsługi” odpowiedniej liczby artystów zawodowych – chociażby dlatego, że nie będzie jeszcze istnieć Rada, do której zostaną złożone wnioski o potwierdzenie uprawnień artysty zawodowego i których złożenie, zgodnie z art. 29 ust. 5, ma być równoznaczne z wyborem organizacji obsługującej danego artystę (a więc wybór organizacji „obsługującej” może nastąpić dopiero z chwilą złożenia wniosku do Rady, która jeszcze nie istnieje). Nie będzie więc możliwe zorganizowanie walnego zjazdu dwóch grup organizacji reprezentatywnych, o których mowa w art. 8 ust. 1 (który nota bene ma wejść w życie dopiero po upływie 90 dni od ogłoszenia ustawy). W tym okresie mogą jedynie istnieć organizacje uznane za reprezentatywne w trybie art. 68 ust. 3 – ale tam kryterium reprezentatywności nie jest „obsługa” określonej liczby artystów, lecz ich „reprezentacja” (por. uwagi STOART do tego przepisu), przez co organizacje te nie będą spełniać wymogu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 w zw. z aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 20 pkt 1. Dlatego przepisy przejściowe, na podstawie których ma zostać wybrana Rada Izby pierwszej kadencji, wymagają korekty w celu ich dostosowania do sytuacji, z jaką będziemy mieli do czynienia w początkowym okresie obowiązywania ustawy.	Uwaga nieuwzględniona Kwestia okresu przejściowego rozwiązana jest w przepisach przejściowych, w Art. 75 ust. 3. Zdaniem projektodawców ujęta w ustawie procedura daje możliwość przeprowadzenia wszystkich koniecznych czynności, łącznie z wyborami do Rady Izby.
	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury, Stowarzyszenie Unia Literacka, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich	Art. 69 ust. 1 projektu ustawy	Nieprecyzyjne odwołanie do przepisu	„Organizacje reprezentatywne z listy, o której mowa w art. 67” – w art. 67 nie ma wzmianki o liście organizacji; jest natomiast w art. 68. Należałoby zmienić brzmienie na „Organizacje reprezentatywne z listy, o której mowa w art. 68”.	Uwaga uwzględniona.

	Związek Zawodowy Aktorów Polskich	Art. 69 ust. 1 projektu ustawy	Nieprecyzyjne odwołanie do przepisu.	„Organizacje reprezentatywne z listy, o której mowa w art. 67” – w art. 67 nie ma wzmianki o liście organizacji; jest natomiast w art. 68. Należałoby zmienić brzmienie na „Organizacje reprezentatywne z listy, o której mowa w art. 68”.	Uwaga uwzględniona.
	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP	Art. 70. 1.	Art. 70. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wynikających z niniejszej ustawy wynosi w roku: 1) 2021 r. – 4,65 mln zł; 2) 2022 r. – 14,38 mln zł;	Jaki skok w wydatkach? w ciągu roku prawie o 10 mln. Ustawa ma widoczny cel: zapewnienie Izbie i jej urzędnikom wysokich płac i zarządzania dużymi środkami finansowymi, a artyście resztki, i to głównie z puli pobranej i przysługującej przecież wszystkim artystom z opłat reprograficznych. Jeżeli taki artysta zwróci się o pomoc w dotacji na składki, to tu również oprócz wielu zaświadczeń ostatnie słowo będzie miał ZUS, który przeświełi jego zarobki.	Uwaga nieuwzględniona. Projektowane koszty systemu są minimalne wobec celów przyjętych przez projektodawców. Projektowane procedury wykluczają przedstawione w uwadze scenariusze.
	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP	Art. 73, 1	Maksymalny limit wydatków z Funduszu Wsparcia w latach 2021-2030 Uzasadnienie Projektu-wsparcia-o-uprawnieniach-artysty zawodowego	W uzasadnieniu napisano, że sytuacja ekonomiczna większości artystów jest trudna lub bardzo trudna, i podaje, że niemal 1/3 jest wyłączona jest z dostępnego systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych?1. Dlatego też dla tak wyliczonej grupy powołuje się Fundusz Wsparcia? I prawie 49% pobiera z opłat reprograficznych (przysługujących wszystkim artystom, biednym również ale nie spełniających kryteriów by wejść do systemu)? Zabiera się nie tylko tym 1% bogatym, ale i tym co zbliżają się do emerytury lub ją otrzymują, wielu z nich ma „głodowe” lub takie będzie miało i ustawa nic im nie daje. A tylko zabiera z niewielkiej ogólnej puli (zwłaszcza artystom sztuk wizualnych) z której mogli otrzymać repartycje pośrednie i bezpośrednie, w tym socjalne zapomogi czy stypendia twórcze. I oddaje 49% tylko wąskiej grupie, w tym, co wynika z tabeli Dopłat, wcale nie tak biednych. Fundusz wsparcia poza dopłatami na stypendia i zapomogi to 4 ml rocznie o ile środki pozwolą	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane rozwiązania wynikają ze szczegółowych badań kondycji artystów i analizy spodziewanych wpływów z opłaty od czystych nośników.
	KIGEiT	Art.74	Termin wejścia w życie przepisów	Projekt nie uwzględnia aspektów praktycznych dotyczących np. ram czasowych zamówień na produkcję niektórych urządzeń. W tym kontekście zasadne jest wydłużenie vacatio legis rozporządzenia do co najmniej 1 stycznia 2023	Uwaga nieuwzględniona
Ogólne					

07.05. RPL	Skalniak Grażyna	Ogólna	Dopłata dla artystów	Uważam, że zaproponowana w projekcie ustawy dopłata dla artystów jest niewłaściwym rozwiązaniem. Dlaczego podatnicy mają ponosić dodatkowe koszty z tytułu braku przychodu u " artysty zawodowego"? Tworzenie kolejnej uprzywilejowanej grupy zawodowej to Wielki Błąd.	Uwaga nieuwzględniona
07.05. mail	ŚLiz Urszula	Organizacje reprezentatywne		Ogólnie: brak jest zapisów o składzie komisji weryfikującej dorobek – np. ilość osób, uprawnienia	Uwaga nieuwzględniona
07.05. mail	ŚLiz Urszula	Uwaga ogólna		Nie doszukałam się zapisu co artystami z ponad 20 letnim doświadczeniem zawodowym, jak są ujęci w ustawie?	Uwaga nieuwzględniona Artyści będą mogli mieć zaliczony wstecz dorobek artystyczny.

09.05. RPL	Dorobek Agata	Ogólna	<p>Uwagi do projektu o uprawnieniach artysty zawodowego - proszę uwzględnić sytuację: - uczelnia artystyczna ukończona 25 lat temu - mgr sztuki, obecnie nie pracująca nigdzie - własna działalność artystyczna, bez ZUS, tworzenie sztuki i udział w wystawach, bez przynależności do organizacji związkowej artystów - w jaki sposób ma być udokumentowany dorobek artystyczny? (art.28)? Nikt przez 25 lat nie zbierał zaświadczeń o odbytych wystawach, takich zaświadczeń nikt nie wydawał. Jak więc potwierdzić pracę artystyczną? - Dlaczego tylko do 5 lat od dyplomu można się ubiegać o wpisanie na listę artystów zawodowych lub tylko potwierdzić to przez organizację związkową? A co z tym którzy uczelnie ukończyli 25 lat temu i nigdy nie należeli do żadnego związku? Kto i jak ma potwierdzić? TU WYSTĘPUJE LUKA W KRYTERIACH. Poza tym - jaki minimalny dochód z pracy artystycznej? - PRZEWAŻNIE JEST brak dochodu. Wielu artystów robi wystawy i na tym nie zarabia całymi latami, a jedynie dokłada do twórczości gdyż udział w wystawach kosztuje. Do tego zakup materiałów. Zbyt to wszystko zbiurokratyzowane i nierealne do spełnienia. Powinno być tak: Jak ktoś ukończy uczelnię wyższą artystyczną i uzyskuje tytuł mgr sztuki - to jest artystą zawodowym i nie trzeba tego udowadniać. Można też być mgr sztuki ale pracować wiele lat w innym zawodzie dla prozy życia, a po godzinach, w wolnym czasie tworzyć sztukę i co jakiś czas ją wystawiać i jest się wówczas także artystą. Udokumentowanie twórczości to kolejny niedopracowany temat - wiele osób pracuje twórczo w zaciszu i latami nie wystawia - ale jednak TWORZĄ i są twórcami - jak więc mają to udokumentować? - powinno wystarczyć samo oświadczenie artysty. NAJLEPSZYM ROZWIĄZANIEM POWINNY BYĆ DOPLATY DLA ARTYSTÓW DO KONKRETNYCH PROJEKTÓW - WYSTAW, oraz FINANSOWANIE ZGŁASZANYCH PROJEKTÓW TWÓRCZYCH - W RAMACH TZW STYPENDIÓW - DOTACJI. PONOĆ TAK JEST W KRAJACH SKANDYNAWSKICH - artysta przedstawia plan na dany rok - ile wystaw, jakie projekty twórcze zamierza zorganizować i otrzymuje na to środki od Państwa, za to opłaca też ubezpieczenie społeczne i sprawa jest załatwiona, zaś osoby, które niewiele robią - tym samym mniej zyskują. JESZCZE LEPIEJ WIDZĘ TO TAK: artysta tworzy dzieła, udokumentowuje to fotograficznie i opisem, także odbyte wystawy i inne projekty - po roku robi sprawozdanie i otrzymuje konkretne punkty, które automatycznie zamienia się na DOPLATĘ DO TWÓRCZOŚCI - która powinna wystarczyć na kolejny rok życia wraz z opłatą ubezpieczenia społecznego, by w następnym roku artysta mógł zająć się twórczością i nie martwić się że nie ma za co żyć. Pierwszy rok może być wypłacony zaliczkowo - do rozliczenia. Tak to powinno wyglądać. Po co te biurokratyczne instytucje, stanowiska? Opłacanie tego wszystkiego i tych stanowisk, biur? Lepiej zrobić jeden prosty i klarowny system wypłat na zasadzie - tyle zrobiłeś - tyle otrzymasz, jak robisz dużo i na większą skalę masz więcej dotacji, jak skromniej, masz mniej - było by sprawiedliwie. Wszystko niezależnie - czy ktoś tworzy po godzinach jednocześnie gdzieś pracując, czy tylko i wyłącznie zajmuje się sztuką. NO I OCZYWIŚCIE bez jakiegokolwiek CENZURY W SZTUCE albo innego WARTOŚCIOWANIA TWÓRCZOŚCI.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Dziękujemy za zgłoszoną uwagę. Jednocześnie zapewniamy, że ogół regulacji zawartych w projekcie da Pani możliwość potwierdzenia dorobku.</p>
---------------	------------------	--------	--	---

11.05. mail	Szczepanik Marcin	Ogólna	Wycofanie projektu	<p>W obecnej sytuacji gospodarczej związanej z kryzysem wywołanym m.in. COVID-19 rząd powinien zadbać o zmniejszanie obciążeń, w szczególności tych, których spożytkowanie nie prowadzi do zwiększenia konkurencyjności naszej gospodarki.</p> <p>Wymieniony projekt przewiduje działania takie jak zwiększenie daniny na rzecz artystów kosztem osób kupujących nowoczesne urządzenia elektroniczne, w tym nośniki pamięci, smartfony, komputery co powoduje przeciwne niż wymienione wyżej skutki, uważam, że projekt jest szkodliwy dla gospodarki.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z analizy rozwiązań i cen w innych krajach europejskich nie wynika ścisła korelacja pomiędzy obowiązywaniem opłat od czystych nośników i ceną detaliczną urządzeń.</p>
----------------	----------------------	--------	--------------------	--	---

12.05. RPL	Prajsnar Grzegorz	Ogólna	<p>Proszę o odpowiedz na moje pytanie gdyż w ministerstwie kultury nikogo nie interesuje odpowiedz dla mnie jako interesanta. Jestem Programistą Open Source (społeczne tworzenie oprogramowania - nieodpłatne) pracuję w kilku projektach informatycznych w tym w jednym nowym codec video i audio. Uderzyło mnie to, że na tablety komputery i wszelkie urządzenia z możliwością nagrywania danych (w tym nawet na komputery pokładowe samochodów jak i inwertery solarne, routery Wifi, przekaźniki internetowe, rejestratory kamer ip, rowery jak i zabawki dziecięce gdzie istnieje odtwarzanie i zapis danych na usb, to tylko kilka przykładów) Moje pytanie to: Czemu ta opłata nie może być ujęta w podatku dochodowym od osób fizycznych i CIT osób prawnych skoro od tego jest uzależniona sprzedaż ? Urządzeń z zapisem na usb SSD HDD jest już 90% w Polsce. Przygotowujemy monitoring Covid-19 w szpitalu i będzie użyty tablet do nadzoru kamer i Opłata reprograficzna Dla szpitala !! Urządzenia do nadzoru Inteligentnego domu i Opłata !! system nadzoru urządzeń nie ma znaczenia jakich i opłata !!! Serwery ministerstwa jak i wszystkich innych instytucji zaraz będą pozywane o brak opłat reprograficznych bo powinny być w myśl komputera. Dążycie do tego by w niedalekiej przyszłości wolne kodeki od czego zależy cała twórczość audiowizualna były darmowe gdy są przekazywane jako darmowe a przy braniu pieniędzy za utwory na wybranym kodeku zmienić i płacić na fundacje 50-80 % przychodu ze sprzedaży. Ja będąc w jednym projekcie transmisji video w 4k w najnowszym kodeku będę wnioskował o 50% prowizji od płatnych transmisji nie od operatora a od właściciela praw autorskich dlatego że to on bierze pieniądze za licencjonowanie treści. dla transmisji bez licencji będzie bez opłat. Do tego sami dążycie robiąc ustawy zależne od sprzętu. Zrobimy z tego fundację która będzie ludziom zwracać ten podatek nałożony na te urządzenia i zapłacać go tzw. Artysci. Co do ZUSu i innych rzeczy mogli sobie płacić ja też pracuje i udzielam się jako programista Open Source poza pracą, tak robi wiele osób. To od nas zależy stream nowej generacji i technologie przewodowe i bezprzewodowe. Bez tego nie byłoby internetu (Linux i programy do obsługi stron) i technologii jak smartfon czy tv z internetem. Jak chcecie brać pod uwagę artystów zawodowych to każdy z programistów Open Source to artysta tworzymy unikatowe rozwiązania ZA DARMO. Od tej ustawy zależność będzie przyszłość nowych technologii i ich " opodatkowanie dla artystów ". Czekam na odpowiedz na moje pytanie bo wystarczająco przybliżyłem temat.</p>	Uwaga nieuwzględniona
13.05. RPL	Torba Zenon	Ogólna	<p>Przestanie okradac ciezko pracujacych ludzi! Zagonic artystow do roboty, a nie rozdawac nie swoje pieniadze! Zadnych dotacji! Zadnych zasilkow! Dosyc Podatkow!!! Zlodzieje!</p>	Uwaga nieuwzględniona

13.05. RPL	Skiepko Angelina	Ogólna		Drodzy Państwo, jeżeli artysta nie potrafi się sam utrzymać niech się przebranzowi lub też artystą w świetle znaczenia zawodu nie jest. Gdyż jeżeli piekarz nie potrafi się sam utrzymać musi się przebranzować i przestaje być piekarzem, a przecież może być i piekarz tworzący artystycznie. Papier jak i wiele urzędzeń wykorzystuje się do zupełnie czego innego w większości, więc dlaczego mamy do tego dopłacać. Chcą wykonywać daną pracę niech wykonują, ale niech nie wykorzystują innych obywateli. Ta ustawa w tej formie, jest bez sensu. Jeżeli nie ma zapotrzebowania na daną usługę to jest ona nie potrzebna i nie ma sensu jej wspierać na siłę. A sztuka jest formą usługi. Wg mnie potrzebne są konsultacje społeczne czy takie coś jest potrzebne skoro ma to iść z podatków tych osób. Przy każdej transakcji powinien być wybór czy ma to iść na artystę czy nie.	Uwaga nieuwzględniona
13.05. mail	Jagiello Tadeusz	Ogólna		Z oburzeniem przeczytałem kolejny projekt podnoszący opłaty i podatki - Projekt Ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego Proszę się odczepić od moich pieniędzy i nie próbować mnie okradać. W przeciwnym razie konieczne będzie kupienie całej elektroniki przez Amazona czy Aliexpress - z pominięciem Państwa złodziejskich podatków i opłat. Dodatkowo płacę osobno za kablówkę, płacę za netflixa, płacę za ebooki. Dlatego mam kilka razy płacić za to samo? Jedynym rozsądnym rozwiązaniem jest anulowanie tego pożałowania godnego projektu.	Uwaga nieuwzględniona
13.05. mail	Smorawiński i Mateusz	Ogólna		Chciałbym wnioskować o całkowite zniesienie opłaty reprograficznej.	Uwaga nieuwzględniona

13.05. ePUAP	Buško Łukasz	Ogólna	<p>Chce zgłosić odrobinę głosu rozsądku do pomysłu poszerzenia opłaty reprograficznej. 1. Zaczijmy od analogi: Jeżeli ktoś jest kiepskim kucharzem i jedzenie w knajpie się nie sprzedaje to bankrutuje to samo tyczy się artystów. Czemu chcecie zaburzyć mechanizm popytu i podaży? 2. Zarobki: Dobry artysta może zarobić za jeden wieczór pracy kilkadziesiąt tysięcy złotych na rękę i nie mówię tu tylko o sylwestrze. Czy sugerujecie Państwo, że przy takich zarobkach nie mają z czego odłożyć na emeryturę lub nie mogą płacić składek ZUS? 3. Podatki: Czy pomysł z opłata nie jest przypadkiem pomysłem jak nie wprost zwiększyć dochód z VAT? 4. Pasożyty: Kolejny punkt dla czego połowa te opłaty ma trafić do złodziei z ZAiKS? Proszę mi wytłumaczyć jak telewizor ma kopiować coś w sposób możliwy od odtworzenia jeżeli opcja nagrywania szyfruje dysk kluczem RSA o minimalnej długości 2048bitów czyli odszyfrowanie tego nośnika przy pomocy komputera z wyższej półki zakończy się w przyszłym stuleciu. 5. Nowoczesność: Większość muzyków publikuje obecnie swoją muzykę na YouTube i dostaje z tego tytułu jakieś pieniądze, jaki jest sens kopiować ich pracę z ogólnie dostępnego medium? Książki obecnie sprzedaje się w najwygodniejszej formie czyli PDF dla czytników i o zgrozo te PDF również są zaszyfrowane. Łamanie szyfrowania dla sportu kosztami prądu przewyższy o rzędy wielkości wartość zakupu. Czy w ostatnich 10 latach spotkaliście kogoś kto rozebrał książkę, żeby jak zeskanować i wrzucić do internetu kiedy dowolnego eBooka można kupić W MNIEJ NIŻ 5 MINUT? Dowolny film, może obejrzeć na serwisie streamingowym również w mniej niż 5 minut. Podsumowując Nie zgadzam się na tworzenie kolejne grupy roszczeniowych pasożytów. Mało tego oczekuje pójścia w odwrotną stronę z faktu, że dostępność do dóbr kultury stałą się prostszą co było pierwszym powodem piractwa. Jeżeli mimo to zdecydujecie się nas okradać w myśl "pomocy" artystom to zalegalizujcie piractwo bo wprowadzacie opłatę.</p>	Uwaga nieuwzględniona
-------------------------------	-----------------	--------	---	------------------------------

<p>17.05. RPL</p>	<p>Picazio Alina</p>	<p>Ogólna</p>	<p>Z uwagą przeczytałam projekt dotyczący tzw. Karty Artysty – niezwykle ważny i potrzebny. Nigdzie jednak nie wspomniano w nim o kwestii podatkowej, która sprawia, że Karta Artysty tak naprawdę będzie bezużyteczna dla większości artystów wizualnych. Na co komu karta artysty, zasady opłacania składek emerytalnych i zdrowotnych – jeśli nie będzie mógł z nich korzystać bo zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami podatkowymi powinien założyć działalność gospodarczą? Każdy artysta prezentujący w celu sprzedaży swoje prace choćby w internecie (np. na stronie www czy w mediach społecznościowych) zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami powinien założyć działalność gospodarczą. Nie musi jej zakładać jedynie gdy sprzedaje dzieła na zamówienie (umowa o dzieło) – co nie ma miejsca gdy konkretne prace są oferowane np. w internecie czy na wystawie poplenerowej. Od 1898 roku urzędy skarbowe – czasami – przymykają na to oko. Spycha to od lat twórców w szara strefę. Wiele osób obawia się zgłaszać sprzedaż i ją opodatkowywać z obawy, że mogą zostać zmuszeni przez Urząd Skarbowy do zapłacenia kar za wieloletnie „zaleganie” z założeniem działalności, opłacaniem składek jak przedsiębiorca itd. A tymczasem, jak dobrze wiemy, rozliczanie działalności artystycznej na takiej samej zasadzie jak innych produkcji w większości przypadków jest absurdem. Wielu nie promuje swojej twórczości publicznie – jak koledzy i koleżanki z innych państw – ponieważ obawiają się, że zostanie to potraktowane jako działalność gospodarcza (bo tak widzi oferowanie towarów na sprzedaż Urząd Skarbowy). Sytuacji tej – według tego co czytam – w żaden sposób nie regulują planowane przepisy, co sprawia, że staną się kompletnie bezużyteczne dla twórców oferujących dzieła na sprzedaż a więc malarzy, rzeźbiarzy i wielu wielu innych. Czy ta niezwykle niekorzystna sytuacja prawna zostanie wreszcie w jakikolwiek sposób uregulowana? Czy w zapisach dotyczących karty Artysty znajdzie się zapis zwalniający artystów z konieczności prowadzenie działalności LUB zaznaczający, że prowadząc działalność mogą się rozliczać na konkretnych warunkach?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>
-------------------------------------	--------------------------	---------------	---	-------------------------------------

17.05. mail	Dudziński Filip	Ogólna	<p>informuję, iż rozszerzenie opłaty reprograficznej na dyski komputerowe, komputery oraz tablety w mojej opinii jest oburzające. Duża części użytkowników tych urządzeń nie ma kontaktu z materiałami, pochodzącymi z nielegalnych źródeł, zwłaszcza użytkownicy tabletów z systemami android, gdzie głównym dostawcą aplikacji jest sklep play, który nie udostępnia nielegalnych materiałów. To samo komputery, które służą dużej części osób do pracy, gier (Polacy coraz częściej kupują gry z legalnych źródeł jak np. platforma Steam), warto dodać iż w dobie pandemi, te urządzenia są używane przez uczniów do nauki zdalnej oraz osobą dorosłym do pracy home office. Rozszerzenie opłaty reprograficznej zwiększy koszt i utrudni dostęp do tych urządzeń dla tych grup. Warto też wspomnieć o negatywnym wpływie pieniędzy do budżetu Państwa, rozszerzenie opłaty spowoduje zmniejszenie zakupów tych urządzeń od Polskich dystrybutorów i zwiększy ich import z Chin bezpośrednio do konsumenta końcowego (np. za pomocą platformy aliexpress) zmniejszy to wpływy z podatku VAT, import z Chin jest zwolniony z opłat z tego co się orientuję do kwoty 50 euro oraz osłabi pozycję Polskich dystrybutorów tych urządzeń. Jak zapewne Pan mógł przeczytać w tym e-mailu rozszerzenie tej opłaty niesie wiele negatywnych konsekwencji, które można wymieniać dalej.</p>	Uwaga nieuwzględniona
------------------------	--------------------	--------	--	------------------------------

20.05. mail	Gąsiorek Maciej	Ogólna		<p>Akademii Teatralną we Wrocławiu Filii Krakowskiej AT ukończyłem w 1992 r i zgodnie z zapisem dyplomu studiowałem aktorstwo dramatyczne. Jestem aktorem dramatu, ale pracuję na scenie muzycznego Teatru Rampa.</p> <p>Zgłaszam spostrzeżenie. Zawód artystyczny, dla którego ustalana jest reprezentatywność: 1 aktor estrady 2 aktor lalkarz 3 aktor scen muzycznych i na tym kończy się lista przestrzeni rozpoznawalności zawodu aktorskiego.</p> <p>Nie ma klasyfikacji aktora dramatycznego, podstawowej dyscypliny naszej profesji.</p> <p>Proponuję zapis nazw zawodu aktorskiego w celu ustalenia jego reprezentatywności:</p> <p>1 aktor scen dramatycznych 2. aktor lalkarz 3 aktor scen muzycznych 4 aktor estrady</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Treść rozporządzeń będzie przedmiotem niezależnych konsultacji.</p>
29.05. RPL	Szer Kamil	Ogólna		<p>Projekt ustawy doprowadza do nierówności społecznych spowodowanych eliminacją pojęcia konkurencji. Osoba mniająca się "twórcą" czy też "artystą" nie może być stawiana wyżej od osób wykonujące inne czynności zawodowe również mniej płatne. Każdy człowiek powinien być odpowiedzialny za swój los i nabyty status "artysty" bądź "twórcy" nie może być stawiany wyżej niż ludzie wykonujący inne zawody. Projekt ten uderzy w szczególności w ludzi najmniej zarabiających. Projekt ustawy ponadto nie jest zgodny z konstytucją, w szczególności z Art. 32. gdzie: 1.Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. 2.Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Art. 33.1.Kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. Mając na uwadze dobro wspólne, przedstawiony projekt powinien zostać anulowany.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>

	Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury	Ogólna		<p>Przy okazji warto zwrócić uwagę na powodujące potencjalne nieporozumienia określenie „izby” (małą literą) w odniesieniu do grup „najlicniejszych organizacji” i „pozostałych organizacji”, zważywszy na to, że mowa tu o wyborach do Rady Izby (wielką literą).</p>	Uwaga uwzględniona
28.05. mail	Anna Maria Karolak Artystka	Ogólna	Pracownia twórcza we własnym mieszkaniu (spółdzielczym własnościowym)	<p>Mam mieszkanie spółdzielcze własnościowe, które w całości przeznaczone jest na moją pracownię twórczą. Jestem artystą malarzem i grafikiem. Moje mieszkanie jest moją jedyną pracownią artystyczną. Zgłaszam taki wniosek do rozpatrzenia: Jeśli twórca poświęca swoje własne mieszkanie na pracownię, powinien móc korzystać z ulg opłat za czynsz. Dla takich lokali - własnych mieszkań ale przeznaczonych na działalność twórczą, powinien być ustanowiony nowy status. Z niższym czynszem.</p> <p>Przecież nawet przedsiębiorcy mają w tej kwestii obecnie lepiej, korzystają z ulg, bo mogą wydatki na mieszkanie, w którym prowadzą działalność gospodarczą wrzucać w koszty i stąd płacą niższe podatki. Czyli mają realną ulgę.</p> <p>Pomocą było by opracowanie nowego statusu w opłatach czynszowych dla: mieszkania własnościowego spółdzielczego, będącego we własności twórcy, zamieszkiwanego przez niego, będącego pracownią twórczą tego twórcy.</p> <p>Stawki za czynsz w takim lokalu powinny być obniżone i taka obniżona miesięczna opłata za czynsz będzie realną pomocą dla twórcy.</p> <p>Z życia wzięte: ja w swoim mieszkaniu-pracowni w Warszawie generuję bardzo mało śmieci (jeden średni worek na tydzień), natomiast mam bardzo duże zużycie wody (jako że m.in. malarstwo olejne jest bardzo „brudzącym” zawodem, szorowanie pędzli i inne). Jako, że opłata za wodę przekłada się teraz w W-wie na opłatę za śmieci, moje miesięczna opłata za śmieci wzrosła z 60 zł (poprzednia stawka przed podwyżkami) do obecnie ponad 120 zł miesięcznie (właśnie z racji dużego zużycia wody). Czyli moją podwyższoną opłatę za śmieci generuje właśnie fakt, że moje mieszkanie jest moją pracownią artystyczną. Ponoszę zatem jakby karę za to, że w mieszkaniu mam pracownię. Bo to właśnie fakt pracowania twórczo w domu generuje u mnie wysokie koszty za wodę i co za tym idzie podwyższoną miesięczną opłatę za wywóz śmieci.</p> <p>Może chociaż inna miesięczna opłata za śmieci w Warszawie mogłaby być dla twórców naliczana? By twórcy mogli płacić poprzednią niższą stałą stawkę? Żeby ta stawka nie była uzależniona od zużycia wody w mieszkaniu-pracowni malarza czy rzeźbiarza.</p>	Uwaga nieuwzględniona Projekt nie przewiduje takiej możliwości. Słusznie jednak zauważa Pani, że skorzystanie z takiego odliczenia jest możliwe po założeniu działalności gospodarczej.

	Anna Maria Karolak Artystka	Ogólna	Schorzenia zawodowe – rehabilitacja na preferencyjnych warunkach	Zawody twórcze generują liczne schorzenia zawodowe. Np. w zawodach malarza-ilustratora-grafika najpoważniejszym schorzeniem zawodowym są problemy z kręgosłupem, m.in. z odcinkiem szyjnym kręgosłupa oraz zespół cieśni nadgarstka. Te problemy zdrowotne uniemożliwić mogą całkowicie pracę w zawodzie. Postuluję, by dla artystów zorganizowane były preferencyjne możliwości leczenia. M.in. właśnie w zakresie rehabilitacji ruchowej. Obecnie, w czasie trwania pandemii, zapisy z ZUS-u na rehabilitację ruchową w Warszawie - trwają na termin styczeń 2023 !!! A przecież większość artystów nawet nie ma możliwości leczenia przez ZUS, bo nie stać ich na płacenie składek. Nie stać ich tym bardziej na leczenie prywatne.	Uwaga częściowo uwzględniona W projekcie ustawy istnieje rozwiązanie w postaci Karty Artysty zawodowego, którego celem jest m.in. negocjowanie specjalnych pakietów opieki zdrowotnej dla artystów.
	Pleban Dariusz	Ogólna		Kolejną sprawą na którą chciałem zwrócić uwagę jest kwestia poparcia społecznego dla proponowanych zmian w ustawie reprograficznej. W ostatnim czasie jest wyrażanych publicznie mnóstwo głosów sprzeciwu dla rozszerzania opłat na nowe urządzenia. Propagatorzy ustawy odwołują się do badania Cbos'u ze stycznia 2021, natomiast wiemy, że wyniki sondaży w ogromnym stopniu zależą od sposobu postawionego pytania. Zastanawiające jest czy biorący w tym badaniu uczestnicy mieli świadomość na temat potencjalnych konsekwencji wynikających z proponowanych zmian w ustawie, gdyż np. w ostatnim badaniu SW Reaserch wykonanym na jeszcze większej próbie respondentów (53%) była przeciwko wprowadzaniu opłaty reprograficznej na większą liczbę urządzeń (22% było za). W tym badaniu zadano jednak pytanie po ówczesnym upewnieniu się czy respondent wie na czym polega opłata reprograficzna (tylko 18% respondentów) i po krótkim wyjaśnieniu na czym miałyby polegać proponowane zmiany.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.

	Pleban Dariusz	Ogólna		<p>Podsumowując proponowane rozszerzenie opłaty reprograficznej na nowe urządzenia jest nieprzystające do kierunku w którym rozwija się dystrybucja mediów. Ocena skutków regulacji jest pobieżna i nie uwzględnia negatywnych aspektów, które mogą wynikać z proponowanych zmian. Istnieją badania wskazujące, iż proponowane zmiany nie spotykają się z poparciem publicznym większości społeczeństwa. W dodatku należy podkreślić iż opłaty, które mogą wpłynąć na osoby nie korzystające z danych usług są najzwyczajniej niesprawiedliwe. Wiele osób nie korzysta np. z telewizora czy tabletu jako nośnika danych.</p> <p>Fakt, że istnieją kraje, które wybrały proponowany model dla opłaty reprograficznej nie daje argumentu do brania z nich przykładu, tym bardziej, że istnieje wiele cywilizowanych krajów jak np. Wielka Brytania, które takich rozwiązań nie przyjęło.</p> <p>Wszelkie tego typu opłaty powinny być celowe i ponoszone bezpośrednio przez osoby korzystające z zasobów kultury. Opłata reprograficzna powinna być zawarta w cenach książek, biletów do kina, płyt czy internetowych usług streamingowych itp. Dlatego o wiele lepszym kierunkiem jest by artyści i organizacje wspierające artystów skupiły się na wynegocjowaniu odpowiednich stawek z dystrybutorami zasobów kultury, co pozwoli na uniknięcie niesprawiedliwego obciążanie osób i podmiotów, które z danych zasobów po prostu nie korzystają. Dzięki nowym technologiom droga artystów do odbiorcy kultury nigdy nie była tak krótka, mimo to proponowanym działaniem była by również edukacja i wsparcie artystów w zakresie promocji ich prac w zmieniającym się świecie cyfrowym.</p>	Uwaga nieuwzględniona
	Fundacja Tradycji Miast i Wsi	Ogólna	Dyskryminacja artystów niezawodowych	<p>Niestety projekt ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego jest dyskryminujący wobec artystów niezawodowych, którzy z różnych powodów nie chcą występować o potwierdzenie swojego dorobku i wchodzić w tryby biurokratycznego systemu, w którym ciągle będą musieli o coś wnioskować i być na bieżąco z przepisami. Oni stracą najbardziej. Z jednej strony będą musieli płacić więcej za sprzęt, z którego korzystają w swojej pracy twórczej (od komputerów po rejestratory dźwięku). Z drugiej istnieje duże ryzyko, że w przypadku potencjalnej likwidacji umowy o dzieło stracą swoje dotychczasowe dogodności wynikające z pracy twórczej (brak składek, 50% koszty uzyskania przychodu), te bowiem będą zagwarantowane jedynie dla artystów zawodowych.</p>	Uwaga nieuwzględniona

	„AB” S.A.	Całość dokumentacji	Podsumowanie	<p>Regulacja jest w istotnych miejscach sprzeczna zarówno z prawem polskim jak i europejskim.</p> <p>Regulacja nie zapewnia realizacji celu, dla którego jest wprowadzana, czyli ani wsparcia artystów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, ani realnego otrzymania przez twórców należnej im godziwej rekompensaty.</p> <p>Nie przeprowadzono wymaganych prawem badań, w celu prawidłowego ustalenia rozmiaru godziwej rekompensaty.</p> <p>Opublikowana dokumentacja nie zawiera podstawowych danych, pozwalających na dokonanie prawidłowej oceny skutków regulacji.</p> <p>Ewentualne dalsze procedowanie projektu powinno nastąpić po wyeliminowaniu wskazanych wyżej braków dokumentacji.</p>	Uwaga nieuwzględniona
--	-----------	---------------------	--------------	---	------------------------------

Instytut Staszica	Projekt ustawy	Opinia Instytutu Staszica w sprawie projektu wprowadzenia opłaty reprograficznej pod kątem jego wpływu na rynek, obciążeń podatkowych i zasad sprawiedliwego opodatkowania i sprawiedliwości społecznej	<p>Do konsultacji przedłożony został projekt ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego, zmieniającej jednocześnie art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wraz z projektem nowelizacji rozporządzeń MKIDN w zakresie zakresu i stawek opłaty reprograficznej. Projekt rozszerza i podwyższaj do 4% tzw. opłatę reprograficzną na de facto wszelkie urządzenia elektroniczne jak komputery, telewizory, tablety, papier xero a nawet aparaty fotograficzne.</p> <p>Instytut Staszica przeanalizował projekt pod kątem jego wpływu na rynek, obciążeń podatkowych i zasad sprawiedliwego opodatkowania i sprawiedliwości społecznej.</p> <p>W myśl intencji inicjatorów ustawy opłata ma być przeznaczona na szeroko rozumiane wsparcie artystów, których utwory można na tych urządzeniach odtwarzać.</p> <p>Instytut, po przeanalizowaniu zarówno projektu ustawy jak i realiów rynku sprzętu elektronicznego zdecydowanie podkreśla, iż nowe rozwiązanie oznacza wyłącznie podwyżkę cen wszelkiego sprzętu elektronicznego. Nie ma natomiast wiele wspólnego ani z rzeczywistym wsparciem kultury i sztuki, ani też z zasadą sprawiedliwego opodatkowania czy zasadą sprawiedliwości społecznej.</p> <p>Na poparcie powyższego wniosku należy wskazać kilka kluczowych argumentów.</p> <p>Po pierwsze, trzeba podkreślić, iż wbrew zapewnieniom zwolenników i projektodawców trudno jest mówić o nowym obciążeniu w kategorii innej niż podatek. Generalnie, w polskiej - niedobrej - praktyce stanowienia prawa przyjęło się nazywać kolejne obciążenia nie podatkiem, lecz składką, daniną, opłatą itp. Tym niemniej na gruncie prawa podatkowego trudno ująć tę opłatę inaczej niż podatek z uwagi na to, że stanie się on obowiązkowy, będzie ściągany przez uprawniony aparat państwa oraz będzie bezzwrotny - tzn. z jego tytułu nie należą się żadne świadczenia zwrotne (jak np. w przypadku zależności składka zdrowotna - leczenie), posłuży on wyłącznie do redystrybucji. Oznacza to, że nowy podatek stanie się prawnie i funkcjonalnie odczuwalny dla konsumenta, kiedy finalnie zapłaci go z własnej kieszeni. Nie ma bowiem na świecie takiego podatku, który na koniec nie zostałby przerzucony na ostatecznego konsumenta. Oczywiście można tylko ubolewać, że każdy nowy podatek czy danina o charakterze pośrednim, tzn. ukrytym w cenie towaru czy usługi jest przez projektodawców przedstawiany jako ten, który konsumenta nie dotknie, bo „producenti, sprzedawcy wezmą go na siebie”. Finalnie zawsze więcej zapłaci konsument.</p> <p>Mało tego, projektodawcy mylnie wskazują wielkości obecnie pobieranych opłat. Jak podaje MKIDN z obecnie obowiązującej opłaty reprograficznej zbiera się 1,7 mln euro czyli ok 7 mln zł. Tymczasem suma tych opłat za rok 2020 powinna oscylować wokół kwoty 50 mln zł. To oznacza, iż Ministerstwo postulując radykalną podwyżkę opłaty nie wie nawet, ile obecnie za jej pomocą gromadzi. Podobni nie mówi nic na temat podmiotów zobowiązanych do uiszczenia opłaty: ilu ich jest ani kim oni są. Musi to budzić zdziwienie, bowiem w miarę</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawcy regulacji nie podzielają tez zawartych w uwadze.</p>
-------------------	----------------	---	--	---

<p>Rajmund W.Gazda, Warszawa Piotr Białko, Kraków Maciej Filip, Rzeszów Piotr Mądrach, Warszawa, Andrzej Jarmilko, Toruń Bożena Boba-Dyga, Kraków</p> <p>Członkowie : OGÓLNOPOLSKIEJ RADY KONSERWATORÓW DZIEŁ SZTUKI przy ZG Związku Polskich Artystów Plastyków, artyści - plastycy konserwatorzy dzieł sztuki</p>	<p>Policzone i Policzeni i Artyści w Artyści w Polsce, Uniwersytet SWPS, Warszawa ,2020 ,</p>	<p>i i w</p> <p>Niedoszacowanie liczby artystów plastyków-konserwatorów dzieł sztuki</p>	<p>W opracowaniu wykonanym do niniejszego Projektu a dotyczącym określenia liczby konserwatorów dzieł sztuki podano jedynie „100” osób./w/ Policzone i Policzeni Artyści i Artystki w Polsce, Uniwersytet SWPS, Warszawa ,2020 , kiedy dane zebrane z uczelni kształcących, rynku i ORKDS przy ZG ZPAP wskazują, że liczba konserwatorów czynnych dyplomowanych przekracza znacznie liczbę 100 osób i może wynosić wraz osobami z uprawnieniami kilka tysięcy. Stanowi to istotną różnicę w szacunku ilości osób dla omawianego zawodu. Może to mieć wpływ na obrachunek kosztów społecznych przedsięwzięcia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Dziękujemy za zgłoszoną uwagę. Zostanie ona uwzględniona w analizie kosztów systemu.</p>
---	---	--	---	---

Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	Całość Projektu Ustawy	Usunięcie wyodrębnienia najliczniejszych organizacji reprezentatywnych	Usunięcie wyodrębnienia najliczniejszych organizacji reprezentatywnych - w całości projektu ustawy oraz rozporządzeń. W tym m.in. w Art. 8. p. 1. Art. 20.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z intencją projektodawców podział na dwie grupy organizacji ma zagwarantować udział w Radzie Izby zarówno tych większych, jak i tych mniejszych organizacji.
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	całość ustawy	Wsparcie dla artystek i artystów opiekujących się dziećmi	Postulujemy wprowadzenie ułatwień w przechodzeniu na urlopy macierzyńskie, co powinno być możliwe od razu po wejściu do systemu w pełnym wymiarze zasiłku, tak jakby dana osoba była w systemie przez poprzednie 12 miesięcy (jest to szczególnie istotne w pierwszym roku funkcjonowania nowego systemu, ułatwi decyzję tym osobom, które do tej pory nie miały takiej możliwości)/ Postulujemy wprowadzenie systemu stypendialnego dla artystów i artystek zajmujących się opieką nad dziećmi, w tym specjalnych zasiłków dla osób chcących wrócić do zawodu artystycznego po okresie opieki nad dziećmi. Postulujemy podjęcie działań mających na celu zapewnienie wsparcia w opiece nad dziećmi dla osób zajmujących się zawodowo sztuką (n.p. budowa i prowadzenie żłobków i przedszkoli we współpracy z wyższymi szkołami artystycznymi).	Uwaga nieuwzględniona Artystów w tym zakresie obowiązują przepisy ogólne.
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	całość ustawy	Emerytury artystów i artystek	Postulujemy podjęcie radykalnych kroków mających na celu przeciwdziałanie nędzy artystów i artystek, które przez ostatnie 20 lat często pracowały poza systemem ubezpieczeń społecznych i emerytalnych. Ten problem wymaga działań systemowych, może się wiązać albo z możliwością wstecznego uregulowania opłat do systemu ubezpieczeń emerytalnych na zasadach określanych przez status artystów i artystek, stworzenia systemu minimalnych emerytur branżowych, opłacanych z funduszu wsparcia, a docelowo systemu emerytur obywatelskich.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga dotyczy innego zakresu przedmiotowego niż uwzględniony w projekcie ustawy.
Obywatelskie Forum Sztuki Współczesnej	całość ustawy	określenie zasad panujących w okresie przejściowym	Obecnie nie ma żadnych reguł określających zasady obowiązujące w okresie przejściowym, co jest szczególnie istotne dlatego, że system jest zbudowany na zasadzie samozwrotnej legitymizacji – dyrektor wybierany jest przez radę, która wybierana jest przez organizacje reprezentatywne, których reprezentatywność jest ustalana przez dyrektora Izby.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawcy podtrzymują, że procedury wskazane w ustawie umożliwiają skuteczne i transparentne wyłonienie organów Izby i organizacji reprezentatywnych.

	<p>Tomasz Żyłka – artysta plastyk, przedstawiciel STFZ (Stowarzyszenia Twórców Form Złotniczych), Radny m. st. Warszawy</p>		<p>Braku przepisów przejściowych regulujących status ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego twórców posiadających już wydaną w przeszłości decyzję ministerialnej komisji do spraw emerytalnych i zgłoszonych do ubezpieczeń, a opłacających je na zasadach działalności indywidualnej (zryczałtowana podstawa) lecz bez możliwości zawieszenia obowiązku składkowego.</p>	<p>Uważam, że w projekcie konsultowanej ustawy powinny znajdować się precyzyjne zapisy dotyczące tych osób, regulujące zasady przekształcania na nowe ubezpieczenia i dające możliwość automatycznej ich kontynuacji w nowych warunkach prawnych. Pełna treść uzasadnienia w załączonym piśmie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Z podstawowych celów projektu jest stworzenie mechanizmów włączenia artystów do istniejących systemów ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.</p>
	<p>Tomasz Żyłka – artysta plastyk, przedstawiciel STFZ (Stowarzyszenia Twórców Form Złotniczych), Radny m. st. Warszawy</p>		<p>Braku w projekcie uważnego i konsekwentnego rozróżnienia ludzi sztuki na artystów i twórców.</p>	<p>Uważam, że niezbędne jest stosowanie podobnego rozróżnienia w projektowanej ustawie, poczynając od samego jej tytułu, który proponuję jako: „Ustawa o uprawnieniach artysty i twórcy zawodowego”. Pełna treść uzasadnienia w załączonym piśmie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Założeniem projektu było stworzenie nowej kategorii prawnej artystów, bez względu na relację ich działalności i jej efektów do prawa autorskiego i praw pokrewnych.</p>

Związek Cyfrowa Polska	Brak regulacji	Brak rozróżnienia B2B a B2C	<p>Brak należnego uszczegółowienia katalogu urządzeń w Projekcie Ustawy, a co za tym idzie brak rozróżnienia między sprzętem B2B (business-to-business) i B2C (business-to-customer) powoduje, iż jego przepisy stoją w sprzeczności z prawem Unii Europejskiej.</p> <p>Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) w wyroku z dnia 21 października 2010 roku w sprawie o sygnaturze C-467/08 stwierdził, że system pobierania opłat reprograficznych musi, w celu zapewnienia zgodności z Dyrektywą, odnosić się wyłącznie do sprzętu przeznaczonego do sporządzania kopii na prywatny użytek przez osoby fizyczne (B2C), a tym samym sprzęt przeznaczony do obrotu profesjonalnego (B2B) nie może podlegać opłacie reprograficznej. Tymczasem Projekt Ustawy w dalszym ciągu nie wprowadza takiego rozróżnienia, tak samo jak nie czyni tego aktualnie obowiązująca Ustawa.</p> <p>Ponadto, sytuacja ta niechybnie prowadzi do nieuzasadnionego obciążenia opłatą reprograficzną urządzeń nabywanych przez jednostki administracji takie jak ministerstwa, wszelkie urzędy, szkoły, szpitale czy sądy, co w rezultacie może prowadzić do przerzucenia na te jednostki kosztów wyposażenia ich w niezbędne sprzęty i znacznego utrudnienia tego procesu.</p> <p>Tymczasem, jak wynika z Dyrektywy i orzecznictwa TSUE: „Państwa Członkowskie powinny być upoważnione do uwzględnienia, za godziwą rekompensatą, wyjątku lub ograniczenia wobec prawa do zwielokrotniania dla niektórych rodzajów zwielokrotniania produktów dźwiękowych, wizualnych i audiowizualnych przeznaczonych do użytku prywatnego (podkr. wł.)”.</p> <p>Ze wskazanymi powyżej kwestiami koresponduje także zagadnienie odpowiednich gwarancji możliwości zwolnienia od opłaty w sytuacji, gdy wykazane zostanie, że urządzenia i nośniki zostały nabyte nie do celów prywatnych, a np. tak jak wskazaliśmy do celów publicznych, w systemie B2B. Zwrócił na to uwagę w swym orzecznictwie TSUE. W wyroku z dnia 22 września 2016 roku w sprawie o sygnaturze C-110/15 Trybunał wskazał, że: "system godziwej rekompensaty powinien zawierać odpowiednie gwarancje zwolnienia od uiszczenia opłaty producentów i importerów, którzy wykażą, że urządzenia i nośniki zostały nabyte do celów oczywiście niezwiązanych z kopiowaniem do użytku prywatnego (podkr. wł.). Ponadto taki system powinien przewidywać uprawnienie do zwrotu opłaty za kopię na użytek prywatny, które będzie skuteczne i nie uczyni nadmiernie uciążliwym zwrotu uiszczonej opłaty. W tym względzie zakres prawa do zwrotu, jego skuteczność, dostępność, stopień jego powszechnej znajomości i łatwość korzystania z niego powinny umożliwić złagodzenie ewentualnych zakłóceń równowagi, spowodowanych przez system opłaty za kopię na użytek prywatny w celu wyeliminowania stwierdzonych praktycznych trudności".</p> <p>Kolejnych wytycznych co do dopuszczalnego systemu opłat tytułem rekompensaty za kopiowanie utworów w ramach użytku prywatnego dostarczył wyrok TSUE z 12.11.2015 r., C-572/13, Hewlett-Packard Belgium SPRL przeciwko Reprobel SCRL. Wskazano tam, iż właściwa rekompensata powinna zawierać mechanizmy, w szczególności</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje, mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urządzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez podmioty praw autorskich w wyniku czynności zwielokrotnienia ma być również określana w raporcie. Minister operując się na raporcie będzie określał wysokość opłat w akcie wykonawczym, dzięki czemu projektowana regulacja spełnia standardy</p>
------------------------------	----------------	--------------------------------	--	--

Związek Cyfrowa Polska	Brak regulacji	Brak uregulowania terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę opłat reprograficznych w stosunku do podmiotów zobowiązanych	<p>Projekt Ustawy, pomimo wielu uprzednich wniosków w tym zakresie, nadal nie określa terminu przedawnienia roszczeń OZZ w stosunku do podmiotów zobowiązanych do uiszczania opłat reprograficznych. Kwestia ta pozostaje zatem przedmiotem regulacji ogólnych przepisów prawa cywilnego. Projekt Ustawy o przedawnieniu mówi wyłącznie w kontekście należności wynikających z dopłat przyznanych artyście zawodowemu niezależnie, które to winny być, zgodnie z Projektem Ustawy, zwracane przez artystę zawodowego na rachunek bankowy Funduszu Wsparcia. Co więcej, Projekt Ustawy wskazuje, że nie wydaje się decyzji o zwrocie nienależnie pobranej przez artystę zawodowego Dopłaty, jeżeli od terminu jej pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.</p> <p>W obecnie obowiązującym stanie prawnym, Sądy powszechne przyjęły, że termin przedawnienia roszczenia o zapłatę opłat reprograficznych wynosi 10 lat na podstawie art. 118 k.c.</p> <p>OZZ, korzystając z przychyłnej postawy sądów powszechnych, wszczynają sprawy sądowe przeciwko podmiotom zobowiązanim do zapłaty opłat reprograficznych obejmujące swoim zakresem roszczenia za 10 lat wstecz od daty wniesienia pozwu. Nawet w przypadku, gdy podmiot zobowiązany do uiszczania opłaty reprograficznej uiszczał terminowo tę opłatę terminowo, narażony jest on na pozew ze strony OZZ dotyczący rzekomej dopłaty z tytułu braku uiszczenia całości środków na podstawie art. 20 Ustawy.</p> <p>Podmioty gospodarcze, nawet te uiszczające terminowo opłaty reprograficzne, obciążone są ryzykiem powództwa obejmującego zdarzenia gospodarcze, które zaistniały do 10 lat wstecz. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości księgi rachunkowe przechowywane są przez okres 5 lat. Oznacza to, że podmioty zobowiązane do zapłaty opłat reprograficznej nie dysponują często żadną dokumentacją, poza rocznymi sprawozdaniami finansowymi, która pozwalałaby na weryfikację roszczenia OZZ złożonego w pozwie. Prowadzi to do sytuacji, w której sąd rozpatrujący spór dotyczący zapłat opłat reprograficznych, nie mając dostępu do dokumentacji księgowej pozwanego podmiotu gospodarczego, opiera swoje rozstrzygnięcie na szacunkach dotyczących poziomu sprzedaży urządzeń za okresy, dla których przechowywana jest jeszcze dokumentacja księgowa. Taka praktyka sądów prowadzi do nieuprawnionego zawyżenia wysokości opłat reprograficznych zasądzanych na rzecz OZZ, ponieważ szacunek sądów opiera się najczęściej na dokumentach księgowych dotyczących ostatnich 5 lat, w których obroty pozwanego podmiotu były wyższe niż w pierwszych 5 latach objętych pozwem.</p> <p>OZZ są podmiotami, których statutowym celem jest m.in. pobieranie opłat reprograficznych. W związku z profilem, a także rozmiarem swojej działalności OZZ dysponują wiedzą i praktyką dotyczącą sporów na tle opłat reprograficznych. Jednocześnie, podmioty pozywane przez OZZ nie dysponują biegłością (a także środkami budżetowymi na poziomie budżetów OZZ) w zakresie sporów dotyczących prawa autorskiego.</p> <p>OZZ, mając zatem niezbędną wiedzę dotyczącą sporów prawno-</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestia przedawnienia roszczeń z tytułu zmienianej opłaty jest uregulowane przez odesłanie do Ordynacji podatkowej.</p>
------------------------------	----------------	---	---	--

	Stowarzyszenie Autorów ZAiKS	Ustawa	Redakcja	Projektowane przepisy nie są jasne, nie są też ze sobą dostatecznie skorelowane i ich interpretacja napotyka poważne trudności. Niewątpliwie ich redakcja wymaga zmian, w tym doprecyzowania użytych terminów. Projekt ustawy posługuje się np. pojęciem potocznym „obsługiwanie” (artyści zawodowego przez organizację reprezentatywną), którego znaczenia nie wyjaśnia i tylko można się domyślać, że chodzi o wydawanie przez organizację reprezentatywną dla danego zawodu artystycznego potwierdzenia udokumentowanego dorobku danego artysty zawodowego	Uwaga nieuwzględniona
	Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	Całość projektu ustawy oraz rozporządzeń w niej przewidzianych.	Opodatkowanie umów o dzieło	Ukrytym celem ustawy może być wprowadzenie oskładkowania umów o dzieło a nawet likwidacja takich umów. Dotychczas to artyści byli grupą chroniącą umowę o dzieło przed opodatkowaniem a nawet likwidacją. Wprowadzenie zapisów projektu, zwalniających artystów z ewentualnych składek z tytułu ww. umów otworzy drogę do ich oskładkowania wobec artystów niezawodowych oraz wszystkich innych osób i podmiotów wykorzystujących tą powszechnie występującą w systemach prawnych umowę do swojej działalności. Jest to kolejny krok w stronę podwyższenia podatków oraz zmniejszenia swobody umów.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawcy regulacji nie mają celów sugerowanych w uwadze.
	Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	Całość projektu ustawy oraz rozporządzeń w niej przewidzianych.	Uderzenie w niezależność artystów i otwartość zawodów	Projekt uderza w niezależność artystów poprzez konieczność działania w ramach którejś z organizacji reprezentatywnych celem uzyskania przewidzianych przez ustawę przywilejów i uniknięcia dyskryminacji, jakiej będą poddani artyści niezależni, niechcący być częścią tworzonego systemu. Jest to również krok wstecz w procesie otwierania zawodów.	Uwaga nieuwzględniona Beneficjenci systemu nie muszą być członkami organizacji reprezentatywnych.
	Marcin Sobiczewski Fundacja Odmalujmy Polskę	Całość projektu ustawy oraz rozporządzeń w niej przewidzianych.	Propozycje alternatywnych rozwiązań	W celu zwiększenia zabezpieczenia społecznego artystów (i innych grup zawodowych) należy rozpocząć wprowadzanie systemu emerytury obywatelskiej – minimalnej emerytury płatnej z budżetu państwa dla każdego po osiągnięciu stosownego wieku/stażu pracy bez konieczności funkcjonowania ZUS w obecnej skali (lub w ogóle) oraz bez konieczności wprowadzania rozwiązań specjalnych dla kolejnych grup. Pomocne dla artystów, bardziej niż projekt niniejszej ustawy, byłoby również np. zniesienie podatku od spadków i darowizn (w kontekście opodatkowania darowizn) czy wprowadzenie bonu kulturalnego albo ulgi podatkowej w przypadku wydatków na cele kulturalne. Wskazane rozwiązania nie byłyby wymierzone w inne grupy społeczne, nie powodowałyby dyskryminacji i zwiększenia wykluczenia cyfrowego. Zmniejszyłyby za to opodatkowanie i biurokrację z jednoczesnym zmniejszeniem wydatków (koszt poboru podatków czy działalności ZUS).	Uwaga nieuwzględniona Nie dotyczy przedmiotu objętego projektem ustawy.

	Krajowa Izba Producentów w Audiowizualnych	Ustawa o uprawnieniach artysty zawodowego	Wsparcie dla projektu ustawy	Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych wyraża uznanie dla prac podjętych przez resort kultury i mających na celu utworzenie mechanizmu wsparcia dla reprezentantów zawodów twórczych i artystycznych, umożliwiającego ich uczestniczenie w pełnym zakresie w systemie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Wprowadzenie projektowanych przepisów rozwiąże ważny problem, z którym polska kultura boryka się od lat. Jako producenci aprobujemy zaproponowany model finansowania systemu wsparcia dla artystów zawodowych, którego jednym ze źródeł finansowania będzie część środków pochodzących z tzw. opłaty reprograficznej, a więc z rekompensaty należnej uprawnionym z tytułu praw autorskich i pokrewnych za korzystanie z tych praw w ramach dozwolonego użytku osobistego.	Dziękujemy za zgłoszoną uwagę.
	Związek Zawodowy Scenarzystów w Polskich GILDIA SCENARZYSTÓW		Ogólnie	Czynności organizacji reprezentatywnych wynikające z ustawy powinny być finansowane lub refinansowane z Funduszu Wsparcia	Uwaga nieuwzględniona Zdaniem projektodawców regulacji przeznaczenie środków pochodzących z opłaty od czystych nośników na czynności organizacji reprezentatywnych zwiększyłoby ryzyko podważania zgodności regulacji z prawem unijnym.
	Bożenna Popławska, Prezes Okręgu Radomskiego o ZPAP	Preambuła „Projekt ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego”	Treści preambuły	Preambuła nie jest adekwatna do treści projektu – mówi ona o społecznej misji wszystkich artystów, a skierowana jest jedynie do wąskiej grupy artystów, którzy wg pomysłodawców tej ustawy, mają dostać odrębne uprawnienia, pozostali artyści nie, wręcz odwrotnie, poniosą straty, w tym finansowe.	Uwaga nieuwzględniona Z analiz wynika, że skutki wprowadzenia regulacji będą odwrotne do sugerowanych w uwadze.
	Sekcja Polska Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA			Poważnym ubytkiem w projektach Ustawy i towarzyszących rozporządzeń jest brak szczegółowych zapisów regulujących akces do systemu emerytalnego tych twórców, którzy dotychczas pracowali poza jego granicami. Wielu starszych artystów i artystek – w tym zasłużonych dla historii sztuki w Polsce – żyje w stanie nędzy. Uregulowanie ich sytuacji powinno być priorytetem dla powstającej Izby.	Uwaga nieuwzględniona Dorobek artystyczny z lat poprzednich jest uznawany w ramach projektowanej regulacji. Natomiast ewentualne niezależne świadczenia emerytalne pozostają poza przedmiotem objętym regulacją.

	Gdyńska Szkoła Filmowa		W ramach konsultacji zgłaszam postulat uznania studiów I stopnia (licencjat) jako wyższego wykształcenia wystarczającego do przyznania statusu artysty zawodowego	Przyjęcie powyższego postulatu byłoby zgodne z zasadą nie wykluczania osób, które zgodnie z polskim ustawodawstwem a w szczególności ustawa z dnia 22 grudnia 2015 roku o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji 9Dz. U. 2016.64 z dnia 2016.01.14 z późn. Zm.) czy też ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018.1668 z dnia 2018.08.30 z późn. Zm.) i praktyką są w innych przypadkach traktowane jak absolwenci studiów wyższych, którzy posiadają wykształcenie wyższe, odpowiedni tytuł zawodowy oraz kwalifikacje pełne związane z ukończeniem kształcenia w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki. W zawodach artystycznych, zwłaszcza filmowych, częste są też sytuacje, że ukończenie studiów wyższych I stopnia okazuje się wystarczające dla opanowania podstaw warsztatu, a o osiągniętych sukcesach decydują ostatecznie talent i pracowitość.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W projekcie zdecydowano się na przyznanie automatycznie uprawnień artysty osobom, które ukończyły proces edukacji w szkolnictwie artystycznym. Osoby jeszcze kształcące się mogą uzyskać uprawnienia przez wskazanie dorobku artystycznego.</p>
--	------------------------------	--	---	---	--

PIRC	Skutki społeczne proponowanych rozwiązań	<p>Państwo odgrywa ważną rolę w tworzeniu odpowiednich warunków do rozwoju sztuki i realizacji swobody twórczej przez artystów, którzy za swą twórczość powinni otrzymywać godziwe wynagrodzenie oraz mieć zapewnioną opiekę zdrowotną i emerytalną. W naszej ocenie wartym poparcia jest zasada równego dostępu wszystkich grup zawodowych do uczestnictwa w systemie emerytalnym i opieki zdrowotnej oraz stosowanie zachęt do opłacania składek przez osoby fizyczne i drobnych przedsiębiorców prowadzących działalność artystyczną, którzy dotychczas tego nie dokonywali. Jednocześnie należy wykazać się wrażliwością na potrzeby różnych grup zawodowych tak, aby żadnego sektora nie faworyzować względem pozostałych w tym zakresie.</p> <p>Z niepokojem odnotowaliśmy przedstawione w projekcie ustawy założenia dotyczące źródeł i zasad finansowania proponowanego funduszu wsparcia składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dla najmniej zarabiających artystów, a mianowicie znaczące rozszerzenie tzw. „opłaty reprograficznej”. W przeciwieństwie do systemu obowiązującego innych pracowników oraz przedsiębiorców, w przypadku sektora kultury to nie na pracownikach i pracodawcach miałby spoczywać główny obowiązek finansowania składek, lecz na konsumentach i przedsiębiorcach, którzy ani nie korzystają z wytworów kultury danych artystów, ani nie zatrudniają ich. Tworzy to niejako równoległy wobec obowiązującego w Polsce i niesprawiedliwy społecznie system wsparcia, który zamiast wspierać artystów w rozwoju i przedsiębiorczości artystycznej, gratyfikować będzie ich małą aktywność zawodową.</p> <p>Wszelkie propozycje dotyczące wsparcia dla artystów powinny opierać się o zasady sprawiedliwości społecznej i równego traktowania obywateli oraz uwzględniać rozwiązania rozwojowe, które pomogłyby artystom w docieraniu z ich twórczością do szerokiego grona odbiorców i uzyskiwaniu godziwych dochodów umożliwiających samodzielne opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Byłoby to zgodne z szeroko rozwijaną w innych krajach europejskich, ale także w Polsce, ideą przedsiębiorczości artystycznej, zgodnie z którą artystów (szczególnie młodych w ramach kształcenia zawodowego) należy doposażyć w wiedzę i umiejętności odnalezienia się na rynku ze swoją działalnością artystyczną i budowania swojej kariery jako artysty. Szereg uczelni artystycznych w Polsce już realizuje zajęcia z tego zakresu, wspierając młodych artystów w aktywnej postawie zamiast przyjmowania biernego roli osoby oczekującej wsparcia ze środków publicznych.</p> <p>Z założenia, działalność artysty zawodowego powinna umożliwiać utrzymanie się i opłacanie składek, podobnie jak każda inna działalność zawodowa i gospodarcza. Niezależnie od zachowania 50-procentowych kosztów uzyskania przychodów dla artystów, rozwiązania ułatwiające prowadzenie działalności powinny być dostępne dla artystów na takich samych zasadach jak dla innych osób prowadzących działalność gospodarczą (w tym dostępność ulgi na start i ulgi dla mikroprzedsiębiorców). Z punktu widzenia równego traktowania obywateli trudno zgodzić się z użytą w Ocenie Skutków Regulacji</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Sektor kultury odegrał kluczową rolę w przetrwaniu narodu polskiego na przestrzeni wieków. Uwaga nie ma charakteru prawnego, a światopoglądowy. W opinii projektodawcy sektor artystów zasługuje na wsparcie.</p>
------	--	--	--

	PIRC		<p>Niepełny zakres beneficjentów proponowanych rozwiązań</p>	<p>Zwracamy uwagę, że opłaty reprograficzne i opłaty od czystych nośników na gruncie przepisów prawa autorskiego stanowią opłatę za dozwolony użytek wszystkich kategorii utworów chronionych lub przedmiotów praw pokrewnych. Nie znajdujemy podstaw do uprzywilejowania podmiotów uprawnionych do repartycji tych środków w zakresie artystów zawodowych. Nie wszyscy twórcy są artystami. Bardzo istotną część utworów utrwalanych lub kopiowanych stanowią utwory naukowe (w tym publikacje specjalistyczne, podręczniki, materiały edukacyjne), publicystyczne (prasa drukowana, reportaże, telewizyjne serwisy informacyjne), techniczne, itp. Przyznawanie opłat reprograficznych i od czystych nośników w części przewidzianej dla Funduszu Wsparcia wyłącznie artystom zawodowym, jest nieuzasadnione i dyskryminuje inne, poza artystyczne formy twórczości (np. naukowców, dziennikarzy). Prowadzi to do sytuacji, gdy artyści zawodowi uczestniczą w repartycji dwukrotnie a pozostali twórcy jednokrotnie. Dodatkowo, w zakresie praw pokrewnych, zupełnie pominięto dysponentów praw do nadań. W naszej ocenie repartycja opłat reprograficznych i opłat od czystych nośników powinna obejmować wszystkie formy twórczości oraz wszystkie kategorie praw pokrewnych na równych zasadach. Tym samym, odpowiedniej modyfikacji wymagałyby art. 57 projektu ustawy w odniesieniu do nowego art. 20 e ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Założeniem projektu było wprowadzenie między artystami pewnego solidaryzmu i wspierania poprzez środki przekazywane do Funduszu Wsparcia artystów mniej zamożnych oraz działających w konkretnych branżach. Rozwiązania takie z powodzeniem zostały wprowadzone w Unii Europejskiej.</p> <p>Odnosząc się do zarzutu pozbawiania części osób należnych jej środków z opłaty reprograficznej wskazujemy, że środki pobierane od urzędzeń typu ksero w mniejszym stopniu będą zasilać środki Funduszu Wsparcia. Jednocześnie pakiet zmian w projekcie zwiększy ściągalność pobieranej opłaty, dzięki czemu nikt nie straci finansowo na wprowadzanych rozwiązaniach.</p> <p>Jeśli chodzi o branże objęte przedmiotową regulacją to zostały one określone bardzo szeroko i obejmują większość branży artystycznej. Odnosząc się do zarzutu ograniczenia pomocy w formie stypendium wskazujemy, że inne formy pomocy nie są w żadnym stopniu ograniczone wiekiem ubiegającego się o jej przyznanie.</p>
--	------	--	--	---	---

	PIRC		<p>Aspekt podatkowy, w tym konieczność zmiany podstawy naliczania opłat z wartości brutto na wartość netto.</p>	<p>Trudno jest zrozumieć dlaczego projektodawca przyjął wartość brutto, jako podstawę naliczania opłaty, wprowadzając tym samym niejako „podatek od podatku.</p> <p>Ponadto, pobieranie opłat od wartości brutto prowadzi do nie usprawiedliwionego różnicowania różnych grup producentów, dystrybutorów, importerów. Jeżeli na różne urządzenia reprograficzne lub nośniki są lub będą wprowadzane różne stawki VAT, to proponowane przepisy skutkowałyby uprzywilejowaniem podmiotów, które wprowadzają na rynek krajowy urządzenia lub nośniki objęte niższą stawką VAT. Takie nierówne traktowanie przedsiębiorców nie znajduje ani prawnego ani gospodarczego uzasadnienia.</p> <p>Jednocześnie, w naszej opinii podstawa naliczania opłaty została sformułowana w sposób niejasny (art. 57 pkt 1, nowe brzmienie art. 20 ust. 4 ustawy o Prawie autorskim i prawach pokrewnych):</p> <p>„Opłata ma wysokość od 1 do 4 procent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kwoty brutto należnej z tytułu pierwszej sprzedaży towaru, o którym mowa w ust. 1, 2) wartości rynkowej towaru, o którym mowa w ust. 1, z dnia pierwszego przekazania albo pierwszego przyjęcia w użytkowanie dokonane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.” <p>Nie wiadomo jak rozumieć ten przepis, tj. kiedy podstawą będzie wartość rynkowa – czy urząd wybierze sobie kwotę wyższą, czy chodzi o sytuacje w których nie będzie kwoty brutto należnej z tytułu pierwszej sprzedaży towaru. Nie jest także dla nas jasne co projektodawca miał na myśli przez pojęcie „przekazania”. Tym samym przepisy te wymagają doprecyzowania.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W opinii projektodawcy wskazane jest ustalenie wysokości opłaty od kwoty brutto.</p>
--	------	--	---	---	---

PIRC		Widelki opłaty na poziomie ustawy	<p>Nie ma uzasadnienia dla wprowadzania na poziomie ustawy minimalnego poziomu opłaty, tak jak to czyni projekt ustawy. Art. 57 projektu ustawy zakłada dodanie do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przepisu określającego nie tylko maksymalną ale również minimalną wysokość stawki. Zwracamy uwagę, że obecnie art. 20 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przewiduje jedynie górną wysokość opłaty (w wysokości 3% kwoty należnej z tytułu sprzedaży tych urządzeń i nośników), i takie rozwiązanie jest z wszech miar uzasadnione i wymaga utrzymania na gruncie projektowanej ustawy. Obecne rozwiązanie pozwala bowiem na elastyczne zarządzanie wysokością opłaty na konkretne urządzenia i nośniki, określanej w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy, pozwalając właściwemu ministrowi na wskazanie dowolnej stawki większej niż zero i mniejszej niż 3%. Nie ma żadnego uzasadnienia dla ustawowego wprowadzenia wartości minimalnej stawki, gdyż zdecydowanie zmniejszy to elastyczność i racjonalność przy określaniu wysokości opłaty w rozporządzeniu. Jedynym argumentem przemawiającym za wprowadzeniem dolnej granicy opłaty w ustawie może być to, że taka konstrukcja zwalnia ministra wydającego rozporządzenie z konieczności jakiegokolwiek uzasadniania wysokości opłaty, jeśli jest ona przewidziana na poziomie ustawowego minimum, gdyż zapewne pojawi się wtedy po stronie administracji argument, że na mniej nie pozwala ustawa. Nie można zapominać również, że obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów dla 20 klas urządzeń i nośników przewiduje opłaty na poziomie mniejszym niż 1%. Zatem zabieg ustawowego określenia progu minimalnego opłaty na poziomie 1% może być ewidentnie odbierany jako próba podniesienia – w stosunku do stanu obecnego – opłat od wielu urządzeń i nośników przy jednoczesnym unikaniu prowadzenia analizy i debaty uzasadniającej wzrost opłaty. Zabiega taki, być może uzasadniony fiskalnie, nie broni się na gruncie aksjologii, racjonalności i zwykłej sprawiedliwości, gdyż znacznie ogranicza pole dialogu na temat wysokości opłaty, wprowadzając do systemu rozwiązanie uznaniowe i daleko nieelastyczne, gdyż wymagające interwencji ustawodawcy (Sejm, Senat, Prezydent) w przypadku gdyby się okazało, że są urządzenia lub nośniki, dla których racjonalny poziom opłaty jest niższy niż 1% (a obecnie opłaty na poziomie mniejszym niż 1% są przecież przewidziane dla wielu urządzeń i nośników).</p> <p>Jednocześnie zwracamy uwagę, że nie znajdujemy uzasadnienia dla podniesienia maksymalnego ustawowego poziomu opłaty z obecnych 3% do projektowanych 4%. Również ta zmiana nie została poparta przekonującą analizą i argumentacją, a domyślać się należy, że jedynym uzasadnieniem jest fiskalizm czyli dążenie do zmaksymalizowania danin pobieranych od przedsiębiorców, którzy tej opłacie będą podlegali. Warto zwrócić uwagę, że zdaniem projektodawcy niska wartość sum rocznie zbieranych z tytułu opłaty reprograficznej jest skutkiem niskiej ściągalności tej opłaty, a nie jest</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W opinii projektodawcy procentowe widelki określone w ustawie nie są nadmiernie wysokie.</p> <p>Z informacji w OSR wynika, że w niektórych krajach stawki są dużo wyższe niż określona w projekcie maksymalna stawka 4 procent.</p> <p>Regulacje zawarte w przepisach dotyczące opłaty zostały uzupełnione o regulacje, mające zagwarantować realizację przez przepisy projektu postanowień dyrektyw oraz orzecznictwa dotyczącego dozwolonego użytku.</p> <p>W szczególności zmiany objęły wprowadzenie raportu sporządzanego przez Izbę, którego ustalenia mają stanowić dla ministra podstawę do ustalenia wysokości stawek opłaty. Ma być w nim badany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres dozwolonego użytku i urządzenia, za pośrednictwem których korzysta się z tego uprawnienia; 2) różnice między prywatnym cyfrowym i analogowym kopiowaniem rozwój technologiczny i gospodarczy, w szczególności w odniesieniu do prywatnego cyfrowego kopiowania oraz systemów wynagradzania; 3) dostępne zabezpieczenia techniczne, mające chronić utwory i ich skuteczność; 4) szkody ponoszone przez podmioty praw autorskich w wyniku danej czynności zwielokrotnienia. <p>Raport ma stanowić podstawę do wydawania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia ws. wysokości opłat. Rozwiązanie to ma zagwarantować, że projektowane regulacje są zgodne z art. 5 ust. 2 lit. b dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym.</p> <p>W celu zagwarantowania zróżnicowania opłat w zależności od tego, czy i w jaki sposób dany sprzęt wykorzystywany jest do dozwolonego użytku prywatnego Polska Izba Artystów przygotowuje ww. raport. Wysokość szkód ponoszonych przez</p>
------	--	-----------------------------------	---	---

	PIRC		Nadmierna wysokość proponowanych stawek	<p>Zwracamy uwagę, że proponowane stawki są obiektywnie wygórowane. W szczególności uwzględniając fakt, że nie można zakładać, że każde korzystanie z urządzenia reprograficznego lub czystego nośnika sprowadza się do utrwalania lub zwielokrotniania utworów lub praw pokrewnych osób trzecich. Takie założenie nie znajduje pokrycia w faktach. Wiele osób korzysta z czystych nośników w celu przechowywania zdjęć, filmów rodzinnych, których sami są autorami czy innych form własnej działalności twórczej, jak też do przechowywania prywatnych dokumentów, notatek etc. Ogromna liczba materiałów utrwalanych i zwielokrotnianych nie jest w ogóle chroniona prawem autorskim z uwagi na brak cech indywidualnej twórczości. W przypadku takich materiałów nie można mówić o zasadności pobierania opłat z tytułu licencji ustawowej. Stawka powinna uwzględniać przeznaczenie urządzeń i wprowadzać stawki proporcjonalne do ich specyfiki i głównej funkcji. Czyste nośniki powinny więc być obłożone taką samą stawką jak papier kserograficzny, a do urządzeń których główną funkcją nie jest kopiowanie lub zwielokrotnianie (np. telewizory czy dekodery umożliwiające nagrywanie służą przede wszystkim do oglądania treści za dostęp do których osoba prywatna już zapłaciła w formie abonamentu RTV lub opłaty abonamentowej do operatora), powinny mieć zastosowanie inne stawki niż do sprzętu przeznaczonego stricte do nagrywania (np. nagrywarka DVD/BluRay. Poniżej przedstawiamy propozycję modyfikacji tabeli opłat (zmiany zaznaczono czerwoną czcionką):</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Odpowiedź j.w.</p>
--	------	--	---	---	--

	PIRC		<p>Dyskryminacja polskich producentów - postulat niższej stawki opłaty dla producentów</p>	<p>Istnieją uzasadnione obawy dotyczące odwrotnej dyskryminacji polskich producentów urządzeń reprograficznych i czystych nośników w stosunku do producentów zagranicznych. Ci ostatni, jako wolni od obowiązku zapłaty opłat przewidzianych w analizowanych projektach, powiększą swoją przewagę cenową w stosunku do producentów krajowych. Opłaty reprograficzne i opłaty od czystych nośników w brzmieniu zaproponowanym w projekcie sprawiają, że producent będzie ponosić opłatę wyższą od importera, bo producent odprowadza opłatę od pełnej wartości całego urządzenia, a importer odprowadza opłatę od poszczególnych komponentów. Aby nie pozbawiać producenta szans na konkurowanie z tanimi produktami z importu, należy zredukować stawki opłat reprograficznych i od czystych nośników w stosunku do producentów. Niższa stawka opłaty dla producentów będzie stymulować produkcję krajową, co przyniesie pozytywne skutki także w innych obszarach gospodarki. Proponujemy zmianę brzmienia projektu rozporządzenia polegającą na przeniesieniu obecnej treści §1 rozporządzenia do §1 ust. 1. Następnie należy dodać §1 ust. 2 o następującej treści: „Producenci zobowiązani do uiszczenia opłaty, odprowadzają opłatę w wysokości 25% stawki określonej w Załączniku nr 1 i 2”:</p> <p>§ 1. 1. W załącznikach do niniejszego rozporządzenia określa się typy urządzeń i czystych nośników, od których pobiera się opłatę oraz wysokość opłaty.</p> <p>2. „Producenci zobowiązani do uiszczenia opłaty, odprowadzają opłatę w wysokości 25% stawki określonej w Załączniku nr 1 i 2”.</p> <p>Proponowana zmiana (zaznaczona czerwoną czcionką) ma na celu ochronę krajowych producentów przed negatywnymi skutkami wprowadzanej regulacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Sposób poboru opłaty został zaprojektowany w sposób szczelny i obowiązek jej ponoszenia ma dotyczyć wszystkich podmiotów. Niższe opłaty dla jakiejś kategorii przedsiębiorców mogą stanowić niedozwoloną pomoc publiczną sprzeczną z prawem europejskim.</p>
--	------	--	--	--	---

PIRC		Wadliwa konstrukcja opisu urzędzeń i nośników objętych opłatą	<p>Należy również zwrócić uwagę, że kategorie urzędzeń, którymi posługują się załącznik nr 1 i 2 projektu rozporządzenia, zostały stworzone w sposób wadliwy, gdyż z wykorzystaniem dwóch różnych kryteriów, co powoduje, że różne punkty załączników zawierają się w sobie albo tworzą zbiory o częściach wspólnych, co będzie negatywnie wpływało na praktyczne stosowanie tych przepisów, zarówno po stronie podmiotów zobowiązanych do zapłaty jak i po stronie administracji skarbowej. Należy bowiem zwrócić uwagę, że część punktów załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia została skonstruowana przez opis funkcji, jakie posiada dane urzędzenia – chodzi tu o następujące pozycje: 1 – 4 oraz 10, przykładowo „odtwarzacz wideo lub audio-wideo z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych”. Jednocześnie szereg innych punktów załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia został stworzony nie przez opis posiadanych funkcji, a przez nazwę urzędzenia – chodzi tu o następujące pozycje: 5 – 9, przykładowo „komputer przenośny”. W efekcie powstaje sytuacja, w które to samo urzędzenie może zostać zakwalifikowane jako podlegające opłacie w ramach więcej niż jednego punktu z projektu rozporządzenia, bowiem przykładowo komputer przenośny może zostać zakwalifikowany jako urzędzenie podlegające opłacie na podstawie punktu 6 („komputer przenośny”) załącznika nr 1, ale również w ramach punktu 10 („odtwarzacz wideo lub audio-wideo z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych”). Nie jest także jasne dlaczego stworzono osobne pozycje dla dwóch bardzo podobnych i częściowo pokrywających się kategorii, tj. poz. 4 tabeli 1 „odtwarzacz audio lub audio-wideo z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych” oraz poz. 10 tejże tabeli „odtwarzacz wideo lub audio-wideo z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych”. Sytuacja taka nie daje się pogodzić z paradygmatem pewności i jednoznaczności przepisów prawa, gdyż będzie prowadziła do wykluczających się interpretacji, co będzie miało szczególnie dotkliwe negatywne znaczenie w przypadku urzędzeń objętych dwoma albo większą ilością punktów z załączników do rozporządzenia, jeśli dla punktów tych przypisana będzie różna stawka opłaty.</p> <p>Nie sposób również nie zauważyć problemu, jakim przy zaproponowanej konstrukcji projektu rozporządzenia będzie pobieranie podwójnie opłaty za to samo urzędzenie. Dotyczy to w szczególności tych sytuacji, w których projekt rozporządzenia przewiduje opłatę od określonego urzędzenia, które jest sprzedawane nie tylko samodzielnie, ale również jako części innego urzędzenia, za które projekt rozporządzenia również przewiduje opłatę. Przykładowo na gruncie projektowanego rozporządzenia sytuacja taka może mieć miejsce w przypadku pobrania opłaty od ceny komputera stacjonarnego (pozycja 5 załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia), podczas gdy w skład komputera stacjonarnego wchodzi zawsze „komputerowy nośnik pamięci masowej [...]” (HDD, SSD – pozycja 11 załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia) oraz często „nagrywarka CD, DVD, BluRay [...]”, za które to komponenty również pobrana będzie opłata, na wcześniejszym etapie dystrybucji. W efekcie od urzędzeń takich jak dyski twarde komputera (HDD, SDD) czy nagrywarki CD / DVD opłata</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wskazujemy ze nie jest możliwe pobranie dwukrotnie opłaty od tego samego urzędzenia – zakupienie jakichś komponentów i stworzenie na ich podstawie nowego urzędzenia nie jest dwukrotnym pobraniem opłaty za to samo.</p> <p>Jednakowoż trwają obecnie uzgodnienia w wyniku których tego typu zjawiska powinny zostać wyeliminowane lub zredukowane do minimum.</p> <p>Jednocześnie wskazujemy, że rozporządzenie będzie podlegać dalszym uzgodnieniom na kolejnych etapach prac nad projektem.</p>
------	--	---	--	--

PIRC		Potrzeba zapewnienia pewności prawnej w zakresie nieobejmowania opłatą smartfonów	<p>Wyrażamy głębokie zadowolenie i akceptację dla składanych przez Rząd RP deklaracji, że opłata reprograficzna nie obejmie smartfonów. Niemniej jednak, aby wola Rządu w tym zakresie była respektowana w przyszłości, kiedy przyjdzie czas wnoszenia i egzekwowania opłaty przez administrację skarbową, konieczne są zmiany na poziomie projektu rozporządzenia, tak, aby z przepisów rozporządzenia i uzasadnienia do niego jednoznacznie wynikało, że smartfony nie są objęte opłatą. Już teraz, na gruncie przedłożonych do konsultacji przepisów projektu rozporządzenia można dojść do wniosku, że smartfony nie będą objęte opłatą, gdyż nie zostały wymienione wprost w załącznikach do rozporządzenia i nie wpisują się wprost i jednoznacznie w żadną z kategorii urządzeń wymienionych w załącznikach 1 i 2 do projektowanego rozporządzenia. Niestety przedłożone do konsultacji publiczne propozycje zapisów projektu rozporządzenia są w kilku punktach na tyle niejednoznaczne (więcej na ten temat w poprzednich punktach niniejszego stanowiska), że w przyszłości mogą pojawić się nieuzasadnione, ale nie dające się wykluczyć rozszerzające interpretacje, prowadzące – wbrew woli projektodawcy – do prób objęcia opłatą smartfonów na etapie egzekwowania opłat. Ryzyko takie może pojawić się w szczególności na kanwie następujących punktów projektu rozporządzenia:</p> <p>„inne urządzenie audio lub audio-wideo z funkcją nagrywania lub odtwarzania nośników zewnętrznych” (punkt 4 załącznika nr 1 do projektowanego rozporządzenia);</p> <p>„komputer przenośny (w tym laptop, netbook, notebook), tablet i podobne urządzenia” (punkt 6 załącznika nr 1 do projektowanego rozporządzenia);</p> <p>„cyfrowe aparaty fotograficzne z niewymienialnymi obiektywami” (punkt 5 załącznika nr 2 do projektowanego rozporządzenia);</p> <p>Przepisy załączników do projektu rozporządzenia, a w szczególności powyżej przytoczone punkty, powinny zostać zmienione tak, aby z załączników tych jednoznacznie wynikało, że żaden punkt załącznika 1 czy 2 nie dotyczy smartfonów. W tym celu przytoczone powyżej przepisy należy zmienić co najmniej tak, aby z punktu 6 załącznika nr 1 do projektu rozporządzenia („komputer przenośny (w tym laptop, netbook, notebook), tablet i podobne urządzenia”) usunąć słowa „... i inne podobne urządzenia”, natomiast „tablety” przenieść do odrębnego punktu, tak, aby usunąć obecną w projekcie rozporządzenia sugestię, że tablety są „komputerami przenośnymi” (co jest niezgodne z powszechnym rozumieniem pojęcia „komputer przenośny” i co mogłoby prowadzić do daleko idących interpretacji rozszerzających pojęcie „komputerów przenośnych”). Ponadto, w naszej ocenie istnieje również potrzeba dodania do projektu rozporządzenia przepisu wprost stanowiącego, że smartfony nie są objęte opłatą, a co najmniej dodanie do uzasadnienia projektu rozporządzenia zdania jednoznacznie stwierdzającego, że smartfony nie mieszczą się w żadnym punkcie załączników 1 i 2 projektowanego rozporządzenia, a co za tym idzie nie są objęte opłatą. Zmiany takie powinny zagwarantować, że projekt ustawy oraz projekt rozporządzenia na poziomie legislacyjnym będzie zgody z publicznymi deklaracjami przedstawicieli Rządu o świadomym</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Jednocześnie wskazujemy, że rozporządzenie będzie podlegać dalszym uzgodnieniom na kolejnych etapach prac nad projektem</p>
------	--	---	---	--

	PIRC		<p>Zastrzeżenia co do proponowanego przekazania inkasa i egzekucji opłat reprograficznych pod właściwość urzędów skarbowych.</p>	<p>Zgłaszamy także wątpliwości, czy zastosowanie dla opłat reprograficznych administracyjnego/skarbowego trybu pobierania i egzekwowania należności jest uzasadnione. Opłaty reprograficzne i opłaty od czystych nośników nie są daninami publicznoprawnymi, ani opłatami administracyjnymi. Są to opłaty o charakterze cywilnoprawnym i należą do kategorii spraw cywilnych podlegających kognicji sądów powszechnych (cywilnych). Do tej pory inkaso ww. opłat było prowadzone przez organizacje zbiorowego zarządzania.</p> <p>Z uzasadnienia projektu wynika, że powodem przekazania inkasa i egzekucji opłat reprograficznych pod właściwość urzędów skarbowych jest zarzut ich niskiej egzekwowalności. Taki argument podważa działalność organizacji zbiorowego zarządzania oraz uderza w cały system sądów cywilnych i ich skuteczności. Może też budzić wątpliwości, dlaczego opłaty reprograficzne mają być delegowane do trybu administracyjnego a inne opłaty cywilnoprawne, np. alimenty, już nie. Dodatkowo, w sytuacjach spornych, to kwestie cywilnoprawne i interpretacja przepisów prawa autorskiego będzie mieć kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia. Sprawy te powinny podlegać pod właściwość nowo powstałych Sądów Własności Intelektualnej, a nie być rozpoznawane przez administrację skarbową, która nie ma niezbędnej wiedzy i doświadczenia w zakresie interpretacji tak specjalistycznych przepisów cywilnoprawnych (prawa autorskiego). Uważamy, że proponowany w projekcie mechanizm inkasowania i egzekwowania opłat reprograficznych i opłat od czystych nośników tworzy niebezpieczny precedens, który może nadmiernie obciążać administrację skarbową i narusza fundamentalny dla systemu prawnego podział sporów na sprawy cywilne, karne i administracyjne, rozpoznawanych przez odpowiednie sądy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Podtrzymujemy zasadność przekazania poboru opłaty administracji skarbowej i zapewniamy, że jest ona w stanie realizować to zadanie.</p>
	PIRC		<p>Nieuzasadnione pominięcie w procesie konsultacji przedsiębiorców, na których ma ciążyć obowiązek wniesienia opłaty</p>	<p>Z OSR wynika, że projekt jest efektem roboczych konsultacji ze środowiskiem artystycznym w trakcie Ogólnopolskiej Konferencji Kultury. Dziwi i niepokoi fakt, że w przypadku projektu o tak istotnym wpływie ekonomicznym na przedsiębiorców, zrzeszające ich organizacje nie zostały zaproszone do konsultacji na etapie prac roboczych, tak jak niejednokrotnie w przeszłości miało to miejsce w przypadku innych projektów procedowanych z inicjatywy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (obecnie także Sportu).</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W Ogólnopolskiej Konferencji Kultury brały udział środowiska artystyczne i związane z kulturą, w tym przedstawiciele biznesu. Treść rozporządzenia dot. opłat od czystych nośników będzie też przedmiotem dalszych konsultacji z przedstawicielami przedsiębiorców – w szczególności producentów i importerów sprzętu elektronicznego</p>

	PIRC		Termin wejścia w życie przepisów	Zwracamy uwagę, że projekt nie uwzględnia aspektów praktycznych dotyczących np. ram czasowych zamówień na produkcję niektórych urządzeń. W przypadku dekoderów cykl produkcyjny wnosi około 16 miesięcy na development i kilka lat na dostawy. W tym kontekście zasadne jest wydłużenie vacatio legis rozporządzenia do co najmniej 1 stycznia 2023. Weześniejsze wprowadzenie tak wysokich opłat sprawi, że wiele podmiotów polskich, które już zakontraktowały dostawy urządzeń nie mogą uwzględnić w rozliczeniach opłaty od wprowadzenia urządzeń na rynek krajowy i w efekcie będą zmuszone przerzucić ją na konsumenta.	Uwaga uwzględniona , termin wejścia w życie ustawy został zmieniony.
	Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”			projekt nie zawiera systemowego rozwiązania problemu zabezpieczenia emerytalnego artystów zawodowych, którzy kończą karierę zawodową lub też z innych przyczyn np. zdrowotnych muszą karierę artystyczną zakończyć, a nie osiągnęli jeszcze wieku emerytalnego, natomiast przepracowali w zawodzie określoną ilość lat np. 20. Projekt ustawy powinien być rozszerzony o przepisy w zakresie emerytur i zasiłków artystycznych uwzględniające specyfikę uprawiania działalności artystycznej. Problem zasiłków artystycznych, zabezpieczających, z mocy prawa, bezpieczeństwo socjalne dla artystów zawodowych, którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego, został przez Radę Sekcji przedstawiony na piśmie w 2017 roku podczas spotkania z Panią Minister Wandą Zwinogrodzką.	Uwaga nie dotyczy przedmiotu objętego regulacją.
	Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”			W ustawie pominięto artystów pracujących na różnego rodzaju umowach, w instytucjach artystycznych i kulturalnych, w zakresie przyznania im statusu artysty zawodowego. Według danych zawartych w uzasadnieniu stanowią oni tylko 10% wszystkich artystów. Uważamy, że artyści pracujący na umowach o pracę powinni z automatu uzyskiwać status artysty zawodowego i otrzymywać kartę artysty zawodowego, uprawniającą w przyszłości do różnego rodzaju ulg i przywilejów. NIE MOŻNA DZIELIĆ ARTYSTÓW NA ARTYSTÓW ZAWODOWYCH i ETATOWYCH ARTYSTÓW,	Uwaga nieuwzględniona
	Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”			W ustawie, dla odnowienia statusu artysty zawodowego trzeba się wykazać odpowiednim dochodem w okresie ostatnich 3 lat. Jest to wyłącznie oświadczenie nie poparte dokumentami. Jednak, mimo nie uzyskania odpowiednich dochodów, można znów potwierdzić dorobek i znów stać się artystą zawodowym.	Uwaga nieuwzględniona Projekt zakłada regulacje zabezpieczające na wypadek składania nieprawdziwych oświadczeń.

	Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”			Pieniądze z opłaty za nośniki tylko w 49% i 30% są przekazywane na fundusz wsparcia. Większość będzie przekazywana organizacjom posiadającym pozwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub pokrewnymi. Znow warunkiem otrzymania jakichkolwiek pieniędzy z tytułu praw autorskich, by skorzystać z dodatkowych funduszy, trzeba będzie zapisać się do tych organizacji.	Uwaga nieuwzględniona Regulacja wynika w tym zakresie z obowiązującego prawa UE.
	Krajowa Sekcja Pracowników w Instytucji Artystycznych NSZZ „Solidarność”			Zastanawiające jest, że ustawa mówi tylko o umowach zleceniach. Nie ma natomiast wzmianki o umowach o dzieło, a przecież takie umowy powinny być podstawą rozliczania się artystów zawodowych.	Uwaga nieuwzględniona Niejasna interpretacja zapisów projektu ustawy.
	Grupa Zawodowa Reżyserów castingu			Jako grupa zawodowa Reżyserów Castingu filmów i seriali zgłaszamy wnioski o objęcie naszego zawodu statusem artysty zawodowego w procedowanej obecnie ustawie o uprawnieniach artysty zawodowego. Naszym zadaniem jest stworzenie autorskiej koncepcji obsady filmu lub serialu wg założeń scenariusza, reżyseria zdjęć próbnych, współpraca z Reżyserem i Producentem filmu na takich samych zasadach jak pozostali współtwórcy filmu/ serialu. Tak jak przedstawiciele innych wymienionych już w ustawie zawodów filmowych uczestniczymy w procesie twórczym. Od stworzenia obsady zaczyna się realizacja założeń scenariusza. Dobra, trafiona obsada decyduje o autentyczności opowiadanej historii, przyczynia się do popularności filmu, a co za tym idzie osiągnięcia dobrych wyników finansowych z ich rozpowszechniania. Każdorazowo jesteśmy zatrudniani przez Producentów na podstawie umów o z dzieło z przekazaniem praw autorskich do utworu.	Uwaga nieuwzględniona Akty wykonawcze będą podlegały uzgodnieniom na dalszym etapie prac nad projektem.

	Anna Wilk		Umowa kupna-sprzedaży dzieł sztuki w działalności artysty zawodowego.	Cały czas jest mowa o tym, że wszystkie przychody artystów zawodowych z działalności artystycznej pochodzą z umów zlecenie i/lub umów o dzieło. Zostały pominięte umowy kupna-sprzedaży. Proszę przeanalizować sytuację, gdy artysta w galeriach sztuki prezentuje gotową kolekcję obrazów, grafik, rysunków itp. Zdarza się, że kolekcjoner chce kupić dzieła i wtedy nie można podpisać umowy o dzieło czy zlecenie, ponieważ zgodnie z prawem taka umowa może być zawarta na dzieło które ma powstać w przyszłości, a tutaj dzieło już istnieje i można zawrzeć umowę kupna sprzedaży. To jest bardzo ważne, gdyż artyści nie tylko tworzą na zamówienia, ale sprzedają swoje prace w galeriach sztuki czy poprzez stronę internetową. Taki zapis powinien się pojawić, żeby później urzędy (w tym urząd skarbowy) nie interpretowały sprzedaży obrazów własnego autorstwa jako działalność np. handlową, podlegającą pod rejestr CEIDG. Sprzedaż dzieł własnego autorstwa jest ściśle związana z zawodem artysty i jako działalność artystyczna powinna być rozliczana z urzędem skarbowym.	Uwaga uwzględniona.
	Anna Wilk		Kryteria przyznawania statusu artysty	Jeżeli ktoś stara się o przyznanie statusu po raz pierwszy, to powinny być brane pod uwagę wszystkie osiągnięcia, wystawy, dorobek, ale sprzed pandemii. Rok 2020 i 2021 dla większości artystów był i jest nadal czasem walki o przetrwanie.	Uwaga nieuwzględniona Organizacje reprezentatywne mają możliwość uwzględnienia czasu pandemii w potwierdzaniu zawodowego charakteru działalności artystycznej.
	Piotr Duda			Wyrażam swój sprzeciw "ustawie reprograficznej", uważam że nośniki, tablety, telewizjory itp. służą promocji i sprzedaży produktów artystów i pomagają im zarabiać za ich twórczość. To artyści powinni płacić producentom i konstruktorom sprzętu dzięki któremu mogą trafić do szerszej publiczności. Ukończenie uczelni artystycznej nie różni się niczym od ukończenia uczelni technicznej, więc i uprawnienia zdrowotne i emerytalne powinny pozostać takie same.	Uwaga nieuwzględniona

UWAGI DO PROJEKTÓW ROZPORZĄDZEŃ

Lp.	Zgłaszający	Jednostka redakcyjna projektu ustawy lub rozporządzenia	Czego dotyczy (streszczenie uwagi)	Treść uwagi	Stanowisko
1.	Zarząd Główny Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków	Projekt rozporządzenia art. 42 zapomogi i stypendia § 11, ust. 1 punkt 3.	Wnosimy o wykreślenie z treści Rozporządzenia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w sprawie kryteriów i trybu przyznawania dofinansowania z Funduszu Wsparcia Artystów Muzyków § 11 ust. 1 pkt 3 zapisu ograniczającego wiek aplikujących o stypendium do 35 roku życia.	Rozwój artystyczny jest procesem ciągłym, a możliwość realizacji artystycznych projektów, które najczęściej są niekomercyjne i nie mogą odbyć się bez wsparcia finansowego, nie powinna być ograniczana ze względu na wiek. Do tej pory MKDniS, przyznając stypendia twórcze, nie tworzyło limitów wiekowych dla kandydatów, zatem i w tym przypadku wskazane jest, by takich ograniczeń nie wprowadzać. W przypadku utrzymania limitu wiekowego ustawa wpisze się w negatywny wzorzec wykluczenia sporej części artystów ze względu na wiek, co naszym zdaniem nie powinno mieć miejsca w tak ważnej ustawie.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
2.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Załącznik do projektu rozporządzenia art. 36 dochód (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>tabela lista zawodów, str. 3, zmiana treści poz. 75 stroiciel instrumentów muzycznych/stroiciel instrumentów klawiszowych – 46 800 zł</i>	Zapis w projekcie rozporządzenia jako „Stroiciel” jest pojęciem zbyt ogólnym. Czy to stroiciel instrumentów muzycznych, obrazu, dźwięku, aparatury naukowej czy pomieszczeń? W klasyfikacji zawodowej nie ma stroiciela jako takiego. Właściwym byłoby dookreślenie, że strojenie dotyczy instrumentów muzycznych, a lepszym określeniem byłby stroiciel instrumentów klawiszowych, czyli: organów, klawesynów, klawikordów, akordeonów. Nie ma stroicieli innych instrumentów niż instrumenty klawiszowe, które najbardziej skomplikowanymi i rozbudowanymi instrumentami. W przypadku pozostałych instrumentów, stroi je muzyk, który na nich gra.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
3.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Załącznik do projektu rozporządzenia art. 36 dochód (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu po poz. 75: stroiciel instrumentów historycznych – 46 800 zł</i>	Oddzielną kategorią instrumentów muzycznych, wyszczególnioną z instrumentów klawiszowych, są instrumenty historyczne takie jak: fortepian, pianino, klawesyn, klawikord, klawiolin. Charakteryzują się innym dźwiękiem, który zasadniczo różni się od współczesnego dźwięku. Stroiciel takich instrumentów tworzy dźwięk, niespotykany we współczesnych instrumentach (jest tworzony na oryginalnych instrumentach zabytkowych). Potwierdzeniem tego jest np. Międzynarodowy Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych, organizowany przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
4.	Stowarzyszenie Polskich	Załącznik do projektu rozporządzenia art. 36	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu po poz. 75:</i>	Strojenie fortepianu jest najbardziej skomplikowanym procesem strojenia instrumentów klawiszowych. Strojenie to polega na	Uwaga nieuwzględniona

	Stroicieli Fortepianów	dochód (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>stroiciel fortepianów – 46 800 zł</i>	regulacji wysokości dźwięków (intonacji), w celu zapewnienia wzajemnej zgodności harmonicznej interwałów pomiędzy dźwiękami w obrębie tego instrumentu. To znalezienie balastu pomiędzy czystym i nieczystym dźwiękiem. Stroiciel fortepianów charakteryzuje się słuchem stroicielskim, który różni się od słuchu muzycznego. Stroiciel fortepianów jest zawodem występującym w klasyfikacji zawodowej.	Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
5.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Załącznik do projektu rozporządzenia art. 36 dochód (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu, po poz. 28 dziennikarz – 46 800 zł</i>	Dziennikarz to twórca wg gatunków dziennikarskich, które stosują się do zasady odpowiedzi na 5 pytań: co, kto, gdzie, kiedy/dlaczego. Dziennikarz w klasycznej definicji był ekspertem wiedzy w danej dziedzinie i zawodem zaufania publicznego. Jego zadaniem jest informowanie i edukowanie. Poprzez gatunki dziennikarskie (artykuł, felieton, wywiad, reportaż) tworzył informację opowiadającą o wydarzeniu lub konkretnym bohaterze. Konstrukcja tego utworu jest samodzielnym wytworem dziennikarza i ma charakter zindywidualizowany, autorski. Umowy o dzieło dot. utworów dziennikarskich stosują 50% koszt uzyskania przychodów, z tytułu przeniesienia praw autorskich.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
6.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Załącznik do projektu rozporządzenia art. 36 dochód (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu, po poz. 28 programista oprogramowania – 70 200 zł</i>	Programista to zawód IT, który tworzy kod źródłowy w programie komputerowym. Programista nie jest administratorem (czynność powtarzalna), czy wsparciem technicznym (czynność powtarzalna). Programowanie to zindywidualizowany i niepowtarzalny proces twórczy, efektem czego może być różna funkcjonalność wytworu, jakim jest program komputerowy. Umowy o dzieło dot. utworów programistów stosują 50% koszt uzyskania przychodów, z tytułu przeniesienia praw autorskich.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
7.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Projekt rozporządzenia art. 27 lista zawodów (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>Tabela - lista zawodów dla których ustalana jest reprezentatywność, str. 3, zmiana treści poz. 75 stroiciel instrumentów muzycznych/stroiciel instrumentów klawiszowych</i>	Zapis w projekcie rozporządzenia jako „Stroiciel” jest pojęciem zbyt ogólnym. Czy to stroiciel instrumentów muzycznych, obrazu, dźwięku, aparatury naukowej czy pomieszczeń? W klasyfikacji zawodowej nie ma stroiciela jako takiego. Właściwym byłoby dookreślenie, że strojenie dotyczy instrumentów muzycznych, a lepszym określeniem byłby stroiciel instrumentów klawiszowych, czyli: organów, klawesynów, klawikordów, akordeonów. Nie ma stroicieli innych instrumentów niż instrumenty klawiszowe, które najbardziej skomplikowanymi i rozbudowanymi instrumentami. W przypadku pozostałych instrumentów, stroi je muzyk, który na nich gra.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
8.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Załącznik do projektu rozporządzenia art. 36 dochód (w sprawie zawodów artystycznych,	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu po poz. 75: stroiciel instrumentów historycznych</i>	Oddzielną kategorią instrumentów muzycznych, wyszczególnioną z instrumentów klawiszowych, są instrumenty historyczne takie jak: fortepian, pianino, klawesyn, klawikord, klawiolin. Charakteryzują się innym dźwiękiem, który zasadniczo różni się od współczesnego	Uwaga nieuwzględniona

		dla których ustalana jest reprezentatywność)		dźwięku. Stroiciel takich instrumentów tworzy dźwięk, niespotykany we współczesnych instrumentach (jest tworzony na oryginalnych instrumentach zabytkowych). Potwierdzeniem tego jest np. Międzynarodowy Konkurs Chopinowski na Instrumentach Historycznych, organizowany przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina.	Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
9.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Projekt rozporządzenia art. 27 lista zawodów (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu po poz. 75: stroiciel fortepianów</i>	Strojenie fortepianu jest najbardziej skomplikowanym procesem strojenia instrumentów klawiszowych. Strojenie to polega na regulacji wysokości dźwięków (intonacji), w celu zapewnienia wzajemnej zgodności harmonicznego interwałów pomiędzy dźwiękami w obrębie tego instrumentu. To znalezienie balastu pomiędzy czystym i nieczystym dźwiękiem. Stroiciel fortepianów charakteryzuje się słuchem stroicielskim, który różni się od słuchu muzycznego. Stroiciel fortepianów jest zawodem występującym w klasyfikacji zawodowej.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
10.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Projekt rozporządzenia art. 27 lista zawodów (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu, po poz. 28 dziennikarz</i>	Dziennikarz to twórca wg gatunków dziennikarskich, które stosują się do zasady odpowiedzi na 5 pytań: co, kto, gdzie, kiedy/dlaczego. Dziennikarz w klasycznej definicji był ekspertem wiedzy w danej dziedzinie i zawodem zaufania publicznego. Jego zadaniem jest informowanie i edukowanie. Poprzez gatunki dziennikarskie (artykuł, felieton, wywiad, reportaż) tworzył informację opowiadającą o wydarzeniu lub konkretnym bohaterze. Konstrukcja tego utworu jest samodzielnym wytworem dziennikarza i ma charakter indywidualizowany, autorski. Umowy o dzieło dot. utworów dziennikarskich stosują 50% koszt uzyskania przychodów, z tytułu przeniesienia praw autorskich.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
11.	Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów	Projekt rozporządzenia art. 27 lista zawodów (w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność)	<i>tabela lista zawodów, str. 3 dodanie zawodu, po poz. 8 programista oprogramowania</i>	Programista oprogramowania to zawód IT, który tworzy kod źródłowy w programie komputerowym. Programista nie jest administratorem (czynność powtarzalna), czy wsparciem technicznym (czynność powtarzalna). Programowanie to indywidualizowany i niepowtarzalny proces twórczy, efektem czego może być różna funkcjonalność wytworu, jakim jest program komputerowy. Umowy o dzieło dot. utworów programistów stosują 50% koszt uzyskania przychodów, z tytułu przeniesienia praw autorskich.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
12	Zrzeszenie Filharmonii Polskich	Rozporządzenie art. 36/ lata, dochód	Uwaga dotyczy poziomu minimalnego przychodu, jaki artysta musi uzyskać w ciągu 3 lat (art. 32 ust. 1 ustawy) – wydaje się, że przynajmniej niektóre progi zostały ustawione za wysoko. Mogą przez to eliminować z działania ustawy artystów, do których jest	Analizując progi minimalnego poziomu wśród zawodów muzycznych w porównaniu do wypłacanych im honorariów w naszych instytucjach artystycznych, wydaje się, że poziom minimalnego przychodu usytuowane są zbyt wysoko. Dla przykładu: - chórzysta – honoraria za pojedynczy występ najczęściej nie przekraczają 600 zł; oznacza to, że przy progu 46.800 musiałby on wykonać w ciągu trzech lat 78 koncertów (po dwa w miesiącu), co	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów

			adresowana.	dla nietatowego muzyka może być niewykonalne; sugerujemy obniżenie progu do kwoty 23.400 zł. - dyrygent / band leader – próg 70.200 można osiągnąć wykonując w ciągu 3 lat około: 15 –dyrygent symfoniczny lub 30 koncertów – band leader, co dla większości artystów zatrudnianych wyłącznie na umowę o dzieło może być ilością nieosiągalną – sugerujemy obniżenie progu do wysokości 46.800 zł. Adekwatnie sugerujemy obniżenie minimalnego poziomu: - muzyk jazzowy – do 23.400 zł, - muzyk ludowy – do 14.040 zł, - muzyk orkiestrowy – do 23.400 zł, - pozostali artyści muzycy – do 23.400 zł.	wykonawczych
13	Zrzeszenie Filharmonii Polskich	Rozporządzenie art. 36/ lata, dochód	Uwaga dotyczy umieszczenia na liście zawodów artystycznych: - producenta muzycznego, - stroiciela.	Zawody producenta muzycznego i stroiciela związane są raczej z prowadzeniem działalności gospodarczej niż z działalnością stricte artystyczną, performatywną, wykonywaną przed publicznością, choć – szczególnie w wypadku stroiciela – często dostrzegamy wyjątkowe zdolności i mistrzowskie umiejętności, a także cechy odróżniające go od zwykłego rzemieślnika. Być może więc ustawodawca, umieszczając te zawody na omawianej liście, miał właśnie na myśli te dla wielu nieoczywiste przymioty. Jawi się więc potrzeba takiego doprecyzowania lub zdefiniowania tych zawodów w słowniku ustawy czy rozporządzenia, by rozwiane zostały wątpliwości o słuszności umieszczenia ich na liście, z jakimi się zetknęliśmy.	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych
14	Zrzeszenie Filharmonii Polskich	Rozporządzenie art. 20/ progi i wybory	Uwaga dotyczy progu liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze. W par. 2 rozporządzenia określony został na poziomie 5.000 obsługiwanych artystów. Próg ten wydaje się za wysoki.	Próg organizacji reprezentatywnych dla artystów usytuowany na poziomie 5.000 wydaje się zbyt wysoki. Liczba organizacji (np. muzycznych) o tak pokażnej reprezentatywności jest znikoma. Artyści (np. jazzmani, muzycy ludowi, kompozytorzy, dyrygenci, chórmistrzowie) zmuszeni byłiby szukać organizacji, do których nie należą, a które mogłyby ich reprezentować wyłącznie w kontekście tej ustawy. Choć ustawodawca zakłada, że – niezależnie od opłat za rozpatrywane wnioski – organizacje nie będą wymagały od artystów przynależności członkowskiej, rodzi się obawa, że w praktyce mogłoby się to jednak do tego sprowadzić, a tym samym niektórzy z nich mogliby być z działania ustawy wykluczeni. Skutkiem mogłoby być także nieuzasadnione, nadmierne i trwałe	Uwaga nieuwzględniona Dziękujemy za uwagę. Stanowiska zostanie wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych

				wzmocnienie organizacji spełniających zdefiniowane kryteria. Może zatem, niezależnie od obniżenia wspomnianego progu, należałoby dopuścić do gry konsorcja mniejszych organizacji?	
15	Zrzeszenie Filharmonii Polskich	Rozporządzenie w sprawie typów urządzeń i nośników, od których pobiera się opłatę reprograficzną	Uwaga dotyczy wykazu typów urządzeń i nośników umożliwiających utrwalanie i zwielokrotnianie utworów o charakterze dźwiękowym i audiowizualnym, do którego winny zostać dodane smartfony.	Zdając sobie sprawę z temperatury medialnej dyskusji, która dotyczy smartfonów, optujemy za dodaniem ich do listy urządzeń i nośników, od których miałyby być pobierana opłata. Należą one obecnie do najpopularniejszych urządzeń umożliwiających korzystanie, utrwalanie i zwielokrotnianie utworów dźwiękowych i audiowizualnych. Usunięcie ich z listy czyniłoby tę ważną ustawę niepełną i ułomną.	Uwaga nieuwzględniona

Poniżej znajduje się lista podmiotów, które zgłosiły jednolite uwagi do projektów rozporządzeń:

- a. wpisanie na listę zawodów artystycznych przyznających uprawnienia przewidziane w projekcie ustawy zawodu nazwanego jako kreatywny producent filmów lub seriali,
- b. wpisanie smartfonów do listy urządzeń podlegających opłacie reprograficznej oraz objęcie ich opłatą 1,5%.

Zaprezentowane stanowiska zostaną wzięte pod uwagę na etapie wydawania aktów wykonawczych (na tym etapie **Uwagi nie zostały nieuwzględnione**)

l.p.	Nazwa
1	TFP spółka z o. o.
2	Wytwórnia Filmów Oświatowych spółka z o. o.
3	Ubi leones Jan Borowiec
4	Video Studio Gdańsk Fundacja Filmów i Programów Katolickich
5	Fundacja Raban!
6	BADI BADI sp. z o. o. sp. k.
7	AKSON Studio spółka z o. o.
8	ARTRAMA spółka z o. o.
9	CeTA Centrum Technologii Audiowizualnej
10	Edward Porembny AMP Polska
11	FUMI Studio Spółka z o. o.
12	FLOTA FILMOWA Spółka z o. o.
13	FILM Pi Spółka z o. o.
14	FDR Studio
15	BREAKTHRU PRODUCTIONS spółka z o. o.
16	EAST STUDIO spółka z o. o.
17	Gdyńska Szkoła Filmowa
18	Harine Films spółka z o. o.
19	Stowarzyszenie „Polska Gildia Producentów”
20	HOUSE MEDIA COMPANY spółka z o. o.
21	GS Animation Sp. z o. o. Grupa Smacznego Sp. k.
22	Koi Studio Spółka z o. o.
23	Kalejdoskop Film Sp. z o. o.
24	Koskino Spółka z o. o.
25	MEDION ART STUDIO Paweł Binier
26	Małgorzata Jurczek
27	Paullina Zacharek MOMAKIN
28	No Sugar Films Spółka z o. o.
29	MTL
30	OPUS FILM Spółka z o. o.
31	POKROMSKI STUDIO Sp. z o. o. Sp. k.
32	SHIPSBOY Spółka z o. o.
33	Vison House Productions
34	Likaon Spółka z o. o.
35	ZK Studio Spółka z o. o.
36	Zoyda Art. Production

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie progu liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze, sposobu i trybu zwołania walnego zjazdu i dokonania wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów oraz wysokości wynagrodzenia członków Rady Polskiej Izby Artystów

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) próg liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze;
- 2) sposób i tryb zwołania walnego zjazdu i dokonania wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów, zwanej dalej „Radą Izby”;
- 3) wysokość wynagrodzenia członków Rady Izby za udział w posiedzeniach Rady Izby.

§ 2. Organizacja reprezentatywna uznawana jest za należącą do grupy najliczniejszych, jeżeli obsługuje ponad 500 artystów zawodowych.

§ 3. 1. Organizacje reprezentatywne wybierają członków Rady Izby, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych, w trakcie walnego zjazdu organizacji reprezentatywnych.

2. Walny zjazd organizacji reprezentatywnych zwoływany jest przez Dyrektora Polskiej Izby Artystów, zwanego dalej „Dyrektorem Izby”, nie wcześniej niż na 4 miesiące i nie później niż na 3 miesiące przed upływem kadencji Rady Izby.

3. Dyrektor Izby wyznacza datę walnego zjazdu organizacji reprezentatywnych na dzień wolny od pracy przypadający nie wcześniej niż na 45 dni i nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji.

§ 4. W trakcie walnego zjazdu organizacje reprezentatywne wybierają członków Rady Izby w podziale na dwie izby: organizacji najliczniejszych, zgodnie z progiem, o którym mowa w § 2, oraz pozostałych organizacji.

§ 5. Obradom każdej izby przewodniczy przedstawiciel organizacji reprezentatywnej obsługującej największą liczbę artystów zawodowych w danej izbie. Jeżeli więcej niż jedna

---

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1262).

organizacja spełnia ten wymóg, przewodniczącego wskazuje Dyrektor Izby spośród przedstawicieli tych organizacji.

§ 6. Przedstawiciel organizacji reprezentatywnej przewodniczący obradom izby wyznacza od 3 do 5 sekretarzy odpowiedzialnych za liczenie głosów spośród 10 organizacji reprezentatywnych reprezentujących najmniejszą liczbę artystów zawodowych w danej izbie.

§ 7. 1. Członków Rady Izby wybiera się w jednym głosowaniu tajnym.

2. Każdy z przedstawicieli organizacji reprezentatywnych może wskazać jednego kandydata do Rady Izby.

§ 8. Sekretarze liczą głosy oddane w trakcie głosowania i ustalają jego wyniki.

§ 9. 1. Wybranych do Rady Izby przez każdą izbę zostaje 7 kandydatów, którzy zdobyli najwięcej głosów w głosowaniu.

2. Jeżeli po zliczeniu głosów dwóch lub więcej kandydatów ma taką samą liczbę głosów i w wyniku tego nie można ustalić listy 7 kandydatów do Rady, przeprowadza się powtórne głosowanie.

§ 10. Za udział w posiedzeniach członkom Rady Izby przysługuje wynagrodzenie, którego wysokość za każde posiedzenie wynosi:

- 1) dla przewodniczącego - 500 zł;
- 2) dla zastępcy przewodniczącego - 400 zł;
- 3) dla członka opracowującego materiały na posiedzenie Rady Izby - 300 zł;
- 4) dla pozostałych członków - 200 zł.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2024 r.

**MINISTER KULTURY I
DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 20 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...).

W projekcie rozporządzenia określa się:

- 1) próg liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze;
- 2) sposób i tryb zwołania walnego zjazdu i dokonania wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów, zwanej dalej „Radą Izby”;
- 3) wysokość wynagrodzenia członków Rady Izby za udział w posiedzeniach Rady Izb.

Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie 1 kwietnia 2024 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie progu liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze, sposobu i trybu zwołania walnego zjazdu i dokonania wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów oraz wysokości wynagrodzenia członków Rady Polskiej Izby Artystów</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Zwinogrodzka, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Nowarski; Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw uprawnień artysty zawodowego, anowarski@mkidn.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21 listopada 2023 r.</p> <p>Źródło: art. 20 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczącym projektów rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego –</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania rozporządzenia wynika z treści przepisu upoważniającego zawartego w art. 20 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych, który przewiduje określenie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, progu liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze, sposobu i trybu zwołania walnego zjazdu i dokonania wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów oraz wysokości wynagrodzenia członków Rady Polskiej Izby Artystów

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W rozporządzeniu określa się próg liczebności, od którego organizacje reprezentatywne uznawane są za najliczniejsze, sposób i tryb zwołania walnego zjazdu i dokonania wyboru członków Rady Polskiej Izby Artystów oraz wysokość wynagrodzenia członków Rady Polskiej Izby Artystów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Analiza w tym zakresie została przeprowadzona w OSR do projektu ustawy o artystach zawodowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Artyści film	3 580 osób	Badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk	Rozporządzenie kategoryzuje, dla których zawodów artystycznych ustalana jest reprezentatywność.
Artyści literatura	2 830 osób	Jw.	Jw.
Artyści muzyka	19 100 osób	Jw.	Jw.
Artyści taniec	2 380 osób	Jw.	Jw.
Artyści teatr	5 750 osób	Jw.	Jw.
Artyści sztuki plastyczne	12 005 osób	Jw.	Jw.
Artyści twórczość ludowa	1 475 osób	Jw.	Jw.
Artyści interdyscyplinarni	350 osób	Jw.	Jw.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z ..... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania		Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Wszelkie skutki finansowe określone zostały w OSR do projektu ustawy o artystach zawodowych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.											

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: brak		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 kwietnia 2024 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się przeprowadzania ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność

Na podstawie art. 27 pkt 1 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się listę zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, stanowiącą załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2024 r.

MINISTER KULTURY I
DZIEDZICTWA NARODOWEGO

---

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1262).

**LISTA ZAWODÓW ARTYSTYCZNYCH, DLA KTÓRYCH USTALANA JEST
REPREZENTATYWNOŚĆ**

Lp.	Zawód artystyczny, dla którego ustalana jest reprezentatywność
1	aktor
2	aktor teatru lalkowego
3	aktor scen muzycznych
4	animator (film animowany)
5	aranżer (muzyka)
6	architekt wnętrz
7	artysta ceramik
8	artysta sztuk cyrkowych
9	artysta fotografik/fotograf
10	artysta grafik
11	artysta kabaretowy
12	artysta malarz
13	artysta rzeźbiarz
14	artysta video
15	artysta/wykonawca utworów muzycznych i słowno-muzycznych jazzowych
16	artysta/wykonawca utworów muzycznych i słowno-muzycznych klasycznych
17	artysta/wykonawca utworów muzycznych i słowno-muzycznych rozrywkowych
18	autor tekstów piosenek
19	band leader/dyrygent chóru
20	budowniczy i rekonstruktor instrumentów muzycznych
21	charakteryzator
22	choreograf
23	designer (projektant)
24	reżyser dźwięku/producent muzyczny/ DJ
25	dramatopisarz (sceny/radia telewizji)
26	dramaturg
27	dyrygent symfoniczny i operowy
28	band leader, dyrygent chóralny
29	ilustrator
30	kolorysta
31	kompozytor/twórca utworów muzycznych
32	konserwator dzieł sztuki i/lub zabytków architektury
33	kostiumograf
34	kowal artystyczny
35	kurator

36	malarz fresków
37	mim/aktor uliczny
38	montażysta filmowy
39	muzyk tradycyjny
40	operator kamery
41	operator obrazu
42	performer
43	poeta
44	powieściopisarz
45	pozostali artyści tańca
46	producent kreatywny
47	projektant grafiki użytkowej
48	projektant mody
49	prozaik (eseista/autor małych form prozatorskich)
50	reżyser filmów fabularnych
51	reżyser filmów animowanych
52	reżyser filmów dokumentalnych
53	reżyser obsady
54	reżyser światła
55	reżyser teatralny
56	rysownik
57	twórca komiksów
58	scenarzysta (filmowy/telewizyjny)
59	scenograf
60	muzyk/śpiewak ludowy oraz artysta wykonujących inne formy przekazu ustnego
61	tancerz tańca klasycznego
62	tancerz komercyjny
63	tancerz ludowy/tradycyjny
64	tancerz tańca współczesnego
65	tkacz artystyczny
66	tłumacz audiowizualny
67	tłumacz literatury
68	twórca ludowy
69	witrażysta

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 27 pkt 1 ustawy z dnia ... o artystach zawodowych (Dz. U. poz. ...).

W projekcie rozporządzenia określa się listę zawodów artystycznych, dla których mierzona jest reprezentatywność.

Rozporządzenie ma wejść w życie z dniem 1 kwietnia 2024 r.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Wszelkie skutki finansowe określone zostały w OSR do projektu ustawy o artystach zawodowych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

Komentarz: brak

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Brak wpływu.
------------------	--------------

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 kwietnia 2024 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się przeprowadzania ewaluacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

**w sprawie progów minimalnego przychodu do utrzymania uprawnień artysty
zawodowego i liczby lat do bezterminowego potwierdzenia uprawnień**

Na podstawie art. 36 ustawy z dnia ..... o artystach zawodowych (Dz. U. poz.), zarządza się, co następuje:

§ 1. Progi minimalnego przychodu, jakie muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach artystycznych, aby utrzymać uprawnienia artysty zawodowego oraz liczbę lat posiadania uprawnień artysty, po upływie której uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są bezterminowo określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 r.

**MINISTER KULTURY I
DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

---

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1262).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z dnia
(Dz. U. poz.)

**PROGI MINIMALNEGO PRZYCHODU, JAKIE MUSZĄ UZYSKAĆ ARTYŚCI
ZAWODOWI W POSZCZEGÓLNYCH ZAWODACH ARTYSTYCZNYCH, ABY
UTRZYMAĆ UPRAWNIENIA ARTYSTY ZAWODOWEGO ORAZ LICZBĘ LAT
POSIADANIA UPRAWNIENI ARTYSTY, PO UPŁYWIE KTÓREJ UPRAWNIENIA
ARTYSTY ZAWODOWEGO POTWIERDZANE SĄ BEZTERMINOWO**

Lp.	Zawód artystyczny, dla którego ustalana jest reprezentatywność	Minimalny przychód, jaki artysta zawodowy musi uzyskać w trakcie ostatnich 3 lat, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ustawy	Liczba lat posiadania uprawnień artysty, po upływie której uprawnienia artysty zawodowego potwierdzone są bezterminowo
1	aktor	46 800 zł	20 lat
2	aktor teatru lalkowego	23 400 zł	20 lat
3	aktor scen muzycznych	46 800 zł	20 lat
4	animator (film animowany)	46 800 zł	20 lat
5	aranżer (muzyka)	46 800 zł	20 lat
6	architekt wnętrz	70 200 zł	20 lat
7	artysta ceramik	23 400 zł	20 lat
8	artysta sztuk cyrkowych	23 400 zł	15 lat
9	artysta fotografik / fotograf	46 800 zł	20 lat
10	artysta grafik	23 400 zł	20 lat
11	artysta kabaretowy	46 800 zł	20 lat
12	artysta malarz	14 040 zł	20 lat
13	artysta rzeźbiarz	23 400 zł	20 lat
14	artysta video	46 800 zł	20 lat
15	artysta/wykonawca utworów muzycznych i słowno-muzycznych jazzowych	46 800 zł	20 lat
16	artysta/wykonawca utworów muzycznych i słowno-muzycznych klasycznych	46 800 zł	20 lat
17	artysta/wykonawca utworów muzycznych i słowno-muzycznych rozrywkowych	46 800 zł	20 lat
18	autor tekstów piosenek	46 800 zł	20 lat
19	band leader/dyrygent chóru	46 800 zł	20 lat
20	budowniczy i rekonstruktor instrumentów muzycznych	46 800 zł	20 lat
21	charakteryzator	46 800 zł	20 lat
22	choreograf	46 800 zł	20 lat
23	designer (projektant)	70 200 zł	20 lat
24	reżyser dźwięku/ producent muzyczny/ DJ	70 200 zł	20 lat
25	dramatopisarz (sceny/ radia/ telewizji)	37 440 zł	20 lat
26	dramaturg	46 800 zł	20 lat

27	dyrygent symfoniczny i operowy	70 200 zł	20 lat
28	band leader, dyrygent chóralny	46 800 zł	20 lat
29	ilustrator	46 800 zł	20 lat
30	kolorysta	46 800 zł	20 lat
31	kompozytor / twórca utworów muzycznych	46 800 zł	20 lat
32	konserwator dzieł sztuki i/lub zabytków architektury	70 200 zł	20 lat
33	kostiumograf	46 800 zł	20 lat
34	kowal artystyczny	14 040 zł	20 lat
35	kurator	46 800 zł	20 lat
36	malarz fresków	23 400 zł	20 lat
37	mim/aktor uliczny	23 400 zł	20 lat
38	montażysta filmowy	70 200 zł	20 lat
39	muzyk tradycyjny	23 400 zł	20 lat
40	operator kamery	46 800 zł	20 lat
41	operator obrazu	70 200 zł	20 lat
42	performer	23 400 zł	20 lat
43	poeta	14 040 zł	20 lat
44	powieściopisarz	46 800 zł	20 lat
45	pozostali artyści tańca	46 800 zł	15 lat
46	producent kreatywny	70 200 zł	20 lat
47	projektant grafiki użytkowej	70 200 zł	20 lat
48	projektant mody	46 800 zł	20 lat
49	prozaik (eseista / autor małych form prozatorskich)	23 400 zł	20 lat
50	reżyser filmów fabularnych	70 200 zł	20 lat
51	reżyser filmów animowanych	23 400 zł	20 lat
52	reżyser filmów dokumentalnych	46 800 zł	20 lat
53	reżyser obsady	46 800 zł	20 lat
54	reżyser światła	46 800 zł	20 lat
55	reżyser teatralny	46 800 zł	20 lat
56	rysownik	23 400 zł	20 lat
57	twórca komiksów	46 800 zł	20 lat
58	scenarzysta (filmowy/ telewizyjny)	70 200 zł	20 lat
59	scenograf	46 800 zł	20 lat
60	muzyk/ śpiewak ludowy oraz artysta wykonujących inne formy przekazu ustnego	14 040 zł	20 lat
61	tancerz tańca klasycznego	46 800 zł	12 lat
62	tancerz komercyjny	70 200 zł	20 lat
63	tancerz ludowy/ tradycyjny	14 040 zł	15 lat
64	tancerz tańca współczesnego	46 800 zł	15 lat
65	tkacz artystyczny	14 040 zł	20 lat
66	tłumacz audiowizualny	70 200 zł	20 lat
67	tłumacz literatury	46 800 zł	20 lat
68	twórca ludowy	14 040 zł	20 lat
69	witrażysta	23 400 zł	20 lat

Przedmiotowy projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej określonej w art. 36 ustawy z dnia ..... o artystach zawodowych (Dz. U. poz.).

Projekt rozporządzenia określa się progi minimalnego przychodu, jaki muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach, aby utrzymać uprawnienia artysty zawodowego oraz liczbę lat posiadania uprawnień artysty, po upływie której uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są bezterminowo.

Rozporządzenia ma wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy u uprawnieniach artysty zawodowego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt rozporządzenia nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie progów minimalnego przychodu do utrzymania uprawnień artysty zawodowego i liczby lat do bezterminowego potwierdzenia uprawnień</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Zwinogrodzka, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Nowarski; Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw uprawnień artysty zawodowego, anowarski@mkidn.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21 listopada 2023 r.</p> <p>Źródło: art. 36 ustawy z dnia .... o artystach zawodowych (Dz. U. poz.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczących projektów rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego –</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania rozporządzenia w sprawie progów minimalnego przychodu do utrzymania uprawnień artysty zawodowego i liczby lat do bezterminowego potwierdzenia uprawnień wynika z treści przepisu upoważniającego określonego w art. 36 ustawy z dnia .... o artystach zawodowych, zwanej dalej „ustawą”. Niniejsze upoważnienie przewiduje określenie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia:

- 1) progów minimalnego przychodu, jaki w ciągu trzech lat muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach, aby utrzymać uprawnienia artysty zawodowego, nie niższe niż 5-krotność i nie wyższe niż 62-krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, mając na względzie specyfikę pracy w poszczególnych zawodach artystycznych, przychody uzyskiwane w poszczególnych zawodach artystycznych oraz sytuację gospodarczą;
- 2) liczby lat posiadania uprawnień artysty, po upływie której uprawnienia artysty zawodowego potwierdzane są bezterminowo, mając na względzie specyfikę pracy, w tym długość aktywnej pracy zawodowej w poszczególnych zawodach artystycznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie rozporządzenia określa się minimalne progi przychodu do utrzymania uprawnień artysty zawodowego i liczbę lat konieczną do bezterminowego potwierdzenia uprawnień artysty zawodowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Analiza w tym zakresie została przeprowadzona w OSR ustawy z dnia .... o artystach zawodowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Artyści film	3 580 osób	Badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk	Rozporządzenie określa jaki przychód musi osiągnąć artysta zawodowy by utrzymać swój status przy aktualizacji oraz po ilu latach jego uprawnienia potwierdza się bezterminowo.
Artyści literatura	2 830 osób	Jw.	Jw.
Artyści muzyka	19 100 osób	Jw.	Jw.
Artyści taniec	2 380 osób	Jw.	Jw.
Artyści teatr	5 750 osób	Jw.	Jw.
Artyści sztuki plastyczne	12 005 osób	Jw.	Jw.

Artyści twórczość ludowa	1 475 osób	Jw.	Jw.
Artyści interdyscyplinarni	350 osób	Jw.	Jw.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Akt zostanie skierowany do konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Wszelkie skutki finansowe określone zostały w OSR ustawy z dnia ... o artystach zawodowych.
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: brak		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 2024 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się przeprowadzania ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

**w sprawie wysokości dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie
zdrowotne**

Na podstawie art. 42 ust. 3 ustawy z dnia ..... o artystach zawodowych (Dz. U. poz.), zarządza się, co następuje:

§ 1. Wysokość dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 r.

**MINISTER KULTURY I
DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

---

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1262).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z dnia
(Dz. U. poz.)

**WYSOKOŚĆ DOPLATY DO SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I
ZDROWOTNE**

Wysokość dopłaty do obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru, wyrażona w procentach	Przeciętny miesięczny przychód uzyskiwany przez wnioskodawcę w roku poprzedzającym złożenie wniosku
20%	od 3.800,00 zł do 4.799,99 zł
40%	od 2.800,00 do 3.799,99 zł
60%	od 2.200,00 do 2.799,99 zł
80%	Poniżej 2.200,00 zł

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej z art. 42 ust. 3 ustawy z dnia o artystach zawodowych (Dz. U. poz.).

W rozporządzeniu określa się wysokość dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Rozporządzenia ma wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy u uprawnieniach artysty zawodowego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. –Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt rozporządzenia nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wysokości dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Zwinogrodzka, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Nowarski; Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw uprawnień artysty zawodowego, anowarski@mkidn.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21 listopada 2023 r.</p> <p>Źródło: art. 42 ust. 3 ustawy z dnia ..... o artystach zawodowych (Dz. U. poz.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczącym projektów rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego –</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania rozporządzenia w sprawie progu wysokości dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wynika z treści przepisu upoważniającego określonego w art. 41 ust. 3 ustawy z dnia o artystach zawodowych, zwanej dalej „ustawą”. Niniejsze upoważnienie przewiduje określenie przez minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia wysokość Dopłaty, w zależności od przeciętnego miesięcznego przychodu osiąganego przez artystę zawodowego, biorąc pod uwagę wysokość środków Funduszu Wsparcia oraz strukturę dochodów artystów zawodowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W rozporządzeniu określa się: wysokość dopłaty do składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Rozporządzenia ma wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy z dnia o artystach zawodowych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Analiza w tym zakresie została przeprowadzona w OSR ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Artyści film	3 580 osób	Badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk	Artyści spełniający kryteria będą otrzymywać dopłatę w wysokości wskazanej w rozporządzeniu
Artyści literatura	2 830 osób	Jw.	Jw.
Artyści muzyka	19 100 osób	Jw.	Jw.
Artyści taniec	2 380 osób	Jw.	Jw.
Artyści teatr	5 750 osób	Jw.	Jw.
Artyści sztuki plastyczne	12 005 osób	Jw.	Jw.
Artyści twórczość ludowa	1 475 osób	Jw.	Jw.
Artyści interdyscyplinarni	350 osób	Jw.	Jw.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Akt zostanie skierowany do konsultacji publicznych.

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: brak		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 2024 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się przeprowadzania ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie trybu przyznawania świadczeń z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych

Na podstawie art. 43 ust. 8 ustawy z dnia   o artystach zawodowych (Dz. U. poz.),
zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia   o artystach zawodowych ;
- 2) tryb składania wniosków o przyznanie tych świadczeń oraz tryb przekazywania środków.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) Dyrektor - Dyrektor Polskiej Izby Artystów;
- 2) wniosek - wniosek o udzielenie zapomogi lub stypendium;
- 3) wnioskodawca - podmiot ubiegający się o zapomogę lub stypendium ze środków Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych;
- 4) zapomoga - wsparcie socjalne, o którym mowa w art. 43 ust. 2 ustawy;
- 5) stypendium - stypendium dla wyróżniających się artystów, o którym mowa w art. 43 ust. 4 ustawy.

§ 3. Za wypłatę zapomogi i stypendiów odpowiada Dyrektor.

§ 4. Zapomogę przyznaje się w wysokości od 1.000,00 zł do 10.000,00 zł.

§ 5. 1. Zapomoga może zostać przyznana na wniosek artysty zawierający uzasadnienie konieczności jej przyznaniu lub z urzędu.

2. Wniosek kieruje się w formie papierowej lub elektronicznej do Dyrektora.

§ 6. Zapomoga wypłacana jest na numer konta podany przez wnioskodawcę.

§ 7. Stypendium ma charakter pomocy finansowej, wypłacanej w miesięcznych ratach lub w postaci jednorazowego dofinansowania, jako stypendium celowe.

§ 8. 1. Stypendium wypłacane w miesięcznych ratach przyznawane jest na okres dwunastu miesięcy.

---

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1262).

2. Stypendium celowe ma charakter jednorazowy i jest przyznawane na przygotowanie się artysty zawodowego do wydarzenia artystycznego lub wystawy rangi międzynarodowej lub krajowej.

3. Wysokość stypendium jest uzależniona od uzasadnionych potrzeb wnioskodawcy, nie może jednak przekroczyć w sumie kwoty 25.000,00 zł.

§ 9. Stypendium przyznaje się artystom zawodowym, którzy w dniu składania wniosku spełniają następujące warunki:

- 1) osiągnęli indywidualne sukcesy artystyczne;
- 2) swoim zachowaniem i postawą prezentują wysoki poziom kultury i poziom etyki społecznej.

§ 10. Przy przyznawaniu stypendium, o którym mowa w § 8 ust. 2, poza kryteriami wymienionymi w § 9 bierze się pod uwagę cel, na który ma być przeznaczone stypendium.

§ 11. W razie niemożności uwzględnienia wszystkich wniosków w pełnym zakresie, w pierwszej kolejności stypendium otrzymają artyści zawodowi, którym stypendium pozwoli na istotne podniesienie poziomu artystycznego.

§ 12. W danym roku kalendarzowym można otrzymać jedno stypendium wypłacane w miesięcznych ratach albo jedno stypendium celowe.

§ 13. 1. Wnioski o przyznanie kryterium składać mogą artyści zawodowi spełniający kryteria określone w § 9.

2. Wniosek powinien zawierać imię i nazwisko artysty zawodowego oraz numer konta bankowego, na który ma być przekazywane stypendium, być szczegółowo umotywowany i udokumentowany ze wskazaniem dotychczasowych osiągnięć kandydata, a wnioski w sprawie stypendiów celowych - opisywać cel na który ma być przeznaczone stypendium.

3. Wnioski składa się w następujących terminach:

- 1) od 1 września do 15 października w zakresie stypendiów wypłacanych miesięcznie;
- 2) od 1 listopada do 15 grudnia oraz od 15 kwietnia do 31 maja w zakresie stypendiów celowych.

§ 14. Wypłata stypendium następuje przelewem na rachunek bankowy wskazany we wniosku.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 r.

**MINISTER KULTURY I
DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

Przedmiotowy projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej określonej w art. 43 ust. 8 ustawy z dnia ..... o artystach zawodowych (Dz. U. poz.).

W projekcie rozporządzenia określa się:

- 1) tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia o artystach zawodowych ;
- 2) tryb składania wniosków o przyznanie tych świadczeń oraz tryb przekazywania środków.

Rozporządzenia ma wejść w życie z dniem wejścia w życie ustawy u uprawnieniach artysty zawodowego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. –Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt rozporządzenia nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Zwinogrodzka, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Andrzej Nowarski; Pełnomocnik Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw uprawnień artysty zawodowego, anowarski@mkidn.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21 listopada 2023 r.</p> <p>Źródło: art. 43 ust. 8 ustawy z dnia ..... o artystach zawodowych (Dz. U. poz.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczącym projektów rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego –</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania rozporządzenia w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych wynika z treści przepisu upoważniającego określonego w art. 43 ust. 8 ustawy z dnia ..... o artystach zawodowych, zwanej dalej „ustawą”. Niniejsze upoważnienie przewiduje, że minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w art. 43 ust. 1, tryb składania wniosków o ich przyznanie oraz tryb przekazywania środków, biorąc pod uwagę priorytety społeczne, politykę kulturalną państwa oraz potrzebę zapewnienia wsparcia dla środowisk artystycznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Analiza w tym zakresie została przeprowadzona w OSR ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Artyści film	3 580 osób	Badanie liczebności oraz zatrudnienia i przychodów artystów, przeprowadzone przez niezależny zespół badawczy SWPS pod kierunkiem prof. Doroty Ilczuk	Artyści będą ubiegać się o formy wsparcia określone w rozporządzeniu.
Artyści literatura	2 830 osób	Jw.	Jw.
Artyści muzyka	19 100 osób	Jw.	Jw.
Artyści taniec	2 380 osób	Jw.	Jw.
Artyści teatr	5 750 osób	Jw.	Jw.
Artyści sztuki plastyczne	12 005 osób	Jw.	Jw.
Artyści twórczość ludowa	1 475 osób	Jw.	Jw.
Artyści interdyscyplinarni	350 osób	Jw.	Jw.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Akt zostanie skierowany do konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: brak		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 2024 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się przeprowadzania ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		